

OULUN KAUPUNGIN
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS 2020

OULU

oulu Capital
of Northern
Scandinavia

OULUN KAUPUNGIN
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS 2020

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS

Kaupunginjohtajan katsaus	9
1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa	11
1.1 Oulun kaupungin hallinto 31.12.2020.....	11
1.2 Toimintaympäristö.....	17
1.2.1 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset.....	17
1.2.2 Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen.....	18
1.2.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen.....	20
1.2.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät.....	21
1.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden kehitys.....	23
1.3.1 Olennaiset toiminnassa tapahtuneet muutokset.....	23
1.3.2 Olennaiset muutokset tuloperusteissa.....	23
1.3.3 Arvio tulevasta kehityksestä.....	25
1.4 Oulun kaupungin henkilöstö.....	27
1.5 Hankintojen toteutuminen.....	29
1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä.....	30
1.7 Ympäristöasiat.....	35
2 Selonteko sisäisestä valvonnasta	37
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	41
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	41
3.2 Toiminnan rahoitus.....	55
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	57
3.4 Kokonaistulot ja -menot.....	62
4 Oulu-konsernin toiminta ja talous	65
4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	65
4.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	66
4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	66
4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	67
4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	67
4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	69
5 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	79
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	
6 Oulun kaupunkistrategian toteutuminen 2020	83
6.1 Kaupunkistrategia Oulu 2026.....	83
6.2 Kaupunkistrategian indikaattoreiden toteutumisen arviointi.....	85
6.3 Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen.....	90
7 Käyttötalouden toteutuminen	99
7.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	99
7.1.1 Keskusvaalilautakunta.....	107
7.1.2 Tarkastuslautakunta.....	107
7.1.3 Kaupunginvaltuusto.....	110
7.1.4 Kaupunginhallitus.....	110
7.1.5 Hyvinvointilautakunta.....	123
7.1.6 Sivistys- ja kulttuurilautakunta.....	133
7.1.7 Yhdyskuntalautakunta.....	139
7.1.8 Rakennuslautakunta.....	146
7.2 Oulun kaupungin kehittämissalkut.....	152
8 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	161
8.1 Verotulot.....	163
8.2 Valtionosuudet.....	165
9 Rahoitusosan toteutuminen	167

10	Investointiosan toteutuminen	169
	10.1 Peruskunta.....	171
	10.1.1 Kaupunginhallitus.....	171
	10.1.2 Sivistys- ja kulttuurilautakunta.....	171
	10.1.3 Yhdyskuntalautakunta.....	174
	10.1.4 Rakennuslautakunta.....	183
	10.1.5 Peruskunnan investoinnit yhteensä.....	183
	10.1.6 Peruskunta ja sisäiset liikelaitokset yhteensä.....	187
	10.1.7 Leasinghankinnat.....	187
	10.2 Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	188

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

11	Sitovien tavoitteiden toteutuminen	197
	11.1 Peruskunta.....	197
	11.2 Liikelaitokset ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	199
12	Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	201
	12.1 Oulun kaupunki.....	201
	12.2 Oulu-konserni.....	205

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

13	Liikelaitosten erillistilinpäätökset	235
	13.1 Oulun Vesi –liikelaitos.....	235
	13.2 Oulun Digi -liikelaitos.....	260
	13.3 Oulun Infra -liikelaitos.....	273
	13.4 Oulun Tilapalvelut -liikelaitos.....	287
	13.5 Business Oulu –liikelaitos.....	303
	13.6 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos.....	320
	13.7 Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos.....	336
14	Liikelaitosten vaikutus kaupungin tulokseen	349
15	Taseyksiköt	351
	15.1 Kehittämisrahasto.....	351
	15.2 Oulun Valistustalorahasto.....	369
	15.3 Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	375

TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT

16	Tytäryhteisöjen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot	387
	16.1 Tytäryhteisöt.....	387
	16.1.1 Oulun Energia -konserni.....	387
	16.1.2 Oulun Energia Oy.....	389
	16.1.3 Oulun Satama Oy.....	390
	16.1.4 Kiertokaari Oy.....	391
	16.1.5 Nallikari Seaside Oy.....	393
	16.1.6 Sivakka-konserni.....	394
	16.1.7 Potential Toimitilat Oy.....	395
	16.1.8 Oulun Pysäköinti Oy.....	396
	16.1.9 Oulun Kaupunginteatteri Oy.....	397
	16.1.10 Työterveys Virta Oy.....	399
	16.1.11 Oulun Tuotantokeittiö Oy.....	400
	16.2 Kuntayhtymät.....	402
	16.2.1 Koulutuskuntayhtymä OSAO.....	402
	16.3 Säätiöt.....	403
	16.3.1 Oulun Palvelusäätiö.....	403
	16.3.2 Oulun musiikkijuhlasäätiö.....	404

TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

17	Käytetyt tilikirjat ja säilytys	407
18	Tunnuslukujen laskentakaavat	409

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TOIMINTAKERTOMUS

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuotta 2020 varjosti maailmanlaajuinen koronapandemia, mikä vaikutti merkittävästi myös Oulun kaupungin toimintaan ja toimintaympäristöön. Vaikka tilanne oli vakava, Suomessa ja Oulussa selviydettiin pandemian vaikutuksista Euroopan muiden maiden ja kaupunkien tilanteisiin nähden kohtuullisesti.

Oulu kasvaa edelleen. Oulun väkiluku oli vuoden 2020 lopussa ennakkotiedon mukaan 207 620 asukasta, kasvu edellisvuoteen nähden oli 1 840 asukasta. Alle kouluikäisten eli 0-6-vuotiaiden lasten määrä oli yhteensä 15 183, määrä laski edellisvuodesta 526 lapsella. Syntyneiden määrä kääntyi kuitenkin kasvuun usean vuoden laskun jälkeen. Vuonna 2020 syntyi 2 108 lasta, joka oli 76 lasta enemmän kuin edellisvuonna. Koronapandemia vaikutti merkittävästi työllisyystilanteeseen, vuoden 2020 lopussa työttömyys oli 14,5 %. Työttömyyden kasvu oli Oulussa maltillisempaa muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna, mitä selittää Oulun työpaikkarakenne.

Koronapandemia vaikutti merkittäväällä tavalla monen yrityksen toimintaa. Vuoden 2020 alkupuolella liikevaihdon kasvu jatkui rakentamisessa, mutta teollisuudessa liikevaihto kääntyi laskuun. Liikevaihdon kehitys oli erityisen heikkoa majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, kotitalouksien palveluissa sekä kuljetus- ja varastointialalla. Oulun talouden kannalta keskeisellä informaatio- ja viestintäalalla liiketoiminnan kasvu jatkui.

Oulun kaupunki valittiin jatkoon Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026 -kisassa ja voittaja ratkeaa kesäkuussa 2021. MAL- eli maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus hyväksyttiin seudun kuntien ja valtion kanssa loka-kuussa. Väylävirasto käynnistää sopimukseen perustuen Tampere-Oulu-raideliikenteen tarveselvityksen, jonka pohjalta tehdään jatkotoimenpiteitä. Lisäksi sopimuksen mukaisesti seudun kehityskuvan 2030+ tekeminen käynnistyi. Oulun kaupunki osallistuu Koillisväylän kaapelihankkeen kehitysvaiheeseen Cinia Alliance Oy:n hankeyhtiön osakkaana.

Oulu investoi, kasvaa ja uudistaa Suomea kestävästi -ohjelman valmistelu aloitettiin syksyllä 2020. Oulussa käynnistetään vaikuttavia, elvyttäviä ja taloutta uudistavia hankkeita, jotka hyödyntävät EU:n elpymisvälineen myötä jäsenmaille kohdentuvaa rahoitusta. Suomen osuus rahoi-

tuksesta on reilut kaksi miljardia euroa ja se perustuu kansalliseen Suomen kestävä kasvun ohjelmaan.

Kaupunginhallitus myönsi Arinalle, Keskolle ja Oulun yliopistolle yhteisen suunnitteluvaramuksen Raksilan kaupunginosaan. Oulun yliopistolla on tavoitteena rakentaa vetovoimainen keskustakampus yhteistyössä kaupan toimijoiden kanssa. Oulun monitoimiareenan sijoittumista koskeva selvitys valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä. Monitoimiareenan sijoitusvaihtoehdot ovat joko asemakeskus tai Raksilan urheilupuisto. Vuonna 2020 valmistui 25 asemakaavaa ja näiden ohella on käynnissä yli 100 kaavahanketta, joista merkittävimpiä ovat Hartaanselän asuntomessualue, asemakeskus, Alppilan bulevardi sekä muut keskustaa ympäröivien alueiden kehittäminen. Työpaikka-alueiden kaavoituksessa merkittäviä ovat muun muassa Linnanmaan ja Kontinkankaan kampukset ja Ruskonselän Turvakampus. Isoja yritysinvestointeja on suunnitteilla, merkittävistä niistä on Nokian suunnitteluvaramus uuden toimitilan rakentamiseksi Linnanmaalle.

Vuonna 2020 Ouluun rakennettiin yhteensä 2 277 asuntoa. Kaupunki möi tai vuokrasi yhteensä 44 yritystonnttia. Vuoden 2020 lopussa Oulussa toimi ennakkotiedon mukaan yhteensä 11 050 yritystä, uusia yrityksiä perustettiin 1 248 ja toiminnan päätti 991 yritystä.

Oulun kaupungin talous tasapainottui valtion kunnille osoittamien taloudellisten tukitoimien avulla.

Vaikka vuoden 2020 tulos oli 12,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen, Oulun kaupungin tulevaisuuden näkymät talouden osalta eivät poikkea aikaisemmin arvioidusta kehityssuunnasta. Valtion odotetaan vuonna 2021 korvaavan koronasta aiheutuvat kustannukset kunnille täysimääräisesti. Koronan vaikutukset vuonna 2021 ovat edelleen merkittävät kaupungin toimintaan ja talouteen.

Oulun kaupunki investoi vuonna 2020 yhteensä 123 milj. euroa. Merkittäviä investointeja olivat muun muassa Ouluhallin peruskorjaus ja laajennus, Jokirannan koulun korvaava uudisrakennus, kauppuhallin peruskorjaus ja Tiernan koulun uudistilat. Kaupungin lainamäärä vuoden 2020 lopussa oli 751 milj. euroa, joka on 3 616 euroa/asukas.

Vuoden 2021 talousarvion vuosikate on 29,7 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämä -54 miljoonaa euroa. Kaupungin tulo-rahoitus ei riitä kaupungin toiminta- ja investointi-tenojen kattamiseen. Kaupungin talouden tasapainottamista koskevia toimenpiteitä jatketaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti vuoden 2022 loppuun saakka. Vuosille 2021 - 2024 hallintokunnat ovat jo koonneet eri säästötoimenpiteitä toteutettavaksi yhteensä 28 milj. euroa. Lisäksi talousarviovuosille 2021 ja 2022 on huomioitu myös koko kaupunkia koskevin linjauksina 5 milj. euron vuositaso- menoleikkaukset, josta hallintokuntien tulee kohdistaa henkilöstömenoihin 50 %. Kaupunginhallitus koordinoi toimenpiteiden valmistelua.

Koronapandemia vaikutti monin tavoin myös kaupungin henkilöstöön. Koronaan liittyvien välittömien sairaanhoitotehtävien lisäksi muun muassa henkilöstön suojaaminen ja palvelujen rajoitukset toivat lisähaasteita työhön.

Etäopetukseen ja etätöihin siirtyminen sekä myös tilapäiset palvelujen sulkemiset vaativat joustoa henkilöstöltä. Myös poliittinen päätöksenteko siirtyi etätöihin ja -kokouksiin. Olemme kokeilleet ja oppineet uusia työtapoja, joista parhaat jäävät käyttöön myös jatkossa. Oulun kaupunki on järjestänyt ja tuottanut kuntalaisten tarvitsemat palvelut vastuullisesti ja erittäin vaikeassa tilanteen huomioiden hyvin.

Haluan kiittää yrityksiä ja kaupungin luottamushenkilöitä kuluneesta vuodesta ja yhteistyöstä. Erityisesti haluan lämpimästi ja kunnioittavasti kiittää kaupungin henkilökuntaa arvokkaasta työstä oululaisten hyväksi.

Päivi Laajala

kaupunginjohtaja

1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa

1.1 Oulun kaupungin hallinto 31.12.2020

Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2020 tilanteen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto

Oulun kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua kaudella 2017 – 2021. Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 9 kertaa ja teki päätökset kaiken kaikkiaan 118 asiasta.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vuonna 2019 Juha Hänninen, Kok.

I varapuheenjohtajana Eeva-Maria Parkkinen, Kesk.

II varapuheenjohtajana Juha Vuorio, PS

III varapuheenjohtajana Jukka Kolmonen, Kesk.

IV varapuheenjohtajana Rauno Hekkala, Vas.

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut:

Aalto Esa, Vihr.
Aittakumpu Pekka, Kesk.
Enojärvi Anne, PS
Haaga Hilkkka, Vas.
Haapanen Satu, Vihr.
Haipus Hanna, Kok.
Hakkarainen Janne, Vihr.
Halonen Sari, SDP
Harju Yrjö, SDP
Heikkinen Janne, Kok.
Heinonen Niilo, Kok.
Heinonen Paavo J., Vas.
Himanen Paula, Vihr.
Huikari Juha, Kesk.
Huotari Anne, Vas.
Husso, Jarmo J., Kok.
Huttu-Hiltunen Antti, Kesk.
Isohätälä Jaana, Vihr.
Kaismo Tomi, Kok.
Kalliorinne Risto, Vas.
Kempainen Marja-Leena, KD

Kontturi Heikki, Vihr.
Korhonen Martti, Vas.
Korkiakoski Jouko, Kesk.
Kälkäjä Mikko, Kesk.
Lappalainen Elina, Keski.
Lappalainen Jukka, SDP
Laru Jari, Kok.
Lawson Hellu Latékoé, Vihr.
Lepistö Anna-Kaisa, Kesk.
Leskelä Jorma, Kesk.
Lokka Junes, ASYL
Merihaara Mikko, Kok.
Murtoniemi Mauno, Vas.
Määttä Henna, Vihr.
Nikula Lauri, Kesk.
Oikarinen Kyösti, Kesk.
Ojalehto Matias, Kesk.
Pikkuaho Sami, Kok.
Pitko Jenni, Vihr.
Pohjola Tuija, SDP
Päkkilä Risto, Kesk.

Rajala Lyly, Kok.
Raudaskoski Mikko, Vas.
Ruokamo Teija, Kok.
Sarkkinen Hanna, Vas.
Simula Jenna, PS
Sirviö Pirjo, SDP
Snellman Anne, PS
Takkula Anne-Maria, Kesk.
Talvitie Mari-Leena, Kok.
Tiainen Tanja, SDP
Tikkala Sirpa, Kesk.
Torro Kaarina, SDP
Tuppurainen Tytti, SDP
Ukkola Kalervo, Vas.
Vehkaperä Mirja, Kesk.
Viitanen Mikko, Vas.
Vikeväkorva Susa, Vihr.
Vähämäki Ville, PS
Väänänen Veijo, PS
Åman-Toivio Minna, Kok.

Kaupunginhallitus

Oulun kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat, yhdyskunta-, hyvinvointi- sekä sivistys- ja kulttuurilautakunnan puheenjohtajat ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Vuonna 2020 kaupunginhallitus kokoontui 33 kertaa ja teki päätökset 348 asiakohdassa.

Kaupunginhallituksessa toimi puheenjohtajana Mirja Vehkaperä, Kesk.

- I varapuheenjohtajana Jaana Isohätälä, Vihr.
- II varapuheenjohtajana Tuija Pohjola, SDP

Kaupunginhallituksen muut jäsenet olivat:

Hilkka Haaga, Vas.
Hanna Haipus, Kok.
Juha Huikari, Kesk.
Jarmo J. Husso, Kok.
Latékoé Lawson Hellu, Vihr.
Matias Ojalehto, Kesk.
Sami Pikkuaho, Kok.
Mikko Raudaskoski, Vas.
Jenna Simula, PS
Tanja Tiainen, SDP

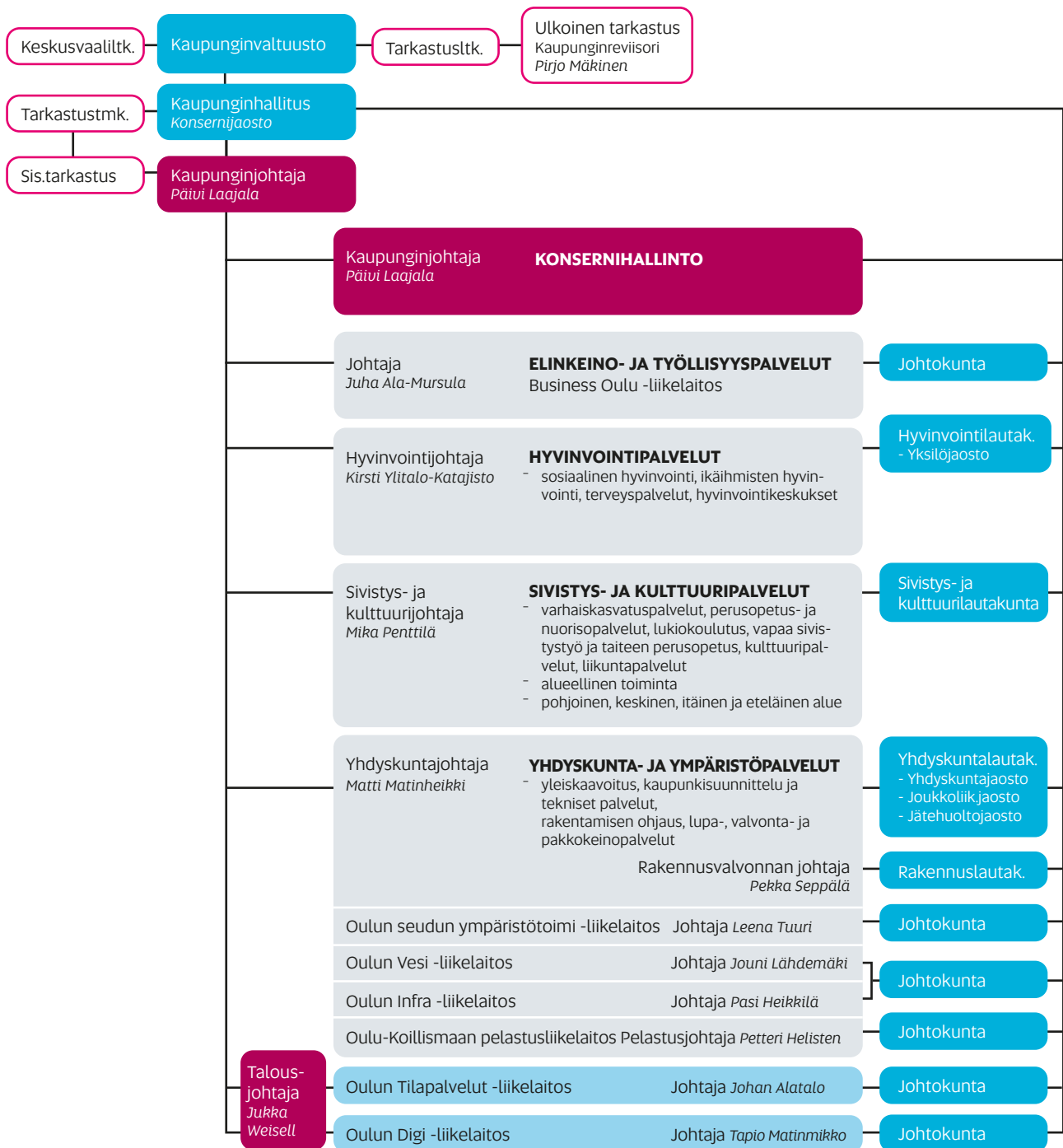
Kaupunginhallituksessa toimi esittelijänä kaupunginjohtaja Päivi Laajala. Oulun kaupungin toimialaorganisaatio luotamuselimineen on esitetty seuraavassa kaaviossa:

Kaupunginvaltuusto:
Tarkastuslautakunta

Kaupunginjohtaja:
Business Oulu -liikelaitoksen johtokunta
Sivistys- ja kulttuurilautakunta
Hyvinvointilautakunta
Yhdyskuntalautakunta

Yhdyskuntajohtaja:
Rakennuslautakunta
Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen johtokunta
Oulun Vesi liikelaitos
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta
Teknisten liikelaitosten johtokunta

Talousjohtaja:
Oulun Digi -liikelaitoksen johtokunta

Kuva 1. Oulun kaupungin organisaatio 31.12.2020

Toimielinten jäsenet sekä toimielimissä toimivat esittelijät 31.12.2020 mukaan.

Tarkastuslautakunta:

pj. Marja-Leena Kemppainen

vpj. Anna-Kaisa Lepistö

Jäsenet:

Matti Alatalo

Pekka Hetta

Janne Koskela

Pirjo Kuisma

Pentti Kuttilainen

Matti Lukka

Kari Myllyniemi

Kaisu Tuomi

Esittelijä: Pirjo Mäkinen

Keskusvaalilautakunta:

pj. Aulikki Heinonen

vpj. Seppo Paakkari

Jäsenet:

Roy Mattson

Risto Siekkinen

Martta Valtanen

Rakennuslautakunta:

pj. Anne-Maria Takkula

vpj. Pia-Riitta Korvenheimo

Jäsenet:

Marjo Tapaninen

Hannes Korttesalmi

Pia-Riitta Korvenheimo

Terttu Kuusela

Kati Jurkko

Jukka Lappalainen

Markku Eiloja-Jokivirta

Teuvo Ukkola

Jukka-Pekka Vesala

Veijo Väänänen

Tuula Okkonen, kh:n edustaja

Esittelijä: Pekka Seppälä

Hyvinvointilautakunta:

pj. Sirviö Pirjo

vpj. Pekka Simonen

Jäsenet:

Jorma Kivelä

Mikko Kälkäjä

Jamal Awad

Annemari Enojärvi

Anne Huotari

Seppo Karjalainen

Susanna Kisner

Jukka Lappalainen

Henna Määttä

Yksilöasiainjaosto:

pj. Mikko Kälkäjä

vpj. Henna Määttä

Seppo Karjalainen

Mono Kuoppala

Kaisa Telekäinen

Tuula Okkonen, khn edustaja

Esittelijät: Anna Karjala, Raimo Ojanlatva, Marja Salo,

Esa Yritys

Yhdyskuntalautakunta:

pj. Martti Korhonen

vpj. Susa Vikeväkorva

Jäsenet:

Sirpa Tikkala

Jorma Leskelä

Raimo Hämeenniemi

Niilo Heinonen

Minna Lehtovaara

Eija Säilynoja

Mikko Merihaara

Kaarina Torro

Sari Halonen

Vaili Jämsä-Uusitalo

Esa Aalto

Risto Päckilä, kh:n edustaja

Esittelijät:

Matti Matinheikki

Kari Nykänen

Kaija Puhakka

Tapio Siikaluoma

Yhdyskuntajaos

pj. Jorma Leskelä

vpj. Miina-Anniina Heiskanen

Jäsenet:

Markku Eilola-Jokivirta

Salla Vähämetsä

Esa Paloniemi

Elina Lappalainen, kh:n edustaja

Esittelijät: Virpi Rajala, Anni Karhunen

Oulun Digi -liikelaitoksen johtokunta:

pj. Satu Lapinlampi

vpj. Jorma Hanhela

Jäsenet:

Sanna Jääliinoja

Tuomas Pikkujäämsä

Jari-Pekka Teurajärvi

Minna Sarvela

Juhani Pitkälä

Anneli Näppä

Teija Ruokamo

Paula Himanen, kh:n edustaja

Esittelijä: Kirsti Ylitalo-Katajisto

**Oulun seudun ympäristötoimi
liikelaitoksen johtokunta:**

pj. Mauno Murtoniemi
vpj. Antti Lithovius
Jäsenet:
Pirjo Bastman
Risto Kurikka
Mirja Mustapirtti
Arvi Mäläskä
Mikko Pesola
Tiia Rusila
Satu Helke
Juha Vuorio, kh:n edustaja
Esittelijä: Leena Tuuri

Sivistys- ja kulttuurilautakunta:

pj. Satu Haapanen
vpj. Lauri Nikula
Jäsenet:
Yrjö Harju
Suvi Helanen
Kaarina Kailo
Heikki Kontturi
Anna Rounaja
Jani Alakangas
Jari Laru
Aira Lievetmursu
Ville Luotola
Matti Roivainen
Anne Snellman
Jarmo J. Husso, kh:n edustaja
Esittelijät:
Mika Penttilä
Marjut Nurmivuori
Pekka Fredriksson
Miia Kemppi
Niina Epäily
Samu Forsblom

Teknisten liikelaitosten johtokunta

pj. Matti-Mikael Cedervall
vpj. Mauno Sipola
Jäsenet:
Pia Alatorvinen
Pekka Carlenius
Sanna Husa
Janne Kalinainen
Sirpa Tikkala, kh:n edustaja
Esittelijä: Tapio Matinmikko

Joukkoliikennejaos:

Oulu:
pj. Raimo Hämeenniemi
vpj. Aino-Kaisa Manninen
Jäsenet:
Joni Meriläinen
Mauri Moilanen
Sanna Pakanen

Toni Parkkinen
Suvi Röntynen
Heli-Hannele Haapaniemi, lin kunta
Miia Marjanen, Kempeleen kunta
Olli Nurkkala, Limingan kunta
Risto Prokkola, Lumijoen kunta
Kirsti Airaksinen, Muhoksen kunta
Tuomo Perälä, Tyrnävän kunta
Veikko Ervasti, kh:n edustaja
Esittelijät: Tapio Siikaluoma, Hannu Honkanen,
Helena Väliäho

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta:

pj. Jussi Haataja
vpj. Kari Karppinen
Jäsenet:
Pentti Haukivaara
Päivi Jylhänkangas-Häkkiä
Anna-Kaisa Pelto
Anne Sormunen
Mikko Tuomikoski
Sami Pikkuaho, kh:n edustaja
Esittelijä: Petteri Helisten

BusinessOulu -liikelaitoksen johtokunta:

pj. Jaana Isohäätä
vpj. Sami Pikkuaho
Jäsenet:
Hilkka Haaga
Virpi Jääskö
Jukka Kolmonen
Asmo Saloranta
Lauri Salovaara
Mikko Raudaskoski kh:n edustaja
Esittelijä: Juha Ala-Mursula

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen johtokunta

pj. Erja Repo-Tervonen
vpj. Jouko Korkiakoski
Jäsenet:
Jarmo J. Husso
Johanna Vakkuri
Pekka Carlenius
Kalervo Ukkola kh:n edustaja
Esittelijät: Pasi Heikkilä, Jouni Lähdemäki

Heidi Kemppainen
Kalevi Kuha
Leena Kuha
Marjo Sjögren
Matias Ojalehto, kh:n edustaja
Esittelijä: Johan Alatalo

Tilivelvolliset 31.12.2020**Luottamushenkilötoimielimet**

Kaupunginhallitus ja sen jaostot
Lautakunnat ja niiden jaostot
Johtokunnat ja niiden jaostot

Viranhaltijat

Kaupunginjohtaja

Konsernihallinto:

Johtaja
Henkilöstöjohtaja
Talousjohtaja

Ulkoinen tarkastus:

Kaupunginrevisori

Sivistys- ja kulttuuripalvelut:

Sivistys- ja kulttuurijohtaja
Lukiojohtaja
Perusopetus- ja nuorisajohtaja
Varhaiskasvatusjohtaja
Liikuntajohtaja
Kulttuurijohtaja

Hyvinvointipalvelut:

Hyvinvointijohtaja
Sosiaalijohtaja
Vanhustyönjohtaja
Terveysjohtaja

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut:

Yhdyskuntajohtaja
Yleiskaavapäällikkö
Asemakaavapäällikkö
Kaupungeodeetti
Kaupungininsinööri
Ympäristöjohtaja
Rakennusvalvonnan johtaja

Liikelaitosten johtajat:

Oulun Infra -liikelaitoksen johtaja
Oulun Digi -liikelaitoksen johtaja
Oulun Vesi liikelaitoksen johtaja
Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtaja
BusinessOulu -liikelaitoksen johtaja
Pelastusjohtaja
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtaja

1.2 Toimintaympäristö

1.2.1 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Hallinnollinen alue

Oulun kaupungin pinta-ala 31.12.2020 oli 3 816 km², josta maa-aluetta 2 971 km² ja vesialuetta 845 km². Kaupungin omistuksessa oli koko maa-alasta 296 km² eli noin 10 % ja vesialueesta 69 km² eli noin 8 %. Pinta-alasta oli asemakaavoitettua aluetta n. 181 km² ja yleiskaava-alueita 3 816 km².

Väestö ja elinolot

Vuodenvaihteessa 2020/2021 Oulun väkiluku oli 207 620 (ennakkotieto). Väestönkasvu vuonna 2020 oli noin 1 840 asukasta. Kasvuprosentti oli 0,9. Muuttovoittoa Oulu sai noin 1 230 henkilöä (ennakkotieto). Maahanmuuton osuus muuttovoitosta oli 48 prosenttia. Eniten muuttovoittoa Oulu saa pohjoisen kaupungeista. Suurinta muuttotappio on muihin suuriin kaupunkiin ja Kempeleeseen.

Alle kouluikäisten lasten (0-6-vuotiaat) määrä laski edelleen selvästi ja oli viime vuoden lopulla ennakkotietojen mukaan 15 183, mikä oli 7,3 % koko asukasmäärästä. Syntyneiden määrä kasvoi kuitenkin viime vuonna usean vuoden kestäneen laskun jälkeen. Kouluikäisten (7-15-vuotiaat) määrä kasvoi ja oli 23 575, eli 11,4 % väestöstä. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi edellisvuodesta selvästi ja oli 34 420 henkilöä eli 16,6 % väestöstä.

Asuntokuntia oli Oulussa ennakkotietojen mukaan vuoden 2020 lopussa noin 104 400. Siitä yksin asuvia oli 47,5 % ja 2-hengen asuntokuntia vajaa kolmannes. Lisäystä tapahtui viime vuosien tapaan eniten näiden pienten asuntokuntien määrässä. Asuntokuntien keskikoko on vähitellen pienentynyt niin, että kun vielä 1990-luvun alussa asuntokuntaan kuului keskimäärin 2,4 henkilöä, oli vastaava osuus viime vuoden lopussa 2,0 henkilöä.

Asuntoja oli ennakkotietojen mukaan kertomusvuoden lopussa noin 114 240 kpl, joista kerrostaloissa 54,1 %, omakotitaloissa 28,4 % ja rivi- tai muissa taloissa 17,5 %. Asunnoista omistusasuntoja on 50,3 %, vuokra-asuntoja 40,2 % ja loput on muuhun hallintaperusteeseen kuuluvia tai tuntemattomia. Noin 44 prosenttia oululaisista asuu omakotitaloissa, 39 prosenttia kerrostaloissa ja 17 prosenttia rivitai muissa taloissa. Kaikkien asuntokuntien keskikoko on 77,9 m². Vuoden aikana valmistui uusia asuntoja yhteensä noin 2 300 kpl, joista omakoti- ja rivitaloasuntoja oli noin 440 kpl eli noin 19 % ja kerrostaloihin kuuluvia noin 1 600 kpl eli noin 70 %.

Viime vuonna työttömien määrä nousi selvästi ja oli kuukausittain keskimäärin 14 359 (v.2019: 11 136). Työttömyysaste nousi ja oli 14,5 % (v.2019: 11,4 %). Vuoden 2018 lopussa Oulussa oli yhteensä 91 221 työpaikkaa. Työpaikkaomavaraisuusaste oli Oulussa 104,5 ja seutukunnassa 98,8.

1.2.2 Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen

Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen

Vuoden 2020 helmi-maaliskuussa koronaviruksen leviessä ympäri maailman toteutui kaikkeen toimintaan vaikuttava riski, jollaiseen ei oltu juuri lainkaan pystytty vaurutamaan. Elinkeinoelämässä ja taloudessa toteutettiin vuoden aikana suuria tukitoimia pahimpien menetysten ja haittojen torjumiseksi yritys- ja henkilötasolla.

Oulun alueen elinkeinoelämässä ja työllisyydessä on viimeisten vuosien aikana ollut pääosin kasvua ja myönteistä kehitystä. Myönteisen kasvun taittuminen vuoden 2019 loppupuolella yhdistettynä koronaviruspandemian vaikutuksiin heikensi Oulun seudun suhdannekehitystä maaliskuusta 2020 alkaen nopeasti useilla päätoimialoilla.

Seudun jalostusaloista liikevaihdon kasvu edellisvuodesta jatkui vuoden alkupuolen aikana rakentamisessa, mutta teollisuudessa liiketoiminta kääntyi laskuun. Palvelualoista kehitys oli vuoden alkupuolella erityisen heikkoa majoi- tus- ja ravitsemistoiminnassa, kotitalouksien palveluissa sekä kuljetus- ja varastointialalla. Seudun talouden kannalta keskeisellä informaatio- ja viestintäalalla liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta kuitenkin jatkui. Liikevaihdon trendin alenemiseen on aiheuttanut viennin trendin jyrkkä lasku, joka oli 5 % alempi kuin edellisvuonna. Yritysten liikevaihdon lasku oli kuitenkin pienempää kuin muissa suurissa kaupungeissa.

Vuonna 2020 uusyrittäjäperustanta oli edelleen hyvällä tasolla. Yrityksiä perustettiin 1 248, toimimasta lakkasi 991 yritystä, joten netto oli yhteensä 257 kpl. Konkurssilakia muutettiin väliaikaisesti siten, että rajoitetaan velallisen asettamista konkurssiin velkojan hakemuksesta. Tavoitteena oli varmistaa, ettei konkurssiin aseteta yrityksiä, joiden taloudellinen ahdinko johtuu koronaviruspandemiasta. Väliaikaisen lain päätyminen saattaa aiheuttaa konkurssien määrän kasvua.

Vuoden 2020 kaupunkikonsernin yksiköt toteuttivat yhteistä palvelulupausta yrityksille yrityspalveluiden saavuttavuuden, reaktionopeuden, ratkaisukeskeisyyden, yritysmuutoksen, aloitteellisuuden ja aktiivisuuden parantamiseksi. Palvelulupauksen toteuttamisen keskeinen konkreettinen asia oli hyvän vastaanoton saanut, helmikuussa 2020 avattu BusinessAsema. Tämä jouduttiin kuitenkin sulkemaan koronaepidemian takia kevään ja kesän ajaksi sekä uudestaan syksyllä. Yrityspalveluiden saavutettavuutta ja näkyvyyttä on kuitenkin merkittävästi nostettu vuoden 2020 aikana muilla keinoilla ja asiakasmäärien kasvu on ollut huomattava (3 200 palveltua yritystä).

BusinessOulu kykeni vuoden aikana nopeasti mukautumaan tilanteeseen ja muuttamaan palvelujen muotoa ja osin sisältöjäkin. Erityisen kehittämisen kohteena on ollut yritysten digitaalinen liiketoiminta sekä sähköinen

kaupankäynti sekä uutena tehtävänä koronaviruksesta ja poikkeuslaista taloudellisesti kärsimään joutuneille oululaisille yksinyrittäjille myönnettyjen 2 000 euron suuruisen valtionavustushakemusten käsittely ja päätösten tekeminen. Viennin tavanomaiset aktiviteetit toteutettiin onnistuneesti verkon yli tapahtuvilla maakohtaisilla webinaareilla, matchmaking -tilaisuuksilla ja messuilla.

Strategisina kärkihankkeina kehitettävien Linnanmaan ja Kontinkankaan kampusalueiden lisäksi kaupunki myönsi Keskolle, Arinalle ja Oulun yliopistolle suunnitteluvarauksen Raksilaan. Yliopiston tavoite on rakentaa alueelle keskustakampus. Oulun monitoimiareenan sijoittumisesta joko Raksilan aseman tai urheilupuiston alueelle on samoin selvitelty vuoden 2020 aikana. Näiden ohella on suunnitteilla useita muita vetovoimahankkeita sekä isoja yritysinvestointeja, joista merkittävin on Nokian selvitykset mahdollisesta uudesta sijaintipaikasta.

EU:n uusi ohjelmakausi sekä kansalliset rahoitusinstrumentit tarjoavat koronapandemian takia lähivuosina merkittäviä panostuksia t&k&i -toimintaan, digitalisaatioon sekä yritysten toimintaympäristön kehittämiseen. Tähän valmistauduttiin Oulussa mm. Oulu innovaatioallianssin vuosien 2021 - 2027 uuden puitesopimuksen valmistelulla ja siihen liittyvien elvytysinvestointikohteiden suunnittelulla. Lisäksi Oulun kaupunki valmisteli TEM:in ja muiden ministeriöiden kanssa Valtio- Kaupunki -ekosysteemisopimuksen vuosille 2021 -2027 sekä suunnitteli yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa hakemusta, jolla Oulu tulisi valituksi yhdeksi EU:n Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaa toteuttavaksi European Digital Innovation Hub:iksi, joita Suomesta valitaan 2 - 4 kpl.

Työllisyyden edistäminen

Työllisyys oli kasvusuunnassa Oulussa vuoden 2020 alussa, mutta maaliskuusta lähtien koronakriisi vaikutti negatiivisesti monien alojen työllisyytilanteeseen. Helmikuusta huhtikuuhun Oulun työttömyysaste nousi 7,2 prosenttiyksikköä. Toukokuussa työttömyyden kasvu alkoi hiljalleen taittua, ja joulukuussa työttömyysaste oli 2,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2019 samaan aikaan. Vuonna 2021 talouden ennustetaan kasvavan 3,2 % ja työllisten määrän ja työllisyysasteen arvioidaan laskevan. Myös työikäisen väestön määrän arvioidaan kääntyvän laskuun.

Oulun työvoima oli joulukuun 2020 lopussa 99 017 henkilöä, kun se vuotta aiemmin oli 97 818 henkilöä. Työttömiä työnhakijoita oli Oulussa vuonna 2020 kuukausittain keskimäärin 14 359 henkilöä ja keskimääräinen työttömyysaste oli 14,5 %. Vuonna 2019 työttömiä oli keskimäärin 11 136 henkilöä ja keskimääräinen työttömyysaste oli 11,4 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä on noussut merkittävästi vuoden aikana. Oulussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttö-

mänä olleita oli v. 2020 joulukuussa 4 184 henkilöä, kun vastaava luku vuosi sitten oli 3 009 henkilöä.

Vuonna 2020 oli keskimäärin 6 % vähemmän avoimia työpaikkoja kuin vuonna 2019. Oulussa uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin työ- ja elinkeinotoimistoon joulukuun 2020 aikana 2 205, mikä on 173 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Merkittävää osaa työpaikoista ei täytetä avoimesti ilmoitetulla haulilla, mikä haastaa perinteisen työnvälitystoiminnan ja työnhakijoiden aktiivisuus korostuu.

Avointen työpaikkojen määrä suhteessa työttömien työnhakijoiden määrään laski huomattavasti vuoden 2020 aikana, työttömien määrän kasvaessa. Joulukuussa 2020 työttömiä työnhakijoita oli paljon muun muassa hoito-, ravintola- ja rakennusosalalla. Toisaalta kyseisillä aloilla on myös paljon pulaa työnhakijoista. Myös tietyt palvelualat kärsivät työvoimapulasta, kun taas toisilla palvelualoilla on työvoiman ylitarjontaa. Koronakriisin aiheuttamat äkilliset muutokset ovat todennäköisesti syventäneet kohtaanto-ongelmia monilla toimialoilla.

Työllisyystilanteen parantamiseksi tarvitaan sekä lyhyen että pitkän aikavälin lisätoimia työttömyysjaksojen katkaisemiseksi ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmien lisääntymiseen vaikuttaa edelleen voimakas työelämän rakennemuutos, jossa uudet työpaikat syntyvät eri aloille ja alueille kuin mistä niitä on hävinnyt. Tämän lisäksi koronakriisi toi erityisesti monille palvelualoille vakavia haasteita, jotka heijastuvat työllisyyteen vielä kriisin jälkeenkin.

Kuntien vastuut pitkäaikaistyöttömyydestä ovat taloudellisesti merkittäviä. Kunnan vastuulla oleva työmarkkinatuen maksuosuus saatiin Oulussa vuonna 2019 laskemaan. Vuoden 2020 aikana kunnan maksuosuus kasvoi,

kun yleisen työllisyystilanteen voimakas heikentyminen aiheutti työttömyysjaksojen pidentymistä. Lisäksi tilanteeseen vaikuttivat kaupungin YT-valmistelut (palkkatukipaikkojen väheneminen), kuntouttavan työn rajoitukset hallituksen toimesta ja TE-palvelujen ylikuorma. Vuonna 2020 Oulun kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli 24 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2019 oli 21,4 miljoonaa euroa.

Myönteistä työllisyyskehitystä on pitkään varjostanut korkea nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyyden rakenteellinen syveneminen. Suuri rakennetyöttömyys hidastaa työttömyyden laskua, vaikka suhdannetilanne parantuisi. Työttömyyden pitkittyessä työllistymisen todennäköisyys pienenee. Ilmiöön vaikuttamisessa keskeistä on työttömyyden pitkittymisen ehkäiseminen ja katkaiseminen sekä palveluiden vaikuttavuuden kehittäminen. Palveluissa tärkeänä tulokulmana on työnhakijoiden osaamisen tunnistaminen ja kehittäminen paremmin työelämän tarpeita vastaavaksi.

Elinkeino- ja työllisyyspalveluissa pääpainopisteet vuonna 2020 olivat uusien työpaikkojen luomisessa, nuorten työllisyyden edistämisessä, pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisessä sekä kuntakokeilun valmistelussa. Toimenpiteitä kohdennettiin sekä työnantaja- että työnhakija-asiakkaille heidän tarpeidensa mukaisesti, tavoitteena palveluiden hyvä vaikuttavuus. Maaliskuussa 2021 alkavan työllisyyden kuntakokeilun aikana palveluita kehitetään entistä asiakaslähtoisemmiksi ja niiden vaikuttavuuden seuranta edistetään. Palveluiden laatua ja tehokkuutta parannetaan tiiviillä alueellisella verkostoyhteistyöllä. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmiin haetaan ratkaisuja yhteistyössä yritysten, oppilaitosten ja yksityisten palveluntarjoajien kanssa.

1.2.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen

Oulun kaupungin alueella yleiskaavat ohjaavat tarkempaa maankäytön suunnittelua ja asemakaavoitusta. Keskeisellä kaupunkialueella voimassa on Uuden Oulun yleiskaavan Kaavakartta 2, ja kuntakeskuksissa Haukiputaalla, Kiimingissä ja Oulunsalossa keskeisten taajama-alueiden osayleiskaavat. Em. yleiskaavojen seuranta valmistui 2020. Sen suositusten pohjalta käynnistettiin koko Oulunsalon alueelle syksyllä 2020 osayleiskaava, jossa arvioidaan yhdyskuntarakenteen kehittämisen lähtökohtia sekä mm. lentoasemayhteyksien kehittämistä ja päivittyneitä melualueita. Yleiskaavojen seurannassa todettiin myös, että Haukiputaan ja Kiimingin osalta yleiskaavat ohjaavat edelleen tarkoituksenmukaisesti alueiden kehittämistä. Keskeisellä kaupunkialueella yleiskaavan tarkistamistarvetta tullaan arvioimaan seuraavalla valtuustokaudella.

Kiiminkijokivarressa osayleiskaavat ovat edenneet vuonna 2020. Jokikylän ja Murrin osayleiskaava oli uudelleen ehdotuksena nähtävillä syksyllä 2020, ja valmistui vuoden aikana hyväksymiskäsittelyyn. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Alakylän, Tirinkylän, Haipuskylän ja Hanhiperän osayleiskaavaehdotus oli nähtävillä keväällä 2020 ja yhdyskuntalautakunta palautti asian uudelleen valmisteluun syksyllä 2020.

Kulttuuriympäristön teemayleiskaavaa on laadittu aktiivisesti kohti luonnosvaihetta. Syksyllä 2020 yhdyskuntalautakunta hyväksyi tavoiteraportin ja vuoden aikana on laadittu teemakohtaisia selvityksiä sekä mm. inventointi Oulun koulun arkkitehtuurin kohteista. Yleiskaavassa kuvataan kaupungin monimuotoista kulttuuriympäristöä sekä tehdään tarvittavat päivitykset maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden kohteiden merkintöihin.

Merikaupunki Oulu -tavoitesuunnitelma on edennyt vuoden 2020 aikana luonnosvaiheeseen. Keväällä 2020 järjestettiin avoin nettikysely sekä useita työpajoja. Tavoitesuunnitelma käsittelee strategisella tasolla Oulun kaupungin merialueita ja meren ranta-alueita, sekä merialueiden liittymistä Oulujoen ja Kiiminkijoen suistoalueisiin. Luonnos asetetaan nähtäville alkuvuodesta 2021.

Maankäytön toteuttamisohjelma (MATO 2020-2024) hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 27.1.2020. Ohjelmaan mukaisesti omakoti- ja rivitalotalotonttien tarjonta pi-

dettiin entisellä tasolla ja keskitettiin kerrostalotonttien tarjontaa täydennysrakentamisalueille keskustan tuntuun. Asumisen lisäksi ohjelmassa nostettiin esiin työpaikkarakentaminen.

Kaupunki laati uutta työpaikkarakentamista mahdollistavia asemakaavoja mm. Ritaharjuun ja Äimärautiolle. Lisäksi valmistuivat liikenneverkon kehittämisen kannalta merkittävät Poikkimaantien ja Oritkarin kolmioraitteen asemakaavat.

Kaavoituksen valmistelemissä asemakaavoja valmistui vuonna 2020 yhteensä 25 kpl. Asuntotuotannon kannalta merkittävimpiä olivat keskustan ja sen lähialueen täydennysrakentamiskaavat: Valurinkuja Jaakonkuja, Vaaranpiha, Isokatu 82, Postipojankuja 1 ja 3, sekä Uusikatu 44-46. Yhteensä näillä asemakaavoilla mahdollistetaan noin 700 asunnon rakentaminen. Lisäksi valmistui pienempiä kokonaisuuksia mahdollistavia asemakaavoja. Uuden asuinalueen rakentamisen mahdollistavana asemakaavana hyväksyttiin vuonna 2020 Kiimingin Kaista-ahon asuinalueen laajennus.

Maankäytön toteuttamisohjelman mukaiset tontinluovutustavoitteet ylittyivät vuonna 2020. Tontteja luovutettiin laskennallisesti noin 1300 asunnon tuotantoa vastaava määrä, kun tavoitteena oli 900 asuntoa vastaava tontinluovutus. Kerrostalotontteja luovutettiin mahdollistaen n. 950 asunnon rakentaminen (tavoite 500), rivi- ja ketjutalotontteja mahdollistaen 240 asunnon rakentaminen (tavoite 280). Omakotitontteja luovutettiin 137 kpl (tavoite 120). Kaupungin tontinluovutus on seitsemänä viime vuonna ylittynyt neljästi ja alittunut kolme kertaa. Myös valmistuvien asuntojen tuotantotavoite saavutettiin. Vuonna 2020 Ouluun valmistui 2277 uutta asuntoa (tavoite 1800). Valmistuneista asunnoista täydennysrakentamisen osuus oli 65% eli n. 1490 asuntoa.

Tulevien vuosien Maankäytön toteuttamisohjelma 2022-2026 valmistelu aloitettiin loppuvuodesta 2020. Ohjelman keskeisenä linjauksena on monipuolinen asuntotuotanto ja täydennysrakentamisen voimakas edistäminen. Työpaikkarakentaminen nousee tälläkin kierroksella omaksi osa-alueeksi, jossa pyritään vastaamaan strategiassa asetettuihin työpaikkatavoitteisiin.

1.2.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätösarviot yllättivät vahvuudellaan, vaikka hyviin kuntatalouden lukemiin oli varauduttu jo viime vuoden loppupuolella. Kuntien tulos kasvoi Tilastokeskuksen helmikuisen tiedotteen mukaan lähes kahdella miljardilla eurolla ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni vain 73 miljoonaa. Tilikauden tulos ylitti viime kuntatalousohjelman ennusteen noin puolella miljardilla eurolla.

Kuntien vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä ja ylittivät poistot. Huolimatta talouden epävarmoista näkymistä, kasvoivat kuntien ja kuntayhtymien bruttoinvestoinnit ennätyslukemiin. Kuntien investoinnit kasvoivat ennakkotietojen mukaan 4,6 prosenttia vuonna 2020 ja kuntayhtymissä kasvu oli noin 6,3 prosenttia. Vahvan tulokehityksen vuoksi toiminnan ja investointien rahavirta vahvistui kuitenkin vuoden 2019 ennätysheikosta lukemasta, mutta oli edelleen noin puoli miljardia euroa miinuksella.

Kuntien ja kuntayhtymien myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot pienenivät koronaepidemiasta johtuen noin puolella miljardilla eurolla. Palveluiden käyttäjämäärät esim. joukkoliikenteessä, kulttuuri- ja urheilutapahtumissa sekä varhaiskasvatuksessa vähenivät voimakkaasti. Sairaanhoidopiireissä korona pienensi jäsenkuntalaskutuksia.

Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2020 noin 1,8 prosenttia ja kuntayhtymien 1,9 prosenttia. Yhteensä menojen kasvu lähentelee 800 miljoonaa euroa, mikä on kuntatalouden kokonaisuudessa matala euromäärä. Materiaalin ostot lisääntyivät 300 miljoonalla eurolla, mikä liittyy kuntien ja kuntayhtymien koronahankintoihin ja va-

rautumiseen. Muiden kululajien kasvu näyttäisi pysyneen erittäin maltillisena palkankorotuksista, hintojen noususta, väestön ikääntymisestä ja hallituksen tehtävien laajenemisesta sekä tulevaisuusinvestoinneista huolimatta.

Maltillinen kulukehitys kertoo, että koronavuoden tapahtumista on syntynyt kuntiin myös säästöjä. Rajoitustoimet ja etätyö ovat ilmeisesti laskivat palveluiden kysyntää ja niin muodoin myös kustannuksia. Toisaalta ainakin terveyspalveluissa palvelujen käyttöä on siirtynyt myöhemmäksi ja hoitojonot ovat pidentyneet. Menojen kasvupaine vaivannee erityisesti isompia paikkakuntia, joissa koronan hoito ja torjunta on syönyt vuonna 2020 voimavaroja muulta palvelutoiminnalta.

Kuntien verotulot kasvoivat viime vuonna neljä prosenttia. Kasvu oli isompi kuin muutamana edellisena vuonna ja myös parempi kuin viime syksyn kuntatalousohjelman ennusteessa. Vahvaan verokertymään vuonna 2020 vaikutti kaksi poikkeustekijää. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistuksen käyttöönotto vuonna 2019 ja erityisesti kuntien koronatukena päätetty yhteisöveron jako-osuuskorotus, joka toisaalta kohdistui epätasaisesti kuntakentän sisällä. Ilman edellä mainittuja poikkeavia eriä, olisivat verotulot kasvaneet vain noin puoli prosenttia vuodesta 2019.

Kuntien valtionosuudet nousivat 11 miljardiin euroon vuonna 2020. Nousu on ennätysmäisen iso kunta-valtio-suhteessa. Valtionosuuksia kasvattivat erityisesti valtion lisätalousarvioissa kunnille myönnetty koronatuot, mutta niitä lisäsivät myös valtionosuuksien lakisäateiset tarkistukset, Sanna Marinin hallituksen kuntien laajeneviin tehtäviin myönnetty valtionosuuspäätökset.

Kuva 2. Kuntien rahoituksen riittävyys 2000 – 2020 (Valtiovarainministeriö)

Koronatuet ja suhdannekehitys eivät kuitenkaan vuonna 2021 enää vahvista kuntasektoria edellisen vuoden tapaan. Koronatuki kanavoituu pelkästään yhteisöveron korotuksena ja kohdistuu valikoiden kuntiin. Kuntien ja kuntayhtymien menot kasvavat yhteensä ennätyselliseen 20,6 prosenttiin BKT:sta. Menoja kasvattavat paitsi koronaan liittyvät kustannukset niin myös pääministeri Sanna Marinin linjaukset julkisen sektorin tehtävien laajentamiseksi. Vuoden 2021 jälkeen menojen kasvu hidastuu erityisesti palkkamennoissa ja investoinneissa, mutta hidastuminen on paikallishallinnon tulokehitykseen nähden riittämätöntä.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan paikallishallinto vahvistuu vuosina 2020 ja 2021 ennätysheikolta vuoden 2019 tasoltaan. Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee niin, että uutta velkaa joudutaan ottamaan noin 1,4 miljardia euroa. Vuodesta 2022 lähtien kuntasektori on nettoluotonannolla mitattuna noin kaksi miljardia euroa alijäämäinen, mutta ennuste 2021-2025 on painelaskelma ja ennusteen loppuvuodet sisältävät hyvin paljon epävarmuutta. Painelaskelmatyyppisessä ennusteessa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouden toimet. (Lähde: Kuntaliitto, VM).

1.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

1.3.1 Olennaiset toiminnassa tapahtuneet muutokset

Koronan vaikutus Oulun kaupungille vuonna 2020 oli erittäin suuri. Koronaepidemia vaikutti merkittävästi kaikkiin hallintokuntiin, mutta erityisesti hyvinvointipalvelujen ja sivistys- ja kulttuuripalvelujen toimintaan ja talouteen.

Hyvinvointipalveluissa osa henkilöstöstä, erityisesti palvelualueilla, joutui siirtymään lähes täysin koronaepidemias- ta johtuvien tehtävien hoitamiseen. Hyvinvointipalveluissa jouduttiin nopealla aikataululla reagoimaan myös eri viranomaisten kulloistenkin toimintaohjeiden mukaiseen toimintaan. Koronan hoitamiseen rekrytoitiin lisähenkilöstöä.

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa oppilaat siirtyivät keväällä 2020 suurelta osin etäopetukseen, huoltajia pyydettiin

jäämään kotiin hoitamaan varhaiskasvatuskäisiä lapsia ja kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatilat suljettiin. Edellisistä muutoksista johtuen osalla sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilöstöstä työnteko keskeytyi ja henkilökuntaa lomautettiin.

Oulun kaupungin organisaatiossa muutoksia tapahtui Oulun Tilapalveluissa, kun liikelaitoksen oma ateriavalmistus keskitettiin Oulun Tuotantokeittiö Oy:n tuottamaksi 1.6.2020 alkaen. Oulun Infra- liikelaitokseen siirtyi vuoden alusta yhdyskuntapalveluista katu- ja viherpalvelujen kunnossapitotehtävät ja puistojen sekä viheralueiden suunnittelu ja rakentaminen.

1.3.2 Olennaiset muutokset tuloperusteissa

Oulun kaupungin tuloveroprosentti (20 %) ja kiinteistövero- prosentit pysyivät vuonna 2020 vuoden 2019 tasolla. Verotuloja Oulun kaupungille kertyi yhteensä 824,1 M€, joka oli edellisvuotta 27,1 M€ parempi. Kunnallisveroa kertyi 724,5 M€ ja kasvua oli 30,1 M€. Kiinteistöverokertymä oli 54,1 M€ ja se oli 3,1 M€ vähemmän kuin vuonna 2019. Yhteisöveroja kertyi lähes saman verran kuin vuonna 2019 n. 46 M€.

Kunnallisveron kertymää kasvatti joulukuussa tehty positiivinen oikaisu kunnallisveron verovuoden 2020 jako-osuuteen. Valtiovarainministeriön jako-osuuslaskelmassa on huomioitu valmistunut verotus 2019 sekä vuoteen 2020 arvioitu tulojen ja vähennysten kehitys sekä veroprosenttien muutokset. Kuntien jako-osuus nousi näin ollen 62,27 %:sta 62,41 %:iin. Myös yhteisöveron kuntien ryhmäosuutta korotettiin määräaikaisilla 10 % -yksikön korotuksilla, jotka kohdistettiin verovuosille 2020 ja 2021.

Oulun kaupungin valtionosuudet olivat tilinpäätöksessä 2020 354,3 M€. Valtionosuudet kasvoivat vuodesta 2019 75,2 M€. Oulun kaupunki sai koronatukea 73,3 M€ vuonna 2020. Yhteensä verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) oli vuonna 2020 1 178 M€. Kasvua vuoteen 2019 oli 102,5 M€. Tarkempi selvitys verotuloista ja valtionosuuksista on tilinpäätöskirjan kappaleissa 8.1 ja 8.2.

Tilinpäätöksessä 2020 Oulun kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat 240,7 M€, joka oli n. 15,4 M€ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Maksutuotot toteutuvat edelliseen vuoteen nähden 22 M€ pienempinä, joista suurimmat se-

littäjät ovat asiakasmaksujen pienempi toteutuminen ja vuodelle 2019 sisältyvä PPSHP:n maankäyttökorvaus 9,8 M€. Ulkoiset vuokratuotot kasvoivat 3,0 M€ sekä tuet ja avustukset 4,6 M€

Peruskunnan osuus ulkoisista toimintatuotoista oli n. 163 M€, liikelaitosten 73,1 M€ ja taseyksiköiden n. 4,7 M€. Peruskunnan myyntituotot pienenevät n. 2,5 M€ ja maksutuotot 22 M€. Peruskunnan tuet ja avustukset sekä vuokratuotot kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna 8,2 M€.

Hyvinvointilautakunnan toimintatulojen toteutuma oli 52,1 M€ ja tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 M€, 1,2 %. Hyvinvointilautakunnan toimintatuotoista n. 50 % kertyi asiakasmaksuista. Myyntituottojen osuus oli n. 41 %, vuokratuottojen osuus n. 6 %, tukien ja avustusten sekä muiden toimintatuottojen osuudet yhteensä n. 3%. Edellisvuoteen verrattuna tulot kuitenkin pienenevät 1,6 M€, 3,0 %. Valtiokonttorin maksama määräraha rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin toteutui n. 0,8 M€ muutettua talousarviota suurempana. Koronan arvioidaan vähentäneen tulokertymää n. 2,4 M€. Asiakasmaksutulot vähenivät erityisesti terveyspalveluissa.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintatuotot alittavat talousarvion 4,4 M€ (14 %) ollen 26,0 milj. euroa. Tulojen vähentymistä ovat aiheuttaneet koronaepidemiaan liittyvät varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset (1,7 milj. euroa), liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä lukion ja vapaan sivistystyön myynti- ja vuokratuottojen aleneminen (3,8 milj. euroa). Valtion

myöntämät korona-avustukset vuosille 2020-2021 ope-
tukseen ja kulttuuriin liittyen olivat 3,7 milj. euroa, joista
käytettiin vuonna 2020 1,1 milj. euroa. .

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden toimintatuotot ylit-
tyivät 4,1 M€. Toimintatuottoja kasvattivat kertaluontoiset
maanvuokrasopimuksiin liittyvät erät mm. Karjasillan kou-
lun ja Välvainion koulun alueiden ensimmäisten vuokrat-
tujen tonttien kertavuokraerät.

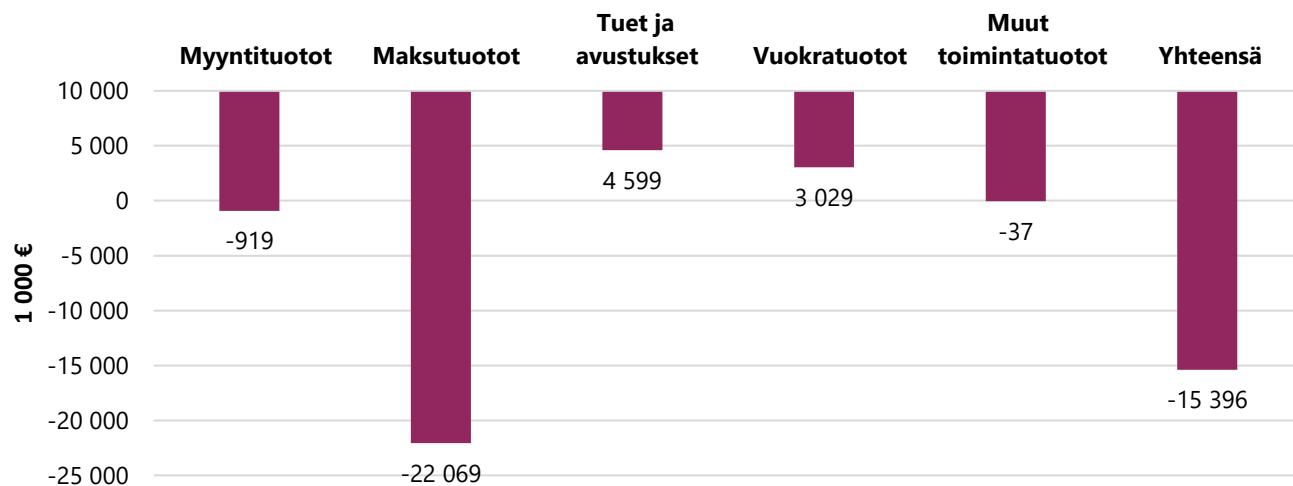
Oulun joukkoliikenteessä tehtiin 5,9 miljoonaa matkaa
vuonna 2020. Matkustajamäärä tippui edellisvuodesta
38 prosenttia ja lipputulot vähenivät 7,2 M€ koronapande-
mian vuoksi. Joukkoliikenteen tarjontaa jouduttiin supis-
tamaan keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa
koronatilan vuoksi.

Oulun Vesi liikelaitoksen ulkoiset toimintatuotot pysyivät
lähes samalla tasolla vuoteen 2019 verrattuna ollen 35,5
M€. Vesi- ja hulevesitaksoja ei korotettu vuonna 2020.

Pelastusliikelaitoksen ulkoiset toimintatuotot olivat
n. 23,3 M€ ja, kasvua oli n. 0,4 M€ vuoteen 2019 verrattu-
na. Toimintatuotot koostuivat pääosin pelastustoimen ja
ensihoidon tulosalueen liikevaihdoista. Pelastustoimen
toimintatuotot muodostuivat yhteistoimintakuntien mak-
suosuuksista, joissa oli kasvua n. 1,5 milj. euroa. Ensihoi-
don tulot 17 M€ muodostuivat PPSHP:n valmiuskorvauk-
sesta 11,7 M€, joka sisältää alijäämäisen tuloksen vuoksi
valmiuskorvauksen siirtosaamisen 1,1 M€. Loput tuloista
muodostuu kelakorvauksista 4,1 M€ sekä omavastuu ja
muista laskutustuloista 1 M€.

Rahoitus- ja korkotuottojen toteuma 23,4 M€ milj. euroa oli
edellisvuotta 3,2 M€ pienempi. Korkotuotot olivat vuoden
2019 tasolla. Ero vuoteen 2019 johtuu muista rahoitustuo-
toista. Korko- ja rahoituskulut olivat 18 M€ ja toteutuivat
lähes samaan suuruusina kuin vuonna 2019.

Ulkoisten toimintatuottojen muutos TP2020 - TP2019

1.3.3 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tulos oli 34,5 M€ alijäämäinen. Koska talousarvio oli läh-
tökohtaisesti alijäämäinen, aloitettiin ulkoisen arvioinnin
myötä talouden tasapainottaminen.

Koronan vaikutus kaupungin toimintaan ja talouteen oli
merkittävä, joten vuoden 2020 aikana päätettiin talousar-
viomuutoksista ja muutosten mukainen tilikauden tulos-
tavoite oli 40 M€ alijäämäinen. Merkittävin muutos oli hy-
vinvointilautakunnan menomäärärahojen korotus 33 M€.

Oulun kaupunki sai valtiolta vuonna 2020 koronakom-
pensaatiota 73,3 M€ jolla katettiin muun muassa testausta,
jäljittämistä, maskeja, tulonmenetyksiä kunnallis- ja yhtei-
söveroissa sekä asiakasmaksuissa.

Oulun kaupungin toimintakatteeksi muodostui - 1 087 M€
ja kasvua oli edelliseen vuoteen nähden 36,8 M€ (3,7 %).
Toimintakatteen alijäämä asukasta kohden kasvoi 2,6 %
ollen 5 243 euroa/asukas. Vuosikate toteutui positiivise-
na koronatukien avulla. Vuosikate oli 96,4 M€ ja tilikauden
tulos oli 12,7 M€ ylijäämäinen. Tulos koheni huomattavasti
edellisestä vuodesta koronatuista johtuen.

Kaupungin investoinnit olivat tilikaudella 123 M€ ja alittivat
talousarvion 23 M€. Vuodelle 2020 budjetoituja investoin-
teja siirrytään vuoden 2021 puolelle toteutettavaksi. Kaupun-
ki otti uutta lainaa vuonna 2020 150 M€ ja lyhensi vanhoja
lainoja 21,2 M€. Lainakanta kasvoi tilikaudella 49,6 M€ 750,8
M€:oon mikä tekee asukasta kohden 3 616 €. Lainasaldon
kasvun hillitsemistä on vuosittain helpottanut mm. saadut
kertavaikutteiset erät. Vuonna 2020 koronatuiki mahdol-
listi talousarviota pienemmän lainakannan kehityksen.

Tulorahoituksen riittävyyttä tulee tarkastella myös pitem-
mällä aikavälillä. Tunnuksiluku toiminnan ja investointien
rahavirta 5 vuodelta on negatiivinen n. 91,2 M€. Tunnuksil-
vulla mitattuna kehityssuunta on negatiivinen. Lainakanta
ja korkomenot ovat siten kasvaneet neljä edellistä vuotta,
koska tulorahoitus ei ole ollut riittävä menoihin nähden.

Koronalla on edelleen merkittävät vaikutukset vuoden
2021 toimintaan ja talouteen ja valtio korvaa koronavaiku-
tukset täysimääräisesti. Vaikka vuoden 2020 tulos oli yli-
jäämäinen, Oulun kaupungin tulevaisuuden näkymät eivät
poikkea aikaisemmin arvioidusta kehityssuunnasta. Vuo-
den 2021 talousarvion vuosikate on 26,7 M€ ja tilikauden
alijäämä 54 M€. Kaupungin talouden tasapainottamista
parantavat toimenpiteet on otettava vakavasti ja nopeasti
käyttöön, koska tulorahoitus ei riitä kaupungin toiminta-
ja investointimenojen kattamiseen. Talouden tasapainoa
on pyrittävä parantamaan myös kaupunkiorganisaation
rakenteellisilla muutoksilla, digitaalisten palvelujen kehit-
tämällä sekä muilla toiminnan tuottavuutta parantavilla
keinoilla.

Kuntalain mukaan toimintaa ohjataan kokonaisuutena
riippumatta tehtävien organisointitavasta. Kriisikuntakri-
teereissä siirryttiin konsernitason tietoihin vuonna 2017.
Talousarvio tehdään Oulun kaupungista ei Oulu-konser-
nista. Talouden tasapainoa tulee tarkastella myös konser-
nitasolla. Oulu-konserni on kriisikuntakriteerein mitattuna
tasapainossa, suhteellisen velkaantumisen tunnusluku on
kuitenkin punaisella nyt voimassa olevilla tunnusluvuilla
mitattuna. Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (Vie-
ras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot. Tunnuksiluku
kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan
pääoman takaisinmaksuun. Suhteellisen velkaantunei-
suuden kasvaessa myös rahoituskustannusten suhteelli-
nen merkitys kasvaa. Oleellista on ennakoitavuus. Korko-
riski on käytännössä merkityksellisin rahoitusriski.

Oulu-konsernilla menee taloudellisesti paremmin kuin
emolla, Oulun kaupungilla. Oulun konsernin tulos oli 33,2
milj. euroa ylijäämäinen (Oulun kaupungin ylijäämä n. 12,7
milj. euroa). Konsernin taseessa oli kertyneitä ylijäämiä
n. 808 milj. euroa. Konsernin lainat ovat kasvussa ja ne
ovat tilinpäätöksessä 2020 5 932 euroa asukasta kohti,
yhteensä 1 231,7 milj. euroa. Konsernin lainat kasvoivat n.
263 milj. euroa vuoteen 2019 verrattuna. Konsernin suh-
teellinen velkaantuneisuus oli tilinpäätöksessä 2020 84,3
% (TP2019 73,9 %).

Konserni kriisikuntakriteerit:

- Kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää
viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000
euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähin-
tään 500 euroa asukasta kohden.
- Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut
ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet
kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:
 - Kuntakonsernin vuosikate on ilman myön-
nettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden
korotusta negatiivinen.
 - Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0
prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien
kuntien painotettu keskimääräinen tulove-
roprosentti.
 - Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin
lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonser-
nien keskimääräisen lainamäärän vähintään
50 prosentilla.
 - Kuntakonsernin suhteellinen velkaantu-
minen on vähintään 50 prosenttia.

OULU-KONSERNI JA OULUN KAUPUNKI	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Taseeseen kertyneet yli-/alijäämät								
Oulun kaupunki, milj. €	805 ●	792 ●	837 ●	855 ●	812 ●	826 ●	825 ●	511 ●
Oulu-konserni, milj. €	808 ●	775 ●	761 ●	735 ●	677 ●	636 ●	631 ●	531 ●
Oulu-konserni €/asukas	3 892 ●	3 766 ●	3 738 ●	3 633 ●	3 373 ●	3 203 ●	3 215 ●	2 741 ●
Oulu-konserni vuosikate, milj. €	210 ●	186 ●	179 ●	216 ●	200 ●	166 ●	147 ●	177 ●
Tuloveroprosentti								
Oulu	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	19,25 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tulovero-%	19,96	19,88	19,84	19,90	19,85	19,82	19,74	19,38
Konsernin lainamäärä €/asukas								
Oulu-konserni	5 932	4 707 ●	4 096 ●	3 994 ●	4 358 ●	4 416 ●	4 445 ●	4 096 ●
Kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen lainamäärä	-	7 105	6 537	6 299	6 158	5 987	5 775	5 540
Oulu-konserni suhteellinen velkaantuneisuus, %	84 ●	74 ●	65 ●	64 ●	66 ●	68 ●	69 ●	65 ●
Asukasmäärä vuoden lopussa	207 620	205 782	203 659	202 341	200 600	198 583	196 194	193 832

Taulukko 1. Kriisikuntakriteerit

1.4 Oulun kaupungin henkilöstö

OULUN KAUPUNKI HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	8 636	8 417	8 571	8 216
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	603	520	521	484
Tilapäiset	-	2 785	3 033	2 514	2 485
Organisatoriset muutokset	-	63	8	15	11
Yhteensä	-	11 421	11 450	11 085	10 701
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	7 465	7 460	7 406	7 435	7 058
Tilapäiset	2 700	2 604	2 651	2 480	2 266
Yhteensä	10 165	10 064	10 057	9 915	9 324
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	4,8	4,7	4,6	4,3
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-424 862	-417 037	-418 858	-394 076	-378 468
Eläkekulut	-94 815	-92 038	-90 981	-89 213	-88 004
Muut henkilösivukulut	-15 977	-13 442	-12 032	-15 431	-18 586
Yhteensä	-535 653	-522 517	-521 871	-498 720	-485 058

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolojaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Henkilöstömäärä

Oulun kaupungin vuoden viimeisen päivän (31.12.2020) mukainen henkilöstömäärä on 29 henkilöä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärälle ei ole asetettu talousarviolukua, sillä se on yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja sen rakenteesta. Määräaikaisien työntekijöiden osuus kokonaishenkilöstömäärästä on 24 % ja se on pienentynyt 2 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan. Oulun kaupungin henkilöstön poistumaluku on kasvanut 83 henkilöllä vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019. Lisääntyneen lähtövaihtuvuuden syynä on henkilöstön irtisanoutuminen, mikä johtunee koronaepidemian aiheuttaman poikkeus-tilan seurauksista.

Palkallinen työpanos

Palkallinen työpanos (HTV) alittaa käyttösuunnitelman palkallisen työpanoksen tavoitteen 101 henkilötyövuodella vuonna 2020. Koronaepidemiolla on ollut merkittävä vaikutus työpanoksen muutokseen. Hyvinvointipalveluiden ja Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen palkallisen työpanoksen ylitys on osittain seurausta koronaepidemiasta aiheutuneesta lisääntyneestä palvelutarpeesta. Toisissa hallintokunnissa koronaepidemiolla on ollut alentava vaikutus palkalliseen työpanokseen palvelutarpeen pienentyessä palvelujen sulkemisen tai supistamisen aikana sekä sijaiskulujen pienentyessä koulutusten ja matkustamisen vähenemisen sekä etätöiden seurauksena.

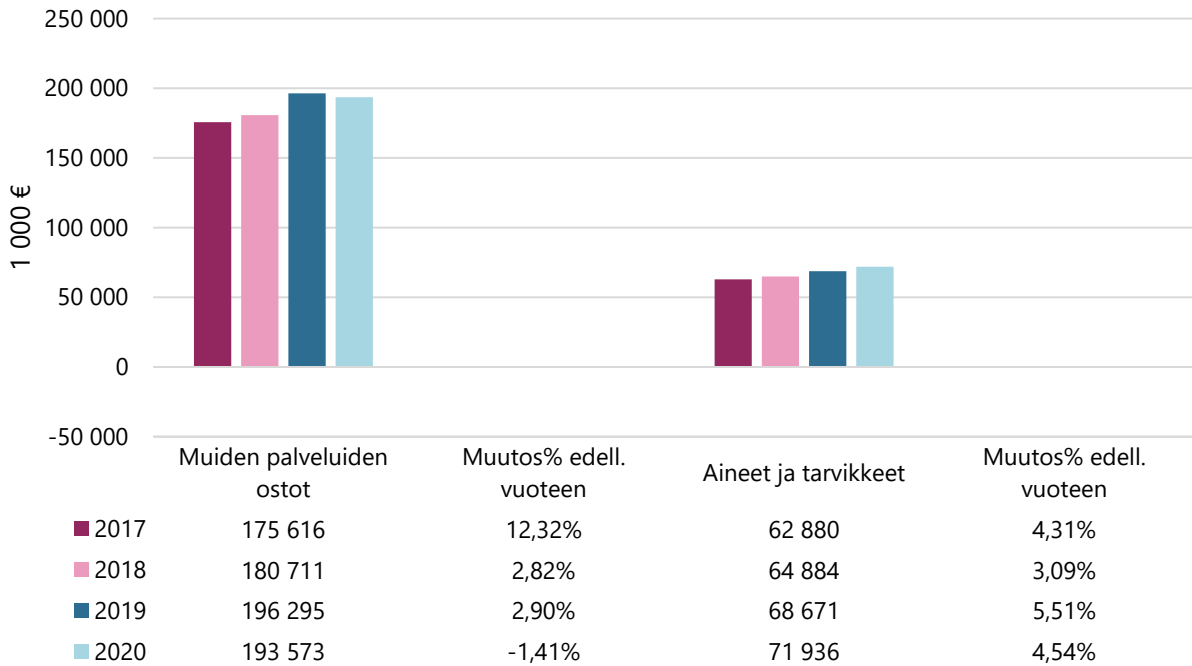
Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannusten palkat ja palkkiot alittavat noin 7,8 M€ vuoden 2020 käyttösuunnitelman palkallisen työpanoksen pienentymisen vuoksi. Henkilöstökustannusten alitukseen on ollut vaikuttamassa myös koronaepidemian myötä vähentynyt työllistettyjen määrä, joita on ollut 65 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2019. Toteutuneet henkilöstökustannukset sisältävät myös vuoden 2020 työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset, joiden vaikutus vuositasolla on 0,5%. Palkankorotukset eivät ole mukana talousarvioluvussa.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaoloprosentin tavoitteena vuonna 2020 on ollut sen pienentyminen vuoden 2019 lukuun verrattuna. Kokonaissairauspoissaoloprosentti on kasvanut 0,1 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 lukuun. Sairauspoissaoloprosentti on pienentynyt osassa hallintokunnista selkeästi etätöihin siirryttäessä. Toisilla vastuualueilla, joissa etätö ei ole ollut mahdollista, sairauspoissaoloprosentti on kasvanut, sillä koronalinjausten mukaan sairauspoissaolo haetaan matalammalla kynnyksellä kuin aikaisemmin.

1.5 Hankintojen toteutuminen

Kuva 3. Ostot ulkoisilta toimijoilta ilman erikoissairaanhoitoa ja investointeja

Oulun kaupungin palvelu- ja tavaraostot sisältäen erikoissairaanhoidon ja investoinnit olivat vuonna 2020 noin 658 miljoonaa euroa, mikä on 3168 euroa asukas kohti. Oulun kaupungin palvelu- ja tavaraostojen kasvu asukasta kohti hidastui kahteen prosenttiin, kun kasvu on ollut keskimäärin noin 5 % vuosina 2016-2019.

Oulun kaupungin ostot ulkoisilta toimittajilta ilman erikoissairaanhoidon ja investointeja (muiden palveluiden ostot) olivat yhteensä noin 266 miljoonaa euroa euroa. Muiden palvelujen ostot pienenevät 2,7 miljoonaa euroa ja tavaraostot kasvoivat 3,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. kokonaisuudessaan ulkoisilta toimittajilta tehtyjen ostojen usean vuoden jatkunut kasvu pysähtyi vuoden 2019 tasolle.

Palveluiden ostoihin varattu talousarvio alittui kokonaisuudessaan noin 15 miljoonaa euroa. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa hankintamenot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Peruskunnassa ostojen muutosta selittää tyypillisesti asiakastarpeen muutokset ja liikelaitoksilla

palvelutuotantoa tehostavat omistajapoliittiset linjaukset, jotka siirtävät toimintaa ulkopuolisille kumppaneille. Näiden lisäksi ostojen kasvua lisäävät toimintamallien muutokset, esimerkiksi vuokraamisen siirtyminen sekä toimintaympäristön ennakoimattomat muutokset.

Ulkoisten hankintojen merkitys kaupungin toiminnassa vahvistuu edelleen. Hankinnat ovat olennainen osa julkisten varojen käytön suunnittelua ja riskienhallintaa sekä markkinoiden ja palveluiden kehittämistä. Lisäksi hankinnat ovat olennainen osa kaupungin resurssiverkostoa, jossa oman tuotannon resurssien rinnalla hyödynnetään ulkopuolisia tarjoajamarkkinoita. Systemaattisesti johdettuilla hankinnoilla saadaan aikaan sekä yhteiskunnallisia että taloudellisia vaikutuksia. Kaupungin asiantuntijoiden hankintaosaamisen kehitystä on tuettu koulutuksilla. Kaupunkistrategiassa Oulu 2026 ja talousarvion sitovana mittarina raportoitava Innovaatiomyönteisten hankintakäytäntöjen hyödyntäminen kasvoi 46 prosenttiin hankinnoista, mikä ylittää kaupunkistrategiassa asetetun 30% tavoitteen.

1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä

Toimintaympäristöön liittyvät riskit

Koronapandemia aiheutti maailmanlaajuisen ennakoimattoman shokin, mikä vaikutti merkittävästi myös Oulun kaupungin toimintaan ja toimintaympäristöön. Tilanteen vakavuuteen nähden Suomessa ja Oulussa selviydettiin vuonna 2020 pandemian vaikutuksista suhteellisen hyvin. Kuntien talous pysyi vakaana valtion taloudellisista tukitoimista johtuen.

Koronapandemia vaikutti merkittävästi suureen osaan seudun yritysten toimintaa ja työttömyys kääntyi kasvuun. Seudun työpaikkarakenteesta johtuen työttömyyden kasvu oli kuitenkin maltillisempaa muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna. Taloudellisia vaikutuksia kaupungille syntyi, kun työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi edellisestä vuodesta n. 2,6 M€. Yritykset ja yhdistykset eivät hakeneet talousarvioon varattuja työllistämisavustuksia normaaliin tapaan, koska ne eivät voineet työllistää, vaan päinvastoin irtisanoivat ja lomauttivat henkilöstöään. Keväällä 2020 käynnistettiin laajat tukitoimet yritysten konkurssien välttämiseksi.

Mikäli koronapandemian jälkeinen talouden kasvu ei lähde liikkeelle, siitä seuraa työttömyyden kasvu ja kaupungin työllistämisen- ja sen seurannaiskustannusten nousu. Pidemmällä aikavälillä yritystoiminnalla ja elinkeinorakenteen muutoksilla on vaikutusta alueen vetovoimaan, väestömäärän kehitykseen, työllisyyteen, muuttoliikkeeseen, investointeihin, rakentamiseen ja hyvinvointiin. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten heikkeneminen johtaa verotulojen pienenemiseen, työllisyyspalvelujen tarpeen kasvuun ja työttömyyden seurannaisvaikutuksista aiheutuvien kustannusten kasvuun. Lisäksi Oulun alueen väestönkasvun hiipuminen alle 1 %:n kasvuvauhdin nähdään riskinä.

Työllisyyden parantumiseen vaikuttavat eniten yritysten kasvu, vientitoiminnan onnistuminen ja työmarkkinoiden toimivuus. Työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaamiseksi tehdään toimenpiteitä yhdessä yliopiston, ammattikorkeakoulun, ammattiopiston ja TE-toimiston kanssa. Työvoiman tarve on työttömyydestä huolimatta joillakin aloilla kohtuullisen merkittävä. Talouden suhdanteet vaikuttavat työllisyyteen merkittävästi.

Menestyvät kaupungit luovat vetovoimaa uudelle osaamiselle ja kansainvälistyville kasvuyrityksille elinvoimaa edistävien strategisten kärkihankkeiden avulla. Alueen vahva teknologiaosaaminen on suurin mahdollinen tekijä yksityisen sektorin nettotyöpaikkamäärän kasvamiselle. Osaamista tuetaan Oulu Innovaatioallianssi -yhteistyöllä. Kaupungin vetovoimaa vahvistetaan Kulttuuripääkaupunki Oulu 2026 -hankkeella. Lisäksi on tärkeää vahvistaa ydinkeskusta-alueen elinvoimaa muun muassa asemanseudun ja torialueen kehittämällä. Alueen saavutettavuuden paraneminen on tärkeää ja sitä edistetään vaikut-

tamalla erityisesti rata- ja tieyhteyksien ja kansainvälisten lentoyhteyksien paranemiseen ja merikaapelin toteuttamiseen. Vetovoimainvestoinneissa iso riski on, että toteuttaminen viivästyy ja investointien vetovoimaisuus ei ole samaa luokkaa kuin kuudessa suurimmassa verokkikaukungeissa.

Palvelujen järjestäminen ja tuotanto

Oulun kaupungin palvelujen järjestämisellä ja tuottamisen tavalla on merkittäviä vaikutuksia sekä kaupungin rakenteisiin ja talouteen että kaupunkilaisille tarjottaviin palveluihin. Väestöennusteet ennakoivat ikäihmisten, yli 75-vuotiaiden määrän kiihtyvää kasvua vuodesta 2020 alkaen. Tämä alkoi näkyä vuonna 2020. Myös pienten lasten osuuden väheneminen palveluissa muokkaa toimintaympäristöämme tulevaisuudessa yhä enemmän. Keskeiset riskit liittyvät talouden kantokyvyn huomioivaan palvelujen turvaamiseen, palvelutarpeen kysynnän muutoksiin sekä menojen kasvua hillitsevien ja palvelu- ja hoitoketjujen sujuvuuteen kohdistuvien toimenpiteiden heikkoon vaikuttavuuteen. Palvelujen kysynnän muutoksiin vastaaminen huomioitiin kaupungin talouden ulkoisen arvioinnin selvityksessä, minkä toimeenpanosuositusten toimeenpano aloitettiin vuoden 2020 aikana.

Kuntalaisten palvelutasovaatimukset haastoivat pirstaloituvan ja entistä useammista kumppanuuksista rakentuvan organisaation kyvykkyyden vastata asiakkaiden kasvaneisiin palveluvaatimuksiin. Kuntalaisten vaatimuksiin vastaaminen edellytti digitaalisia palveluita ja toisaalla lisää käsipareja, jotta henkilökohtainen palvelu mahdollistui. Asiakaspalvelua ja asiainn kehittämistä edistettiin monikanavaisuutta edistämällä ja palveluita yhden luukun periaatteella tarjoamalla. Kaupunki oli ja on mukana useissa kehittämishankkeissa, joiden ansiosta useita digitaalisia palveluita voidaan tarjota ympärivuorokauden. Digitaalisuus mahdollistaa kustannustehokkaat palvelut ja samalla vapauttaa henkilökuntaa henkilökohtaisuutta edellyttäviin palveluihin. Esimerkiksi OuluBot palvelurobotti palvelee joukkoliikenneasiakkaita ympäri vuorokauden. Pandemian takia Oulu10-palveluissa painotettiin enemmän digitaalisiin kanaviin, joka osaltaan ja erityisesti pandemian takia lisäsi sähköisten kanavien hyödyntämistä.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluissa koronaepidemia vaikutti merkittävästi toimintaan ja talouteen vuonna 2020. Osa henkilöstöstä joutui siirtymään lähes täysin koronaepidemiasta johtuvien tehtävien hoitamiseen. Hyvinvointipalveluissa jouduttiin nopealla aikataululla reagoimaan

hallituksen, STM:n, THL:n ja korona-koordinaatioryhmän kulloistenkin toimintaohjeiden mukaiseen toimintaan. Koronan hoitamiseen rekrytoitiin lisähenkilöstöä. Koronanäytteenottopisteitä perustettiin. Kapasiteettia oli osin vajaakäytöllä; Kaupunginsairaalassa koronapotilaitiin varauduttiin tyhjentämällä kaksi osastoa täysin koronapotilaiden hoitoon, joista toinen kuitenkin kyettiin ottamaan pian takaisin normaaliin toimintaan. Ikäihmisten palveluissa kuntouttava päivätoiminta, vuorohoito ja alueelliset ikäihmisten liikuntaryhmät olivat tauolla pandemiaohjeistuksen mukaisina ajanjaksoina ja keskeytyksissä olleita palveluita korvattiin lisäämällä kotihoidon palveluita sekä ateriapalveluita. Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnot (päivä- ja työtoiminta) keskeytettiin keväällä poikkeuslainsäädännön voimassaoloaikana. Asiakkaiden palvelutarpeeseen vastattiin yksilöllisillä kotiin annettavilla palveluilla sekä etäyhteyksillä toimintakeskusten henkilökunnan toteuttamana. Suun terveydenhuollon toiminta supistettiin aerosolien aiheuttaman riskin ja suoja-välineiden niukkuuden vuoksi touko-elokuun ajaksi noin puoleen normaalitoiminnasta, jonka vaikutuksesta hoitojono kasvoi. Äitiys- ja lastenneuvolasta sekä kouluterveydenhuollosta siirtyi terveydenhoitajia koronatehtäviin, mm. koronatestaukseen, pandemiapuhelimeen ja OKS:an perehtymään osana koronapandemiaan varautumista. Suojaintarvikejakelu käynnistettiin huhtikuun alussa; suojaintarvikkeita jaettiin oman toiminnan yksiköille ja ostopalveluyksiköille. Kaupungin viestintä tiedotti koronatilanteesta päivittäin. Koronasta aiheutuvia kustannuksia ja tulonmenetyksiä seurattiin erillisillä laskentatunnisteilla.

Taloudellisena riskinä ennakoitiin myös lasten ja nuorten raskaiden palvelujen kasvun jatkumista, mikä toteutui. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ei vähentynyt, huostaanottojen ja kiireellisten sijoitusten päätösten määrät kasvoivat. Lastensuojelun laitospalveluiden käyttö lisääntyi sijoitettujen nuorten osalta ja ostopalvelukustannukset edelleen kasvoivat.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat palvelun kysynnän muutokset mm. varhaiskasvatuksessa, oppilasmääräennusteet sekä valtakunnallisesti kunnan ja valtion/maakunnan tehtävien suhde tulevaisuudessa. Koronapandemia vaikutti vahvasti vuoden 2020 toimintaan. Toiminnan ennakoitavuus heikentyi ja aiheutti paljon muutostarpeita palveluiden järjestämiseen. Mikäli koronapandemiasta aiheutuvia rajoitustoimia joudutaan jatkamaan, varhaiskasvatuksessa on haasteita varautua oikealla mitoituksella varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen.

Vuoden 2020 aikana koronapandemian vuoksi henkilöstöltä vaadittiin uudenmuotoisten toimintatapojen omaksumista. Etätyö loi uudentyypisen työkuulttuurin, mikä osaltaan vaikutti toiminnan sujuvuuteen ja toi palveluiden järjestämiseen ennakoimattomuutta ja epävarmuutta. Palveluiden siirtyminen erilaisiksi etätoiminnoiksi vaatii

yhä sujuvammin toimivia ohjelmia ja parempaa osaamista niin henkilöstöltä kuin asiakkailtakin. Perusopetuksessa etenkin oppilashuollon sekä lasten- ja perhetyön palveluja vaativien tukitoimien tarve voi kasvaa. Opetuksen hajaantuminen etäopetuksesi ei tue riittävästi lasten oppimista ja kasvamista varsinkaan perheissä, missä erityyppiset ongelmat ovat jo valmiiksi kuormittaneet perheen jaksamista koronaviruksen tuoman paineen lisäksi. Riskejä on hallittu seurannalla ja nopealla reagoinnilla sekä tuotamalla palvelut muuttuneiden tilanteiden mukaisesti.

Joukkoliikenne

Koronapandemialla oli suuri taloudellinen vaikutus kaupungin joukkoliikenteeseen. Joukkoliikenteen matkamäärä laski vuonna 2020 merkittävästi ja aiheutti suuren lipputulojen laskun. Joukkoliikenteen kysynnän muutosten ennakoitiin koronarajoituksista johtuen aiheuttaa jatkossa suuren haasteen joukkoliikenteen kehittämiseksi.

Digitalisaatio palveluiden kehittämisessä ja ICT-toiminta

Digitalisaation hyödyntäminen on yksi Oulun kaupunkistrategian keskeisistä painopisteistä. Kaupunkikonsernin tavoitteena on uudistaa palvelutuotantomallia tehokkaammaksi, tehostaa palveluprosesseja automatisoimalla prosessin vaiheita sekä parantaa tiedolla johtamista. Digitalisaatiossa on tunnistettu seuraavat riskit: toimialat eivät tunnista uutta ja tehokkaampaa digitalisaatiota hyödyntävää toimintamallia palveluntuottamiseksi, markkinoilta ei löydy sopivaa teknologiaratkaisua prosessin tehostamiseksi tai uudistamiseksi, valitun teknologiaratkaisun hankinta tai käyttöönotto ja siihen liittyvä muutosjohtaminen epäonnistuu.

Riskien hallintakeinoina ovat keskeisten toimialakohtaisten ja yhteisten kehittämiskohteiden tunnistaminen yhteistyönä, toimeenpano ja seuranta johtoryhmätasolla sekä poikkihallinnollisissa ryhmissä. Kehittämiskohteille määritellään vaikuttavuustavoitteet, joiden toteutuminen varmistetaan muutosjohtamisen keinoin. Digitaalisten ratkaisujen suunnittelussa, hankinnoissa ja käyttöönotoissa hyödynnetään Oulun Digin asiantuntijoita ja osaamista.

Oulun kaupunkikonsernin toiminta ja palvelut ovat kriittisesti riippuvaisia tieto- ja viestintäteknologian toimintavarmuudesta ja tietoturvallisuudesta. Häiriöttömän ICT-työskentely-ympäristön lisäksi täytyy varmistaa toteuttamisen edellytykset kaupunkistrategian digitalisointia edistäville tavoitteille. Kaupungin tietoturvan ja ICT-varautumisen ohjaamista ja kehittämistä linjaa kaupunginhallituksen hyväksymä tietoturvaliiketoiminta. Tietoturvaliiketoiminta luovat vahvan perustan digitalisaation kehittämiseksi. Tietoturvan ja tietosuojan ohjaaminen ja seuranta sekä ICT-palveluiden järjestäminen on vastuutettu Oulun Digi-liikelaitokselle.

Tietoturvan ja tietosuojan osalta kaupunki toteuttaa tiedonhallintalain vaatimuksia ja jatkaa EU:n tietosuoja-asetuksen ja kansallisen tietosuojalain mukaisten toimintamallien kehittämistä. Toimenpiteillä edistetään yhteiskunnan toimijoiden tiedonhallinnan yhdenmukaisuutta, tietoturvaluutta ja digitaalisia toimintamalleja. Tietosuojatoimenpiteiden tavoitteena on henkilötietojen oikeaoppinen ja tarkoituksenmukainen käsittely kaupungin palvelutoiminnassa. Toiminnan luotettavuutta tuetaan käyttövaltuus-, lokitietojen- ja tietoturvaopikeamien hallintaa kehittämällä. Kyberturvallisuushkien ollessa jatkuvasti läsnä, tietotyötä tekevän henkilöstön tietoturva- ja tietosuojatietoisuuden tulee olla hyvällä tasolla. Osaamista kehitetään säännöllisen tiedottamisen ja koulutusten avulla. Digitaalisten palveluiden kehittämisessä uusien ratkaisuiden vaatimustenmukaisuutta ja soveltuvuutta arvioidaan tietoturvan ja tietosuojan näkökulmasta.

Kaupungin toiminnan kannalta yksi keskeisimmistä ICT-infrastruktuurin osa-alueista on tietoliikenneverkko, minkä toimintavarmuutta parannetaan tietoliikennelaitteistoja ja datakeskuspalveluita päivittämällä. Pilvipalveluiden käytön jatkuvasti lisääntyessä myös tietoturvan arviointi ja toimenpiteet kehittyvät vastaamaan uusia tarpeita. Tietojen ja tietojärjestelmien kriittisyyttä arvioidaan varautumisen ja riskienhallinnan näkökulmasta. Palvelutoiminnan jatkuvuuden turvaamista parannetaan kyberturvallisuuden havainnointikyvykkyuden, tietoturva-vaikutteiden hallinnan ja keskitetyn valvomotoiminnan kehitystyöllä. Verkostotyö kansallisissa ryhmissä tukee digitaalisen turvallisuuden kehittämistä.

Infra ja kiinteistöt

Oulun kaupungin olemassa olevan infran rapautumista nopeuttavat vaativat luonnonolosuhteet ja ilmaston lämpeneminen. Korjausvelka kasvaa, kuntalaisten liikkumisen turvallisuus heikkenee sekä Oulun kaupungin imago laskee. Hulevesiverkostot eivät riitä poikkeuksellisten sääilmiöiden vesienhallintaan. Infraan liittyvien riskien hallitsemiseksi korvausinvestointeihin on varattava riittävät resurssit.

Palveluverkkotarkastelun mukaan osa Oulun kaupungin kiinteistömassasta tulee jäämään käyttämättömäksi ja osa kiinteistöistä on jo nyt vajaakäytössä. Riskinä on, että käytöstä poistuvien kiinteistöjen ylläpitokustannukset jäävät edelleen rasittamaan kaupungin taloutta usean vuoden ajalle. Myös Oulun kaupungin tytäryhteisöjen omistuksessa on huomattava määrä kiinteistöjä, joiden hallinta ja kehittäminen ovat erityisen tärkeitä.

Konsernin pienenevät taloudelliset kokonaisresurssit vähentävät mahdollisuuksia rakennusten korjausinvestointeihin sekä kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon. Korjausvelan kasvu ja sen myötä kiinteistöjen kunnan rapistuminen ilmenee muun muassa sisäilmaongelmina. Riittämätön ylläpidon taloudellinen resursointi johtaa en-

nen pitkää siihen, että tilojen terveellisyys ja turvallisuus vaarantuu.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden operatiiviset riskitekijät liittyvät varhaiskasvatus-, perusopetus- ja lukiopalveluissa palveluverkon toimivuuteen sekä varhaiskasvatuspaikkojen ja perusopetuksen ja lukioiden tilojen riittävyuteen.

Kiinteistöjen osalta maankäytön toteuttamisohjelman päivityksessä otetaan huomioon kouluverkkoapäätökset. Nykyisten tilojen käyttöä tulee tehostaa ja tarpeettomista tiloista luopua kiinteistöjä kehittämällä siihen erikseen määrätyn työryhmän toimesta.

Vesihuolto

Vakavat riskit liittyvät edelleen raakaveden puhdistusprosessiin ja sen kapasiteettiin sekä raakaveden hankintaan. Näihin riskeihin ei ole pystytty varautumaan riittävästi.

Keskeisin riski liittyy tällä hetkellä raakaveden puhdistusprosessiin ja sen kapasiteettiin. Molemmat pintaveden puhdistuslaitokset ovat vanhoja ja rakenteet tulevat vaatimaan saneerauksia. Vakava ja pidempiaikainen häiriö toisessa laitoksessa vaarantaa vedensaannin, koska yksi laitos ei voi turvata pitkäaikaisesti koko vedentarvetta. Puhdistuslaitokset eivät myöskään ole kapasiteetiltaan sellaisia, että niitä olisi mahdollista saneerata vedentuotannon häiriintymättä. Asian kuntoon saattaminen on aloitettu, mutta on prosessina pitkä ja altis erilaisille häiriöille.

Oulun kantakaupungin (noin 150 000 asukasta) vedenhankinta on lähes yksinomaan Oulujoen raakaveden varassa ja valtakunnallisesti turvaluokitus on heikko (luokka III). Valtuusto teki päätöksen vedenhankinnan varmistamisesta toukokuussa 2015, minkä pohjalta lisätään pohjaveden käyttöä nykyisen pintavesijärjestelmän rinnalla, jolloin voidaan paremmin varautua erilaisiin vakaviin häiriötilanteisiin. Vedenhankinnassa varaudutaan tekemään suuria investointeja lupaprosessin jälkeen.

Vesilaitosprosessit ovat erittäin riippuvaisia automaatio- ja tietojärjestelmistä, ict-ratkaisuista ja laajemmin koko kyberturvallisuuden tasosta, minkä osalta toimenpiteet suunnitellaan yhteistyössä kaupungin asiantuntijatahojen kanssa. Toimintariskeihin kuuluvat myös tärkeiden kemikaalien, laitteiden ja varaosien saatavuuden turvaaminen.

Taloudenhallinta ja rahoitus

Taloudelliset riskitekijät liittyvät toimintamenojen hallintaan väestön kasvaessa ja palvelutarpeen muuttuessa. Palveluverkoissa olevien kiinteistöjen määrä ja laatu ylittävät tällä hetkellä kaupungin kantokyvyn, mikä edellyttää palveluverkostojen edelleen supistamista. Oulun kaupunki velkaantuu edelleen muun muassa korkeiden investointimenojen johdosta. Tilanne johtaa pitkään jatkueensa negatiiviseen kierteeseen eli verojen ja mak-

sujuen korotuksiin sekä palvelutason heikkenemiseen. Uhkana on, että korkomenot kasvavat ja rahoituksen kustannukset vievät liikkumavaraa muulta toiminnalta. Oulun kaupungin taloustilanteen analyysi on kuvattu luvussa 3.

Talouden hallintaan liittyviä keinoja ovat muun muassa rakenteellisten muutosten suunnittelu ja toimeenpano, toiminnan tehostaminen ja talouden kriittinen tarkastelu, kustannustietoisuuden lisääminen sekä toimiva seuranjärjestelmä ja nopea poikkeamiin reagointi. Oulun kaupunki on ostanut kaupungin talouteen liittyvän ulkoisen arvioinnin, jotta löydettäisiin keinoja Oulun kaupungin talouden sopeuttamiseen. Tarkoituksena on lisäksi benchmarkata muiden isojen kaupunkien toimintaa.

Rahoitusta hankitaan investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden turvaamiseen. Rahoituksen korkoriski on pienentynyt alhaisena jatkuvan korkotason ansiosta. Alhainen korkotaso ei täysin poista korkoriskiä, joten korkoriskiä hallitaan myös suojauksilla (n. 70 % lainakanasta), joka tarkoittaa kiinteäkorkoisten lainojen ja korkosuojauksien hyödyntämistä. Riskiä hallitaan myös pitkällä laina-ajoilla.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassan riittävyttä ja rahoituksen tarvetta säännöllisesti arvioimalla. Aktiivinen ja ennakoiva maksuvalmiuden seuranta mahdollistaa erilaisten rahoitusvaihtoehtojen hyödyntämisen. Maksuvalmiuden turvaamiseksi hyödynnetään perinteisten rahoituslähteiden lisäksi puitelainaohjelmia, jotka mahdollistavat useiden vuosien kilpailukykyisen rahoituksen. Keskeisenä ohjaavana dokumenttina on valtuuston päättämien varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteiden noudattaminen.

Korko- ja rahoitusriskin hallintaa kehitetään käytössä olevien lainojen, suojausten, sijoitusten ja takausten hallinnan järjestelmiä hyödyntämällä arvioinnissa, seurannassa ja raportoinnissa. Takauksia ja antolainoja myönnetään vain tytäryhteisöille. Myönnettäviin takauksiin ja antolainoihin vaaditaan vastavakuudet kuntalain linjauksen mukaisesti ja riskin minimoimiseksi.

Johtaminen ja henkilöstön osaaminen

Kaupungin johtamisjärjestelmä reagoi ketterästi koronapandemian hallintaan. Johtamisen tueksi perustettiin säännöllisesti kokoontuva tilannekuvaryhmä tukemaan kaupungin johtoryhmän päätöksentekoa ja toimielinten päätösvalmistelua. Toimialojen johto ja johtoryhmät toimivat valmistelijoina ja päätöksentekijöinä vastuualueellaan.

Kaupungin päätöstoimielinten kokousten sujuva hoitaminen edellytti epidemian vuoksi etäyhteyksillä pidettäviä kokouksia, joiden tietoturva ja yhteyksien toimivuudesta ei kaikissa kokouksissa ollut varmuutta etukäteen. Huolellisella valmistautumisella ja varautumisella erilaisiin ongelmiin kokoukset onnistuttiin järjestämään suun-

nitelmien mukaan laillisina ja päätökset tehtiin asianmukaisesti.

Oulun duaali-johtamisjärjestelmän arvioimiseksi ja kehittämiseksi vuonna 2020 toteutettiin kaupunginhallituksen sekä yhdyskunta-, hyvinvointi- sekä sivistys- ja kulttuurilautakunnan itsearvioinnit. Asiakslähtöisyys ja useat ilmiöt kuten digitalisaation aiheuttama murros edellyttävät toimivaa poikkihallinnollista yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että keskeisten sidosryhmien kanssa. Vastuualuerajat ylittävä toiminta edellyttää toimivaa johtamista, yhteisten tavoitteiden asettamista ja sitoutumista yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen. Yhteisiä toimintakäytänteitä on kehitetty hallintokuntien yhteistyönä.

Eläköitymisen myötä kaupunkiorganisaatiosta poistuu paljon tietotaitoa ja ns. hiljaista tietoa, joiden säilyminen organisaation käytössä henkilöstömuutoksissa on haastavaa. Kilpailu osaavista henkilöistä on kiristynyt sekä yksityisen sektorin että valtion kanssa. Riskinä on osaa- van henkilöstön saatavuus ja toisaalta pysyvyys Oulun kaupungin palveluksessa. Vakituisten lähtövaihtuvuus eli irtisanoutumiset on noussut viime vuonna ja toisaalta hakijoiden määrä rekrytoinneissa on laskenut. Toinen asia, mikä korostuu hiljaisen tiedon näkyväksi tulemisessa työyhteisössä, on koronaepidemian vaikutuksesta lisääntynyt etätyö ja sen myötä henkilöstön vapaan sosiaalisaation vähentyminen.

Sote-alan ammattilaisten vaihtuvuus ja rekrytointihaasteet jatkuivat vuoden 2020 aikana. Ilmiö ja ongelma on valtakunnallinen. Useassa hallintokunnassa on tunnistettu kasvava avainhenkilöriski. Riskin hallinnassa työn ja työnantajan veto- ja pitovoimaisuuden parantamiseen on kiinnitetty huomiota erilaisilla toimenpiteillä kuten hyvällä henkilöstöjohtamisella, osallistamisella ja varahenkilöjärjestelyjen parantamisella.

Osaamiseen liittyviä riskejä hallitaan mm. hyvällä henkilöstösuunnittelulla, tarjoamalla koulutusmahdollisuuksia, huolehtimalla työhyvinvoinnista ja -tyytyväisyydestä ja satsaamalla työpaikan houkuttelevuuteen. Henkilöstön osaamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota asiantuntemuksen varmistamiseksi tulevaisuuden vaatimuksissa. Osaamisen ja kyvykkyyden kehittämisen toimintaympäristön tarpeita vastaavaksi tulee olla jatkuvaa työtä.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on noussut v. 2017 jälkeen ja sama trendi on edelleen nähtävissä. Poissaoloista aiheutuu paitsi toiminnallisia häiriöitä myös merkittäviä kustannuksia esim. poissaoloajan palkkakuluina ja sijaiskustannuksina. Erityistä huomiota tulee kiinnittää riittävän varhaisiin toimenpiteisiin, työyhteisöjen toimivuuteen sekä hyvään esimiestyöhön ja johtamiseen.

Turvallisuus ja vahingot

Turvallisuuden osalta painopiste on edelleen palvelutuotannon turvallisuuden kehittämisessä. Kaupungin henkilöstö kokee uhkailua ja painostusta yhä useammin työssään. Hyvän asiakaspalvelun tuottamiseksi on tärkeää, että henkilöstö kokee olonsa turvalliseksi työssään ja tätä osin kehittämistyö on jatkuvaa.

Yleisötapahtumien turvallisuuden osalta kaupungin roolina on erityisesti tapahtumakäyttöön suunniteltujen ja osoitettujen paikkojen ja tilojen infran kehittäminen siten, että ne tukevat tapahtumien turvallista järjestämistä. Itse tapahtumien turvallisuudesta vastaa aina tapahtumanjärjestäjä poliisi- ja pelastusviranomaisten ohjeiden ja vaatimusten mukaisesti. Koronaepidemian aikana yleisötapahtumien järjestäminen on ollut kiellettyä, mutta myöhemmin tulevaisuudessa kehittämistyö jatkuu.

Oulun kaupunki toteuttaa turvallisuuskyselyn kevään 2021 aikana asukkailleen, minkä pohjalta tehdään vuosien 2021-2022 turvallisuusohjelma.

Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin sekä kaupungin vahinkorahaston avulla. Vuoden 2020 aikana realisoitui yksi merkittävä kiinteistön tulipalo, jossa kiinteistö tuhoutui täysin. Vakuutusyhtiö on tehnyt korvauspäätöksen asiasta. Mahdollisesta vahinkorahaston käytöstä ei ole vielä päätetty.

1.7 Ympäristöasiat

Oulun kaupungin yli 200 000 asukkaan vesi-, energia- ja jätehuolto samoin kuin liikenne ja muu toiminta vaativat paitsi ympäristövastuullisuutta myös taloudellisia resursseja.

Merkittävä osa ympäristöasioiden kannalta keskeisistä tuotoista ja kuluista liittyy Kiertokaari Oy:n, Oulun Energia Oy:n ja Oulun Satama Oy:n toimintaan. Tästä syystä koko kaupunkia koskevat ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut on eritelty peruskunnan (sisältäen liikelaitokset) ja kaupungin omistamien yhtiöiden kesken.

Vuonna 2020 peruskunnan yhteenlasketut ympäristötuotot olivat 33,2 milj. €, mikä on 14 % kaikista toimintatuotoista. Suurimmat tuotot tulivat aiempien vuosien tapaan jätevesimaksuista ja rakennusvalvonnan laadunohjauksen myötä syntyneestä energiansäästöstä. Pienempiä tuottoja syntyi mm. öljynsuojarahastolta saaduista korvauksista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoidosta.

Yhtiöiden osalta Kiertokaari Oy:n ympäristötuotoista merkittävin osa tuli jätteen vastaanottomaksuista. Oulun Energia Oy:n ympäristötuotot syntyivät pääosin päästöoikeuksien myynnistä. Oulun Satama Oy:n suurimmat tuotot kertyivät alusjätepalveluista.

Peruskunnan yhteenlasketut ympäristökulut poistot mukaan lukien olivat 22,4 milj. €, mikä on 2 % kaikista toimintakuluista. Suurimmat toimintakulut aiheutuivat jätevesien käsittelystä. Muita merkittäviä kuluja aiheutui mm. energiatehokkuustoimenpiteistä, kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen edistämistoimista, roskien siivouksesta sekä ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoidosta.

Yhtiöiden osalta Kiertokaari Oy:n kulut aiheutuivat pääosin jätteenkäsittelyalueiden toiminnasta. Oulun Energia Oy:n merkittävimmät kulut aiheutuivat päästöoikeuksien ostosta ja Oulun Satama Oy:n alusjätepalveluiden järjestämisestä.

Peruskunnan osalta ympäristöinvestointeja kertyi yhteensä kaikkiaan noin 23,3 milj. €, mikä on 20 % investointien kokonaismäärästä. Vuoden 2020 merkittävimmät investoinnit liittyivät jätevedenpuhdistukseen ja vesi- ja viemäriverkostoon, jätteen synnyn ehkäisyyn sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen.

Kiertokaari Oy investoi laitteisiin ja jätteidenkäsittelyalueisiin ja Oulun Energia Oy energiatehokkuustoimenpiteisiin. Oulun Energia Oy:n investoinnit Laanilan biovoimalaitokseen ja jätteenkäsittelylaitokseen eivät ole mukana luvuissa, eivät myöskään niiden käyttökustannukset vuodelta 2020.

Ympäristönsuojelun edistämistä kuvaavissa luvuissa on mukana rakennusvalvonnan ennakoivan laadunohjauksen vaikuttavuus. Toiminnan kulut olivat 0,1 milj. € ja toiminnasta saatava kumulatiiviset tuotot olivat noin 12,6

milj. €. Säästötasoa verrataan kulloinkin voimassa oleviin rakentamismääräyksiin ja valtakunnallisten määräysten kiristyminen otetaan huomioon energiansäästöä ja päästövähennystä laskettaessa.

Ympäristöohjelma

Ympäristöasioiden hallinnan ohjaus pohjautuu kaupunkistrategiaan 2026, jonka yhtenä toteuttamishohjelmana on Oulun kaupungin ympäristöohjelma 2026. Ympäristöohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 19.8.2019. Ohjelman tavoitteena on hyvän ympäristön tilan säilyttäminen ja kaupungin elinvoimaisuuden varmistaminen.

Ympäristöohjelman lähtökohtana on kaupunkistrategian painopisteet ja niissä esitetyt linjaukset sekä kaupungin sopimukset ja sitoumukset ympäristöasioiden edistämiseksi. Ympäristöohjelma luo perustan hallintokuntien, liikelaitosten ja kaupungin omistamien yhtiöiden ympäristötavoitteiden asettamiselle ja toimintatapojen kehittämiseksi.

Ympäristöohjelman tavoitteiden toteutumisesta laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti, jonka kokoamisesta vastaa Oulun seudun ympäristötoimi. Raportti käsitellään kaupunginhallituksessa kevään aikana. Ympäristöohjelman toteutumisesta kerrotaan lisäksi ympäristöohjelman uutiskirjeessä, joka ilmestyy noin kahden kuukauden välein.

Ympäristöohjelmaan kirjattujen kiertotalouden tietokartan, kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelman (SUMP), hulevesiohjelman ja hiilinieluselivityksen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvien periaatteiden laatiminen etenevät.

Ilmastopolitiikka

Oulun kaupunki on allekirjoittanut Euroopan kaupunginjohtajien energia- ja ilmastosopimuksen (Covenant of Mayors for Climate and Energy, 2016), jonka tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 40 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Sopimukseen liittyy vuonna 2018 hyväksytty Oulun kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma eli SECAP (Sustainable Energy and Climate Action Plan). Sopimus koskee ennen kaikkea niitä toimintoja, joihin kaupunki voi omalla päätöksenteollaan ja toimillaan vaikuttaa. Vertailuvuotena vähennystavoitteessa on vuosi 1990. SECAPiin on kirjattu 27 toimenpidettä, jotka koskevat kaupungin rakennuksia ja toimintoja, palvelurakennuksia, asuinrakennuksia, katuvalaistusta, liikennettä sekä jätehuoltoa. Lisäksi on esitetty energiantuotantoon ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseen sekä eheään yhdyskuntarakenteeseen ja toimintamallien muutoksiin tähtääviä toimenpiteitä.

Toinen merkittävä sopimus on kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS 2017–2025), jossa kaupungin tavoitteena on 10,5 prosentin säästö omissa energiankulutuksessa vuoteen 2025 mennessä vuoden 2014 tasosta. Vuosi 2020 oli sopimuksen välitavoitevuosi. Välitavoite tullaan todennäköisesti saavuttamaan. Tarkemmat tiedot raportoidaan myöhemmin vuoden 2021 aikana. Sopimus koskee kaupungin hallinnassa olevien rakennusten, katu- ja muun ulkovalaistuksen, vesi- ja jätehuollon, katuverkon ja muiden yleisten alueiden käytön ja ylläpidon sekä liikenteen ja kuljetusten energiankäyttöä sekä julkisia hankintoja. Sopimukseen liittyvä toimintasuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2018. Toteutuneista energiansäästötoimista raportoidaan vuosittain Motiva Oy:lle.

Energiahuolto

Oulun kaupungin lämmön- ja sähkönhankinnasta vastaa pääosin Oulun Energia Oy.

Pääasialliset hankintalähteet ovat Toppilan voimalaitokset, Merikosken vesivoimalaitos sekä Laanilan ekovoimalaitos. Täydentäviä lämmönhankintalähteitä ovat vara- ja huippuvoimalaitokset sekä paikallinen teollisuus. Laanilan biovoimalaitos valmistui ja uusi jätteiden lajittelulaitos otettiin käyttöön. Kierrätyskelpoisten materiaalien lisäksi lajittelulaitokselta saadaan polttoainetta sekä Laanilan biovoimalaitokseen että Laanilan ekovoimalaitokseen. Oulun Energian oman energiantuotannon tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalisuus 2030-luvulla.

Vesihuolto

Oulun Vesi vastaa vedenjakelusta, viemäroinnistä ja jätevedenkäsittelystä koko Oulun alueella. Vesihuoltolaitokseen kuuluu kaksi pintavesilaitosta, noin kaksikymmentä pohjavedenottoa,

kaksi jätevedenpuhdistamoa sekä talousvesi-, viemäri- ja hulevesiviemäriverkosto. Suurimmalle osalle oululaisia verkostovesi valmistetaan Oulujoen vedestä. Oulunsalon, Haukiputaan, Kiimingin, Ylikiimingin ja Yli-Iin alueilla käytettävä vesi on pohjavettä.

Jätevedenkäsittely on keskittynyt Taskilan jätevedenpuhdistamoon. Taskilan puhdistamo vastaa yli 200 000 Oulun kaupungin sekä Muhoksen, Utajärven ja Iin kuntien asukkaiden jätevesien puhdistamisesta. Yli-Iin jätevedenpuhdistamolle johdetaan Yli-Iin taajama-alueen asukkaiden jätevedet.

Jätehuolto ja materiaalien kierrätys

Kaupungin jätteenkäsittelystä sekä hyötyjätteiden ja vaarallisten jätteiden keräilystä vastaa Kiertokaari Oy. Yhdyskuntajäte ohjataan joko materiaali- tai energiahyötykäyttöön. Kiertokaari Oy:n toimialueelta kerättävä biojäte käsitellään biojätteen käsittelylaitoksella. Käsittelyssä syntyy energiana hyödynnettävää biokaasua ja ravinne-rikasta lannoitetta. Jätekeskuksen yhteydessä toimii biokaasutankkaamo ja puhdistuslaitos.

Oulun Energia Oy:n uusi jätteenlajittelulaitos aloitti toimintansa Ruskon jätekeskuksen yhteydessä. Kiertokaari Oy rakensi joukkoliikenteen kaasubusseille biokaasun tankkausaseman, joka otetaan käyttöön alkuvuodesta 2021.

Kaupungin materiaalitehokkuutta edistetään toimintatapoja muuttamalla ja erillisten hankkeiden avulla. Materiaalihallinnan kehittämistyöryhmä edistää kiertotalouden periaatteiden huomioonottamista Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen toiminnoissa.

Meluntorjunta

Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan vuosille 2018-2023 on kirjattu pitkän aikavälin strategia melun vähentämiseksi sekä osoitettu seuraavalle viiden vuoden aikajaksolle meluntorjuntakohteita sekä lyhyen aikavälin tavoitteita melun vähentämiseksi. Suunnitelmaa hyödynnetään kaavoituksessa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Liikennemelun rakenteellista torjuntaa on tehty Alakyläntiellä välillä Isko-Linnanmaantie, vt4:llä ja Hiukkavaarassa Raitotiellä.

2 Selonteko sisäisestä valvonnasta

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen nykytilasta

Oulun kaupunginhallitus toteaa, että lautakunnat ja johtokunnat ovat toimineet vahvistetun talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Toimialojen ja liikelaitosten johtajat ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kaupungin ohjeiden mukaisesti. **Kaupunginhallitus toteaa toimielinten antamien selontekojen perusteella, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila kokonaisuutena on hyvä.** Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Sisäisen valvonnan selonteon tueksi ja arvioinnin systematisoinniksi sisäinen tarkastus on toteuttanut joulukuussa 2020 itsearviointikyselyn toimialojen ja liikelaitosten johtoryhmien jäsenille, joka perustuu yleisesti käytössä olevaan COSO ERM -viitekehikoon. Toimialat ja liikelaitokset ovat hyödyntäneet kyselyn tuloksia selonteon laatimisen tukena.

Hallinto- ja johtamiskulttuuri

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seurantaa sekä poikkeamiin reagoimista että suoriutumisen arviointia. Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 9. luvussa on määritelty kuntalain edellyttämät kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet. Kaupunginhallitus vastaa hallintosäännön mukaisesti kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeistamisesta, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginjohtaja sekä tehtäväalueiden muut johtavat viranhaltijat vastaavat hyvän johtamis- ja hallintotavan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta toteutumisesta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat

kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus arvioi ja tarkastaa sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien toimivuutta, tuloksellisuutta ja kehittämistarpeita johdon päätöksenteon tueksi. Kaupunginhallituksen nimeämä tarkastustoimikunta valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet, valvoo ja arvioi sisäisen valvonnan, konsernivalvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista järjestämistä ja toteutumista, riittävyttä ja tehokkuutta sekä valmistelee kaupungin toimintakertomuksessa annettavan sisäisen valvonnan selonteon.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta (hallintosääntö 89 §). Konserniohjeen (1.10.2016) mukaan sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Lautakunnat ja johtokunnat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä (hallintosääntö 91 §). Johtavat viranhaltijat ja esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan hallintosäännön 92 §:ssä määrättyllä tavalla. Esimiehen tehtävänä on luoda henkilöstölle edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen (osana säännöllistä valvontaa) sekä ohjata ja valvoa alaistensa toimintaa.

Oulun kaupungin hallintosäännössä ja jatkodelegoinneissa on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet, kohteet ja menettelytavat määritellään tarkemmin kaupunginhallituksen (12.3.2018) hyväksymässä Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta –ohjeessa.

Oulun kaupunginvaltuuston (3.6.2019) hyväksymät eettiset ohjeet koskevat kaikkea Oulun kaupungin toimintaa ja toimijoita: työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä kunnassa, liikelaitoksissa ja kuntakonsernissa. Eettistä toimintaa ohjaavat kaupunkistrategiassa 2026 hyväksytyt arvot rohkeus, reiluus ja vastuullisuus. Tavoitteena on harmaan talouden tehokas kitkeminen, vastuulliset toimintatavat kuten yhdenvertainen kohtelu, päätösten puo-

lueettomuus ja objektiiviset perustelut. Eettisillä toimintaperiaatteilla edistetään myös kuntalaisten luottamusta julkisten varojen käyttöön ja hyvän julkisen hallinnon toteutumiseen Oulun kaupungin toiminnassa.

Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteillä pyritään varmistamaan, että lainsäädäntöä sekä Oulun kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Seuranta ja arviointi on osa normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa ja arviointia. Suuri osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisältyvinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Valvontatoimenpiteisiin kuuluvat mm. erilaiset hyväksymiset, valtuutukset, täsmätykset, omaisuuden turvaamistoimet, toiminnan tarkastukset, työtehtävien eriyttäminen sekä tietojärjestelmien lokitietojen seuranta.

Toimintaohjeiden vastaisesta toiminnasta koituu yhdenmukaisesti seuraamuksia. Toimialat arvioivat sisäisen valvonnan puutteita ja kommunikoivat niistä tahoille, jotka ovat vastuussa korjaavista toimenpiteistä. Sisäinen tarkastus on vuosisuunnitelman mukaisissa tarkastuksissa tuonut esille sisäisen valvonnan kehittämiskohteita, joihin on pyydetty myös johdon ja tarkastuskohteiden toimenpidesuunnitelmia.

Tarkastuslautakunta voi esittää arviointikertomuksessaan arvionsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta.

Tiedonhallinta ja raportointi

Oulun kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus ohjaa kaupungin viestintää. Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja konsernihallinnon tiedottamisesta. Toimialat vastaavat oman toimialansa tiedottamisesta ja sen sisällöstä.

Asianhallintajärjestelmään kirjattujen päätösten perusteiden luotettavuutta pyritään varmistamaan riittäväällä seurannalla ja viemällä asiat tiedoksi asianosaisille ja ylemmälle päättävällä taholle. Toimialojen, konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ja osakkuusyhtiöiden raportointi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden ja toiminnan suunnitellusta sekä seurannasta on vakiintunut. Toimialat ovat kehittäneet edelleen omaa raportointiaan ja tiedontuotantoaan talous- ja toimintaprosesseihin liittyen.

Raportointi- ja tietojärjestelmien arvioidaan tuottavan luotettavaa, ajantasaista ja riittävää tietoa päätöksenteon tueksi. Tiedonkulku on varmistettu yhteisillä toimintamalleilla muun toiminnan ja talouden suunnittelussa ja seurannassa.

Riskienhallinta

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskienhallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit sekä ymmärretään riski myös mahdollisuudeksi. Kaupungin hallintokuntien ja liikelaitosten riskienarviointi perustuu riskienhallintasuunnitelmaan, jonka avulla toimialan johto arvioi merkittävimmät sisäiset ja ulkoiset strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Kaikki lautakunnat ja johtokunnat ovat hyväksyneet toimialaansa koskevat riskienhallintasuunnitelmat lukuun ottamatta Hyvinvointipalveluita, jonka suunnitelma käsitellään vuoden 2021 aikana. Riskienhallintasuunnitelmien vuosittainen läpikäynti talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ylläpitää riskienhallintasuunnitelman ajantasaisuutta. Toimialat ja konserniin kuuluvat yhteisöt raportoivat sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta konsernihallinnon omistajaohjauksen alaisuudessa toimivalle Kokonaisvaltainen riskienhallinta -työryhmälle. Lisäksi laatu-/toimintajärjestelmiä on käytössä mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa, hyvinvointipalveluissa sekä Oulun Vesi- ja Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksessa. Riskienhallinnassa on edelleen kehitettävää.

Toimialojen ja liikelaitosten selonteoissa keskeisiksi yhteisiksi riskeiksi nousivat ICT-toimintaan liittyvät riskit kuten toiminnan jatkuvuus- ja tietojärjestelmähäiriöt sekä tietoturva ja -suojausriskit. Toinen toimialoille yhteinen riski oli henkilöstöön liittyvät tekijät kuten osaaminen, rekrytointi, henkilöstön pysyvyys, riittävä perehdytys sekä avainhenkilöriskit. Myös toimintaympäristön muutokset, organisaation muutokset, hyvinvointialueorganisaation muutos ja Koronaepidemia ovat keskeisiä teemoja riskienhallinnassa. Tarkempi kuvaus merkittävimmistä riskeistä on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.6.

Toteutuneet merkittävät riskit

- Koronaepidemia vaikutti kaupungin toimintaan merkittävästi lähes koko vuoden 2020 aikana. Toimialoilla jouduttiin sopeuttamaan toimintaa joko palvelutarpeen vähentymisen tai palvelutarpeen muuttumisen osalta.
- Henkilöstön varallaoloa koskevien palkkasaatavavaatimusten vuoksi Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksessä 2020 on yhteensä 5,355 milj. euron pakollinen varaus. Tilikaudella maksettiin sovintoratkaisun tuloksena sivutoimisten työntekijöiden osalta yhteensä 734 tuhatta euroa vahingonkorvauksia. Päätoimisten työntekijöiden osalta vahingonkorvausvaatimukset ovat kesken työtuomioistuimessa.
- Pelastuslaitoksen öljyntorjuntaveneen uppoaminen marraskuussa 2020, minkä johdosta vakuutuskorvauksia saatiin aluksesta 700 tuhatta euroa. Vastaavan aluksen hankinta on noin 2,1 milj. euroa.

- Riita-asioiden osalta ei aiheutunut merkittäviä kustannuksia vuonna 2020.
- Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on esittänyt vakavan huomion kaupungin lainvastaisesta menettelytavasta avustajapalveluista päättämisestä sivistys- ja kulttuuripalveluissa. Kaupunki on tehnyt vaaditut toimenpiteet avustajapalveluiden päätöksenteon saattamiseksi lainmukaiseksi.
- Kaupungin kiinteistöjen korjausvelan kasvu ja toimitilojen tekninen kunto.
- Kustannusten hallinta hyvinvointipalveluissa. Joulukuussa 2020 myönnettiin lisämäärärahaa 34,5 milj. euroa (Korona-kustannusten osuus tästä n. 18 milj. euroa), muutettu talousarvio alittui 2,6 milj. eurolla (-0,4 %).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet

Toimialojen selonteoissa yleisinä kehittämiskohteina nähtiin ICT:n ja digitalisaation hyödyntäminen, tietoturvan ja -suojan, päätöksentekoprosessin asianmukaisuuden, henkilöstön osaamisen sekä kriittisiksi määriteltyjen työtehtävien resursoinnin varmistaminen. Hankintoihin, kilpailutukseen ja sopimushallintaan liittyvää osaamista on kehitettävä edelleen, vaikka osaamista onkin vahvistettu mm. henkilöstöä kouluttamalla ja hankintoja koskevia ohjeistuksia selkiyttämällä. Teknisillä toimialoilla kehittämiskohteet liittyivät perustehtävien hoitamiseen; veden puhdistuksen ja viemäriverkoston laatuun, kiinteistöjen korjauksiin ja palveluverkon muutoksiin/kiinteistökehitykseen.

Tietojärjestelmiin liittyy jatkuva arviointitarve tietotarpeiden ja rakenteiden sekä teknologian kehittyessä. Suurimmat riskit liittyvät järjestelmien toimivuuteen, tietojen oikeellisuuteen ja saatavuuteen. Kriittisiin palvelutuotanto- ja tietoliikennejärjestelmiin liittyy teknisiä riskejä, jotka vaikuttavat toteutuessaan järjestelmien toimintavarmuuteen.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää, joka toimii suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sen tehtävänä on tuottaa lisäarvoa kaupungin johdolle päätöksenteon tueksi ja avustaa johtoa heidän valvontaveloitteensa toteutuksessa. Sisäisen tarkastuksen tehtävät on määritelty hallintosäännössä ja sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Oulun kaupungin konserniohjeen mukaan sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa myös tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöjä ohjaavat Hyvä hallintotapa ja johtaminen -suositukset.

Kaupunginhallituksen nimeämä tarkastustoimikunta valvoo ja arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä

konsernivalvonnan asianmukaista järjestämistä ja toteutumista, riittävyyttä ja tehokkuutta sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutumista. Tarkastustoimikunnan esittelijänä toimii tarkastuspäällikkö. Vuoden 2020 aikana tarkastustoimikunta kokoontui neljä kertaa. Sisäinen tarkastus raportoi toimintaohjeensa mukaisesti kirjallisesti puolivuositain tekemiensä arviointien ja tarkastusten tuloksista sekä kehittämissuosituksista tarkastustoimikunnalle, kaupunginjohtajalle ja tilintarkastajille.

Kaupunginjohtaja hyväksyy ja tarkastustoimikunta käsittelee sisäisen tarkastuksen yksikön vuosisuunnitelman mukaiset riskiperusteisesti valitut tarkastuskohteet. Tarkastusten tavoitteena on varmentaa ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä hyvän hallintotavan toteutumista johtamis- ja toimintaprosesseissa. Vuosisuunnitelman tarkastuskohteet on myös käyty läpi tilintarkastajan ja ulkoisen tarkastuksen kanssa mahdollisten päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman 2020 tarkastukset ja arvioinnit koskivat muun muassa ikäihmisten palveluiden järjestämistä, hyvän hallintotavan ja sisäisen valvonnan toteutumista tytäryhtiössä, pienhankintoja, omaisuserien ja kiinteistöjen hallintoa, hankintaprosessin nykytilan arviointia, asiantuntijapalveluiden ostoja, matkustamista, tiedonhallintaa ja henkilötietojen tiedonsuojaa sekä käteiskassojen valvontaa.

Vuosisuunnitelman 2020 tarkastuksista laadittiin 9 raporttia ja havaintojen perusteella annettiin yhteensä 46 suositusta, joihin pyydettiin myös tarkastuskohteen johdolta kommentit sekä toimenpidesuunnitelmat valvonnan parantamiseksi. Osaan havainnoista ja suosituksista on tehty korjaavat toimenpiteet viipymättä. Toimenpidesuunnitelmien perusteella sisäinen tarkastus arvioi seurantatarkastuksen tarpeen ja ajankohdan.

Vuoden 2020 keskeiset tarkastushavainnot ja suositukset koskivat riittävää sisäisen valvonnan toimivuutta tarkastuksen kohteena olleissa toimintaprosesseissa, kaupungin ohjeistuksen ja hyvän hallintotavan noudattamista mm. pienhankintojen dokumentoinnissa ja hankintakäytännöissä. Kehittämiskohteissa tuotiin esiin mm. hankintaprosessin resurssien riittävyys, toimialojen yhteistyön ja koordinoinnin vahvistaminen tarkastuksen kohteena olleissa toimintaprosesseissa sekä riittävä kaupunkitasoinen seuranta ja valvonta. Vuoden 2020 osalta ja tilinpäätöksen valmistumisvaiheessa ei ole tiedossa todettuja väärinkäytöksiä.

Tarkastustyön lisäksi sisäinen tarkastus on osallistunut asiantuntijana eri työryhmiin (mm. allianssihanke ja sähköisten palveluiden kehittämisprojekti) ja toiminut keskustelukumppanina viranhaltijoiden sekä hallinnon ja talouden henkilöstön kanssa valvonnan ja riskienhallinnan asioissa.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muuten rahoitetaan.

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät peruskunnan hallintokuntien lisäksi taseyksiköt sekä liikelaitokset. Tuloksesta on eliminoitu pois kaikki keskinäiset tilikauden aikaiset taloustapahtumat.

TULOSLASKELMA OULUN KAUPUNKI 1 000 €	TP2020	TP2019	Erotus TP2020 - TP2019	TA2020 + muutokset	Erotus TP2020 - TAM2020
Toimintatuotot	240 738	256 134	-15 396	238 716	2 022
Valmistus omaan käyttöön	18 217	18 602	-385	16 314	1 903
Toimintakulut	-1 346 596	-1 323 843	-22 753	-1 379 446	32 850
Toimintakate	-1 087 642	-1 049 107	-38 534	-1 124 417	36 775
Verotulot	824 135	796 894	27 240	806 940	17 195
Valtionosuudet	354 281	279 065	75 216	353 600	681
Rahoitustuotot- ja kulut	5 624	16 034	-10 410	4 191	1 433
Korkotuotot	10 441	10 457	-16	10 004	437
Muut rahoitustuotot	13 181	16 821	-3 641	12 598	583
Korkokulut	-10 688	-10 488	-200	-10 997	309
Muut rahoituskulut	-7 309	-757	-6 553	-7 413	104
Vuosikate	96 398	42 885	53 512	40 315	56 083
Poistot ja arvonalentumiset	-82 956	-87 249	4 293	-81 333	-1 623
Suunnitelmapoistot	-83 536	-83 303	-233	-81 133	-2 402
Arvonalentumiset	580	-3 946	4 526	-200	780
Tilikauden tulos	13 442	-44 364	57 806	-41 019	54 460
Poistoeron muutos	3 758	3 895	-138	-4 033	7 790
Vapaaehtoisten varausten muutos	-4 500	-5 000	500	5 000	-9 500
Yli-/alijäämä	12 699	-45 469	58 168	-40 051	52 751

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,1	19,6	19,5	21,3
Vuosikate/Poistot %	116,2	49,2	71,1	147,8
Vuosikate €/asukas	464	208	284	589
Asukasluku vuoden lopussa	207 620	205 782	203 659	202 341

Oulun kaupungin tilikauden tulos muodostui 12,7 milj. euroa ylijäämäiseksi ja edellisvuoteen verrattuna tilikauden tulos oli 57,8 milj. euroa parempi. Tilikauden parempi tulos perustuu edellisvuotta 102,5 milj. euroa suurempaan verorahoituksen toteumaan, kasvua edellisestä vuodesta oli 9,5%. Verorahoitukseen sisältyy valtiontukipakettiin

liittyviä valtionosuuksia 58,7 milj. euroa, verotuloja 9,5 milj. euroa ja avustuksia 4,5 milj. euroa. Toimintakate toteutui 38,5 milj. euroa edellisvuotta heikompana, siihen vaikutti toimintatuottojen alenema 15,4 milj. euroa (-6 %) ja toimintakulujen kasvu 22,8 milj. euroa (1,7 %) vuodesta 2019.

KERTAVAIKUTTEISET TUOTOT, MILJ. EUROA	TP2020	TA2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015
Yhdistymisavustus	-	-	-	-	-	-	1,8
Valtionosuuden kompensatio	-	-	-	-	6,6	6,6	6,6
Autopaikkavelvoitemaksut	-	-	-	-	-	-	3,1
Oulun Asuntohankinta Oy osakekauppa	-	-	-	-	-	2,1	-
Pateniemen rannan sop.korvaukset	-	-	-	-	3,6	-	-
Partnera Oy pääoman palautus	-	-	-	-	-	-	7,1
Keskustan terveysaseman myynti (Sammakkotalo)	-	-	-	-	-	1,2	-
Maankäyttökorvaus PPSHP	-	-	9,8	-	-	-	-
Medipolis GMP Kiviharjuntie	-	-	-	-	1,2	-	-
Valistustalo Oy:ltä saatu viimeinen jako-osuus	-	-	-	0,9	-	-	-
ELY-avustuksen tuloutus	0,2	-	-	1,0	-	-	-
Partnera osinko	-	-	-	-	26,3	-	21,5
Karjasillan ja Välvainion koulujen tonttivuokra	3,0	0,0	-	-	-	-	-
Technopoliksen osakkeiden myyntivoitto	-	-	-	9,4	-	0,4	-
Rahoitusarvopaperit myyntivoitot/tappiot netto	0,5	0,2	1,6	0,3	0,5	0,6	1,6
Rahoitusarvopaperit arvostukset netto	-	-	6,7	-	-	0,4	-
Kiinteistöyhtiöiden osakkeiden myynnin luovutustulot	0,8	-	-	-	-	-	-
Osakkeiden myyntivoitto	0,2	-	-	-	-	-	-
Talousarvion ylittävät osinkotuotot konserniyhteisöiltä	3,9	0,0	-	-	-	-	-
Maankäyttökorvaus	3,0	-	-	-	-	-	-
Valtion tukipaketti / avustukset	4,5	0,0	-	-	-	-	-
Valtion tukipaketti / verotulot	9,5	-	-	-	-	-	-
Valtion tukipaketti / valtionosuudet	58,7	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	84,3	0,2	18,1	11,6	38,2	11,3	41,7

KERTAVAIKUTTEISET KULUT, MILJ. EUROA	TP2020	TA2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015
Oulu-Koillismaa pelastuslaitos pakollinen varaus (kohdistettu henkilöstömenoihin)	-	-	-2,6	-	-	-	-3,5
Tuloksellisuuserä (henkilöstömenot)	-	-	-	-3,2	-	-	-
Rahoitusarvopaperit arvostukset netto	-6,1	-0,3	-	-6,8	-1,4	-	-2,2
Yhteensä	-6,1	-0,3	-2,6	-10,0	-1,4	0,0	-5,7

YHTEENSÄ VAIKUTUS VUOSIKATTEESEEN	78,2	-0,1	15,5	1,6	36,8	11,3	36,0
Pysyvien vastaavien arvostukset	0,6	-0,2	-3,9	-0,8	-0,2	-3,3	-1,6
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	0,6	-0,2	-3,9	-0,8	-0,2	-3,3	-1,6
YHTEENSÄ VAIKUTUS YLI- JA ALIJÄÄMÄÄN	78,8	-0,3	11,6	0,8	36,6	8,0	34,4

Ilman kertavaikutteisia eriä kaupungin tulos olisi 71,6 milj. euroa alijäämäinen. Tuloslaskelmassa vuotta 2020 koskevana tulosta parantaviin kertavaikutteisiin eriin 84,3 milj. euroa sisältyi valtiontukipaketin lisäksi mm. maanvuokrasopimusten erät (Karjasillan ja Välvainion koulujen aluei-

den vuokrattujen tonttien kertavuokrat) ja maankäyttöso-
pimuskorvaukset. Tulosta heikentävinä kertavaikutteisina
erinä tilikauden ylijäämään sisältyy rahoitusarvopaperi-
den arvostukset 6,1 milj. euroa.

PERUSKUNNAN ULKOISET TOIMINTATUOTOT 1 000 €	TP2020	TP2019	Ero	Ero-%
Keskusvaalilautakunta	0	680	-680	-100,0
Tarkastuslautakunta	3	13	-11	-81,0
Kaupunginvaltuusto	0	0	0	-
Kaupunginhallitus	1 960	783	1 177	150,4
Hyvinvointilautakunta	52 073	53 637	-1 565	-2,9
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	25 630	28 562	-2 932	-10,3
Rakennuslautakunta	3 733	4 788	-1 055	-22,0
Yhdyskuntalautakunta	79 585	90 971	-11 386	-12,5
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	61 824	72 341	-10 516	-14,5
Joukkoliikenne	17 760	18 630	-870	-4,7
Peruskunta yhteensä	162 983	179 435	-16 452	-9,2

Ulkoisten toimintatuottojen vertailussa vuoden 2020 toimintatuottojen kertymä 240,7 milj. euroa oli edellistä vuotta 15,4 milj. euroa heikompi. Peruskunnan osuus toimintatuotoista oli 162,9 milj. euroa ja ne pienentyivät edellisestä vuodesta 16,5 milj. eurolla.

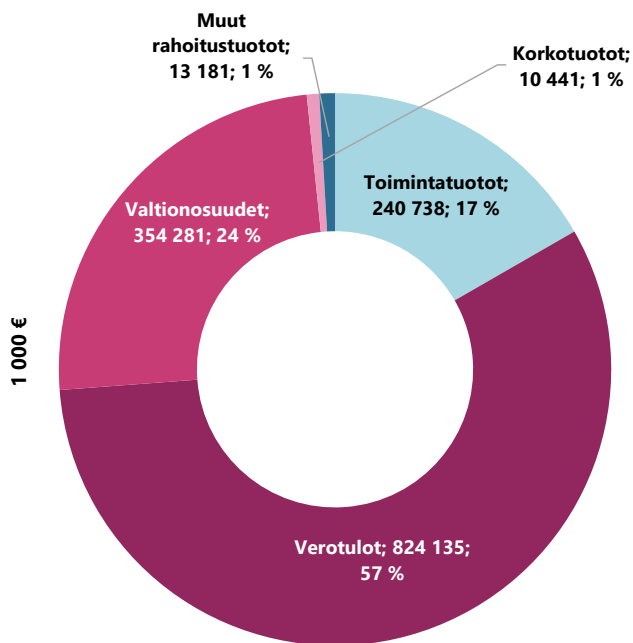
Yhdyskuntalautakunnassa toteutuivat maankäyttösopimustuotot 13,5 milj. euroa ja joukkoliikenteen lipputuotot 4,9 milj. euroa edellisvuotta alhaisempina. Vuonna 2019 maankäyttösopimustuottoja maksoivat Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 9,8 milj. euroa ja Partnera Oyj 2,7 milj. euroa. Joukkoliikenteen matkustajamäärät laskivat vuoden 2020 aikana koronapandemian takia mm. koulut siirtyivät keväällä etäopetukseen hallituksen linjaa-

mien sulkujen myötä, jolloin liikennöintiä vähennettiin. Maa- ja vesialueiden vuokratuotot puolestaan kasvoivat yhdyskuntalautakunnalla 4,4 milj. euroa, Karjasillan ja Välvainion koulujen alueiden vuokrattujen tonttien kerta-vookrien osalta. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintatuottojen 4,4 milj. euroa alhaisempaan toteumaan vaikutti varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä lukion ja vapaan sivistystyön myynti- ja vuokratuottojen alenema koronapandemian vaikutuksesta. Hyvinvointilautakunnan toimintatuottojen pienempi toteuma kohdistui terveydenhuollon maksuihin ja pakolaisten korvauksiin.

LIIKELAITOSTEN ULKOISET TOIMINTATUOTOT 1 000 €	TP2020	TP2019	Ero	Ero-%
Oulun Vesi -liikelaitos	35 543	34 975	567	1,6
Business Oulu -liikelaitos	5 120	5 493	-372	-6,8
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	23 261	22 827	435	1,9
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	2 079	2 078	1	0,0
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	2 390	6 660	-4 270	-64,1
Oulun Infra -liikelaitos	1 450	835	615	73,7
Oulun Digi -liikelaitos	3 249	3 266	-17	-0,5
Liikelaitokset yhteensä	73 093	76 134	-3 041	-4,0

Oulun Vesi liikelaitoksen liikevaihto oli edellisvuotta suurempi mm. myydyin talousveden ja laskutetun jäteveden määrät kasvoivat 1-2 %. Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen

liikevaihdon (ulkoiset erät) alenema, selitty kaupunkin omien tilojen vuokrien sijoittumisella rakennusomaisuuden taseyksikköön.

Kuva 4. Oulun kaupungin tuottopohja TP2020

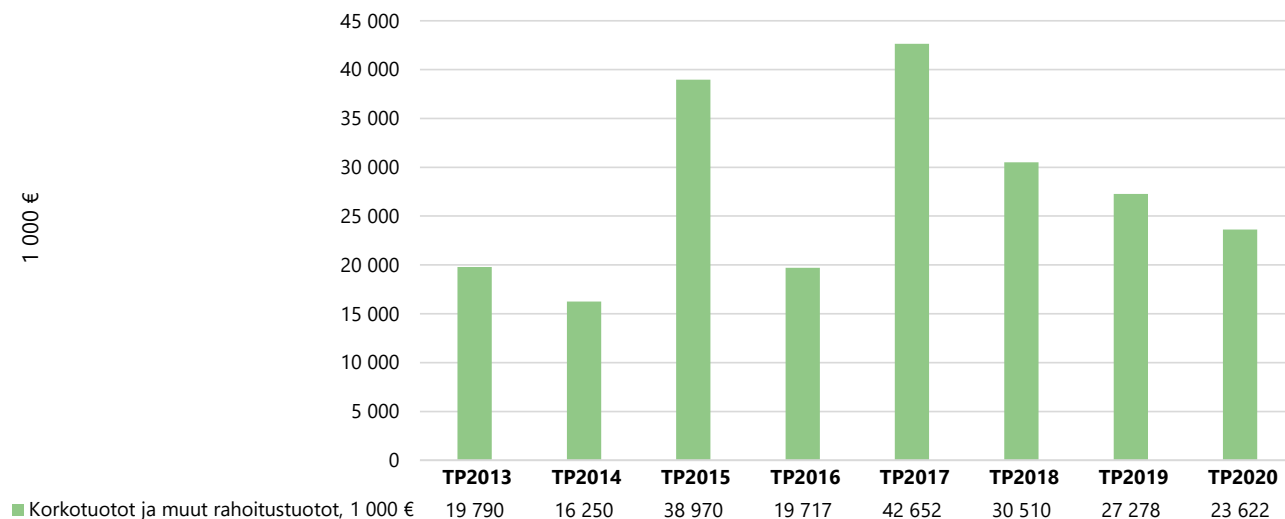
Toimintatuotot olivat 15,3 milj. euroa (6,4%) alhaisemmat edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden, erityisesti kertyi maksutuottoja vähemmän. Maksutuotot toteutuvat edelliseen vuoteen verrattuna 22,1 milj. euroa pienempinä, jossa suurimpina vaikuttaa vuodelle 2019 sisältyvä pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin maankäyttökorvaus ja asiakasmaksujen pienempi toteuma. Lisäksi joukkoliikenteen matkamäärät laskivat, minkä seurauksena lipputuottoja kertyi edellistä vuotta vähemmän. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan maksutuottojen alenemaan vaikutti koronapandemiaan liittyvien varhaiskasvatuksen ja koulu- ja ilta- ja päivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset.

Myyntituotot laskivat 0,9 milj. euroa edellisestä vuodesta, joista peruskunnassa laskua 2,5 milj. euroa ja liikelaitoksilla kasvua 1,6 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan myyntituotot alenivat koronapandemian myötä koska liikunta- ja kulttuuripaikkoja suljettiin osaksi vuotta ja lipputuottoja tuli vähemmän. Oulun Vesi liikelaitoksen myyntituotot kasvoivat vuoden takaisesta 0,6 milj. euroa, kun myydyin talousveden ja laskutetun jäteveden määrät kasvoivat. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen myyntituotot olivat edellisvuotta 0,9 milj. euroa suuremmat ja siihen vaikutti 1,0 milj. euron siirtosaamisen kirjaaminen Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Tuet ja avustukset –tiliryhmän toteuma oli 4,6 milj. euroa parempi kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä. Peruskunnan tuet ja avustukset -erä oli edellisvuotta 4,8 milj. euroa suurempi. Sivistys- ja kulttuurilautakunta sai valtiolta 3,7 milj. euroa koronaan liittyviä avustuksia, joista kohdistettiin vuodelle 2020 1,1 milj. euroa myyntituottojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja kansalaisopistopalveluihin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom myönsi joukkoliikenteelle korona-avustusta 3,4 milj. euroa lipputulojen menetyksiin.

Muiden toimintatuottojen toteuma 59,8 milj. euroa oli kasvanut 3 milj. euroa edellisestä vuodesta, erityisesti vuokratuottojen -erä. Yhdyskuntalautakunnan vuokratuottoihin sisältyy Karjasillan ja Välvainion koulujen alueiden vuokrattujen tonttien kertavaikutteiset erät 3 milj. euroa.

Verorahoitus kasvoi vuodesta 2019 noin 102,5 milj. eurolla, verotulot 27,4 milj. euroa ja valtionosuudet 75,2 milj. euroa. Kunnallisveron kertymä oli edellistä vuotta 30,1 milj. euroa parempi. Yhteisöverot pysyivät lähestulkoon edellisvuoden tasolla. Kiinteistöverot laskivat 3,1 milj. euroa vuodesta 2019. Verorahoitus sisältää veromenetysten kompensatiota 4,0 milj. euroa ja valtiontukipakettiin liittyviä valtionosuuksia 58,7 milj. euroa.

Korkotuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla ja muut rahoitustuotot toteutuivat 3,6 milj. euroa pienempinä. Korkotuottoihin on kirjattu Oulu Energia-konsernin pääomallainan korkoa 6,9 milj. euroa. Pääsoin ra-

hoitustuottojen alhaisempaan toteumaan tilikaudella 2020 vaikuttaa edellisvuoden tilinpäätökseen kirjatut arvonalentumisten palautukset 7 milj. euroa. Osinkotuotot kasvoivat 3,3 milj. euroa edellisestä vuodesta.

PERUSKUNNAN ULKOISET TOIMINTAKULUT 1 000 €	TP2020	TP2019	Ero	Ero-%
Keskusvaalilautakunta	-4	-452	449	-99,2
Tarkastuslautakunta	-496	-505	8	-1,6
Kaupunginvaltuusto	-248	-340	92	-26,9
Kaupunginhallitus	-28 850	-31 396	2 546	-8,1
Hyvinvointilautakunta	-672 116	-643 734	-28 383	4,4
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	-338 992	-336 957	-2 035	0,6
Rakennuslautakunta	-2 586	-2 763	177	-6,4
Yhdyskuntalautakunta	-49 325	-56 722	7 396	-13,0
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	-22 697	-29 294	6 598	-22,5
Joukkoliikenne	-26 629	-27 427	799	-2,9
Peruskunta yhteensä	-1 092 618	-1 072 868	-19 750	1,8

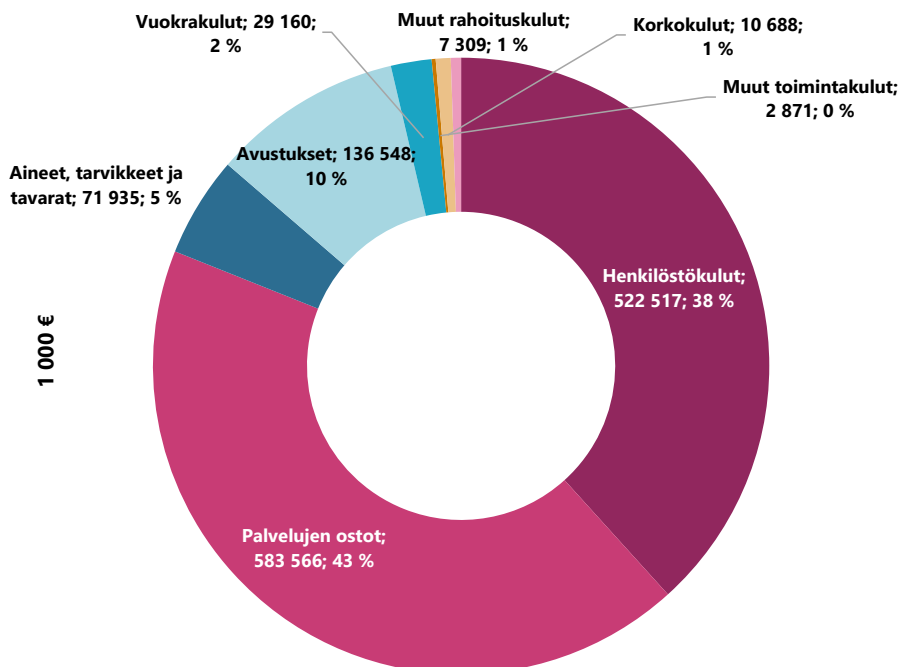
Oulun kaupungin ulkoisten toimintakulujen toteuma oli 1 346,6 milj. euroa ja kasvoivat vuodesta 2019 noin 22,8 milj. eurolla (1,7%). Kasvua toimintakuluissa oli erityisesti palvelujen ostojen (2,1%) ja ostot tilikauden aikana (4,8%) ti-liryhmissä. Suurimmat toimintakulujen kasvut toteutuivat hyvinvointilautakunnassa 28,4 milj. euroa (4,4%) ja sivistys-

ja kulttuurilautakunnassa 2 milj. euroa (0,6%). Yhdyskuntalautakunnan toimintakulujen toteuma aleni edellisestä vuodesta 7,4 milj. eurolla (-13%). Yhdyskuntalautakunnan toimintakulujen alenemaan vaikuttaa pääosin katu- ja viherpalvelujen kunnossapitotehtävien ja puistojen sekä viheralueiden suunnittelun ja rakentamisen siirtyminen Infra -liikelaitokseen 1.1.2020 alkaen.

LIKELAITOSTEN ULKOISET TOIMINTAKULUT 1 000 €	TP2020	TP2019	Ero	Ero-%
Oulun Vesi -liikelaitos	-15 936	-16 072	135	-0,8
Business Oulu -liikelaitos	-41 241	-40 357	-885	2,2
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	-32 578	-37 258	4 680	-12,6
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	-4 144	-4 105	-39	0,9
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	-108 661	-108 987	325	-0,3
Oulun Infra -liikelaitos	-32 161	-26 015	-6 146	23,6
Oulun Digi -liikelaitos	-17 275	-17 231	-44	0,3
Liikelaitokset yhteensä	-251 996	-250 024	-1 972	0,8

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen toimintakulujen alhaisempaan toteumaan edelliseen tilinpäätökseen verrattuna vaikutti mm. vuonna 2019 kirjattu pakollinen varaus liittyen varallaolon palkkasaatavavaatimukseen 6,1 milj. euroa. Lisäksi tehtävämäärät laskivat, eikä vuoden 2020 aikana ollut suuria pitkäkestoisia tai luonnonilmiöistä johtuvia tehtäviä. Edellä mainitut syyt sekä lyhyiden sairauslomien väheneminen johtivat säästöihin henki-

löstökuluissa (ylityöt ja sijaistukset). Oulun Infra -liikelaitoksen alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelujen toteuma oli kasvanut 5,8 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kaupunginhallituksen 27.5.2019 päätöksen mukaisesti katu- ja viherpalvelujen kunnossapitotehtävät ja puistojen sekä viheralueiden suunnittelu ja rakentaminen siirtyivät yhdyskuntalautakunnasta Infra -liikelaitokseen 1.1.2020.

Kuva 5. Oulun kaupungin toiminta- ja rahoituskulut TP2020

Palveluiden ostojen toteuma oli 583,6 milj. euroa ja ne olivat Oulun kaupungin suurin ulkoinen kuluerä, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 260,4 milj. euroa (44,6%). Kasvua palveluiden ostoissa tapahtui 12,1 milj. euroa (2,1%) edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Suurinta kasvu oli hyvinvointilautakunnassa 15,2 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 6 milj. euroa. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri sai valtionkorvausta koronasta aiheutuviin kustannuksiin ja palautti kunnille niiltä laskutetut kustannukset. Oulun kaupungin osuus palautuksesta oli 2,0 milj. euroa ja hyvinvointilautakunta kohdisti palautuksen pienentämään palvelujen ostoja (erikoissairaanhoidon ja yhteispäivystyksen). Hyvinvointilautakunnan omassa toiminnassa kasvua palvelujen ostoissa oli koronatestausten laboratoriokustannuksissa, lastensuojelun ostoissa, ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa ja kotihoidon palveluseteliostoissa.

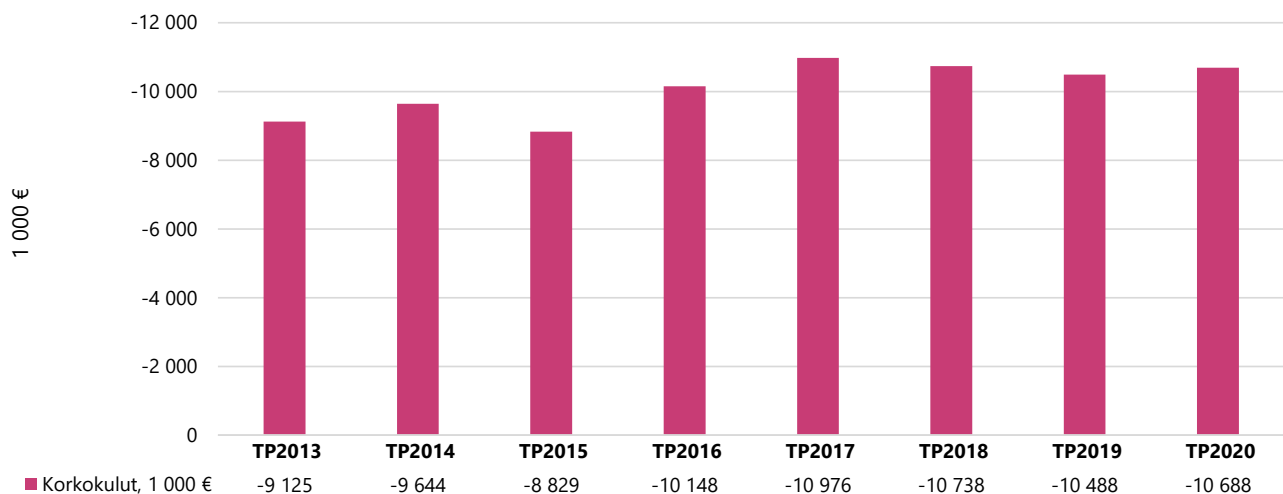
Sivistys- ja kulttuuripalveluiden palveluiden ostojen toteuma laski 2,6 milj. euroa edellisestä vuodesta ja siihen vaikuttivat mm. koronapandemiasta johtuvat keskeytykset, kun palvelutarve väheni mm. oppilaskuljetuksissa ja asiakaspalvelussa. Yhdyskuntalautakunnan palvelujen ostot vähenivät 6,9 milj. euroa vuoden 2019 tilinpäätöksestä koska katu- ja viherpalveluiden kunnossapitotehtävät ja puistojen sekä viheralueiden suunnittelu ja rakentaminen siirtyi Infra –liikelaitokseen 1.1.2020 alkaen. Lisäksi joukko liikenteen liikennöintiä supistettiin keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa koronatilanteen vuoksi.

Henkilöstökulujen toteuma 522,6 milj. euroa kasvoi edellisestä vuodesta 0,6 milj. eurolla, yleiskorotus ja kilpailukyky sopimus päättyminen 2019, mikä palautti henkilös-

tön lomarahat täysimääräisiksi, lisäsivät Oulun kaupungin henkilöstökuluja. Merkittävään kasvu henkilöstökuluissa toteutui hyvinvointilautakunnassa 7,6 milj. euroa (4,7 %), koronapandemia lisäsi henkilöstökuluja 2,9 milj. eurolla. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan henkilöstökulujen 5 milj. euron (2,1 %) kasvuun vaikuttivat mm. panostukset varhaiskasvatukseen (subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus ja henkilöstön suhdeluku) sekä perusopetuksen oppilasmäärän kasvu.

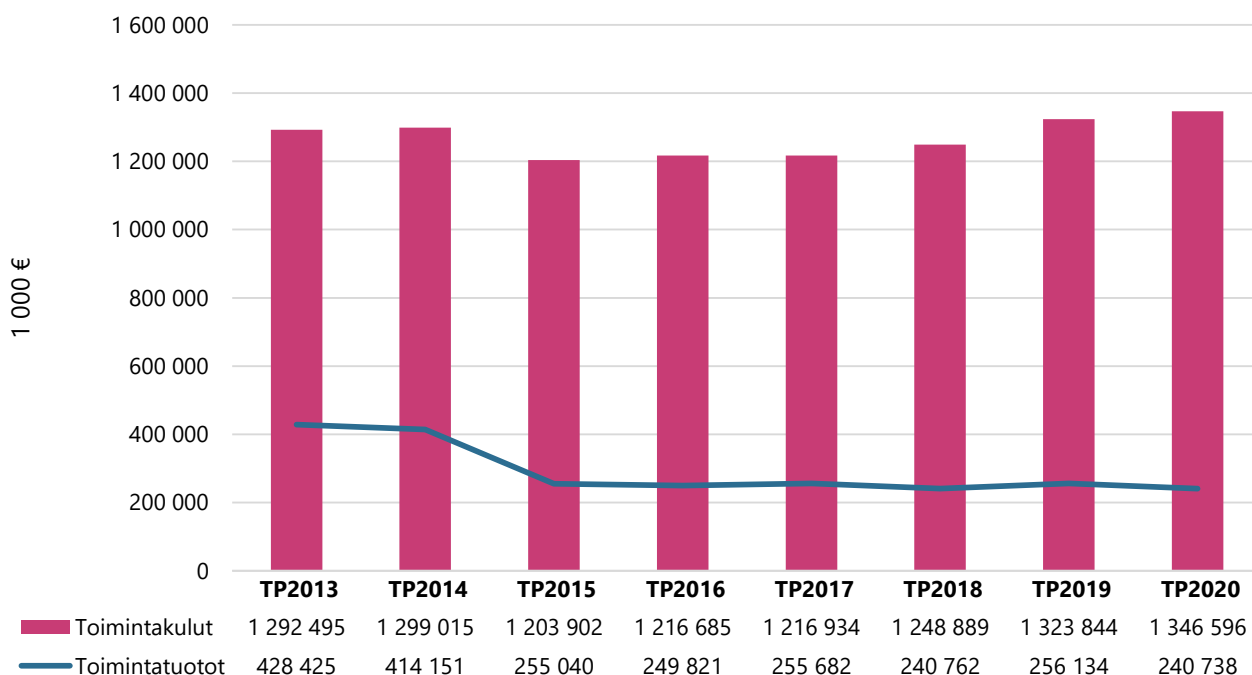
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen henkilöstökulut toteutuivat 5,1 milj. euroa edellistä vuotta pienempinä koska vuoden 2019 tilinpäätös sisälsi 6,1 milj. euron pakollisen varauksen, mikä liittyi varallaolon palkkasaatavavaatimuksiin. Joulukuussa 2020 saavutetun sivutoimisen henkilöstön sovintoratkaisun myötä sivutoimisille maksettiin palkkasaatavia korkoineen 0,7 milj. euroa. Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen henkilöstökulujen alenemaa 1,9 milj. euroa, selittävät Tuotantokeittiömuutos ja koronapandemia niiltä osin, kun työn estymisestä jouduttiin lomauttamaan osan henkilöstöstä.

Aineet ja tarvikkeet –tiliryhmän kulut kasvoivat vuodessa 3,3 milj. euroa (4,8 %). Hyvinvointilautakunnan hoitotarvikkeiden ostot lisääntyivät koronapandemia takia 2,4 milj. eurolla. Avustusten toteuma kasvoi edellisestä vuodesta noin 4,7 milj. euroa. Erityisesti toteutuivat palvelusetelikulut 3,8 milj. euroa suurempina mm. palveluasumisen ja kotihoidon palvelusetelikulut. Lasten kotihoidon tuki oli puolestaan edellistä vuotta alhaisempi noin 0,8 milj. euroa. Business Oulu –liikelaitoksen työmarkkinatuen kantaosuus toteutui 0,4 milj. euroa edellistä vuotta pienempinä.

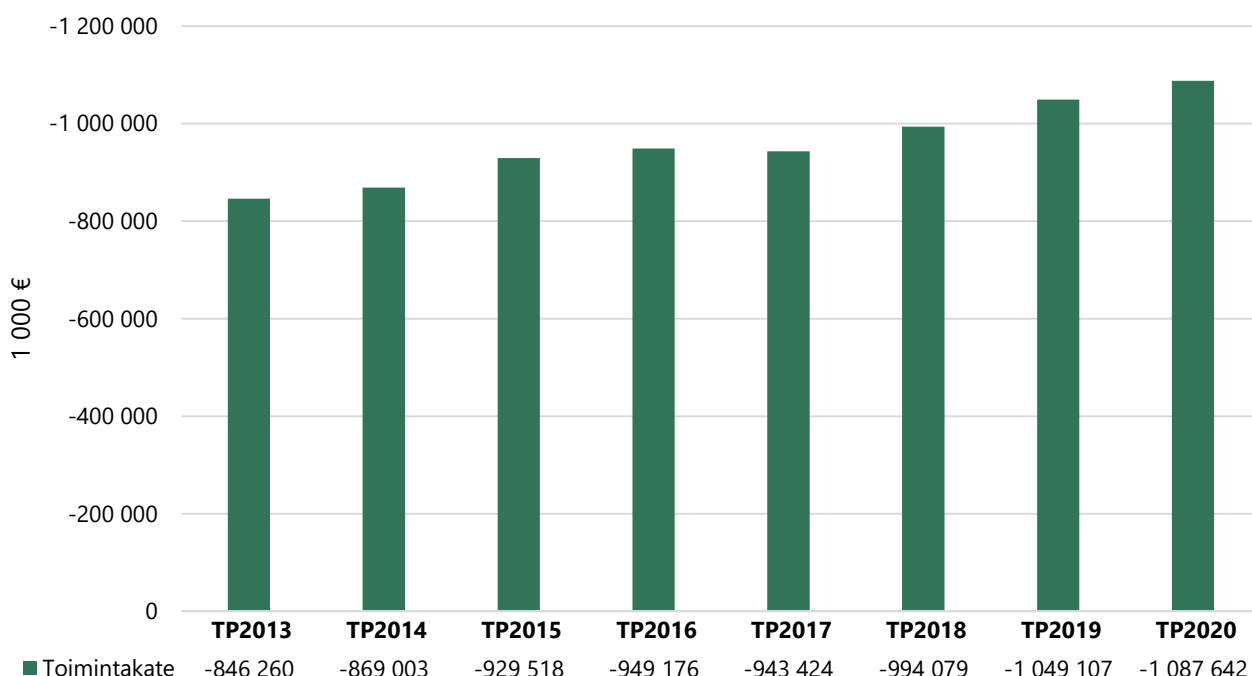
Korkokulut kasvoivat hieman edellisestä vuodesta (0,2 milj. euroa). Muut rahoituskulut olivat 6,6 milj. euroa vuoden 2019 tilinpäätöstä suuremmat ja erä sisälsi rahoitus-

arvopapereiden tilinpäätöshetken 2020 arvonalennuksia noin 6,1 milj. euroa.

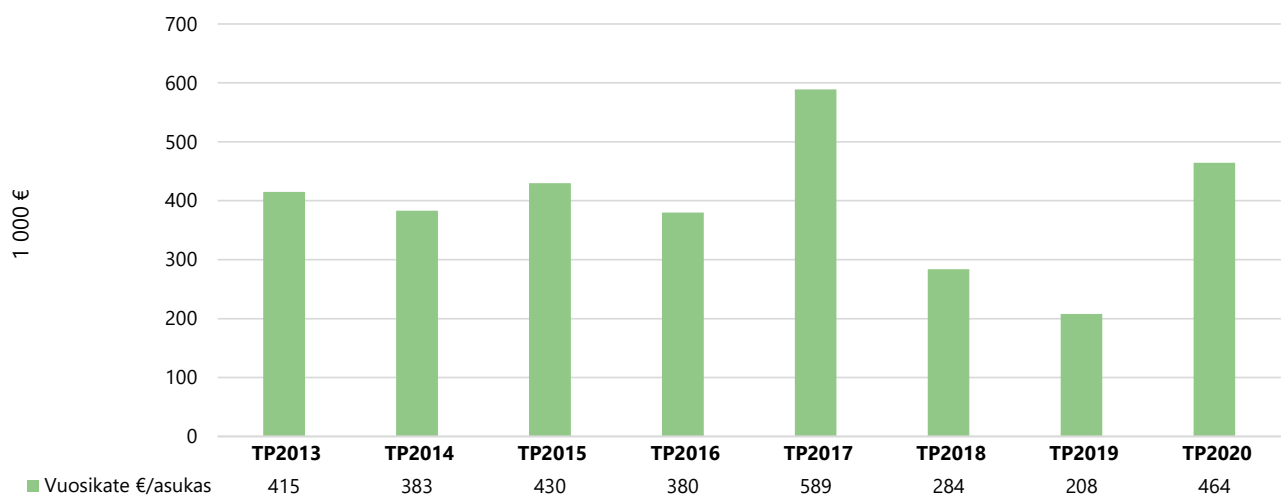
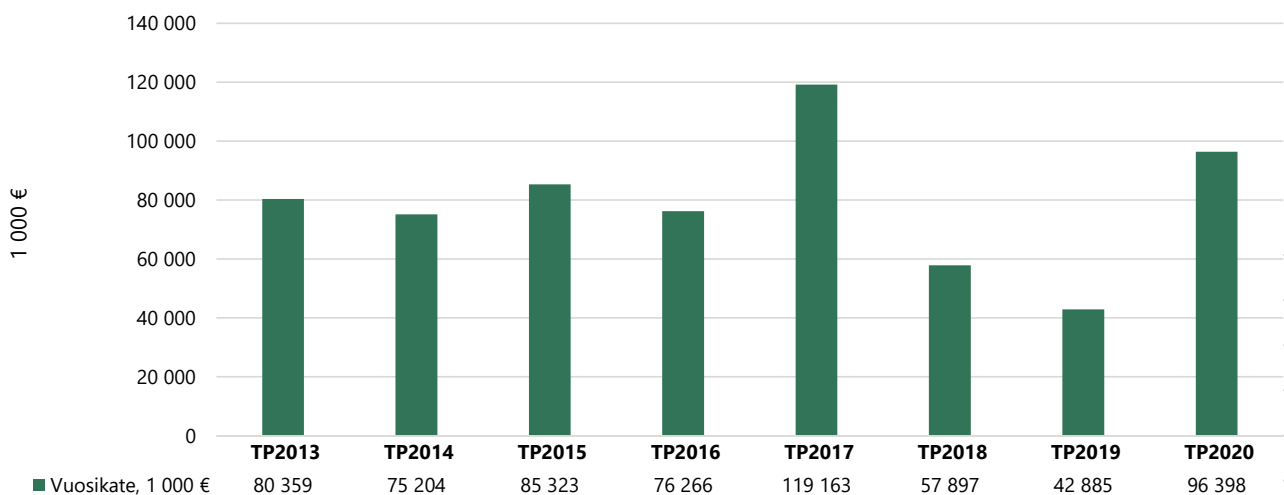
Valmistus omaan käyttöön on erä, jolla kuluja oikaistaan omaan käyttöön valmistetun hyödykkeen osalta. Omaan työnä valmistetun investointihyödykkeen kulut sisältyvät Oulun kaupungin toimintakuluihin ja valmistus omaan käyttöön -erä eliminoi niiden vaikutuksen tuloksesta. Valmistus omaan käyttöön toteuma oli 18,2 milj. euroa, ja toteutui edellisestä vuotta hieman pienempänä.

Toimintatuotot kattavat 18,1 % toimintakuluista ja suhdeluku oli heikentynyt edellisestä vuodesta (TP2019 19,6%). Tunnusluvun heikkenemiseen vaikutti maksutuottojen pienentyminen 22,1 milj. euroa (27 %) vuoden 2019 tilinpäätöksestä.

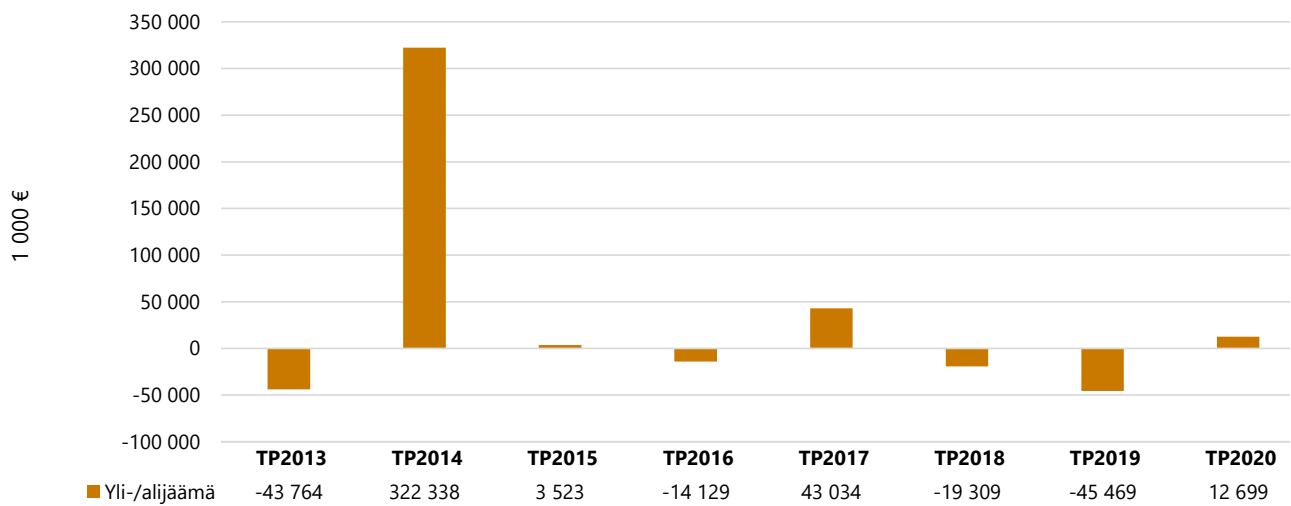
Toimintakate (nettomenot) on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuotoilla, loput toimintakuluista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate

on kunnissa negatiivinen. Oulun kaupungin toimintakate toteutui -1 087,6 milj. eurona ja toimintakate (nettomenot) alijäämä kasvoi 38,5 milj. euroa (3,7 %) edellisestä vuodesta. Toimintatuottojen pienempi kertymä 15,4 milj. euroa ja toimintakulojen kasvu 23,1 milj. euroa edellisen vuoden tasosta vaikuttavat negatiivisesti toimintakatteeseen.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin, se on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Vuosikatteen toteuma oli edelliseen vuoteen verrattuna 53,5 milj. euroa parempi, ja sitä parantavat kertavaikutteiset erät 79,4 milj. euroa. Vuosikate 96,4 milj. euroa kattaa (116,2 %:sti) suunnitelman mukaiset poistot, joiden toteuma tilikaudella oli 83 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat edellistä vuotta 0,5 milj. euroa alhaisemmat. Rahoitusarvopapereiden alaskirjauksia tehtiin noin 3,8 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Arvon alentumiset ovat pääomasijoituksiin tehtyjä tilinpäätöshetken alaskirjauksia.

Tilinpäätössiirtojen vaikutus Oulun kaupungin tulokseen oli yhteensä -0,7 milj. euroa. Niihin sisältyy Oulun Vesi -liikelaitoksen 4,5 milj. euron investointivaraus Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen. Oulun Vesi liikelaitos kirjasi 0,9 euron ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö noin 2,9 miljoonan euron poistoeron vähennyksen.

Toteutunut tilikauden ylijäämä 12,7 milj. euroa oli edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden 58,2 milj. euroa parempi. Kertavaikutteisten erät 79,4 milj. euroa, vuotta 2019 suurempi verotulokertymä 27,2 milj. euroa ja poistoeron vähennys 3,8 milj. euroa parantavat toteutunutta tilikauden ylijäämää. Oulun Vesi liikelaitos tekemä 4,5 milj. euron investointivaraus vaikuttaa heikentävästi tilikauden tulokseen.

Koronapandemian vaikutus Oulun kaupungin tulokseen

TULOSLASKELMA TP2020 (ULKOISET ERÄT) 1 000 €	Oulun kaupunki yhteensä	Peruskunta	Hyvinvointi- lautakunta	Sivistys- ja kulttuuri- lautakunta	Yhdyskunta- lautakunta	Liikelaitokset yhteensä	Oulu- Koillismaan pelastus- liikelaitos	Oulun Tilapalvelut -liikelaitos
Toimintatuotot	4 500	4 500		1 100	3 400			
Tuet ja avustukset	4 500	4 500		1 100	3 400			
Toimintakulut	-15 463	-14 529	-12 823	-1 153	-292	-922	-570	-248
Henkilöstökulut	-3 168	-2 764	-2 397	-299		-404	-359	
Palvelujen ostot	-9 494	-8 656	-8 474	-400	-291	-238		-145
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 571	-2 880	-1 951	-325		-291	-166	
Avustukset	-129	-129		-129				
Muut toimintakulut	-101	-101						
Toimintakate	-10 963	-10 029	-12 823	-53	3 108	-922	-570	-248

Taulukossa on esitetty tiliryhmittäin yksiköille toteutuneet 0,1 milj. euroa suuremmat, koronasta aiheutuneet toimintatuotot ja toimintakulut.

Keväällä 2020 Oulun kaupungin kirjanpitoon avattiin yhteiset kustannus-laskentatunnisteet koronan vaikutusten seurantaan. Laskentatunnisteet olivat muiden kuin palkkojen osalta:

- Tartuntataudit

Palkkakirjanpidossa käytettiin alla olevia laskentatunnisteita:

- Karanteenissa olevien sijaiset
- Lisääntyvästä palveluntarpeesta johtuvat (epidemia) (käytetään, kun epidemian takia joudutaan palkkaamaan lisähenkilöitä)
- Eläkkeeltä töihin kutsutut

Koronaan liittyviä toimintatuottoja oli yhteensä 4,5 milj. euroa, pääasiassa tukia ja avustuksia valtiolta. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom myönsi joukkoliikenteelle korona-avustusta 3,4 milj. euroa lipputulosten menetyksiin ja samalla turvattiin palvelutason säilyminen koronatilanteen pitkittyessä. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan korona-avustus 1,1 milj. euroa kohdistui myyntituottojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja kansalaisopistopalveluihin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.

Koronatunnisteille kirjattiin toimintakuluja 14,9 milj. euroa. Suurimmat koronapandemian aiheuttamat toimintakulut toteutuivat hyvinvointilautakunnassa 12,8 milj. euroa, joista palvelujen ostojen toteuma oli 8,3 milj. euroa. Koronatestaukseen liittyviin laboratoriopalveluja kirjattiin 5,8 milj. euroa. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri sai valtionkorvausta koronasta aiheutuviin kustannuksiin ja palautti kunnille niiltä laskutettuja kustannuksia. Oulun kaupungin osuus palautuksesta kirjattiin pienentämään palvelujen

ostoja 2,0 milj. eurolla. Koronapandemia lisäsi sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintakuluja mm. Työterveys Virta Oy:n henkilöstölle tekemien koronatestausten osalta 0,4 milj. euroa.

Koronaan liittyviä lisääntyvästä palvelun tarpeesta syntyviä henkilöstökuluja toteutui 3,2 milj. euroa, pääasiassa hyvinvointilautakunnassa 2,4 milj. euroa. Aineet ja tarvikkeet -erään kirjattiin koronaan liittyviä hoitotarvikkeita 2 milj. eurolla, joista suurin osa toteutui hyvinvointilautakunnassa 1,6 milj. euroa.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos kirjasi koronapandemiaan liittyviä toimintakuluja 0,6 milj. euroa koska palvelutuotannon jatkuvuuden varmistamiseksi muutettiin työn prioriteetteja, mikä aiheutti mm. henkilöstökuluihin ylimääräisiä kustannuksia. Toimintakuluja lisäsivät tihtynyt siivous ja suojain-, aine- ja tarvikkehankinnat koska ensihoidossa vaadittiin mm. potilaskohtaamisissa kertakäyttöisiä kokovartalosuojaimia ja ambulanssit oli desinfioitava käytön jälkeen. Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen koronapandemian aiheuttamat toimintakulut 0,2 milj. euroa kohdistuivat palvelujen ostoissa mm. puhtaanapito- ja palveluihin sekä aineet ja tarvikkeet -erässä kasvomaskeihin ja muihin suojaimiin.

Hallintokunnat arvioivat toimintatuottojen pienentyneen koronapandemian aikana ja suurin vaikutus oli maksutuottoihin 13,6 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan sitovuudelle joukkoliikenne laskivat matkustajamäärät huomattavasti vuoden 2020 aikana kun liikennöintiä vähennettiin koulujen ollessa keväällä etäopetukseen hallituksen linjaamien sulkujen myötä. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintatuottojen alhaisempaan toteumaan vaikutti varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset. Lisäksi vähenivät lippu-, myynti- ja vuokratuotot koska koronapandemia sulki liikunta- ja

kulttuuripaikkoja osaksi vuotta. Hyvinvointilautakunta arvioi, että koronapandemia alensi asiakasmaksutuottoja 2,4 milj. eurolla. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksessa laskivat ensihoidon tehtävämäärät edellisvuoteen verrattuna ja sen vaikutus oli 0,7 milj. euroa (1,2 %). Tehtävämäärät laskivat eniten vuonna 2020 maaliskuun ja kesäkuun välisenä aikana ja tasoittui loppuvuodesta.

Vuosi 2020 oli koronapandemian takia hyvin poikkeuksellinen ja toi säästöjä toimintakuluihin koko kaupungin tasolla 9,4 milj. euroa. Liikkuminen koronapandemiovuoden aikana oli hyvin vähäistä, eikä henkilöstö osallistunut koulutuksiin samassa määrin kuin yleensä. Henkilökunnan koulutukset ja matkustaminen vähenivät huomattavasti koronan vuoksi sekä tilapäisten työntekijöiden osuus laski edellisvuodesta mm. kesätyöntekijät ja työllistetyt. Lisäksi peruttiin paljon tapahtumia ja tilaisuuksia. Hallituksen linjaamien sulkujen myötä väheni palvelutarve mm. oppilaskuljetuksissa, ateria- ja asiakaspalvelussa. Kevään 2020 sulkujen myötä estyi myös osittain työnteko ja henkilöstöä jouduttiin lomauttamaan mm. sivistys- ja kulttuurilautakunnassa sekä Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksessa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa arvioitiin koronapandemian tuoneen säästöjä kaiken kaikkiaan 7,8 milj. euroa ulkoisiin toimintakuluihin mm. palvelujen ostoihin 3,9 milj. euroa ja henkilöstökuluihin 3,6 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunta arvioi 1,4 milj. euron säästöjä toimintakuluissa sitovuudella joukkoliikenne, kun tarjontaa jouduttiin supistamaan keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa.

Kuntatalouden tukipaketti sisältää valtionosuuden lisäyksen sekä verotulomenetysten kompensaaation vaikutuksen. Tukipaketista Oulu sai valtionosuuksina yhteensä 58,7 milj. euroa. Tästä 41,3 milj. euroa kohdistuu peruspalveluiden valtionosuuksiin, kunnallisverotulojen menetyksiin ja maskihankintoihin sekä koronasta aiheutuviin testaus ym. kustannusten korvaamiseen. Verotulojen 4,0 milj. euron lykkäysmenettelyn kompensatio-osuus maksetaan osittain takaisin vuonna 2021. Tämän lisäksi yhteisöveron jako-osuuden +10 %-yksikön korotuksen vaikutus Oulun kaupungille oli 9,5 milj. euroa. Joukkoliikenteeseen ja sivistys- ja kulttuuritoimeen kohdistuvien valtionavustusten osuus on noin 4,5 milj. euroa. Yhteensä koronaan liittyvien tukipakettien osuus oli 72,7 milj. euroa.

Business Oulu liikelaitokselle annettiin tehtäväksi vastata Työ- ja elinkeinoministeriön valtionavustuksen jakamisesta koronapandemian ja poikkeusolojen vaikutuksesta taloudellisesti kärsimään joutuneille oululaisille yksityisyrityksille. 2000 euron suuruisen, yrityksen kotikunnasta myönnettävä avustus oli tarkoitettu päätoimisille yksityisyrityksille, joiden liikevaihto oli pudonnut 16.3.2020 jälkeen vähintään 30 prosenttia. Hakemuksia jätettiin 1498 kpl. Yhteensä avustuksia myönnettiin 2,7 milj. euroa, ja Työ- ja elinkeinoministeriölle palautettiin 4,2 milj. euroa.

OULUN KAUPUNKI ULKOISET TOIMINTATUOTOT 1 000 €	TP2020	TA2020 muutettu	Erotus	TP2019
Myyntituotot	99 865	94 993	4 872	100 783
Maksutuotot	58 911	67 116	-8 205	80 980
Tuet ja avustukset	22 134	22 616	-482	17 535
Vuokratuotot	47 539	43 227	4 313	44 511
Muut toimintatuotot	12 289	10 764	1 525	12 326
Toimintatuotot yhteensä	240 738	238 716	2 022	256 134

Oulun kaupungin ulkoiset toimintatuotot ylittyivät 2 milj. eurolla ja toimintakulut alittuivat 32,9 milj. eurolla muutettuun talousarvioon verrattuna. Tilikauden aikana muutettiin talousarviota toimintatuottojen osalta 3,3 milj. euroa (tuottojen vähennys) sekä toimintakulujen 33 milj. euroa (kulujen lisäys).

Myyntituotot ylittivät muutetun talousarvion 4,9 milj. eurolla, peruskunnan osuus ylistyksestä oli 0,5 milj. euroa. Vilkas rakennustoiminta kasvatti yhdyskuntalautakunnan yleisten alueiden lupien ja kaivuutyöluupien lupamaksuja 2,1 milj. eurolla, lisäksi toteutuivat puunmyyntituotot ennakoitua suurempina. Oulun Vesi liikelaitoksella myyntituottojen kertymä ylittää talousarvion noin 0,9 milj. euroa. Ylitykseen vaikutti se, että myydyn talousveden ja laskutetun jäteveden määrät toteutuivat arvioitua suurempina.

Maksutuottojen kertymä oli 8,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Yhdyskuntalautakunnan sitovuudella joukkoliikenteen matkustajamäärät tippuivat 38 % koronapandemian vuoksi ja sen myötä alittuivat lipputulot 7,2 milj. eurolla. Maankäyttösopimustuottoihin haettiin tilikauden aikana lisämäärärahaa 2,5 milj. euroa, muutettu talousarvio alittui 0,4 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan maksutuotot alittuivat talousarvioon verrattuna 2,2 milj. euroa ja alittuminen johtui koronaepidemiaan liittyvistä varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoimin-

nan asiakasmaksuhyvityksistä. Hyvinvointilautakunnan asiakasmaksutuotot vähentyivät erityisesti terveystalouksissa.

Saadut tuet ja avustukset alittivat muutetun talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Business Oulu –liikelaitoksen osuus avustuksen alituksesta oli noin 2,9 milj. euroa ja ne kohdistuvat työllisyyspalveluihin, elinkeinopalveluihin ja tapahtuma- ja markkinointiin. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom myönsi joukkoliikenteille 3,4 milj. euron korona-avustuksen lipputulojen menetyksiin. Valtiokonttorin maksama määräraha hyvinvointilautakuntaan rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin toteutui muutettua talousarviota 0,8 milj. euroa suurempana.

Vuokratuottojen kertymä oli muutettua talousarviota 4,3 milj. euroa suurempi. Yhdyskuntalautakunnan osuus ylityksestä oli 5,3 milj. euroa, ja sitä selittävät kertaluonteiset maanvuokrasopimuksiin liittyvät vuokrattujen tonttien kertavuokraerät Karjasillan ja Välivainion koulujen osalta. Muut toimintatuotot ylittyivät 1,5 milj. eurolla muutettuun talousarvioon verrattuna, erityisesti ylittyivät käyttöomaisuuden myyntivoitot (1,2 milj. euroa). Yhdyskuntalautakunnan käyttöomaisuuden myyntivoitot ylittivät muutetun talousarvion noin 0,9 milj. eurolla, erään haettiin vuoden aikana määrärahan muutosta 2,5 milj. euroa (vähennystä).

OULUN KAUPUNKI ULKOISET TOIMINTAKULUT 1 000 €	TP2020	TA2020 muutettu	Erotus	TP2019
Henkilöstökulut	-522 517	-535 653	13 137	-521 871
Palvelujen ostot	-583 566	-598 067	14 501	-571 514
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 935	-72 122	186	-68 611
Avustukset	-136 548	-139 473	2 925	-131 839
Vuokrakulut	-29 160	-29 964	804	-26 616
Muut toimintakulut	-2 871	-4 167	1 297	-3 392
Toimintakulut yhteensä	-1 346 596	-1 379 446	32 850	-1 323 843

Oulun kaupungin ulkoiset toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 32,9 milj. eurolla (2,5 %). Peruskunnan osuus Oulun kaupungin ulkoisista kuluista oli 81 %. Suurimmat toimintakulujen alitukset toteutuivat sivistys- ja kulttuurilautakunnassa 10,4 milj. euroa ja yhdyskuntalautakunnassa 7,2 milj. euroa. Muutetun talousarvion ylittää Oulun Infra -liikelaitos 2,3 milj. eurolla.

Henkilöstökulujen toteuma on muutettua talousarvion 13,1 milj. euroa alhaisempi. Henkilöstökuluihin haettiin määrärahan muutosta (lisäys) vuoden aikana 4,3 milj. euroa. Pääosa määrärahan korotuksesta kohdistui hyvinvointilautakuntaan 3,6 milj. euroa ja sivistys- ja kulttuurilautakuntaan 2,1 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 5,4 milj. eurolla. Alitus johtuu keväällä hallituksen linjaamien sulkujen myötä tehdyistä palkanmaksun keskeytyksistä ja arvioitua pienemmästä sijaisten käytöstä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Lisäksi hanketoiminnan rekrytoinnit etenivät arvioitua hitaammin. Hyvinvointilautakunnan henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 1,6 milj. euroa, vaikka koronapandemia lisäsi hyvinvointilautakunnan henkilöstökuluja 2,4 milj. eurolla. Kaupungin hallituksen alitukseen 1,8 milj. euroa, vaikutti pääasiassa tapaturmavakuutuksen kirjaaminen tulokseen, mikä pienensi henkilöstökuluja.

Palvelujen ostojen toteuma alitti muutetun talousarvion 14,5 milj. euroa. Lisämäärärahaa haettiin 24,3 milj. euroa, josta hyvinvointilautakunnan osuus oli 26,2 milj. euroa. Hyvinvointilautakunta alitti muutetun talousarvion palvelujen ostojen osalta 1,1 milj. euroa siihen vaikuttivat mm. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin 2 milj. euroa palautus ja koronatestausten määrien vähentyminen loppuvuotta kohti. Yhdyskuntalautakunnan palvelujen ostot alittivat talousarvion 5,7 milj. eurolla, pääosin liikennöinnin supistamisen vuoksi. Joukkoliikenteen tarjontaa jouduttiin vähentämään keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa koronatilanteen vuoksi. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelujen ostojen alittivat 1,9 milj. euroa ja suurin vaikutus oli koronaepidemiolla, kun palvelutarve väheni mm. oppilaskuljetuksissa ja asiakaspalveluissa. Lisäksi ICT-palvelujen ostot toteutuivat ennakoitua alhaisempina. Perusopetuksen palveluiden ostojen kotikuntakorvaukset muille opetuksen järjestäjille ylittivät talousarvion.

Oulun Tilapalvelu -liikelaitoksen palvelujen ostojen alitus 3,4 milj. euroa johtuu pääasiassa Koronapandemiasta, koska hallituksen linjaamien sulkujen myötä asiakkaiden palvelutarve väheni. Business Oulu -liikelaitoksen palvelujen ostot alittuivat 2,5 milj. euroa, kun koronapandemian takia peruttiin tapahtumia ja tilaisuuksia. Myös vienninedistämiseen liittyvä matkustaminen loppui lähes kokonaan.

Aineet ja tarvikkeiden –tiliryhmän toteuma oli lähestulkoon edellisen vuoden tasolla. Avustusten toteuma alittaa muutetun talousarvion 2,9 milj. euroa, erityisesti alittuivat kotitalouksille myönnetty avustukset. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan alitus 2,8 milj. euroa, syntyi ennakoitua pienemmistä varhaiskasvatuksen kotihoidontuesta ja varhaiskasvatuksen palvelusetelien pienemmästä käytöstä. Yhteisöille myönnettyjen avustusten määrä alitti 0,7 milj. euroa. Business Oulu liikelaitoksen työllistämisavustukset alittuivat 1,1 milj. euroa koska Oulun kaupunki, yritykset ja yhteisöt eivät työllistäneet ennakoitusti. Koronatilanteen tuomat talousvaikeudet ovat osaltaan vaikuttaneet yritysten mahdollisuuksiin rekrytoida palkkatuen ja kuntalisän turvin.

Muut toimintakulut alittavat talousarvion 2,1 milj. euroa, josta vuokrakulujen osuus oli 0,8 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan muut toimintakulut alitukseen vaikuttaa se, että kaupunkipyöriä ei otettu käyttöön vuonna 2020. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan muut toimintakulut toteutuivat 0,8 milj. euroa arvioitua pienempinä, erityisesti IT-laite ja IT-ohjelmistovuokrat.

Oulun kaupungin ulkoinen toimintakate/nettomenot muodostui 36,8 milj. euroa talousarviota paremmaksi. Verorahoituksen toteuma ylittää muutetun talousarvion 17,9 milj. eurolla. Korke- ja rahoitustuottojen toteuman ylitys muutettuun talousarvion verrattuna oli 1,4 milj. euroa. Vuosikate oli 56,1 milj. euroa parempi ja siihen vaikuttivat positiivisesti muutettua talousarviota alhaisempi toimintakulujen toteuma ja verorahoituksen arvioitua suurempi kertymä. Tilikauden tulos 13,4 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäinen tulos 12,7 milj. euroa toteutuivat muutettua talousarviota parempina.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa kuvaillaan tilikauden aikaiset rahan lähteet ja niiden käyttöä. Rahoituslaskelma kuvaa sitä, miten toiminta vaikuttaa rahavaroihin. Oulun kaupungin

rahoituslaskelmalla esitetään ainoastaan ulkoiset erät, kaupungin sisäinen kaupankäynti on eliminoitu rahoituslaskelmalta.

RAHOITUSLASKELMA OULUN KAUPUNKI 1000 €	TP2020	TP2019
Vuosikate	96 398	42 885
Tulorahoituksen korjauserät	-9 363	-5 427
Toiminnan rahavirta	87 035	37 459
Investointimenot	-122 952	-120 974
Rahoitusosuudet investointeihin	675	723
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	18 259	16 985
Investointien rahavirta	-104 017	-103 267
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 983	-65 808
Antolainasaamisten lisäys	-2 989	-34
Antolainasaamisten vähennys	10 847	5 090
Antolainauksen muutokset	7 858	5 057
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 208	-25 849
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-79 180	51 506
Lainakannan muutos	49 611	55 656
Muut maksuvalmiuden muutokset	19 047	-7 870
Rahoituksen rahavirta	76 516	52 843
Rahavarojen muutos	59 534	-12 965
Rahavarat 31.12.	209 352	149 819
Rahavarat 1.1.	149 819	139 871
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2019
Investointien tulorahoitus, %	78,8	35,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,5
Kassan riittävyys, pv	51	37
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta, 1 000 €	-91 221	-81 500
Asukasluku vuoden lopussa	207 620	205 782

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo, kuinka tilikauden aikana varsinainen toiminta on tuottanut rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituskellisen aseman muutokseen. Toiminnan rahavirta on parantunut vuoden takaisesta tilanteesta 47,7 milj. euroa ja pääasiassa, siihen oli vaikuttanut vuosikatteen kasvu 53,5 milj. eurolla.

Investointien rahavirta kuvaa, pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytettyä ja niiden myynneistä saatujen rahojen vaikutusta rahavaroihin. Investointikulut vuoden 2020 tilinpäätöksessä toteutuivat 123 milj. euroa ja ne olivat edellistä vuotta 2 milj. euroa suuremmat. Peruskunnan investointikulujen toteuma oli 42,2 milj.

euroa sekä liikelaitosten 27 milj. euroa ja taseyksiköiden 53,7 milj. euroa. Peruskunnan investointikulut toteutuivat edellisvuotta 5,8 milj. euroa pienempinä. Yhdyskuntalautakunnan 4,1 milj. euron alenemaan investointikuluissa edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta vaikuttivat erillishankkeiden, joko osin tai kokonaan siirtyminen seuraavalle vuodelle mm. Kiikelin merikylypylä ja Pateniemenranta. Liikelaitosten investointikulut kasvoivat vuoden takaisesta 7,4 milj. euroa, josta suurinta kasvu oli Oulun Vesi liikelaitoksessa 5,8 milj. euro. Oulun Veden 20,9 milj. euron kokonaisinvestoinnista käytettiin vesihuoltoverkoston uudis- ja korjausrakentamiseen 11,8 milj. euroa. Taseyksiköiden investointikulujen kasvu kohdistui rakennusomaisuuden taseyksikköön 1,6 milj. euroa. Vuoden aikana valmistuneita investointihankkeita olivat mm. Kauppahallin pe-

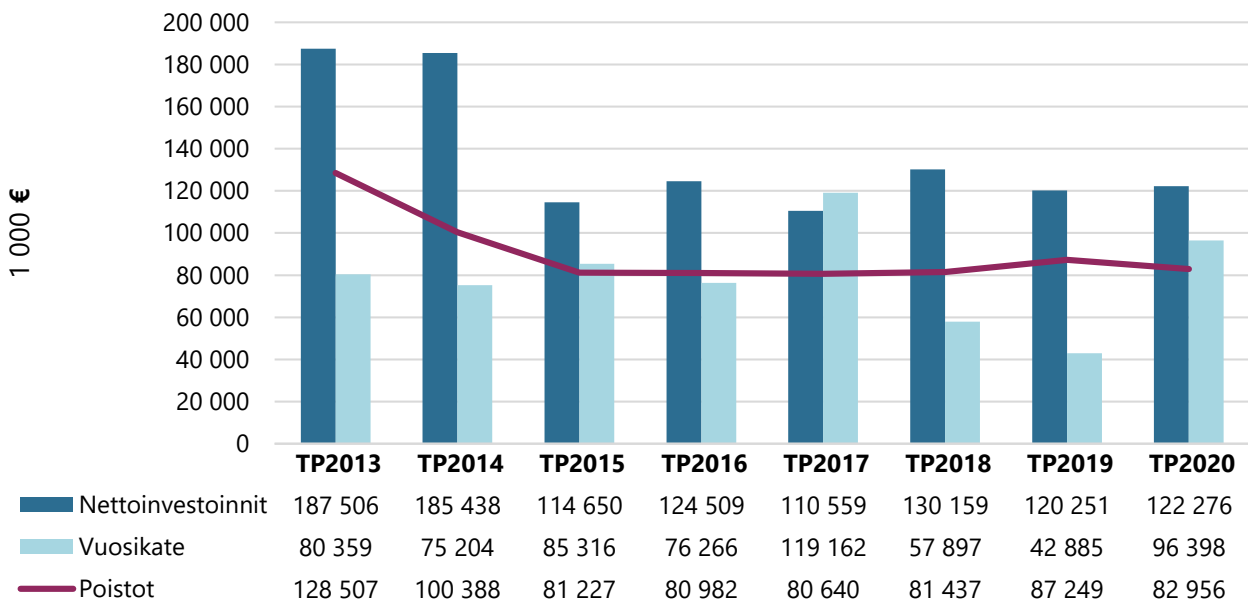
ruskorjaus, Pitkäkankaan koulu, Tiernan koulu ja Tuiran hyvinvointikeskus. Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoitus toteutui tilinpäätöksessä 78,8 %:ia. Vuosikatteen edellisvuotta huomattavasti parempi toteuma vaikuttaa tulorahoituksen tunnuslukuun positiivisesti. Investointituotot muodostuivat mm. Oulun Energia Oy:n suorittamasta SVOP -palautuksesta 6,7 milj. euroa ja kiinteistöosakeyhtiöomistusten mynnistä Potential Toimitilat Oy:lle 2,2 milj. eurolla. Oulun kaupungin investointituotot olivat kasvaneet edellisestä vuodesta 1,3 milj. euroa.

Positiivinen (ylijäämäinen) toiminnan ja investointien rahavirran määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan

vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että kuluja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saa muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 17 milj. euroa negatiivisena mutta toteuma oli edellisvuotta 48,8 milj. euroa parempi. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Oulun kaupungin toiminnan ja rahoituksen rahavirta oli 5 vuodelta negatiivinen 91,2 milj. euroa. Oma-rahautusvaatimus ei täyty, koska kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla oli negatiivinen.

OULUN KAUPUNKI, 1 000 €	TP2020	TP2019	Muutos	Muutos-%
Investointimenot	122 952	120 974	1 977	1,6
Rahoitusosuudet	675	723	-47	-6,5
Nettoinvestoinnit	122 276	120 252	2 025	1,7

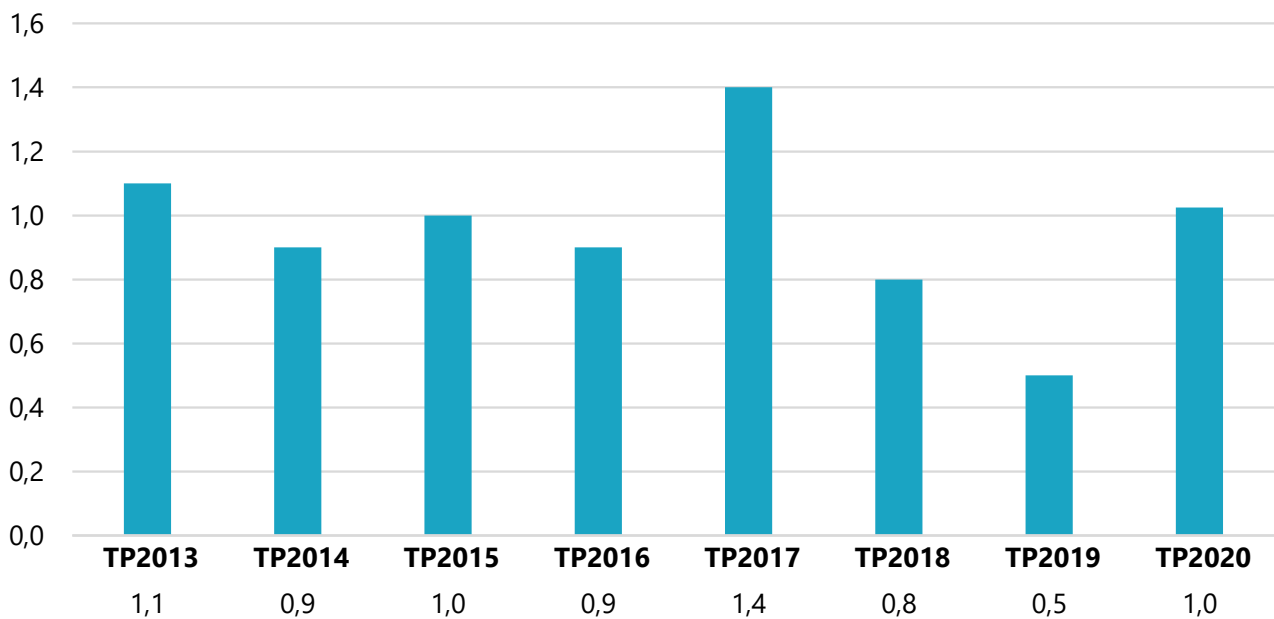

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, joita tarvitaan varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoitus toteutui varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Antolainasaamisten lisäys tilikauden aikana oli 3,0 milj. euroa, tytäryhteisöjen antolainoja oli 3,5 milj. euroa, josta Potential Toimitilat Oy nosti 2,9 milj. euroa. Antolainasaamiset vähentyivät 10,8 milj. eurolla, Oulun Pysäköinti Oy teki 6,0 milj. euron ylimääräisen lainanlyhennyksen.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikauden aikana Euroopan Investointipankilta 50,0 milj. euroa ja Kuntarahoitus Oy:ltä 100,0 milj. euroa, tilikauden aikana pitkäaikaisen lainan määrä kasvoi 128,9 milj. eurolla. Pitkäaikaisten lainojen vähennys toteutui 21,2 milj. eurolla ja Kuntarahoitukselta nostettua uutta lainaa lyhennettiin 5,0 milj. eurolla. Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennykset toteutuivat maksusuunnitelmien mukaisesti. Lyhytaikaisten lainojen vähenivät 79,2 milj. euroa, kuntatodistuksella nostettua

lyhytaikaista lainaa lyhennettiin 52,0 milj. euroa ja lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pienenevät 27,2 milj. euroa. Rahavarojen muutos oli noin 59,5 milj. euroa positiivinen. Kassavarat vuoden lopussa olivat 209,4 milj. euroa ja positiiviseen rahavarojen tilanteeseen vaikuttivat lainojen lisäys. Kassan riittävyys -tunnusluku kertoo, että tilinpäätöshetkellä rahavaroilla pystyttiin kattamaan kaikki kassasta maksut 51 päivän ajan. Maksuvalmiuden hoidon kannalta riittävänä voidaan pitää vähintään kahden viikon kassan riittävyyttä.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa tulo- ja meno-eräiden riittävyttä laskennallisten lainojen hoitoon sekä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Oulun kaupungin laskennallinen lainanhoitokate parani 1:een edellisestä vuodesta (TP2019: 0,5), mikä tunnusluvun arviointiasteikolla tarkoittaa tyydyttävää lainanhoitokykyä. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi ja hyvällä tasolla, kun tunnusluku on suurempi arvoltaan kuin 2.

■ Laskennallinen lainanhoitokate

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeräitä tilikauden päätyttyä. Tase sisältää peruskunnan, liikelaitosten ja taseyksiköiden omaisuus- ja pääomaerät. Erät eivät sisällä kaupungin eri hallintokuntien välisiä sisäisiä eriä. Rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja sitä kuvaavien

tunnuslukujen avulla. Jos kunnan taseessa on kattamattomia alijäämiä, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikauden sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

TASE VASTAAVAA	31.12.2020 1 000 €	31.12.2019 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 256	1 309
Muut pitkävaikutteiset menot	22 468	24 351
	23 724	25 660
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	212 195	208 670
Rakennukset	504 237	497 659
Kiinteät rakenteet ja laitteet	486 527	495 816
Koneet ja kalusto	17 735	17 437
Muut aineelliset hyödykkeet	7 565	7 376
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	87 130	49 645
	1 315 388	1 276 603
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	600 273	608 202
Kuntayhtymäosuudet	110 773	110 773
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	5 802	5 860
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	12 071	11 393
Muut lainasaamiset	138 151	146 081
Muut saamiset	4 768	4 697
	871 838	887 005
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 433	2 025
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	6 223	6 127
Muut toimeksiantojen varat	7 264	6 743
	14 920	14 895
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 051	646
Muu vaihto-omaisuus	66	64
	1 117	710
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	588	275
Siirtosaamiset	598	294
	1 186	570
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	21 844	17 782
Lainasaamiset	12 339	15 096
Muut saamiset	10 208	19 195
Siirtosaamiset	21 040	23 865
	65 430	75 939
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjasaamiset	57 747	55 486
Muut arvopaperit	30 000	35 794
	87 746	91 280
Rahat ja pankkisaamiset	121 606	58 539
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 502 956	2 431 200

TASE VASTATTAVAA	31.12.2020 1 000 €	31.12.2019 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314	609 314
Muut omat rahastot	38 872	38 872
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	791 857	837 326
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 699	-45 469
	1 452 743	1 440 043
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	25 144	28 902
Vapaaehtoiset varaukset	20 600	16 100
	45 744	45 002
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	901	975
Muut pakolliset varaukset	5 439	6 248
	6 340	7 223
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 433	2 025
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 222	6 127
Muut toimeksiantojen pääomat	7 989	8 165
	15 644	16 317
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 000	50 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	465 759	347 608
Saadut ennakot	1 441	1 513
Liittymismaksut ja muut velat	53 846	50 565
	571 046	449 686
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	52 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	26 849	16 198
Lainat julkisyhteisöiltä	0	10
Lainat muilta luotonantajilta	208 169	235 349
Saadut ennakot	10 501	5 425
Ostovelat	56 673	48 693
Liittymismaksut ja muut velat	10 109	11 851
Siirtovelat	99 139	103 402
	411 440	472 929
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 502 956	2 431 200

TASEEN TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2019
Omavaraisuusaste, %	60	61
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68	69
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	804 557	791 857
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 875	3 848
Lainakanta 31.12., 1 000 €	750 777	701 165
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 616	3 407
Lainasaamiset, 1 000 €	138 151	146 081
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €	861 197 136	802 259 561
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 148	3 899
Asukasmäärä	207 620	205 782

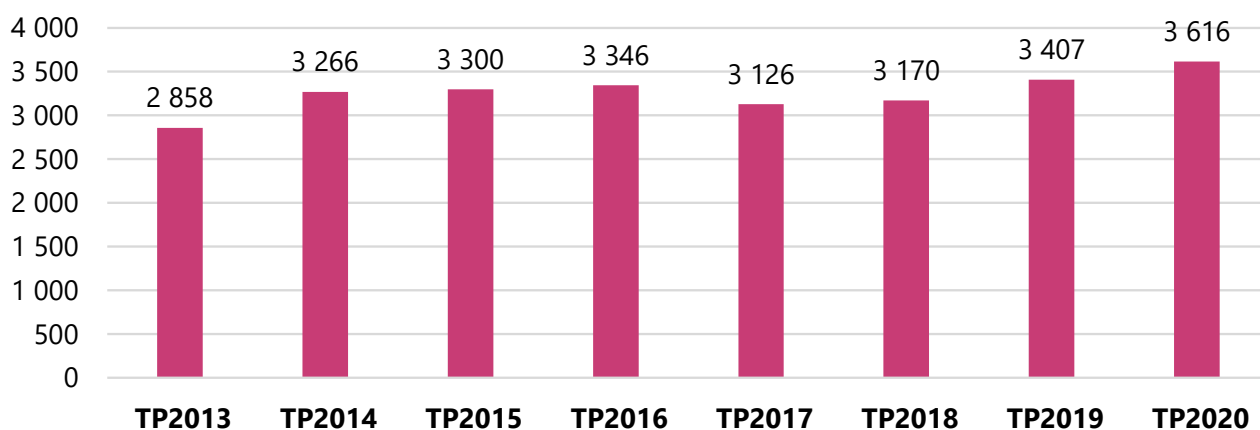
Oulun kaupungin taseen loppusumma oli 2 503 milj. euroa tilikauden päättyessä. Edellisestä vuodesta tase kasvoi kaupungin tasolla 71,8 milj. euroa. Aineelliset hyödykkeet ovat merkittävin erä, ja ne olivat 53 prosenttia taseen vastaavan loppusummasta. Aineelliset hyödykkeet kasvoivat vuoden aikana 38,8 milj. euroa. Kasvu oli erityisesti ennakkomaksuissa ja keskeneräisissä hankinnoissa 37,5 milj. euroa, ja siihen vaikuttaa rakennushankkeiden valmistumisen siirtyminen seuraavalle vuodelle. Maa- ja vesialueiden omistukset olivat lisääntyneet 3,8 milj. euroa tilikauden aikana.

Sijoitukset olivat edellistä vuotta 15,2 milj. euroa alhaisemmat mm. tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet olivat pienentyneet 7,9 milj. eurolla. Osakkeiden ja -osuuksien alenemiseen tytäryhtiöissä vaikutti mm. Oulun Energia Oy:n SVOP- rahastopalautus 6,7 milj. euroa ja kiinteistöosakeyhtiöomistusten myynnistä Potential Toimitilat Oy:lle 2,2 milj.

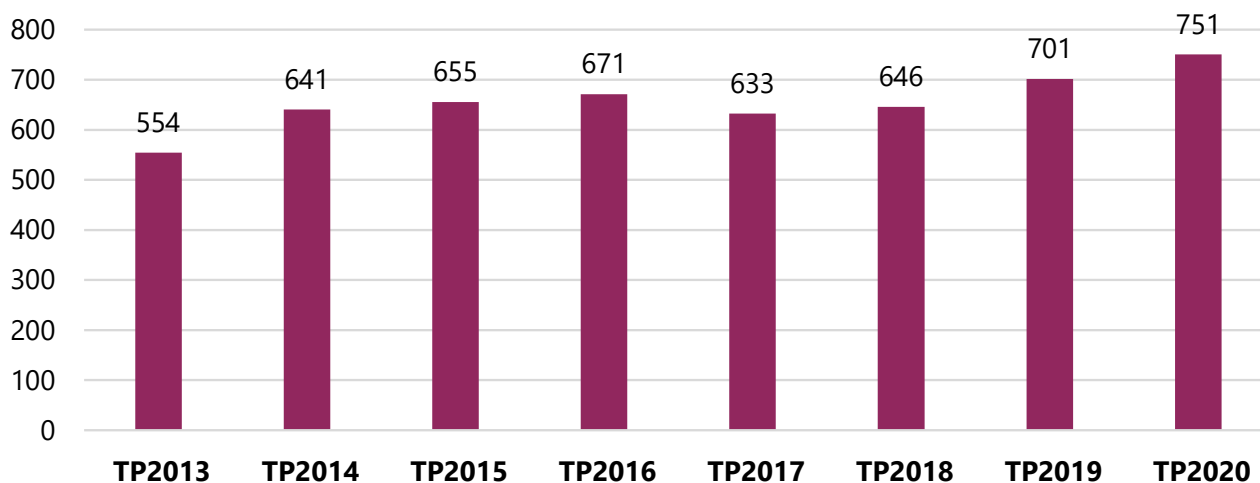
eurolla. Rahoitusarvopaperit olivat edellistä tilinpäätöstä noin 3,5 milj. euroa pienemmät, joukkovelkakirjalainasäämiset olivat kasvaneet 2,3 milj. euroa ja muut arvopaperit pienentyneet 5,8 milj. euroa.

Oma pääoma 1 452,7 milj. euroa oli taseen vastattavien merkittävin erä ja se muodosti 58 prosenttia taseen loppusummasta. Oma pääoma sisältää tilikauden ylijäämän 12,7 milj. euroa. Omaan pääomaan luetaan mukaan myös poistoero ja vapaaehtoiset varaukset, joiden arvo vuoden lopussa oli 45,7 milj. euroa. Poistoeron vähennystä kirjattiin 3,8 milj. euroa, josta Rakennusomaisuuden taseyksikön vähennys oli 2,9 milj. euroa ja Oulun Vesi liikelaitoksen 0,9 milj. euroa. Vapaaehtoiset varaukset lisääntyivät 4,5 milj. euron investointivarauksen myötä. Oulun Vesi liikelaitos teki investointivarauksen Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen, joka toteutetaan vuosina 2022-2023.

Lainat/asukas €

Lainasaldo vuoden lopussa, M€

Lainakanta vuoden lopussa oli 750,8 milj. euroa, lisäystä vuodesta 2019 tuli 49,6 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin tilikauden aikana 50,0 milj. euroa Euroopan Investointipankilta ja 100,0 milj. euroa Kuntarahoitus Oy:ltä. Lainoja lyhennettiin 21,2 milj. eurolla ja Kuntarahoitukselta nostettua uutta lainaa lyhennettiin 5,0 milj. eurolla. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -79,2 milj. euroa, kuntatodistuksella nostettua lyhytaikaista lainaa lyhennettiin 52,0 milj. euroa ja lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pienivät 27,2 milj. euroa. Lainakanta 3 616 milj. euroa asukasta kohden oli kasvanut edellisestä vuodesta. Kaupungin takausvastuiden yhteenlaskettu määrä oli tilinpäätöshetkellä 118,8 milj. euroa. Vastuista suurin osa 108,7 milj. euroa oli myönnetty konserniin kuuluville yhteisöille. Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takauksista oli 1 370,7 milj. euroa.

Oulun kaupungin omavaraisuusaste 60 prosenttia oli melko vahva mutta heikentynyt edellisestä vuodesta. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 % omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus Oulun kaupungilla on 68 %, tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

3.4 Kokonaistulot ja –menot

TULOT, 1 000 €	TP2020	%	TP2019	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	240 738	14,9	256 134	17,6
Verotulot	824 135	51,1	796 894	54,8
Valtionosuudet	354 281	22,0	279 065	19,2
Korkotuotot	10 441	0,6	10 457	0,7
Muut rahoitustuotot	13 181	0,8	16 821	1,2
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-8 889	-0,6	-8 352	-0,6
- Muut tulorahoituksen korjauserät	0	0,0	0	0,0
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	675	0,0	723	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	18 259	1,1	16 985	1,2
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	10 847	0,7	5 091	0,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	9,3	30 000	2,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys)	0	0,0	51 506	3,5
Kokonaistulot yhteensä	1 613 667	100,0	1 455 323	100,0

MENOT, 1 000 €	TP2020	%	TP2019	%
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	1 346 596	85,6	1 323 843	90,6
- Valmistus omaan käyttöön	-18 217	-1,2	-18 602	-1,3
Korkokulut	10 688	0,7	10 488	0,7
Muut rahoituskulut	7 309	0,5	757	0,1
Tulorahoituksen korjauserät				
+/- Pakollisten varausten muutos	883	0,1	-2 165	-0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-409	0,0	-760	-0,1
Investoinnit				
Investointimenot	122 952	7,8	120 974	8,3
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	2 989	0,2	34	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	21 208	1,3	25 849	1,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos (vähennys)	79 180	5,0	0	0,0
Kokonaismenot yhteensä	1 573 180	100,0	1 460 418	100,0

TÄSMÄYTYSLASKELMA	TP2020	TP2019
Kokonaistulot	1 613 667	1 455 323
- Kokonaismenot	1 573 180	1 460 418
	40 487	-5 095
Rahavarojen muutokset	59 534	-12 965
- Muut maksuvalmiuden muutokset	19 047	-7 870
	40 487	-5 095

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää vain ulkoiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat. Kokonaistuloissa on esitetty rahanlähteinä toiminnan rahavirran tuloerät, investointitulot sekä antolainasaamisten vähennykset, uusien pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhytaikaisten lainojen tuloja lisäävä nettomuutos. Kokonaismenoissa rahankäyttönä on esitetty toiminnan rahavirran kuluerät, investointimenot sekä antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja lyhytaikaisten lainojen menoja lisäävä nettomuutos.

Oulun kaupungin tilikauden kokonaistulot olivat 1 614 milj. euroa ja kokonaismenot 1 573 milj. euroa. Kokonaistulot kasvoivat 158,3 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kokonaistulojen kasvusta merkittävä osuus muodostui verorahoituksen edellisvuotta 102,5 milj. euroa suuremmasta kertymästä sekä edellisvuotta 120 milj. euroa suuremmasta pitkäaikaisten lainojen lisäyksestä rahoitustoiminnassa. Kokonaismenot kasvoivat edellisvuodesta 112,8 milj. euroa sisältäen suurimpana eränä lyhytaikaisten lainojen 79,2 milj. euron vähennyksen rahoitustoiminnassa. Toimintatuottojen ja -kulujen osuus kokonaistuloista ja menoista pieni edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintatuotot toteutuivat edellisvuotta 15,4 milj. euroa pienempänä. Toimintatuottoihin sisältyvät maksutuotot olivat 22,1 milj. euroa suuremmat edellisvuonna, jolloin yhdyskuntalautakunnassa toteutui kertaluontoisia maankäyttösopimustuloja ja maankäyttökorvauksia maksettiin sopimuksia nopeammin. Myös koronapandemialla oli suuri vaikutus maksutuottojen pienempään tasoon.

Toimintakulut puolestaan kasvoivat edellisvuodesta 22,8 milj. euroa. Suurinta toimintakulujen kasvu oli hyvinvointilautakunnassa. Hyvinvointilautakunnan toimintakuluja lisäsi erityisesti asiakaspalvelujen ostot lastensuojelun vastualueella sekä ikäihmisten tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon palveluseteliostot. Myös muun muassa laboratoriopalvelujen ostot koronatestauksiin lisäsivät muiden palvelujen ostoja edellisvuoteen verrattuna. Lisäksi

henkilöstökulut kasvoivat yleiskorotusten sekä kiky-sopimuksen päättymisen vuoksi (vuonna 2020 maksettiin lomarahat täysimääräisenä). Suurin euromääräinen kasvu oli hyvinvointilautakunnassa ja sivistys- ja kulttuurilautakunnassa.

Verorahoituksen kertymän suurempaan tasoon vuonna 2020 vaikutti suurelta osin valtion 73,3 milj. euron tukipaketti valtionosuuksiin.

Muut rahoitustuotot toteutuivat edellisvuotta pienempinä ja muut rahoituskulut suurempina. Vuonna 2019 kirjattiin arvonalentumisten palautuksia sijoituksista, kun taas vuonna 2020 kirjattiin sijoitusten arvonalennuksia.

Investointimenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Investointimenojen kasvua toteutui erityisesti Oulun Vesi -liikelaitoksella, jolla verkostoinvestoinnit edistyivät ja valmistuivat nopeasti. Peruskunnassa sen sijaan investointimenoja toteutui edellisvuotta vähemmän pääasiasa yhdyskuntalautakunnan seuraavalle vuodelle siirtyneiden investointihankkeiden vuoksi.

Rahoitustoiminnan tulot olivat 131,3 milj. euroa rahoitustoiminnan menoja suuremmat, johtuen pitkälti pitkäaikaisten lainojen 150 milj. euron lisäyksestä, joka oli 120 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Lyhytaikaisten lainojen nettomuutos tilikaudella lisäsi rahoitustoiminnan kuluja 79,2 milj. euroa, kun taas edellisvuonna nettomuutoksen vaikutus lisäsi kokonaistuloja 51,5 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos kokonaistuloissa ja -menoissa oli siten yhteensä 130,7 milj. euroa. Kuntatodistuksella nostettua lyhytaikaista lainaa lyhennettiin 52,0 milj. euroa ja lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pieneivät 27,2 milj. euroa.

Antolainasaamisten lisäys tilikauden aikana oli 3,0 milj. euroa, tytäryhteisöjen antolainoja oli 3,5 milj. euroa, josta Potential Toimitilat Oy nosti 2,9 milj. euroa. Antolainasaamiset vähentyivät 10,8 milj. eurolla, Oulun Pysäköinti Oy teki 6,0 milj. euron ylimääräisen lainanlyhennyksen.

4 Oulu-konsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

OULU-KONSERNI		
Peruskunta ja liikelaitokset		
Tytäryhtiöt	Säätiöt	Osakkuusyhtiöt
Energia- ja ympäristö-liiketoiminta omistusosuus Oulun Energia Oy 100 % Oulun Satama Oy 100 % Kiertokaari Oy 91 % Matkailu- ja kulttuuri-liiketoiminta omistusosuus Nallikari Seaside Oy 100 % Oulun Kaupunginteatteri Oy 100 % Sisäiset palvelut omistusosuus Oulun Tuotantokeittiö Oy ¹⁾ 93 % Työterveys Virta Oy ²⁾ 85 %	Asunto- ja kiinteistö-liiketoiminta omistusosuus Sivakka-yhtymä Oy 100 % Oulun Pysäköinti Oy 100 % Potential Toimitilat Oy 100 % Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy 100 % Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli 95 % Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki ²⁾ 59 %	Merkittävimmät säätiöt Oulun Palvelusäätiö Oulun musiikkijuhlasäätiö Kuntayhtymät osuus peruspääomasta Koulutuskuntayhtymä OSAO 78 % Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ky ³⁾ 53 % Pohjois-Pohjanmaan liitto 47 %
		Kiinteistöliiketoiminta omistusosuus Kiinteistö Oy Oulun Sävelparkki 50 % Rehaparkki Oy 43 % Kiint. Oy Raksilan Tekojääkentän Katsomo 40 % Oulun Keskusliikenne-asemakiinteistö Oy 31 % Muu liiketoiminta omistusosuus Partnera Oy 47 % Oulu Innovation Oy 47 % Oulun Ammattikorkeakoulu Oy 38 % Oulun Matkailu Oy 32 % Monetra Oy 30 % Monetra Oulu Oy 29 % Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy 21 %

1) Oulun kaupungin suora omistus 85 %

2) Oulun kaupungin suora omistus 70 %

3) Oulun kaupungin suora omistus 18 %

4) Oulun kaupungin äänivaltaisuus 33 %

Oulu-konserniin kuului 31.12.2020 tilanteessa 13 tytäryhtiötä, joista kaikki yhdistellään konsernitilinpäätökseen. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös kaikki osakkuusyhtiöt, 3 kuntayhtymää ja säätiöistä Oulun Palve-

lusäätiö ja Oulun musiikkijuhlasäätiö. Konsernitilinpäätökseen tytäryhtiöksi muodostuu (Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin omistuksen kautta) lisäksi Esko Systems Oy, josta konsernin omistusosuus on 52 %.

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Oulun kaupungin omistajapolitiikka ja linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.12.2018. Omistajapolitiikka on kaupungin johtamisen väline. Se luo puitteet menestykselliselle toiminnalle. Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista sekä konserniohjauksesta. Oulun kaupunki pyrkii omaisuuden hoidossa mahdollisimman hyvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kokonaisvaikuttavuuteen. Omistajapolitiittinen toimenpideohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 26.11.2018 ja ohjelmalla varmistetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien linjausten toimeenpano. Uusien omistajapolitiittisten linjausten valmistelu on aloitettu syksyllä 2020 ja linjaukset tuodaan päätöksentekoon vuoden 2021 aikana.

Oulun kaupungin konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.9.2016 ja tytäryhtiöiden hyvä hallinto- ja johtamistapaohje kaupunginhallituksessa 20.6.2016. Ohjeet koskevat Oulun kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Oulun kaupungin tytäryhtiöissä -suositus täydentää lakisääteisiä menettelytapoja ja konserniohjetta. Ohjeiden avulla kaupunki varmistaa, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti konsernin kokonaisuutena.

Kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja konsernijohtaja. Konsernijaosto ohjaa ja valvoo omistajana, että tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä huolehtii konsernivalvonnan toteuttamisesta. Konsernijaosto päättää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöiden ja osakkuusyhtiöiden hallintoelimiin ja tilintarkastajiksi sekä antaa toimintaohjeet kaupunkia yhteisöjen ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille. Konsernijaosto seuraa ja arvioi tytäryhteisöjen hallitustyöskentelyn edellyttämää asiantuntemusta, toimialatuntemusta, kokemusta sekä riippumattomuutta. Jaosto myös päättää kaupungin konserniohjeiden mukaisen ennakkokäsityksen antamisesta tytäryhteisöjen ja osakkuusyhtiöiden osalta, kun kyseessä on periaatteellisesti laajakantoinen ja taloudellisesti merkittävä asia omistajapolitiittisten linjausten rajoissa.

Oulun kaupunginvaltuusto seuraa merkittävimpien tytäryhteisöjen ja avustusta saavien tytäryhteisöjen talouden kehitystä kaupungin taloudenseurannan yhteydessä. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan talouden toteutumisesta kolme kertaa vuodessa neljännesvuosiseurantojen yhteydessä sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupungin tytäryhteisöjen tilanteesta laaditaan vuosittain erillinen tytäryhteisöraportti, missä keskeisiä näkökulmia ovat yhtiön taloudellisen tilanteen analysointi, toimintaan liittyvät riskit sekä tulevaisuuden näkymät. Raportti sisältää myös valtuuston omistajapolitiittisiin linjauksiin asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen raportoinnin.

Kaupungin tytäryhtiöt raportoivat määräajoin omistajaohjaukselle yhteiskuntavastuuasioiden tilastaan konsernijaoston hyväksymän suosituksen pohjalta. Omistajaohjaus valmisteleekin raportin kaupungin tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuuasioiden tilasta vuoden 2021 aikana. Raportti keskittyy omistajaohjauksen ja tytäryhtiöiden keskeisiin yhteiskuntavastuun asioihin. Sekä tytäryhteisöraportti että yhteiskuntavastuuasioita käsittelevä raportti käsitellään konsernijaostossa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa.

Tammikuun alussa vuonna 2020 toteutettiin omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti seuraavien tytär- ja osakkuusyhtiöasemassa olevien kiinteistöyhtiöiden omistuksen myynti Potential Toimitilat Oy:lle: Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo, Maikkulan Keskus Oy, Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo, Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo,

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Haukiputaan Palvelukulma Oy, Kiinteistö Oy Oulunsalon Kulma ja Yli-liin liiketalo.

Oulun kaupunki möi syksyllä 2020 tytäryhtiönsä ScanLab Oy:n.

4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Oulun kaupunginhallitus teki tammikuussa 2021 päätöksen myydä Oulun kaupungin tytäryhtiön Työterveys Virta

Oy:n osakkeet Pihlajalinna Terveys Oy:lle. Kauppa toteutuu keväällä 2021.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Selonteon laadinta pohjautuu tytäryhteisöjen johdon itsearviointeihin, konsernijaoston ja omistajaohjausryhmän käymiin keskusteluihin yhteisöjen kanssa ja yhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan. Omistajaohjauskeskusteluissa käydään läpi yhtenä osa-alueena mm. tytäryhteisöjen riskikartoitusten sisältö ja ajantasaisuus.

Tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan ennakkokäsitys tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta. Konsernijaosto antoi vuonna 2020 omistajan ennakkokäsityksen OAKK Oy:n kiinteistöomaisuuden myynnistä.

Omistajaohjausryhmä järjestää vuonna 2021 tytäryhtiöiden hallitusten jäsenille hallitustyöskentelykoulutuksen, joka on jatkoa vuonna 2018 pidetylle koulutukselle.

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Oulun kaupunginvaltuusto päättää kuntalain mukaisesti kuntastrategiasta, konserniohjeesta ja omistajapolitiisista linjauksista. Oulun kaupungin konsernijohto (kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja konsernijohtaja) vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijaosto ohjaa ja valvoo omistajana, että tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä huolehtii konsernivalvonnan toteuttamisesta. Konsernijohtajan tehtävänä on vastata toiminnan ja talouden ohjauksesta, omistajapolitiikasta sekä liikelaitosten ja yhteisöjen omistajaohjauksesta lukuun ottamatta Business Oulu -liikelaitosta. Kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata Business Oulu -liikelaitoksen omistajaohjauksesta.

Konserniohjauksen toimivallan ja vastuunjakon toimivuuden osalta ei ole havaittu huomautettavaa.

Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen sekä ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Konsernijaosto on päättänyt hallintosäännön mukaisesti kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallintoelimiin sekä päättänyt kaupungin edustajat tytäryhteisöjen yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antanut tarvittavat toimiohjeet edustajille mm. kaupungin ehdokkaista yhteisöjen toimielimiin sekä kokouspalkkioista.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi sekä tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Seuraavat tytäryhteisöt raportoivat talousarvion 2020 mukaisesti taloustavoitteiden toteutumisesta kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallitukselle ja konsernijaostolle neljännesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä: Oulun Energia -konserni, Oulun Satama Oy, Kiertokaari Oy, Sivakka-konserni, Oulun Pysäköinti Oy, Potential Toimitilat Oy, Nallikari Seaside Oy, Oulun Kaupunginteatteri Oy, Oulun Tuotantokeittiö Oy ja Työterveys Virta Oy. Taloudesta raportoivat myös tytäryhteisöasemassa kaupunkiin olevat Koulutuskuntayhtymä OSAO, Oulun Palvelusäätö ja Oulun musiikkijuhlasäätö. Oulun kaupunki möi tytäryhteisöasemassa olleen ScanLab Oy:n osakekannan elokuussa 2020, joten kyseinen yhtiö ei ole enää mukana tytäryhteisöjä koskevassa raportoinnissa.

Kaupunginvaltuustolle, -hallitukselle ja konsernijaostolle vietiin tiedoksi vuosittainen tytäryhteisöraportti, jossa esitetään tytäryhteisöistä perustiedot, taloustiedot, merkittävimmät investoinnit, toimintaan liittyvät riskit sekä omistajapolitiisissa linjauksissa esitettyjen tavoitteiden toteutuminen. Tytäryhteisöraportoinnin pohjalta voitiin todeta, että kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet on huomioitu hyvin tytäryhteisöjen toiminnassa. Sitoutuminen tavoitteiden saavuttamiseen näkyy kehittämistoimenpiteinä ja toiminnan jatkuvan arvioinnin kautta.

Konsernijaosto kävi omistajaohjauskeskustelut Oulun Energia Oy:n, Sivakka-yhtymä Oy:n, Oulun Satama Oy:n, Oulun Pysäköinti Oy:n, Kiertokaari Oy:n, Oulun Kaupunginteatteri Oy:n ja Koulutuskuntayhtymä OSAO:n kanssa. Kaupungin omistajaohjauksesta vastaava viranhaltijaryh-

mä kävi omistajaohjauskeskustelut muiden keskeisten tytäryhteisöjen kanssa.

Tytäryhtiöt raportoivat vuonna 2019 ensimmäisen kerran konsernijaoston hyväksymän yhteiskuntavastuuraportointia koskevan suosituksen mukaisesti omistajaohjaukselle ja omistajaohjaus valmisteli tytäryhtiöiden tietojen perusteella Yhteiskuntavastuu Oulun kaupungin tytäryhtiöissä- raportin. Yhteiskuntavastuuasioiden systemaattista johtamista ja raportointia kehitetään edelleen niin omistajaohjauksessa kuin tytäryhtiöissä ja omistajaohjaus päivittikin tytäryhtiöitä koskevan yhteiskuntavastuuasioiden raportointia koskevan suosituksen vuonna 2020. Omistajaohjaus laatii yhteenvedon tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuuasioiden tilasta seuraavan kerran vuoden 2021 aikana.

Tiedon kulku ja sen toimivuus

Omistajaohjaus pitää yhteyttä tytäryhteisöihin säännöllisin väliajoin mm. tytäryhteisöjen tilinpäätösraportoinnin, neljännesvuosiseurantojen sekä vuosittain pidettävien omistajaohjauskeskustelujen muodossa. Muuta yhteydenpitoa ja tietojen kartoittamista tehdään tarvittaessa pitkin vuotta yhteisökohtaisesta tilanteesta riippuen. Tiedon kulussa ei ole ollut ongelmia vuoden 2020 aikana.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palveluiden käyttö

Kaupunkikonsernin kaikille yhteiset linjaukset koskevat seuraavia toimintoja: konsernitali, lainanotto, hankinnat ja henkilöstöpolitiikka. Tytäryhteisöjen on käytettävä lisäksi myös muita keskitettyjä toimintoja (mm. työterveys, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tietotekniikka) ellei tytäryhtiön ja omistajaohjausryhmän laatima selvitys osoita muuta ratkaisua konsernietu huomioiden paremmaksi.

Tytäryhteisöt ovat noudattaneet tilikaudella keskitetyistä konsernitoiminnoista annettuja linjauksia.

Sisäisen valvonnan riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi

Hallintosääntöön sisältyvissä Oulun kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisen perusteissa sekä konserniohjeessa määritellään tytäryhteisöjen riskienhallintaan liittyvät periaatteet ja käytännön toimenpiteet. Raportointi riskeistä on toteutunut tilikaudella säännöllisesti ja tilanteen niin edellyttäessä. Oulun kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan työryhmä on jatkanut merkittävimpien tytäryhtiöiden riskienhallinta-asioiden läpikäyntiä vuoden 2020 aikana ja työ jatkuu edelleen kuluvana vuonna. Tytäryhtiöiden riskienhallinta on pääsääntöisesti hyvällä tasolla, mutta edellyttää kuitenkin jatkuvaa kehittämistä.

Hallintosäännössä on vastuutettu selkeästi kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät kaupunginvaltuustolle, -hallitukselle, konsernijohtolalle, lauta- ja johtokunnille sekä johtaville viranhaltijoille. Konsernijohtolalle raportoidaan riskeistä talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä sekä tilanteen edellyttäessä. Konsernijohton tukena riskienhallinnassa on kokonaisvaltaisen riskienhallinnan työryhmä ja riskienhallintapäällikkö.

Kuntakonsernin osalta ei ole realisoitunut merkittäviä yllättäviä riskejä vuoden 2020 aikana. Konsernin (peruskunnan, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen) riskienhallinta on ollut riittävällä tasolla. Koronapandemia on kasvattanut osaltaan mm. taloudellisia riskejä ja henkilöstöriskejä. Kyseisiin riskeihin on kiinnitetty erityistä huomiota.

4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä kuntakonsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyhdistös olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Oulu-konsernin konsernitase ja -tuloslaskelma laaditaan konserniyhdistöjen taseiden ja tuloslaskelmien yhdistelmänä. Lisäksi konsernitaseeseen ja -tuloslaskelmaan yhdistellään rivi-

riviltä, peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa, niiden kuntayhtymien tuloslaskelma ja tase, joissa Oulun kaupunki on jäsenenä. Konsernin rahoituslaskelma johdetaan konsernituloslaskelmasta, edellisen tilikauden ja tilikauden konsernitaseesta sekä niitä täydentävistä tiedoista.

TULOSLASKELMA OULU-KONSERNI 1 000 €	TP2020	TP2019
Toimintatuotot	785 003	873 882
Toimintakulut	-1 780 733	-1 816 904
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	-4 496	2 389
TOIMINTAKATE	-1 000 226	-940 633
Verotulot	820 841	792 619
Valtionosuudet	411 893	334 591
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 498	-591
Korkotuotot	2 802	3 839
Muut rahoitustuotot	2 596	10 877
Korkokulut	-20 403	-14 434
Muut rahoituskulut	-7 493	-872
VUOSIKATE	210 010	185 986
Poistot ja arvonalentumiset	-171 326	-159 879
Suunnitelman mukaiset poistot	-170 797	-158 705
Omistuksen eliminointierot	899	4
Arvonalentumiset	-1 428	-1 178
Tilikauden tulos	38 683	26 108
Tilinpäätössiirrot	684	-128
Tilikaudet verot	-2 459	-5 471
Laskennalliset verot	-3 519	-3 978
Vähemmistöosuudet	-159	-1 484
TILIKAUDEN YLI/-ALIJÄÄMÄ	33 230	15 046

OULU-KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Toimintatuotot/Toimintakulut %	44,1	48,1	47,1	47,9	47,6	45,8	45,5	45,9
Vuosikate/Poistot %	121,9	116,3	117,9	147,3	135,5	110,3	82,0	99,4
Vuosikate €/Asukas	1 012	904	870	1 069	999	838	750	914
Asukasmäärä vuoden lopussa	207 620	205 782	203 659	202 341	200 600	198 583	196 194	193 832

Oulu-konsernissa toteutuivat toimintatuotot 88,9 milj. euroa (-10,2%) ja toimintakulut 36,2 milj. euroa (-2,0%) pienempinä. Toimintatuottojen osuus kuluista oli 44,1 prosenttia ja suhdeluku on edellistä vuotta heikompi.

Oulun Energia -konsernin osuus konsernin ulkoisista toimintatuotoista oli 211,5 milj. euroa ja ne olivat alentuneet 82,8 milj. euroa edellisestä vuodesta (28,1%). Energia-konsernin liikevaihdon notkahdukseen, vaikutti pääasiassa

Oulun Oulun Energia -konsernin osuus konsernin ulkoisista toimintatuotoista oli 211,5 milj. euroa ja ne olivat alentuneet 82,8 milj. euroa edellisestä vuodesta (28,1%). Energia-konsernin liikevaihdon notkahdukseen, vaikutti pääasiassa Oulun Sähkönmyynti Oy:n liiketoiminnan siirtyminen uuteen valtakunnalliseen sähkönmyynti- ja asiakaspalveluyhtiöön 1.4.2020 alkaen. Lisäksi toteutui lämmön myynti alhaisempina lämpimän säätötilan takia. Oulun kaupungin toimintatuottojen kertymä oli 217,2 milj. euroa

ja ne olivat edellistä vuotta pienemmät (11,7 milj. euroa). Vähentävinä tekijöinä olivat mm. maankäyttökorvausten pienentyminen vuodesta 2019. Oulun seudun Koulutus- ja nuorisoyhteistyön OSAO:n toimintatuottoja kertyi 10,2 milj. euroa ja ne olivat alentuneet vuodesta 2019 (4,2 milj. euroa). Tämä oli seurausta koronapandemiasta keväällä 2020 koska opetustoiminnan ohessa tuotettujen tuotteiden ja palvelujen myynti vähentyi. Lisäksi alentuivat vuokratuotot, kun OAMK:n lopetti tilojen vuokrauksen Kaukovainiolla.

Vuoden 2019 tilinpäätös sisälsi Monetra Oulu Oy:n toimintatuottoja 4 milj. euroa, joita ei enää vuoden 2020 tilinpäätöksessä huomioida koska sen asema muuttui tytäryhtiöstä osakkuusyhtiöksi. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ulkoisten toimintatuottojen toteuma 242 milj. euroa kasvoi edellisvuodesta (13,9 milj. euroa), erityisesti tuet ja avustukset – erä (8,8 milj. euroa). Toimintatuottoihin sisältyy valtiolta saatu avustus koronapandemian sairaanhoitopiireille aiheutuvien kustannusten ja alijäämän korvaamiseksi. Sairaanhoitopiiri hyvitti jäsenkuntia koronapotilaiden hoidosta ja testaamisesta aiheutuneiden kustannusten osalta. Oulun kaupunki sai valtiolta koronapandemiaan liittyviä avustuksia 4,5 milj. euroa, jotka kohdistuivat yhdyskuntalautakuntaan (joukkoliikenne) ja sivistys- ja kulttuurilautakuntaan.

Oulu-konsernin tilikauden ulkoisten toimintakulujen toteuma 1 780,7 milj. euroa oli pienentynyt 2 % (36,2 milj. euroa) vuodesta 2019. Suurin alenema toteutui Oulun Energia-konsernissa (74,9 milj. euroa). Yhtiön merkittävimmät kustannuserät olivat sähkön hankintakulut, voimalaitospolttoaineiden hankintakulut sekä henkilöstökulut, ja kaikki edellä mainitut erät toteutuivat edellisvuotta pienempinä. Erityisesti olivat pienentyneet aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot (68,1 milj. euroa) tilikauden aikana, henkilöstökulut (3 milj. euroa) ja palveluiden ostot (2,9 milj. euroa).

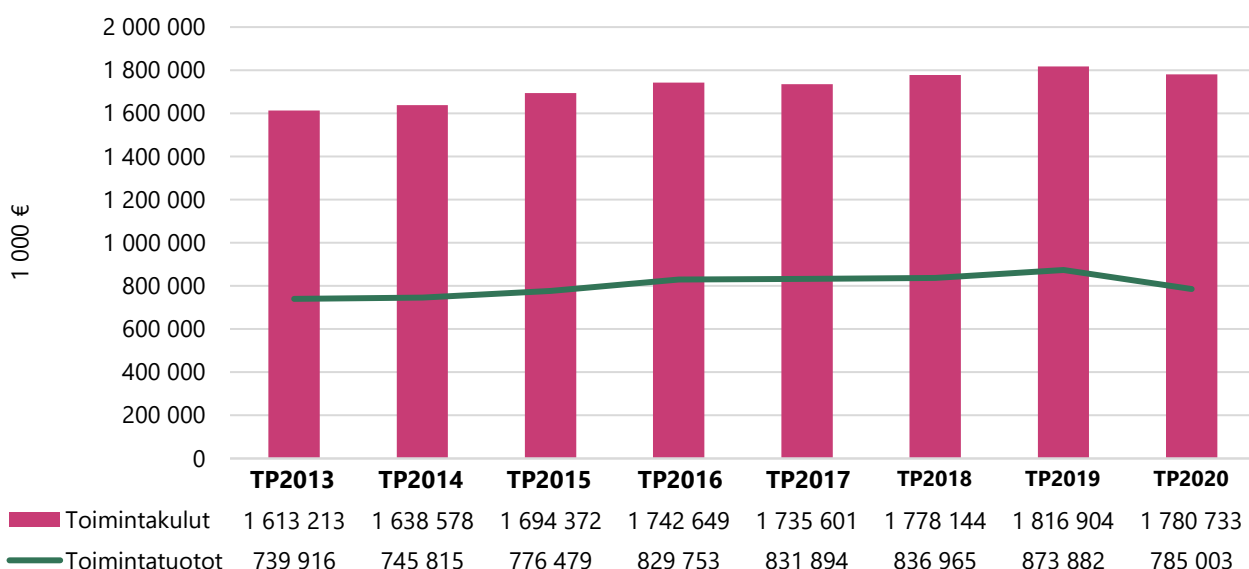
Oulun kaupungin osuus kaikista konsernin ulkoisista toimintakuluista oli 1 305,3 milj. euroa (73 %) ja ne kasvoivat

27,4 milj. euroa (2,1 %) mm. palvelujen ostojen ja aineet ja tarvikkeet -erien osalta. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ulkoisten toimintakulujen toteuma 212,7 milj. euroa oli vuotta 2019 suurempi (12,6 milj. euroa) ja kasvua oli pääasiassa henkilöstökuluissa.

Oulu-konsernin suurin kuluerä olivat henkilöstökulut 822,4 milj. euroa, ja niiden toteuma oli edellisvuotta 3,3 milj. euroa alhaisempi. Vuoden 2019 toteuma sisälsi Monetra Oulu Oy:n henkilöstökuluja noin 11,3 milj. euroa ja sen muuttuminen osakkuusyhtiöksi pienensi henkilöstökuluja Oulu-konsernissa. Oulun Energia-konsernin henkilöstökulujen vähenemistä 3 milj. eurolla, selittää Oulun Sähkömyynnin muuttuminen osakkuusyhtiöksi.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin henkilöstökulut kasvoivat vuoden takaisesta 8,6 milj. eurolla. Koronapandemian myötä sairaanhoitopiiriin rekrytoitiin keväällä 2020 lisää hoitohenkilökuntaa, jotta pystyttiin turvaamaan hoitohenkilöstön riittävä määrä toimintojen uudelleenjärjestämisessä, mm. koronanäytteiden otot, -jäljitys sekä -potilaiden vaatima erityishoito, mihin henkilöstöä koulutettiin lisää vuodeosastoilta. Henkilöstökuluja kasvattavia tekijöitä olivat myös mm. kunta-alan virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä henkilökunnan lomarahojen maksaminen täysimääräisenä kilpailukykysovimuksen päätyttyä.

Palvelujen ostojen kertymä 543,3 milj. euroa oli edellisvuotta 24,6 milj. euroa (4,7%) suurempi. Oulun kaupungin osuus palvelujen ostojen kasvusta oli 23,4 milj. euroa ja siihen vaikuttavat mm. koronatestausten laboratoriokustannukset, lastensuojelun ostot, ikäihmisten tehostettu palveluasuminen ja kotihoidon palveluseteliostot. Aineet, tarvikkeet ja tavarat –erän toteuma oli 61,5 milj. euroa (16,6%) alhaisempi kuin vuonna 2019. Oulun Energia –konsernin osuus alenemasta oli 68,9 milj. euroa ja siihen vaikuttaa, pääosin Oulun Sähkömyynnin siirtyminen uuteen sähkömyyntiyhtiöön, mikä pienensi sähkön ostoa.

Oulu-konsernin toimintakatteen/nettomenojen alijäämä -1 000,2 milj. euroa heikkeni edellisestä vuodesta 6,3 % (59,6 milj. euroa). Toimintatuottojen edellistä vuotta 88,9 milj. euroa alaisempi toteuma vaikuttaa negatiivisesti toimintakatteeseen. Toimintakate oli heikentynyt Oulun kaupungilla 39 milj. euroa ja Oulun Energia-konsernilla 14,9 milj. euroa vuodesta 2019.

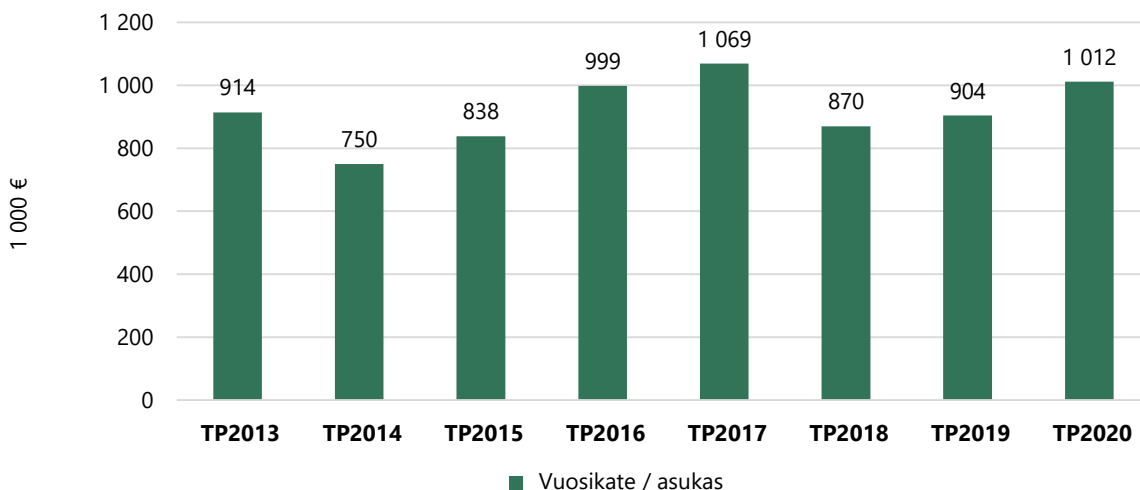
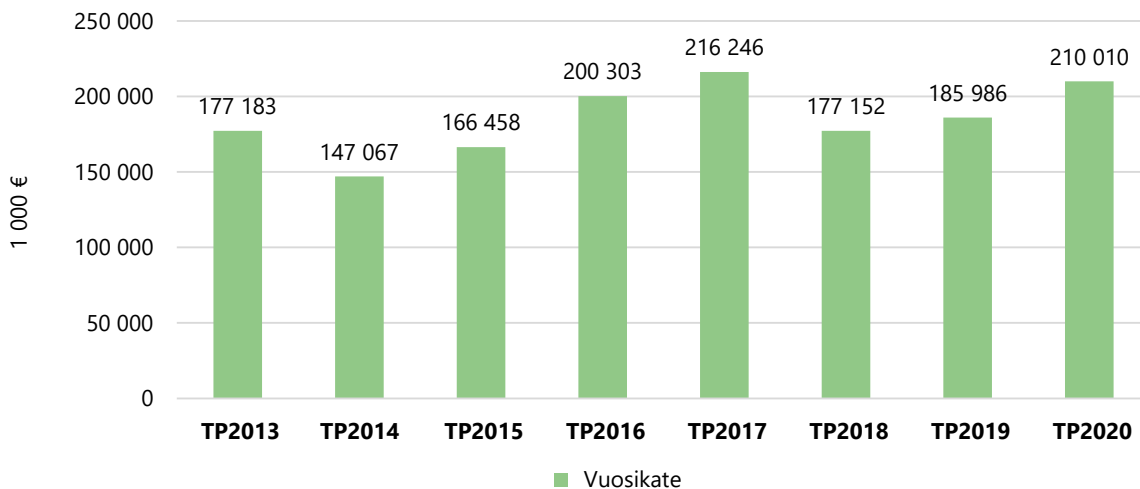
Oulu-konsernin verotuloja kertyi 820,8 milj. euroa, kasvu oli 22,8 milj. euroa (3,6%) vuodesta 2019. Oulun kaupungin verotuloihin sisältyy yhteisöveron jako-osuuden +10 %-yksikön korotuksen (9,5 milj. euroa) ja lykkäysmenettelyn kompensatio-osuuden (4,0 milj. euroa), mikä maksetaan takaisin vuonna 2021. Valtionosuuksien toteuma 411,9 milj. euroa kasvoi (77,3 milj. euroa) vuoden takaisesta tilinpäätöksestä. Valtionosuudet sisältä Oulun kaupungin valtiontukipaketin 58,7 milj. euroa, joista kohdistettiin 41,3 milj. euroa peruspalveluiden valtionosuuksiin, maskihankintoihin ja koronasta aiheutuviin testaus ym. kustannusten korvaamiseen. Koulutuskuntayhtymä OSAO sai valtiolta kaksi kohdennettua lisäsuoritepäätöstä yhteismäärältään yli 5 milj. euroa. Nämä kohdistettiin koronapandemian haittojen torjumiseen sekä opettajien ja ohjaajien lisäpalkkaukseen.

Rahoitustuottojen ja -kuluja toteuma oli edellistä vuotta 8,3 milj. euroa pienempi. Erityisesti olivat rahoitustuo-

tot alentuneet. Pääosin rahoitustuottojen alhaisempaan toteumaan tilikaudella 2020 vaikuttaa Oulun kaupungilla edellisenä vuonna tilinpäätökseen kirjatut arvonalautukset 6 milj. euroa. Rahoituskulujen kasvu (6 milj. euroa) kohdistuu Oulun Energia-konserniin (5,7 milj. euroa) ja siihen vaikuttaa mm. käypään arvoon kirjattu pitkäaikainen sähkönostosopimus (PPA -sopimus) ja sen suojaus.

Vuosikatteen toteuma 210 milj. euroa oli edellistä vuotta parempi (24 milj. euroa) ja sitä paransi verorahoituksen suotuisa kertymä (105,5 milj. euroa). Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot 121,9 prosenttisesti. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä kasvoivat edellisestä vuodesta (12,1 milj. euroa) ja toteuma oli 170,8 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat Oulun Energia-konsernilla (13,8 milj. euroa) suurempina kuin vuonna 2019. Turveruukkiin tehty suovarantojen arvonalentumiskirjaus selittää poistojen kasvua koska arvonalentumiset kirjataan suunnitelman mukaisten poistojen tiliryhmään.

Oulu-konsernin tilikauden tulos muodostui 33,2 milj. euroa ylijäämäiseksi ja tulos oli edellisvuoden tilinpäätöstä parempi (18,2 milj. euroa). Verorahoituksen suotuisa kertymä (105,5 milj. euroa) ja edellisvuotta pienempinä toteutuneet toimintakulut parantavat tilikauden ylijäämää. Toimintatuottojen toimintakauden edellisvuotta alaisempi toteuma (88,9 milj. euroa), puolestaan heikentää tilikauden ylijäämää.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseella ja sen liitteillä osoitetaan kuntakonsernin taloudellinen asema selvittämällä konserniyhteisöjen varat, velat ja vastuut ulkopuolisille. Konsernitaseen tulee osoittaa konsernin oma pääoma sen jälkeen, kun

- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinaiset saamiset ja velat on vähennetty
- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien taseisiin aktivoidut olennaiset sisäiset katteet on vähennetty
- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinainen omistus on vähennetty
- ulkopuolisten omistus tytäryhteisöissä on merkitty konsernitaseeseen omana eränään
- osakkuusyhteisön osakkeiden ja osuuksien hankintameno tai hankintamenojäännökseen on lisätty, tai siitä on vähennetty, osakkuusyhteisön edellä mainittu tuloslaskelmaan
- merkitty osuus tilikauden tuloksesta sekä muu kuntakonsernin omistusosuutta vastaava osuus oman pääoman muutoksesta.

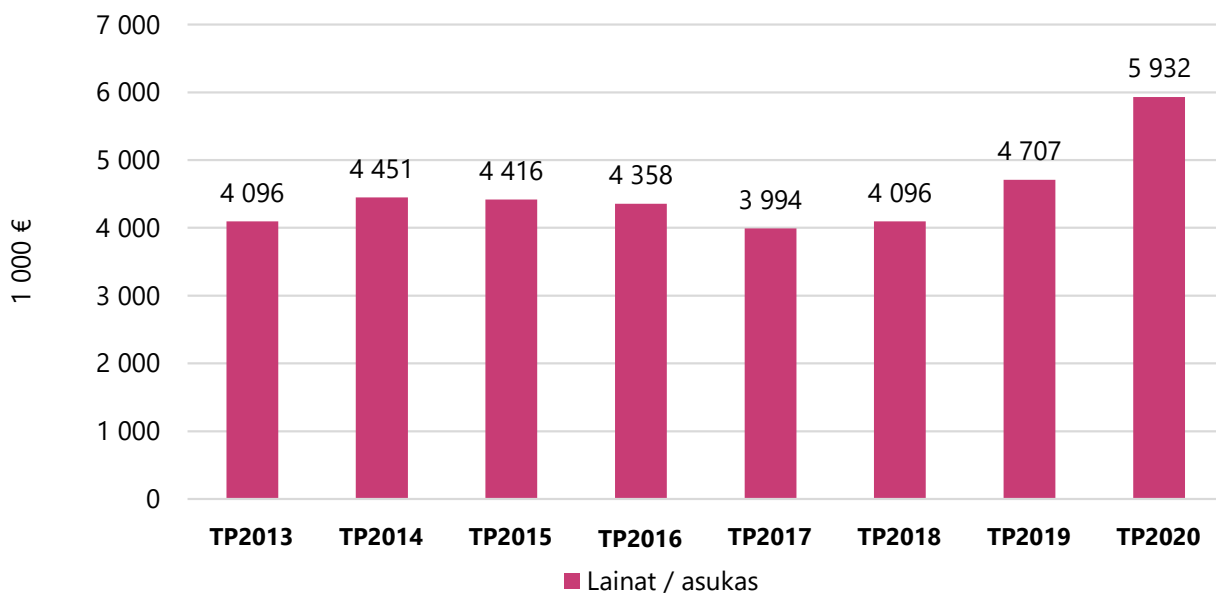
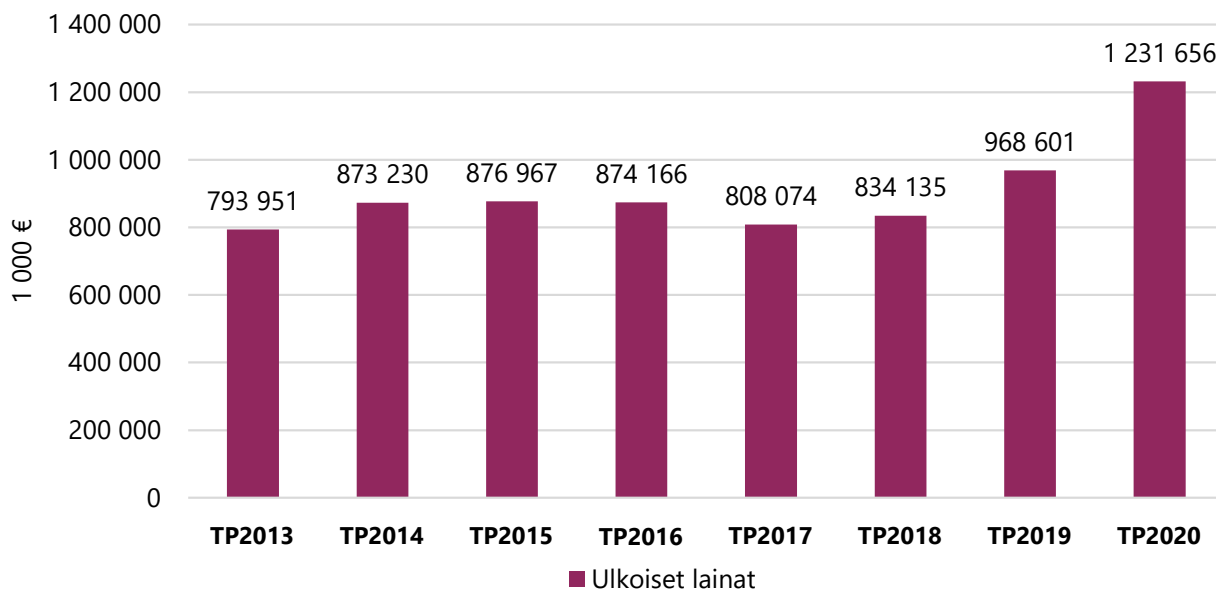
KONSERNITASE VASTAAVAA OULU-KONSERNI 1 000 €	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 956	7 363
Konserniliikearvo	75	3 243
Muut pitkävaikutteiset menot	31 355	30 301
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	5 403	4 181
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	230 046	225 429
Rakennukset	1 205 817	1 099 642
Kiinteät rakenteet ja laitteet	503 448	509 993
Koneet ja kalusto	251 574	113 100
Muut aineelliset hyödykkeet	183 176	193 726
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	212 315	272 776
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	78 899	61 811
Muut osakkeet ja osuudet	75 081	70 093
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	115	149
Muut saamiset	1 408	1 303
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 784 670	2 593 110
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	23 820	24 622
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	25 998	26 601
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 241	631
Lyhytaikaiset saamiset	156 800	159 461
Rahoitusarvopaperit	91 724	95 267
Rahat ja pankkisaamiset	180 982	109 308
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	456 745	391 268
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 265 234	3 009 001

KONSERNITASE VASTATTAVAA OULU-KONSERNI 1 000 €	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314	609 314
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	154	154
Muut omat rahastot	63 146	63 100
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	774 791	759 928
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	33 230	15 046
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 480 636	1 447 543
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 505	14 770
KONSERNIRESERVI	75	75
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	905	979
Muut pakolliset varaukset	34 935	29 940
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	35 840	30 919
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24 570	26 069
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 166 262	867 607
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	161 123	152 596
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	65 394	100 994
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	324 830	368 426
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 717 608	1 489 624
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 265 234	3 009 001

OULU-KONSERNI TASEEN TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Omavaraisuus-%	46	49	52	52	50	49	50	53
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84	74	65	64	66	68	69	65
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	808 022	774 974	759 928	735 182	676 638	636 023	630 858	531 330
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 892	3 766	3 731	3 633	3 373	3 203	3 215	2 741
Konsernin lainakanta, 1 000 €	1 231 656	968 601	834 135	808 074	874 166	876 967	873 230	793 951
Konsernin lainat €/asukas	5 932	4 707	4 096	3 994	4 358	4 416	4 445	4 096
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	1 428 383	1 166 214	952 749	0	0	0	0	0
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 880	5 667	4 339	0	0	0	0	0
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	115	149	219	290	968	443	885	667
Asukasmäärä	207 620	205 782	203 659	202 341	200 600	198 583	196 194	193 832

Konsernitaseen loppusumma oli 3 265,2 milj. euroa ja kasvoi edellisestä vuodesta 256,2 milj. eurolla. Taseen vastaava puolella pysyvien vastaavien arvo oli edellistä vuotta noin 191,6 milj. euroa suurempi, joista aineellisten hyödykkeiden kasvu oli 171,7 milj. euroa. Erityisesti kasvoivat ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat noin 60,5 milj. euroa, ja siihen vaikuttaa rakennushankkeiden valmistuksen siirtyminen seuraavalle vuodelle. Pohjois-Pohjan-

maan Sairaanhoidopiiri kirjasi keskeneräisiin hankintoihin tilikaudella 96,5 milj. euroa ja ne olivat kasvaneet vuodesta 2019 (56,4 milj. euroa). Oulun Energia –konsernin investointien ennakkomaksut olivat toimintavuonna 10 milj. euroa ja ne vähentyivät vuoden takaisesta 156,4 milj. eurolla. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 181 milj. euroa.

Taseen vastattavissa Oulu-konsernin oma pääoma 1480,6 milj. euroa kasvoi 33,1 miljoonalla eurolla, ja se sisältää vuoden 2020 tilinpäätöksen ylijäämän 33,2 milj. euroa. Taseessa olevan vieraan pääoman määrä kasvoi toimintakaudelle (228 miljoonalla eurolla) ja toteuma oli loppuvuonna 1 717,6 milj. euroa. Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä lisääntyi 307,2 milj. eurolla ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä vähentyi 79,2 milj. eurolla. Pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi mm. Oulun Energia –konsernilla noin 96,3 milj. eurolla, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä 78,2 milj. eurolla, Oulun kaupungilla 118,1 miljoonalla eurolla ja Sivakka-konsernilla 12,6 milj. eurolla. Oulun kaupunki nosti 50,0 milj. euroa Euroopan Investointipankilta ja 100,0 milj. euroa Kuntarahoitus Oy:ltä. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri nosti 65 miljoonan euron lainan Kuntarahoitus Oy:ltä ja 35 milj. euroa Euroopan Investoin-

tipankilta. Oulun kaupunki lyhensi kuntatodistuksella nostettua lyhytaikaista lainaa 52,0 milj. euroa.

Konsernin lainakanta kasvoi 263,1 milj. euroa edellisestä vuodesta ja toteuma oli vuoden lopussa 1 231,7 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohti oli 5 932 euroa. Konsernin omavaraisuusasteeksi muodostui 46 % ja tunnusluku heikkeni edellisestä vuodesta. Omavaraisuudella mitataan vakavaraisuutta ja kykyä selvittää sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus Oulu-konsernin oli 84,3 %, tunnusluku kertoo, kuinka paljon tuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja investointitodistuksella.

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan kuntakonsernin varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Konsernin rahoituslaskelman laatimisessa otetaan huomioon

konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen tehdyt eliminointi- ja yhdistelykirjaukset.

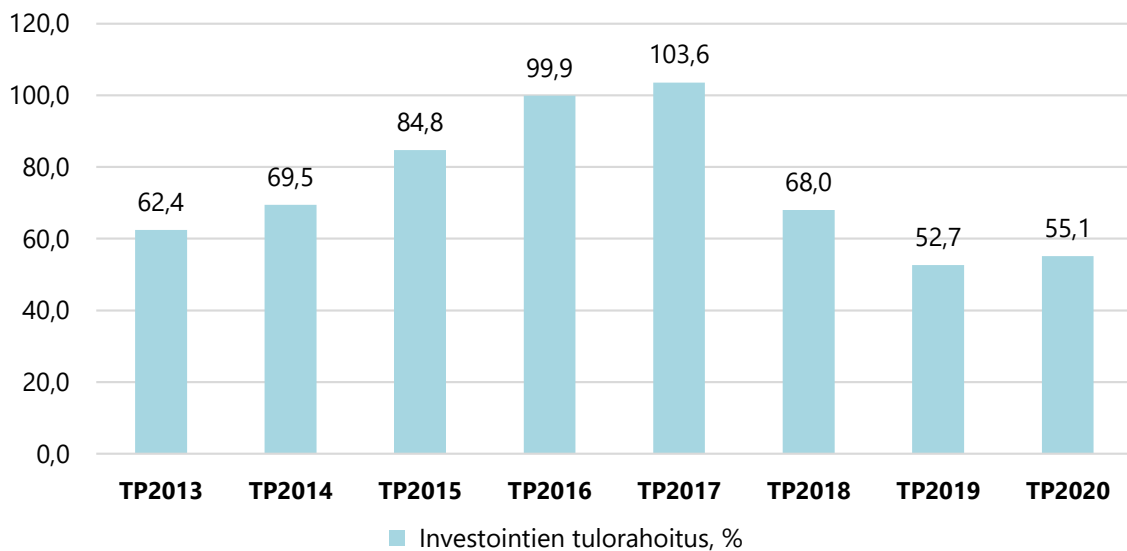
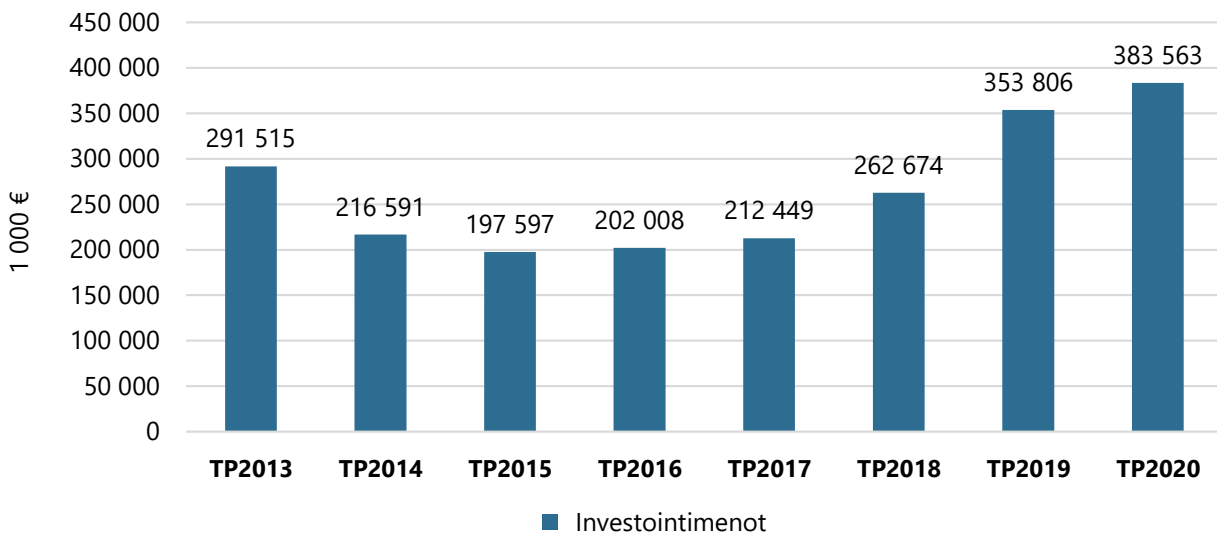
RAHOITUSLASKELMA OULU-KONSERNI 1 000 €	TP2020	TP2019							
TOIMINNAN RAHAVIRTA									
Vuosikate	210 010	185 986							
Satunnaiset erät	0	0							
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-2 459	-5 471							
Tulorahoituksen korjaukset	-4 364	-8 549							
TOIMINNAN RAHAVIRTA	203 186	171 967							
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA									
Investointimenot	-383 563	-353 806							
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 651	723							
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20 736	14 074							
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-360 177	-339 009							
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-156 991	-167 043							
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA									
Antolainauksen muutokset	-79	-503							
Antolainasaamisten lisäykset	-116	-505							
Antolainasaamisten vähennykset	37	2							
Lainakannan muutokset	262 353	134 466							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	361 242	200 771							
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-45 893	-55 349							
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-52 996	-10 956							
Oman pääoman muutokset	-421	-3 733							
Muut maksuvalmiuden muutokset	-36 732	12 139							
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	225 121	142 369							
RAHAVAROJEN MUUTOS	68 130	-24 674							
Rahavarat 31.12.	272 706	204 575							
Rahavarat 1.1.	204 575	206 336							
OULU-KONSERNI RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	1,5	1,6	2,0	1,7	1,5	1,3	1,7	
Lainanhoitokate	3,5	2,9	2,1	2,0	2,4	1,4	2,2	3,0	
Kassan riittävyys, pv	44	34	36	38	38	36	33	30	
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta, M€	-278	-125	-71	-113	-278	-302	-299	-275	

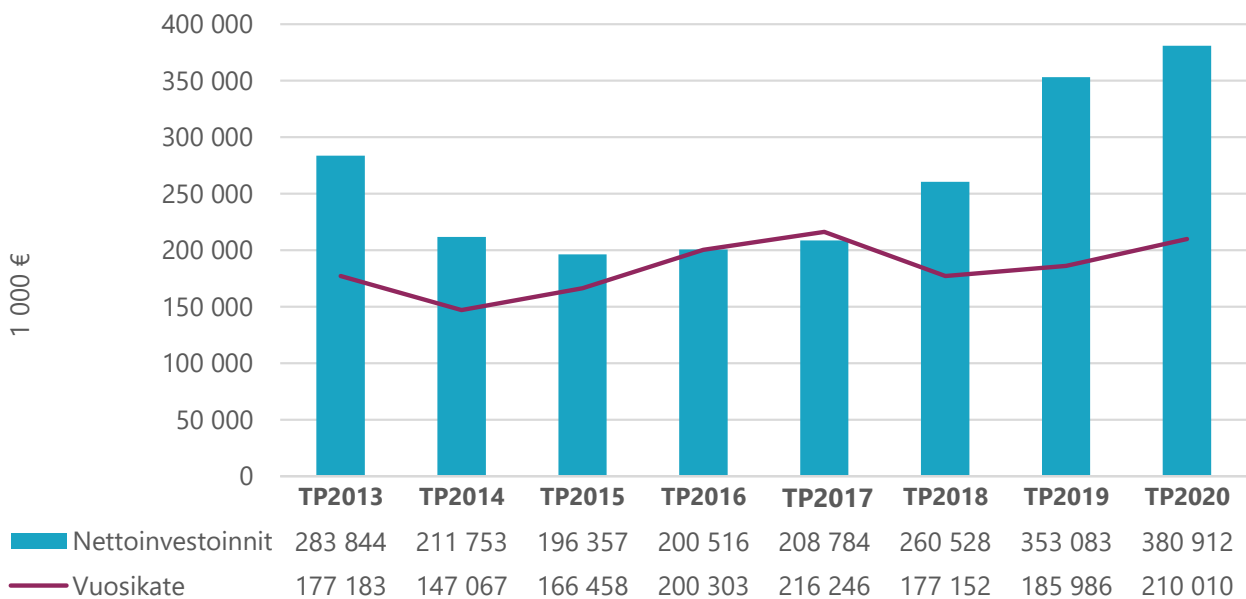
Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui käyttöomaisuuden investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä myyntituloista. Konsernin käyttöomaisuusinvestointien määrä oli tilikaudella 383,6 milj. euroa ja ne olivat edellisvuotta suuremmat (30 milj. euroa). Oulun kaupungin investointikulujen toteuma 123,7 milj. euroa oli edellisestä vuotta (2 milj. euroa) suuremmat. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin investoinnit 94,3 milj. euroa toteutuivat 38,1 milj. euroa edellistä vuotta suurempina ja investointien kasvu selittyi Tulevaisuuden sairaalan rakennuskustannuksilla. Sivakka-konsernin investointikulujen toteuma oli 32,7 milj. euroa ja kasvua tapahtui vuodesta 2019 6,2 milj. euroa. Investointikulut kohdistuivat asuntojen peruskorjauksiin, uudisrakennushankkeisiin ja saneeraushankkeisiin.

Koulutuskuntayhtymä OSAO:n investointikulut 7,2 milj. euroa, kasvoivat vuoden takaisesta (2,3 milj. euroa). Vuoden 2020 merkittävin investointi oli koneopetushallin lop-

puun saattaminen Muhoksella. Oulun Energia –konsernin investointien kertymä pieneni 16,7 milj. eurolla ja toteuma oli 123,4 milj. euroa. Suurimmat investointihankkeet olivat biovoimalaitos (OEBIO) ja Ruskoon tehty jätteenkäsittelylaitos.

Oulu-konsernin investointeihin saatiin avustuksia 2,7 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntivoittoa kertyi 17,3 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot 29,7 milj. euroa, olivat edellistä vuotta suuremmat (6,7 milj. euroa). Oulun Energia-konsernin luovutustulot toteutuivat 10,4 milj. eurolla ja olivat toimikaudella kasvaneet (10,1 milj. euroa). Tähän sisältyi Oulun Sähkönmyynti Oy:n myynti 8,6 milj. euroa ja muuttuminen tytäryhteisöstä osakkuusyhtiöksi. Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui noin 157 milj. euroa alijäämäiseksi ja tähän vaikuttaa vuosikatteen ja investointikulujen epäsuhta.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta toteutui 225,1 milj. euroa ylijäämäisenä. Konsernin lainojen nettomuutos vuoden aikana oli 160,5 milj. euron lisäys. Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikaudella 361,2 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa nostivat mm. Oulun kaupunki 150 milj. euroa, Oulun Energia-konserni 100 milj. euroa ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 38 milj. euroa. Pitkäaikaiset lainat vähentyivät 45,9 milj. euroa toimikauden aikana. Oulun kaupunki maksoi takaisin pitkäaikaisia lainoja 21,2 milj. euroa ja Sivakka-konserni 15,2 milj. euroa. Laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3, mikä tarkoittaa arviointiasteikolla tyydyttävää lainanhoitokykyä. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi ja hyvällä tasolla tunnusluvun ollen suurempi kuin 2. Tunnusluvulla mitataan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvällä tasolla, kun tunnusluku on suurempi arvolla kuin 2.

Muut maksuvalmiuden muutokset 36,7 milj. euroa alijäämäinen ja koostui valtion toimeksiannoista, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten muutoksista sekä korottomien velkatilien pääomien muutoksista.

Rahavarojen muutos

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirroista muodostuva rahavarojen muutos oli 68,1 milj. euroa ylijäämäinen. Oulu-konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 272,7 milj. euroa. Kassan riittävyys -tunnusluku kertoo, että tilinpäätöshetkellä rahavaroilla pystyttiin kattamaan kaikki kassasta maksut 44 päivän ajan. Maksuvalmiuden hoidon kannalta riittävänä voidaan pitää vähintään kahden viikon kassan riittävyyttä.

5 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 69 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Oulun kaupungin tilikauden tulos ennen poistoeron ja varausten muutosta on 13 441 645,65 euroa ylijäämäinen.

Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja taseyksiköiden tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Oulun Vesi -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä ennen varauksia oli 4 875 158 euroa. Tilikauden ylijäämä varauksen purkamisen ja poistoerojen muutosten jälkeen on 5 780 262 euroa. Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että ylijäämästä tehdään yhteensä 4,5 milj. euron investointivaraus Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen, joka toteutetaan vuosina 2022-2023. Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 1 280 262 euroa siirretään Oulun Veden omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.
- Oulun Digi -liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 1 188 218,84 euroa siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämä -tilille nostaan oman pääoman 5 659 766,94 euroon.
- Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että Oulun Infra -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 1 272 280,84 euroa siirretään Oulun Infra -liikelaitoksen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.
- Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen johtokunta esittää, että Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen tilikauden alijäämä – 1 211 833,22 euroa siirretään liikelaitoksen omaan pääomaan. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen liikelaitoksen oma pääoma on yhteensä 4 698 380,38 euroa. Tästä peruspääoman osuus on 5 805 202,12 euroa ja kertyneen alijäämän osuus -1 106 821,74 euroa.
- Business Oulu -liikelaitoksen johtokunta esittää, että liikelaitoksen tilikauden alijäämä -286,68 euroa siirretään Business Oulu -liikelaitoksen omaan pääoman voittovaroihin.
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta esittää Oulun kaupunginvaltuustolle pelastuksen tilikauden ylijäämän 963 029,77 euroa ja ensihoidon tilikauden alijäämän -1 954,75 euroa eli yhteensä ylijäämän 961 075,02 euroa siirtämistä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.
- Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos esittää, että vuoden 2020 esittää, että vuoden 2020 siirtovelaksi kirjattu liikeylijäämä 638 162,78 euroa palautetaan yhteistoimintakunnille kyseisten vuosien maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 381,78 euroa siirretään Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.
- Kehittämisrahaston tilikauden ylijäämä 1 625 189,57 euroa siirretään Kehittämisrahaston omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämään.
- Oulun Valistustalorahaston tilikauden alijäämä -57 527,73 euroa siirretään Oulun Valistustalorahaston omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämään.
- Rakennusomaisuuden taseyksikön tilikauden ylijäämä 9 993 721,51 euroa siirretään Rakennusomaisuuden taseyksikön omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Oulun Vesi -liikelaitos kirjasi tilikaudella poistoeron vähennystä 905 103,96 euroa ja varausten lisäystä 4 500 000,00 euroa. Rakennusomaisuuden taseyksikkö kirjasi poistoeron vähennystä 2 852 684,58 euroa. Oulun kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostuu erien jälkeen 12 699 434,19 euroa

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että liikelaitosten tilinpäätökset vuodelta 2020 hyväksytään liitettäväksi Oulun kaupungin vuoden 2020 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen sekä tilikauden tulosten käsittelyt hyväksytään toimielinten esitysten mukaisesti.

TALOUSARVION
TOTEUTUMINEN

6 Oulun kaupunkistrategian toteutuminen 2020

Oulun kaupungin strateginen ohjausjärjestelmä perustuu yhteen kaupunkistrategiaan, jonka avulla valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin toimintaa. Kaupunkistrategia Oulu 2026 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.2.2018 § 18. Kaupunkistrategian väliarviointi käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 9.11.2020 §98.

Kaupunginhallituksen hyväksymät kaupunkistrategian toteuttamishjelmat, elinvoimaa vahvistavat strategiset kärkihankkeet ja asukkaiden hyvinvointia edistävät painopisteet täsmentävät strategisten linjausten toimeenpanoa. Hallintokunnilla voi olla myös omaan toimialaa koskevia kehitysohjelmia ja niistä päättää asianosainen lauta- tai johtokunta.

6.1 Kaupunkistrategia Oulu 2026

Visio 2026: Valovoimainen Oulu

Yhteinen visiomme vuodelle 2026 on **valovoimainen Oulu**.

Oulun valovoimaisuus on kasvua, oululaista asennetta ja tapa toimia. Yhdessä tekemisen kulttuuri ja korkea osaaminen ovat luoneet perustan Oulun menestykselle. Rakennamme yhdessä kansainvälisiä menestystarinoita ja hyödynnämme rohkeasti digitalisaation mahdollisuudet.

Oulussa hyvinvointi kuuluu kaikille. Kasvava ja hyvinvoinva Oulu tarjoaa mahdollisuuksia onnelliseen elämään ja unelmien toteuttamiseen. Oulussa on **pitovoimaa**.

Oululaisuus on uudistumiskykyä ja sisua. Haluamme olla paras paikka yritystoiminnan kasvulle. Kasvu luo **elinvoimaa**, yrittäjyyttä ja työpaikkoja. Olemme suhteellisesti Suomen nopeimmin kasvava kaupunkiseutu.

Oulu vahvistaa **vetovoimaansa**. Oulussa on luovuutta ja kulttuuria, kesän yöttömiä öitä ja talvisia hankia. Kulttuuri on meille voimavara, ihmisten välistä vuorovaikutusta ja yhdessä tekemistä.

Oulun kehittyvä kaupunkikeskusta on pohjoisen merkittävin kohtaamis- ja kauppapaikka. Vahvuksiamme ovat monimuotoinen luonto sekä elävät alueet ja kylät. Oulu on meren, järvien ja kolmen joen kaupunki.

Vuonna 2026 Oulu on pohjoisen kestävästi kasvava keskus, jossa yhdistyvät hyväntuulinen ilmapiiri ja huipputeknologia, yrittäjyys ja taitavat tekijät sekä omaleimainen, uutta luova kulttuuri. Oulussa on korkeatasoinen koulutustarjonta ja nuori väestö.

Arvot

Oulun arvot ovat **rohkeus, reiluus ja vastuullisuus**.

Arvot ovat yhteinen käsitys siitä, mikä meille on tärkeää ja arvokasta. Arvot ohjaavat valintojamme. Mitä arvot merkitsevät meille?

Rohkeus: Teemme rohkeasti valintoja paremman tulevaisuuden puolesta. Uskallamme kokeilla uutta ja luopua vanhasta.

Reiluus: Teemme avoimesti porukalla ja otamme toiset huomioon. Suhtaudumme toisiimme ennakkoluulottomasti ja arvostaen.

Vastuullisuus: Edistämme kestävästä elämäntapaa ja toimimme siten, että myös tulevilla sukupolvilla on mahdollisuus tehdä valintoja. Vastuullinen tapa toimia luo turvallisuutta.

Strategiset painopisteet ja linjaukset

Olemme valinneet Oululle kolme strategista painopistettä:

1. Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy.
2. Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki.
3. Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki.

Oulun kaupungin tapa toimia pohjautuu arvoihin, tukee strategisia valintoja sekä ohjaa kaupungin omaa toimintaa.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.

Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta.

Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.

Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.

Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme.

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

Olemme elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulukaupunkina kasvaa.

Digitalisaatio tukee yrityksiä ja elämistä joka puolella Oulua.

Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.

Oulun kaupungin tapa toimia

Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.

Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.

Olemme haluttu kumppani ja toimimme aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Kehitämme kykyämme palvella asiakkaita monikielisesti.

Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi.

Visiotavoitteet 2026

- 225 000 asukasta
- Yritysten määrän nettokasvu 2 000
- Työpaikkojen määrän nettokasvu 18 000 ja työtömyys alle 10%
- 10 000 asukasta ja 5 000 työpaikkaa lisää keskustan ruutukaava-alueella ja täydennysrakennusalueilla
- 1 000 000 rekisteröityä matkailuyöpymistä ja 700 uutta hotellihuonetta
- Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen osuus kasvaa 50 prosenttiin
- Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026
- Oululaisten koettu hyvinvointi paranee

6.2 Kaupunkistrategian indikaattoreiden toteutumisen arviointi

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

Työpaikkojen ja yritysten määrän kehitys on ollut ennakoitua parempaa Koronapandemian alkamiseen asti. Elinvoimaa edistävien strategisiin kärkihankkeisiin kuuluvien asemaseudun, kaksoisraiteen sekä arktisen merikaapelin suunnittelu etenivät. Kansainvälisen lentoliikenteen määrä on laskenut koronaepidemian vaikutuksesta. Kaupungin kansainvälinen toiminta on ollut aktiivista ja Oulu on toiminut näkyvästi useissa kansainvälisissä verkostoissa.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

Kaupungin väkiluvun kasvu pysyi edelleen hyvällä tasolla. Kulttuuripääkaupunkihaussa Oulu valittiin esihakemuksen perusteella jatkoon ja kisa ratkeaa kesäkuussa 2021. Kaupungin sijoittuminen imagotutkimuksessa laski hieman. Koronaepidemia näkyy matkailuyöpymisten määrän laskuna. Korkeakouluihin hakeneiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Tyytyväisyys keskustan palvelutasoon sekä asuntojen, työpaikkojen ja palveluiden sijoitteluun kasvoi.

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

Työttömyys kasvoi koronaepidemian vaikutuksesta ja vuonna 2020 Oulun työttömyysaste oli 14,5 % kun vuonna 2019 luku oli 11,4 %. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot kasvoivat hieman Oulun seudulla. Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvoi vuonna 2020. Kaupungin toimintaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi mittaavan TEA -viisarin pistemäärä pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli koko maan keskiarvon yläpuolella.

Oulun kaupungin tapa toimia

Kuntalaisten kokonaistyytyväisyys palveluihin kasvoi selvästi edelliseen mittaukseen nähden (Kuntapalvelukysely 2020). Digitalisaation edistäminen etenee suunnitellusti hallintokuntaakohtaisiin digikehittämissuunnitelmiin perustuen. Vuonna 2020 innovaatiomyönteisten Hankintamenettelyjen käyttö kasvoi 46% prosenttiin hankinnoista ja siten strateginen tavoite ylittyi

Oulun kaupungin talousraportointi esitetään kappaleissa 3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen, 3.2 Toiminnan rahoitus sekä 3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.

Työkyvyttömyyskustannusten osuus palkkasummasta on viimeisimmän v. 2019 käytettävissä olevan tiedon mukaan pienentynyt. Työnantajan suositteluinen (Kunta 10-kysely) laski hieman edellisestä kyselystä.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.
Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.	Yritysten määrä	31.12.2016: 10 209 kpl 31.12.2017: 10 584 kpl 31.12.2018: 10 674 kpl	10 700 (n. +100/vuosi)	31.12.2019: 10 793 kpl
	Ulkomaisten yritysten määrä	2016: 389 2017: 410 2018: 454 2019: 495	430	2020: 510
Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta. Kasvamme kestävästi.	Työpaikkojen määrä	31.12.2016: 85 288 31.12.2017: 87 979	92 000 (n.+1300/vuosi)	31.12.2018: 91 221
	Veronalaiset ansiotulot,mrd./kasvu%	2016: 4,38 (2,6 %) 2017: 4,48 (2,3 %)	5,5 (n.4%/v)	2018: 4,66 (4,0 %)
Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.	Saavutettavuus - Asemakeskuksen toteutuminen - Kaksoisraiteen toteutuminen - Meri- ja arktisen merikaapelin toteutuminen - Lentoliikenteen kansainväliset laskeutumiset, lkm - Sataman rahtimäärä, milj. tonnia	- 2017: 452 2018: 458 2019: 442 - 2017: 3,537 milj. tonnia 2018: 3,439 milj. tonnia 2019: 3,02 milj. tonnia	- Asemakaavoitus käynnissä - Suunnitelma valmis - Päätökset toteutumisesta tehty - 800 - 4,6 milj. tonnia	- Perusselvitysten jälkeisestä konseptisuunnitteluvaiheesta hanke on muotoutunut yleissuunnittelun kautta asemakaavoitustyön pohjaksi osallistumis- arviointisuunnitelmavaiheeseen. - MAL -sopimus hyväksyttiin seudun kuntien ja valtion kanssa lokakuussa: Väylävirasto käynnistää Tampere-Oulu raideliikenteen tarveselvityksen, jonka pohjalta tehdään jatkosuunnittelua enintään 5 miljoonalla eurolla. - Oulun kaupunki osallistuu Koillisväylän kaapelihankkeen kehitysvaiheen hankeyhtiöön Cinia Alliance Oy:ön sitoutumalla yhtiön osakemerkintöihin tai pääomarahoitukseen enintään 200.000 eurolla. - Laskeutumiset 2020: 60 - Sataman rahtimäärä 2020: 2,35 milj. tonnia
	Kasvihuonekaasupäästöt / asukas (pl. teollisuus)	5,0 t CO2-ekv/asukas (v. 2016) 4,63 t CO2-ekv/asukas (v. 2017). 4,73 t CO2-ekv/asukas (v. 2018). 4,64 t CO2-ekv/asukas (v. 2019).	4,7 t CO2-ekv/asukas	4,1 t CO2-ekv/asukas (ennakkotieto 2020).

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.</i></p> <p><i>Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla.</i></p> <p><i>Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.</i></p> <p><i>Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme.</i></p>	Väkiluvun kehitys	31.12.2017: 201 810 31.12.2018: 203 567 31.12.2019: 205 489	211 000 (+1,1% /vuosi)	31.12.2020: 207 620 (ennakkotieto)
	Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemuksen eteneminen		Hyväksytty kulttuuripääkaupungiksi	Kisa ratkeaa 2.6.2021, Oulu valittiin esihakemuksen perusteella jatkoon esivalintakokouksessa kesäkuussa 2020.
	Sijoittuminen imago- ja vetovoimatutkimuksissa	2017: 5. (sijoitus Taloustutkimuksen imagovertailussa) 2018: 6. (sijoitus Taloustutkimuksen Muuttohalukkuus -vertailussa)	Sijoitus kolmen parhaan joukkoon yli 50 000 asukkaan kaupungeissa	2020: 7. (sijoitus Taloustutkimuksen imagovertailussa, yli 50 000 asukkaan kaupungeissa)
	Oulun korkeakouluihin ensisijaisesti hakeneiden määrä.	2017: 13 758 2018: 16 318 2019: 15 106	Määrä kasvaa	2020: 16 596
	Tyytyväisyys kaupunkikeskustan palvelutasoon (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA, joka toinen vuosi), tyytyväisten osuus %	2016: 77 2018: 58	80	2020: 64
	Tyytyväisyys asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoitteluun (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA, joka toinen vuosi), tyytyväisten osuus %	2016: 41 2018: 39	45	2020: 46
	Matkailu, yöpymisten määrä	2017: 635 495 2018: 654 576 2019: 643 947	700 000	2020: 478 789 (ennakkotieto)

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.
<p>Olemme elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulukaupunkina kasvaa.</p> <p>Digitalisaatio tukee yrityksiä ja elämistä joka puolella Oulua.</p> <p>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta.</p> <p>Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</p>	Työttömyysaste (ELY)	2017: 14,9 % 2018: 12,2 % 2019: 11,4 %	10 %	- Työttömyysaste 2020: 14,5 %
	T&K –menot	2016: 663,4 milj. € 2017: 706,8 milj. € 2018: 710,9 milj. €	750 milj. €	2019: 711,8 milj. €
	Kaupungin toiminta kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (TEAvisari)	2017: 76 pistettä (koko maa 71) 2018: 77 pistettä (koko maa 70) 2019: 75 pistettä (koko maa 68)	80 pistettä	2020: 75 pistettä (koko maa 68)
	75 v. täyttäneistä asuu kotona tarvitsemiensa palvelujen tukemana (%)	2017: 91,5 2018: 91,8 2019: 91,4	92 %	Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli 91,8 % (TP 2019: 91,4 %). Osuus on noussut edellisvuodesta.
	Terveydentilan hyväksi/melko hyväksi kokeneiden osuus, % (Lähtötasoluku: ATH-tutkimus - seuranta jatkossa: KAPA-tutkimus)	2015: 70 % 2018: 66 %	Osuus kasvaa	2020: 66 %
	Itsensä yksinäiseksi melko usein/jatkuvasti tuntevien osuus, % (Lähtötasoluku: ATH-tutkimus - seuranta jatkossa: KAPA-tutkimus)	2015: 9,5 % 2018: 8 %	Osuus laskee	2020: 9 %
	Koettu yleinen järjestys ja turvallisuus (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA)	2016: 89 % koki hyvin hoidetuksi 2018: 81 % koki hyvin hoidetuksi	Vähintään 90 %	2020: 86 % koki hyvin hoidetuksi

Oulun kaupungin tapa toimia

LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.
<p>Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.</p> <p>Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.</p> <p>Olemme haluttu kumppani ja toimimme aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Kehitämme kykyämme palvella asiakkaita monikielisesti.</p> <p>Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka.</p> <p>Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi.</p>	Nettomenokehitys %,	TP 2017 / -0,6% TP 2018 / 4,4% TP 2019 / 5,5%	Asetetaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä.	3,7%
	Kunnallisveroprosentti (suhteessa muihin suuriin kaupunkiin pois lukien pääkaupunkiseutu)	20,00	alle keskiarvon	20,00 (ka. Tampere, Turku, Oulu: 19,92)
	Lainamäärä €/asukas	2017: 3126 €/asukas 2018: 3170 €/asukas 2019: 3407 €/asukas	<3971	3 616 €/asukas
	Kuntalaistyytyväisyys, yleinen palvelutyytyväisyys (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA).	2016: 3,47 2018: 3,4	3,6	2020: 3,75
	Digitaalisuus ja automaatio kasvaa valituissa sisäisissä ja ulkoisissa prosesseissa		Digitalisointi 100% valituissa prosesseissa	<p>Digitaalinen eAsiointi-palvelu on otettu käyttöön ensimmäisenä avustusprosessissa josta on toteutettu kesätyöseteli.</p> <p>OuluBot chat-palvelu on kokonaan digitaalinen uusi palvelu.</p> <p>Prosessin "päästä-päähän" digitalisoinnin mahdollistajaksi kuuluu usein prosessin tai palvelun käynnistämisen vaiheessa sähköinen allekirjoittamisen mahdollistaminen, joka on otettu käyttöön.</p> <p>Eryisesti prosessien loppupään digitalisointia mahdollistamaan on otettu käyttöön sähköinen (pitkäaikais)säilyttäminen.</p>
	Innovaatiomyönteiset käytännöt hankinnoissa (sähköiseen järjestelmään tehdyistä hankinnoista)	2018: 20 % 2019: 33 %	30 % hankinnoista on käytetty innovaatiomyönteisiä hankintakäytäntöjä	2020: 46 %
	Välittömien työkyvyttömyyskustannusten osuus palkkasummasta	2017: 6,2 % 2018: 6,2 %	max. 5,6 %	2019: 5,42 %
	Työnantajan suosittelminen, Kunta 10 –kysely	2016: 78,8 % 2018: 76,9 %	yli 80%	2020: 75,0 %

6.3 Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet yhteiset tavoitteet raportoidaan kokonaisuutena. Yhteisiin tavoitteisiin sisältyy kaupunginhallituksen, sivistys- ja kulttuurilautakunnan, hyvinvointilautakunnan, yhdyskuntalautakunnan sekä Business Oulu- ja Oulu Digi johtokuntien tavoitteet. Kunkin tavoitteen kohdalle on merkitty tavoitteen toteuttamisesta ensisijaisesti vastaavat toimielimet.

Oulun Vesi, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos ja Oulun seudun Ympäristötoimi -liikelaitosten, rakennuslautakunnan sekä Oulun Infra- ja Oulun Tilapalvelut liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteiden raportointi esitetään oman hallintokunnan kohdalla.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP	
Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.	1. Työpaikkamäärä pysyy vuoden 2019 vuoden tasolla (2019: ennakoarvio 94000 työpaikkaa)	Kaupunginhallitus Business Oulu -johtokunta Yhdyskuntalautakunta	Ennakoarvion mukaan työpaikkojen määrä on laskenut vuodesta 2019, tavoite ei toteudu. Kehittämisrahastosta on rahoitettu n. 1,0 milj. € elinkeinopoliittisia toimenpiteitä. Yksityisten investointien kasvattaminen: Uusia sijoittumisia aluelle 16 kpl, joista ulkomaisia 7 kpl. Investointipäätöksiä tehty 25 kpl, yhteensä n. 210 M€ arvosta, mistä suurimpana Gasum ja Oulun Energia Laanilan biokaasuinvestoinnit 35M€ BusinessAsema / Yrittäjyyden edistäminen: Koronapandemia hidasti toiminnan käynnistymistä. BusinessAsemalla järjestettiin neuvontaa yrittäjyyteen, työllisyyteen ja osaamiseen paikan päällä ja etäyhteyksillä. Kokous- ja koulutus- ja tapahtumatiloja hyödynnettiin kokoontumisrajoitteiden puitteissa. Kokeilu ympäristön teknistä ympäristöä ja yritys yhteistyötä vietiin eteenpäin. BusinessAseman yhteyteen sijoittuneiden BusinessOulun hautomon ja esihautomo eStartin toiminnot käynnistyivät.	Tavoite ei toteutunut ↓	
	2. Yritystontteja luovutetaan kysyntää vastaavasti - Tontinluovutus 20-30 /vuosi			Luovutettu 26 yritystonttia ja 18 elinvoimaa tukevaa tonttia. Yhteensä 44 tonttia. Tonttivaranto 122 tonttia.	Tavoite toteutui ↑
	3. Oulu Innovaatioallianssin (OIA) tavoitteiden toteutuminen edistää alueen elinvoiman kasvua - Seudun T&K menot kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna - Yritysten toimipaikkojen määrä kasvaa 150 kpl edelliseen vuoteen verrattuna - Liiketoiminta-, tutkimus- ja kehitysympäristöjen hyödyntäminen liiketoiminnan kehittämisessä: Oulun seudun toimijoille myönnetty Horizon2020 -rahoitus, tavoite 22 milj. euroa v. 2020			- T&K –menot: 2019: 711,8 milj. € (2018: 710,9 milj. €) - Yritysten määrä: 31.12.2019: 10 793 kpl (31.12.2018: 10 674 kpl) - HORIZON -rahoitus 2020: 15,5 milj.€ Making-City Horizon 2020 –hanketta toteutettiin suunnitelman mukaisesti Kaukovainion pilotti kohteessa ja muita työpaketteja edistämällä.	Tavoite toteutui osittain →

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta.</i>	<p>4. Oulun seudun logististen kärkihankkeiden valmistelu etenee.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liminka-Oulu – kaksoisraiteen ja Oulun satamaan johtavien raideyhteyksien suunnittelu etenee. - Poikkimaantien satamayhteyden hankerahoituksen varmistaminen - Lentokentän joukkoliikenneyhteyksien toimivuuden parantaminen - Ratkaistaan Suomi-rata hankeyhtiön osallistuminen - Uusi MAL-sopimus valmistuu 	Kaupunginhallitus Yhdyskuntalautakunta	<ul style="list-style-type: none"> - MAL-sopimus allekirjoitettiin lokakuussa ja toimenpiteiden toteutus käynnistyi sopimuksen hyväksynnän jälkeen. Oulun seudun kehityskuva 2030+ kokonaissuunnitelman toteuttajakonsultti valittiin joulukuussa ja laadinta käynnistyi samalla. -Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa toteutetaan osana MAL-sopimusta. - MAL -sopimus: Väylävirasto käynnistää Tampere-Oulu tarveselvityksen (sis. Liminka-Oulu välin), jonka pohjalta tehdään jatkosuunnittelua enintään 5 miljoonalla eurolla. Valtio toteuttaa Oritkarin kolmioraiteen. Valtion rahoitus 15,6 miljoonaa euroa. - Poikkimaantien rakennussuunnittelu on valmistunut. Poikkimaantien kehittämiseksi valtio ei ole tehnyt rahoituspäätöstä. - Kaupunki osallistuu Suomi-rata Oy hankeyhtiön (kh 23.3.2020 §80) - Lentoaseman liikenneyhteysselvitys on valmistunut. 	Tavoite toteutui
<i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i>	<p>5. Kestävän liikkumisen edistäminen</p> <p>Joukkoliikenteen saavutettavuus ja palvelutaso nousee</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tehokkaan joukkoliikennekäytävän yleissuunnitelman valmistelu käynnistyy - Joukkoliikenteen matkamäärä 70% edelliseen vuoteen verrattuna (matkaa/asukas, seudullinen, 2019: 37 matkaa/asukas) 	Yhdyskuntalautakunta	<ul style="list-style-type: none"> - Yliopiston mahdollinen siirtyminen keskustaan vaikuttaa tehokkaan joukkoliikenteen yleissuunnitelman laatimiseen. Yleissuunnitelmaa ei käynnistetty toistaiseksi. - Koko vuoden matkamäärä laskenut rajusti pandemiasta johtuen. Vuonna 2020 matkustajia oli noin 6 miljoonaa, matkustajia oli yli 38% vähemmän kuin vuonna 2019. Vastaavasti matkamäärä/asukas oli 22,8 vuonna 2020, vertailuluku oli 37 vuonna 2019. Tavoite ei toteutunut. 	Tavoite ei toteutunut
	<p>6. Kiertotalouden edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laaditaan kiertotalouden tiekartta 		<ul style="list-style-type: none"> - Kiertotalouden tiekartan laadinta etenee suunnitellusti. Valmis asiakirja on tarkoitus saada päätöksentekoon maaliskuun 2021 loppuun mennessä 	Tavoite toteutui
	<p>7. Viherverkostojen kehittäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laaditaan hiilinielusuunnitelma kaupungin omistamiin metsiin 		<ul style="list-style-type: none"> - Hiilinieluselitys on käynnissä, valmistuu vuoden 2021 alussa. 	Tavoite toteutui

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<p>Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan.</p> <p>Luomme yhdessä uutta.</p> <p>Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.</p>	<p>8. Rekisteröidyt yöpymiset 75% vuoden 2019 määrään verrattuna (2019: 643947 yöpymistä)</p>	<p>Kaupunginhallitus Business Oulu -johtokunta</p>	<p>2020: 478 789 (ennakkotieto) (2019: 643 947)</p>	<p>Tavoite ei toteutunut</p> <p>↓</p>
	<p>9. Kulttuuripääkaupunki 2026 hakemuksen valmistelun eteneminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuristrategia 2030 hyväksytty - Hakemus on jätetty opetus- ja kulttuuriministeriölle määräaikaan 5.5.2020 mennessä ja Oulu on valittu jatkoon lyhytlistalle - Toisen hakuvaiheen hakemusasiakirjan valmistelu on käynnissä, hakemus jätetään keväällä 2021 - Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden toteutuksesta vastaavan säätiön perustamistoimet on käynnistetty 	<p>Kaupunginhallitus Sivistys- ja kulttuurilautakunta Yhdyskuntalautakunta Business Oulu -johtokunta</p>	<p>Kulttuuristrategia 2030 on hyväksytty (kv 27.1.2020 §1)</p> <p>Oulu valittiin esihakemuksen perusteella jatkoon esivalintakokouksessa kesäkuussa 2020. Toisen vaiheen hakemusasiakirjan valmistelu on käynnistynyt ja etenee suunnitellusti. Lopullinen valintapäätös Euroopan kulttuuripääkaupungista ilmoitetaan 2.6.2021.</p> <p>Periaatepäätös Oulun kulttuurisäätiön perustamisesta tehty (kv 24.2.2020 §10)</p> <p>Kulttuuriympäristön teemayleiskaava: Inventointi Oulun koulun arkkitehtuurin kohteista valmistunut kesäkuussa 2020.</p> <p>Oulu2026-haku on huomioitu imagokampanjan ja muun kaupunkimarkkinoinnin sisällyksessä.</p>	<p>Tavoite toteutui</p> <p>↑</p>
	<p>10. Kuntalaisten osallisuus- ja vuorovaikutusmahdollisuudet paranevat tukemalla asukkaiden omaehtoista toimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käynnistyvällä kaupunkimedialla parannetaan asukkaiden tietoisuutta mitä Oulussa tapahtuu sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista - Avustuskäytännön kehittäminen kuntalaisten omaehtoisen toiminnan tukemiseen alueilla 	<p>Kaupunginhallitus Sivistys- ja kulttuurilautakunta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mun Oulu -kaupunkimedia aloitti toimintansa 14.2.2020. Verkkomedian tavoitteena on kertoa kuntalaisten palveluista ihmisen tasolta. Marraskuussa 2020 Mun Oulu -palvelussa lanseerattiin tapahtumakalenteri. Lisäksi alettiin valmistella Osallistuvan budjetoinnin työkalua, joka toimii digitaalisella alustalla. - Sivistys- ja kulttuuripalveluissa on laadittu viestintäsuunnitelma vuoden 2020 aikana. Osana viestintäsuunnitelmaa MunOulu-kaupunkimedian kautta on nostettu esille sivistys- ja kulttuuripalveluiden ajankohtaisia ja kuntalaisia kiinnostavia sisältöjä. ParasKoulu-hankkeen kautta on kerrottu oululaisten koulujen ajankohtaisia kuulumisia ja menestystarinoita. MunOulun kautta on tiedotettu myös Oulu-avusta. - Avustusprosessin digitalisointia on tehty eAsiointi-projektissa. Kesätyöseteliprosessi on toteutettu ensimmäisenä ja jatkokehittämiselle on luotu alusta 	<p>Tavoite toteutui</p> <p>↑</p>

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.</i>	<p>11. Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttutuotanto keskeisiltä kaupunkikehittämisen alueilta ja vyöhykkeiltä</p> <p>Kaupungin tontinluovutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omakotitontit 120 tonttia (AO) - Rivitalotalotontit 250 asuntoa (AR) - Kerrostalotontit 630 asuntoa (AK) <p>Kaupungin tontinluovutus yhteensä 1000 asuntoa varten vuodessa</p>	Kaupunginhallitus Yhdyskuntalautakunta	31.12.2020 Omakotitalotontit 139 kpl Rivitalotontit 239 as Kerrostalotontit 947 as Yhteensä 1325 asuntoa	Tavoite toteutui
	<p>12. Torialueen ja Asemanseudun suunnittelu etenee</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asemanseudun aiesopimus tehty - Tervatowerin asemakaavaluonnos nähtävillä. - Kiikelin löylymaailman rakentaminen on käynnissä. 		<ul style="list-style-type: none"> - Asemakeskuksen yhteistointitasopimusneuvottelut käynnissä. - Terwa Towerin asemakaavaluonnos tavoitteena saada nähtäville syksy/loppuvuosi 2021. - Kiikelin löylymaailman tontista tehty vuokrasopimus mutta vuokralaisen investointipäätöksen puuttumisen takia kaupunki viivästytti omia investointeja. 	Tavoite toteutui osittain
<i>Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme</i>	<p>13. Oulun tarina on keskeinen vetovoimatekijä. Kulttuuripalveluiden kohteet nousevat matkailijoiden ja kuntalaisten suosimina vierailukohteina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurikohteiden (Valve, Luuppi, kirjasto ja Sinfonia) kävijämäärät 60% edelliseen vuoteen verrattuna. (2019: 2502157 kävijää) 	Sivistys- ja kulttuurilautakunta	Koronapandemian alettua kulttuurilaitokset sulki ovensa. Koronan myötä kulttuuripalveluissa otettiin merkittävä askel virtuaalisen tarjonnan kehittämisessä. Fyysiset kävijämäärät laskivat aikaisempiin vuosiin verrattuna. Uuden tavoitteen (60%) mukaiset kävijämäärät kuitenkin saavutettiin ja virtuaaliset sisällöt täydensivät palvelutarjontaa.	Tavoite toteutui

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
Olemme elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulu-kaupunkina kasvaa	14. Nuorten sijoittuminen jatko-opintoihin peruskoulun jälkeen: <ul style="list-style-type: none"> Jokainen nuori jatkaa opiskelua peruskoulun jälkeen 	Sivistys- ja kulttuurilautakunta	Vuonna 2020 peruskoulunsa päättäneitä oli yhteensä 2310. Heistä jatko-opintopaikan sai 2294 opiskelijaa eli 99% koko ikäluokasta	Tavoite toteutui osittain →
	15. Oulun kaupunki on mukana kehittämässä Oulu Campus Linnanmaan ja Oulu Campus Kontinkangas –konsepteja ja alueita <ul style="list-style-type: none"> Oulu Campus Linnanmaa ja Oulu Campus Kontinkangas markkinointitoimenpiteet <ul style="list-style-type: none"> Korkeakoulujen ensisijaisten hakijoiden määrä kasvaa Oulun suositteluhalkuus opiskelijakaupunkina kasvaa (taloustutkimus) Linnanmaa - Kajjonharjun kaavarunkoalueen ensimmäinen asemakaava-luonnos nähtävillä. 	Kaupunginhallitus Yhdyskuntalautakunta Business Oulu johtokunta	<ul style="list-style-type: none"> Oulun Yliopisto käynnisti selvityksen kampusalueen sijainnista. Yliopiston päätös keskeytti kampusbrändien markkinointitoimenpiteet. Tavoitteena on keskittyä jatkossa yhteistyössä yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa opiskelijakaupunki Oulu -brändin vahvistamiseen. Ensisijaiset hakijat: 2019: 15 106 2020: 16 596 Suositteluhalkuustutkimus: Voisi suositella ystäville opiskelukaupungiksi 2019: 28 % 2020: 26 % Alueella Huivilarannantiellä Vihreän korttelin (564-2438) kaavamutoksen luonnos ollut nähtävillä 18.8.-17.9.2020. Kaavaehdotus nähtävillä helmikuussa 2021 	Tavoite toteutui osittain →
Digitalisaatio tukee yrityksiä ja elämistä joka puolella Oulua	16. Digitaalinen Oulu –ohjelman painopisteen 1 mukaisesti edistämme alueen ICT-elinvoimaa ja olemme haluttu TKI-kehittäjäkumppani. <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyöverkosto on organisoitunut ja toimii ohjelman toteuttamiseksi Yhteistyöverkosto on laatinut Smart City –suunnitelma digitalisaation alueelle Alueen toimijoiden kehitystä ja elinvoimaa tuetaan tarjoamalla ja kehittämällä digitaalisia kokeilualustoja Oulu verkostoituu ja vaikuttaa kansainvälisesti aiempaa aktiivisemmin digitalisaation alueella 	Oulun Digi johtokunta Business Oulu johtokunta	Painopisteessä 1 luodaan alueelle elinvoimaa digitalisaation ja kehittäjäkumppanuuden avulla. Teemoja on kytketty Oulun Innovaatioallianssin strategiaan ja OIA:n kärkiohjelmat tukevat Digitaalinen Oulu -ohjelman tavoitteiden toteuttamista. Ohjelman etenemistä seurataan kaupunginjohtajan nimeämässä ohjausryhmässä ja sen tilanne raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Oululainen osaaminen on koottu Smart City portfolioiksi (www.smartcityoulu.com). Alueella on useita avoimia innovaatio- ja kokeiluympäristöjä ja uusia kehitetään OIA-teemojen mukaisesti. Yhteistyö toimijoiden välillä on tiivistä ja perustuu yhteisiin toimintamalleihin. Alue on vaikuttanut aktiivisesti kansallisiin ja EU-tasoisin linjauksiin ja rahoitusvalmisteluihin.	Ei arvioitu ●

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<p>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</p>	<p>17. Työttömyyden kasvu pienempi muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työttömyysaste v. 2020 alle kuuden suurimman kaupungin keskiarvon - Nuorisotyöttömyysaste v. 2020 alle vuoden 2019 tason (17,7%) 	<p>Kaupunginhallitus Business Oulu johtokunta</p>	<p>-Työttömyysaste 2020: 14,5 % (2019: 11,4 %) (6 suurimman kaupungin ka. 2020: 14,4 %)</p> <p>-Nuorisotyöttömyys 2020: 17,5 % (2019: 17,7 %)</p>	<p>Tavoite toteutui osittain</p> <p>➔</p>
	<p>18. Alueelliseen sekä eri väestöryhmien väliseen eriarvoistumiskehitykseen, omaan hyvinvointiaktiivisuuteen ja koettuun hyvinvointiin vaikuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kouluterveyskyselyn tulokset paranevat hyvinvoinnin, osallisuuden sekä oppimisen tuen ja saatavuuden osalla alueilla. - Laaditaan kulttuurihyvinvointisuunnitelma - TEA-viisarin Oulun kokonaispistemäärä on vähintään 80 pistettä. 	<p>Sivistys- ja kulttuurilautakunta Hyvinvointilautakunta</p>	<p>Vuosina 2017 ja 2019 tehdyt kouluterveyskyselyn tulokset saatiin myös alueellisesti vuonna 2020 ja tietoa voidaan hyödyntää aluetyössä. Kouluterveyskyselyn vastausten mukaan tilanne on kaupunkitasolla seuraava.</p> <p>Tuen ja avun saanti 4.-5.-luokkalaiset: puolet vastaajista kokee, että koulussa voi keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista; osuus kasvoi.</p> <p>Kouluterveydenhoitajalla vähintään 2 kertaa lukuvouden aikana käyneitä on 42%; osuus laskenut. 81% kokee, että terveystarkastuksissa uskaltaa kertoa asioista rehellisesti; osuus kasvoi.</p> <p>8.-9.-luokkalaiset: tukea ja apua hyvinvointiin on saanut opettajalta perusopetuksen 8.- ja 9.-luokkalaisista 84% osuus kasvanut, lukiolaisista 82% osuus laskenut ja ammattiin opiskelevista 89% osuus laskenut.</p> <p>Koulussa on voinut keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista: perusopetuksen 8.- ja 9.-luokkalaiset 42%, lukiolaiset 50%, ammattiin opiskelevat 47%: ei vertailutietoa.</p> <p>8. – 9. luokka Kokee saavansa apua silloin, kun sitä todella tarvitsee, 80,4% ei vertailutietoa.</p> <p>Osallisuus 8.-9.-luokkalaiset: itsensä tärkeäksi osaksi luokkayhteisöä kokee perusopetuksen 8.- ja 9.-luokkalaisista 59% osuus laskenut, lukiolaisista 53% osuus kasvanut ja ammattiin opiskelevista 69% osuus laskenut.</p> <p>Kouluissa on hyvät vaikutusmahdollisuudet: näin kokee perusopetuksen 8.- ja 9.-luokkalaisista 11% osuus kasvanut, lukiolaisista 12% osuus kasvanut, ammattiin opiskelevista 28% osuus kasvanut.</p> <p>Ystävät ja yksinäisyys 10% 8.-9.-luokkalaisista kokee itsensä yksinäiseksi osuus kasvanut ja 7,9% ei ole yhtään läheistä ystävää osuus laskenut.</p> <p>Lukiolaisista kokee itsensä yksinäiseksi 13,3 % osuus kasvanut ei ole yhtään läheistä ystävää 7,8 % osuus kasvanut.</p> <p>Ammattiin opiskelevista kokee itsensä yksinäiseksi 11,2 % osuus kasvanut ei ole yhtään läheistä ystävää 6,2 % osuus kasvanut.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurihyvinvointisuunnitelma on valmis. Suunnitelma menee päätöksentekoon helmikuussa 2021. - Oulun TEA-viisari toteuma on kaikki osat alueet huomioiden 75 pistettä. Koko maan keskiarvo on 68 pistettä. Kuusikkokaupungeista vain Helsinki (76) ja Vantaa (76) olivat Oulun edellä. Oulun lukemat perusopetuksen osalta 67, lukiokoulutuksessa 69, kulttuurissa 63 ja liikunnassa 89. Jokaisessa yksittäisessä vertailussa Oulu oli kuitenkin maan keskiarvon yläpuolella. 	<p>Tavoite toteutui osittain</p> <p>➔</p>

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
	<p>19. UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukaiset toimenpiteet vakiinnutetaan Oulun kaupungissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lapsivaikutusten arviointien määrä 		<p>Lapsivaikutusten arviointien määrä oli sivistys- ja kulttuuripalveluissa sekä hyvinvointipalveluissa 6 kappaletta.</p> <p>Lisäksi osana hankeselvityksiä arviointiin lapsivaikutuksia seuraavasti: Hiukkavaaran monitoimitalon hankeselvitys, johon tehtiin sähköinen kysely tuleville laajennuksen käyttäjille osana lapsivaikutusten arviointia sekä Merikosken koulun peruskorjaus- ja muutostöiden hankeselvitys. Pikkaralan ja Keiskan kouluilla sekä Myllyojan koulun Sanginsuun yksiköissä tehtiin lasten kuuleminen osana suunniteltua lapsivaikutusten arviointia ennen kuin kaupunginhallitus poisti lakkautusehdotukset päätösvalmistelusta</p> <p>Lisäksi arviointiin ulkoisen arvioinnin raportissa ehdotettujen toimenpiteiden laajempaa vaikuttavuutta lapsiperheisiin. "Ulkoisen arvioinnin toimenpiteiden kokonaisvaikutukset lapsiin ja lapsiperheisiin" -selvitys on luettavissa esim. 14.9.2020 (§206) pidetyn kaupunginhallituksen kokouksen pöytäkirjassa</p> <p>Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa lapsivaikutustenarviointi (LAVA) huomioidaan osana laajempaa mm. kaavojen vaikutustenarviointia tai suunnittelun aikana tehtävänä vaikutusten selvittämisenä/arviointina erityisesti hankkeissa, jotka kohdistuvat lasten ja nuorten joko nykyiseen tai tulevaan arjen elämisenympäristöön (esim. puistot, liikunta-alueet, kevyenliikenteenyhteydet, pihat, luontokohteet jne.). Vuodelta 2020 esimerkkinä ovat mm. Tuiranpuisto, Hartaanselänranta/Asuntomessut 2025, Torpanmäki, Linnanmaa-Kaijonharjun kaavarunko, Rajakylän päiväkodin paikka, Oulunsalon leikkipuisto ja Kulttuuriympäristöjen teemayleiskaava.</p>	<p>Tavoite toteutui</p> <p>➔</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.</i>	20. Ikäihmisten hyvinvointi ja toimintakyky paranee <ul style="list-style-type: none"> - Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa, tavoite 92% - Vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden %-osuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (%-tavoite asetetaan v. 2020 osana Ikääntymispoliittista ohjelmaa) 	Hyvinvointilautakunta Sivistys- ja kulttuurilautakunta Yhdyskuntalautakunta	<ul style="list-style-type: none"> - Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli joulukuussa 91,8 % (TP 2019: 91,4 %). Osuus on kasvanut edellisvuodesta ja tavoite (92 %) on lähes saavutettu. - Vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus oli joulukuussa 73,7 % (TP 2019: 73,4 %). Osuus on kasvanut edellisvuodesta. 	Tavoite toteutui osittain
	21. Kaupungin toiminta osaavana ostajana ja terveiden markkinoiden kehittäjänä paranee <ul style="list-style-type: none"> - Innovaatiomyönteisten käytäntöjen määrä hankinnoissa kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (sähköiseen järjestelmään tehdyt hankinnat) 	Kaikki lautakunnat ja liikelaitokset	<p>Innovaatiomyönteisten käytäntöjen osuus hankinnoissa oli 46 % (2019: 33 %).</p> <p>Keskitettyjä hankintakoulutuksia on järjestetty 5kpl.</p> <p>Lisäksi toimiala- tai liikelaitoskohtaisia räätälöityjä hankintakoulutuksia järjestetään säännöllisesti. Erityisosaamista vaativiin hankintoihin, esim. Sote-hankinnat, on hankittu ulkopuolista koulutusta</p>	Tavoite toteutui
<i>Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.</i>	22. Digitaalinen Oulu – ohjelman painopisteen 2 mukaisesti hyödynnämme digitalisaation ja datan mahdollisuudet palveluissa ja hyvinvoinnin edistämisessä. <ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkitasoinen suunnitelma on laadittu valittujen uusien teknologioiden laajamittaiseksi hyödyntämiseksi prosessien kehittämisessä - Lautakunnat ja liikelaitokset ovat laatineet digitaalisen kehittämisen suunnitelmat Digitaalinen Oulu – ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi - Suunnitelmien pohjalta on valittu ja käynnistetty toimeenpano vaikuttavimmista kehitystoimenpiteistä 	Kaikki lautakunnat ja liikelaitokset	<p>Digitaalisen kehittämisen hallintokuntaakohtaiset suunnitelmat on laadittu ja suunnitelmien mukaisia toimenpiteitä on esiselvitetty, käynnistetty ja käyttöön otettu.</p> <p>Koko kaupunkiorganisaatiota koskevia kehittämistoimenpiteitä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akkuna-intranetin uudistus on tehty ja otettu käyttöön loppuvuodesta 2020. 2. Digitaalisen pitkäaikais-säilyttämisen ja allekirjoittamisen ratkaisu on otettu käyttöön loppuvuodesta 2020. Jatkossa säilytysratkaisuun liitetään uusia kohteita ja allekirjoitusta otetaan käyttöön palveluissa. 3. Digitaalisia aika- ja paikkariippumattomia kuntalaisasiointin palveluita on kehitetty mm. OuluBot-projektissa automatisoinnin ja robotiikan keinoin. Projekti päättyi Q2/2021 <p>Lisäksi hallintokunnat ovat toteuttaneet oman vastualueeseen kuuluvia kehitystoimenpiteitä.</p>	Tavoite toteutui

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	VASTUUTAHO	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Olemme haluttu kumppani ja toimimme aktiivisesti kansainvälisissä ja kansainvälisissä verkostoissa. Kehitämme kykyämme palvelulla asiakkaita monikielisesti.</i>	<p>23. Kansainvälisissä verkostoissa saatua tietoa ja osaamista siirretään omaan toimintaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käynnistyneet kansainväliset yhteistyöhankkeet - Oulu 2026 kulttuuri-pääkaupunkivuoden kulttuuriohjelman hankkeissa mukana olevien kansainvälisten yhteistyökumppaneiden määrä 	<p>Kaupunginhallitus Sivistys- ja kulttuurilautakunta Hyvinvointilautakunta Yhdyskuntalautakunta BusinessOulu – johtokunta Oulun Digi-johtokunta</p>	<p>Käynnistyneet hankkeet: Traces -transformatiivisen matkailun kehittämishanke, Culture United -hanke, Europe at Home -hanke Oulu 2026 esihakemuksen kaikissa lippulaivahankkeissa on kansainvälisiä yhteistyökumppaneita, yhteensä kulttuuriprojekteissa niitä on 43, 50% tavoite ylittyy. Hyvinvointipalveluissa EU tuki kahdenvälisestä Twinning-projektia Skotlannin ja Oulun välillä. Rakennusvalvonnassa käynnistettiin osallistuminen VTT:n vetämän Horizon2020 PVisEZ (Photovoltaics in Structural Electronics for Smart Built Environments and Net-Zero and Positive Energy Applications) hankkeen hakemukseen. BusinessOulussa Digital innovation4 Cities DIGIPLACE hankkeessa on 8 partneria, kukin eri maista. Yhdyskuntapalveluissa Making City -HORIZON -hankkeen toteuttaminen jatkuu. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa kansainvälisyshankkeita on yhteensä 81 kappaletta (sisältää myös OPH:n rahoittamat Erasmus+ - ja Nordplus-hankkeet).</p>	<p>Tavoite toteutui</p> <p></p>
<i>Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi</i>	<p>24. Pystymme rekrytoimaan tehtävien edellyttämää osaamista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hakijoiden määrä/ ulkoinen rekrytointi. <p>25. Kunta10-tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunta10-kehittämissuunnitelmien toimeenpano - v. 2020 kyselyn vastausprosentti kasvaa edellisestä kyselystä - Oulun kaupungin kokonaissijoituksen parane <p>26. Henkilöstön kokonaismäärä ei nouse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Palkallinen työpanos ei kasva vuodesta 2019 - Sairauspoissaolo % laskee - Työkyvyttömyyskustannukset laskee 	<p>Kaikki lautakunnat ja liikelaitokset</p> <p>Kaikki lautakunnat ja liikelaitokset</p> <p>Kaikki lautakunnat ja liikelaitokset</p>	<p>OUKA: 31.12. mennessä julkaistut rekrytoinnit 27,0 hakijaa/rekrytointi (29224 / 1081) Hakijoiden määrä riittävä. (2019: 33 812 / ulkoinen rekrytointi 1 043 (32,42 hak. / rekrytointi))</p> <p>Vuoden 2018 kyselyyn tehty 535 kehittämistoimenpidettä, joista 70 % toteutettu. Vastausprosentti 68% (2018) -> 69% (2020) Kokonaissijoitus 52 (2018) -> 50 (2020) Tavoite ei toteutunut. (*Tulos esitetään kolmen yhteenvertomittarin sijalukujen keskiarvona, paras mahdollinen tulos on 100.)</p> <p>Palkallinen työpanos 10 O57 HTV (2019) -> 10 O64 (2020). Tavoite ei toteutunut. - Sairauspoissaoloprosentit 4,7 % (2019) -> 4,8 % (2020) Tavoite ei toteutunut</p>	<p>Tavoite toteutui</p> <p></p> <p>Tavoite toteutui osittain</p> <p></p> <p>Tavoite ei toteutunut</p> <p></p>

7 Käyttötalouden toteutuminen

7.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Peruskunnan toimintaa ohjataan käyttötalouden avulla. Talousarvion käyttötalousohjelmissa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalouden toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja nii-

den syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina. Peruskunnan käyttötalouden kokonaisraportointi sisältää kaikki peruskunnan yksiköt. Käyttötalouden yhteenveto on esitetty sivulla 105. Sitovuudet on eroteltu mustalla fontilla, tarkastelussa on huomioitu sitovuus (brutto, netto).

Peruskunnan tuloslaskelmaosan yhteenveto, kokonaisraportointi

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 2020	Poikkeama
Toimintatuotot	167 744	-101	167 643	167 842	199
Valmistus omaan käyttöön	7 840	0	7 840	10 598	2 758
Toimintakulut	-1 341 041	-31 246	-1 372 287	-1 345 710	26 577
TOIMINTAKATE	-1 165 457	-31 347	-1 196 804	-1 167 270	29 534

Peruskunnan toimintatuotot muodostuvat sekä sisäisistä että ulkoisista tuotoista. Toimintatuottoja kertyi 167,8 milj. euroa, joista ulkoisten toimintatuottojen osuus oli 163 milj. euroa. Peruskunnan toimintatuottojen toteuma oli lähes tulkoon muutettuun talousarvion mukainen.

TOIMINTATUOTTOJEN YLITYS	1 000 €
Tarkastuslautakunta	1
Hyvinvointilautakunta	624
Rakennuslautakunta	373
Yhdyskuntalautakunta	6 872
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	6 872

Toimintatuottojen ylitykseen yhdyskuntalautakunnassa ilman joukkoliikenteen vaikuttivat useat tekijät. Muutettua talousarvioita suurempina toteutuivat yleisten alueiden lupien ja kaivuutyölupien lupamaksutulot sekä maa ja mittauksen myyntituotot. Maanvuokratulot ylittyivät Karjasillan ja Välvainion koulujen alueiden vuokrattujen tonttien kertavuokraeristä noin 3 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnassa toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion mm. Valtiokonttorin maksaman määrärahan osalta, joka oli osoitettu rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin.

TOIMINTATUOTTOJEN ALITUS	1 000 €
Kaupunginhallitus	648
KH ilman erillissitovuuksia	5
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	27
Konsernihallinto	281
Kehittämissalkut	339
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	4 242
Yhdyskuntalautakunta	2 775
Joukkoliikenne	2 775

Suurimmat toimintatuottojen alitukset toteutuivat sivistys- ja kulttuurilautakunnassa, joukkoliikenteessä ja kaupunginhallituksessa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintatuottojen alitukseen 4,2 milj. euroa vaikuttivat koronaepidemiaan liittyvät varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä lukion ja vapaan sivistystyön myynti- ja vuokratuottojen alenema.

Yhdyskuntalautakunnan sitovuudella joukkoliikenne alitettiin toimintatuotot koska tarjontaa jouduttiin supistamaan keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa koronatilanteen vuoksi. Matkustajamäärät laskivat ja sen seurauksena alenivat lipputulot. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom myönsi joukkoliikenteelle korona-avustusta lipputulojen menetyksiin 3,4 milj. euroa vuoden 2020 aikana.

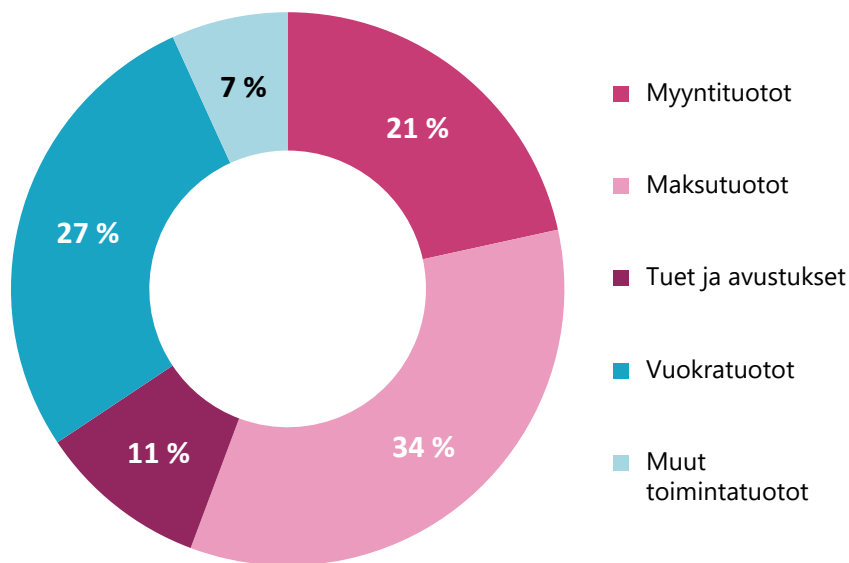
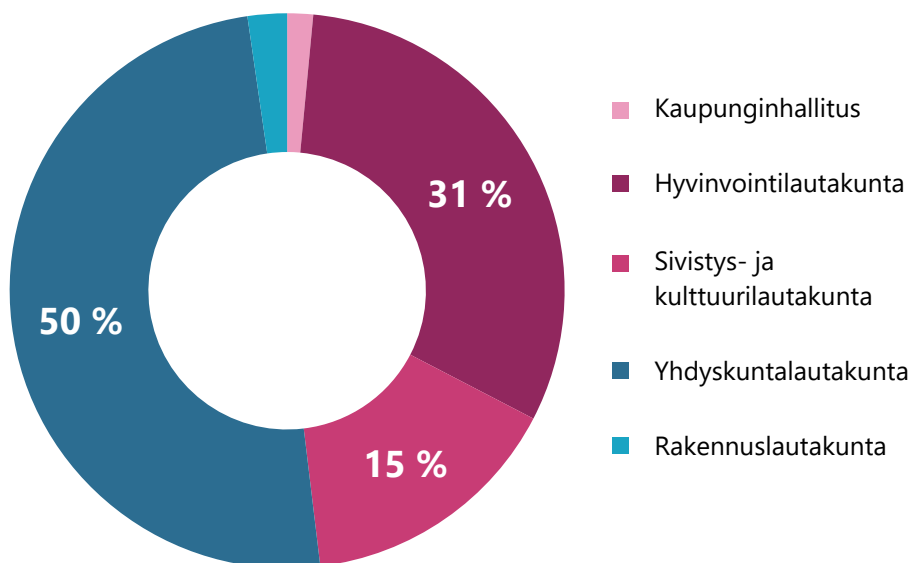
PERUSKUNNAN TOIMINTATUOTOT SIS. SISÄISET ERÄT, 1 000 €	TP2020	Talousarvio muutosten jälkeen	Erotus TP2020 - TAM2020	TP2019
Myyntituotot	36 200	35 715	485	39 069
Maksutuotot	57 295	65 439	-8 144	79 549
Tuet ja avustukset	16 676	14 595	2 081	11 932
Vuokratuotot	46 242	41 415	4 827	42 928
Muut toimintatuotot	11 428	10 479	950	11 652
Toimintatuotot yhteensä	167 842	167 643	199	185 131

Myyntituottojen kertymä ylitti muutetun talousarvion ja suurimmat ylitykset toteutuivat yhdyskuntalautakunnassa 1,9 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnassa ylitykseen vaikutti vilkas rakennustoiminta, mikä kasvatti yleisten alueiden lupien ja kaivutyölupien lupamaksuja myös puunmyyntituottoja kertyi talousarvioita enemmän.

Maksutuotot alittivat muutetun talousarvion 8,1 milj. eurolla ja siihen vaikutti pääosin koronapandemia. Yhdyskuntalautakuntalautakunnan sitovuudella joukkoliikenne laskivat matkustajamäärät huomattavasti vuoden 2020 aikana ja vaikutus lipputuottojen alenemaan oli 7,2 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan maksutuottojen talousarviota alhaisempaan toteumaan 2,2 milj. euroa vaikuttivat erityisesti varhaiskasvatukseen ja koululaisten iltapäivätoiminnan liittyvät asiakasmaksuhyvitykset.

Saatujen tukien ja avustusten toteuma ylitti muutetun talousarvion. Liikenne- ja viestintäministeriö Traficom myönsi joukkoliikenteelle koronatukea 3,4 milj. euroa. Valtio myönsi Sivistys- ja kulttuurilautakunnalle korona-avustusta vuosille 2020-2021 3,7 milj. euroa, joista vuonna 2020 käytettiin 1,1 milj. euroa.

Vuokratuotot ja muut toimintatuotot olivat muutettua talousarviota suuremmat. Yhdyskuntalautakunnan vuokratuotot olivat talousarviota 5,3 milj. euroa suuremmat ja niihin sisältyi Karjasillan sekä Välvainion koulujen alueiden vuokrattujen tonttien kertavuokraerät. Muut toimintatuotot sisältävät mm. käyttöomaisuuden myyntivoitot ja myös ne toteutuivat muutettua talousarviota suurempina.

Peruskunnan toimintatuotot TP2020, %**Toimintatuotot lautakunnittain TP2020, %**

Peruskunnan toimintakulut muodostuvat sekä ulkoisista että sisäisistä kuluista. Toimintakulut toteutuivat noin 26 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Vuoden 2020 aikana haettiin peruskunnan toimintakuluihin lisä-

määrärahaa kaupunginvaltuustolta 31,2 milj. euroa, joista hyvinvointilautakunnalle osoitettiin 32,6 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan toimintakulut olivat muutettua talousarviota 2 milj. euroa pienemmät.

TOIMINTAKULUJEN ALITUS	1 000 €
Tarkastuslautakunta	112
Kaupunginvaltuusto	69
Kaupunginhallitus	3 669
KH ilman erillissitovuuksia	2 049
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	1 971
Konsernihallinto	1 127
Kehittämissalkut	571
Hyvinvointilautakunta	2 022
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	15 298
Rakennuslautakunta	263
Yhdyskuntalautakunta	5 860
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	1 358
Joukkoliikenne	4 501

Peruskunnan toimintakulujen alitukseen muutettuun talousarvioon verrattuna vaikutti pääosin koronapandemian. Erityisesti toteutuivat henkilöstömenot, palvelujen ostot ja myönnetyt avustukset talousarvioita pienempinä mm. sivistys- ja kulttuurilautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja yhdyskuntalautakunnassa.

TOIMINTAKULUJEN YLITYS	1 000 €
Keskusvaalilautakunta	9

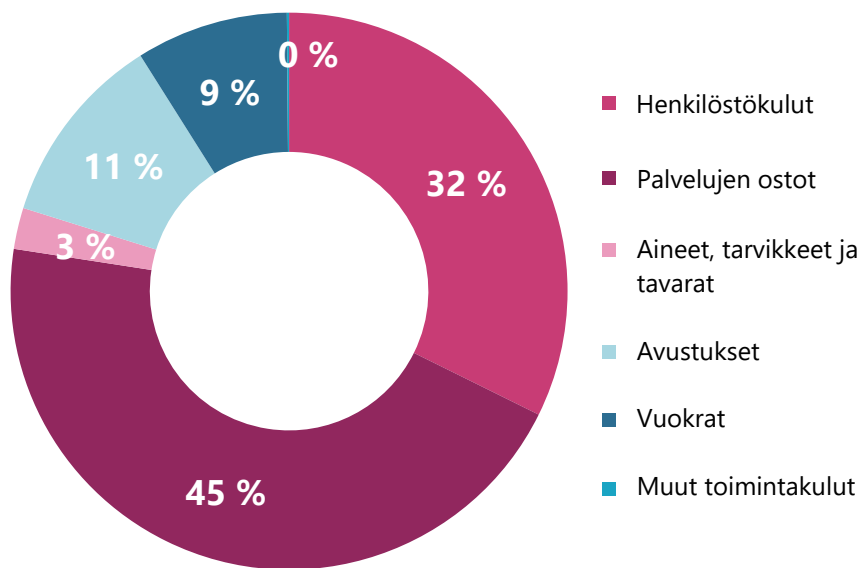
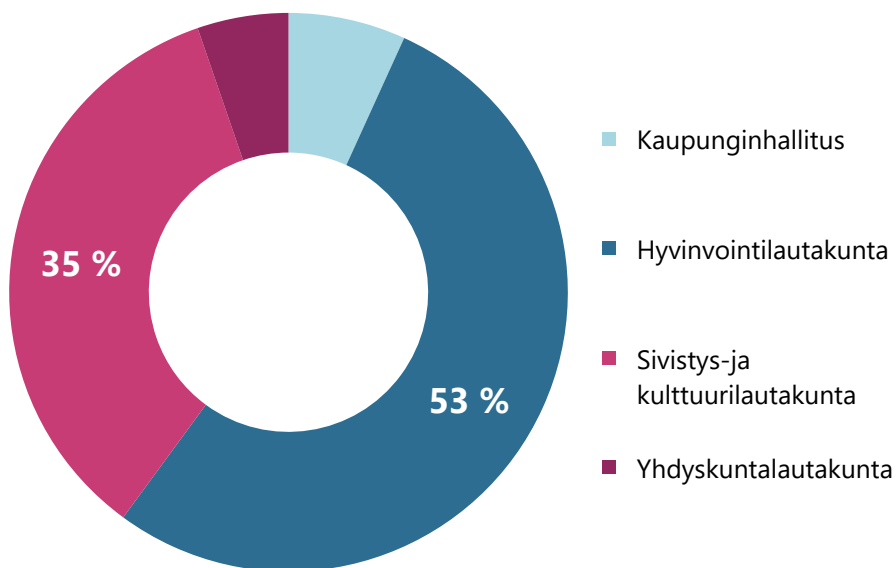
PERUSKUNNAN TOIMINTAKULUT SIS. SISÄISET ERÄT, 1 000 €	TP2020	Talousarvio muutosten jälkeen	Erotus TP2020 - TAM2020	TP2019
Henkilöstökulut	-434 800	-444 548	9 748	-426 854
Palvelujen ostot	-607 181	-615 986	8 805	-591 947
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 249	-32 655	406	-29 470
Avustukset	-150 917	-155 927	5 009	-148 961
Vuokrat	-118 855	-120 118	1 263	-115 131
Muut toimintakulut	-1 708	-3 054	1 346	-2 825
Toimintakulut yhteensä	-1 345 710	-1 372 287	26 577	-1 315 188

Peruskunnan suurimman kuluerän palvelujen ostojen toteuma alittui muutettuun talousarvioon verrattuna. Palvelujen ostoihin sisältyy 9,8 milj. euroa koronapandemian aiheuttamia kustannuksia ja niistä kohdistui laboratorio- palveluihin 5,8 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostoihin sisältyvän erikoissairaanhoidon toteuma 260,4 milj. euroa oli lähestulkoon muutetun talousarvion mukainen. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion ja siihen vaikutti palvelutarpeen väheneminen mm. oppilaskuljetuksissa, ateria-, puhtaus-, asiakas ja virastomestari palveluissa keväällä hallituksen linjaamien sulkujen myötä. Yhdyskuntalautakunnan sitovuudella joukkoliikenne alitukseen vaikutti tarjonnan supistuminen keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa. Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulujen opetus järjestettiin vielä syyslukukauden 2020 etäopetuksena.

Henkilöstökulujen toteuma oli muutettua talousarviota alhaisempi. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan henkilöstökulut toteutuivat 5,4 milj. euroa alle muutetun talousarvion, ja se johtui hallituksen linjaamien sulkujen myötä keskeytetystä palkanmaksusta sekä arvioitua pienemmästä sijaisten käytöstä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Myönnetyt avustukset toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa avustukset alittavat talousarvion 2,8 milj. euroa. 2,5 milj. euron alitus syntyivät arvioitua pienemmistä varhaiskasvatuksen kotihoidontuesta ja varhaiskasvatuksen palvelusetelien arvioitua pienemmästä käytöstä sekä toiminnan keskeytymisen myötä vähentyneestä avustustarpeesta. Kaupunginhallituksen avustusten alitus 1,8 milj. euroa kohdistui Business Oulu -liikelaitoksen avustusmäärärahaan.

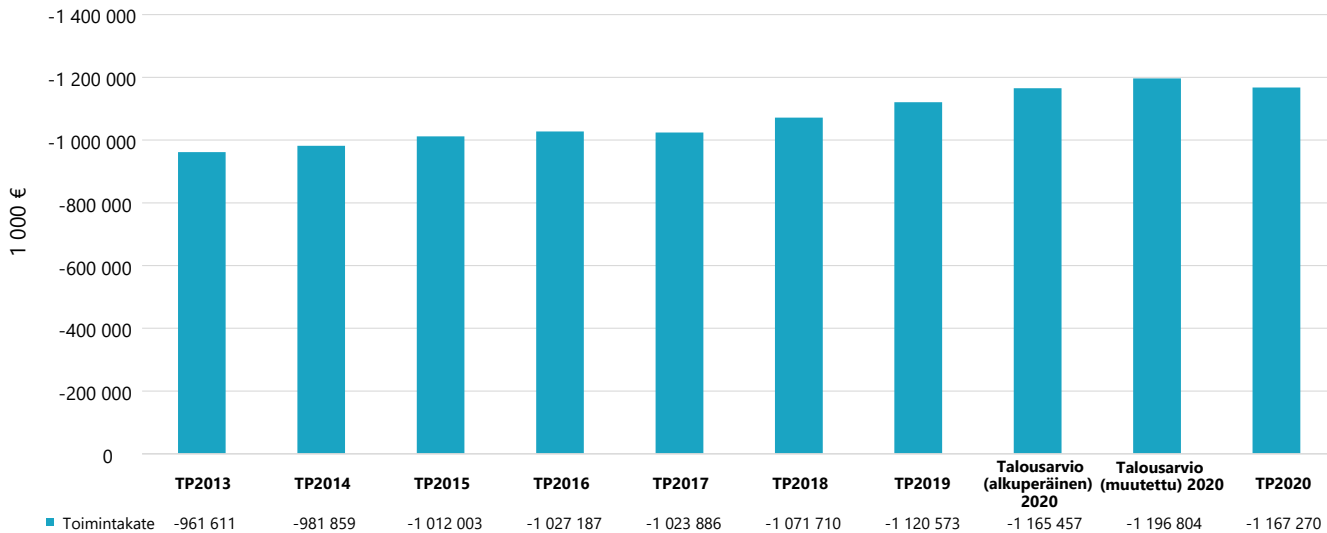
Vuokrat alittivat muutettuun talousarvioon verrattuna. Yhdyskuntalautakunnassa vuokratulot toteutuivat talousarviota alhaisempina ja siihen vaikutti pääosin se, että kaupunkipyöriä ei otettu käyttöön vuonna 2020.

Peruskunnan toimintakulut TP2020, %**Toimintakulut lautakunnittain TP2020, %**

Peruskunnan toimintatuotot ja -kulut

Peruskunnan toimintakate

Peruskunnan toimintakate/nettomenojen toteuma – 1 167,3 milj. euroa, oli muutettua talousarviota 29,5 milj. euroa (-2,5%) parempi. Toimintakate/nettomenot oli alkuperäistä talousarviota noin 1,8 milj. euroa heikompi.

Kaupunginhallituksen toimintakate/nettomenot toteutui muutettua talousarviota parempana. Toimintakulujen 3,6 milj. euron alituksella oli positiivinen vaikutus nettomenojen kehitykseen. Toimintakulut alittuivat mm. Business Oulu -liikelaitoksen avustusrahan osalta.

Hyvinvointilautakunnan toimintakate alittui 2,6 milj. euroa (0,4 %). Hyvinvointilautakunta esitti loppuvuonna 2020 valtuustolle lisämäärärahaesityksen yhteensä 34,5 milj. euroa, jonka valtuusto hyväksyi kokouksessaan joulukuussa.

Vuonna 2020 sitovana määrärahana valtuustoon nähden oli hyvinvointilautakunta toimintakatetasolla ja erikoissairaanhoidon kulujen erillissitovuus poistui.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut on toimintakatteeltaan valtuustoon sitova. Toimintakate toteutui 11 milj. euroa (2,5 %) muutettua talousarviota parempana. Vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen ja alitukseen vaikutti pääasiassa koronaepidemian ja tehdyistä säästötoimenpiteistä. Lisäksi valtio on myöntänyt koronaan liittyen avustuksia myyntitulojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja kansalaisopistopalveluihin sekä avustanut opetusta ja varhaiskasvatusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.

Yhdyskuntalautakunnan toimintakate ilman joukkoliikennettä toteutui talousarviota 8,2 milj. euroa parempana. Toimintakateen parempaan toteumaan vaikuttaa toimintatuottojen ylitys sekä toimintakulujen alitus. Joukkoliikenteen toimintakate toteutui kokonaisuudessaan noin 1,7 M€ talousarvioita parempana.

Rakennusvalvonnan toimintakate toteutui 0,6 milj. euroa talousarviota parempana, toimintatuottojen määrä ylitti talousarvion ja toimintakulujen määrä alitti.

Peruskunnan käyttötalousosan toteutuminen

1 000 €	SITOVUUS B/N		TA2020	TA-muutos	Muutettu TA2020	TP2020	EROTUS TP2020 - TAM2020
KESKUSVAALILAUTAKUNTA		Toimintatuotot	0	0	0	0	0
	B	Toimintakulut	-10	0	-10	-19	-9
		Toimintakate	-10	0	-10	-19	-9
TARKASTUSLAUTAKUNTA		Toimintatuotot	2	0	2	3	1
	B	Toimintakulut	-647	0	-647	-535	112
		Toimintakate	-645	0	-645	-532	113
KAUPUNGINVALTUUSTO		Toimintatuotot	0	0	0	0	0
	B	Toimintakulut	-650	200	-450	-381	69
		Toimintakate	-650	200	-450	-381	69
KAUPUNGINHALLITUS yhteensä		Toimintatuotot	3 169	14	3 183	2 530	-653
		Toimintakulut	-98 583	2 370	-96 213	-90 494	5 719
		Toimintakate	-95 414	2 384	-93 030	-87 965	5 065
KH ilman erillissitovuuksia		Toimintatuotot	50	-45	5	0	-5
	N	Toimintakulut	-74 363	-800	-75 163	-73 114	2 049
		Toimintakate	-74 313	-845	-75 158	-73 114	2 044
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset		Toimintatuotot	45	1 005	1 050	1 023	-27
	N	Toimintakulut	-7 465	765	-6 700	-4 729	1 971
		Toimintakate	-7 420	1 770	-5 650	-3 706	1 944
Konsernihallinto		Toimintatuotot	1 274	514	1 788	1 507	-281
	N	Toimintakulut	-13 755	405	-13 350	-12 222	1 127
		Toimintakate	-12 481	920	-11 561	-10 715	846
Kehittämissalkut		Toimintatuotot	1 800	-1 461	339	0	-339
	N	Toimintakulut	-3 000	2 000	-1 000	-429	571
		Toimintakate	-1 200	539	-661	-429	232
HYVINVOINTILAUTAKUNTA		Toimintatuotot	53 000	-1 402	51 598	52 221	624
	N	Toimintakulut	-678 592	-32 619	-711 211	-709 189	2 022
		Toimintakate	-625 592	-34 022	-659 614	-656 968	2 646
SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA		Toimintatuotot	29 017	1 191	30 208	25 966	-4 242
	N	Toimintakulut	-475 477	-1 020	-476 497	-461 199	15 298
		Toimintakate	-446 460	171	-446 289	-435 233	11 057
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA yhteensä		Toimintatuotot	79 084	97	79 181	83 277	4 097
		Toimintakulut	-75 893	-177	-76 069	-70 209	5 860
		Toimintakate	3 191	-80	3 111	13 068	9 956
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä		Toimintatuotot	58 084	97	58 181	65 053	6 872
	N	Toimintakulut	-44 695	-177	-44 872	-43 513	1 358
		Toimintakate	13 389	-80	13 309	21 539	8 230
Joukkoliikenne		Toimintatuotot	21 000	0	21 000	18 225	-2 775
	N	Toimintakulut	-31 198	0	-31 198	-26 696	4 501
		Toimintakate	-10 198	0	-10 198	-8 472	1 726
RAKENNUSLAUTAKUNTA		Toimintatuotot	3 472	0	3 472	3 845	373
	N	Toimintakulut	-3 349	0	-3 349	-3 086	263
		Toimintakate	123	0	123	759	636
PERUSKUNTA YHTEENSÄ		Toimintatuotot	167 744	-101	167 643	167 842	199
		Toimintakulut	-1 333 201	-31 246	-1 364 447	-1 335 113	29 334
		Toimintakate	-1 165 457	-31 347	-1 196 804	-1 167 271	29 533

PERUSKUNTA		TA2020	TA-	Muutettu	TP2020	EROTUS
Valmistus omaan käyttöön			muutokset	TA2020		TP2020 -
1 000 €						TAM2020
Valmistus omaan käyttöön	Toimintakulut	-2 340	0	-2 340	-2 436	-96
	Toimintakate	-2 340	0	-2 340	-2 436	-96
Valmistus omaan käyttöön	Toimintakulut	-5 500	0	-5 500	-8 161	-2 661
	Toimintakate	-5 500	0	-5 500	-8 161	-2 661
Valmistus omaan käyttöön	Toimintatuotot	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	Toimintakulut	-7 840	0	-7 840	-10 597	-2 757
	Toimintakate	-7 840	0	-7 840	-10 597	-2 757

7.1.1 Keskusvaalilautakunta

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2020

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	680
Toimintakulut	-10	0	-10	-19	-9	191	-515
Toimintakate	-10	0	-10	-19	-9	191	165

Vuonna 2020 ei järjestetty säännönmukaisia vaaleja. Toimintakulut sisältävät vuoden aikana toteutuneita kiinteitä

kuluja. Toimintakulujen ylitys kohdistui uuden varastotilan vuokrauskuluihin.

7.1.2 Tarkastuslautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunta toteutti kuntalain (84, 121, 123 ja 125 §) mukaisia tehtäviään ja kaupungin hallintosäännössä sille määritettyjä tehtäviä. Arviointikohteissaan lautakunta huomioi koronaepidemian. Valtuusto käsitteli arviointikertomuksen kesäkuussa ja arviointiraportin syyskuun

kokouksessaan ja kaksi kertaa sidonnaisuusilmoitukset. Lautakunta valmisteli kaupungin ja konsernin tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamista. Lautakunta kehitti arviointitoimintaansa, kouluttautui ja järjesti oman seminaarin sekä itsearvioi toimintaansa.

Talouden toteutuma 1.1.–31.12.2020

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	2	0	2	3	1	126	13
Toimintakulut	-647	0	-647	-535	112	83	-532
Toimintakate	-645	0	-645	-532	113	82	-519

Toimintakulut alittivat budjetoidun määrän 112 000 eurolla. Siitä 70 000 euroa johtui varauksesta, joka oli tehty vuoden aikana esille tuleviin eritysten ja ennakoimatto-

mien lautakunnan lakisääteisiin tehtäviin liittyvien palveluiden ostoon sekä erityisiin selvityksiin ja tarkastuksiin.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1	0	1	2	1	174
Tilavuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut vuokratuotot	1	0	1	1	0	78
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	2	0	2	3	1	126
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-404	0	-404	-393	11	97
Palvelujen ostot	-222	0	-222	-120	102	54
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-222	0	-222	-120	102	54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	0	-4	-1	3	25
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Palvelusetelimenot	0	0	0	0	0	0
Muut avustukset	0	0	0	0	0	0
Tilavuokrakulut	-7	0	-7	-15	-9	227
Muut vuokrakulut	-10	0	-10	-5	5	49
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-647	0	-647	-535	112	83
TOIMINTAKATE	-645	0	-645	-532	113	82

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

TARKASTUSLAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	4	4	4	4
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	0	0	0	0
Tilapäiset	-	0	0	0	0
Organisatoriset muutokset	-	0	0	0	0
Yhteensä	-	4	4	4	4
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	4	4	4	4	5
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	4	4	4	4	5
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	0,1	0,4	7,4	0,6
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-317	-310	-313	-291	-312
Eläkekulut	-77	-73	-73	-71	-73
Muut henkilösivukulut	-10	-10	-9	-10	-13
Yhteensä	-404	-393	-395	-372	-399

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajakso. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolajakso. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Ulkoisen tarkastuksen yksiköstä siirtyi syyskuussa 2017 tarkastaja konsernihallinnon sisäiseen tarkastukseen.

7.1.3 Kaupunginvaltuusto

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2020

KAUPUNGINVALTUUSTO 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-650	200	-450	-381	69	85	-601
Toimintakate	-650	200	-450	-381	69	85	-601

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen myös kaupunginvaltuuston toiminnassa. Koronaepidemian johdosta kaupunginvaltuuston maaliskuun kokous peruttiin ja huhtikuusta alkaen otettiin käyttöön sähköinen kokousmenettely, joka mahdollisti kokouksiin osallistumisen etäyhteydellä. Tiukassa taloudellisessa tilanteessa tehtyjen säästöjen myö-

tä myös luottamushenkilöiden kokouspalkkioperusteita muutettiin. Talousarvion menomäärärahoista eniten alituitivat kokouspalkkiot, muut toimintamenot ja tilavuokrat.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa ja lisäksi järjestettiin neljä valtuustoseminaaria.

7.1.4 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia

KAUPUNGINVALTUUSTO 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	50	-45	5	0	-5	1	3
Toimintakulut	-74 363	-800	-75 163	-73 114	2 049	97	-72 086
Toimintakate	-74 313	-845	-75 158	-73 114	2 044	97	-72 083

Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia toimintakate alittui 2,04 milj. euroa. Toimintakulujen merkittävimmät alitukset kohdistuivat Business Oulu -liikelaitoksen 1,7 milj. euron avustuspäärärahaan sekä Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen ylijäämäkirjauksen kohdistukseen 0,2 milj. eurolla. Muiden toimintojen

osalta alitusta kirjattiin 0,15 milj. euroa kokouspalkkioissa ja muiden palveluiden ostoissa.

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden aikana yhteensä 33 kertaa ja otti käyttöön sähköisen kokousmenettelyn kevään aikana koronapandemiasta johtuen.

Kaupunginhallituksen jaostot

Konsernijaosto

Kaupunginhallituksen alainen konsernijaosto kokoontui vuoden 2020 aikana 13 kertaa tehden päätökset 73 asiasta. Konsernijaosto kävi omistajaohjauskeskustelut merkittävempien tytäryhteisöjen kanssa. Vuoden 2020 aikana konsernijaosto muun muassa antoi omistajan ennakkokäsityksen OAKK Oy:n kiinteistöomaisuuden myynnistä ja käsitteli tilannekatsauksia Työterveys Virta Oy:n osakekannan ja työterveyshuoltopalveluiden kilpailutuksesta, uusien omistajapoliittisten linjausten valmistelusta sekä tulevaisuuden sairaalasta.

Konsernijaosto hyväksyi korjausmäärärahalla toteutettavien kohteiden työohjelman vuodelle 2020 ja suunnitelman 2021–2022. Konsernijaosto hyväksyi Aseman koulun B-rakennuksen sekä Castrenin ja Pateniemen urheilukeskusten hankeselvitykset. Konsernijaosto asetti myyntiin rakennuksia, joille kaupungilla ei ole enää käyttöä ja valtuutti Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen toteuttamaan sellaisten rakennusten purkamiset, jotka ovat huonokuntoisia eikä niiden korjaaminen ole järkevää.

Kaupunginhallituksen toimikunnat ja neuvostot

Kaupungin **henkilöstötoimikunta** kokoontui 17 kertaa ja käsitteli 59 asiapykälää. Henkilöstötoimikunta kävi yhteistoimintaneuvottelut kevään aikana. Neuvottelut koskivat 40 miljoonan euron säästöjä henkilöstökuluihin ja työnantajan harkinnassa olleita henkilöstöön kohdistuvia enintään 90 päivän mittaisia lomautuksia.

Syksyllä käsiteltiin ulkoisen arvioinnin jatkotoimenpiteitä. Ne koskivat Oulun Digi -liikelaitoksen ICT-palveluiden ulkoistamista sekä Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistusta. Käsiteltiin myös sivistys- ja kulttuuripalveluiden koulusihteeripalveluiden tuottamista (liikkeen luovutus Monetra Oulu Oy:lle) sekä hallinto- ja asiantuntijatehtävien kehittämisprojektin etenemistä.

Lisäksi käsiteltiin henkilöstön työhyvinvointiin ja kaupungin talouteen liittyviä asioita. Henkilöstön edustajat antoivat kirjallisia kannanottoja ja lausuntoja useisiin käsiteltäviin asioihin.

Oulu2026-valtuuskunta

Kaupunginhallitus nimitti uuden Oulu2026-valtuuskunnan vuosille 2020-2021. Siinä ovat edustettuina kaikki hakemukseen osallistuvat 32 kuntaa sekä keskeiset sidosryhmät. Valtuuskunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, lisäksi sille lähetettiin ajankohtaista tietoa hakutilanteesta keväällä. Pandemian vuoksi tapaamiset järjestettiin Teamsilla.

Suhdetoiminta ja edustus

Koronapandemian seurauksena Oulussa järjestettiin vuoden aikana poikkeuksellisen vähän kotimaisia ja kansainvälisiä tapahtumia, joille kaupunki osoitti vieraanvaraisuutta vastaanottojen, lounaiden tai Pehkolanlammen vierasiltojen muodossa.

Kaupunki järjesti vastaanottoja, lounaita, illallisia sekä muita tilaisuuksia yhteensä 26 sekä Pehkolammella järjestettiin 24 tilaisuutta. Kaupungintalo suljettiin remonttia varten 31.12.2019. Remontin aikana kaupungin edustustilaisuudet pyritään järjestämään pääaisassa kaupungin muisa tiloissa. Remontin aikana tilaisuuksien järjestäminen edellyttää erinäisiä tilajärjestelyjä.

Huomattavampia tapahtumia olivat Arctic Education Forum, International Conference on Imaging and Characterization - Future technologies and applications (ICFUTURE2020) konferenssi sekä The 6th PrintoCent Industry Prinse´20 –seminaari.

Oulussa vieraili kaupungin vieraana Intian, Iso-Britannian ja Korean suurlähettiläät.

Suomen keskustan puoluekokouksen yhteydessä kaupungin johdon vieraina olivat elinkeinoministeri Mika Lintilä, Suomen Keskustan puheenjohtaja Annika Saarikko sekä muuta puoluejohtoa. Kaupunki osoitti vieraanvaraisuutta myös puoluekokoukseen saapuneille median edustajille.

Oulun kaupungin johdon vieraina kuluneena vuonna kävivät perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru, sisäministeri Maria Ohisalo, opetusministeri Li Anderson, Bahrain opetusministeri H. E. Ayman Almoyaed, suurlähettiläs Lars Backström ulkoministeriöstä, arktinen ja antarktinen suurlähettiläs Petteri Vuorimäki ulkoministeriön polaritiimin kanssa, Senaatin Asema-alueet Oy:n toimitusjohtaja Mauri Sahi sekä Kempeleen kunnanhallitus.

Vallitsevasta koronapandemiasta johtuen kaupungin johdon suhdetoiminnan ja edunvalvonnan tapaamiset kansallisissa ja kansainvälisissä sidosryhmissä ovat suurelta osin toteutuneet sähköisesti.

Suhdetoiminta valmisteli kaupunginhallituksen puheenjohtajan osallistumisen Portossa (Portugali) järjestettyyn Euroopan Unionin Cities Forum 2020 tapahtumaan.

Suhdetoiminta osaltaan valmisteli ritarikuntien kunniamerkkiesitykset sekä arvonimihakemukset sekä niihin liittyvät tilaisuudet. Suhdetoiminnassa valmisteltiin myös myönnettävät Oulu-mitali esitykset kaupunginhallituksen päätettäväksi. Viime vuonna Oulu-mitali myönnettiin Ministeri Liisa Jaakonsaarelle.

Suhdetoiminta on osa edunvalvonnan tiimiä ja osaltaan valmisteli edunvalvonnan ja vaikuttamisen tapahtumia ja materiaaleja.

KH koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset

KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT MENOT JA VARAUKSET 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	45	1 005	1 050	1 023	-27	97	255
Toimintakulut	-7 465	765	-6 700	-4 729	1 971	71	-7 175
Toimintakate	-7 420	1 770	-5 650	-3 706	1 944	66	-6 920

KH koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset sitovuuden toimintakate alittui yhteensä 1,9 milj. euroa. Sitovuuden toimintatuottoja kirjattiin yht. 1,0 milj. euroa, joka muodostuu Oulun kaupungin osakkeiden myyntituloista. Toimintakulut alittuivat oli 1,9 milj. euroa. Tapaturmavaikutusmaksujen, taloudellisen tuen ja työttömyysvakuu-

tusmaksujen tasetilien vuoden 2019 ja 2020 saldojen siirto tulokseen aiheutti 2,4 milj. euron menojen hyvityksen. Toimintakuluissa suurin ylitys kohdistui peruskunnan lomapalkkavelkaan, jonka vaikutus oli 0,3 milj. euroa sekä muihin toimintakuluihin 0,2 milj. euroa.

Konsernihallinto

Kaupunginjohtajan katsaus ja toimintaympäristö

Konsernihallinnossa koronaepidemia muutti koko työyhteisön toiminnan luonnetta merkittävästi maaliskuussa 2020, kun valtioneuvoston suosituksen mukaisesti lähes kaikki konsernihallinnossa työskentelevät ohjattiin etätöihin. Poikkeuksena tästä olivat asiakaspalvelutehtävissä olevat kirjaamon ja arkiston työntekijät, joiden tehtävien luonne ei mahdollista pääsääntöistä etätöitä. Epidemian vuoksi myös kaupungin keskeiset toimielimet kaupunginvaltuustoa myöten kokoontuivat maaliskuusta alkaen etäkokouksiin. Uusi Mun Oulu kaupunkimedia aloitti toimintansa 14.2.2020 ja se on toiminut myös merkittävä viestikana koronapandemian tietotusasioissa kuntalaisille.

Koronapandemian vaikutti merkittävästi myös konsernihallinnon toimintaan. Kaupungin johtoryhmätyön tueksi perustettiin tilannekuvaryhmä valmistelemaan esityksiä mm. tarvittavista palvelujen rajoitustoimenpiteistä. Konsernihallinnon henkilöstö ja myöhemmin keväällä pääosin myös poliittinen päätöksenteko siirtyi etätöihin ja -kokouksiin, mikä onnistui tilanteeseen nähden hyvin. Edunvalvonnan tavoitteiden edistämisen hoidettiin myös pääosin etäyhteyksin.

Talousarvion alittumista tukivat säästötoimenpiteet, joita tuli matkustamisen lisäksi myös henkilöstökuluissa, koska vapautuneita tehtäviä jätettiin täyttämättä hallinto- ja asiantuntijaselvitystyön (HAKA) tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin HAKAn tavoitteita edistävä konsernihallinnon organisaatiouudistus, mikä tuli voimaan 1.1.2021 alkaen. Sitovien tavoitteiden toimeenpanossa onnistuttiin hyvin koronapandemiasta huolimatta.

Kansainväliset asiat ja Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemus 2026

Kaupunginhallituksen kesäkuussa 2018 hyväksymät kansainvälisen toiminnan linjaukset ohjasivat kansainvälistä toimintaa. Oulu oli aktiivisesti mukana kansainvälisissä verkostoissa, joiden kautta saatiin näkyvyyttä oululaiselle osaamiselle ja yrittäjyyttä tukevalle toimintaympäristölle. Pandemian vuoksi suunniteltuja kansainvälisiä tapahtumia ei voitu toteuttaa Oulussa. Kansainvälinen yhteistyö siirtyi verkkoon, mutta määrällisesti se lisääntyi. Kansainvälisen toiminnan ohjausryhmä koordinoi kaupunkikonsernin kansainvälistä yhteistyötä, vuoden aikana valmistui kansainvälisen viestinnän selvitys ja esitykset sen kehittämiseksi.

Perämerenkaaren yhdistyksen toimintamalli muuttui syksyllä 2020, kun perustettiin uusi suomalainen Perämerenkaari Bothnian Arc ry. Ruotsalainen yhdistys päätettiin lakkauttaa, lakkautus toteutuu ruotsalaisen lainsäädännön mukaan. Uusi yhdistys päätti vuoden 2021 toiminnan pai-

nopisteikseen seudun logistiikan edistämisen, yhteisten työllisyyttä edistävien digitaalisten palveluiden kehittämisen, seudun merellisen matkailun kehittämisedellytysten selvittämisen sekä naapurimaan valtakielen opiskelun innostamisen kouluissa. Uudella yhdistyksellä ei ole ko-koaikaisia toimihenkilöitä, resursseja suunnataan entistä vankemmin yhteisten tavoitteiden käytännölliseen toteutukseen. Uusi yhdistys jatkaa Nordregion rajakomiteana Perämerenkaaren alueella ja saa toimintaansa myös pohjoismaiden ministerineuvoston rahoitusta.

Oulu jätti toukokuun alussa esivalintavaiheen hakemuksen Euroopan kulttuuripääkaupunkikisassa vuodelle 2026 ja pääsi jatkoon valintavaiheeseen kesäkuussa pidetyssä esivalintakokouksessa. Toisen vaiheen hakemusasiakirjan laatiminen käynnistyi, kun esihakemus oli saatettu painokuntoon. Euroopan unionin asettama valintaraati päättää ehdotuksestaan voittajaksi 2.6.2021 pidettävässä valintakokouksessa. Oulun hakemuksessa on mukana 32 pohjoisen Suomen kuntaa. Ystävyyshaupunkien kanssa laadittiin aiesopimukset yhteistyöstä kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyvien yhteistyöhankkeiden toteuttamiseksi.

Euroopan kulttuuripääkaupunkihanketta tukevat kansainväliset hankkeet:

EU-osaamisen nosto -hankkeen (2019–2021) päätoimeuttaja on Oulun ammattikorkeakoulu. Osatoteuttajina ovat Oulun yliopisto, Centria ammattikorkeakoulu, Oulun kaupungin konsernihallinto ja BusinessOulu. Hanke tukee kaupungin ja korkeakoulujen rakenteellista kehittämistä tuomalla yhteen alueellisissa organisaatioissa työskenteleviä kansainvälisen tutkimusrahoituksen osajia ja vahvistamalla organisaatioiden tki-kehittämissympäristöjä.

Culture United -hanke (2019-2022) kehittää perusopetukseen elämyksellisiä, monialaisia kulttuuriperinnön opetusmenetelmiä. Hankkeessa on 9 hankekumppania 5 eri maasta. Oulusta mukana ovat Oulun kansainvälinen koulu sekä Oulun kaupunki. Rahoituslähde on Erasmus+. Pandemia siirsi hanketoiminnan verkkoon, työkokouksia pidettiin syksyllä joka toinen viikko.

Cultour is Capital / TraCes -hanke (2019–2020) kehitti Euroopan kulttuuripääkaupungeissa ja kandidaattikaupungeissa uudenlaista matkailua yhteistyössä luovan talouden ja matkailun toimijoiden kanssa noudattaen transformatiivisen turismin periaatteita (yhteys paikkaan, räätälöinti, autenttisuus). Hankkeen vetäjä on Matera Hub. Hankkeen osatoteuttajia ovat Rijeka, Novi Sad, Kosice, Gelsenkirchen, Burgos, Pecs, Plovdiv & Linz. Oulu on yhteistyökumppanina hankkeessa. Matkailuun liittyvä kansainvälinen työpaja järjestettiin Oulussa syksyllä 2020 hybridimuodossa, mutta bloggarivierailu siirtyi pandemian vuoksi keväälle 2021. Rahoituslähde on Cosme.

Väylät auki – Pohjois-Pohjanmaan luova talous Euroopan kartalle -hanke (2019–2020) kehitti alueen kulttuurialan ja luovan talouden kansainvälistä viestintää ja

markkinointia sekä edisti Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemuksen kulttuuriohjelman pääprojektien kansainvälistymistä. Hankkeen rahoittaja oli Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Light Art in Public Spaces (LAIPS) -hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen Luova Eurooppa- rahastosta vuosille 2021–2023. Hankkeen päätoteuttaja on LUCI Association (Lighting Urban Community International) ja osatoteuttajat ovat Oulun kaupunki, Torino (Italia), Leeds (UK). Projektin tavoitteena on yhteisesti kasvattaa kaupunkien osamista pysyvistä valoteoksista julkisissa tiloissa jakamalla parhaita käytänteitä teosten luomisessa, tuottamisessa ja ylläpidossa.

Omistajaohjaus

Omistajaohjaus valmisteli vuonna 2020 muun muassa ScanLab Oy:n osakekannan myynnin ja oli mukana Työterveys Virta Oy:n osakekannan myynnin ja työterveyspalvelujen kilpailuttamisen valmistelussa. Uusien omistajoliittisten linjausten valmistelu aloitettiin vuonna 2020 ja linjaukset tuodaan päätöksentekoon vuoden 2021 aikana. Oulun kaupunki osallistui Kuntaliiton ja FCGn Toimintakykyiset kuntakonsernit – verkostoprojektiin 2019-2020. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan työryhmä (KORI) valmisteli muun muassa Oulun kaupungin talousarvion konsernin riskianalyysin ja tilinpäätökseen arvion merkittävimmistä riskeistä sekä selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä.

Syksyllä 2020 aloitettiin Maankäytön toteuttamisohjelman valmistelu vuosille 2022-2026 ja valmistelu jatkuu kesäkuuhun 2021. Maankäytön toteuttamisohjelmassa esitetään suunnitelma viiden vuoden asuntotuotannosta ja työpaikkarakentamisesta. Suunnitelmaa päivitetään kahden vuoden välein. Vuoden 2020 aikana valmistui 12 Investointien hankeselvitystä. Omistajaohjaus ohjaa hankeselvitystyöryhmiä ja toimii ryhmissä puheenjohtajana.

Edunvalvonta

Oulun kaupungin edunvalvontaa on toteutettu edunvalvontasuunnitelman mukaisesti. Oulun kaupunki on tehnyt tiivistä edunvalvontayhteistyötä Oulun yliopiston ja Pohjois-Pohjanmaan liiton sekä muiden sidosryhmien kanssa. Edunvalvonnan keskeiset asiat ovat edenneet positiiviseen suuntaan vuoden 2020 aikana. Syksyllä edunvalvonnan yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on ollut Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vaikuttaminen. Koronalla on ollut vaikutusta edunvalvonnan toteuttamiseen ja fyysiset tapaamiset ovat vaihtuneet TEAMS kokouksiin muun muassa Oulun vaalipiirin kansanedustajien säännöllisten tapaamisten osalta. Edunvalvonnan tilanteesta kaupunginjohtaja on antanut infon kaupunginhallitukselle 8.6.2020 kokouksessa sekä kaupunginhallituksen ja BusinessOulun johtoryhmälle 5.11.2020 pidetyssä seminaarissa. Lisäksi kaupunginhallituksen syksyn 2020 kokouksissa

on annettu tarvittaessa lyhyt kuvas tehdyistä edunvalvonnan toimenpiteistä.

Henkilöstöohjaus

Kaupungin henkilöstöohjelman toteuttamista jatkettiin. Ohjelman osa-alueita ovat johtaminen ja esimiestyö, henkilöstösuunnittelu ja osaamisen kehittäminen sekä henkilöstön hyvinvointi.

Hallinto- ja asiantuntijatehtäviä (Haka) koskevaan selvitystyöhön liittyen tehtiin osaamiskartoitus. Kartoitukseen osallistui n. 230 henkilöä. HR-prosessikokonaisuuksien omistajat määriteltiin loppuvuodesta. Täyttölupamenetely jatkui talousarviovuoden ajan.

Henkilöstön hyvinvoinnin johtaminen esimiestyössä näkyi työkykyjohtamisen prosessien tehostuneena käyttönä mm. varhaisen tuen keskusteluissa. Esimiehille järjestettiin useita varhaisen tuen, työkykyjohtamisen ja ennakoivan hyvinvointimallin koulutuksia henkilöstön työkyvyn ja sairauspoissaolojen hallinnan tukemiseksi.

Varhaisen tuen ja uudelleensijoitustoiminnan mallit sekä niihin liittyvät lomakkeet päivitettiin. Varhaisen tuen keskusteluja käytiin pääosin esimiehille ESS-sairauspoissaolohälytysten pohjalta. Aino HealthManager-järjestelmän pilotointi osoitti, että digitaalisen järjestelmän käyttö tehosti työkykyjohtamista ja sairauspoissaolojen hallintaa. Järjestelmän käyttö tuki, selkeytti ja helpotti esimiestyötä työkykyriskien hallinnassa, mahdollisti työntekijöiden tasavertaisen kohtelun ja tehokkaan sairauspoissaolojen hallinnan. Järjestelmän avulla työkykyjohtamisen prosessien hallinta on helpompaa, tehokkaampaa ja tuloksellisempaa.

Ennakoivan hyvinvointimallin jalkauttaminen jatkui. Osa esimiehistä otti käyttöön Oulun kaupungin ennakoivan hyvinvointikyselyn jatkuvan seurannan työkaluksi henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen. Henkilöstön hyvinvointia tuettiin myös pysyviin elintapamuutoksiin tähtäävillä toimenpiteillä.

Syys-lokakuun aikana toteutettiin Kunta10- henkilöstön hyvinvointikysely, josta saatiin tulokset marraskuun lopulla. Tuloksia analysoidaan vuoden 2021 alussa yksiköittäin. Tulosten perustella tehdään esimiesten johdolla toimenpidesuunnitelmat.

Varautumissuunnitelmia testattiin ja kehitettiin järjestämällä valmiusharjoitus, jossa teemana oli laajamittainen ja pitkäkestoinen vedenjakelun keskeytyminen. Harjoitukseen osallistuivat eri viranomaiset, osallistujamäärä oli noin 100 henkilöä.

Koronavirusepidemian aikana etätööhön siirryttiin laajasti alkukevällä viruksen leviämisen pienentämiseksi. Covid-19 osalta toimeenpantiin varautumisen tilannekuvatyöryhmä, jonka tehtävänä on luoda reaaliaikaista ja

selkeää kuvaa koronatilanteesta sekä tehdä esityksiä kaupungin johdolle tilanteen johtamiseen. Samalla on tarkennettu ja täydennetty pandemian varautumissuunnitelmaa.

COVID 19 -virustauti muutti työkäytäntöjä ja lisäsi työkuormitusta erityisesti asiakkaiden kanssa lähikontaktissa työskenteleville henkilöille. Henkilökohtaisen suojauksen käytännöt eivät olleet heti alussa selkeitä, vaan muuttuivat epidemian edetessä valtakunnallisten ja maakunnallisten suositusten mukaan. Työturvallisuusjärjestelmä WPro:hon lisättiin COVID-19-riskilista työpaikkojen virustaudille altistumisen arviointiin. Työssä saadut COVID-19-tartunnat käsitellään WPro-ilmoitusten pohjalta ammattitautitapauksina Tapaturmavakuutuskeskuksen linjauksen mukaan.

Liukastumis- ja kaatumisvahinkojen välttämiseksi tuettiin vakuutusyhtiön tuella henkilökunnan polkupyörien renkaiden vaihtoa. Kun polkupyörässä on kaksi nastarengasta, vältetään varmimmin liukkaiden keliin vahinkoja. Tuki on edelleen käytettävissä myös liukuesteiden, nasta/kitkakenkien ja muiden turvavarusteiden hankintaan.

Kaupungin sisäiset työyhteisösovittelijat auttavat työpaikkoja ristiriitojen ja kehittämishaasteiden ratkomisessa työyhteisösovittelun avulla. Sovittelun käyttöaluetta pyritään tunnistamaan varhain, jotta ristiriidat eivät vaikeuttaisi sujuvaa työtä tai toisi haitallista työkuormitusta. Konsernihallinnon työyhteisöpäällikkö on työyhteisösovittelun yhteyshenkilö. Vuonna 2020 sovittelutapauksia oli muutama.

Vuoden 2020 lopulla saatiin valmiiksi uusi Akkuna. Intranet Akkuna rakennettiin Sharepoint Online alustalle hyödyntäen moderneja viestintäsovelluksia. Uudistuva Akkuna on osa kaupungin Office 365 -palvelukokonaisuutta. Vanhasta Akkuna-ympäristöstä palvelimiseen pystyttiin luopumaan suunnitellusti vuoden 2020 loppuun mennessä. Henkilöstöä koulutettiin laajasti uuden intran rakentamiseen.

Konsernihallinnossa on käytössä henkilöstön hyvinvointia edistävät kaupunkitasoiset toimintamallit ja ohjeet, mm. varhainen tuki, korvaava työ, uudelleensijoittumisen ohjeet, työterveyden toimintasuunnitelma, työuupumuksen tunnistamis- ja toimintaopas, hyvän käytöksen opas sekä työsuojelun toimintaohjelma.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2020

Keväällä 2020 keskitetyn henkilöstökoulutuksen järjestämiä koulutuksia jouduttiin perumaan koronapandemian takia. Kesän jälkeen koulutukset toteutettiin pääsääntöisesti Microsoft Teams viestintä- ja yhteistyöalustalla. Konsernihallinnon henkilöstö osallistui mm. erilaisiin digiosaamisen, viestinnän, ennakoinnin hyvinvoinnin sekä asianhallinnan koulutuksiin. Lisäksi hyödynnettiin it-seopiskelumahdollisuuksia. Esimies- ja johtamistyön kehittämisen tueksi kilpailutettiin valmentavan johtamisen, muutosjohtamisen, itsensä johtamisen, Business Coach-

ingin sekä 360/270/180-arviointien palvelujen tuottajat keskitetyksi. Syksyllä koulutusten hallinnointiin otettiin käyttöön Lyyti -tapahtumanhallintajärjestelmä.

Kaupunkitasoiset Oulun kaupungin työntekijän opas (perehdyttämisopas) ja rekrytointiopas päivitettiin loppuvuodesta.

Henkilöstön määrää, työpanosta, tapaturmia, sairauspoissaoloja ja henkilöstökustannuksia on seurattu kuukausitasolla. Henkilöstötietojen kuukausittaisista raportointia sekä analysointia on kehitetty yhdessä talousryhmän kanssa ja kehitystyö jatkuu keväällä 2021. Lisäksi henkilöstösuunnittelua sekä järjestelmän käyttöä on koulutettu laaja-alaisesti työpajoissa hallintokuntien ja liikelaitosten esimiehille talousryhmän kanssa yhteistyössä vuonna 2020.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää, joka toimii suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sen tehtävänä on tuottaa lisäarvoa kaupungin johdolle päätöksenteon tueksi ja avustaa johtoa heidän valvontavelvoitteensa toteutuksessa. Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa määritellään tarkemmin sisäisen tarkastuksen tehtävät ja toiminta.

Tarkastustoimikunta on kaupunginhallituksen alainen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä ja tehokkuutta arvioiva ja kehittävä toimielin. Sen tehtävänä on mm. valmistella sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan selonteot kaupungin toimintakertomukseen. Tarkastustoimikunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2020.

Sisäinen tarkastus raportoi toimintaohjeensa mukaisesti kirjallisesti puolivuositain tekemiensä arviointien ja tarkastusten tuloksista sekä kehittämissuosituksista tarkastustoimikunnalle, kaupunginjohtajalle ja tilintarkastajille. Tarkastusten tavoitteena on varmentaa ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisen toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä hyvän hallintotavan toteutumista johtamis- ja toimintaprosesseissa. Vuoden 2020 osalta arvioinnit ja tarkastukset koskivat erilaisia hankintoja, tiedonhallintaa sekä henkilötiedon tietosuojaa, matkustamista, omaisuuden hallintaa, ikäihmistien palveluiden järjestämistä sekä hyvän hallintotavan ja sisäisen valvonnan toteutumista tytäryhtiössä.

Tarkastustyön lisäksi sisäinen tarkastus on osallistunut asiantuntijana allianssihankeeseen ja sähköisen asioinnin kehittämisprojektiin (eAsiointi).

Sisäisen tarkastuksen kehittämisessä on panostettu osaamisen vahvistamiseen, raportoinnin kehittämiseen, uusien työmenetelmien ja -työkalujen hyödyntämiseen sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastustyön koordinoimiseen ja yhteistyön vahvistamiseen. Vuorovaikutusta ja yhteistyötä johdon, tarkastuskohteiden ja muiden kaupungin sidos-

ryhmien välillä on myös vahvistettu. Kehittämistyön tarkoituksena on varmistaa laadukas ja tuloksellinen arviointi- ja tarkastustyö. Tavoitteet ovat toteutuneet.

Asianhallintaryhmä vastaa asianhallinnan ja arkistotoimen lakisäätelisistä tehtävistä, jotka sisältävät asianhallinnan ja tiedonhallinnan suunnittelun ja ohjaamisen sekä keskitetyn kirjaamon ja kaupunginarkiston tehtävät. Kaupunginhallitus on delegoinut arkistolain mukaisen vastuun Oulun kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista asianhallintapäällikölle.

Vuonna 2020 on koulutettu asianhallintajärjestelmän käyttöä, viranomaisen asiakirjojen arkistointia sekä tiedonhallintalain velvoitteita. Asianhallinta on edistänyt sähköisiä toimintatapoja ja digitalisaatiota ohjaamalla toimialojen tiedonohjaussuunnitelmaprojekteja. Tiedonohjaussuunnitelmien hyväksyntä on vastuutettu asianhallintapäällikölle.

Vuonna 2020 aloitettiin sähköisen säilytysjärjestelmän ja sähköisen allekirjoitusratkaisun käyttöönottoprojekti, jonka viidestä käyttöönottokehityksestä on tuotantokäyttöön otettu vuonna 2020 kaksi. Projekti jatkuu vuonna 2021.

Tiedonhallintalain täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtajan nimittämä projektiryhmä, jonka puheenjohtajana toimii asianhallintapäällikkö. Vuonna 2020 tiedonhallintalain vaatimuksista on toteutettu tiedonhallinnan järjestämiseen liittyviä tehtäviä sekä tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointikäytäntö. Lisäksi on valmisteltu tiedonhallintamallia sekä kuvausta asiakirjajulkisuuden toteuttamiseksi.

Viestintä

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen koronatilanteen ja siihen liittyvän viestinnän vuoksi. Koko vuoden viestintätyö painottuikin pääasiassa kriisiviestinnän hoitamiseen. Koronaviestintää koordinoitiin mm. tilannekuvaryhmän kautta, josta tullutta viestintään liittyvää tietoa on välitetty toimialojen viestijöille, jotta asiaa on osattu ennakoita ja viestintätoimenpiteitä suunnitella. Tiivistä yhteistyötä tehtiin etätyönä kaikkien eri toimialojen kanssa. Kriisiviestintää varten on koko organisaatiota koulutettu ja kriiseihin on varauduttu vuosikausien ajan – organisaatiolla oli erinomaiset lähtökohdat hoitaa tämänkin tyyppistä, pitkittynyttä kriisiviestintätilannetta.

Koronakriisin viestinnässä on käytetty kriisiviestintäsuunnitelmien mukaisesti kaupungin normaaleja, jo oululaisille tutuksi tulleita viestintäkanavia, mutta tehostetusti. Koronakriisistä on laadittu lehdistötiedotteita sekä koko konsernin näkökulmasta että eri toimialojen ja yksiköiden näkökulmasta. Kaikki lehdistötiedotteet on julkaistu osoitteessa www.ouka.fi Internet-sivuilla on lisäksi ylläpidetty koronaviestintää varten laadittua www.ouka.fi/korona -sivustoa, josta oululaiset ovat koko ajan löytäneet ajankohtaisen tiedon. Sivustolla on vierailtu vuoden aikana yli 800 000 kertaa. Viestijät ovat "päivystäneet" ja

medialle ja kuntalaisille on viestitty tarvittaessa päivittäin, myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Koronaviestinnässä toteutettiin vuoden aikana useita erillisiä kampanjanomaisia viestintäprojekteja kaupungin kaikkiin sosiaalisen median kanaviin aiheista, joita haluttiin erityisesti nostaa esille: suosituksista ja rajoituksista niiden alkaessa, juhannuksen tienoilla, syksyn tullessa, talvella ja mm. juhlapyyhiin liittyen. Kampanjoilla tavoitettiin suuria määriä oululaisia somen kautta. Yksi koronan aiheuttama konkreettinen muutos oli, että nuorisotyötä jouduttiin tekemään verkossa. Nuorisopalveluissa otettiin nopealla aikataululla käyttöön uusia nuorten käyttämiä sosiaalisen median, kun nuorisotalot olivat keväällä kiinni.

Koronatilanteesta järjestettiin loppuvuodesta 2020 tiedotustilaisuuksia etäyhteyksillä Teamsin kautta. Medialle järjestetyt tilaisuuden onnistuivat erittäin hyvin ja niistä tuli positiivista palautetta median edustajilta.

Mediamailman murros ja korona haastoivat kertomusvuonna myös kaupunkiorganisaation kehittämään viestintäänsä. Kaupunki ei enää jatkossa vain palvele mediaa, vaan alkaa itse mediaksi. Mun Oulu -niminen digitaalinen kaupunkimedia julkaistiin ystävänpäivänä 14.2.2020. Mun Oulu julkaisi ensimmäisenä vuotenaan noin 1400 juttua oululaisista ihmisistä, ilmiöistä ja asioista sekä kaupungin palveluista. Mun Oulu tekee kuntalaisille palvelujournalismia. Tavoitteena on kirjoittaa "lämpimällä sydämellä Oulusta." Erityisen tärkeitä olivat Mun Oulussa julkaistut koronavideot, jossa kuntalaisille kerrottiin epidemiatilanteesta ja kaupungin palveluista. Mun Oulussa oli vuonna 2020 326 000 käyttäjää. Googlen hakutuloksissa Mun Oulu esiintyi 3,7 miljoonaa kertaa. Hakutuloksia klikattiin 98,5 tuhatta kertaa. Klikatuimmat hakusanat olivat: mun oulu, oulun murre ja koronatesti.

Mun Oulu -kaupunkimedia ei ole vain uusi digitaalinen kanava, vaan tuoteperhe. Mun Oulu -lehteä jaettiin joka talouteen kolme kertaa kertomusvuoden aikana. Kaksi kertaa vuodessa Mun Oulu -lehden välissä julkaistiin ikäihmisille suunnattu Mun Aino -palveluliite.

Vuonna 2019 käynnistetty Akkuna-intranetin uudistustyö valmistui vuoden 2020 aikana. Uusi Akkuna julkaistiin 27.10. ja se mahdollistaa paikasta riippumattoman työskentelyn ja toimivat ryhmätyöskentelymahdollisuudet Teams-sovelluksen kautta. Uusi Akkuna parantaa erityisesti mobiilikäytön mahdollisuuksia. Akkuna-uudistuksessa huomioidaan myös lain edellyttämät saavutettavuusvaatimukset.

Akkunan uudistuksen yhteydessä otettiin käyttöön Oulun kaupungin uusi mediapankki. Eri toimialojen kuvat ovat nyt helposti kaikkien saatavilla ja yhdessä paikassa, ja niitä voi hyödyntää koko kaupunki. Valokuvaaja ja Mun Oulun toimitus ovat kuvanneet vuoden aikana ihmisiä ja kaupungin toimintaa ja elämää, ja kuvat ovat tallennettu myös myöhempää käyttöä varten mediapankkiin. Oulun kaupunkia on kuvattu yhteensä yli 100 kuvauskeikan verran.

Kuvapankki palvelee myös mediaa aiempaa paremmin.

Yhteistyötä BusinessOulun tapahtuma- ja markkinointiyksikön kanssa tiivistettiin kertomusvuoden aikana. Kansainvälisen viestinnän ja markkinoinnin ryhmä koottiin ja ryhmä aloitti yhteisen työnsä. Työ- ja elinkeinoelämän aiheista viestittiin kuntalaisille esimerkiksi Mun Oulussa ja kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Oulun uusi tapahtumakalenteri lanseerattiin marraskuussa monikanavaisen markkinointikampanjan myötä.

Vuoden 2019 syksyllä kaupunginjohtaja nimesi työryhmän kaupunkibrändin uudistamista varten. Tavoitteena on, että uusi kaupunkibrändi julkaistaan marraskuussa 2021. Kertomusvuonna rohkaisimme kaupunkilaisia ja yrityksiä kertomaan oululaisesta identiteetistä. Kesällä 2020 tehtyyn brändikyselyyn osallistui 6000 oululaista. Haluamme viestinnällisesti olla luomassa luovempaa, pehmeämpää, vapaampaa ja henkisesti rikkaampaa Oulua. Olennaista on, että oululaiset oppivat puhumaan kotikaupungistaan hyvää.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa viestinnällisesti painottuivat vuonna 2020 Raksilan ja aseman -alueen kaavoitus, Merikaupunki Oulu -hanke, Ranta-Toppilan sataman kehittäminen, Hietasaaren muutostyöt sekä kiertotalouden tiekartta. Oulun joukkoliikenteessä keskityttiin asiakkaiden neuvomiseen koronatilanteessa.

Asukkaille viestittiin paitsi median välityksellä myös aktiivisesti verkkosivujen ja sosiaalisen median kanavia hyödyntäen. Ouka.fi-verkkosivusto esiintyi Googlen hakutuloksissa 63,4 miljoonaa kertaa. Hakutuloksia klikattiin 6,3 miljoonaa kertaa. Kasvua edellisvuoteen oli lähes 20 prosenttia. Ouka.fi-sivustoa käytti vuoden aikana 2,75 miljoonaa ihmistä. Klikatuimmat hakusanat olivat: ouka, oulun kirjasto, oulun kaupunki, Ritaharjun ja Metsokankaan koulu.

Oulun kaupungin verkkosivut (www.ouka.fi) toimivat jatkuvana ja ajantasaisena informaatiokanavana kuntalaisille ja eri kohderyhmille. Saavutettavuuden eteen tehtiin kertomusvuonna paljon toimenpiteitä. Saavutettavuuden parantamisen tavoitteena on, että mahdollisimman moni ihminen voi käyttää verkkopalvelua mahdollisimman helposti. Verkkosivuston laatutyötä tehtiin ylläpitäjien koulutusten ja sivuston teknisten parannusten avulla. Sivuston käyttöjärjestelmä alkaa olla käyttöikänsä päässä. Loppuvuonna alettiin valmistella verkkosivu-uudistusta Oulun digin kanssa.

Sosiaalisen median kanavista Oulun Facebookissa oli yli 22 000 seuraajaa. Instagramissa seuraajia on yli 15000, Twitterissä 9800 ja LinkedIn-palvelussa 7500. Youtube-kanavan tilaaja on 1700. Mun Oulun somekanavista Facebookissa oli 3300 seuraajaa ja Instagramissa 1250.

Viestintä oli mukana järjestämässä kaupungin työntekijöille lukuisia viestintäkoulutuksia. Aiheina olivat muun muassa saavutettavuus verkkopalveluissa, asiantuntijana

toimiminen sosiaalisessa mediassa sekä median kohtamiseen liittyvä koulutus.

Oulun2026-hankkeen viestintätoimia jatkettiin koko vuoden 2020 ajan. Kesäkuussa selvisi, että Oulu on mukana hakuprosessin toisessa vaiheessa. Vuoden aikana Oulu2026:n uutisista ja tapahtumista viestittiin monikanavaisesti. Medioissa printtijuttuja julkaistiin yli 50 kappaletta. Kulttuuripääkaupunkititteli ratkeaa lopullisesti vuoden kesäkuussa 2020.

Kaupunkistrategia, kehittämisen ja hankintojen ohjaus

Kaupunkistrategia Oulu 2026 väliarviointi käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 9.11.2021 § 98. Kaupunginhallitus käsittelee Muutosohjelma Oulu 2020 toteutumisen raportoinnin 8.6.2020 § 152 ja totesi ohjelman päättyneeksi, koska ohjelman toimenpiteet sisältyvät talouden ulkoisen arvioinnin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus hyväksyi johtamisjärjestelmän dualimallin kehittämistoimenpiteet 22.06.2020 § 159.

Osana luottamus henkilöiden johtamisjärjestelmän kehittämistä toteutettiin kaupunginhallituksen hallitustyön sekä sivistys- ja kulttuuri-, yhdyskunta- ja hyvinvointilautakuntatyön itsearviointi.

Kulttuuristrategiasta johdetun kaupunkikulttuurin ja Digitaalinen Oulu -ohjelman salkkujen päivitystyöt valmistuivat alkuvuodesta ollen jatkoa aiemmin päivitetylle ympäristöohjelmalle ja sen salkun painopisteille. Kaupungin salkunhallinnan digitalisaatiota vietin eteenpäin Bägän pienkehitystyönä yhteistyössä järjestelmätoimittajan, Thinking Portfolio Oy:n, ja Oulun Digin asiantuntijoiden kanssa. Loppuvuodesta saatiin valmiiksi talousjärjestelmäintegraatio Intimesta Bägäin ja työtuntien kirjaamis- ja raportointimahdollisuudet Bägän kautta. Lähes valmiiksi tuli myös rahoittajien vaatimien hanke/projektikorttien julkaiseminen ja tietojen päivittyminen jatkossa suoraan Bägistä Ouka.fi -sivustolle. Bägän käytöstä myös projektinhallinnan välineenä järjestettiin perehdytystä. Hallintokunnille järjestettiin projektien hyötyjen ja vaikutusten esiin tuomisen parantamiseksi tarkoitettu koulutustilaisuus sekä joulukuussa hanketoiminnan ajankohtaistapahtuma, jossa jaettiin tietoa, kokemuksia ja hyviä käytäntöjä työskentelystä eri toimialojen hankkeissa kaupunkiorganisaatiossa. Suoran EU-rahoituksen mahdollisuuksiin panostettiin osallistumalla EU-osaamisen nosto -yhteistyöhankkeen järjestämiin tilaisuuksiin ja lähtemällä mukaan valmistelemaan kansainvälisiä yhteistyöhankkeita eri kohteissa konsortioissa muun muassa kaupunkikulttuuri- ja ympäristöteemoissa.

Tiedolla johtamisen kehittämisen painopisteinä poikkitoiminnallisissa työssä olivat tiedolla johtamisen tilannekuvan määrittely ja yhteinen toimintaympäristöanalyysi. Tietopalveluna tuotettiin analysoitua tietoa päätöksenteon ja suunnittelun tueksi. Toteutettiin Kaupunkipalvelututkimus

(FCG) ja Kuntalaistutkimus (Kuntaliitto), joissa selvitettiin kaupunkilaisten tyytyväisyyttä kaupungin palveluihin. Tietoportaalia päivitettiin Akkuna-uudistuksen yhteydessä.

Alueellista hyvinvointitietoa laajennettiin hankkimalla Terveystietokeskuksen ja hyvinvoinnin laitoksen Kouluterveyskyselyn alueelliset tulokset. Alueellista tietoa tuotettiin myös paikkatietomenetelmillä. Hyvinvointitietoon liittyen hankittiin oululaisille suunnattu THL:n FinSote-kysely, jonka avulla saadaan tarkempaa tietoa oululaisten hyvinvoinnista.

Oulun kaupungin avoimen datan portaalia (data.ouka.fi) kehitettiin verkkopalveluiden saavutettavuuden näkökulmasta ja tietoaineistojen kuvauksia tarkennettiin. Uusia tietoaineistoja avattiin ja kuvattiin etenkin liikennekategoriaan.

Hankintojen ohjaus ja kehittäminen tukee hallintokuntia Hankintaohjelman toimeenpanoa kaikissa neljässä ohjelman päämäärässä. Hallintokuntia tuettiin käyttämään hankinnoissaan innovaatiomyönteisiä hankintakäytäntöjä kaupunkistrategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Keskitettyjä hankintakoulutuksia on järjestetty 5 kpl. Lisäksi järjestettiin toimiala- tai liikelaitoskohtaisia räätälöityjä hankintakoulutuksia. Erityisosaamista vaativiin hankintoihin, esim. Sote-hankinnat, on hankittu koulutusta ostopalveluna. Kaupungin strategisen tavoitteena oleva innovaatiomyönteisten käytäntöjen määrä hankinnoissa kasvoi 46% hankinnoista (sähköiseen järjestelmään tehdyt hankinnat). Oulun kaupungin hankintatoimi oli aktiivisesti mukana kehittämässä Suomen ensimmäistä kansallista julkisten hankintojen strategiaa, jonka tavoitteena oli edistää julkisiin hankintoihin käytettävien varojen yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä julkisen talouden kestävyyttä. Kansallinen julkisten hankintojen strategia julkaistiin syksyllä 2020.

Rahoitus

Varainhankinta toteutui valtuuston linjaamien periaatteiden mukaisesti. Rahoituslähteiden hyödyntäminen jatkui edellisvuosien mukaisena. Nettolainanotto oli 49,6 miljoonaa euroa, johon sisältyi alkuvuonna Euroopan Investointipankin (EIP) puitelainaohjelmasta nostettu 50 miljoonaa euroa ja Kuntarahoituksesta toukokuussa nostettu 100 miljoonaa euroa.

Epänormaalin alhaisena jatkunut korkotaso mahdollisti edullisen varainhankinnan ja erityisesti edullisen kiinteäkorkoisen varainhankinnan. Lainojen/varainhankinnan suojausaste nousi 70,5 prosenttiin, koska lyhytaikainen rahoitus väheni ja pitkäaikainen kiinteäkorkoinen varainhankinta lisääntyi.

Negatiivisten euribor-korkojen ennustetaan pysyvän matalina, jonka seurauksena korkosuojausten negatiivinen markkina-arvo kasvoi 120,9 miljoonaan euroon. Maksuvalmiuden turvaamisessa onnistuttiin konsernitilini ja kuntatodistusohjelman ansiosta. Koronan takia sijoitusten markkina-arvot laskivat 3,6 %.

Rahoituksen hallinnassa jo sijoituksissa, lainoissa ja takauksissa käytetty Apollo on täydentynyt Cash Forecast kassanhallintapalvelulla. Uusi kassanhallintapalvelu mahdollistaa ajantasaisen ja joustavan konsernitason maksuvalmiusseurannan.

Talous

Talouden ohjauksen kannalta ydinprosesseja ja -tehtäviä ovat koko kaupungin taloushallintopalveluiden ohjaus ja kehittäminen, kaupungin talousarvio ja -suunnitelma, tilinpäätös ja konsernitilinpäätös, talouden ja toiminnan seurannan ja raportoinnin ohjaus sekä kehittäminen, kaupungin yhteisten taloushallinnon tietojärjestelmien omistajuus ja kehittäminen sekä controller-palvelut. Talouden tehtävänä on omistajapoliittisten linjausten vaikutusten selvittäminen sekä toimeenpano talouden suunnittelun, seurannan ja raportoinnin näkökulmasta.

Kaupungin yhtenä tavoitteena on digitaalisuuden edistäminen. Kehittämissuunnitelman osalta tehtiin valmistelua vuoden 2020 aikana mahdollisuuksien mukaan, mutta Hallinto- ja asiantuntijatehtävien kehittäminen -projektin (HAKA) vuoksi valmistelu on ollut pääosin odottavassa tilassa koko vuoden 2020 ajan. Digitalisaation edistäminen on jatkunut olemassa olevien prosessien ja järjestelmien osalta muiden projektien ja jatkuvan pienkehityksen yhteydessä.

Planning Analytics (PA) on toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmä, jota käytetään ennustamiseen ja suunnitteluun Oulun kaupungissa. Planning Analytics on laajalti käytössä Oulun kaupungin ennuste- ja talousarvioprosessissa. Järjestelmän merkittävin kehittäminen painopiste on siirtynyt kustannuslaskennan laajennusosaan, jota kehitetään omana Kustannuslaskenta 3.0 -projektina. Talous- ja henkilöstöraportoinnissa on pilotoitu PowerBI-raportteja. Pilotoinnin yhteydessä on noussut esille tarve raportoinnin kokonaisvaltaiselle tarkastelulle. Talous- ja henkilöstötietojen raportoinnin kehittämismahdollisuuksista aloitettiin selvitys. Selvityksessä arvioidaan raportointia, raportoinnin sisältöä ja työkaluja laajasti useista näkökulmista.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen automaattista raportointia koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2020. Uusi taloustietojen raportointimalli otetaan käyttöön vuoden 2021 tilikautta koskevista taloustiedoista alkaen. Kuntien ja kuntayhtymien on toimitettava erikseen säädetty taloustietonsa Valtiokonttorin ylläpitämään kuntatalouden tietopalveluun yhdenmukaisessa ja vertailtavassa muodossa, mikä edellyttää tietojärjestelmä- ja raportointimuutoksiin varautumista.

Automaattiseen talousraportointiin valmistautuminen aloitettiin Oulun kaupungissa jo vuonna 2018, jolloin kaupunki osallistui pilottikuntana valtiovarainministeriön kuntien taloustiedon ja tietohuollon kehittämisohjelmaan (Kuntatieto-ohjelma). Vuosien 2019-2020 aikana

laajennettiin taloussuunnittelujärjestelmää kustannuslaskentaan pilottiprojektissa sivistys- ja kulttuuripalvelujen kanssa. Pilottiprojektissa käyttöön otetun kustannuslaskentatyökalun ja -mallin avulla tuotettiin automaattisen talousraportoinnin tietosisältöjä toiminta- ja taloustiedon avulla.

Kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2020 aikana Kustannuslaskenta 3.0 -projektissa, johon valtiovarainministeriö on myöntänyt rahoituksen kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmästä. Projektin tavoitteena on ottaa käyttöön harmonisoidut kustannuslaskentaperiaatteet ja tuottaa laskenta niiden avulla kustannuslaskentatyökalussa kaikilla kaupungin toimialoilla. Harmonisoitua laskentamallia on tavoitteena hyödyntää useisiin erilaisiin raportointitarpeisiin, esimerkiksi automaattiseen raportointiin, kirjanpidon eriyttämiselvöllisyyteen ja kaupungin omiin, sisäisiin laskentatarpeisiin.

Suomi.fi-koordinaatioryhmä koordinoi ja toimii ohjausryhmänä KAPA-lain mukaisten Suomi.fi-palvelujen käyttönoteissa. Talouden ja rahoituksen tehtävänä Suomi.fi-koordinaatioryhmässä on varmistaa talousprosessien (kirjanpito, myyntireskontra ja maksuliikenne) oikeellisuus ja käytettävyys. Suomi.fi-koordinaatioryhmän jatkuvana tehtävänä on tarkastella verkkokaupan sopivuutta kaupungin eri kuntalaispalvelujen tilaus- ja maksatusprosessihin, jotka tällä hetkellä hoidetaan myyntilaskutuksen avulla. Vuoden 2020 aikana avattiin Oulun verkkokaupa-alusta sen lisäksi, että kaupungilla on jo käytössään 11 muuta verkkokauppaa. Business Aseman ja Luupin otettua käyttöönsä Oulun verkkokaupa-alustan verkkokauppoja on 13.

Muun muassa maksumääräysten sähköistämistä edistävä eAsiointi -avustusjärjestelmä otettiin käyttöön ensimmäisenä yrityksille myönnettävien kesätyöavustusten hakemisessa ja sähköisessä maksamisessa. eAsiointin avulla saadaan sähköistettyä aiemmin paperina toimitettujen hakemusten ja liitteiden käsittely sekä manuaaliset maksumääräykset. Syksyllä 2020 aloitettiin eAsiointin ja Loota-asiahallinnan rajapinnan rakentaminen ja avustusjärjestelmää laajennetaan seuraavaksi työllistämistukien sekä liikunta- ja kulttuuriavustusten hakemiseen ja maksamiseen. eAsiointissa hyödynnetään Suomi.fi-palveluja. Kaupunki on hankkinut Monetra Oulu Oy:n tarjoaman AICO-sähköisen maksumääräyksen, jonka käyttöönoton myötä manuaalisesti hyväksyttävät ja lähetettävät maksumääräykset poistuvat. Ensimmäisenä AICO on otettu käyttöön palkkojen maksatuksissa ja käyttöä pilotoidaan konsernihallinnossa vuoden 2021 alussa, joka jälkeen muutkin hallintokunnat siirtyvä AICON käyttäjiksi.

Uusi Intime-yleislaskutusjärjestelmä otettiin käyttöön marraskuussa 2020 ja EU-standardin mukainen, lakisääteinen 3.0 verkkolaskuformaatti otetaan käyttöön tammi-kuusta 2021 alkaen. Laskutusjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä yritysasiakkaiden verkkolaskuosoitteiden ja osoitetietojen päivitys automatisoitiin Suomen Asiakastieto Oy:n Valvomo-päivityspalvelun avulla ja vuoden 2021

alussa henkilöasiakkaiden osoitetietojen toteutetaan Posti Oy:n VTJ-päivityksellä. Kirjanpitolain mukainen laskuarkisto toteutetaan laskuoperaattori Ropo Capital Oy:n Ropo-24 palvelussa ja vanhojen laskunkuvien osalta kaupungin pitkäaikaissäilytysratkaisun avulla, kaupungilla ei ole aikaisemmin ollut kirjanpitolain mukaista myyntilaskujen arkistoa. Arkistoitavia laskunkuvia on noin 2 500 000 kappaletta. Oulun kaupungin ja CGI:n välinen Proe-Laskutus-järjestelmän sopimus on irtisanottu päätymään 31.7.2021.

Sisäistä laskutus automatisoidaan toteuttamalla lähdejärjestelmien liittyviä kirjanpitoon, vuoden 2020 aikana liittyviä sisäiseen laskutuksen otettiin käyttöön viisi kappaletta (Tilapalvelujen Nekku-verkkokauppa, hulevesi, rakennusvalvonta, kaivuuluvat, liikuntapaikat). Ceepos-kassoissa (34 kpl) ja verkkokaupoissa sisäisen tilimyyntin ja ulkoisen laskutuksen käyttöönotto jatkuu vuoden 2021 aikana. Käyttöönoton jälkeen manuaalinen laskuttaminen ja erikseen tehtävä tietojen tallentaminen tilastointia varten vähenee tai poistuu kokonaan. Kassatoiminnan osalta Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen henkilöstöravintoloiden kolme Ceepos-kassaa siirtyivät vuoden 2021 alusta Oulun Tuotantokeittiolle. Käteisen rahan käsittelyä pyritään vähentämään ja käteiskassoja on lakkautettu palvelupisteissä, missä voidaan käyttää muita maksutapoja. Oulu Card-kaupunkikorttiin on pilotoitu mobiilimaksamisen ominaisuutta ja käyttö todennäköisesti laajenee vuoden 2021 aikana.

Asiakaspalvelun ja asiointin kehittäminen

Oulun kaupunki oli mukana valtiovarainministeriön kansallisessa tekoälyohjelmassa AuroraAI:ssa, jonka tavoitteena hallitusohjelman mukaisesti on saada ihmiset ja palvelut kohtaamaan paremmin tekoälyn avulla.

Business Finlandin rahoittamassa kehittämishankkeessa kehitetään, testataan ja pilotoidaan OuluBottia eri palveluissa yhdessä toimialojen ja toimittajan kanssa. OuluBot on tekoälyä hyödyntävä palvelurobotti. Hanke on toteutettu innovatiivisena julkisena hankintana, jonka Keino on nostanut yhdeksi innovatiivisesti toteutetuksi hankinnaksi. OuluBotin ensimmäisenä asiakaspalveluratkaisuna toteutettiin joukkoliikenne. Tekoälyn avulla klusteroitiin joukkoliikenteen chat-historiaa OuluBotille palvelemaan asiakkaita 24/7. Asiakaspalvelun parantamiseksi OuluBotin rinnalle otettiin käyttöön live-chat ja rakennettiin integraatiota OuluBotin ja Suomi.fi-palvelutietovarannon välille.

Suomi.fi-koordinaatioryhmä toimi digitaalisten asiointipalveluiden ohjausryhmänä. Kansallisen Suomi.fi-palvelutietovarannon (ptv) kehittämistä jatkettiin sisältöjen laajuutta ja laatua parantamalla asiakkaan näkökulmasta. Rakennettiin hallintamalli sekä työkalusivu organisaation sisäiseen käyttöön. Kehitettiin ptv-integraatiota ouka.fi-verkkosivulle sekä OuluBottiin. Oulun kaupunki osallistui myös palvelutietovarannon tietojärjestelmän

kansalliseen kehittämiseen. Suomi.fi-tunnistus otettiin käyttöön useissa palveluissa. Käynnistettiin Suomi.fi-viestien, Suomi.fi-valtuuksien ja Suomi.fi-palveluväylän käyttöönottojen kehittämistyö yhteistyössä MODA-hankkeen kanssa. Katso-tunnistuksen poistumisen vuoksi siirryttiin käyttämään Suomi.fi-valtuutta ja Suomi.fi-tunnistusta. Näiden käyttöönotto muutti toimintatapoja. Rakennettiin eAsiointi-avustusjärjestelmää avustusten sähköiseen hakemiseen ja sähköiseen maksamiseen. Toimintavuonna eAsiointi-järjestelmä otettiin käyttöön kesätyösetelin hakemis- ja maksamisprosesseihin. eAsiointi käyttää Suomi.fi-palveluväylää.

Toimintavuonna käynnistyi valtiovarainministeriön rahoittama Kuntalaisen modernit digitaaliset asiakaspalvelut yhdessä kehittäen -yhteishanke (MODA) Jyväskylän kaupungin kanssa. Oulun kaupunki toimii hankkeen vetäjänä. Hankkeessa kokeillaan ja kehitetään uusia toimintamalleja ja ratkaisuja digitaaliseen asiakaspalveluun.

Oulu10-palveluissa asiointi painottui digitaalisiin kanaviin pandemian vuoksi. Chatin kautta asiointi lisääntyi huomattavasti. Asiointipisteissä kiinnitettiin huomiota turvalliseen asiointiin ja asiakkaiden ohjaamiseen digitaalisten asiointikanavien käyttämiseen. Kerätyn palautteen mukaan asiakastyytyväisyys ja palveluiden suosittelevat säilyivät erinomaisena koko toimintavuoden ajan.

Talouden toteutuma 1.1.–31.12.2020

KONSERNIHALLINTO 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	1 274	514	1 788	1 507	-281	84	1 360
Toimintakulut	-13 755	405	-13 350	-12 222	1 127	92	-12 867
Toimintakate	-12 481	920	-11 561	-10 715	846	93	-11 507

Konsernihallinnon toimintakate alittui 0,85 milj. euroa. Toimintatuotot alittuivat 0,28 milj. euroa ja toimintakulut 1,13 milj. euroa. Tuottojen osalta alitukset kohdentuivat hankkeiden ja erinäisten projektitoiminnan tuloutuksiin, jotka eivät toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Toimintakuluissa suurimmat alitukset kohdistuivat asiantuntija-

ja muiden palveluiden ostoihin. Myös hanketoiminnassa toimintakuluja jäi käyttämättä. Konsernihallinto toteutti kaupunginhallituksen edellyttämän säästötavoitteen, joka kohdentui säästöinä sekä matkustus- että muihin menoihin. Koronapandemia vaikutti myös keskeisesti toimintakulujen alittumiseen.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

KONSERNIHALLINTO 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	111	0	111	121	10	109
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	567	514	1 082	807	-275	75
Tilavuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut vuokratuotot	10	0	10	10	0	95
Muut toimintatuotot	586	0	586	570	-16	97
Toimintatuotot yhteensä	1 274	514	1 788	1 507	-281	84
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-7 200	187	-7 013	-6 828	186	97
Palvelujen ostot	-4 810	-1	-4 811	-3 939	872	82
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-4 810	-1	-4 811	-3 939	872	82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-137	0	-137	-92	45	67
Avustukset	-290	80	-210	-167	43	80
Palvelusetelimenot	0	0	0	0	0	0
Muut avustukset	-290	80	-210	-167	43	80
Tilavuokrakulut	-1 045	140	-905	-907	-2	100
Muut vuokrakulut	-250	0	-250	-276	-26	110
Muut toimintakulut	-23	0	-23	-13	10	56
Toimintakulut yhteensä	-13 755	405	-13 350	-12 222	1 127	92
TOIMINTAKATE	-12 481	920	-11 561	-10 715	846	93

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

KONSERNIHALLINTO HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	86	97	97	96
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	10	5	5	14
Tilapäiset	-	16	22	15	18
Organisatoriset muutokset	-	0	4	0	0
Yhteensä	-	102	119	112	114
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	90	82	90	91	92
Tilapäiset	16	20	20	17	20
Yhteensä	106	102	110	108	112
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	2,4	2,9	3,6	3,6
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-5 752	-5 665	-5 852	-5 978	-6 130
Eläkekulut	-1 051	-951	-1 013	-1 046	-1 143
Muut henkilösivukulut	-210	-211	-205	-244	-300
Yhteensä	-7 013	-6 828	-7 070	-7 268	-7 573

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolajaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Konsernihallinnon henkilöstön palkallinen työpanos vähentyi 4 htv talousarvioon nähden. Eläköitymiset ja muut työvapaat vähensivät vakituisen henkilöstön palkallisen työpanoksen määrää. Henkilöstön tilapäisissä työsuhteissa lisäresurssi kohdistui viestintään koronan johdosta. Myös hankkeiden osuus lisäsi tilapäisen työpanoksen osuutta.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Koronaepidemian jälkeinen talouden kehitys on arvoitus. Mittavat elpymispaketit ja patoutunut kulutuskysyntä voivat johtaa yhteiskunnan toimintojen taas palautuessa normaaleiksi talouden ja toimeliaisuuden nousuun Suomessa ja jopa maailmanlaajuisesti, mikä voisi näkyä myönteisenä kehityksenä myös kuntataloudessa ja sitä mukaa myös Oulun kaupungin talouden tilanteessa. On toki myös mah-

dollista, että koronaepidemian aiheuttamasta mittavasta tuotannon volyymin romahduksesta monella alalla ei aivan nopeasti palauduta. Epäilemättä on välttämätöntä varautua edelleen jatkamaan hallinnon ja asiantuntijatehtävien arviointia tavoitteena kustannussäästöjen saaminen aikaan pitkällä jännteellä, kun keskeisesti lähitulevaisuuden kuntatalouteen vaikuttavan hyvinvointialueiden muodostamisen vaikutukset kuntatalouteen ovat vielä täsmentymättä.

Pandemian aikana toimistotyökulttuuriin on ehtinyt vaikiintua yhä laajeneva etätö ja etäkokoukset. Oletettavasti etätö jatkuu olojen normalisoiduttuakin, millä on vaikutuksensa mm. toimitilojen mitoittamiseen, kun yhä useampi hallinnon ja asiantuntijatehtävissä työskentelevä sopeutuu aikaisempaa paremmin mobiiliin työtapaa, jossa työtehtävien hoitaminen ei ole entiseen tapaan paikasta ja ajasta riippuvaista. Käynnissä olevat digitaalisen kehittämisen hankkeet tukevat osaltaan tätä kehitystä.

Kehittämissalkut

KEHITTÄMISSALKUT 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	1 800	-1 461	339	0	-339	0	0
Toimintakulut	-3 000	2 000	-1 000	-429	571	43	-508
Toimintakate	-1 200	539	-661	-429	232	65	-508

Kaupunginhallituksen kehittämis- ja rahoitushankkeisiin varattujen määrärahojen toimintakate oli 0,43 milj. euroa. Tulomäärärahaa käytettiin yhteensä 1,46 milj. euroa ja menomäärärahaa 2 milj. euroa. Kuntarahoitusosuuksia kaupungin yhteistyökumppaneiden hankkeisiin maksettiin yhteensä 0,43 milj. euron verran. Tuloista jäi käyttämättä 0,34 milj. euroa ja menoista 0,57 milj. euroa. Syynä tulo- ja menomäärärahojen alittumiseen olivat rahoituspäätösten viivästyminen ja rahoituksen hakuvaiheeseen vuodenvaihteessa jääneet hankkeet ja projektit, minkä

vuoksi määrärahasiirrot hallintokuntiin eivät toteutuneet suunnitellusti. Menomäärärahan alittumiseen vaikutti myös se, etteivät kaupungin yhteistyökumppanit laskuttaneet hankkeidensa kuntarahoitusosuuksia tehtyjen päätösten mukaisina. Talouden ja toiminnan ulkoisen arvioinnin sisältämien toimenpide-ehdotusten ja koronan aiheuttamien rahoitushakujen lisääntyttä loppuvuodesta määriteltiin myös kaupunginhallituksen kehittämissalkujen määrärahojen käytölle aiempaa tarkempia reunaeh-toja.

7.1.5 Hyvinvointilautakunta**Toimialan olennaiset tapahtumat**

Koronaepidemia vaikutti merkittävästi hyvinvointipalvelujen toimintaan ja talouteen vuonna 2020. Osa henkilöstä, erityisesti palvelualueilla, joutui siirtymään lähes täysin koronaepidemiasta johtuvien tehtävien hoitamiseen. Hyvinvointipalveluissa jouduttiin nopealla aikataululla reagoimaan hallituksen, STM:n, THL:n ja alueellisen korona-koordinaatioryhmän kulloistenkin toimintaohjeiden mukaiseen toimintaan. Koronan hoitamiseen rekrytoitiin lisähenkilöstöä. Koronanäytteenottpisteitä perustettiin. Kapasiteettia oli osin vajaakäytöllä; Kaupunginsairaalassa koronapotilaihin varauduttiin tyhjentämällä kaksi osastoa täysin koronapotilaiden hoitoon, joista toinen kuitenkin kyettiin ottamaan pian takaisin normaaliin toimintaan. Ikäihmisten palveluissa kuntouttava päivätoiminta, vuoro- ja alueelliset ikäihmisten liikuntaryhmät olivat tauolla pandemiaohjeistuksen mukaisina ajanjaksoina ja keskeytyksissä olleita palveluita korvattiin lisäämällä kotihoidon palveluita sekä ateriapalveluita. Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnot (päivä- ja työtoiminta) keskeytettiin keväällä poikkeuslainsäädännön voimassaoloaikana. Asiakkaiden palvelutarpeeseen vastattiin yksilöllisillä kotiin annettavilla palveluilla sekä etäyhteyksillä toimintakeskusten henkilökunnan toteuttamana. Suun terveydenhuollon toiminta supistettiin tartuntariskin ja suojavälineiden niukkuuden vuoksi touko-elokuun ajaksi noin puoleen normaalitoiminnasta, jonka vaikutuksesta hoitajajono kasvoi. Äitiys- ja lastenneuvolasta sekä koulu-terveydenhuollosta siirtyi terveydenhoitajia koronatehtäviin, mm. koronatestaukseen, pandemiapuhelimeen ja

OKS:an perehtymään osana koronapandemiaan varautumista. Suojaintarvikejakelu käynnistettiin huhtikuun alussa; suojaintarvikkeita jaettiin oman toiminnan yksiköille ja ostopalveluyksiköille. Kaupungin viestintä tiedotti koronatilanteesta päivittäin. Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurattiin erillisillä laskentatunnisteilla.

Ikäihmisten integraatiohankkeen toteuttamista jatkettiin yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa. Omassa toiminnassa Siirinkodin sosiaalihuoltolain mukaiset laitoshoidon paikat suunniteltiin muutettavaksi tehostetuksi palveluasumisen paikoiksi 1.1.2021 alkaen ja samalla kooltaan pieni Lassintalon tehostetun palveluasumisen yksikkö lopetettiin 31.12.2020. Vuodelle 2020 suunnitteilla olleiden hyvinvointiarvioiden (seniorineuvola) toteuttaminen siirtyi koronavirustilanteesta johtuen vuodelle 2021. Vuoden aikana valmisteltiin vuonna 2021 valmistuvaa ikään-tymispoliittista ohjelmaa. Yli 75-vuotiaiden väestöryhmän kiihtyvä kasvu ja palvelutarpeiden ja kustannusten kasvu oli erityisen seurannan kohteena. Asukaskohtaiset kustannukset vähenivät edellisvuoteen verrattuna tavoitteen suuntaisesti.

Vanhuspalvelulakiin tuli henkilöstömitoitus 1.10.2020 alkaen, jolloin mitoituksen tuli olla vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti. Lakimuutos ei aiheuttanut vielä lisäkustannuksia hyvinvointipalveluissa, koska lain edellyttämä mitoitus on ollut jo käytössä.

Oulun kaupungin ja PPSHP:n lasten ja nuorten integraatio- selvityksen ja sen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen jatkui. Lisäksi osallistuttiin POPsoten lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämisohjelman valmisteluun. Ulkoisen arvioinnin toimenpiteissä oleva perhetyön selvitys toteutettiin ja sen pohjalta tehtiin toimenpide-esitykset, joiden toteuttaminen siirtyi pääosin vuodelle 2021. Lasten ja nuorten raskaimpien palvelujen käyttö oli edelleen keskeisenä seurannan kohteena. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ei vähentynyt, huostaanottojen ja kiireellisten sijoitusten päätösten määrät kasvoivat. Lastensuojelun laitospalveluiden käyttö lisääntyi sijoitettujen nuorten osalta ja ostopalvelukustannukset edelleen kasvoivat.

Oulun kaupungin ja PPSHP:n yhteisen aikuisten mielenterveys- ja päihdeintegraation toimenpiteitä vietiin eteenpäin. Tavoitteena on, että Oulun kaupungin ja Oulun yliopistolaisen sairaalan mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden. Kokonaisuutta koordinoimaan perustettiin OYS:n psykiatrian klinikan ja Oulun kaupungin yhteinen johtoryhmä. Linjauksiin sisältyi myös perus- ja erityistason päihde- ja psykiatrisen hoidon sekä sosiaalipalveluiden vahvistaminen hyvinvointikeskuksissa kaikenikäisille. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden työntekijöiden siirto hyvinvointikeskuksiin aloitettiin, alkaen Tuiran hyvinvointikeskuksesta. Psykiatri- ja päihde-työntekijöiden konsultaatioilla on tuettu perusterveydenhuollon työtä hyvinvointikeskuksissa. Päihdepotilaiden selviämishoidon suunnitteluun on perustettu työryhmä, joka suunnittelee, kuinka selviämishoito toteutetaan integroituna Oulun seudun yhteispäivystyksen toimintaan.

Erikoissairaanhoidon kustannusten ennustettavuutta pyrittiin parantamaan tiivistämällä toiminnan ja talouden seurantaa yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa. Erikoissairaanhoidon suorite- ja laskutustietoja alettiin tarkastelemaan myös POPsote -valmisteluun kytkeytyvässä Hoitotakuu -hankkeessa, joka käynnistyi marraskuussa 2020.

Suun terveydenhuollon ulkoisen arvioinnin toimenpiteistä aloitettiin oikomishoidon toimintamallien yhtenäistämisen sekä osaamisen ja toimintojen keskittäminen.

Henkilöstösuunnitelmassa 2020 oli paljon tavoitteita mm. palkallisen työpanoksen kasvun hillitsemisen, sairauspoissaolojen vähentämisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen osalta. Hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärä ja palkallinen työpanos kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauspoissaoloprosentti kasvoi hieman koko hallintokuntatasolla, mihin osaltaan vaikutti alkuvuoden koronasta johtuvien poissaolojen selvä lisääntyminen.

Menokasvu hidastui vuoteen 2019 verrattuna. Valtuusto hyväksyi hyvinvointipalvelujen lisätalousarvioesityksen 34,35 M€ joulukuussa. Talousarvio (toimintakate) alittui 2,6 M€, 0,4 % muutettuun talousarvioon nähden. Korona-epidemiasta aiheutui n. 15,3 M€ nettokustannukset hyvinvointipalveluille.

Maakunnallinen POPsote- sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisen hankekokonaisuus valmisteltiin ja käynnistettiin vuoden 2020 aikana. Hankekokonaisuuden hallinnointi on Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä. Asukaiden ja ammattilaisten digipalveluiden osahankkeen vastuu on hyvinvointipalveluilla.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Ikäihmisten kotona asuvien osuus kasvoi edellisestä vuodesta. Tavoite, että vuoteen 2020 mennessä 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona itsenäisesti tai riittävien palvelujen turvin lähes saavutettiin, toteutuma oli tilinpäätöksessä 91,8 % (2019: 91,4 %). Ikäihmisten palvelurakennetta on muutettu tavoitteen mukaisesti avopalvelujen suuntaan vähentämällä raskasta ympärivuorokautista palvelua. Loppuvuodesta 2020 aloitettiin selvitys välimalliasumisen/ yhteisöllisen asumisen mallista, mikä sisältyi ulkoisen arvioinnin toimenpiteisiin. Myös vähäisn sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden %-osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Ikäihmisten integraatiohankkeen toteuttamista jatkettiin yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa. Ikäihmisten hoito- ja palveluketjun mittareiden valossa näyttäisi siltä, että kehitetyt vaikuttavuusinvestoinnit (liikkuva sairaanhoitaja, geriatriin konsultaatiot, kotikuntoutus) ovat olleet tuloksellisia. Myös taloudellinen tavoite saavutettiin; yli 75-vuotiaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden asukaskohtaiset kustannukset laskivat vuoden 2019 tilinpäätöksestä.

Oulun kaupungin ja PPSHP:n lasten ja nuorten integraatio- selvityksen ja sen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen jatkui. Lasten ja nuorten palveluiden tavoitteet ovat yhteneväisiä POPsote Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus, lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämisohjelman kanssa. Lapsiperheiden palveluita tarkastellaan yhdessä PPSHP:n psykiatrian tulosalueen ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden kanssa. Lapsivaikutusten arvioinnit on tehty maksuttomasta kotipalvelusta, perhetyöstä ja kriisityöstä.

Hyvinvointipalvelut on laatinut digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelman ja käyttöönottanut uusia digitaalisia palveluita vuoden 2020 aikana sekä osallistunut osaltaan Oulu Innovaatio Allianssin (OIA) strategian uudistamiseen ja toiminut aktiivisena kumppanina OuluHealth ekosysteemissä. Sähköisiä palveluita ja teknologiaa otettiin käyttöön vuoden 2020 aikana, mm. Omaolon-palvelun korona oirearvio otettiin käyttöön. Sähköinen ajanvaraus laajennettiin korona näytteenottoon ja korona oirearvioon. Tekstiviestipalvelut laajenivat negatiivisten koronavastausten ilmoittamiseen. Näillä toimenpiteillä oli merkittävä vaikutus asiakastytyväisyyteen sekä työntekijöiden resursseja vapautui muihin tehtäviin. Etävas-

taanotot ja etäkotikäynnit otettiin käyttöön hyvinvointikeskusten sosiaalityössä sekä asumis- ja päiväpalveluissa. Sähköinen perhevalmennus aloitettiin toukokuussa 2020.

Hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärä ja palkallinen työpanos kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Koronaepidemiasta johtuen palkallinen työpanos kasvoi noin 45:llä. Työntäjän vetovoimaisuutta kuvaava hakijoiden määrä avointa tehtävää kohden laski edellisestä vuodesta hieman, mutta hakijoita oli kuitenkin kohtalaisen hyvin. Sairauspoissaoloprosentti kasvoi hieman koko hallintokuntatasolla, mihin osaltaan vaikutti alkuvuoden koronasta johtuvien poissaolojen selvä lisääntyminen. Työhyvinvoinnin kehittämisen osalta toteutettiin tai tehtiin päätöksiä useiden konkreettisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

Menokasvu hidastui vuoteen 2019 verrattuna. Asukaskohtaiset menot kasvoivat 4,0 %, kun vuonna 2019 kasvu oli 5,7 %. Talousarvio (toimintakate) alittui 2,6 M€, 0,4 % muutettuun talousarvioon nähden. Valtuusto hyväksyi hyvinvointipalvelujen lisätalousarvioesityksen joulukuussa. Hyvinvointipalvelujen palvelumallista (Palvelumalli 2020) päätettäessä vuonna 2013 tavoitteeksi asetettiin taittaa hyvinvointipalvelujen kustannusten kasvu siten, että asukaskohtaisten nettomenojen vuosittainen kasvu on enintään 1,7 %. Tavoitteessa keskimäärin pysyttiin vuoteen 2018 saakka. Vuonna 2019 menokasvu poikkesi huomattavasti asukaskohtaisten menojen kasvun ollessa 5,7 %. Vuonna 2020 kasvu oli edellisvuotta maltillisempaa (+4,0 %), mutta yli asetetun tavoitteen. Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen koronaepidemiasta johtuen. Ilman koronasta aiheutuneita kustannuksia, asukaskohtaisten menojen kasvu oli 1,6 %.

Hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelman valmistelun lähtökohtana oli asettaa selkeät tavoitteet ja toimenpiteet sekä niitä kuvaavat toiminnalliset ja taloudelliset mittarit ja tavoitetasot keskeisille hoito- ja palveluketjuille. Ikäihmisten, yli 75-vuotiaiden määrän kasvun ja palvelutarpeen ennakoitiin jo vuoden 2020 talousarviota laadittaessa aiheuttavan taloudellista riskiä talousarvion toteutumiselle. Vaikka yli 75-vuotiaiden asukaskohtaiset kustannukset vähenivät -0,4 %, menot kasvoivat n. 10 M€ vuoteen 2019 verrattuna. 65-74 -vuotiaiden palveluketjussa menot kasvoivat 1,1 M€, 1,1 %. Ikäryhmän asukaskohtaiset menot pienenevät edellisvuodesta -0,6 %. Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa menot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Asukasta kohti menot vähenivät -1,0 %. Lasten ja nuorten raskaissa palveluissa menot kasvoivat 5,7 M€, 11,7 %; 0-17 -vuotiasta kohti menojen kasvu oli 12,3 %. Lasten ja nuorten raskaimmissa palveluissa menokasvua ei saatu taittumaan, vaan kasvu jatkui edellisvuoden mukaisesti. Kasvu kohdentui pääosin lastensuojelun laitospalveluihin. Koronan arvioidaan vaikuttaneen menokasvun hillintään erityisesti 65-74- vuotiaiden palveluissa, joissa erikoissairaanhoidon menot olivat huomattavasti edellisvuotta pienemmät.

Palvelujen järjestäminen

Hyvinvointipalveluissa on tavoitteena järjestää kuntalaisen palvelut yhdenvertaisesti niin, että palveluiden saataavuus turvataan toimintatapoja uudistamalla ja tekemällä rakenteellisia muutoksia. Hyvinvointipalveluissa kevyemmät palvelut lisääntyvät ja raskaammat vähenevät. Palveluiden kokonaisvaikuttavuutta arvioidaan ja kehitetään erityisesti keskeisempien hoito- ja palvelukokonaisuuksien ja –ketjujen kautta. Hyvinvointipalvelut toimii neljällä hyvinvointialueella. Palvelut järjestetään monitoimijaisesti kunnan eri sektoreiden, yksityisten palvelujen tuottajien ja kolmannen sektorin toimesta alueiden erityispiirteiden mukaisiin palvelutarpeisiin vastaten.

Oulun kaupungin hyvinvointikeskusten ja –pisteiden palvelut perustuvat Oulun kaupungin valtuuston päättämään Palvelumalli 2020:n ja talousarvioissa tarkennettuihin hyvinvointipisteiden palveluiden sisältöön suhteessa alueen väestön tarpeisiin, määrään ja sijoittumisiin. Vuoden 2020 aikana oli tavoitteena toteuttaa Palvelumallin päivitys (Hyvinvointipalvelujen Palvelumalli 2026). Palvelumallissa 2026 oli tavoitteena täsmentää hyvinvointipalveluiden osalta kaupunkistrategiaa toteuttavat tarkennetut toimenpiteet ja kehittämisen painopisteet sekä linjata tulevaisuuden hyvinvointikeskuspalvelumalli ja palveluverkko. Pohjaksi oli tarkoituksena toteuttaa hyvinvointikeskuspalvelumallin toimivuuden arviointi palvelujen ja palveluverkon kehittämiseksi. Arvioinnissa tuli tarkastella nykyisten hyvinvointikeskusten ja –pisteiden toiminnallisuuden lisäksi myös niiden maantieteellistä asemoitumista. Hyvinvointikeskusten ja –pisteiden kehittämiseen vaikuttaa myös parhaillaan käynnissä oleva integraatio- ja selvitystyö. Tavoitteena oli, että Palvelumalli 2026 valmistelun puitteissa tehtyä työtä ja sen sisältöjä voidaan hyödyntää myös tulevaisuuden sote-keskusvalmistelussa. Palvelumallin päivitystä ei tehty johtuen koronaepidemiasta ja avainhenkilöiden vaihdoksista.

Sosiaalisen hyvinvoinnin vuoden 2020 tavoitteena on ollut vastata valtakunnallisten suositusten ja ohjelmien mukaisten rakennemuutosten etenemiseen sekä lakisääteisiin palvelutakuisiin sekä toteuttaa palveluiden integraatiota hyvinvointikeskuksissa. Hyvinvointikeskuksissa sosiaalityön asiakasmäärät kasvoivat.

Asumispalveluiden osalta rakennemuutokset kohdentuivat edelleen erityisryhmien asumispalveluihin. Tavoitteena on ollut kehittää ja lisätä keveitä ja joustavia kotiin annettavia avoimuuden palveluita sekä vähentää laitospalveluiden ja tehostetun palveluasumisen suhteellista osuutta. Tavoite on toteutunut suunnitellusti mielenterveys- ja päihdeasumispalveluissa. Mielenterveysasiakkaiden, kehitysvammaisten ja vammaisten asumispalveluissa asiakaskohtainen kustannus laski. Lakisääteisiin palvelutakuisiin pystyttiin vastaamaan pääsääntöisesti edellisvuotta paremmin.

Ulkoisen arvioinnin toimenpiteissä oleva perhetyön selvitys toteutettiin syksyn 2020 aikana. Selvityksen perusteella toimenpide-esityksenä tulee olemaan se, että hyvinvointikeskuksissa toteutuva perhetyö koordinoidaan yhteen ja omaa toimintaa tehostetaan.

Tavoitteena on ollut, että lastensuojelun piiriin tulevien lasten suhteellinen osuus alle 18-vuotiaista ja kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä laskee, lasten- ja nuorisopsykiatrisen sekä lastensuojelun laitoshoidon osuus vähenee ja avohoidon ja avopalveluiden osuus vahventuu. Lisäksi lastensuojelun palvelun laadun kehittämistyötä on jatkettu.

Tavoitteena olleeseen kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten %-osuuden vähentymiseen samanikäisestä väestöstä ei päästy, vaan kodin ulkopuolella sijoitettuna olleiden 0-17 -vuotiaiden lasten osuus pysyi samana 2020; 1,49 % (2019: 1,49 %). Laitoshoidon sijoitusvuorokaudet lisääntyivät vuoden 2020 aikana 14,2 % ollen 36 353 (2019: 31 831). Laskennallisesti laitoshoidon paikat kokovuotisenä lisääntyivät 99 paikkaan (2019: 87). Lisäksi huostaanottojen määrä kasvoi, ollen 96 (2019: 57) sekä kiireellisten sijoitusten päätösten määrä kasvoi, niitä tehtiin 311 lapselle (2019: 232 lapselle). Lastensuojelun asiakasmäärä vähentyi avohuollossa, mutta sijais- ja jälkihuollon asiakasmäärät kasvoivat. Lastensuojelun kokonaisasiakasmäärä (0-21-vuotiaat) laski edelliseen vuoteen verrattuna 0,5 % ollen 2 896 asiakasta (2019: 2 911).

Tavoitteena oli lisätä teknologisten apuvälineiden käyttöä kotiin suuntautuvissa palveluissa. Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön vaihtoehtoisia järjestämistapoja erityisryhmien työ- ja päivätoiminnassa, sosiaalisessa kuntoutuksessa sekä tuetussa asumisessa etäyhteydellä toteutettuna.

Tavoitteena oli toteuttaa työllisyyden edistämistoimia yhteistyössä sosiaalipalveluiden, kaupungin TE-toimiston, Kelan ja muiden toimijoiden kanssa. Loppuvuoden 2020 aikana aloitti toimintansa PALO-hanke, jonka tavoitteena on vaikuttaa nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyteen sekä niistä aiheutuviin kokonaiskustannuksiin.

Terveyspalveluiden toiminnan kehittämisessä tavoitteena vuonna 2020 oli palvella eri asiakasryhmiä ja –segmenttejä vaikuttavasti ja tehokkaasti, ja samalla vastata saatuun asiakaspalautteeseen sujuvoittamalla toimintakäytäntöjä. Kehittäminen koskee kaikkia perus- ja erityispalveluiden lääkäreitä ja hoitajien vastaanottoja, suun terveydenhuoltoa sekä mielenterveys- ja päihdevastaanottoja. Hyvinvointikeskusten lääkäreiden ja hoitajien vastaanottoiminnan kehittämisessä haasteena oli edelleen tasapainon löytäminen kiireettömän vastaanoton ja akuuttivastaanoton välillä. Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotoilla aloitettiin kehittämistoimenpiteitä ja määriteltiin tavoitteet ja seurantamittarit vuodelle 2021.

Koronaepidemian vuoksi valtioneuvosto antoi 12.3.2020 suosituksen välttää lähikontakteja ja suositusta noudattaen terveyspalveluissa otettiin käyttöön mm. videovälitteinen vastaanotto toiminta. Koronaepidemian kiihtyessä maaliskuussa aloitettiin ns. hybridistrategian mukainen koronanäytteenotto ja altistuneiden jäljitystyö. Näytteenoton kapasiteettia lisättiin voimakkaasti elokuussa avaamalla drive in – näytteenottopiste, joka edellytti myös hoitohenkilökunnan lisäkrytointia. Koronanäytteitä otettiin Oulun kaupungin näytteenottopisteissä yli 68 000 kpl ja 4 289 altistunutta asetettiin karanteeniin. Koronarokotusten suunnittelu käynnistettiin joulukuussa.

Suun terveydenhuollon kiireetöntä hoitoa jouduttiin supistamaan touko-elokuun ajaksi noin puoleen normaalityövoimasta tartuntariskin ja suojavälineiden saatavuusongelmien vuoksi. Kiireettömän hoidon jono kasvoi merkittävästi ja jonon purku aloitettiin lokakuussa lisättyvoimalla. Vuoden lopussa jonossa oli edelleen lähes 7 000 asiakasta, joista 900 oli odottanut aikaa yli 6 kuukautta. Suunnitelmat jonon purkamiseksi oman henkilökunnan lisätyönä sekä lisättyvoimalla on tehty. Suun terveydenhuollon ulkoisen arvioinnin toimenpiteistä aloitettiin oikomishoidon toimintamallien yhtenäistäminen sekä osaamisen ja toimintojen keskittäminen.

Oulun kaupungin ja PPSHP:n yhteisen mielenterveys- ja päihdeintegraatioselvityksen toimenpiteiden toteutuksen suunnittelu ja toimeenpano käynnistettiin. Yhteistyössä psykiatrian klinikan kanssa perustettiin johtoryhmä, jonka tehtävänä on ohjata integraatioselvityksen toimenpiteiden toteutumista sekä huolehtia yhteisistä hoitoketjuista siten, että mm. raskaimpien palveluiden käyttö vähenee ja asiakkaat pääsisivät varhaisemmassa vaiheessa hoitoon. Lasten- ja nuorisopsykiatriassa lähetemäärät kasvoivat ja hoitotakuussa pysymiseksi tehtiin toimenpiteitä, joilla kaikki hoitotakuuylitykset saatiin purettua kesäksi. Ylityksiä tuli uudelleen vuoden lopussa lähetemäärän kasvaessa, joiden purkamiseksi tehdään toimenpiteitä.

Kaupunginsairaалassa koronapotilaiden sairaalahoidon ennakoituun tarpeeseen varauduttiin keväällä tyhjentämällä kaksi osastoa koronapotilaiden hoitoon, joista toinen kuitenkin otettiin pian takaisin normaaliin toimintaan. Terveyspalveluiden henkilöstöä hyvinvointikeskuksista ja kouluterveydenhoidosta perehdytettiin sairaalatyöhön varautumistoimenpiteenä mahdolliseen äkillisesti lisääntyvään resurssitarpeeseen. Kaupunginsairaalan tulevaa toimintaa kehitettiin yhteistyössä sairaanhoitopiiriin kanssa osana Tulevaisuuden Sairaalan suunnittelua toteuttamalla osastojen potilassegmentointi sekä simulointi. Saatujen tulosten perusteella aloitettiin POPsote Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus, ikäihmisten osahanke ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi. Hanke on toteutettu työryhmätyöskentelynä ja jatkuu vuoden 2021 loppuun. Osastojen resurssointia kehitettiin paremmin vastaamaan työntekijöiden kuormitusta ja hoitotyön vaatuvuutta päätämällä Rafaela -hoitoisuusluokitusjärjestelmän hankinnasta. Järjestelmän käyttöönotto aloitettiin vuoden lopussa.

Erikoissairaanhoidon hoitojonossa oli 31.12.2020 3510 oululaista, joista 211 asiakkaan 6kk:n hoitotakuu ylittyi. Hoitojono oli alkuvuodesta n. 3700 asiakkaan tasolla, mutta väheni koronan vaikutuksesta n. 3500 asiakkaaseen. Hoitotakuun ylitykset kasvoivat samanaikaisesti n. 100 asiakkaan tasolta, kun sairaanhoitopiiri joutui varautumistoimenpiteenä siirtämään elektiivistä (ei-kiireellistä) hoitoa myöhempään ajankohtaan. PPSHP on varannut talousarvioon 2021 n. 3 M€ lisämäärärahan hoitojonojen purkua varten.

Erikoissairaanhoidon kustannusten ennustettavuutta pyrittiin parantamaan kehittämällä toiminnan ja talouden seuranta yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa. Erikoissairaanhoidon kysyntää ja kustannuksia tarkasteltiin myös osana POPsote Hoitotakuu -hanketta. Hanke käynnistyi marraskuussa 2020 ja sen tavoitteena on parantaa kustannuskehityksen ennustettavuutta, sekä tehostaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitoketjuja ja -käytänteitä.

Ikäihmisten hyvinvoinnin strategisena päätavoitteena on, että vuoteen 2020 mennessä 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona itsenäisesti tai riittävien palvelujen turvin. Kotona asuvien osuus on lisääntynyt edellisestä vuodesta ollen 91,8 % (2019: 91,4%).

Toisena päätavoitteena on, että vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden %-osuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna. Osuus on kasvanut edellisvuodesta ollen 73,7 % (2019: 73,4 %).

Taloudellisena tavoitteena on, että kasvavaan ikäihmisten palvelutarpeeseen vastataan edullisemmalla kustannuksella ja 75 vuotta täyttäneiden palveluiden järjestämisen kokonaiskustannukset (€/75v) laskevat (sisältäen mm. Ikäihmisten sosiaalipalvelut, terveydenhuolto, erikoissairaanhoido). Tavoite saavutettiin ja yli 75-vuotiaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden asukaskohtaiset kustannukset laskivat tilinpäätöksestä 2019 -0,4 %.

Ikäihmisten hyvinvointipalvelut on järjestetty monituotajuuksi hyödyntäen. Vuoden 2020 tilanteen mukaan oman ja yksityisen osuudet ovat olleet seuraavat: säännöllinen kotihoito (kotihoiton tunnit: oma tuotanto v. 2020: 51%, v. 2019: 49 %, yksityinen v. 2020: 49%, v. 2019: 51 %), tehostettu palveluasuminen (hoitopäivät: oma tuotanto v. 2020: 15%, v. 2019: 16 %, yksityinen v. 2020: 85%, v. 2019: 84 %).

Vanhuspalvelulakiin tuli henkilöstömitoitus 1.10.2020 alkaen. Henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaika päättyy 1.4.2023, jolloin henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Vuonna 2020 oman tuotannon yksiköissä tehostetussa palveluasumisessa hoito-henkilöstömitoitus oli keskimäärin 0,55 sekä lyhyt- ja pit-

käaikaisessa laitoshoidossa keskimäärin 0,60 työntekijää asiakasta kohti vaihdellen asiakastarpeen mukaan.

Ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi aloitettiin POPsote Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus, ikäihmisten osahanke. Ulkoisen arvioinnin toimenpiteitä on viety eteenpäin. Koronavirusepidemia aiheutti muutoksia palvelutuotantoon. Koronavirustilanteesta johtuen yhteisöllisen asumisen kehittäminen siirtyi alkuvuodesta loppuvuoteen ja hyvinvointiarvioiden teko siirtyi kokonaan seuraavalle vuodelle.

Ikäihmisten palvelujen integraatio perustuu Oulun kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin selvitystyöhön. Kehittämistyötä jatkettiin loppuvuonna 2020 työryhmien työskentelyssä. Ikäihmisten hoito- ja palveluketjun mittareiden valossa näyttäisi siltä, että kehitetyt vaikuttavuusinvestoinnit (liikkuva sairaanhoitaja, geriatrin konsultaatiot, kotikuntoutus) ovat olleet tuloksellisia.

Vuoden 2020 aikana ikäihmisten palveluissa palvelutakuu toteutui kiireellisen arvioinnin osalta 100 %:sti ja ei-kiireellisen arvioinnin osalta 96,4 %:sti. Kotisairaanhoidon hoitotakuu toteutui lähes 100 %:sti. Vanhuspalvelulain edellyttämät keskimääräiset määräajat eivät toteutuneet vuorohoidossa. Palvelutakuun ja vanhuspalvelulain määräaikaseurantoihin on vaikuttanut koronavirustilanteesta johtuvat palveluille asetetut rajoitteet. Mm. vuorohoidon järjestämiseen on vaikuttanut koronarajoitteista johtuneet sulut ja rajoitteet.

Vuoden aikana valmisteltiin vuonna 2021 valmistuvaa ikääntymispoliittista ohjelmaa.

Säännöllisen kotihoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneiden ikäluokassa oli joulukuussa 2020 15,2 % tavoitteen ollessa alle 15 %. Oulun kaupungin itse tuottaman kotihoidon sisällöllisessä kehittämisessä painopisteinä olivat kotikuntoutuksen jalkauttaminen, etäkotihoito ja oman työn hallinnan lisääminen itsenäisten tiimien kokeilun avulla. Omaishoidon tuki myönnettiin kaikille kriteerit täyttäneille henkilöille.

Ympäri vuorokautisessa hoidossa 75 vuotta täyttäneistä oli joulukuussa 2020 8,2 % (tavoitteen ollessa 8 %). Ympäri vuorokautisen hoidon osalta tehostetussa palveluasumisessa oli 7 % ja pitkäaikaispäätöksellä laitos (sh) tai terveyskeskussairaala: oli 1,2 % yli 75-vuotiaista. Ympäri vuorokautisessa hoidossa (sosiaalihuoltolain mukainen laitoshoido ja tehostettu palveluasuminen) paikkojen määrä väheni 3 paikkaa edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden. Loppuvuodesta 2020 aloitettiin selvitys välimalliasumisen/ yhteisöllisen asumisen mallista. Omassa toiminnassa Siirinkodin sosiaalihuoltolain mukaiset laitoshoidon paikat suunniteltiin muutettavaksi tehostetuksi palveluasumisen paikoiksi 1.1.2021 alkaen ja samalla kooltaan pienen Lassintalon tehostetun palveluasumisen yksikön toiminta siirtyi Siirinkotiin 31.12.2020.

Kehittäminen

Digitalisaation osalta hyvinvointipalvelut on laatinut oman suunnitelmansa osaksi Digitaalinen Oulu –ohjelman tavoitteita. Sähköisiä palveluita ja teknologiaa otettiin käyttöön vuoden 2020 aikana: Omaolon-palvelun sähköinen terveystarkastus ja korona oirearvio otettiin käyttöön. Sähköinen ajanvaraus laajennettiin korona näytteenottoon ja korona oirearvioon. Tekstiviestipalvelut laajenivat negatiivisten koronavastausten ilmoittamiseen. Etävastaanotot ja etäkotikäynnit otettiin käyttöön hyvinvointikeskusten vastaanotoilla, terapiapalveluissa, sosiaalityössä sekä asumis- ja päiväpalveluissa. Sähköinen perhevalmennus aloitettiin toukokuussa 2020. Kotihoidossa laajennettiin sähkölukkujen käyttöä uusille asiakkaille sekä etäkotihoidon käyntejä lisättiin. Esiselvitettiin ja suunniteltiin robotiikan ja tekoälyn hyödyntämistä ja käyttöä hyvinvointipalveluissa: sydämen rytmihäiriöiden tunnistaminen, asiakaspalautteen analysoinnissa. Sosiaalipäivystyksen työtehtävien kirjaaminen mobiililaitteilla kehitettiin ja käyttöön otettiin. Terveystieteiden Lifecare käyttöön otettiin huhtikuussa 2020 ja sosiaalipalveluiden tietojärjestelmä päivitettiin sosiaalihuollon palvelutehtävien mukaiseksi sekä liitettiin Kanta arkistointiin. Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmää laajennettiin mm. lapsiperheiden kotipalveluun. Mielenterveyspalveluissa otettiin käyttöön Pirkko toiminnanohjausjärjestelmä.

Matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjauksen valmistelua on tehty yhteistyössä niin kaupungin oman toiminnan sitä kautta myös kansallisten (mm. Kela, Vrk) toimijoiden kanssa. Valtakunnallinen digituen hanke tukee Pohjois-Pohjanmaalla eri digitukea antavien tahojen verkostoitumista ja Oulun kaupunki on osaltaan osallistunut hankkeeseen.

Hyvinvointipalvelut on toteuttanut osaltaan Oulun Innovaatio Allianssin (OIA) tavoitteita toimien aktiivisena kumppanina OuluHealth-ekosysteemin toiminnassa. Ekosysteemin tavoitteena on tuottaa innovaatioita, tukea yritysten kasvua ja edistää uusien hoitojen, palvelujen ja toimintamallien käyttöönottoa. Yhteisinä strategisina kärkiteemoina ovat palvelujen älykäs digitalisointi ja johtaminen; OuluHealth johtavaksi ratkaisujen kehitysalustaksi sekä osaamisen kaupallistaminen. Kehittämisen tavoitteena on tulevaisuuden teknologioiden hyödyntäminen ajasta ja paikasta riippumattomien hyvinvointipalveluiden luomisessa DigiHealth osaamiskeskittymää hyödyntäen; uusien palveluiden rohkea kokeileminen ja tarvelähtöisten ratkaisujen yhteiskehittäminen OuluHealth Labs - innovaatio- ja kehitysalustan avulla sekä monitoimijayhteistyömalli ja yhteinen innovaatioprosessi tukee uusien innovaatioiden kehittämistä, käyttöönottoa ja kaupallistamista.

Yksilön terveyttä ja hyvinvointia tukevien sovellusten ja tuotteiden kehitystyötä ja pilotointia arjen toimintaympäristössä edistetään OuluHealth Labsin Oulu WelfareLab toimintamallilla. Hyvinvointipalvelujen ammattilaiset, asiakkaat ja kuntalaiset tekevät yritysyhteistyötä kokeillen digitaalisia ratkaisuja osana sosiaali- ja terveyspalveluja. Toimintamalli auttaa oppimaan uusista ratkaisuista, ymmärtämään ratkaisujen hyötyjä osana palveluja sekä mahdollistaa osallistumisen niiden kehittämiseen.

Ulkoisella rahoituksella rahoitettavia hyvinvointipalveluiden hankkeita vuonna 2020 olivat:

- HIPPA – Hyvinvointia ja parempaa palveluasumista digitalisaation avulla. Hankkeessa tuettiin 6Aika-kaupungeissa yritysten käyttäjälähtöistä tuote- ja palvelukehitystä älykkään palveluasumisen edistämiseksi. Hankkeessa mukana amk:t: Metropolia, Tampereen amk, Oulun amk ja Helsingin ja Oulun kaupungit. Oulun kaupungissa osahankkeessa toteutettiin hankeyhteistyössä ammattilaisten ja asiakkaiden kanssa useita yhteiskehittämissessioita sekä käyttäjäkokeiluja yritysyhteistyössä. Hankkeen lopputuotoksena julkaistiin verkkopalvelu Tuttunet, tuotekehittäjän testi- ja tukiverkosto.
- CoHeWe – Co-created Health and Wellbeing. Hankkeessa kehitettiin uusia mobiilisovelluksia ja muita digitaalisia ratkaisuja osaksi sosiaali- ja terveyspalveluja yhteistyössä yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kanssa yhteiskehittäen ja kokeillein aidoissa sosiaali- ja terveydenhuollon prosesseissa. Hankkeessa luotiin yhteiskehittämismalli yritysyhteistyöhön sekä Yhteiskehittämisenopas sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Hankkeessa yhteistyössä toimivat Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, Forum Virium Helsinki Oy, Laurea-amk Oy, Oulun yliopisto, Tampereen kaupunki, Oulun kaupunki ja Vantaan kaupunki.

Ulkoisen rahoitus em. hankkeille saatiin 6Aika-ohjelmasta: EU-rahoitus, jota kanavoivat Uudenmaan liitto.

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2020

HYVINVOINTILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	53 000	-1 402	51 598	52 221	624	101	53 838
Toimintakulut	-678 592	-32 619	-711 211	-709 189	2 022	100	-678 770
Toimintakate	-625 592	-34 022	-659 614	-656 968	2 646	100	-624 932

Hyvinvointipalvelujen muutettu talousarvio (toimintakate) alittui 2,6 M€, 0,4 %. Toimintakate toteutuma oli tilinpäätöksessä 657 M€. Hyvinvointipalvelujen alkuperäisessä talousarviossa ei ollut kasvua vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Hyvinvointilautakunta esitti loppuvuonna valtuustolle lisämäärärahaesityksen yhteensä 34,5 M€, jonka valtuusto hyväksyi kokouksessaan joulukuussa. Toimintakate (nettomenojen) kasvu oli edellisvuoteen verrattuna 32,0 M€, 5,1 %. Vuonna 2019 toimintakate kasvu oli 39,2 M€, 6,7 %.

Hyvinvointipalvelujen toimintamenojen toteutuma oli 709,2 M€. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 2,0 M€, 0,3 %. Vuoteen 2019 verrattuna toimintamenot kasvoivat 30,4 M€, 4,5 %. Vuonna 2019 toimintamenot kasvoivat 39,5 M€.

Toimintatulojen toteutuma oli 52,2 M€ ja tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,6 M€, 1,2 %. Edellisvuoteen verrattuna tulot kuitenkin pienenevät 1,6 M€, 3,0 %.

Vuonna 2020 sitovana määrärahana valtuustoon nähden oli hyvinvointilautakunta toimintakatetasolla. Erikoissairaanhoidon menojen erillissitovuus poistui vuoden 2020 talousarviossa.

Koronapandemiasta aiheutuneet kustannukset

Koronapandemiasta aiheutuneet nettokustannukset, sisältäen tulojen arvioidut menetykset, olivat n. 15,3 M€. Menoja aiheutui erityisesti koronatestausten laboratoriokustannuksista, hoitotarvikkeista ja rekrytoidusta lisähenkilöstöstä. Sairaanhoidopiiri sai valtionkorvausta koronasta aiheutuviin kustannuksiin ja palautti kunnille niiltä laskutetut kustannukset kahdessa erässä ajalta 1.1.-31.10. Oulu sai palautusta yhteensä n. 2,0 M€. Palautuksesta 1,3 M€ kohdistui erikoissairaanhoidon ja 0,7 M€ yhteispäivystykseen. Korvauksen suuruus ei ollut vielä tiedossa lisämäärärahaa haettaessa. Koronasta aiheutui noin 12,9 M€ lisäkulut. Tulojen menetyksen arvioidaan olevan noin 2,4 M€ erityisesti asiakasmaksutulojen vähenemisen vuoksi.

Ilman koronasta aiheutuneita kuluja, toimintakate kasvu oli 16,8 M€, 2,7 %. Ilman koronasta aiheutuneita menoja toimintamenojen kasvu oli 17,5 M€, 2,6 %. Ilman koronasta arvioiduneita tulojen menetyksiä toimintatulojen kasvu oli 0,7 M€, 1,4 %.

Muutettuun talousarvioon nähden henkilöstömenot loppuun alittuivat 1,6 M€, vaikka menot kasvoivat voimakkaasti, 7,7 M€, 4,9 % edellisvuoteen verrattuna. Koronaepidemia lisäsi henkilöstömenoja n. 2,4 M€. Kilpailukykysojimus päättyi ja lomarahat palautuivat täysimääräisiksi lisäten henkilöstömenoja noin 2,1 M€. Uuden sopimuskauden mukainen yleiskorotus 1.8.2020 lukien nosti henkilöstömenoja noin 0,8 M€ loppuvuoden aikana.

Asiakaspalvelujen ostot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 3,6 M€, 3,3 %. Kasvu oli erityisesti lastensuojelun ostoissa. Palvelusetelimenot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 3,6 M€, 12,3 %. Kasvu aiheutui pääosin ikäihmisten tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon palveluseteliostojen lisäyksestä.

Muut palvelujen ostot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6,9 M€, 12,5 %. Kasvu johtui erityisesti laboratoriopalvelujen ostoista liittyen koronatestauksiin. Muut palvelujen ostot kuitenkin alittuivat muutettuun talousarvioon 0,8 M€; toteutuma jäi hieman ennakoitua pienemmäksi koronatestausten määrän pienentyessä loppuvuotta kohti.

Aine- ja tarvikemenot ylittyivät vielä muutettuun talousarvioon 0,6 M€, 3,6 %. Menolajeittain tarkasteltuna aine- ja tarvikemenojen kasvu oli voimakkainta. Menot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,4 M€, n. 23 %. Koronaepidemian vuoksi kasvu toteutui erityisesti hoitotarvikkeissa, joissa oli 2,4 M€, 24,5 %, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna (TP 2020 12,2 M€).

Tilavuokrat kasvoivat n. 1,0 M€, 3,9 % edellisvuoteen verrattuna. Tilavuokria nostivat lähinnä Tuiran hyvinvointikeskuksen perusparannuksen ja Oulun kaupunginsairaalan remontin aiheuttamat vuokrien korotukset sekä koronapisteiden vuokrat.

Erikoissairaanhoidon menot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina. Koronahyvyitys huomioiden erikoissairaanhoidon menot kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna 6,0 M€, 2,3 %, mikä oli huomattavasti maltillisempaa kuin vuoden 2019 menokasvu. Vuonna 2019 erikoissairaanhoidon menot kasvoivat 16,5 M€, 7 %.

Toimintatulot ylittivät muutetun talousarvion 0,6 M€, 1,2 %. Valtiokonttorin maksama määräraha rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin toteutui n. 0,8 M€ muutettua talousarviota suurempana. Koronan arvioidaan vähentäneen tulokertymää n. 2,4 M€. Asiakasmaksutulot vähenivät erityisesti terveyspalveluissa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Taloudellisena tavoitteena oli asukaskohtaisten menojen kasvun hidastuminen edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoite toteutui; menot (netto) asukasta kohti olivat tilinpäätöksessä 3 164 euroa; kasvua vuoteen 2019 verrattuna 4 %. Ilman koronasta aiheutuvia menoja asukaskohtaiset menot kasvoivat 1,6 %. Vuonna 2019 asukaskohtaiset menot kasvoivat 5,7 %. Alkuperäisessä talousarviossa ei ollut kasvua vuoteen 2019 verrattuna, joten jo keväällä 2020 talousarviossa arvioitiin olevan merkittävä taloudellinen riski. Alkuperäinen talousarvio ylittyi 32,4 M€, 5 %. Menojen kasvu jäi kuitenkin edellisvuotta pienemmäksi.

Ulkoisen arvioinnin toimenpiteitä vietiin eteenpäin, vaikka toimenpiteiden toteuttaminen viivästy koronaepidemian vuoksi. Ikäihmisten hyvinvointipalveluissa toteutettujen toimenpiteiden säästövaikutukset olivat n. 2,6 M€. Yhteensä toimenpiteillä saavutettiin noin 2,8 M€ kustannusten vähenemä.

Vuonna 2020 sitovana määrärahana valtuustoon nähden oli hyvinvointilautakunta toimintaketetasolla. Erikoissairaanhoitojen menojen erillissitovuus poistui.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

HYVINVOINTILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	21 612	-320	21 292	21 022	-271	99
Maksutuotot	27 378	-1 480	25 898	26 131	233	101
Tuet ja avustukset	892	398	1 289	1 295	5	100
Tilavuokratuotot	3 008	0	3 008	3 154	147	105
Muut vuokratuotot	20	0	20	110	90	551
Muut toimintatuotot	90	0	90	509	419	566
Toimintatuotot yhteensä	53 000	-1 402	51 598	52 221	624	101
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-164 783	-3 649	-168 432	-166 834	1 598	99
Henkilöstökulut pl. omaishoidon tuen ja perhehoitajien palkkioiden sivukulut	-162 312	-3 649	-165 962	-164 443	1 519	99
Omaishoidon tuen ja perhehoitajien palkkioiden sivukulut	-2 471	0	-2 471	-2 391	80	97
Palvelujen ostot yht. (sis esh)	-409 543	-26 863	-436 406	-436 032	374	100
Asiakaspalvelujen ostot (ilman esh)	-105 675	-7 400	-113 075	-113 608	-533	100
Muut palvelujen ostot (ilman esh)	-53 213	-9 663	-62 876	-62 046	830	99
Erikoissairaanhoito	-250 655	-9 800	-260 455	-260 378	77	100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 620	-3 905	-17 525	-18 162	-637	104
Avustukset	-61 372	1 900	-59 472	-58 938	534	99
Palvelusetelit	-33 325	180	-33 145	-32 973	172	99
Muut avustukset	-28 047	1 720	-26 327	-25 965	362	99
Tilavuokratulut	-24 675	-100	-24 775	-25 008	-233	101
Muut vuokratulut	-3 574	-1	-3 575	-3 564	11	100
Muut toimintakulut	-1 024	-1	-1 025	-651	374	64
Toimintakulut yhteensä	-678 592	-32 619	-711 211	-709 189	2 022	100
TOIMINTAKATE	-625 592	-34 022	-659 614	-656 968	2 646	100

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

HYVINVOINTILAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	2 565	2 466	2 534	2 597
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	242	210	219	199
Tilapäiset	-	1 027	1 069	857	940
Organisatoriset muutokset	-	0	1	2	9
Yhteensä	-	3 592	3 535	3 391	3 537
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	2 044	2 146	2 093	2 131	2 147
Tilapäiset	878	943	912	873	828
Yhteensä	2 922	3 089	3 005	3 005	2 975
SAIRAUSSAIPPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	5,9	5,7	5,4	5,5
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-132 297	-131 648	-125 254	-122 725	-117 694
Eläkekulut	-31 368	-30 181	-29 366	-29 929	-29 292
Muut henkilösivukulut	-4 768	-5 006	-4 485	-5 190	-6 086
Yhteensä	-168 432	-166 834	-159 105	-157 843	-153 072

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhte on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaoloprosentit. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaoloprosentit. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Henkilöstömäärän ja työpanoksen kehitys

Henkilöstösuunnitelmassa 2020 on pyritty huomioimaan määräaikaisten palvelussuhteiden ja sijaistyövoiman kriittinen tarkastelu sekä eläköitymisen ja muun poistuman hyödyntäminen. Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ja sairauspoissaolojen väheneminen ovat olleet vuoden 2020 keskeisenä tavoitteena. Tavoitteena on ollut siirtää palveluiden painopistettä kevyempiin, avohoito- ja -huoltopainotteisiin palveluihin.

Vuoden 2020 joulukuun viimeisen päivän tilanteen mukaan hyvinvointipalveluissa oli henkilöstöä yhteensä 3 603. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilöstömäärä on lisääntynyt 52 henkilöllä (+1,5 %).

Sote-alan ammattilaisten rekrytointihaasteet ovat jatkuneet vuoden 2020 aikana. Hyvinvointipalveluissa toteutettiin vuonna 2020 230 kohdennettua rekrytointia, joiden kautta oli avoinna 486 tehtävää. Työsuhteisia näistä oli 381 ja virkasuhteisia 105. Ulkoisessa haussa oli 406 ja sisäisessä 80 tehtävää. Hakemuksia kaikkiin avoimiin tehtäviin tuli yhteensä 3631 kpl. Eniten avoimia työpaikkoja oli tarjolla lähi- ja sairaanhoitajille (yhteensä 298 tehtävää), joihin tuli yhteensä 1747 hakemusta, 5,9 hakemusta / avoin tehtävä.

Sijaisrekrytoinnissa hyvinvointipalveluissa oli vuonna 2020 tarjolla yhteensä 2629 tehtävää (v. 2019 4372 tehtävää). Monetra Oulu oy:n operoiman sijaisrekrytoinnin kautta sijainen onnistuttiin saamaan keskimäärin 60 % avoimista tehtävistä (v. 2019 63 %). Kaikkein vaikeinta sijaistyövoimaa on ollut saada kotihoidon avoimiin sijaisuuksiin. Vastaavasti parhaiten sijaisia on saatu laitoshoitopaikkoihin, asumispalveluyksiköihin ja hieman huonommin Oulun kaupunginsairaalaan.

Palkallisen työpanoksen vuoden 2020 kokovuotinen tavoitetaso talousarviossa oli 2922 työpanosta (TP 2019 3005). Vuonna 2020 palkallinen työpanos on toteutunut 3089 työpanoksena. Palkallinen työpanos on kasvanut 84 työpanoksella (+2,8 %) edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattaessa (3005). Verrattuna tavoitteeseen (2922) palkallinen työpanos on kasvanut 5,7 % (167 työpanosta). Palkallisen työpanoksen kasvua selittävät koronaepidemiasta, lakimuutoksista ja palvelurakennemuutoksista johtuvat henkilöstöresurssilisäykset. Hyvinvointipalveluissa tehdyt rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset kasvattavat v. 2020 henkilöstömäärää 24 henkilöllä verrattaessa vuoteen 2019.

Koronaepidemiasta johtuen hyvinvointipalveluissa on palkattu lisätyövoimaa maaliskuun alusta lähtien. Koronaepidemiasta johtuva palkallinen työpanos on vaihdellut kuukausittain vuoden 2020 aikana ja on toteutunut maalijoulukuussa kumulatiivisena 45,4 työpanoksena.

Palkallisesta työpanoksesta oli vuonna 2020 määräaikaisia 30,6 % kun heitä vuonna 2019 oli 30,3 %. Määräaikaisten osuus palkallisesta työpanoksesta kasvoi hieman, mitä pitkälti selittää sairauspoissaolojen kasvu ja sijaistyövoiman lisääntynyt tarve sekä koronaepidemiasta syntynyt lisätyövoimatarve.

Kaikkiaan vuoden 2020 aikana hyvinvointipalveluiden palveluksesta poistui yhteensä 242 henkilöä, suurimpana syynä olivat irtisanoutumiset, joiden määrä on lisääntynyt selvästi edelliseen vuoteen verrattuna (+20 %). Uusien alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden osalta palattiin yhden väli vuoden jälkeen "normitasolle". Työkyvyttömyyden vuoksi enenaikaiselle eläkkeelle siirtävistä on aiemmin peritty työnantajilta ns. Varhe-maksua. Vuonna 2019 Varhe-maksua ei enää ole peritty, sen sijaan on tullut työkyvyttömyysmaksu 1,02 % palkkasummasta. Vuoden 2019 hyvinvointipalveluiden työkyvyttömyysmaksu oli noin 1,27 M€, mikä on noin 1,0 M€ pienempi kuin entinen Varhe-maksu olisi ollut. Vuonna 2020 hyvinvointipalveluiden työkyvyttömyysmaksu oli noin 1,43 M€ (1,09 % palkkasummasta).

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2020 enemmän kuin vuonna 2019. Kumulatiivisesti tarkasteltuna sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2020 5,9 % kun se vuonna 2019 oli 5,7 %. Hyvinvointipalveluiden tavoitetasoksi on asetettu 5,1 %, joten strategista henkilöstötavoitetta ei siis tältä osin ole saavutettu. Järjestäjän mukaan tarkasteltuna sairauspoissaolot olivat lisääntyneet sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyspalveluiden vastuualueilla. Vuonna 2020 ikäihmisten hyvinvoinnin vastuualueella sairauspoissaolo-% oli edelleen korkea, mutta jatkaa kuitenkin vähenemistä edellisvuosiin verrattuna.

Sairauspoissaolopäivien määrä (pl. tapaturmista johtuvat) lisääntyi 6476 päivää (+10,1 %) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Vuonna 2020 sairauspoissaolopäiviä lisäsivät koronasta johtuvat yleisvaaralliset tartuntatauti-poissaolot, joissa poissaolopäiviä kertyi yhteensä 504 sairauspoissaolopäivää.

Eniten sairauspoissaoloja aiheutui vuonna 2020 edelleen mielenterveys-sairauksista, joka oli suurin poissaoloja aiheuttava tautiryhmä poissaolopäivinä tarkasteltuna. Kuitenkin niidenkin määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Tuki- ja liikuntaelämistön vaivat lisääntyivät vuonna 2020 selvästi edellisiin vuosiin verrattuna ja niitä on jo lähes yhtä paljon kuin mielenterveyssyistä johtuvia poissaoloja. Näyttäisi siltä, että mielenterveys-sairauksien kasvu on saatu hallintaan ja seuraavaksi tulee kiinnittää huomiota tules-ongelmien syihin. Eniten poissaolojaksoja aiheutui tules-ongelmien vuoksi, niiden keskimääräinen kesto on yleensä lyhyempi kuin mielenterveys-ongelmien.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Väestöennusteet ennakoivat ikäihmisten, yli 75-vuotiaiden määrän kiihtyvää kasvua, mikä alkoi näkyä vuonna 2020. Yli 75-vuotiaiden osalta kustannusten ennustettiin kasvavan n. 13 M€, vaikka ikäihmisten asukaskohtaiset kustannukset eivät kasvaisi. Menot kasvoivat lopulta noin 10 M€. Ikäihmisten asukaskohtaisia kustannuksia saatiin vuoden aikana hillittyä. Ikäihmisten integraatiohankkeen toimenpiteitä vietiin koronaepidemiasta huolimatta eteenpäin ja mittarit osoittavat, että toimenpiteet olivat tuloksellisia. Vuodelle 2021 on asetettu tavoitteeksi, että asukaskohtaiset kustannukset kasvaisivat enintään 1 %; tämä kuitenkin tarkoittaisi n. 14 M€ menojen lisäystä hyvinvointipalveluissa. Vanhuspalvelulain mukaisella henkilöstömitoituksella ei ole merkittävää kustannusvaikutusta ikäihmisten palveluihin myöskään vielä vuonna 2021.

Vuonna 2020 65-74 -vuotiailla avosairaanhoidon ja ikäihmisten kotihoidon menot kasvoivat, mutta koronapandemian vaikutus näkyi etenkin somaattisen erikoissairaanhoidon ja suun terveydenhuollon menojen pienemisenä. Koronapandemiasta aiheutunut hoitovelka voi tulla näkymään kustannusten kasvuna erityisesti tässä ikäryhmässä vuodesta 2021 eteenpäin.

Lasten ja nuorten raskaimmat palvelut kasvoivat vuonna 2020 vielä voimakkaammin kuin mitä ennustettiin loppuvuonna 2020 lisämäärärahaa haettaessa. Menot kasvoivat 5,7 M€, 11,7 %. Vuoden 2021 käyttösuunnitelmassa on varaus n. 2,2 M€, 4,0 % menokasvuun. Lasten ja nuorten palveluissa on tehty toimenpiteitä, joilla pyritään hillitsemään raskaiden palvelujen tarvetta ja sen myötä menokasvua. Lasten ja nuorten raskaimpien palvelujen osalta hyvinvointipalveluissa tiedostetaan tähän liittyen huomattava taloudellinen riski.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kustannusten kasvua hillitsi vuonna 2020 sairaanhoitopiirin tekemä psykiatristen hintojen lasku. Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta käyttösuunnitelma 2021 sisältää laajan toimenpideohjelman mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämiseksi yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa. Menoihin on varattu maltillinen kasvu. Kasvun pysyminen maltillisena edellyttää toimenpiteiden toteutumista suunnitellusti.

Erikoissairaanhoidon menokasvu oli vuonna 2020 selvästi edellisvuotta maltillisempaa. Sairaanhoitopiirissä varauduttiin ja keskityttiin koronan hoitamiseen ja elektiivistä (ei-kiireellistä) hoitoa siirrettiin myöhempään ajankohtaan. Tämän hoitovelan purkaminen alkanee asteittain. Hyvinvointipalvelujen vuoden 2021 käyttösuunnitelmaan on varattu noin 14 M€, noin 5 %:n, kasvu erikoissairaanhoidon menoihin.

Hyvinvointipalvelujen talousarviossa vuodelle 2021 on noin 21 M€, 3,2 % kasvua vuoden 2020 tilinpäätökseen. Asukaskohtaiset menot voivat kasvaa n. 2,4 %. Jos meno-

kasvu jatkuu vuoden 2020 mukaisena, on talousarviossa n. 10 M€ ylitysriski. Jos menojen kasvu palaa vuoden 2019 tasolle, on talousarviossa arviolta 22 M€ ylitysriski. Vuosi 2020 on kuitenkin vertailuvuotena ongelmallinen koronaepidemian vuoksi. Vuoden 2021 talousarviossa ei ole huomioitu koronaepidemian jatkumista. Koronapandemia aiheutti hyvinvointipalveluissa vuonna 2020 yli 15 M€:n nettokustannukset.

Uusi asiakasmaksulaki tulee voimaan 1.7.2021 lukuun ottamatta maksukattoa koskevia uudistuksia, jotka tulevat voimaan vuoden 2022 alusta. Uusi laki laajentaa palvelujen maksuttomuutta sekä maksukaton piiriin kuuluvia palveluita. Lakiin on myös lisätty säännökset pitkäaikaisten asumispalveluiden asiakasmaksuista. Hyvinvointipalvelujen talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa ei ole kyetty huomioimaan asiakasmaksulain taloudellisia vaikutuksia.

7.1.6 Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Vuosi 2020 jää historiaan erittäin poikkeuksellisena vuotena Covid-19-koronapandemian vuoksi. Valmiuslakien käyttöönoton myötä oppilaat siirtyivät keväällä 2020 suurelta osin etäopetukseen, huoltajia pyydettiin jäämään kotiin hoitamaan varhaiskasvatukseen lapsia, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatilat suljettiin. Tästä johtuen osalla työntekijöistämme työnteko keskeytyi ja jouduimme lomauttamaan henkilökuntaa. Pandemian näkökulmasta rauhallisemman kesän jälkeen olimme syksyllä jälleen siinä tilanteessa, että kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotiloja jouduttiin sulkemaan ja opetusta siirtämään etäopetukseen erityisesti toisella asteella ja vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen osalta.

Koronatilanteesta johtuen sivistys- ja kulttuuripalvelut ei saavuttanut kaikkia toiminnallisia ja määrällisiä tavoitteita. Kävijämäärätavoitteita ei saavutettu koronatilanteen takia. Vuoden aikana lisäntyi selkeästi ulkoilu, ulkoliikunta ja luonnossa liikkuminen. Samoin Turkansaarella ja Kierikissä kävi hyvin vierailijoita rajoitetusta aukiolosta huolimatta.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut toteutti vuoden 2020 aikana merkittävän digiloikan kaikilla vastuualueilla.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut alitti budjetin noin 11 miljoonalla eurolla. Alitus syntyy pääasiassa koronaepidemian vaikutuksista ja tehdyistä toimenpiteistä säästöjen saamiseksi. Lisäksi valtio on myöntänyt koronaan liittyen avustuksia myyntitulojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja kansalaisopistopalveluihin sekä avustanut opetusta ja varhaiskasvatusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.

1.8.2020 alkaen astui voimaan Varhaiskasvatuslain muutos, jossa palautettiin subjektiivinen oikeus kokoaikaiseen

varhaiskasvatukseen. Syksyllä 300 lasta kunnallisissa päiväkodeissa ja 200 lasta yksityisissä päiväkodeissa siirtyi osa-aikaisesta kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Perusopetuksen opetussuunnitelma laajeni vuoden 2020 alusta uuden kieliohjelman mukaisesti ensimmäiseltä luokalta alkavaan varhennettuun kieltenopetukseen. Nuorten erityisryhmien osallisuutta edistettiin ja tehostetun nuorisotyön suunnitelma uusittiin korona-ajan tarpeita vastaavaksi.

Lukiolain uudistamisen myötä julkaistujen uusien opetussuunnitelman perusteiden pohjalta on laadittu Oulun kaupungin lukioiden opetussuunnitelmaa. Eduskunta päätti uudesta oppivelvollisuuslaista joulukuussa 2020. Lakimuutos tuo mukanaan opiskelijoille maksuttoman oppimateriaalin lukiokoulutukseen ja konservatorion ammatilliseen koulutukseen.

Oulu valittiin jatkoon Euroopan kulttuuripääkaupunkina haussa. Lopullinen hakemus jätetään kansainväliselle asiantuntijaraadille huhtikuussa 2021. Kulttuuripalveluissa toteutettiin runsaasti erilaisia digitaalisia sisältöjä eri toimintoissa.

Liikuntapalvelut toteutti edelleen kuntalaisten liikuntaan aktivointia, liikunnanohjausta, liikuntaneuvontaa, erityisliikunnan ohjausta, vesiliikunnan ohjausta, terveyskuntomittauksia sekä laadukasta uinninopetusta koronan sallimien reunaehdoin. Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön myös etäliikuntaneuvonta ja toteutettiin erilaisia ohjauksia ulkotiloissa.

Vuonna 2020 jatkettiin talouden ulkoiseen arviointiin perustuvan talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteiden toteuttamista.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden rooli ja tehtävä alueen kuntalaisten hyvinvoinnin mahdollistajana on kirjattu vahvasti kaupunkistrategiaan ja yksityiskohtaisemmin kaupunkistrategiaa konkretisoiviin toteuttamishelmiin. Sivistys- ja kulttuurilautakunta hyväksyi päivitetyn sivistysohjelman kesäkuussa (16.6.2020 § 96). Sivistysohjelmassa sivistys- ja kulttuuripalvelut asemoituu toimialaksi, missä sivistys rakentaa valovoimaista Oulua – Sivistys rakentaa Oulua.

Sivistysohjelmassa toimialalle on määritelty seuraavat strategiset painopisteet ja vastuualueiden konkreettiset toimenpiteet näiden painopisteiden toteuttamiseksi:

1. Hyvinvointi ja osallisuus
2. Digitalisaatio
3. Kansainvälisyys
4. Kestävä tulevaisuus

Toimintakertomuksen sivistys- ja kulttuurilautakunnalle esitettävässä vastuualueiden osiossa on otettu kantaa sivistysohjelman konkreettisten tavoitteiden toteutumiseen. Vuoden aikana sivistys- ja kulttuuripalveluiden kehittämistyötä ovat ohjanneet strategiasta johdetut toimenpideohjelmat, joista keskeisimpänä sivistysohjelma. Kehittämistyötä on tehty verkostoissa tiiviissä yhteistyössä hyvinvointipalveluiden, Business Oulun sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden kanssa. Lisäksi kulttuuristrategia ja kulttuuripääkaupunkihaku ovat merkittävästi ohjanneet vuoden 2020 toimintaa ja sen painopisteitä.

Koronaepidemian vuoksi vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen, ja tämä asetti omat haasteensa vuodelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Koronan vuoksi liikunta- ja kulttuurilaitokset sulki kevällä ovensa, ja kävijämäärät laskivat aikaisempiin vuosiin verrattuna. Koronan myötä otettiin kuitenkin merkittäviä askeleita monipuolisen virtuaalisen tarjonnan kehittämisessä toimialan kaikilla vastuualueilla.

Digitaalinen Oulu -toimenpiteet saatiin kartoitettua suunnitellusti ja aikataulussa. Toimialalla otettiin käyttöön uusia digitaalisia toimintamalleja. Näistä esimerkkeinä digitaalinen nuorisotyö, kirjastopalveluiden digitalisaatioasteen syventäminen etäkirjastoja lisäämällä ja erityisopetuksen kehittäminen. Lisäksi sivistys- ja kulttuuripalvelut on mukana kansallisissa eVaka- ja DigiOne-hankkeissa.

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä on jatkettu aktiivisesti sivistys- ja kulttuuripalveluiden koordinoimana. Suomen UNICEF myönsi Oululle vuosien 2018-2019 kehittämistyöstä toisen lapsiystävällinen kunta tunnustuksen helmikuussa 2020. Lapsiystävällinen kunta Oulun osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen liittyvä tavoite on ollut vuodesta 2018 - "Yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua". Tavoite koskee sekä lasten ja nuorten arjen kasvuympäristöjä että kaupungin palveluiden suunnittelua ja päätöksentekoa.

Vuoden 2020 aikana lapsivaikutusten arviointien määrä oli www.hyvinvointikertomus.fi -sivulle ladattujen arviointien mukaan sivistys- ja kulttuuripalveluissa sekä hyvinvointipalveluissa yhteensä viisi. Oulun nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo mahdollistettiin vuoden 2020 aikana kaikissa lautakunnissa. Lisäksi ONE:lla on ollut edustajia useissa kaupungin työryhmissä.

Oulun kaupungin kansallinen ja kansainvälinen näkyvyys vahvistui entisestään vuoden 2020 aikana. Tiivistä yhteistyötä on jatkettu alueellisesti Oulun yliopiston, AVI:n ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa. Kansainvälistä vaikuttamis- ja kehittämistyötä on jatkettu koronasta huolimatta useissa eri verkostoissa.

Myös kestävä kehityksen saralla otettiin merkittäviä askelia vuoden 2020 aikana. Lajitietokeskuksen, Oulun yliopiston ja Luontokoulujen liiton kanssa käynnistettiin yhteistyö liittyen kansalaishavainnointiin. Koulujen kiertotalousopas julkaistiin marraskuussa ja Ilmastomuutos lukioihin -hankkeen ilmastojakso aloitettiin maaliskuussa. Hankkeen kaksi muuta verkkokurssia, ilmasto-oppia ja GE3 ilmastomarinadilla, jatkuvat edelleen. Vuoden aikana nimettiin myös tilakeskukseen moniammatillinen työryhmä kestävä kehityksen teemalla.

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2020

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	29 017	1 191	30 208	25 966	-4 242	86	28 927
Toimintakulut	-475 477	-1 020	-476 497	-461 199	15 298	97	-457 392
Toimintakate	-446 460	171	-446 289	-435 233	11 057	98	-428 466

Sivistys- ja kulttuuripalvelut on toimintakatteeltaan valtuustoon sitova. Toimintakatteen toteuma vuonna 2020 oli 435,2 M€, joka on 11 M€ (2,5 %) pienempi kuin muutettu talousarvio. Vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen ja alitus syntyy pääasiassa koronaepidemian vaikutuksista ja tehdyistä toimenpiteistä säästöjen saamiseksi. Lisäksi valtio on myöntänyt koronaan liittyen avustuksia myyntitulojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja kansalaisopistopalveluihin sekä avustanut opetusta ja varhaiskasvatusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.

Toimintatuotot alittavat talousarvion 4 M€ (14 %). Tulojen vähentymistä ovat aiheuttaneet koronaepidemiaan liittyvät varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset (1,7 milj. euroa), liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä lukion ja vapaan sivistystyön myynti- ja vuokratuottojen alenemisesta (3,8 milj. euroa). Valtion myöntämät korona-avustukset vuosille 2020-2021 opetukseen ja kulttuuriin liittyen olivat 3,7 milj. euroa, joista käytettiin vuonna 2020 1,1 milj. euroa.

Toimintamenot alittavat talousarvion 15 M€ (3 %). Henkilöstömenot ovat 5,4 milj. euroa alle talousarvion. Alitus johtuu keväällä hallituksen linjaamien sulkujen myötä tehdyistä palkanmaksun keskeytyksistä ja arvioitua pienemmästä sijaisten käytöstä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä hanketoiminnan arvioitua hitaammasta etenemisestä rekrytointien osalta. Syyskaudella sijaisten saatavuudessa on ollut haasteita.

Palvelujen ostot ovat 5,5 milj. euroa alle talousarvion erityisesti koronaepidemiasta johtuvien keskeytettyjen palvelujen ostojen takia. Palvelutarve väheni mm. oppilaskuljetuksissa, ateria-, puhtaus-, asiakas ja virastomes-taripalveluissa. Perusopetuksen palveluiden ostojen kotikuntakorvaukset muille opetuksen järjestäjille ylittävät talousarvion 0,7 milj. euroa. Lisäksi ICT-palvelujen ostot ovat olleet arvioitua pienemmät. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittaa talousarvion 0,9 milj. euroa, joihin vaikuttaa mm. säästyneet energiakulut palvelutilojen kiinniolon aikana sekä säästyneet tarvikkeet koronan myötä muuttuneiden toimintatapojen myötä.

Avustukset alittavat talousarvion 2,8 milj. euroa. 2,5 milj. euron alitus syntyy arvioitua pienemmistä varhaiskasvatuksen kotihoidontuesta ja varhaiskasvatuksen palvelusetelien arvioitua pienemmästä käytöstä sekä toiminnan keskeytymisen myötä vähentyneestä avustustarpeesta. Varhaiskasvatuspalveluiden lapsimäärä on vähentynyt edellisestä vuodesta ja palvelutarpeissa on tapahtunut siirtymää avoimesta varhaiskasvatuksesta ja osapäiväisestä päivähoidosta kokopäiväiseen päivähoitoon. Kunnallisen päivähoidon kysyntä on lisääntynyt. Vuokramenot ylittävät talousarvion 0,3 milj. euroa yllättävien väistökohteiden hankinnan takia.

Talousarviovuoden aikana on tehty talousarvion muutoksia liittyen hanke- ja projektitoimintaan, joka on lisännyt tuloja 1,1 milj. euroa ja menoja 1 milj. euroa, kasvattaen toimintakatetta 0,17 milj. euroa.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	6 950	0	6 950	5 834	-1 116	84
Maksutuotot	11 596	0	11 596	9 426	-2 170	81
Tuet ja avustukset	7 209	1 191	8 400	8 085	-314	96
Tilavuokratuotot	1 330	0	1 330	885	-444	67
Muut vuokratuotot	1 354	0	1 354	1 093	-260	81
Muut toimintatuotot	579	0	579	643	64	111
Toimintatuotot yhteensä	29 017	1 191	30 208	25 966	-4 242	86
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-249 375	-2 067	-251 442	-246 044	5 398	98
Palvelujen ostot	-81 320	932	-80 387	-74 838	5 549	93
Asiakaspalvelujen ostot	-14 069	0	-14 069	-15 468	-1 400	110
Muut palvelujen ostot	-67 251	932	-66 319	-59 370	6 949	90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 299	-375	-12 674	-11 887	787	94
Avustukset	-43 965	450	-43 515	-40 755	2 760	94
Palvelusetelimenot	-28 330	0	-28 330	-26 929	1 401	95
Muut avustukset	-15 635	450	-15 185	-13 826	1 359	91
Tilavuokrakulut	-82 882	-1	-82 883	-83 172	-290	100
Muut vuokrakulut	-4 985	9	-4 976	-4 007	969	81
Muut toimintakulut	-651	31	-620	-495	125	80
Toimintakulut yhteensä	-475 477	-1 020	-476 497	-461 199	15 298	97
TOIMINTAKATE	-446 460	171	-446 289	-435 233	11 057	98

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	4 337	4 114	4 161	4 128
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	223	182	172	171
Tilapäiset	-	1 462	1 630	1 353	1 298
Organisatoriset muutokset	-	0	1	13	2
Yhteensä	-	5 799	5 744	5 514	5 426
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	3 752	3 691	3 647	3 600	3 531
Tilapäiset	1 318	1 309	1 340	1 214	1 141
Yhteensä	5 070	5 000	4 987	4 813	4 672
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	4,1	4,0	3,9	3,6
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-204 855	-200 685	-195 603	-187 630	-177 508
Eläkekulut	-39 310	-37 764	-37 690	-35 697	-34 338
Muut henkilösivukulut	-7 277	-7 595	-6 966	-7 807	-9 017
Yhteensä	-251 442	-246 044	-240 259	-228 851	-218 705

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolajaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Henkilöstömäärä

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden vuoden viimeisen päivän (31.12.2020) mukainen henkilöstömäärä on 55 henkilöä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärälle ei ole asetettu talousarviolukua, sillä se on yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja sen rakenteesta. Määräaikaisten työntekijöiden osuus kokonaishenkilöstömäärästä on 25 % ja se on pienentynyt 3 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden poistumaluku on kasvanut 41 henkilöllä vuonna 2020. Lisääntyneen lähtövaihtuvuuden syynä on henkilöstön irtisanoutuminen (47 henkilöä enemmän on irtisanoutunut kuin vuonna 2019), mikä johtuu koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilan seurauksista.

Palkallinen työpanos

Palkallinen työpanos (HTV) alittaa käyttösuunnitelman palkallisen työpanoksen tavoitteen 70 henkilötyövuodella vuonna 2020. Tämä johtuu koronaepidemian vaikutuksesta. Maaliskuussa valtioneuvosto linjasi toimenpiteistä,

joiden mukaisesti suljettiin toimintoja valtakunnallisesti. Tämän takia sivistys- ja kulttuuripalveluissa usean työntekijän työ estyi ja keskeytyi sekä palkanmaksu myöhemmin päättyi (TSL 2.12.2). Osa tästä henkilöstöstä lomautettiin päällekkäisenä toimenpiteenä.

Huhti- ja toukokuun palkanmaksun keskeytykset ja lomautukset vaikuttivat vuoden 2020 palkalliseen työpanokseen noin -90 henkilötyövuotta. Osa lomautetuista ja palkanmaksun keskeytyksellä olleesta henkilöstöstä sijoitettiin väliaikaisesti hyvinvointipalveluiden eri yksiköihin sekä Oulu-apuun.

Koronaepidemiolla on ollut vaikutus myös sijaisten työpanosten vähentymiseen koulutusten ja matkustamisen pienentymisen seurauksena. Vastuualueittain suurimmat muutokset ovat varhaiskasvatus-, kulttuuri- ja asiantuntijapalveluissa sekä hankkeissa. Varhaiskasvatuksen palkallinen työpanos alittaa käyttösuunnitelman -93 henkilötyövuodella, mikä on seurausta toiminnan tehostamisesta sekä koronaepidemian vaikutuksesta (lasten määrä varhaiskasvatuksessa on vähentynyt tiettyä kuu-

kausina etätöiden ja valtioneuvoston suositusten myötä). Kulttuuripalveluiden käyttösuunnitelman alitus (-31 htv) on seurausta koronaepidemian myötä seuranneista palveluiden sulkemisista.

Hankkeiden ja asiantuntijapalveluiden työpanos on puolestaan kasvanut koronaepidemian vaikutuksesta. Hankkeiden kasvu on seurausta valtion myöntämistä opetukseen käytettävistä avustuksista, joiden käyttö on käynnistynyt lokakuussa 2020. Avustusten tavoitteena on korjata oppimisvajetta, joka on aiheutunut kevään etäkoulun seurauksena. Asiantuntijapalveluiden työpanoksen kasvu sisältää kevään Oulu-avun henkilöstön työpanokset.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannusten palkat ja palkkiot alittavat noin 4 M€ vuoden 2020 käyttösuunnitelman palkallisen työpanoksen pienentymisen vuoksi. Toteutuneet henkilöstökustannukset sisältävät myös vuoden 2020 työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset, joiden vaikutus vuositasolla on 0,5 %. Palkankorotukset eivät ole mukana käyttösuunnitelmaluvussa.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaoloprosentin tavoitteena vuonna 2020 on ollut sen pienentyminen vuoden 2019 lukuun verrattuna. Kokonaissairauspoissaoloprosentti on kasvanut 0,1 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 lukuun. Sairauspoissaoloprosentti on pienentynyt osalla vastuualueista selkeästi etätöihin siirryttäessä. Toisilla vastuualueilla, joissa etätö ei ole ollut mahdollista, sairauspoissaoloprosentti on kasvanut, sillä koronasta johtuvien uusien linjauksen mukaan sairauspoissaolo haetaan matalammalla kynnyksellä, kuin aikaisemmin.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Oulun merkittävimpiä vahvuuksia ovat edelleen nuori väestörakenne, osaaminen ja korkea koulutustaso. Kaupungin väkiluku kasvaa, mutta kasvuvauhti on hidastunut. Vuonna 2020 oululaisten syntyvyys kääntyi nousuun. 0-6-vuotiaiden määrä laskee edelleen ja alakouluikäisten 7-12-vuotiaiden määrä laskee. 12-18-vuotiaiden määrä kasvaa edelleen tulevina vuosina.

Väestöennusteen mukaan varhaiskasvatukseen lasten määrä laskee edelleen voimakkaasti lähivuosina. Koulukäisistä alakoululaisten määrä laskee vähitellen, mutta yläkoululaisten määrä kasvaa. Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu tasaantuu edellisiin vuosiin verrattuna. Lu-

kouluikäisten määrä lähtee lähivuosina merkittävään kasvuun. Varhaiskasvatukseen osallistumisasteen vakiintuessa ja syntyvyyden hidastuessa varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä laskee.

Suhteellisesti eniten kasvaa edelleen ikääntyvien osuus. Ikääntyvien väestöryhmien kasvu lisää tarpeita suunnata liikunta- ja kulttuuripalveluja entistä enemmän ko. väestöryhmille. Edistämällä aktiivista elämäntapaa ja tukemalla hyvinvointiaktiivisuuden kasvua voidaan vahvistaa hyvinvointia ja terveyttä kaikissa elämänvaiheissa.

Eduskunta sääti joulukuussa lain oppivelvollisuudesta. Uusi laki tuo mukanaan maksuttoman oppimateriaalin Oulun kaupungin lukiokoulutukseen ja konservatorion ammatilliseen koulutukseen. Kustannukset ovat merkittäviä eikä niiden määrää ole kyetty täsmällisesti arvioidaan. Tulevaisuudessa oppivelvollisuuden toteuttaminen muodostaa pysyvän kustannuslisän lukiokoulutuksen rahoittamiseen. Kustannuksista vastaa pääosin kunta, koska nykyisen hallituksen lukiokoulutukseen kohdentuvat rahoitusleikkaukset näyttävät jatkuvan ainakin tämän hallituskauden, vuoteen 2023 saakka. Ennen toisen asteen koulutukseen siirtymistä nuori voi suorittaa myös nivelvaiheen koulutuksen. Uuteen nivelvaiheen koulutukseen yhdistetään perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistava koulutus ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Uusi koulutuskokonaisuus otetaan käyttöön syksyllä 2022. Nuorten oppivelvollisuuden laajentuessa, työpajat ovat yksi palveluntarjoaja nuorille, jotka vielä tarvitsevat tukea kouluttautumiseensa. Lain tavoitteena on taata kaikille toisen asteen koulutus ja vähentää keskeyttämiä. Näillä seurauksilla toteutuessaan olisi myös myönteisiä taloudellisia vaikutuksia.

Oulun kaupungin tilaama ulkoisen arvioinnin loppuraportti, joka sisältää 120 toimenpidettä kaupungin talouden tasapainottamiseksi, esiteltiin valtuustolle tammikuussa 2020. Toimenpiteissä on useita sivistys- ja kulttuuripalveluihin liittyviä toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa sekä toimintaan, henkilöstöön että talouteen. Toimenpideohjelman täytäntöönpano jatkuu lähivuosien aikana. Varhaiskasvatukseen ja alakouluikäisten lasten määrän laskiessa on jatkuva tarve tarkastella palvelurakenteita ja henkilöstöresursseja.

Oulun kaupunki hakee kaupunginvaltuuston Suomi 100 -juhlapäätöksen mukaisesti Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa vuodelle 2026. Kansainvälisen asiantuntijaraadin päätös tittelin saamisesta annetaan 2.6.2021. Aluetalouden näkökulmasta kulttuuripääkaupunkihankkeella voi olla merkittäviä vaikutuksia. Turun 2011 kulttuuripääkaupunkivuoden selvityksessä todettiin n. 260 miljoonaan euron aluetaloudelliset vaikutukset ja merkittävää volyymin kasvua luovilla aloilla ja matkailu- ja ravintolasektorilla.

7.1.7 Yhdyskuntalautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Vuoden 2020 toimintaa väritti koko Suomessa maaliskuussa alkanut koronapandemia. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden toiminta jatkui tehokkaasti sekä tuottavasti. Pystyimme tarjoamaan kuntalaisille, yrityksille, urakoitsijoille sekä muille asiakkaille ja yhteistyökumppaneille palvelut suunnitellusti.

Joukkoliikenteen toimintaan koronan vaikutukset olivat merkittävimpiä. Kuitenkin toiminta myös joukkoliikenteessä sopeutui nopeasti uuteen tilanteeseen siten, että muutosten taloudelliset kokonaisvaikutukset pystyttiin minimoimaan. Kokonaisuudessaan yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut sekä yhteistyökumppanimme ja asiakkaamme ottivat käyttöön nopeasti uudet työvälineet, eikä toiminnan tuloksista ja tavoitteista tarvinnut tinkiä.

Kaupungin kärkihankkeet etenivät suunnitellusti niin Hartaanrannan asuntomessut 2025 alueella kuin keskustassa mukaan lukien Asemakeskuksen alue. Raksilan market alueen asemakaavan maankäytön tavoitteiden uudelleen arviointia tehdään vuoden 2021 aikana, kun alueen suunnitteluvarauksen osapuoleksi tuli myös Oulun Yliopisto keskustakampuksen osalta. Koronatilanteesta johtuen matkailuhankkeiden eteneminen oli hidasta ja mm. Kiikelin löyly-maailma -hankkeen toteutuminen siirtyi vuodelle. Työpaikkarakentamisen asemakaavamuutoshankkeet käynnistettiin Linnanmaalla Nokian tarpeisiin ja Ruskonselässä Senaatin Turvakampuksen tarpeisiin.

Eryteisesti Hartaanselällä lisääntyi kuntalaisten sekä matkailijoiden lähipalveluiden kysyntä ulkoilureitistöillä ja kalastusalueilla. Lisääntyneeseen kysyntään vastattiin tehostetulla polttopuiden toimituksella ja ylläpitotoimilla reitistöillä ja Hartaanselän kalastuksen lupakäytäntöä kehitetään vuoden 2021 aikana vastaamaan paremmin erityyppisten kalastusmuotojen sujuvaan harrastamiseen.

Pyöräilykuntien verkosto ry. valitsi Oulun vuoden 2020 pyöräilykunnaksi. Palkitsemisen perusteena olivat mm. baanaverkon toteuttaminen, talvikunnossapidon kehittäminen sekä poliittisten päättäjien pitkäjänteinen ja myönteinen suhtautuminen pyöräilyn edistämiseen.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista osallistuttiin Oulun kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL -sopimus) 2020-2031 sopimusneuvotteluihin. Oulun kaupunkiseudun kahdeksan kuntaa (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Tyrnävä) hyväksyivät sopimuksen kesäkuussa. Sopimus allekirjoitettiin Oulun seudun ja kolmen muun kaupunkiseudun (Helsinki, Tampere, Turku) ja valtion kesken lokakuussa. Oulu seudun MAL-sopimukseen sisältyvät hankkeet, Tampere-Oulu pääradan tarveselvitys ja Oritkarin kolmioraitteen rakentaminen, etenivät sopimuksen mukaisesti. Yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa laadittiin ohjelma

vuosille 2021-2023 MAL-sopimukseen kuuluvista liikennejärjestelmän toimivuutta, kestävyyttä ja turvallisuutta edistävästä liikenneverkon parantamishankkeista. MAL-sopimukseen sisältyvä Oulun seudun kehityskuva 2030+ -työ käynnistyi.

Vuosina 2015-2019 joukkoliikenteen matkustajamäärät nousivat 35 %. Koronapandemian vuoksi vuonna 2020 joukkoliikenteen matkustajamäärä väheni 38 % verrattuna vuoteen 2019. Vuoden 2020 lipputulovähenemä oli 7,2 M€.

Tavoitteet toteutuivat

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Tontinluovutustavoite saavutettiin ja kaavoitushankkeet sekä infran suunnitteluhankkeet etenivät suunnitellusti vahvistaen kaupungin elinvoimaa.

Asuntotuotanto Oulussa säilyi korkealla tasolla ja kaupunkiin valmistui vuoden 2020 aikana 2277 uutta asuntoa. Yritysten menestymisen edistämiseksi yritystontteja on tarjolla jatkuvasti noin 130. Elinkeinoelämää ja elinvoimaa palvelevia tontteja luovutettiin 44 tonttia.

Ympäristöohjelman 2026 – kohti hiilineutraalia Oulua tavoitteet on integroitu Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen toiminnallisiin tavoitteisiin. Tavoitteet tukevat hiilineutraalisuuden saavuttamista. Ympäristöohjelman toteuttamista tukevat ohjelmat ja selvitykset ovat työn alla ja niiden toteutus alkaa heti niiden valmistuttua. Kiertotalouden tiekartta valmistuu vuoden 2021 alussa. Making City -hankkeessa Kaukovainion keskukseen suunnitellaan ja rakennetaan innovatiiviseen energiaratkaisuun perustuva rakennuskokonaisuus, joka tuottaa energiaa sekä hyödyntää hukkalämpöä siten, että kokonaisuus on lähes energiaomavarainen vuositasolla mitattuna.

Kestävää liikkumista on edistetty joukkoliikenteen infra kehittämisellä sekä pyöräilyn ja jalankulun mahdollistamisella. Alakyläntien ja Linnamaantien joukkoliikennekaistat sekä Linnanmaan yliopiston pysäkkien rakennustyöt ovat valmistuneet. Baanaverkoston rakentaminen ja suunnittelu on jatkunut. Jalankulun ja pyöräilyn kehittämistä seurataan jatkossa näyttötäuluilla varustetuilla laskentapisteillä (9kpl).

Kaupunkirakenteen tiivistämistä jatkettiin suunnitelmallisesti sekä kaupungin keskustassa että Haukiputaalla, Kiimingissä Oulunsalossa ja Yli-Kiimingissä. MATOn mukainen täydennysrakentaminen jatkui, Heinäpään 1. täydennysrakentamisen pilottikohteen (Isokatu 82) asemakaavamuutos tuli voimaan 2.6.2020.

Hartaanselänrannan alueen suunnittelu on edennyt aika-
taulun mukaan. Viranomaisten edellyttämät lisäselvityk-
set on laadittu. Yleissuunnitelmaluonnos, jonka pohjalta
laaditaan asemakaavaehdotus, on ollut syyskuussa näh-
tävillä.

Asemakeskuksen yleissuunnittelu ja kaavoitus on käyn-
nistynyt. Kaavahankkeen OAS on laitettu nähtäville.

Taloudellisesti hyvä vuosi

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut yhteensä toimintakate
toteutui noin 10 M€ talousarvioita parempana. Toiminta-
katteen ylitys koostuu 4,1 M€ toimintatuottojen ylityksestä
sekä 5,9 M€ toimintakulujen alituksesta. Toimintatuottoja
kasvattivat kertaluontoiset maanvuokrasopimuksiin liittyy-
vät erät mm. Karjasillan koulun ja Välivainion koulun aluei-
den ensimmäisten vuokrattujen tonttien kertavuokraerat.

Asuntotuotanto yhä korkealla tasolla

Vuoden 2020 aikana valmistui Ouluun 2277 uutta asuntoa,
mikä ylitti maankäytön toteuttamisohjelman mukaisen
tavoitteen 477 asunnolla. Asuntotuotanto ylittyi tavoit-
teesta erityisesti kerrostaloasuntojen ja omakotitalojen
osalla, joista suuri osa toteutui yksityisten omistamille
tonteille. Kaupunki luovutti asuntotontteja laskennallises-
ti 1324 asunnon toteuttamista varten, kun maankäytön to-
teuttamisohjelman tavoite oli 900 asuntoa. Erillisomako-
titontteja luovutettiin vuoden aikana 137 kappaletta. Ylitys
tapahtui pääasiassa kerrostalotonttien osalla, missä Kar-
jasillan koulun ja Välivainion Kesätien kerrostalokohteina
vuokrattiin kerrostalotontit, joiden toteutuminen vaiheis-
tuu useamman vuoden osalle.

Omakotitonttien osalta rakentamiskehotusmenettelyllä
on saatu lisättyä yksityistä omakotitonttitarjontaa. Vuoden
2020 aikana valmistui Ouluun ennätykselliset 438 erillis-
pientaloa.

Uusia maankäytösopimuksia tehtiin vuoden aikana kuusi
kappaletta ja yksi sopimuksen muutos. Maankäytöllisesti
ja taloudellisesti merkittävimpiä sopimuksia olivat kerros-
taloasuntotuotannossa Laitakulman sopimus Heinäpääs-
sä ja ODL:n sopimus keskustassa sekä toimitilarakentami-
sen osalta Kotivara/Lihavaran sopimus Limingantullissa.
Asemakaavamuutoksiin liittyviä yhteistoimintasopimuksia
allekirjoitettiin yksitoista kappaletta.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä tipahti vuoden 2020 aikana

Oulun joukkoliikenteessä tehtiin 5,9 miljoonaa matkaa
vuonna 2020. Matkustajamäärä tippui edellisvuodesta
38 prosenttia ja lipputulot vähenivät 7,2 M€ koronapande-
mian vuoksi. Käteisen käyttöä joukkoliikenteessä on jou-
duttu rajoittamaan. Yhä useampi asiakas on siirtynyt asioi-

maan ja ostamaan lippunsa digitaalisesti verkkoasioinnilla
ja mobiilisovelluksella. Joukkoliikenteen tarjontaa joudut-
tiin supistamaan keväällä 2020 koulujen ollessa etäope-
tuksessa koronatilanteen vuoksi.

Horizon 2020 –hanke Oulussa

Making-City Horizon 2020 –hanketta vietiin eteenpäin
Kaukovainion pilottikohteessa ja muita työpaketteja edis-
tämällä. Hankkeessa on mukana 34 kumppania Euroopas-
ta ja kaksi pilottialuetta, Oulu ja Groningen.

YIT:n asuntokerrostalokohteen ensimmäinen vaihe ja Si-
vakan peruskorjauskohde Vaskitie 1:ssä valmistuivat pää-
osiltaan. Sivakan uudisrakennus Jalohaukantie 5:ssä eteni
suunnitelmien mukaan. YIT:n toinen vaihe ei markkinati-
lanteen vuoksi mitä ilmeisimmin valmistu riittävän ajoissa
hankkeen kannalta, joten sen tilalle on tulossa Hiirihauk-
katalo. Siellä on tarkoitus mm. ottaa energiateemaa mu-
kaan opetukseen asiaa konkreettisesti havainnollistaen.

Hankkeessa tähän asti saadut tulokset ovat likimain en-
nako-odotusten mukaisia. Havaintona on mm. se, että
käytännön yksityiskohdilla on suuri merkitys sekä toteu-
tus- että käyttövaiheessa. Kaukovainion demonstraatioilla
pyritään EU-tason arvon lisäksi tuottamaan pohjaa mah-
dollisille tulevaisuuden energiaratkaisuille Oulussa. Tähän
liittyen hankkeessa laaditaan myös energiasuunnitelma
Ouluun vuoteen 2050.

CircVol-hanke

Oulun kaupunki oli mukana yhtenä osatoteuttajana Circ-
Vol 6Aika-hankkeessa, jossa edistetään kiertotalouden
mukaista liiketoimintaa sekä suurivolyymisten teollisten
sivuvirtojen ja maamassojen hyödyntämistä kaupungeis-
sa. Hanke tuki yritysten, korkeakoulujen ja julkisten ta-
hujen välistä vuoropuhelua, joka mahdollistaa kiertota-
louden ratkaisujen laajamittaisen käyttöönoton. Tiivistä
yhteistyötä tehtiin hankepartneri Oulun ammattikorkea-
koulun kanssa. Hankkeen toteutusaika päättyi 31.12.2020.

Oulun kaupungin osuus CircVol-hankkeessa keskittyi tu-
kemaan Välimaan kiertotalousalueen toimintaa ja kehiti-
tymistä. Hankkeessa järjestettiin esimerkiksi Välimaan
avoimet ovet 5.9.2020 sekä toteutettiin erilaisia kokeiluja.
Välimaan alueella CircVol toteutti pilotteina vesiensuoje-
lurakenteen ja Pöllyyttämö-kasvatuskokeen. Hankkeen
materiaalit ja kokeilujen tulokset on koottu Välimaan kier-
totalousalueen nettisivuille.

Investoinneilla edistettiin elinkeinoelämää

Vuoden 2020 aikana investoitiin elinkeinoelämän edel-
lytyksiä parantaviin väylähankkeisiin. Oulunportin työ-
paikka-alueen uuden pääkatuyhteyden rakentaminen
Kaakkurin keskuksen käynnistyi sekä Ruskonniityn työ-

paikka-alueen laajennuksen katujen ja kunnallistekniikan rakentaminen. Kiimingin Välimaan kiertotalousalueen 1. vaiheen tiestön ja kunnallistekniikan rakentaminen valmistui ja mahdollisti Lassila&Tikanojan materiaalitehokkuuskeskuksen rakentamisen sekä toiminnan käynnistämisen aikataulussa.

Uusien yritystonttien luovutuksia tehtiin 26 tontin osalta ja muita elinvoimaa tukevia tontteja mm. matkailuun, terminaalityönteihin, palveluihin, huoltoasematoimintaan ym., luovutettiin 18 kappaletta. Yritys- ja palvelutontteja oli vuoden lopussa tarjolla 122 kappaletta.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Kaupunkistrategiaan kirjattua yhdyskuntarakenteen eheyttämistä on tuettu useilla täydennysrakentamista tukevilla suunnitteluhankkeilla. Kaavoituksen valmistelua asemakaavoja valmistui vuonna 2020 yhteensä 25 kpl, ja lupapäätöksiä 89 kpl. Näiden lisäksi laadittiin lausuntoja erilaisista kaavoitusviranomaisen näkemystä edellyttävistä rakennus- ja kaavahankkeista.

Maankäytön toteuttamisohjelma MATO 2020 -2024

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.1.2020 Maankäytön toteuttamisohjelman vuosille 2020-2024. Toteuttamisohjelma ohjaa merkittävästi kaavoituksen ja katu- ja viherpalvelujen resursseja osoittaessaan sekä asemakaavoitusohjelman että asuntotuotanto-ohjelman seuraavalle viidelle vuodelle. Ohjelmassa 2020-2024 huomiota kiinnitettiin erityisesti työpaikka-alueisiin.

Tärkeimpiä kaavoituskohteita asuntotuotannon täydennysrakentamiseen ovat Oulun keskusta, Hartaanselänranta, Kaijonharju, Alppilan bulevardi, Tahkokangas, Puolivälinkangas, Maikkula, Oulunsalo, Jääli ja Haukiputaan keskusta. Uusia kaavoitettavia asuinalueita ovat mm. Hiukkavaaran Sarvikangas, Vanha Hiukkavaara, Kiimingin Hieta-aho, Oulunsalonranta, Laivakangas sekä Haukiputaan Asemakylä ja Keiska.

Palveluiden ja työpaikka-alueiden osalta kaupungin tavoitteena on tarjota kysyntää vastaavasti tontteja eri puolilta kaupunkia. Keskeisiä kaavoitus-, infrarakentamisen ja tontinluovutuksen kohteita tulevana vuosina ovat mm. keskusta, Raksila, Oulunportti, Ritaväylä, Ruskonniitty, Välikylän yrityspuisto, Maikkulan yrityskylä ja Aapistie. Linnanmaalla aloitettiin vuoden 2020 aikana merkittävä asemakaavamuutos Nokian uuden tukiasematehtaan tarpeisiin sekä Kontinkankaalla sairaanhoitopiiriin ja kaupungin työpaikkatonttarpeisiin.

Kaupunki luovutti vuoden aikana erilaisia yritys- ja elinkeinoelämää palvelevia tontteja 44 kappaletta. Asemakaavamuutoksilla mahdollistettiin yritystoiminnan laajeneminen ja kehittyminen esim. Ritaharjussa ja Takalaanilassa. Välimaan kiertotalousalueelta myytiin noin 11 hehtaarin alue kiertotalousalueen toteuttamista varten Kiertokaari Oy:lle ja aiemmin Lassila&Tikanojalle myydylle alueella toimija otti käyttöön ensimmäisiä tuotantoalueita.

Tavoitteena ollut pyöräilyn ja jalankulun edistäminen eteni suunnitelmien mukaisesti. Pyöräilyn baanaverkko laajeni Mäntylän suuntaan. Pyöräreittien opastusta parannettiin eri puolilla kaupunkia. Rotuaarin jatko Kirkkokadulla välillä Saaristonkatu-Albertinkatu valmistui.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen talous sekä henkilöstön osaaminen ja johtaminen ovat toimintavuonna edenneet tavoitteiden mukaisesti.

Talouden toteuma 1.1. – 31.12.2020

Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA ILMAN JOUKKOLIIKENNettä 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	58 084	97	58 181	65 053	6 872	112	75 627
Toimintakulut	-44 695	-177	-44 872	-43 513	1 358	97	-44 608
Toimintakate	13 389	-80	13 309	21 539	8 230	162	31 019

Yhdyskuntalautakunnan toimintakate ilman joukkoliikennettä toteutui talousarviota parempana. Toimintakateen parempaan toteumaan vaikuttaa toimintatulojen ylitys sekä toimintamenojen alitus.

Toimintatulojen ylitykseen vaikuttivat useat tekijät. Vilkan rakennustoiminnan vuoksi yleisten alueiden lupien ja kaivutyölupien lupamaksutulot toteutuivat 0,8 M€ talousarvioita suurempina. Maa ja mittauksen myyntituotot ylittyivät 0,7 M€, mistä 0,4 M€ oli puunmyyntitulojen ylitystä ja 0,3 M€ muiden palvelutuotteiden myyntitulojen ylitystä.

Maanvuokratulot ylittyivät 4,8 M€ muutettuun talousarvioon verrattuna. Karjasillan koulun ja Välvainion koulun alueiden vuokrattujen tonttien kertavuokraeristä kertyi 3 M€. Uudisvuokraus oli talousarvion tavoitetta suurempi. Ylitys liittyi päätyneiden vuokrasopimusten uudistamiseen vuoden 2020 aikana, jolloin vuokrat tarkastettiin

käyvälle tasolle ja vuokratuotot kasvoivat arvioitua enemmän. Lisäksi rakennusten vuokratulot ylittyivät talousarvioon nähden 0,3 M€.

Käyttöomaisuuden myyntivoittoja toteutui 0,7 M€ yli talousarvion, koska maakauppoja ja rakennusten myyntejä tehtiin ennakoitua enemmän.

Matkapalvelukeskuksen tulot kasvoivat liikennepalvelulain muutoksesta aiheutuneen toiminnan laajentumisen seurauksena ja sen toimintatulot ylittivät arvoidun 0,6 M€.

Toimintamenot alittuivat henkilöstömenojen osalta 0,8 M€ rekrytointien viivästyksen sekä eläkemenoperusteisten maksujen ja varhemaksujen alittumisen vuoksi. Palveluiden ostojen kilpailutuksissa on onnistuttu, ostot alittuivat 0,6 M€. Vuokramenoissa säästyi 0,8 M€, kaupunkipyöriä ei otettu käyttöön ja tämän takia vuokratulojen toteutuma on 0,6 M€ pienempi kuin talousarvio.

Joukkoliikenne

JOUKKOLIIKENNE 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	21 000	0	21 000	18 225	-2 775	87	19 358
Toimintakulut	-31 198	0	-31 198	-26 696	4 501	86	-27 449
Toimintakate	-10 198	0	-10 198	-8 472	1 726	83	-8 091

Vuosina 2015–2019 joukkoliikenteen matkustajamäärät nousivat 35 %.

Oulun joukkoliikenteessä tehtiin 5,9 miljoonaa matkaa vuonna 2020, joka on lähes 4 miljoonaa matkaa vähemmän kuin vuonna 2019. Koronapandemian vuoksi matkustajamäärä tippui edellisvuodesta 38 % ja lipputulot vähenivät 7,2 M€ verrattuna talousarvioon. Traficom myönsi joukkoliikenteen koronatukea Oululle 3,4 M€, ilmasto- ja perusrahoitusta 0,9 M€ ja perusrahoitusta 1,3 M€ vuoden 2020 aikana.

Joukkoliikenteen tarjontaa jouduttiin supistamaan keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa koronatilanteen vuoksi. Toimintamenot alittivat talousarvion liikennöinnin supistamisen vuoksi. Lisäksi toimintamenojen alitukseen vaikuttivat hankkeiden ja selvitysten vähyys, henkilöstön koulutusten ja työmatkustamisen toteutumattomuus sekä liikenteen lisäysten vähyys ja joukkoliikenteen erilaisten kampanjoiden puuttuminen koronan vuoksi. Toimintakate oli kokonaisuudessaan noin 1,7 M€ arvioitua alhaisempi.

Yhdyskuntalautakunta yhteensä

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	7 234	0	7 234	9 147	1 913	126
Maksutuotot	22 064	2 500	24 564	17 954	-6 610	73
Tuet ja avustukset	3 381	97	3 478	6 483	3 005	186
Tilavuokratuotot	850	0	850	1 117	267	131
Muut vuokratuotot	34 841	0	34 841	39 872	5 031	114
Muut toimintatuotot	10 714	-2 500	8 214	8 705	491	106
Toimintatuotot yhteensä	79 084	97	79 181	83 277	4 097	105
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-10 495	0	-10 495	-9 662	833	92
Palvelujen ostot	-59 334	-177	-59 511	-55 268	4 243	93
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	-1	-1	0
Muut palvelujen ostot	-59 334	-177	-59 511	-55 267	4 244	93
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 197	0	-2 197	-2 022	175	92
Avustukset	-1 518	0	-1 518	-1 652	-134	109
Palvelusetelimenot	0	0	0	0	0	0
Muut avustukset	-1 518	0	-1 518	-1 652	-134	109
Tilavuokrakulut	-778	0	-778	-787	-8	101
Muut vuokrakulut	-1 235	0	-1 235	-410	825	33
Muut toimintakulut	-335	0	-335	-409	-74	122
Toimintakulut yhteensä	-75 893	-177	-76 069	-70 209	5 860	92
TOIMINTAKATE	3 191	-80	3 111	13 068	9 956	420

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	161	178	174	167
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	15	17	12	15
Tilapäiset	-	15	11	10	9
Organisatoriset muutokset	-	0	1	0	0
Yhteensä	-	176	189	184	176
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	167	154	162	159	157
Tilapäiset	16	16	18	15	18
Yhteensä	183	170	180	174	174
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	3,4	3,2	3,0	2,4
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-7 829	-7 346	-7 621	-7 118	-7 046
Eläkekulut	-2 388	-2 044	-2 041	-1 932	-1 980
Muut henkilösivukulut	-278	-272	-264	-292	-349
Yhteensä	-10 495	-9 662	-9 926	-9 342	-9 375

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaoloprosentit. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaoloprosentit. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa oli 176 asiantuntijaa virka- tai työsuhteessa vuoden 2020 lopussa. Työtekijämäärän väheneminen vuodesta 2019 selittyy 14 työntekijän siirtymisellä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista Oulun Infra –liikelaitokseen vuoden 2020 alussa. Tarkasteluvuosina 2017-2019 henkilöstön kokonaismäärän pieni kasvu johtui lainsäädännön muutoksista ja kaupunkistrategian toteuttamisesta seuranneista lisääntyneistä tehtävistä

Vuonna 2020 uutta henkilökuntaa rekrytoitiin eläkkeelle jääneiden ja irtisanoutuneiden työntekijöiden tilalle. Lisäksi rekrytoitiin Oulun Asemakeskuksen projektipäällikkö ja kaksi määräaikaista työntekijää Asuntomessut 2025 -tiimiin. Vuonna 2020 täytettiin myös älyliikenneteemaan keskittyvä liikenneinsinööri tehtävä. Rekrytoinneissa noudatettiin hyväksytyä henkilöstösuunnitelmaa sekä kaupungin täyttölupaprosessia ja rekrytointiohjeita.

Vuonna 2020 sairauspoissaoloprosentti oli 3,4 (vuonna 2019: 3,2 %). Hienoista nousua selittää muutama pitkä poissaolo. Suuri osa poissaoloista oli kuitenkin omailmoituksella tapahtuneita flunssa- yms. poissaoloja.

Leimallista vuoden 2020 työskentelylle oli siirtyminen suurelta osin etätöihin. Henkilökunnan vastuullisuutta ja itseohjautuvuutta kuvasi tuloksekas työ myös etäaikana. Yhteisöllisyyttä pyrittiin poikkeusoloissa ylläpitämään säännöllisillä etäpalavereilla, esimiesten muulla yhteydenpidolla työntekijöihin ja epävirallisilla etäkokoontumisilla.

Henkilöstöjohtamisessa noudatettiin hyvän henkilöstöjohtamisen käytäntöjä. Henkilöstösuunnittelu ja -resursointi tehtiin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluilta edellytettävien tehtävien ja tavoitteiden pohjalta. YYP:lle asetettuja strategisia tavoitteita toimeenpantiin ja toimintaa kehitettiin tavoite-/ kehityskeskusteluissa, tiimien ja yksiköiden käytänteiden ja prosessien mukaisesti toimimalla sekä arjen työssä.

Henkilöstön koulutus suunnattiin tarvelähtöisesti ennen kaikkea ammatillisen erityisosaamisen vahvistamiseen. Tosin koulutuksiin osallistuttiin suunniteltua vähemmän pandemian ja tiukentuneessa taloustilanteessa edellytettujen säästöjen vuoksi.

Kaikille yhteisiä perusvalmiuksia pyrittiin vahvistamaan tarjoamalla kielikoulutusta työssään englannin kieltä tarvitseville ja uusille tulokkaille pidetyillä perehdytyskoulutuksilla. Lisäksi kaupungin keskitetyn koulutuksen tarjoamiin koulutuksiin osallistuttiin tarvelähtöisesti työtilanteen salliessa. Työntekijöille pidettiin myös valmenuksia oman hyvinvoinnin tukemiseksi.

Esimiehille järjestettiin sisäistä valmennusta osaamisen johtamisesta, motivoitumisen tukemisesta, palvelusuhdeasioista sekä esimiesinfoja ajankohtaisista ja työkykyyn liittyvistä asioista. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden pidempään esimiehinä toimineet ovat suorittaneet esimiespassi-koulutuksen. Esimiehet, joilta koulutus puuttuu, käyvät sen vuonna 2021 / vuoden esimieskokemuksen jälkeen.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Asuntorakentamisen arvioidaan jatkuvan maankäytön toteuttamisohjelman mukaisella tasolla ja näin ollen vastata kysyntää. Toimitilarakentamisessa ja kaupan rakentamisessa toimintaympäristö on muutoksessa ja yksityiset investointipäätökset ovat suurien hankkeiden osalta erittäin harkittuja. Pienyritystoimintaan tulevien yritystilojen investointien odotetaan pysyvän entisellä tasolla, mikä edellyttää noin 30 uuden yritys- ja palvelutontin luovuttamista.

Kaupunki varmistaa kaavoituksen ja tontinluovutuksen keinoin kysyntää vastaavan tonttitarjonnan. Elinkeinotoiminnan kannalta tärkeitä maankäytön suunnitteluhankkeita 2021 on Linnanmaan kaupunginosan asemakaavamuutos Nokian tarpeisiin, Ruskonselän Turvakampus Senaatin tarpeisiin ja Myllytullin Energiantalon korttelin kehittäminen nykyaikaiseksi toimitilakortteliksi.

Koronapandemian jatkumisen vuoksi etätyö ja yliopiston ja ammattikorkeakoulun etäopiskelu jatkuu ainakin kevään 2021, joka tulee näkymään joukkoliikenteen matkustajamäärissä ja lipputulossa. Tilannetta seurataan ja raportoidaan neljännesvuosiseurannan yhteydessä.

7.1.8 Rakennuslautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat, johtajan katsaus

Toimintaympäristö

Rakennuslautakunta vastasi seuraavista palveluista:

1. rakentamisen luvat ja niiden ennako-ohjaus
2. rakentamisen ja ympäristön valvonta
3. kuntalaisten ohjaus ja neuvonta rakennusasioissa
4. rakentamisen laillisuuden valvonta.

Uudisrakentamisen luvitettu määrä väheni kahden edellisen vuoden keskitasosta. Vuonna 2020 luvitettu rakentamisen kokonaismäärä (kerrosalaneliöt 298 576 ke-m²) väheni 24,1 % vuosien 2018 ja 2019 keskiarvosta. Vertailujaksolla asuinrakennusten luvitettu kerrosala pysyi ennallaan, kasvua 0,3 %. Asuinkerrostalojen luvitus väheni vertailujaksolla 16 %, mutta erillispientalojen luvitus kasvoi vertailujaksolla noin 17 %. Hoitoalan rakennusten luvituksen volyymi väheni 74,8 %. Rakennuslupia myönnettiin vuoden 2020 aikana 2424 asunnolle, joka on 200 (7,6 %) asuntoa vähemmän kuin vertailujaksolla 2018–2019

Vuonna 2020 Oulun rakennusvalvonta ohjasi, luvitti ja valvoi rakennustoimintaa, jonka investoinnin markkina-arvo oli lähes 1,2 miljardia euroa. Myönnettiin 2035 lupaa (vuonna 2019, 1942 lupaa), suoritettiin 8286 katselmusta (vuonna 2019 7153 katselmusta) ja yhteydenottoja oli yli 50 000 (sähköinen lupajärjestelmä, sähköposti, puhelut, asiakastapaamiset).

Rakennusvalvontatoimeen kohdistuu lisääntyvästi paineita erityisesti rakentamisen kosteusvaurioiden, sisäilmaongelmien ja niiden aiheuttamien terveyshaittojen tiedostamisen johdosta. Edellä mainittu kehitys on osoittanut Oulun rakennusvalvonnan ohjaavan toimintatavan osuvuuden. KuivaketjuIO:n käyttöä rakennushankkeissa tuetaan ja vahvistetaan. Voimistuva elinkaariajattelu ja ilmastomuutoksen hillintään tähtäävien toimenpiteiden edistäminen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa korostuvat ennakoivassa ohjauksessa. Suurimpana haasteena hankekohtainen hiilijalanjälkitarkastelu ja laskenta, joka edellyttää tietomallipohjaista suunnittelua ja ohjausta.

Voimaan tulleet rakentamisen säädökset vaikuttivat edelleen voimakkaasti rakentamisprosesseihin. Uusiin asetuksiin perehtyminen ja henkilökunnan sekä rakennusalan ammattilaisten kouluttaminen on vaatinut merkittävän työpanoksen ja jatkuu edelleen. Rakennusvalvonnan koulutuksia suunnattiin tänä vuonna valtakunnallisesti toteutettujen webinaarien suuntaan. Rakennusvalvonta oli mukana järjestämässä ja luennoimassa Rakennustarkastusyhdistyksen järjestämässä webinaarisarjassa, jossa

käsitellään rakentamisen yhtenäisiä käytäntöjä. Valtakunnallisten rakentamisen käytäntöjen kehittäminen jatkuu edelleen ja rakennusvalvonta on mukana tulkintakorttien ja -ohjeiden laatimisessa.

Rakennusvalvonnan sisäinen hanke paperiarkistojen sähköistämiseksi on kestänyt nyt 3,5 vuotta. Hankkeen päämääränä on kokonaan sähköisen toimintatavan mahdollistaminen, jolloin työskentely tehostuu ja nopeutuu. Hankkeessa oli vuonna 2020 kolme vakituista henkilöä ostopalveluna Monetra Oulu Oy:ltä. Vuoden 2020 loppuun mennessä aineistosta oli saatu asianhallinta-järjestelmään (Loota) noin 31 %, sitä oli siirtovalmiina 5 % ja valmiina skannaukseen 11 %. Kaikkiaan on kirjattu 49 291 käsiteltyä lupaa ja skannauksessa on syntynyt n. 119 600 kuvatiedostoa.

Korona loi uusia haasteita ja myös mahdollisuuksia. Etätyöt lisääntyivät ja tilanteesta selvitettiin kiitettävästi. Pelastuksena oli edellisten vuosien aikana kehitetty sähköinen lupapalvelu, luvista yli 98 % tulee sähköisesti. Kaikki luvat käsitellään sähköisesti. Opittiin käyttämään entistä tehokkaammin uusia sähköisiä työkaluja. Koulutus ja yhteydenpito asiakkaisiin ja yhteistyökumppaneihin siirtyi kokonaan sähköiselle alustalle, mikä voi jäädä pysyväksi toimintamuodoksi.

Koronan aikana lupien kokonaismäärä kasvoi, mikä johtui pienten hankkeiden määrän kasvusta. Tämä muutos aiheutti ennako-ohjauksen kasvua. Koronan aikana työmaakatselmointien/työmaakäyntien määrä kasvoi merkittävästi, koska etätöissä koko tiimin työmaakäyntien "nipputtaminen" on haastavaa.

Taloudellisesti hyvä vuosi

Rakennusvalvonnan tulos oli taloudellisesti hyvä. Toimintakate toteutui 0,636 M€ budjetoitua parempana (TA2020 0,123 M€ TP2020 0,759 M€). Toimintatuotot toteutuivat koronapandemiasta huolimatta 0,373 M€ talousarviota suurempina. Ylitys selittyy rakentamisen vilkkautuvan vuosittaisella vaihtelulla. Joulukuun maksutuotot toteutuivat 0,317 M€ arvioitua suurempina, koska 2 suurta kohdetta luvitettiin ennakoitua aikaisemmin. Toimintakulut olivat 0,263 M€ arvioitua pienemmät, johtuen pääosin palvelujen ostojen alittumisesta.

1.1.-28.2.2020 toteutettiin rakennuslautakunnan päättämä alennuskampanja yksityishenkilöiden hankkeiden lupamaksuihin. Kampanjan tavoitteena oli tasata ruuhkahuippuja. Alennuskampanja kohdistui moniin muihinkin lupiin, mutta uusien pientalojen osalta verratessa, voidaan huomata alkuvuodesta haettujen lupien määrän nousseen: 1.1.-28.2. haettiin vuosina 2015–2018 keskimääräisesti 13 % ja alennuskampanjavuosina 2019–2020 23 % uudisrakentamisen pientaloluviista eli 10 prosenttiyksikköä enemmän, mikä on keskimäärin 20–30 lupaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Rakennusvalvonnan toimintatapoja ja -prosesseja kehitettiin vuonna 2020. Kehitystä kohdistui muun muassa asiakaspalveluun, digitalisaatioon ja osaamisen kehittämiseen.

Lupakäsittelyaika oli 21,5 päivää (vuonna 2019 19 päivää). Lupakäsittelyajan pidentyminen johtui resurssipulasta ja kokoneiden työntekijöiden eläköitymisestä. Myöskin suunnittelun ennako-ohjaus on muuttunut haastavammaksi uusien vaatimusten myötä, kuten äänitekninen- ja hulevesisuunnittelu. Lisäksi lupajakauma on painottunut aiempaa enemmän korjausrakentamiseen sekä yksityishenkilöiden hankkeisiin. Toiminnan tehokkuus oli valtakunnallisessa vertailussa erinomainen.

Toiminnan tehostamisessa hyödynnettiin edelleen sähköisen asioinnin suomia mahdollisuuksia. Muun muassa lupakäsittelyn rutiinotoimintoja hoitava robotti on mahdollistanut ison työmäärän siirtämisen koneen tekemäksi. Tavoitettavuutta pidetään yllä mm. päivystyspuhelimilla. Katselmusten osalta tehostuskeinona on ollut jo kahden vuoden ajan katselmusten keskittäminen samalle suunnalle mahdollisuuksien mukaan. Tämä vaikeutui koronan takia tarkastajien tehdessä työtään kotoaan käsin, eikä toimisto ole pystynyt ohjaamaan katselmuksia yhteen keskittämällä niitä. Ajokilometrien määrä katselmusta kohden omilla autoilla lisääntyi 24 %. Tämä selittyy osaltaan myös yhteiskäyttöautojen käytön vähenemisellä, niitä ei kotoa käsin voi käyttää. Myös katselmusten merkittävä (12–16 %) lisääntyminen ja kohteiden sijaitseminen entistä laajemmalla alueella, kauempana keskustasta, lisäsi ajokilometrejä. Rakennusvalvonnan kaikista ajoista 20 % ajettiin yhteiskäyttöautoilla (tavoite 30 %).

Korjausrakentamisen suhteellinen osuus rakentamisesta pysyi ennallaan. Korjausrakentamisen osuus kaikista lupamäärästä oli yli 40 %. Vaativien korjausten osuus, erityisesti suojeltujen rakennusten osuus, on kasvussa, koska rakennusten huoltoa ja ylläpitokorjauksia ei ole tehty riittävän

ajoissa. Sekä vaativat että pienet korjausrakentamisen luvat ovat lisänneet työmäärää. Korjausrakentamisen tiimi ja vaativien korjauskohteiden katselmustyöryhmä ovat vastanneet hyvin korjausrakentamisen haasteisiin ja toimintaa kehitettiin edelleen esimerkiksi tuottamalla uusia ohjauksen toimintatapoja ja materiaaleja. TopTen-korjausrakentamisen ryhmä aloitti toimintansa vuonna 2019 ja Oulun rakennusvalvonta osallistui toimintaan aktiivisesti.

Rakennusvalvonta osallistui maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen lainsäädäntötyöhön sekä sitä täydentävien asetusmuutosten, rakentamisen lainsäädäntöä tukevien ohjeiden kehittämiseen ja rakennusvalvontojen yhtenäisten tulkintojen (TopTen-käytännöt ja -ohjeet) tekemiseen. Oulun rakennusvalvonnan johdolla kehitetyn Kuivaketju10:n perusteet ja keskeiset tavoitteet on saatu osaksi rakentamista ohjaavia asetuksia. Yhteistyö muutti muotoaan, kun yhteistyö, kokoukset ja koulutukset siirtyivät verkkoon.

Sähköinen asioinnin käyttö kasvoi edelleen ja vuonna 2020 jo 98,6 % kaikista luvista haettiin sähköisen järjestelmän kautta. Järjestelmää on pyritty parantamaan ja mm. ohjeistusta asiakkaille kehitetään koko ajan, jotta asiointi olisi helpompaa ja ohjatumpaa.

Vuonna 2019 päättyneiden kehityshankkeiden projektien jalkauttaminen käytäntöön jatkui. Vuonna 2020 ei käynnistynyt uusia kehityshankkeita.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty ja raportoitu oheisessa strategiataulukossa. Tavoitteet toteutuivat pääosin. On syytä huomata, että niissä mitataan määräystason yli menevää laadun osaa, jonka on arvioitu tuottavan hankkeille ja rakennuttajille selvää lisäarvoa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i>	Rakennusvalvonta ohjaa kosteudenhallinnan huolelliseen suunnitteluun ja toteuttamiseen terveiden rakennusten aikaansaamiseksi. Mittari Noin 90 % suurista kohteissa on käytössä Kuivaketju10-toimintamalli.	Rakennusvalvonta ohjaa kaikissa hankkeissa ennakoivasti suunnittelemaan ja rakentamaan kestävästi, terveellisesti ja turvallisesti sekä esteettisesti laadukkaita rakennuksia ja ympäristöä. Hartaanselänrannan alueelle suunnitteilla olevan keskustan uuden laajentumisalueen asemakaavan suunnittelun ohjausryhmässä rakennusvalvonta edistää kaupunkirakenteen tiivistämistä, ympäristöystävällistä rakentamista, liikkumista sekä hiilijalanjäljen ja elinkaarikustannusten laskentaan perustuvan hiilineutraalisuuden tavoitteiden pilotointia ja toteutusta vuoteen 2030 mennessä, osana kokonaisvaltaisesti toteutettavaa alueellista kestävää kehitystä. Kuivaketju10 tai vastaavaa kosteudenhallintajärjestelmä edellytetään ja on käytössä kaikissa ammattirakennushankkeissa, n. 95 %. Toimintatavat Kuivaketju10/kosteudenhallintaselvityksen edellyttämiseen pientalojen luvituksessa on laadittu ja otetaan käyttöön 1.1.2021.	Tavoite toteutui
	Rakennusvalvonta ohjaa uudis- ja korjausrakentamista energiatehokkaisiin ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin. Mittarit Uudisrakentamisen energiatehokkuutta kuvaava lämpöhäviötaso ja uusiutuvien energioiden käytön huomioiva E-luku ovat 10-15 % määräysten minimitasoa parempia	Uudis- ja korjausrakentamisen ohjausmateriaaleja on päivitetty, mm. Ilmanvaihdon esilämmitys -ohje. Pandemian vuoksi koulutuksia uudis- ja korjausrakentajille ei voitu järjestää. Alkuvuodesta ehdittiin pitää ammattilaisille koulutukset jätevesistä sekä korjaamisesta ja osallistuttiin puheenvuoroin muihin koulutuksiin, kun se oli mahdollista. Loppuvuodesta osallistuttiin Rakennustarkastusyhdistyksen webinaarien järjestämiseen. Pientalorakentajille tarjottiin fyysisen koulutuksen sijasta verkossa materiaalit ja videoita. Yli 200 pientalokorjaajaa on ohjattu korjausneuvonnan sähköpostilla, puhelimella, teamsissa tai paikan päällä kohteissa. Loppuvuodesta saatiin hankittua tekniikkaa, joka mahdollistaa webinaarien järjestämisen ja esityksen tallioinnin ja sen käyttöä testattiin. Tällä mahdollistetaan koulutusten järjestäminen verkossa jatkossa. Uudisrakentamisen energiatehokkuustavoitteet saavutettiin. Asuinrakennusten pinta-aloilla painotettu keskiarvo E-luvun osalta oli 13,9 % ja ominaislämpöhäviötaso 15,6 % vaatimustasoa parempi.	Tavoite toteutui

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.</i>	Rakennusvalvonta ohjaa esteettömien ja kaikkien kannalta toimivien ja turvallisten asuin-, palvelu-, työpaikka- ja liiketilojen rakentamiseen. Myös korjaamisessa ohjataan esteettömyyttä parantaviin ratkaisuihin. Mittarit Esteettömyys uudisrakentamisessa, hissien rakentaminen	Esteettömyys selvitys ja -suunnitelma 100 % uusissa paritaloa suuremmissa asuin- ja palvelu-, työpaikka sekä liikerakentamisen kohteissa. Esteettömyyskatselmus suoritetaan 100 % luvan saaneissa esteettömyyden erikoistason palvelu- ja liikerakennuksissa. Ohjausta annettu 6 hissittömälle kerrostalohankkeelle. Ainakin kolme jälkiasennushissiiä toteutettu.	Tavoite toteutui

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	LTK/JHTK KEHITYSTOIMENPITEET	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.</i>	Sähköiset palvelut parantuvat ja laajentuvat. Mittarit Lupien käsittelyaika 90 % lupahakemuksista tehdään sähköisen järjestelmän kautta. Asiakastyytyvyyden kehitys	Lupajärjestelmää kehitetään edelleen käyttäjäystävällisemmäksi ja tehokkaammaksi. Muiden palvelujen kuten rakentamisen ohjauksen sähköisiä palveluja kehitetään. Tietomallien käyttöä lupahakemuksessa pilotoidaan. Lupien käsittelyaika pysyy saavutetulla tasolla. Asiakaspalvelukyselyt.	Lupapalvelun toiminta, jossa naapurien kuuleminen voidaan tehdä sähköpostilla ollaan ottamassa käyttöön Selainpohjainen Locus Cloud -lupaohjelma tehostaa työskentelyä. Tietomallikoulutukseen osallistuu 1 henkilö rakennusvalvonnasta ja tietomallien käytön edistämiseksi on perustettu rakennusvalvonnan sisäinen tietomalliryhmä. Lupien käsittelyaika oli keskimäärin 21,5 päivää, resurssivajauksen, lupamäärän kasvamisen ja katselmusten lisääntymisen vuoksi käsittelyaika piteni 2,5 päivää. Myös etätyöllä voi olla vaikutus käsittelyaikaan, kun välitön, tiivis yhteydenpito ja vuorovaikutus ei ollut mahdollista. 98,6 % luvista haettiin asiointipalvelun kautta. Asiakaspalvelukysely tehdään, kun päästään ns. normaaliin asiakaspalveluun pandemian jälkeen.	Tavoite toteutui

Keskeisimmät kaupunkistrategiaa toteuttavat toimenpiteet vuonna 2020

Talousarviossa hyväksytty toimintakate toteutui hyväksytyyn talousarvion puitteissa ja ylitti tavoitteen huolimatta siitä, että luvitetun uudisrakentamisen määrä väheni 24,1 % vuosien 2019–2018 keskiarvosta.

Digitaalisten palvelujen tarjonnan kehittäminen kuntalaisille ja yrityksille eteni suunnitelmallisesti. Vuonna 2020 rakennusluvista 98,6 % saapui sähköisesti ja kaikki rakennuslupa-asiakirjat tallennettiin sähköiseen muotoon. Valtuustoon nähden sitovat ympäristötavoitteet toteutuivat.

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2020

RAKENNUSLAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020	TP2019
Toimintatuotot	3 472	0	3 472	3 845	373	111	5 070
Toimintakulut	-3 349	0	-3 349	-3 086	263	92	-3 200
Toimintakate	123	0	123	759	636	617	1 870

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

RAKENNUSLAUTAKUNTA 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	83	0	83	56	-27	67
Maksutuotot	3 380	0	3 380	3 783	403	112
Tuet ja avustukset	6	0	6	6	0	92
Tilavuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut vuokratuotot	3	0	3	1	-2	24
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	3 472	0	3 472	3 845	373	111
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-2 067	0	-2 067	-2 008	59	97
Palvelujen ostot	-925	0	-925	-696	229	75
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-925	0	-925	-696	229	75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82	0	-82	-64	18	78
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Palvelusetelimenot	0	0	0	0	0	0
Muut avustukset	0	0	0	0	0	0
Tilavuokratulut	-151	0	-151	-151	0	100
Muut vuokratulut	-116	0	-116	-151	-35	130
Muut toimintakulut	-8	0	-8	-16	-8	195
Toimintakulut yhteensä	-3 349	0	-3 349	-3 086	263	92
TOIMINTAKATE	123	0	123	759	636	617

Rakennusvalvonnan toimintakate toteutui 0,636 M€ talousarviota parempana (TA2020 0,123 M€ TP2020 0,759 M€). Tulojen määrä ylitti 0,373 M€ (10,7 %) budjetoidun määrän. Tulojen ylitys johtui rakentamisen vilkkauksen normaalista vaihtelusta, joulukuun rakennusvalvontamaksutuotot toteutuivat 0,274 M€ ennustettua suurempina.

Toimintakulujen määrä alitti 0,263 M€ (-7,8 %) budjetoidun määrän. Palvelujen ostot alittuivat 0,229 M€ (24,7 %) koska budjetoidut palvelujen ostot eivät toteutuneet täysimääräisinä muun muassa toimisto- ja asiantuntijapalveluissa. Koronapandemia aiheutti osaltaan palvelujen oston vähenemistä muun muassa majoitus- ja matkustuspalveluissa sekä opetus- ja kulttuuripalveluissa. Henkilöstökulujen alitus 0,059 M€ (2,8 %) johtui suunnitellun rekrytoinnin viivästyisestä.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

RAKENNUSLAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	30	30	29	27
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	3	0	1	3
Tilapäiset	-	1	3	2	3
Organisatoriset muutokset	-	0	0	0	0
Yhteensä	-	31	33	31	30
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	33	29	29	29	25
Tilapäiset	2	2	3	2	4
Yhteensä	35	31	32	31	29
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	1,7	2,9	1,2	0,8
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-1 635	-1 599	-1 541	-1 477	-1 386
Eläkekulut	-376	-352	-346	-328	-316
Muut henkilösivukulut	-56	-58	-53	-59	-68
Yhteensä	-2 067	-2 008	-1 940	-1 864	-1 770

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaoloprosentit. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaoloprosentit. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Henkilöstön kokonaismäärä väheni tilapäisesti 2 henkilöllä.

Uutta henkilökuntaa rekrytoitiin eläkkeelle jäävien tai irtisanoutuneiden työntekijöiden tilalle kaupungin rekrytointiohjelmien mukaisesti. Uuden henkilökunnan rekrytoinnilla varmistettiin lupaprosessin sujuminen työmäärän kasvettua. Lupien ja katselmusten määrä kasvoi, vaikka luvittavat neliömäärät vähenivät.

Henkilöstösuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti (TA 2020 35 henkilöä). Eläkepoistuma oli 3 henkilöä. Vuoden 2020 lopussa rakennusvalvonnassa työskenteli 31 asiantuntijaa, rekrytointi eläköityneiden tilalle siirtyi vuodelle 2021. Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti laski ja se oli vuonna 2020 1,7 % (vuonna 2019 2,9 %).

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Rakentamisen suhdanteet ovat kääntyneet laskuun ja rakentamisen määrän arvioidaan vähenevän tulevina vuosina. Volyymin väheneminen pienentää lupatuottoja, mutta mahdollistaa resurssien kohdentamisen jatkuvaan rakennetun ympäristön valvontaan. Henkilöstökulut eivät vastaavasti laske, koska vastaavasti korjausrakentamisen suhteellinen osuus lisääntyy, mikä edellyttää kohdekohtaisesti uudisrakentamista enemmän yksilöllistä ohjausta sekä toteutuksen että suunnittelun osalta. Suhdanteiden kehittymiseen ei ole mahdollisuutta vaikuttaa rakennusvalvonnan omilla toimenpiteillä.

7.2 Oulun kaupungin kehittämissalkut

Yhteenveto

Ne kaupungin hankkeet ja projektit, joissa osa rahoituksesta tulee ulkopuolisista rahoituslähteistä, on jaettu viiteen poikkitoiminnalliseen kehittämissalkkuun. Salkuissa on useiden eri toimialojen ja liikelaitosten toteuttamia ja hallinnoimia kehittämishankkeita ja -projekteja, jossa kunkin salkun hankkeita yhdistää niiden päämäärä. Lisäksi salkuissa ovat sellaiset yhteistyökumppaneiden toteuttamat projektit, joihin kaupunki on myöntänyt kuntarahoitusosuuden, koska projektit edistävät myös kaupungin tavoitteita. Kehittämissalkut vuonna 2020:

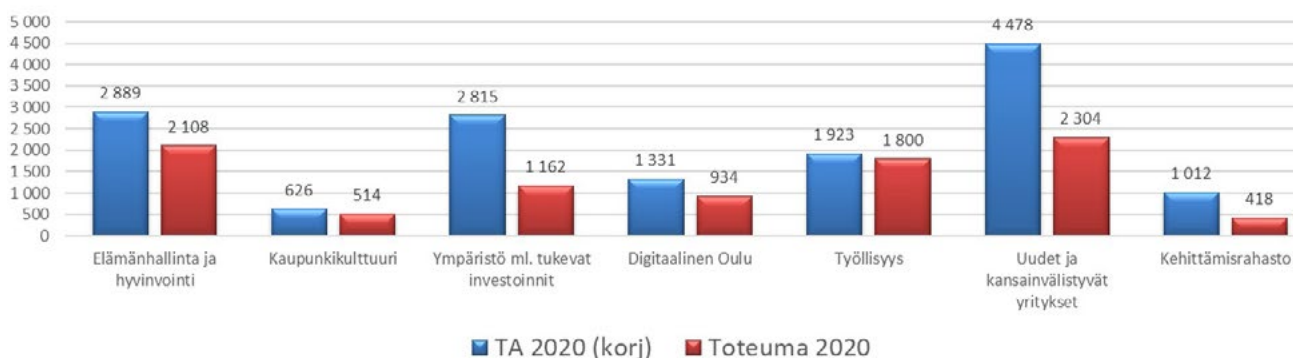
- Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi
- Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri
- Ympäristö
- Työllä hyvinvointia
- Digitaalinen Oulu

Kuudenteen salkkuun, Uudet ja kansainvälistyvät yritykset, sisältyy Business Oulun omistamat ja hallinnoimat projektit sekä sellaiset elinkeinotoimintaa edistävät yhteistyökumppaneiden hankkeet, joihin kaupunki on myöntänyt kuntarahoitusosuuden.

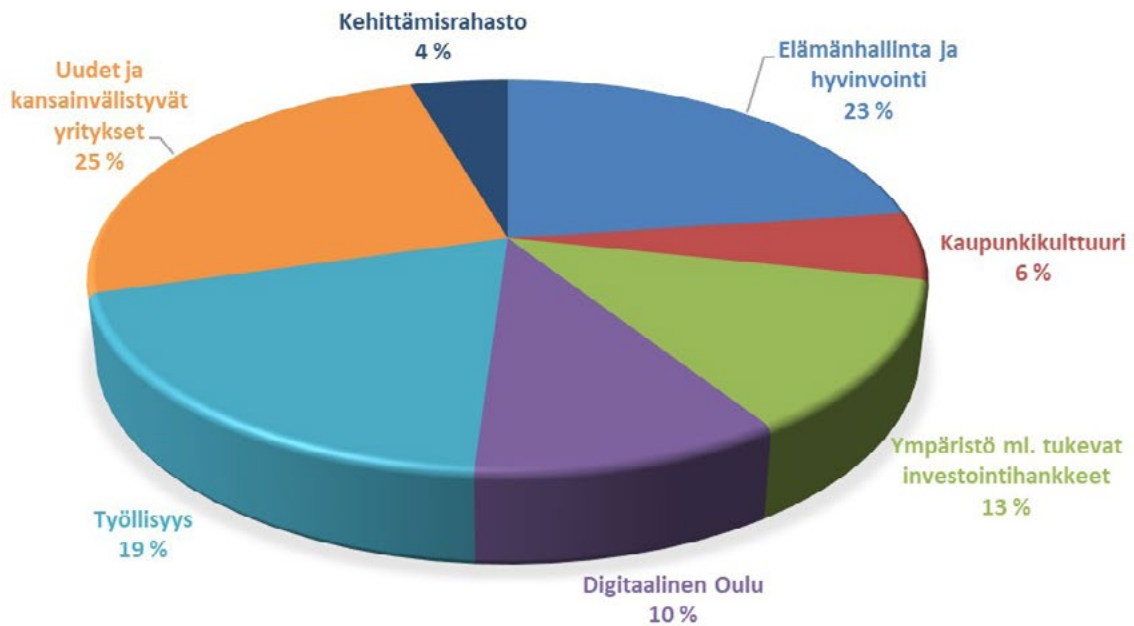
Alkuvuodesta käynnistynyt koronapandemia heijastui suoraan myös kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden hanketoimintaan 2020. Rahoittajat avasivat ns. koronahakuja koronan vaikutusten lieventämiseksi ja heikoimmassa asemassa olevien tilanteen helpottamiseksi. Toisaalta koronan aiheuttamat poikkeustoimet vaikuttivat käynnissä oleviin hankkeisiin ja projekteihin siten, että osaa niiden toimenpiteistä ei voitu toteuttaa alun perin suunnitellulla tavalla. Tilaisuudet siirtyivät pidettäviksi etänä ja matkoja siirrettiin toteutettaviksi myöhemmin.

Kehittämissalkkujen hankkeisiin ja projekteihin budjetoitiin 2020 alun perin 9,5 milj. euroa (tulot) ja -18,5 milj. euroa (menot) Salkkujen projekteissa toteutuneet kustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 5,7 milj. euroa (tulot) ja -9,2 milj. euroa (menot). Toteuma oli 61 % vuoden 2020 aikana muutetussa talousarviossa hankkeisiin ja projekteihin varatuista määrärahoista. Edellä mainittuun kokonaisuuteen on laskettu kaupunginhallituksen kehittämissalkkujen ja työllisyysmäärärahojen käyttö, kehittämisrahastosta elinkeinopoliittisiin hankkeisiin maksetut kuntarahoitusosuudet sekä toimialojen ja liikelaitosten talousarvioihin hankkeisiin varattujen määrärahojen käyttö. Toteutuneet kustannukset ja niiden jakautuminen salkuittain käyvät ilmi alla olevista kuvista.

Toteuma yht. 9,2 milj.€ / 15,1 milj.€
61 % budjetoidusta

Kuva 6. Kehittämishankkeissa toteutuneet kustannukset vs. TA 2020 (korj.)

Kuva 7. Salkuissa toteutuneiden kustannusten jakautuminen salkuittain vuonna 2020

Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi

Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi -kehittämissalkku perustuu hyvinvointikertomustyöhön ja Oulun kaupunkistrategian 2026 strategiseen painopisteeseen: Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki sekä sen linjauksiin "Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki". Salkun painopisteet ovat 1: Kuntalaisen hyvinvointi, elämänhallinta ja terveydentila paranevat ja 2: Vaikuttavat ja tehokkaat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti. Työssä toteutetaan asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen linjauksia, jotka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.9.2019.

Hyvinvoinnin edistämisen ohjaus-/salkkuryhmä on poikikahallinnollinen ja siinä on edustajat hyvinvointipalveluista, sivistys- ja kulttuuripalveluista, konsernihallinnosta, yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista ja BusinessOulusta. Salkun rooli on olla aktiivinen myös hyvinvoinnin alueellisessa ja valtakunnallisessa kehittämisessä ja tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Vuotta 2020 keskiössä olivat erityisesti lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen, eri rahoituslähteiden osalta haavoittuvien ryhmien tilanteen huomioiminen COVID-19 -kriisissä sekä kaupungin yhteistyö eri järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.

Vuonna 2020 Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi –salkku sisälsi omia hankkeita tai osatoteuttajahankkeita 17 ja muiden toteuttamia rahoitus- ja yhteistyöhankkeita 12. Hankkeista päättyi vuoden mittaan 7, joista 3 oli kaupungin omia ja 4 rahoitus- ja yhteistyöhankkeita. Hankkeita käynnistyi 13, joista 9 kaupungin omaa sekä 4 rahoitus- ja

yhteistyöhanketta. Aktiivisuutta lisäsivät erityisesti Marinin hallitusohjelman rahoitushaut, joita avautui kaupungin tarpeisiin vastaten sekä EU-ohjelmakauden 2014 - 2020 viimeiset rakennerahastohaut, joihin osallistuivat erityisesti yhteistyökumppanit. Rahoitus- ja yhteistyöhankkeita, joihin ohjataan asiakkaita toteuttavat tällä hetkellä mm. Oulun diakonissalaitoksen säätiö, Kris Oulu ry, Suomen Punaisen Ristin Oulun piiri, ODL Liikuntaklinikka, Helsingin diakonissalaitos sekä Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu, PoPLi ry.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja opetushallituksen rahoitukset muodostavat salkusta tällä hetkellä merkittävän osan. **KOTA 6** -hankkeessa Opetushallituksen rahoitusta käytetään koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, avustajien palkkaamiseen, opetusryhmien joustavaan muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan niin että oppilas saa tarvitsemansa tuen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. **Positiivinen diskriminaatio varhaiskasvatuksessa** -hankkeen rahoituksella on saatu palkattua lähienkilöstöä alueille, joissa on tunnistettu syrjäytymisriskejä. Projektin aikana saadaan kokemuksia varhaiskasvatuksen tuen prosessin kehittämiseen ja luodaan toimintamalli varhaiskasvatuksen kuraattori- psykologitoimintaan. **Lakeuden tutorit** -hankkeessa vakiinutetaan alueellista tutortoimintaa, jaetaan osaamista, otetaan käyttöön sähköinen alusta ja kehitetään oppilasaagenttitoimintaa. **Kaksikielisen opetuksen laajentaminen** -projekti vahvistaa yhtenäistä kielipolkuja esiopetuksesta alkuopetukseen sekä tarjoaa lapsille kielirikasteista toimintaa ja huoltajille tietoa tuleviin kielivalintoihin alkuopetuksessa.

Vuonna 2020 käynnistyneessä **Yhdessä HOP** - yhtä matkaa hyvinvoinnin ja osallisuuden polulla -hankkeessa lisätään varhaiskasvatuksen tasa-arvoa lisäämällä syrjäytymisriskissä olevien lasten ja perheiden säännöllistä erityispedagogista ohjausta, yksilöllistä tukea sekä pedagogisen kuntoutuksen toimenpiteitä ja kehitetään pedagogista johtamista. **Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimet (Kota7)** –projektin rahoituksella oppilaille annetaan tukea ennen ongelmien kasaantumista moniammatillisella yhteistyöllä oppilashuollon kanssa. **Nuorten politiikkakoulun** tarkoituksena on saada nuoret innostumaan vaikuttamisesta sekä saamaan niitä olennaisia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan vaikuttamiseen ja yhteiskunnassa toimimiseen. **Alakko nää opettajutoria** -projekti kehittää uuden opetus suunnitelman mukaista toimintakulttuuria Oulun perusopetuksen kouluissa ja lisää koulutuksellista tasa-arvoa kaupungin sisällä.

Move 2020-2021 -hanke tukee Move-seurantajärjestelmän käyttöä. Fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen tiedonkeruu- ja palautejärjestelmä Move tuottaa tietoa oppilaan toimintakyvystä ja kannustaa oppilasta sen kehittämiseen. **Puoli päivää pihalla** -projektissa varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria liikunnallistetaan ulkona oppimisen ja ulkoilmakasvatuksen osalta vahvistamalla varhaiskasvatuksen henkilökunnan pedagogista osaamista ulkona. **Oulun kerhotoiminta 2020** -hankkeessa tuetaan vähän harrastavia oppilaita vuosiluokilla 3–9. Resurssin jaossa huomioidaan ne alueet, joissa on tarjolla vähän muuta harrastustoimintaa pitkien välimatkojen vuoksi tai joissa lasten ja nuorten harrastustoiminta on muuten vähäistä alueen sosioekonomisen taustan takia. **NURRI**-hankkeessa Oulun kaupunkiin luodaan **NURRI**-toimintamalli, jonka kohderyhmänä on nuoret, joiden on epäilty syylistyneen useisiin ja vakavampiin rikoksiin. Viranomaisella tai muulla toimijalla on myös voinut herätä erityinen huoli nuoren päihteiden käytöstä tai muusta uhasta, joka lisää syrjäytymisen ja rikosten jatkumisen riskiä.

Hyvinvointipalveluissa käynnistyi **ASTE - Asunottomien sote-palveluiden kehittämishanke** Sosiaali- ja terveysministeriön rahoituksella vuosille 2020-2022. Oulun kaupunki osallistuu hallitusohjelman mukaiseen yhteistyöhön asunottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä. Toteutuksessa oli lisäksi kaksi kuuden suurimman kaupungin 6Aika-yhteistyöstrategian hanketta, **Hippa - Hyvinvointia ja parempaa palveluasumista digitalisaation avulla** sekä juuri päättynyt **CoHeWe - Co-Created Health and Wellbeing**. Hippa-hankkeessa hankekumppaneiden kanssa yhdessä kehitetty <https://www.tuttunet.fi/> tukee digitaalisten tuotteiden ja palveluiden kehittäjiä yhteistyössä sote-, rakennus- ja ICT-alan sekä liiketoiminnan innovaatiokeskittymien, hubien ja testlabien kanssa ympäri Suomea. 6Aika CoHeWe -hankkeessa kehitettiin kaupunkien roolia palveluntuottajasta kohti innovatiivisten hyvinvointi- ja terveyspalvelujen mahdollistajaa. Kaupunkien yhteinen kokeilualustatoiminta tarjosi yrityksille validointia uusille palvelukonsepteille ja markkinareferenssejä kansallisella tasolla. Hankkeessa syntyi myös Yhteiskehittämisen opas

sosiaali- ja terveydenhuoltoon, joka löytyy osoitteesta <https://cohewe.eu/materiaalit/>. Oulussa, Helsingissä, Vantaalla ja Tampereella hankkeen yhteiskehittämiseen osallistui noin 150 yritystä, 830 sote-alan ammattilaista ja 1490 asiakasta kehitti ja testasi hankkeessa palveluja.

Oulun yliopiston SOLOGS - Vähähiilinen SOTE-lähipalvelulogiikka -projektissa kehitettiin Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuutta asiakkaiden saavutettavuuden, asiakas- ja markkinapotentiaalin sekä palveluverkon logistiikan tehokkuuden näkökulmista. Tulokset on julkaistu: <http://urn.fi/urn:isbn:9789526228303>. ODL Liikuntaklinikan Nainen +45 -hankkeen tavoitteena on kehittää, testata, arvioida ja levittää elintapaohjauksen malli työttömien yli 45-vuotiaiden naisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseksi ja sitä kautta työkyvyn ja työllistymismahdollisuuksien vahvistamiseksi. Kohderyhmään kuuluville työttömille 45-64 -vuotiaalle naisille järjestetään elintapaohjausta ryhmä- ja yksilömuotoisesti.

Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu, PoPLi ry:n **NOVA2** - Nuorille osallisuutta ja toimintakykyä kokemusliikunnalla -hankkeessa vahvistetaan v. 2018-2021 työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien 15-29 -vuotiaiden osallisuutta ja toimintakykyä matalan kynnyksen liikuntatoiminnan avulla ja luodaan edellytyksiä nuorten koulutukseen ja työelämään siirtymiselle. Lisäksi tuetaan kuntia, urheiluseuroja ja paikallisia yhdistyksiä sote- ja alueuudistuksessa nuorille kohdennettujen liikunta- ja hyvinvointipalvelujen kehittämisessä. Vuosina 2018-2021 toteutettavassa ODL:n **Kultusta voimaa** - Kulttuuri- ja liikunta- sekä ura- ja voimaantumispainotteinen toiminta nuorille -hankkeessa rakennetaan 18-29 -vuotiaalle nuorisolähtöinen toimintamalli, joka toimii nuorta vahvistavana ja vieraantumista vähentävänä siltana elämän tärkeissä siirtymävaiheissa ja poluttaa eteenpäin kohti koulutus- tai työllisyystavoitteita. Suomen Punaisen Ristin Oulun piirin toteuttaman **NOY - Nuoret osaksi yhteisöämme** -hanke (2019-2021) parantaa ilman työ- tai koulutuspaikkaa olevien 16-29 -vuotiaiden elämänhallintaa, hyvinvointia ja arjen taitoja erilaisten toiminnallisten menetelmien ja ryhmätoiminnan avulla.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätöön **Vamos Oulu** -hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan yhdessä nuorten sekä verkostojen kanssa päihde- ja mielenterveyspalveluihin integroitava, sosiaalista kuntoutumista tukeva toimintakonsepti. **Vamos Verso** - hanke edistää 16-29 -vuotiaiden maahanmuuttajataustaisten nuorten kotoutumista ja osallisuutta. Oulun diakonissalaitoksen säätöön **Yhdistämö**-hankkeessa kehitetään hyvinvointialusta-toimintamalli työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten aikuisten osallisuuden ja työ- ja toimintakyvyn vahvistamiseksi.

Kris Oulu ry:n **BackUp!** -hankkeessa parannetaan työelämän ulkopuolella olevien asiakkaiden työ- ja toimintakykyä, jotta työelämään siirtyminen olisi mahdollista tulevaisuudessa. Kohderyhmänä ovat lainrikkojатаustaiset (avo- tai laitoserangaistusta suorittavat, valvotussa koeva-

paudessa olevat ja eri yhdyskuntaseuraamuksissa olevat) ja päihdetaustaiset, syrjäytyneet sekä syrjäytymisvaarassa olevat, työelämän ulkopuolella olevat. Hankkeen avulla lisätään asiakkaiden osallisuutta ja kiinnittymistä takaisin osaksi yhteiskuntaan.

Vuoden mittaan päättyneistä hankkeista sivistys- ja kulttuuripalveluiden **Arki haltuun – yhteistyöllä Oulussa** –hankkeessa Byströmin Ohjaamon työntekijät toimivat alueilla hyvinvointikeskuksissa sekä alueiden yhteistyöryhmissä etsien palveluiden piiriin ne nuoret, jotka ovat jääneet ulkopuolelle tai joilla on riski syrjäytyä. Asiakkuuksia jouduttiin rajaamaan, toimintaan mahtui mukaan 253 nuorta. Mielenvireys ry:n **Tolppa** -toimintakyvyn ja osallisuuden parantaminen luonnon parissa -hankkeessa Green Care -toiminnan avulla tuettiin vaikeuksia ennalta ehkäisevää, hyvinvointia ja elämänhallintaa tukevaa vaikutusta yksilöllisesti ja ryhmässä, sekä kokonaisvaltaista voimaantumista ja elämänhallinnan vahvistumista. Hankkeen kehittämistyö, toiminta ja tulokset kuvataan painetussa loppujulkaisussa, joka löytyy sähköisesti osoitteesta: <https://www.oukapalvelut.fi/kehittamishankkeet/Hankekortti1.asp?ID=730>. **ITU 2 – Inklusiivisella toimintatavalla uutta** -projektissa kehitettiin yhdessä ODL:n ja Diakin kanssa alueellinen Rajakylän asukkaita osallistava toimintamalli, joka edistää alueen asukkaiden hyvinvointia, työkykyisyyttä sekä osallisuutta ja vahvistaa turvallisuutta. Hankkeen kehittämistyö on kuvattu kattavasti julkaisuun: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/336741/DIAK_Tyoelama19_WEB.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Koronapandemiaan liittyvänä toimena toteutettiin kevästä syksyyn kestänyt seurakuntayhtymän **OuluToivo2020** -projekti, jonka avulla autettiin ihmisiä koronatilanteen tuomassa ahdingossa. Välittömän avun tarjonta kohderyhmälle toteutettiin luomalla palvelupiste puhelinpäivystystoimintana (keskusteluapu, palvelunohjaus) sekä antamalla ruoka-apua keskustelutilaisuuksien yhteydessä. Kulttuuriosuuskunta Ilmeen **Elävä kuolema** -hankkeen avulla lisättiin saattohoitopotilaan sairaalaympäristön viihtyvyyttä, luotiin uusia toimintatapoja ja välineitä kuoleman käsittelemiseen osastolla ja yhteiskunnassa taiteen keinoin. Taiteilijat työskentelivät Oulun kaupunginsairaalan palliatiivisen ja saattohoidon osasto A2:lla, jonka tarpeesta projekti suunniteltiin. Monipuolisesta toiminnasta esimerkkinä on osastolle pysyvästi jäävä Taideapteekki, 23 kuvataideteosta sekä kasvivaunu.

Salkussa olevien hankkeiden yhteenlaskettu toteuma vuonna 2020 oli tulot 1,5 milj., menot - 2,1 milj. euroa.

Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri -salkku tukee kaupunkistrategian 2026 strategista painopistettä **Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki** ja sen linjauksia: **Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.** Salkun painopisteet ovat 1) Yhteisöllinen kaupun-

kikulttuuri, 2) Toimintaympäristöt ja toimintamallit sekä 3) Tapahtumat. Poikkihallinnollisessa salkkutyössä ovat mukana edustajat konsernihallinnosta, sivistys- ja kulttuuripalveluista, hyvinvointipalveluista, yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista sekä BusinessOulusta. Salkkutyötä linjaa kulttuuristrategia, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.12.2020 § 1. Kaikki salkun hankkeet tukevat kulttuuripääkaupunkihaun kokonaisuutta. Projekteilla saatetaan usein jokin osa-alue kuntoon, kuten esimerkiksi nostetaan eri tavoin kansainvälisen osaamisen tasoa. Rahoitus- ja yhteistyöhankkeissa keskeistä on ollut kulttuurialan toimijoiden aktivointi rahoitushakuihin ja projektimuotoiseen kehittämiseen, mikä on tuottanut erinomaista tulosta. Kaupunkikulttuurin kehittämiskokous sisälsi yhteensä 17 hanketta, joista omia hankkeita tai osallistumisia osatoiteuttajana 10 ja muiden toteuttamia rahoitus- ja yhteistyöhankkeita 7. Hankkeista päättyi vuoden mittaan 6. Vuonna 2020 käynnistyi 8 projektia, joista 5 omia ja 3 rahoitus- ja yhteistyöhankkeita.

Keväällä 2020 päättyi **Turkansaaren ulkomuseoalueen saavutettavuus** -projekti, jonka tuloksena ulkomuseoalueelle pääsy ja pysäköinti on helpottunut ja ulkomuseo palvelee enemmän erilaisia ryhmiä, kuten liikuntarajoitteisia ja pienten lasten kanssa liikkuvia perheitä. Saavutettavuuden ja esteettömyyden parantaminen näkyi tänä poikkeuksellisena kesänä. Kuuden viikon aikana Turkansaarella vieraili 10 340 kävijää. Erityisesti hankkeessa toteutettu esteetön metsäpolku on saanut positiivista asiakaspalautetta. Alueella kulkeminen on helppoa myös tulevaisuudessa. Projektiin saatiin 100% Leader-rahoitus. Valveen elokuvakoulun **Koulujen elokuvaviikko 2020** -projektin toteuttamaa elokuvaviikkoa vietti yli 180 000 lasta ja nuorta ympäri Suomen. Elokuvaviikolla tutustuttiin monipuolisesti elokuvataiteeseen ja –kulttuuriin, ja oppilaat eri puolilla Suomea tekivät omia elokuvia ja opiskelivat tuttuja oppiaineita elokuvan kielellä. Kulttuuritalo Valveen **Taiteen ja kulttuurin harrastustunnit** -hanke toteutti lapsilähtöisesti taiteen ja kulttuurin harrastustuntitoimintaa järjestäjinä taiteen perusopetus, lastenkulttuurikeskus ja kolmannen sektorin toimijat. Opetuspalveluissa toteutettiin **Valovoimainen Oulu – liikkuva lukio 2020** -projekti, jossa koronakriisistä huolimatta Liikkuva opiskelu -toiminta on saatu liitettyä kiinteäksi osaksi suurimman osan Oulun lukiodien arkea yhdessä Oulun yliopiston ja omien opettajien kanssa. Toimintakulttuurin muutosta voitiin lisäksi tukea kaluste- ja välinehankinnoilla, koska kaikkia toimintaan varattuja rahoja ei pystytty käyttämään Covid 19 -poikkeusolojen vuoksi. Kulttuuriosuuskunta ILMEen **Yhteisö- ja soveltavan taiteen tuotanto- ja verkostokeskuksen kehittäminen** -hankkeessa kehitettiin ILMEen toiminnassa pysyvä tuotantorakenne taiteelle, joka lisää osallisuutta yhteisöön ja osallistumista kulttuuriin. Tuotantokeskuksen toiminnan tueksi luotiin monialainen verkosto, joka koostuu hallinnon, sote-alan, järjestöjen ja kuntien toimijoista. Toiminnalla edistetään taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta tekemällä taidetta ihmisten kanssa, jotka ovat vaarassa jäädä taide- ja kulttuuripalveluiden ulkopuolelle ja tuomalla esiin ilmiöitä ja ihmisryhmiä, jotka muuten jäisivät

huomaamatta. Konkreettisten taideprojektien lisäksi ILME loi toimintamallin yhdessä verkoston kanssa ja sai sille pysyvää rahoitusta. Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry:n **Elämysten tapahtumamaakunta** -hanke kehitti vuosina 2019-2020 kulttuuritapahtumia ja vahvisti niiden toimintaa Pohjois-Pohjanmaan alueella erityisesti yhteistyötä ja markkinointia kehittämällä.

Konsernihallinnon **EU-osaamisen nosto** -osatoteutuksessa keskitytään kulttuuripääkaupunkiteemaan, ja nostetaan samalla myös koko organisaation EU-osaamista. Hanketta toteutetaan päätoteuttajan Oulun ammattikorkeakoulun sekä osatoteuttajien Oulun yliopiston, Centria-ammattikorkeakoulun sekä BusinessOulun kanssa, joilla kaikilla on hankekokonaisuudessa oma fokuksensa. Vuonna 2019 käynnistyneessä kansainvälisessä **Culture United** -hankkeessa Oulun teemaksi on valittu terva. Mukana on 9 hankekumppania 5 eri maasta. **Väylät auki** – Pohjois-Pohjanmaan luova talous Euroopan kartalle -hanke lisäsi alueen kulttuurialan ja luovan talouden kansainvälistä viestintää ja markkinointia sekä edisti Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemuksen kulttuuriohjelman pääprojektien kansainvälistymistä. Tavoitteet saavutettiin: kansainvälinen viestintä- ja markkinointisuunnitelma, esite sekä video löytyvät <https://www.oulu2026.eu/join-us/>. Sosiaaliseen mediaan suunnattuja markkinointitoimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti. Yhdelle tai useammalle Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemuksen kulttuuriohjelman pääprojektille on löydetty kansainvälinen yhteistyökumppani ja Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemuksen kulttuuriohjelman lippulaivahankkeiden ja pääprojektien konseptointi ovat valmiita.

Oulun yliopiston **OSAaValo - Valaistusosaaminen pohjoisen vetovoimana** -projektissa luodaan älykkään ja vähähiilisen valaistuksen osaamiskeskittymä Pohjois-Pohjanmaalle ja Pohjois-Savoon käynnistämällä valaistussuunnittelua koskeva täydennyskoulutus Oulun yliopistossa ja Savonia ammattikorkeakoulussa. Samalla tuetaan osallistujakaupunkien elinvoimaisuutta, vetovoimaa ja yritystoimintaa kehittämällä valaistusosaamista ja tutkimusta, liiketoimintamalleja sekä valoon liittyvää tapahtumatarjontaa ja pimeän ajan kaupunkiympäristöä. Oulun Kirjailijaseuran **Black Hole** -kehittämishankkeen tavoitteena on oululaisen kirjallisuuden esiintuonti sekä viennin kehittäminen. Hankkeessa kootaan pohjoismaisten kirjallisuustoimijoiden verkosto ja luodaan Black Hole -seminaarin tapahtumakonsepti.

Urban Boost -hankkeessa Oulu Urban Culture ry kehittää 18-29 -vuotiaille työttömille nuorille suunnattuja innovatiivisia kulttuurityöpaja- ja kulttuurilaboratoriomalleja. Kulttuurilaboratorio tarjoaa kulttuuritoiminnan kokeilualustan nuorille tekijöille Oulun Pikisaareissa. Hanke edistää nuorten työllistymistä kulttuurialalle, työllistää kulttuurialan ammattilaisia kohderyhmän ohjaamiseen, kehittää uusia tapoja käyttää kaupunkitilaa, tuottaa yhteisöllistä kaupunkikulttuuria ja kannustaa nuoria aikuisia omaehtoisen kulttuuritoiminnan pariin. Taikabox ry:n **Warjakan**

tarinat - lisätty todellisuuskokemus ja -galleria -projekti hyödyntää Oulunsalon Varjakan alueen olemassa olevaa kulttuuriperintöä alueen elinvoiman kehittämiseksi taide-, historia- ja yhteisökeskeisesti. Warjaka-sovellus löytyy jo Google Play -kaupasta ja AppStoresta. Veeran Verstaan **Vapaata tilaa** -hankkeessa tuotetaan taide- ja kulttuurialojen yhteisöille yhteiskunnallisen yrittäjyyden ohjausmalli. Taideinterventio tuodaan yhteiskunnallisen yritystoiminnan kehittämisprosessiin. Hankkeessa tuotetaan taide- ja kulttuurialoille suunnattu yhteiskunnallisen yrittäjyyden koulutus ja opas sekä tuotetaan kokonaisvaltainen ekologinen taide-elämäalusta. Hankkeen taidetyöpajoissa syntyy uusi oppimisen malli, jossa taide on lähtökohtana yhdessä työskentelyllä.

Kulttuuritalo Valveella toteutuksessa olivat **Kaupunginosataiteilijat** ja toisiaan tukevat **Lukulumoa ja kirjavimmaa** sekä **Kieku – kirjailijavierailut ja valtakunnallinen sanataidepankki**. Loppuvuodesta kirjastossa käynnistyi edustuksellista demokratiaa tukeva **Kirjastoista kansanvallan foorumeita**, joka myös osaltaan tukee Oulu2026-työtä. Lisäksi Interreg-hankkeista osallistutaan Pohjola-Nordenin **Folkverkstan**-yhteistyö- ja rahoitushankkeeseen, joka vahvistaa Oulun yhteistyötä Pohjois-kalotti-alueella, jotta aikamme yhteiskunnallisia haasteita voidaan ratkaista yhdessä.

Salkkuun kuuluvien hankkeiden toteuma vuonna 2020 oli yhteensä tulot 0,27 milj., menot – 0,5 milj. euroa.

Ympäristö

Ympäristöohjelmassa 2026 ja sen osaksi kuuluvassa projektisalkussa on neljä painopistettä: 1) Kasvamme kestävästi, 2) Toimimme resurssiviisaasti, 3) Luonto on voimavaramme ja 4) Edistämme ympäristövastuullisuutta. Vuonna 2020 aloitettiin seuraavien ympäristöohjelmaan kuuluvien suunnitelmien laatiminen yhdyskuntajohtajan nimeämässä työryhmissä: Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP - Sustainable Urban Mobility Plan), Kiertotalouden tiekartta ja Hiilineluselvitys sekä kaupungin periaatteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden laatiminen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Kaupungin omista projekteista salkussa päättyi vuodenvaihteessa 2020-2021 kuusi, suunnittelu- tai rahoituksen hakuvaiheessa oli viisi ja toteutusvaiheessa, edelleen vuonna 2021 jatkuvia projekteja puolestaan kuusi kappaletta. Yhteistyökumppaneiden toteuttamia ja kaupungin rahoittamia eri vaiheissa olevia projekteja salkussa oli kaikkiaan viisi. Ympäristösalkkuun kuuluvien projektien yhteenlaskettu toteuma vuonna 2020 oli tulot 409 000 euroa, menot -785 000 euroa. Kun lisäksi otetaan huomioon ympäristöohjelman toteuttamista tukeva Mäntybaanan investointihanke, yhteenlaskettu toteuma oli tulot 0,79 milj. euroa ja menot noin -1,2 milj. euroa. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut (YYP) oli yksi vuoden 2020 lopussa päättyneen 6Ajan **CircVol-Suurivolyymisten teollisten sivuvirtojen ja maamassojen hyödyntäminen kaupungeissa** -hankkeen osatoteuttajista, jossa Oulun kehitettiin Välima-

kiertotalousalueen ympärille ja Oulun seudun kiertotalouteen liittyen verkostoa ja toteutettiin hankkeen pilotit (vesiensuojelurakenne, kasvatuskokeet, biokaasukäsikirja ja hyperspektrikuvantamisen tutkiminen). Tuloksina saatiin tietotaitoa ja verkostoja hankkeessa järjestettyjen tilaisuuksien myötä, tietoa biohiilestä ja vesiensuojelurakenteista ja niityistä/kasvatuskokeista sekä biokaasukäyttöisestä kalustosta. Tuotoksina myös uutta Välimaan markkinointimateriaalia ja nettisivut.

Tilapalvelut liikelaitos on toiminut osatoteuttajana toisessa 6Aikaan kuuluvassa **EKAT-hankkeessa**, jonka työpaketissa 2 kehitettiin Energiategohkuuskumppanimallia (ETKU). Pilotointien perusteella ETKUa kehitettiin edelleen ennen kilpailutuksen aloittamista, jota valmisteltiin vuoden 2020 lopussa. Fourdegin ns. älykästä lämmitystä lähdettiin visualisoimaan käyttäjille yhteistyössä Collapick Companyn kanssa. Rakennusautomaation optimointia eli datan hyödyntämistä taas pilotoitiin Moxiecon Oy:n kanssa ja vastikkeetonta kokeilua olosuhdedatan parissa pilotoitiin Loopshoren kanssa. EKAT hankkeen lopputuloksia koottiin useaan oppaaseen. Datan todettiin kaikkien kaupunkien osalta olevan edelleen hyvin hajallaan ja sen hyödyntämisen olevan haastavaa, mikä vaatii vielä paljon kehitystyötä, jotta tarvittava data liikkuisi ketterästi alustalle. Työpaketissa 3 luvattu Raksilan energiavisio valmistui ja sen tulokset herättivät laajasti mielenkiintoa valtakunnallisesti. Kaikki energiategohkuuteen ja päästövähennyksiin ehdotetut toimenpiteet todettiin kannattaviksi ja vietiin sellaisinaan mukaan Oulun uimahallin hankesuunniteluun. Nämä toimenpiteet saataneen myös toteutukseen, kun Oulun uimahallin rakennustyöt käynnistyvät.

Niin ikään 6Aika -strategiaa toteuttava **Vähähiilinen liikenne liikennehubissa** -hanke käynnistyi keväätalvella 2020 toteuttajakaupunkien järjestämällä yhteistyökierueella, jonka eteneminen keskeytyi koronan aiheuttamiin matkustamis- ja kokoontumisrajoituksiin. Oulu järjesti oman tapahtumansa sidosryhmilleen webinaarina toukokuussa 2020. Koronan aiheuttamat liikkumisen muutokset vaikuttivat Oulun osatoteutuksen toteuttamiseen myös niin, että kohdealue päädyttiin syksyllä muuttamaan Linnanmaalta vastaavaan liikennehubiin Kontinkankaan ja Peltolan muodostamalle alueelle, mikä viivästytti hankkeen Oulun toteutusta. Loppusyksystä 2020 järjestettiin uuden alueen toimijoille työpaja, jolla alettiin pohjustamaan alueelle keväällä 2021 käynnistettävää liikkumisen kokeiluohjelmaa. Kokeiluja järjestetään yrityksille kevästä alkusyksyyn 2021 saakka.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen toteuttamassa **Kaupunkivesien kunnostushankkeessa** tehtiin vuonna 2020 Kajonlahden valuma-alueen kunnostussuunnitelma ja siihen liittyvät luonto-, maisema- ja linnustoselvitykset sekä happamien sulfaattimaiden lisätutkimukset. Kiimingin yrityspuistoon rakennettiin hulevesijärjestelyt, kaksi hulevesiallasta sekä kolme hulevesien johtamiseen tarvittavaa ojaa. Lisäksi vuonna 2019 otetuille vesinäytteille tehtiin loput analyysit. Vuonna 2021 rakennetaan osa Kajonlahden valuma-alueen käsittelyrakenteista.

Vesinäytteenottoja tehdään vielä vuonna 2021 ja Suomen Ympäristökeskus laatii raportin kaupunkivesien laadusta.

Oulun kaupunki on yhtenä sopijaosapuolena Oulujoen vesistön puitesopimuksessa OUMO:ssa. OUMO-ohjausryhmä hyväksyi vuodelle 2020 rahoitettavaksi **Kaupungin kunnostuksen jatkohankkeen**, joka tähtäsi tarkempaan toimenpidesuunnitteluun Kaupunginjoen valuma-alueella. Hankkeessa toteutettiin osavaluma-aluekohtainen kuormitustarkastelu pinta-alaperusteisesti eri maankäyttömuodot huomioiden, selvitettiin vesiensuojelurakenteille sopivimmat sijoituspaikat ja toteutettiin rakennussuunnitelmat kolmelle valitulle kohteelle sekä tuotettiin selvitys Kaupunginjoen pohjapatojen korvaamisesta koskimaisilla osuuksilla. Konsulttityöt toteutti Envineer Oy. OUMO-ohjausryhmä on hyväksynyt vuodelle 2021 hankkeen, jossa toteutetaan yksi suunniteltu vesiensuojelurakenne Kaupunginjoen valuma-alueelle sekä tuotetaan tarkempaa mittausdataa Kaupunginjoen padoista, vedenlaadusta sekä virtaamista.

Sivistys- ja kulttuuripalvelujen **Ilmastonmuutos lukioihin!** -projekti on tavoittanut oululaiset lukiot sekä osan Pohjois-Pohjanmaata, yhteensä 24 lukiota. Lukioihin on tuotettu kolme verkkokurssia, joihin on osallistunut opiskelijoita koko Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Lukioissa on vietetty ilmastojakso 3/2020. Tapahtumiin Second life catwalk ja Hiiligrilli on osallistunut yli 1000 lukioilaista. Lukioissa toimii opiskelijoiden ilmastopaneelit. Lukioihin on rakennettu lukioiden ilmastokorjausopas. Projektitulokoiden opettajille annettiin täydennyskoulutusta kolme kertaa vuoden 2020 aikana. Projekti on ollut mukana lukioiden opetussuunnitelmatyössä monialaisen osaamisen sektoreilla.

Making-City Horizon 2020 –hanketta toteutettiin suunnitelman mukaisesti Kaukovainion pilottikohteessa työpaketissa 2 ja hankkeen muita työpaketteja edistämällä. YIT:n asuntokerrostalokohteen ensimmäinen vaihe ja Sivakan peruskorjauskohde Vaskitie 1:ssä valmistuivat pääosiltaan. Sivakan uudisrakennus Jalohaukantie 5:ssä eteni suunnitelmien mukaan. YIT:n toinen vaihe ei markkinatilanteen vuoksi mitä ilmeisimmin valmistu riittävän ajoissa hankkeen kannalta, joten sen tilalle on tulossa Hiirihaukkatalo. Siellä on tarkoitus mm. ottaa energiategomaa mukaan opetukseen asiaa konkreettisesti havainnollistaen.

Loppusyksystä Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa käynnistyi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittama **Tahkokankaalta kiertoon** -projekti. Projektin keskeisin tavoite on edistää kiertotalouden huomioimista maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa ja sen avulla vähentää neitseellisten luonnonmateriaalien käyttöä. Projektin laajuus käsittää koko maankäytön muutosprosessin suunnittelusta aina rakentamiseen saakka.

Digitaalinen Oulu

Oulun kaupunkistrategia 2026 nostaa keskeiseksi tavoitteeksi digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämisen. Kaupunginhallituksen 3.2.2020 §23 hyväksymän Digitaalinen Oulu -ohjelman visiona on rakentaa Oulusta digitalisaatiota ja yhdessä tekemistä hyödyntävä älykäs kaupunki. Ohjelma kokoa kaupunkitasoiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit kahden painopisteen alle: 1) Elinvoimaa digitalisaation ja kehittäjäkumppanuuden avulla ja 2) Vaikuttavuutta digitalisaatiota ja dataa hyödyntämällä.

Poikkitoiminnallisen ohjelman toteuttamisen ja kehittämissalkun koordinoinnista vastaa Oulun Digi –liikelaitos ja toteuttamiseen osallistuvat kaikki hallintokunnat. Oulun Digin asiantuntijat tukevat toteuttamista. Ohjelman etenemistä seurataan kaupunginjohtajan nimeämässä (9.3.2020) ohjausryhmässä ja sen tilanne raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain.

Digitaalinen Oulu -ohjelma valmisteltiin vuoden 2019 aikana yhteistyössä hallintokuntien ja alueen tutkimuslaitosten kanssa. Ohjelma muodostaa jatkumon Digitaaliselle Agendalle korostaen aiempaa enemmän alueellista yhteistyötä ja datan hyödyntämistä. Ohjelman teemat kytkeytyvät tiiviisti myös Oulun Innovaatioallianssin strategiapäivitykseen (alkuvuodesta 2021). OIA kärkiohjelmat tukevat Digitaalinen Oulu -ohjelman tavoitteiden toteuttamista.

Digitaalinen Agenda -salkun käynnissä olevat hankkeet siirrettiin osaksi Digitaalinen Oulu ohjelman toteuttamista. Konsernihallinnon **Moda-hankkeessa** luodaan toimintamalleja digitaalisten asiakaspalvelujen johtamiseksi, kehittämisen hallinnoimiseksi ja yhteistyöfoorumien muodostamiseksi niin, että kehittäminen tukee kaupunkitasoisten, yhteisten ratkaisujen ja toimintamallien kehittämistä. Konsernihallinnon **OuluBot-hankkeessa** kehitetään asiakaspalvelun automatisointia uuden sukupolven chatbot-teknologioita ketterästi omaksumalla. Asiakkaiden palveluihin liittyvää tiedonhallintaa ja tiedonvälitystä kehitetään Oulun Digin Kaupunki **OmaDataoperaattorina -hankkeessa** yhdessä muiden suurien kaupunkien kanssa. OmaDataoperaattori-hankkeessa valmistellaan kaupungin datastrategia, jossa linjataan kaupungin datan hyödyntämistä ja siihen liittyvää kehittämistä sekä teknologisia valmiuksia. Talousprosessien automatisointiin liittyvää robotiikkaa ja analytiikkaa kehitetään konsernihallinnon **Kustannuslaskenta 3.O -hankkeessa**.

Salkussa on kaksi sivistys- ja kulttuuripalvelujen hanketta. **Peliliike-hankkeessa** kehitetään digitaalisia toimintatapoja nuorisopalveluihin soveltamalla nuorten digitaalisiin taitoihin ja pelaamiseen liittyviä kokemuksia. **DigiCult-hankkeessa** kehitetään digitaalista alustaa, joka tuo esille alueiden kulttuuri- ja luontokohteita. Ohjelman hankkeista neljä on rahoitettu Valtiovarainministeriön kuntien digitalisaatiokannustin-rahoituksesta. OuluBot -hankkeen rahoittaa BusinessFinland ja Peliliike -hanke saa rahoituksen Euroopan sosiaalirahastosta.

Lisäksi ohjelman puitteissa edistettiin 5G:n hyödyntämistä kaupunkiympäristössä sisäisen asiantuntijaselvityksen ja teleoperaattorien kanssa valmistelujen pilottien muodossa. 5G-pilotit käynnistyvät alku vuodesta 2021. Lisäksi kaupunkidatan hyödyntämisen edistämiseksi toteutettiin pilottihanke Turku City Data, jonka osana toteutettiin BusinessAsemalta kerätystä IoT-datasta tietomalli, jota rikastettiin muilla avoimilla tietolähteillä. Digitaalinen Oulu -ohjelman keskeiset tulokset ja digitaaliset ratkaisut koottiin Smart City Oulu www-sivustolle (www.smartcityoulu.com). Sivusto toimii Oulun alueen ratkaisujen ja kehitysalustojen markkinointipaikkana ja käyntikorttina, jonka avulla tehdään näkyväksi Oulun alueella tehtävä kehitystyö. Tavoitteena on nostaa Oulun profiilia ja edistää kehittäjäkumppanuutta kansallisesti ja kansainvälisesti. Vuoden 2020 lopussa toteutettiin sivuston kehittämistarpeiden kartoitus, josta tunnistettuja kehityskohteita edistetään Oulun brändityön ja www-sivustojen uudistamisen yhteydessä.

Työllä hyvinvointia

Työllistymistä edistävät kehittämisprojektit toteutetaan osana Työllä hyvinvointia -kehittämissalkkua, jonka tavoitteiksi on asetettu:

1. Uusien työpaikkojen ja työmahdollisuuksien synnyttäminen
2. Nuorisotakuun mukaisten toimien edistäminen työllistämässä
3. Työn ja tekijän kohtaamisen edistäminen rakenne- ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi

Työllä hyvinvointia -kehittämissalkku on yksi kaupunkistrategian toimenpide- ja toteuttamisohjelmista johdettuista kehittämissalkkuista, ja jonka toiminnan päämääränä on saavuttaa työllä hyvinvointia ja työllistämällä elinvoimaa. Kehittämissalkun painopisteitä ohjaavat myös elinkeinopoliittinen toimenpideohjelma sekä työllisyyden ekosysteemin strategiset painopisteet. Keskeinen projekteihin sisältynyt näkökulma on ollut myös työllisyyden kuntakokeiluun valmistautuminen ja siihen liittyvät tavoitteet ja yhteistyö. Työllisyysprojekteilla tavoitellaan kaupungin elinvoimaisuuden ja sosiaalisen tasapainon ylläpitämistä. Näihin erilaisiin painopisteisiin on osaltaan pyritty vastaamaan myös projektitoiminnan kautta tapahtuvalla työllistämällä sekä uusilla projekteissa kehitettävillä toimintamalleilla. Koronaviruspandemia on vaikuttanut useiden projektien asiakasmääriin ja mahdollisuuksiin toteuttaa suunniteltuja toimenpiteitä.

Työllä hyvinvointia kehittämissalkun erityispiirteinä muihin kehittämissalkkuihin nähden on, että salkkuun valittavia projekteja rahoitetaan Business Oulu –liikelaitoksen Työllisyyspalveluiden talousarvion varatulla työllisyys-

määrärahalla sekä kaupunginhallituksen kehittämissalkuille varatulla määrärahalla. Sekä kaupunginhallituksen kehittämissalkujen määrärahoista että työllisyysmäärärahasta rahoitettuja yhteistyö- ja rahoitusprojekteja ovat toteuttaneet pääsääntöisesti oululaiset yleishyödylliset yhdistykset, säätiöt sekä alueen oppilaitokset.

Työllä hyvinvointia kehittämissalkussa oli vuonna 2020 käynnissä yhteensä 27 projektia. Projekteista kuusi oli Työllisyyspalveluiden toteuttamia, yksi työllisyys- ja hyvinvointipalveluiden yhteistyöprojekti, kolme sivistys- ja kulttuuripalveluiden ja 16 yhteistyökumppaneiden rahoitusprojektiä. Kaikista rahoitusprojekteista seitsemän toteutettiin työllisyysmäärärahalla. Kaupunginhallituksen kehittämissalkujen määrärahalla oli käynnissä yhdeksän projektia, joista yhteistyö- ja rahoitusprojekteja oli kahdeksan ja kaupungin toteuttamia projekteja yksi (sivistys- ja kulttuuripalveluiden Maahanmuuttajien osaamiskeskus -projekti). Sivistys- ja kulttuuripalveluiden omasta rahoituksesta rahoitettiin Luontoa toimintaan- yhteistyömalleja osallisuuteen - ja Luovuus + -projektit.

Vuoden 2020 aikana Työllä hyvinvointia -kehittämissalkun hankkeista päättyi kaksi Työllisyyspalveluiden toteuttamaa projektia, yksi sivistys- ja kulttuuripalveluiden projekti sekä neljä rahoitusprojektiä. Työllisyyspalveluissa päättyneessä Duunipolku 6 Aika -projektissa tavoitteena oli kehittää ja kokeilla uusia palveluja ja toimintamalleja, jotka edistävät työllisyyttä ja yrittäjyyttä. Projektissa vastattiin kohderyhmään kuuluvien henkilöiden tuen tarpeeseen työelämän siirtymissä. Projektissa kehitettiin mm. Työssävalmennus -toimintamalli, jolla pyrittiin tukemaan erityisesti nuorten ja pidempään työttömänä olleiden sijoittumista työelämään, yrittäjyyteen tai työllistymistä edeltävään osaamisen kehittämisen palveluun. Oulun Ohjaamon kehittämishankkeessa lähtökohtana oli nuorten hyvinvoinnin tukeminen ja työttömyyden pitkittymisen estäminen ohjauksen ja valmennuksen keinoin asiakkaan tarpeista lähtien. Tavoite oli vakiinnuttaa, tehostaa, selkeyttää ja koota yhteen nuorille tarkoitettuja monialaisia palveluja sekä lyhentää palveluprosessien kestoa. Oulun Ohjaamossa lisättiin julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden toteuttamassa Luontoa toimintaan - yhteistyömalleja osallisuuteen -projektissa tavoitteena oli kehittää työpajapalveluja ja lisätä työpajatoiminnan vaikuttavuutta kaupunkilaisnuorten syrjäytymisen ehkäisyssä luontotoimintaa kehittämällä. Projektin aikana nuorten työpajatoimintaan kehitettiin toistettavat ja tuloksekkaat luontotoimintamallit ja yhteistyöverkosto, joka mahdollistaa monipuolisen toiminnan niin lähikohteissa kaupunkialueella kuin kauempana kansallispuistoissa.

Vuoden 2020 Työllisyyspalveluissa alkoi kaksi uutta projektia. Oulun kaupunkiseudun työllisyyskokeilun tuki-hankkeessa tavoitteena on tukea Oulun seudun kunta-kokeiluun liittyvää muutosprosessia varmistamalla, että kokeilu-organisaation johto ja sitä toteuttava henkilöstö saavat ajantasaisia tietoja sekä uusia välineitä asiakaspalvelutyön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi kokeilun ta-

voitteiden suuntaisesti. Itse työllisyyden kuntakokeilussa tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Toisena uutena projektina aloitti 6Aika-kehittämisprojekti Osaamo. Osaamo-projektin tavoitteena on kehittää uusia palveluja ja ratkaisuja, jotka tehostavat väestön työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista. Toisena päätavoitteena on helpottaa uusilla ratkaisuilla työnantajien rekrytointitarpeita ja osaavan työvoiman saatavuutta.

Uutena projektina aloitti myös työllisyys- ja hyvinvointipalveluiden yhteistyöprojekti, Palveluintegraatiomalli osatyökykyisille (Palo). Osana valtakunnallista työkykyohjelmaa, Palo-hankkeen tavoitteena on saavuttaa monialainen ja integroitu palvelumalli, jossa osatyökykyisten työttömien työkyvyn tuen tarve tunnustetaan ja jossa palvelut sekä palvelupolut toimivat asiakaslähtöisesti. Valtakunnallisen työkykyohjelman päätavoitteena on lisätä osatyökykyisten työttömien työllistymisen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä ja yhteiskunnallista osallisuutta.

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa alkoi Maahanmuuttajien osaamiskeskus –hanke. Hankkeessa kehitetään keskitetty verkostomaisesti ja moniammatillisesti toimiva osaamisen kehittämisen ja työllistämisen palveluiden malli kaikille oululaisille vieraskielisille.

Vuonna 2020 työllisyysalkun hankkeissa toteutuneet kustannukset olivat yhteensä tulot n. 1,1 milj. euroa ja menot n. -1,8 milj. euroa.

Uudet ja kansainvälistyvät yritykset

Vuoden 2020 aikana Business Oulu –liikelaitos (elinkeino ja tapahtumat/markkinointiyksiköt) oli pää- tai osatoteuttajana 27:ssä kaupunkistrategiaa ja Business Oulun toimenpideohjelmaa toteuttavassa kehittämissalkussa sekä rahoittajana 15:sta rahoitushankkeessa, jotka olivat muiden kumppaneiden toteuttamia. Vuonna 2020 Business Oulun toteuttamien hankkeiden ulkoisen rahoituksen osuus oli 59 % (sekä itse toteutetut hankkeet että rahoitushankkeet. Jos rahoitushankkeita ei huomioida, itse toteutettujen hankkeiden ulkoisen rahoituksen osuus oli 68 % ja kuntarahan osuus 32 %. Suurimpia rahoittajia olivat Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR-ohjelma ja AIKO-ohjelma), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (ESR-ohjelma ja toimintaympäristötuki) ja Uudenmaan liitto (EAKR-ohjelma).

Toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti Euroopan Unionin suoraa kansainvälistä rahoitusta (Horisontti 2020 ja URBACT) hyödyntäviä hankkeita oli käynnissä kolme kappaletta. Lisäksi kansainvälistä rahoitusta olivat neljä Interreg-hanketta ja yksi Nordic Innovation rahoitettu hanke. Salkun hankkeissa toteutuneet kustannukset vuonna 2020 olivat yhteensä noin 1,8 milj. euroa (tulot) ja -2,3 milj. euroa (menot).

Business Oulun toimenpideohjelman mukaisiin teemoihin liittyen kymmenen hanketta keskittyi uuteen yrittäjyyteen, liiketoimintaan ja innovaatioympäristöihin, kahdeksan hanketta kasvuyrityspalveluihin, viisi hanketta vientiin, yksi hanke investointeihin ja kolme paikanmarkkinointiin. Hankkeiden suunniteltu toteuma jäi oletettua pienemmäksi johtuen pääosin koronavirusepidemian aiheuttamasta toimintojen vähenemisestä. Erityisesti ostopalvelujen käyttö ja matkakustannukset toteutuivat pienempinä.

Erityisesti tämä näkyi hankkeissa, joissa oli suunniteltu erilaisia tapahtumia. Tapahtumia saatiin kuitenkin toteutettua virtuaalisessa muodossa. Asiakkailta (yritykset) saatu palaute hankkeiden toiminnasta ja niiden vaikuttavuudesta oli hyvää. Arvio perustuu hankkeissa kerättyyn asiakaspalautteeseen sekä vientihankkeessa (Arctic Intelligence Export) tehtyyn ulkoiseen arviointiin. Hyvää palautetta saatiin myös yritysten digitaalisen kaupan tukemiseen keskittyvissä hankkeissa.

8 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Peruskunnan käyttötalousosan tehtävien tuotot ja kulut summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja – menot sekä

satunnaiset erät. Tuloslaskelmaosan toteumavertailu ei sisällä liikelaitosten ja taseyksiköiden toimintatuottoja ja –kuluja eikä sisäisiä eriä ole eliminoitu tuloslaskelmasta.

TULOSLASKELMA PERUSKUNTA 1 000 €	Talousarvio (alkuperäinen) 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio (muutettu) 2020	TP2020	Poikkeama	TP2019
Toimintatuotot	167 744	-101	167 643	167 842	199	185 131
Valmistus omaan käyttöön	7 840	0	7 840	10 598	2 758	9 484
Toimintakulut	-1 341 041	-31 246	-1 372 287	-1 345 710	26 577	-1 315 188
Toimintakate	-1 165 457	-31 347	-1 196 804	-1 167 270	29 534	-1 120 573
Verotulot	837 999	-31 059	806 940	824 135	17 195	796 894
Valtionosuudet	291 053	62 547	353 600	354 281	681	279 065
Rahoitustuotot ja -kulut	22 596	950	23 546	23 423	-123	18 601
Korkotuotot	10 503	0	10 503	10 449	-54	10 239
Muut rahoitustuotot	23 954	4 150	28 104	27 615	-489	29 485
Korkokulut	-10 997	0	-10 997	-10 688	309	-10 488
Muut rahoituskulut	-863	-3 200	-4 063	-3 952	111	-396
Vuosikate	-13 809	1 091	-12 718	34 569	47 287	-15 719
Poistot ja arvonalentumiset	-33 600	0	-33 600	-37 097	-3 497	-41 617
Poistot	-33 600	0	-33 600	-37 097	-3 497	-36 961
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-4 656
Tilikauden tulos	-47 409	1 091	-46 318	-2 528	43 789	-57 337
Yli-/alijäämä	-47 409	1 091	-46 318	-2 528	43 789	-57 337

Peruskunnan toimintatuotot ylittivät hieman ja toimintakulut alittivat 26,6 milj. euroa muutettuun talousarvion. Koronapandemialla oli vaikutusta toimintatuottojen arvioitua pienempään kertymään. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintatuotot toteutuivat muutettua talousarviota 4 milj. euroa alhaisempina ja siihen vaikuttivat varhaiskasvatuksen ja koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhyvitykset sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden, lukion ja vapaan sivistystyön myynti- ja vuokratuottojen alenemat. Yhdyskuntalautakunnan toimintatuottojen toteuma ylitti muutetun talousarvion. Yhdyskuntalautakunta (ilman joukkoliikennettä) toimintatuottojen kertymä oli talousarviota suurempi ja siihen vaikutti mm. kertaluonteisten maanvuokrasopimusten erät, Karjasillan ja Välväinien

koulujen alueiden vuokrattujen tonttien kertavuokrat ja yleisten alueiden lupamaksutuotot. Joukkoliikenteessä matkustajamäärät laskivat vuoden 2020 aikana ja toimintatuottojen kertymä oli 7,2 milj. euroa talousarviota alhaisempi. Hyvinvointilautakunta toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla. Määrärahan muuttosta haettiin tilikauden aikana 1,4 milj. euroa (vähennys) ja se kohdistui terveydenhuollonmaksuihin. Hyvinvointilautakunta arvioi toimintatuottojen pienentyneen 2,4 milj. euroa koronapandemian vaikutuksesta.

Korona-avustuksia myönnettiin yhdyskuntalautakunnan joukkoliikenteelle 3,4 milj. euroa ja sivistys- ja kulttuurilautakunnalle 1,1 milj. euroa tilikauden aikana. Lisäksi Traficom myönsi joukkoliikenteelle ilmastoperusteista avustusta 0,9 milj. euroa ja perusrahoitusta 1,3 milj. euroa.

Peruskunnassa merkittävin vaikutus toimintakulujen 26,6 milj. euron alitukseen oli sivistys- ja kulttuurilautakunnalla 15,3 milj. euroa ja yhdyskuntalautakunnalla 5,9 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintakulujen alitukseen vaikutti suurimmalta osin koronapandemia (10,7 milj. euroa). Hallituksen linjaamat sulut keväällä 2020 toteutti säästöjä erityisesti palvelujen ostoissa 6,3 milj. euroa ja henkilöstökuluissa 3,6 milj. euroa. Sulkujen myötä keskeytyivät osittain palkanmaksut sekä palvelutarve väheni oppilaskuljetuksissa, ateria-, puhtaus-, asiakas ja virastomestaripalveluissa. Koronan vaikutus yhdyskuntalautakunnassa kohdistui sitovuudella joukkoliikenne, liikenointiä jouduttiin supistamaan keväällä 2020 koulujen ollessa etäopetuksessa ja säästöjä toteutui 1,4 milj. euroa.

Koronapandemiasta aiheutuvien toimintakulujen toteutuma peruskunnassa oli 14,9 milj. euroa, ja toteutuivat pääasiassa hyvinvointilautakunnassa 12,9 milj. euroa. Suurin kuluerä muodostui palvelujen ostoissa 8,3 milj. euroa, ja ne kohdistuivat laboratoriopalveluihin 5,8 milj. euroa liittyen koronatestauksiin. Hyvinvointilautakunnassa koronapandemia lisäsi henkilöstökuluja 2,4 milj. euroa ja aineet ja tarvikkeet -erässä hoitotarvikkeiden ostoja 1,4 milj. eurola. Hyvinvointilautakunnan toimintakulut alittuivat hieman (0,4 milj. euroa) muutettuun talousarvioon verrattuna, lisämäärä rahaa haettiin 26,9 milj. euroa (lisäys) vuoden 2020 aikana. Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri sai valtionkorvausta koronasta aiheutuviin kustannuksiin ja palautti kunnille niiltä laskutetut kustannukset kahdessa erässä.

Oulun kaupunki sai palautusta yhteensä 2,0 milj. euroa, ja ne kohdistettiin pienentämään erikoissairaanhoidon ja yhteispäivystyksen kuluja. Sivistys- ja kulttuurilautakunta kirjasi koronaan liittyviä toimintakuluja 2 milj. euroa sisältäen mm. oppilaille kotiinkuljetetut ateriat keväällä 2020 ja Työterveys Virta Oy:n koronatestaukset.

Avustukset alittivat talousarvion varhaiskasvatuksen kotihoidontuen ja varhaiskasvatuksen palvelusetelien pienemmästä käytöstä sekä toiminnan keskeytymisen myötä vähentyneestä avustustarpeesta.

Peruskunnan toimintakate (nettomenot) muodostui alijäämäiseksi mutta toteutui muutettua talousarviota 29,5 milj. euroa parempana. Verorahoitus toteutui muutettua talousarviota 17,9 milj. euroa parempana ja ne ylittivät alkuperäisen talousarvion 49,4 milj. euroa. Rahoitustuotot ja -kulut olivat lähestulkoon talousarvion mukaiset.

Peruskunnan vuosikate 34,6 milj. euroa toteutui muutettua talousarviota huomattavasti parempana. Suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 3,5 milj. euroa talousarvioita suuremmat, erityisesti yhdyskuntalautakunnassa. Rakennuskohteet on alettu kirjaamaan valmiseen käyttöomaisuuteen heti valmistumisen jälkeen, joten suunnitelman mukaiset poistot olivat tästä johtuen ennakoitua suuremmat.

Peruskunnan tilikauden alijäämäinen tulos 2,5 milj. euroa oli muutettua talousarviota 43,8 milj. euroa parempi. Arvioitua parempi verorahoitus (17,9 milj. euroa) ja pienemmät toimintakulut (-26,6 milj. euroa) paransivat peruskunnan tilikauden vuosikatetta ja tilikauden alijäämää muutettuun talousarvioon verrattuna.

VERORAHOITUS, 1 000 €	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
VEROTULOT	824 135	796 894	766 896	764 560	743 649	734 160	708 152	692 700
<i>Muutos-%</i>	3,4	3,9	0,3	2,8	1,3	3,7	2,2	8,3
VALTIONOSUUDET	354 281	279 065	273 284	269 900	273 358	253 771	230 337	225 083
<i>Muutos-%</i>	27,0	2,1	1,3	-1,3	7,7	10,2	2,3	3,5
VERORAHOITUS YHTEENSÄ	1 178 415	1 075 959	1 040 180	1 034 460	1 017 007	987 931	938 489	917 783
<i>Muutos-%</i>	9,5	3,4	0,6	1,7	2,9	5,3	2,3	3,5

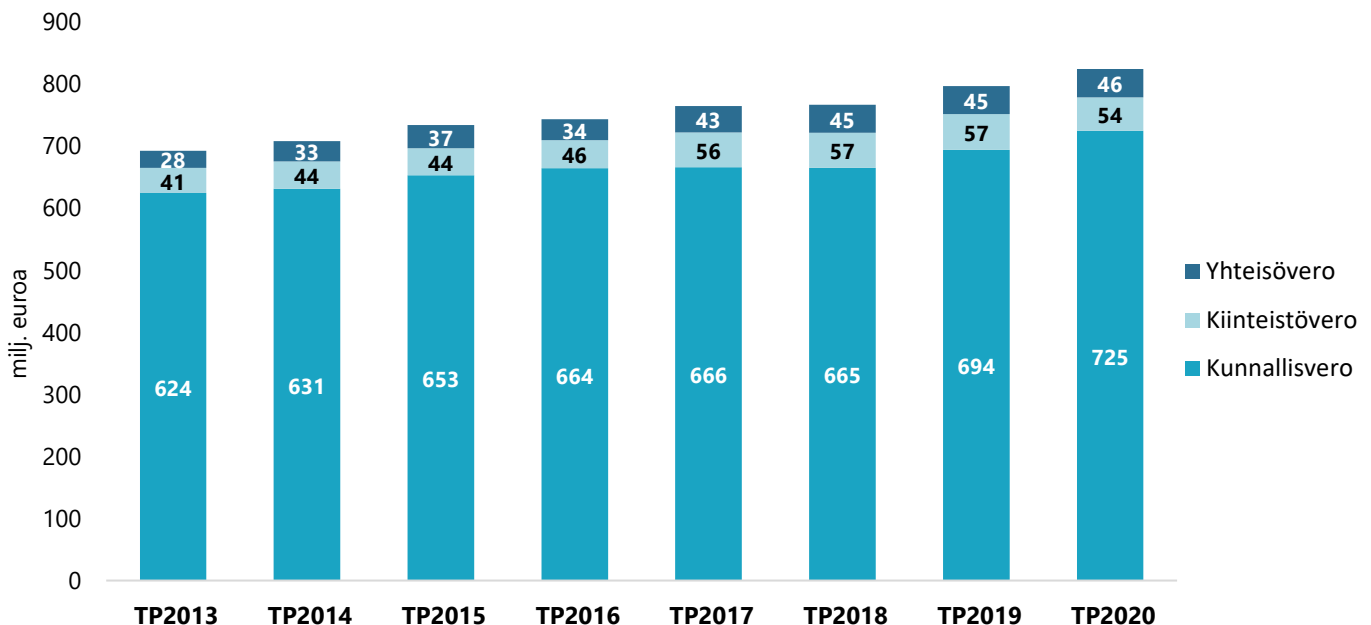
Kokonaisuutena Oulun kaupungin verorahoitus kasvoi vuodesta 2019 n. 102,5 milj. euroa. Verotulojen kasvu vuonna 2020 oli n. 27,4 milj. euroa ja valtionosuuksien kas-

vu n. 75,2 milj. euroa. Verorahoitus sisältää valtion kunnille vuonna 2020 myöntämiä koronan vaikutuksiin osoittamia taloudellisia tukitoimia.

VEROTULOT, 1 000 €	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Kunnallisvero	724 511	694 362	665 006	665 862	664 334	653 256	631 475	624 399
<i>Muutos-%</i>	4,3	4,4	-0,1	0,2	1,7	3,4	1,1	7,7
Yhteisövero	45 547	45 324	45 173	42 612	33 793	37 295	32 894	27 798
<i>Muutos-%</i>	0,5	0,3	6,0	26,1	-9,4	13,4	18,3	2,9
Kiinteistövero	54 077	57 209	56 717	56 086	45 522	43 609	43 783	40 503
<i>Muutos-%</i>	-5,5	0,9	1,1	23,2	4,4	-0,4	8,1	22,8
VEROTULOT YHTEENSÄ	824 135	796 894	766 896	764 560	743 649	734 160	708 152	692 700
<i>Muutos-%</i>	3,4	3,9	0,3	2,8	1,3	3,7	2,2	8,3

Kunnallisverot kasvoivat vuodesta 2019 30,1 milj. euroa (4,3 %). Yhteisöverot pysyivät vuoden 2019 tasolla. Kiinteistöverot laskivat n. 3,1 milj. euroa vuodesta 2019. Yhteensä verotulojen kasvu vuonna 2020 oli n. 27,4 milj. euroa (3,4 %).

Kuntien verotulot yhteensä kasvoivat viime vuonna 4 prosenttia. Kasvuvauhti on isompi kuin muutamana edellisellä vuonna. Vahvaan verokertymään vuonna 2020 vaikutti kaksi poikkeustekijää. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistuksen käyttöönotto vuonna 2019 ja kuntien koronatukena päätetty yhteisöveron jako-osuuskorotus.

Kuva 8. Oulun kaupungin verotulojen kehittyminen 2013-2020 (milj. euroa)

8.2 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtionosuudet kirjataan tilinpäätöksessä valtionosuusviranomaisen tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Tuloslaskelman valtionosuuksiin sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml. verotulomenetysten kompensatio), opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet ja harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten perusteella. Näitä ovat määräytymistekijöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Kuntien valtionosuudet nousivat 11 miljardiin euroon vuonna 2020. Nousu on ennätysmäisen iso kunta-valtio-suhteessa. Valtionosuuksia kasvattivat erityisesti valtion lisätalousarvioissa kunnille myönnettyt koronatuet, mutta niitä lisäsivät myös valtionosuuksien lakisääteiset tarkistukset, Sanna Marinin hallituksen kuntien laajeneviin tehtäviin myönnettyt valtionosuuspäätökset ja kiky-sopimuksen lomarahasäästöön pohjautuneen valtionosuusleikkauksen päättyminen.

Valtionosuudet kasvoivat kaikissa kuntakoryhmissä. Asukaskohtaisessa tarkastelussa valtionosuuksia maksettiin euromääräisesti eniten pienissä kuntakokoluokissa. Prosentuaalisia muutoksia tarkastellen valtionosuudet kasvoivat eniten kuitenkin suurissa kunnissa. Esimerkiksi yli 100 000 asukkaan kuntakoryhmissä valtionosuudet kasvoivat 47 prosenttia. Muutos johtuu koronatukien kohdentamismenetelmästä, sillä niitä maksettiin kunnille muun muassa kunnallisverojen suhteessa.

VALTIONOSUUDET, 1 000 €	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	354 281	279 065	273 284	269 900	273 358	253 771	230 337	225 083
Muutos-%	27,0	2,1	1,3	-1,3	7,7	10,2	2,3	3,5

9 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, in-

vestoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

RAHOITUSLASKELMA PERUSKUNTA 1 000 €	Talousarvio (alkuperäinen) 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio (muutettu) 2020	TP2020	POIKKEAMA	TP2019
Vuosikate	-13 809	1 091	-12 718	34 569	47 287	-15 719
Tulorahoituksen korjaukset	0	1 495	-7 505	-8 303	-798	-10 878
Toiminnan rahavirta	-13 809	2 586	-20 223	26 266	46 489	-26 597
Investointimenot	-49 498	995	-48 503	-42 230	6 273	-48 615
Rahoitusosuudet investointeihin	283	238	521	624	103	355
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 000	3 436	15 436	17 642	2 206	15 912
Investointien rahavirta	-37 215	4 669	-32 546	-23 965	8 581	-32 348
Toiminnan ja investointien rahavirta	-51 024	7 255	-52 769	2 301	55 070	-58 945
Antolainasaamisten lisäys	-50 500	6 000	-44 500	-30 930	13 570	-13 042
Antolainasaamisten vähennys	13 946	0	13 946	20 088	6 142	12 712
Antolainauksen muutokset	-36 554	6 000	-30 554	-10 842	19 712	-330
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	107 933	0	107 933	150 000	42 067	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 208	0	-16 208	-21 208	-5 000	-25 849
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-79 180	-79 180	51 506
Lainakannan muutos	91 725	0	91 725	49 611	-42 113	55 656
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	19 399	19 399	-13 540
Rahoituksen rahavirta	55 171	6 000	61 171	58 168	-3 002	41 786
Rahavarojen muutos	4 147	13 255	8 402	60 469	52 067	-17 158

Peruskunnan toiminnan ja investointien rahavirta oli 2,3 milj. euroa ylijäämäinen ja tulos oli muutettua talousarviota parempi. Peruskunnan vuosikate toteutui muutettua talousarviota 47,3 milj. euroa parempana. Vuosikatteen talousarviota parempaan toteumaan vaikuttivat toimintakulujen alitus 26,6 milj. euroa ja verorahoituksen 17,9 milj. euroa arvioitua suurempi kertymä.

Muutetussa talousarviossa peruskunnan investointeihin varattiin menomäärärahoja 48,5 milj. euroa ja tulomäärärahoja noin 15,4 milj. euroa. Investointien menomäärärahat alittuivat muutettuun talousarvioon verrattuna 6,3 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnassa toteutui merkittävin

menomäärärahojen alitus muutettuun talousarvion verrattuna 2,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset syntyivät koska erillishankkeita, joko osin tai kokonaan siirtyi seuraavalle vuodelle mm. Kiikelin merikylpylä ja Pateniemenranta.

Investointien tulomäärärahat ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla. Investointien luovutustuotot muodostuivat mm. Oulun Energia Oy:n suorittamasta SVOP -palautuksesta 6,7 milj. euroa ja kiinteistöosakeyhtiöomistusten myynnistä Potential Toimitilat Oy:lle 2,2 milj. eurolla. Yhdyskuntalautakunnan maanmyyntituottojen talousarviota pienennettiin 2,5 milj. euroa, koska yritystonttien ja asuntonttien kysyntä painottui vuokratontteihin. Maanhankinnan mää-

rärahasta 6 milj. euroa jäi käyttämättä 2,1 milj. euroa koska merkittävä maakauppa siirtyi oikaisuvaatimuksen takia vuodelle 2021.

Antolainasaamiset lisääntyivät 30,9 milj. eurolla, mikä alitti talousarvion 13,6 milj. euroa. Rakennusomaisuuden taseyksikön talousarvion mukainen antolainojen määrä oli 41,0 milj. euroa, josta se nosti 28,0 milj. euroa. Oulun Vesi ei nostanut talousarvioon varattua lainaa ja siihen varattua määrärahaa pienennettiin 6 milj. euroa joulukuussa 2020. Talousarvioon oli varattu tytäryhteisöjen antolainoihin 3,5 milj. euroa, josta Potential Toimitilat Oy nosti 2,9 milj. euroa. Antolainasaamisten vähennys toteutui 20,1 milj. eurona ja ne ylittivät talousarvion 6,1 milj. euroa. Oulun Pysäköinti Oy teki 6,0 milj. euron ylimääräisen lainanlyhennyksen.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikauden aikana Euroopan Investointipankilta 50,0 milj. euroa ja Kuntarahoitus Oy:lta 100,0 milj. euroa, ylitystä talousarvioon nähden totetui 42,1 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen vähennys toteutui talousarviota suurempana, kun Kuntarahoitukselta nostettua uutta lainaa lyhennettiin 5,0 milj. euroa. Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennykset toteutuivat maksusuunnitelmien mukaisesti. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -79,2 milj. euroa. Kuntatodistuksella nostettua lyhytaikaista lainaa lyhennettiin 52,0 milj. euroa ja lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pieneni 27,2 milj. euroa. Rahavarojen muutos oli tilikauden päättyessä 60,5 milj. euroa positiivinen.

10 Investointiosan toteutuminen

Investointiosassa esitetään pitkävaikutteisten tuotantovälineiden, kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet (avustukset) ja käyttöomaisuuden myyntitulot. Investointiosan toteutuminen esitetään vastaavalla tavalla talousarviossa huomioiden valtuuston asettamat sitovat meno- ja tulomäärärahat. Talousarviossa peruskunnan investointeihin varattiin menomäärärahoja 49,5 milj. euroa ja tulomäärärahoja 12,3 milj. euroa.

Tilikauden aikana kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien sitovuudella tehtiin investointitulojen talousarvioon 5,9 milj. euron lisäys. Luovutustulojen muutetuksi talousarvioksi tuli 8,9 milj. euroa.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan irtaimistoinvestointeihin tehtiin tilikaudella 0,2 milj. euron korotus perusparannuskohteiden muuttuneiden aikataulujen vuoksi.

Yhdyskuntalautakunnan maanhankinnan investointien luovutustulojen talousarviota pienennettiin 2,5 milj. euroa ja pääliikenneväylien rahoitusosuutta korotettiin 0,2 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan investointimenoihin talousarvioon tehtiin seuraavat korotukset: 1,0 milj. euroa Kadut, tiet, sillat, torit -investointimäärärahaan, 0,3 milj. euroa Mäntylän baana -hankkeeseen, 0,7 milj. euroa Valtatie 4 perusparannus -hankkeeseen, 0,4 milj. euroa Limingantien alikulku -hankkeeseen. Erilliskohteiden investointimäärärahaa pienennettiin 3,6 milj. euroa, mihin vaikuttivat mm. Kiihelin merikylpylä - ja Pateniemenranta -hankkeiden siirtymiset seuraaville vuosille.

Tehtyjen muutosten jälkeen peruskunnan investointeihin varatut menomäärärahat olivat muutetun talousarvion mukaisesti 48,5 milj. euroa, rahoitusosuudet 0,5 milj. euroa ja luovutustulot 15,4 milj. euroa.

Tilinpäätöksessä peruskunnan investointimenojen toteuma alitti muutetun talousarvion 6,3 milj. euroa, rahoitusosuuksien toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,1 milj. euroa ja luovutustulojen toteuma ylitti muutetun talousarvion 2,2 milj. euroa. Luovutustulojen ylitys muodostui pääosin kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien 1,1 milj. euron ja yhdyskuntalautakunnan maanhankinnan luovutustulojen 0,8 milj. euron ylityksestä.

Merkittävimmät menomäärärahojen alitukset olivat peruskunnassa yhdyskuntalautakunnan maanhankinnassa, joka alitti talousarvion 2,2 milj. euroa yhden merkittävän maakaupan siirtyessä oikaisuvaatimuksen takia, sekä kiinteät rakenteet ja laitteet -investoinneissa, jotka alittivat talousarvion 3,0 milj. euroa, kun erillishankkeita siirtyi seuraavalle vuodelle. Maaomaisuuden investointeihin käytettiin varoja 3,8 milj. euroa. Maanmyynnistä saadut tulot olivat 7,3 milj. euroa.

Tilinpäätöksessä 2020 peruskunnan investointimenojen toteuma alitti muutetun talousarvion 6,2 milj. euroa:

- Kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien määrärahojen alitus 0,9 milj. euroa
- Sivistys- ja kulttuurilautakunnan irtaimen käyttöomaisuuden määrärahojen alitus 0,1 milj. euroa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden määrärahojen ylitys 0,1 milj. euroa. Kaakkurin liikuntamaa -hanke ylitti talousarvion 0,1 milj. euroa ja Pateniemen tekojääkenttä -hanke ylitti talousarvion 0,8 milj. euroa.
- Yhdyskuntalautakunnan kiinteiden rakenteiden ja laitteiden määrärahojen alitus 3,0 milj. euroa ja maanhankinnan määrärahojen alitus 2,2 milj. euroa.

Rakennusomaisuuden taseyksikön investointimenot alittivat kokonaisuutena 15,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset kohdistuivat hankkeittain seuraavasti: Kaupungintalon korjaus 3,8 milj. euroa, Madetojan velvoiteautopaikat 1,9 milj. euroa, Tiernan Leinonpuiston yksikön uudistilat Terva-Toppilaan 1,8 milj. euroa, Ouluhalli 1,7 milj. euroa, korjausrakentamisohjelma 1,2 milj. euroa, hallintotilojen muutokset 1,0 milj. euroa, Oulun Lyseon lukio 1,1 milj. euroa, Niemenrannan koulun laajennus 1,0 milj. euroa, Raksilan lukio 0,9 milj. euroa, Pohjankartanon peruskorjaus 0,7 milj. euroa. Merkittävin määrärahojen ylitys oli Jokirannan koulun korvausinvestoinnissa, 1,4 milj. euroa.

Tietohallintoinvestoinnit

Vuoden 2020 tietohallintoinvestoinnit sisälsivät kaupungin digitalisointitavoitteiden toteuttamiseksi tehtyjä tietojärjestelmien kehittämisinvestointeja sekä laiteinvestointeja.

Oulun Digi -liikelaitos vastasi investoinneista kaupungin yhteiseen kehittämiseen ja toimialojen päätelaitekantaan. Kehittämisinvestoinneilla hankittiin mm. sähköisen allekirjoittamisen ja pitkäaikaissäilyttämisen mahdollistavat ratkaisut sekä uusi intranet pilvialustalle ja muita tietotyötä edistäviä palveluita. Toimenpiteitä tehtiin myös IT-palveluhallinnan kehittämiseksi. Laiteinvestoinnit kohdistuivat etupäässä kaupungin toimialojen käytössä olevien työasemien ja muiden päätelaitteiden uusimiseen. Kaupungin toimipisteiden tietoliikennelaitteita uusitaan myös vuosittain. Investointimäärä rahaa korotettiin kesken vuotta toimialojen oletettua suuremmasta päätelaitteiden hankintamäärästä johtuen. Investointien toteuma tilinpäätöksessä oli 5,21 M€ (TA 5,05 M€).

Sivistys- ja kulttuuripalvelujen digimuutosohjelmassa oli useita investointeja sisältäneitä toimenpidekokonaisuuksia kaupunkistrategian ja sivistysohjelman tavoitteiden täyttämiseksi. Perusopetuksen Digiloikka 2020 -toimenpideohjelmassa toteutettiin useita toimenpiteitä laitekannan uudistamiseksi. Kirjastopalveluissa kehitettiin

digitaalisia toimintamalleja sekä uudistettiin automaatio-laitteistoja. Varhaiskasvatuksessa uudistettiin työvälineitä, digitaalista asiointia ja työajanseurantaa. Ratkaisulla tuettiin myös päivittäisjohtamisen sekä suunnittelun tietotarpeita. Toteuma oli 637 t€ (TA 895 t€).

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa tehtiin perusjärjestelmien toimintojen kehittämistä ja vietiin eteenpäin sähköisen asiointia, aineistosäilytystä ja toimintamalleja. Toteuma 293 t€ (TA 330 t€). Rakennusvalvonnassa investointivaraus digitaalisen toimintatavan kehittämiseen oli 75 t€, josta toteutui 30 t€.

Hyvinvointilautakunta suoritti ICT-hankintansa leasingina. Investointeihin on aiemmin sisältynyt myös poistonalainen irtain omaisuus, jonka käyttöikä on yli kolme vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Niillä on hankittu ICT-ohjelmat ja -laitteet. Aikaisemmin investoinneiksi luetut irtaimistohankinnat on toteutettu leasing-hankintoina ja menot ovat kohdistuneet investointien sijaan käyttöalouteen. ICT-hankinnat koostuivat potilas- ja asiakastietojärjestelmien päivityksistä, kansallisiin palveluihin liittyvästä kehittämisestä sekä elinkaarensa päässä olevan teknologian korvaamisesta. ICT-hankintojen leasing-menot olivat 230 t€ (TA 160 t€).

10.1 Peruskunta

10.1.1 Kaupunginhallitus

KH osakkeet ja osuudet

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	-2 000	0	-2 000	-907	-1 093
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot	3 000	5 936	8 936	10 059	-147

Määrärahaa on käytetty osakkeiden ja osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä. KH osakkeiden ja osuuksien menot yhteensä 0,91 milj. euroa muodostuvat Oulun Tuotantokeittiö Oy:n osakkeiden merkinnästä sekä ostosta 0,87 milj. euroa sekä Monetra Oulu Oy:n osak-

keiden ostosta 0,04 milj. euroa. Tulot muodostuvat Oulun Energian Oy:n pääoman palautuksesta 6,7 milj. euroa, kiinteistöosakeyhtiöomistusten myynnistä Potential Toimitilat Oy:lle 2,2 milj. euroa ja ScanLab Oy:n osakekannan myynnistä 0,15 milj. euroa.

10.1.2 Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Investoinnit

Sivistys- ja kulttuuripalveluihin oli varattu vuodelle 2020 rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointeihin 2,475M€ sekä irtaimiston investointeihin 3,615M€.

Muuttuneiden perusparannusaiakataulujen vuoksi toteuttamatta vuonna 2019 jäänyttä irtaimen määrärahaa siirrettiin kaupunginvaltuuston 20.4.2020 § 28 päätöksellä 230 000 euroa vuodelle 2020. Näin investointimäärärahat vuodelle 2020 olivat yhteensä 6,320M€.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Poikkeuksena edelliseen ovat tietohallinnon irtaimistohankintoihin kuuluvat tablet- ja älylaitteet, jotka kirjataan vuodesta 2017 alkaen taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa mukaisesti kahden vuoden poistoajalla (kv 19.6.2017 § 104). Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta ja sen rajapintaliitettä.

Irtaimisto

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	2 720	230	2 950	3 137	187
Rahoitusosuudet	0	0	0	15	15
Luovutustulot					

Irtain käyttöomaisuus: Ict- investoinnit

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	895	0	895	646	-249
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden irtaimistoinvestoinnit koostuvat ICT-investoinneista 895 000 euroa ja muista irtaimistoinvestoinneista 2 950 000 euroa. Muut irtaimistoinvestoinnit sisältävät prosenttitaiteen investointeja 140 000 euroa sekä olemassa olevan irtaimiston uusimista ja päivittämistä sekä hankintoja perusparannus- ja erillisinvestointikohteisiin.

Vuonna 2020 perusparannus/erillisinvestointikohteisiin irtaimistohankintoja tehtiin mm. uuteen Kiiminkipuiston kouluun 1 032 000, Tiernan kouluun 314 000, Pohjankartanon kouluun 147 000, Pitkäkankaan kouluun 123 000 sekä varhaiskasvatuksen päiväkoteihin 421 000 (Ruiskukka, Soittajakangas ja Pikku-Aino). Ouluhallin laajennusosan irtaimen investointeihin käytettiin 567 000.

ICT-investoinnit ovat toteutuneet pääsääntöisesti suunniteltujen toimenpiteiden mukaisesti. Osassa toimenpiteissä korona-aika on laskenut toimittajien hintoja kilpailutuksien kautta, jotka on tuoneet säästöjä investointien toteutumisessa. Vuonna 2020 suoritettiin suunnitellusti tietoliikenneverkon ja langattoman verkkoinfrastruktuurin kehitystoimenpiteitä, joilla tuetaan toimialueen digitaalisia toimintamalleja. Budjetin poikkeama johtuu volyymie-

dusta, joka saatiin niputtamalla useita kuitukaivuukohteita samaan tarjouspyyntöön.

Koronan vuoksi Digikuntakokeilun määrittelyyn varatut määrärahat, kun aika meni arjen digitaalisten työvälineiden ja uusien menetelmien käyttöönottoon ja tukemiseen. Digitaalinen asiointi kodin ja päiväkodin välillä -toimenpide voitiin toteuttaa kaupungin jo olemassa olevilla ratkaisulla ja tähän toimenpiteeseen varatut määrärahat säästyivät. Niin ikään rahaa säästyti tietojohdamisen toimenpiteeseen varatuista määrärahoista.

Vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa oli varaus myös varhaiskasvatuksen ja opetuksen perustietojärjestelmän uudistamiseen, tästä toimenpiteestä säästyti rahaa. Toimiala toteutti talousarviovuonna 2020 markkinakartoituksen järjestelmiin liittyen.

Eri toimenpiteistä säästyneillä ICT investointieuroilla on voitu toteuttaa palvelualueiden akuutteja tarpeita mm. Ouluhallin laajennusosan kulunvalvonta ja nuorisopalvelujen toiminnanohjausjärjestelmän hankinnan aloittaminen.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 100	0	1 100	298	-802
Rahoitusosuudet				300	
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty ulkoliikunta-alueiden, ulkoilureitien ja uimarantojen peruskunnostamiseen hyväksytyin työohjelman mukaisesti. Hönttämäki-Jääli-kuntoreitille

saatiin 300 000 euron opetus- ja kulttuuriministeriön avustus.

Liikuntapalveluiden investointihankkeet

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Kaakkurin liikuntamaa	600	0	600	711	111
Pateniemen tekojääkenttä	700	0	700	1 486	786
Yhteensä	1 300	0	1 300	2 197	897

Kaakkurin liikuntamaa -hankkeen yleissuunnitelmassa ei pystytty tekemään riittävän tarkkaa kustannusarviota. Määrärahojen ylitys johtui siitä, ettei hankkeen toteutuksessa haluttu tinkiä laadusta ja laajuudesta, vaan hanke vietiin loppuun alustavan suunnitelman määritysten mukaisesti.

Pateniemen tekojääkenttä -hankkeen ylitys johtui siitä, että toteutuneet rakennuskustannukset olivat alun perin suunniteltuja korkeampia

Turkansaaren ylläpitoinvestointi

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	75	0	75	80	5
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Turkansaaren ulkomuseon investointimääräraha käytettiin Turkansaaren rakennusten ja alueen infrastruktuuriin kunnostukseen ja ylläpitoon. Pateniemen tekojääkentän

ylitystä on kompensoitu ns. työohjelmasta syntyneillä säästöillä.

INVESTOINTIMENOT 1 000€	Uusinvestoinnit TA2020	Uusinvestoinnit TP2020	Laajennus- investoinnit TA2020	Laajennus- investoinnit TP2020	Korvaus- investoinnit TA2020	Korvaus- investoinnit TP2020
Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet	1 375	2 277				
Irtain käyttöomaisuus	3 845	3 783				
Yhteensä						

RAHOITUSOSUUDET 1 000€	Uusinvestoinnit TA2020	Uusinvestoinnit TP2020	Laajennus- investoinnit TA2020	Laajennus- investoinnit TP2020	Korvaus- investoinnit TA2020	Korvaus- investoinnit TP2020
Irtain käyttöomaisuus	0	315				
Yhteensä						

Investoinnit yhteensä

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	6 090	230	6 320	6 358	38
Rahoitusosuudet				315	315
Luovutustulot					

10.1.3 Yhdyskuntalautakunta

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: Ict- investoinnit

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	330		330	295	-35
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden digikehityssuunnitelmassa oli 5 painopistettä vuodelle 2020

- Digitaalisen toimintavan kehittäminen
- Sähköisen säilyttämisen kehittäminen
- Liikkuvan työn sujuvuuden kehittäminen
- Rakennetun ympäristön mallinnuksen kehittäminen
- Perusjärjestelmien toiminnallisuksien ylläpito ja lakisääteisten muutosten kehittäminen

Investointien painopiste oli perusjärjestelmien ylläpidossa, jossa kehitettiin Trimble Locus -paikkatietojärjestelmän uusia selainkäyttöisiä osia. Käyttöönotto työ jatkuu vielä vuosina 2021 ja 2022.

Digitaalisen toimintavan kehittämisen investoinnit ylittävät talousarvion, mutta muut investoinnit alittavat talousarvion, joten ICT-investointien kokonaiskustannukset eivät ylitä talousarviota.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ICT-investoinnit tähtäävät kokonaan digitaalisen toimintamallin synnyttämiseen ja tavoitteena on kehittää hallintokunnan omia työprosesseja siten, että ne sujuvasti sopeutuvat digitaalisen palveluympäristöön. Tavoitteena on vähentää erilaisen paperidokumenttien tarvetta ja korvata ne sähköisillä dokumenteilla ja 3D-malleilla ja siirtyä kokonaan digitaaliseen toimintamalliin. Asiakkaille tämä näkyy uusina sähköisinä asiointipalveluina sekä sähköisinä toimintatapoina.

Maanhankinta

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	6 000		6 000	3 834	-2 166
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot	9 000	-2 500	6 500	7 348	848

Oulun kaupungille on hankittu maata kaupoin, vaihdoin ja kahden rakennuskehotustontin lunastuksen kautta vuonna 2020 yhteensä noin 48,5 hehtaaria. Maanhankintoihin käytettiin investointirahaa yhteensä noin 1,16 milj.€.

Maanhankinnan investointirahasta on katettu myös pilaantuneiden maiden kunnostamiseen ja muuhun asemakaavojen toteuttamisen edistämiseen n. 2,0 M€ sekä

Sanginjoen tiestön kunnostamiseen 0,3M€. Metsien ja vesistöjen perusparannusinvestointeihin käytettiin investointivaroja n. 0,44 M€.

Maanhankinnan määrärahasta jäi käyttämättä 2,1 M€. Yksi merkittävä maakauppa siirtyi oikaisuvaatimuksen takia vuoden 2021 puolelle.

Rakennukset (ei sitovuutta, informatiivinen tieto)

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot				5	
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot				36	

Vuoden 2020 lopussa yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden hallinnassa on yhteensä 37 tonttia tai rakennuspaikkaa, joissa on rakennuksia tai rakennelmia yhteensä 83 kpl. Kohteista 23 kpl on vuokrattuja.

Vuonna 2020 tehtiin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen ja konsernihallinnon taseyksikön hallinnassa olevista rakennuksista 15 kauppaa. Rakennusten yhteenlaskettu kauppahinta oli 578 000 euroa, josta osa tuloista kirjaantui yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille ja osa rakennusomaisuuden taseyksikölle. Myydyt rakennukset olivat

kiinteistökehityksen kohteita. Lisäksi on sovittu kauppa entisestä Jäälän kansakoulusta.

Vuoden 2020 aikana purku-urakkasopimus laadittiin kolmen (3) purku-urakan osalta. Urakoissa oli yhteensä mukana 11 kohdetta, joiden yhteenlaskettu kerrosala oli noin 4 362 kem². Purku-urakan kustannukset olivat vuoden loppuun mennessä yhteensä noin 342 526 euroa.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	35 003	-1 272	33 731	30 802	-2 929
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kadut, tiet, sillat, torit

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	14 000	1 000	15 000	14 249	-751
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Pääosa investoinneista on ollut maankäytön toteutusohjelman mukaisia uudisrakennuskohteita, kuten Hiukkavaaran keskustan, Korvenkylän, Niittyholman sekä Letonrannan pohjaustyöt. Suurehko kohde oli myös Kiimingin Välikylä yrityspuiston rakentaminen. Loppuvuonna aloitettiin Hiukkavaaran seuraavan vaiheen, Ruskonniityn työpaikka-alueen, Vesalanmäen ja Jäälän keskustan rakentaminen. Päällistys- yms. viimeistelytyöt on tehty mm. aiemmin pohjatuilla Hiukkavaaran, Letonrannan ja Toppi-

lansalmen alueilla. Peruskorjaustöitä on tehty mm. Kirkkokadulla, Lintulassa, Häyrysenniemessä, Jäälissä sekä Santaniemen alueella. Lisäksi eri puolilla Oulua on ollut lukuisia yhdyskuntalautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisia muita kohteita. Katurakennusmäärärahalla on rakennettu myös katuvalaistusta ja liikenteen ohjauslaitteita. Alkuperäisen talousarvion mukaisten kustannusten lievä ylitys johtuu mm. oman tuotannon kohteiden laajentamisesta työllisyssyistä.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	4 000	278	4 278	4 181	-97
Rahoitusosuudet	278	-67	211	221	10
Luovutustulot					

Merkittävin hanke on ollut Mäntylän baana, jonka rakentamiseen Traficom Liikenne- ja viestintäviraston avustusta. Muita kohteita on ollut mm. Raitotien viimeistelytöiden tekeminen Hiukkavaarassa, linja-autopysäkkien ja -katosten

parantaminen ja Mustasalmen sillan uusiminen. Määrärahaa on lisäksi käytetty mm. pääpyöräreittien perusparantamiseen sekä liikenteenohjaukseen.

Ympäristöinvestoinnit

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 000		1 000	980	-20
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Uusinviestintäkohteena valmistui Kirkkosalmien leikkipaikka Oulunsaloon. Korvausinvestointikohteista valmistuivat Sarkkisenmutkan ja Isoniityntien leikkipaikat Haukiputaalle, Sampantien leikkipaikka Martinniemeen, Tähkäpään leikkipaikka Perävainiolle, Rantavainion leik-

kipaikka Kiviniemeen, Vekarapuiston leikkipaikka Kaakuriin, Heikkilänrinteen leikkipaikka Heikkilänkankaalle. Toppilassa uusittiin Meri-Toppilan koira-aitaus ja kalustemäärärahalla uusittiin puiston penkkejä, kukkalaatikoita ja roska-astioita.

Erilliskohteet

Venesatamat

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	750		750	948	198
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Venesatamien järjestelmällinen kunnostaminen aloitettiin satamien ja niihin liittyvien väylien kunnostusruoppauksilla. Kunnostustyöt perustuvat vuonna 2015 tehtyyn Venesatamien kehittämissuunnitelmaan (Yhdyskuntalautakunta 26.1.2016 § 36) sekä venesatamissa ja -väylillä

tehtyihin luotauksiin. Vuoden 2020 pääkohde oli Taskisenrannan venesataman peruskorjaustyöt. Lisäksi parannettiin Oulujoen suiston melontapalveluita. Kustannusten ylittyminen johtuu Taskisenrannan korjaustöiden oletetusta nopeammasta etenemisestä.

Keskustan puistot ja hallituskatu

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 000		1 000	288	-712
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Snellmanipuiston rakentaminen aloitettiin syksyllä arkeologisilla kaivauksilla, suunnitelmanmukaisilla purkutöillä, maarakentamisella sekä uuden sillan perustustöillä. Rakentaminen viivästyí suunnitellusta aikataulusta, koska kaupunginjoon ei ole ollut mahdollista pitää kuivillaan syksyn runsaan vesitilanteen vuoksi. Puistoon liittyvän

Hallitusaukion kiveystyöt valmistuivat syksyn aikana. Puiston suunnittelussa on huomioitu erityisesti taide ja alueelle rakennetaan varaukset pysyville ja vaihtuville taideeteoksille. Puiston rakentaminen jatkuu kevään aikana ja puisto valmistuu kesällä 2021.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	655	155
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Energiatehokkuusprojektissa on vaihdettu suurpaine-natrium- sekä monimetallivalaisimia energiatehokkaisiin led-valaisimiin. Katukohteina on ollut kaupungin alueella mm. Yli-II, Haukipudas, Kiiminki ja Oulunsalo. Kantaoulun alueella led-valaisinvaihdot ovat keskittyneet enemmän pyöräteihin, leikkipuistoihin ja pienvenesatamiin. Energiatehokkuutta on myös parannettu vähentämällä

katuvalokeskusten määrää ja pienentämällä sähköliittymien kokoa. Lisäksi on jatkettu vuonna 2019 aloitettua puutteellisesti rakennettujen alueiden energiatehokasta valaistusta vastaamaan paremmin yleistä Oulun laatutasa. Parannuksia on tehty valtaosin Haukiputaan alueella, mutta myös muilla alueilla mm. Yli-Kiimingissä ja Oulunsalossa.

Valtatie 4 perusparannus

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot		700	700	326	-374
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulun seudun tärkeimmän tiehankkeen, valtatie 4, perusparannustöitä Oulun kohdalla jatkettiin vuonna 2020. Kaupungin kustannusosuus, yhteensä 16 M€, kohdistuu, katuihin, pyöräteihin, meluntorjuntaan, joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyihin sekä telematiikan rakentamiseen ja se on jakautunut pääosin vuosille 2017, 2018 ja 2019. Vuo-

den 2020 osalta on toteutunut lähinnä jälkitöihin ja suunniteltua aiemmin käynnistyneen Oulujoen uuden sillan rakentamiseen liittyviä kaupungille kuuluvia kustannuksia. Tuleville vuosille jää uudesta sillasta, jälkitöistä sekä hankkeessa vielä toteutettavista melunsuojaus- ja parantamistöistä aiheutuvia kustannuksia.

Limingantien alikulku

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot		350	350	322	-28
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Limingantien alikulun eli Rautionpolun alikulun sekä samalla toteutetut katutyöt valmistuivat pääosin vuoden 2019 aikana. Aikaisesta talven tulosta johtuen joitakin vii-

meistelyitä päätettiin siirtää laadukkaana lopputuloksen varmistamiseksi kesälle 2020 ja kustannukset ovat syntyneet näistä viimeistelyistä.

Pateniemenranta

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 000	-500	500	276	-224
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulun kaupunki on saanut vuonna 2017 Pateniemenrannan asemakaava-alueen maanomistajalta sopimuskorvausta 4,1 M€ ja on sitoutunut toteuttamaan alueen kunnallistekniikan maankäytösopimuksen mukaisesti. Alueella on myös kokonaan kaupungin kustannusvastaulla olevaa infraa, mikä on tarkoituksenmukaista toteuttaa samassa yhteydessä. Rakentaminen aloitettiin syksyllä 2017 ja vuoden 2018 aikana alueen pohjaustyöt saatiin valmiiksi.

Maan käytön toteutusohjelman mukaan asuntorakentaminen on aloitettu alueella syksyllä 2018. Kesällä 2020 on tehty lähinnä puistoalueiden viimeistelyitä. Katujen ja muiden yleisten alueiden viimeistelytyöt tehdään talonrakentamisen edellyttämässä aikataulussa tulevana vuosina. Vuoden 2020 määrärahan säästyminen johtuu pääosin talonrakennustöiden maankäytösopimuksessa oletettua hitaammasta aikataulusta.

Malpe-hankkeet (maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen aiesopimus)

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 500	-1 450	50	115	65
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty sopimuksen mukaisesti liikenteenhallinnan, kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kehittämiseen useissa eri hankkeissa yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Suurimpia yksittäisiä hankkeita ovat olleet liikenneteknisen seurantajärjestelmän kehittäminen, pyöriteiden viitoitus ja brändäys

sekä joukkoliikennepysäkkien parantaminen. Vuoden 2020 osalta on toteutunut edellisenä vuonna valmistuneiden hankkeiden jälkitöistä aiheutuneita kustannuksia. Alkuperäisen talousarvion määrärahan alittuminen johtuu uuden MAL -sopimuksen viivästyisestä ja hankkeiden käynnistymisen siirtymisestä vuodelle 2021.

Kaupunkivalaistuksen kehittäminen

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	482	-18
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunkivalaistuksen kehittäminen on aloitettu vuonna 2018 kaupungin puistovyöhykkeen valaistuksen parantamisella. Eteläisen alikulun valaistuksen uusiminen elämykselliseksi ja melusuojausten rakentaminen paran-

tamaan jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden olosuhteita valmistuivat vuoden loppuun mennessä. Kauppatorin valaistuksen parantaminen siirtyi vuodelle 2021 toteutettavaksi torin muiden parantamistöiden yhteydessä.

Ranta-Toppilan venesatama

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	10	-490
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Ranta-Toppilan pienvenesataman rakentamistöiden aloitus siirtyi keväälle 2021, koska syksyllä 2020 valitun uuden satamaoperaattorin toimintasuunnitelman vuoksi

aiemmin tehtyä rakennussuunnitelmaa on pitänyt tarkistaa vastaamaan suunniteltua käyttöä. Vähäisiä kustannuksia on syntynyt suunnittelupalveluista.

Kontinkankaan eteläinen katuyhteys

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 700	-230	1 470	1 302	-168
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kiviharjuntie ja muu hankkeeseen liittyvä kunnallistekniikka on valmistunut suunnitelman mukaisesti yhteistyössä Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Oulun Veden kanssa.

Kustannukset alittuivat, koska työ voitiin toteuttaa suurelta osin talvityönä, jolloin saatiin halpoja urakkatarjouksia.

Keskusta-Linnanmaa liikennejärjestelyiden parantaminen

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	5 000		5 000	4 289	-711
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Yliopiston kampus laajeni vuonna 2020 merkittävästi, kun Oulun ammattikorkeakoulu siirsi toimintonsa Linnanmaan yliopiston yhteyteen, minkä seurauksena etenkin joukko-

liikenteen edellytyksiä ja vuorotarjontaa jouduttiin parantamaan. Uudet joukkoliikennekaistat pysäkkijärjestelyineen valmistuivat suunnitellusti.

Oulunportin alue

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	750		750	1 410	660
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulunportin 1.4.2019 hyväksytyn asemakaavan mukaisen Kaakkurin keskukseen rakennettavan uuden katuyhteyden, Oulunportintien, rakentaminen vt 4:n alittavine alikulkuineen aloitettiin syksyllä 2020. Kustannukset ovat

ylittyneet, koska työ etenee ja myös valmistuu ennakoitua nopeammin. Hankkeen kokonaiskustannukset eivät kuitenkaan ole ylittymässä.

Kiikelin merikylpylä

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 450	-1 420	30	32	2
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kiikelin merikylpylän tontin vuokralainen ei ole tehnyt investointipäätöstä, mistä johtuen kaupunki viivästyttää hankkeen omia investointeja seuraaville vuosille. Kerty-

neet kustannukset ovat syntyneet hanketta valmistelevis- ta tehtävistä.

Välimaan kiertotalousalue

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	350		350	511	161
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Välimaan kiertotalousalueen sisäisen tieverkon ja ve- sihuollon rakentaminen on valmistunut suunnitelmien mukaisesti. Rakennusurakka on vastaanotettu ja alue on ensimmäisten kiertotaloustoimijoiden käytössä. Kustan-

nutukset ylittyivät hieman lisätöiden vuoksi. Suurimmat li- sätyöt muodostuivat pintamaiden poiston arvioitua suu- remmista määristä, kuivatussuunnitelmien muutoksista ja happamien sulfaattimaiden käsittelystä.

**Maankäyttökorvauksilla rahoitettavat investoinnit
Limingantulli 1- 4**

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	72	-428
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Limingantullin kortteleiden 1-4 kaavamuutokseen perus- tuen kaupunki on saanut tonttien omistajilta ja vuokraoi- keuden haltijoilta maankäyttökorvauksia yhteensä lähes 4,0 M€. Kaupunki on puolestaan sitoutunut alueen kunta- tekniikan toteuttamiseen alueen rakentamisen edellyttä-

mässä tahdissa. Vuonna 2020 pystyttiin viimeistelemään Härkäraitti ja hankkimaan Härkäpuiston varusteita. Härkä- puiston loppuun rakentaminen riippuu talonrakennustöi- den etenemisestä.

Kellon Kiviniemen ja Martinniemen kalasatamien kehittäminen

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	113		113	113	
Rahoitusosuudet	68		68		
Luovutustulot					

Kiviniemen kalahalliin on hankittu uusi jäähilekone oheis- laitteineen, ulko-ovi, pikapaloposti sekä letkukela. Lisäksi

satamaan on hankittu uusia valaisinpylväitä ja jakokaap- peja.

Ulkopuolisella osarahoituksella rahoitettavat investointihankkeet**Kaupunkivesien kunnostus**

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	390		390	241	-149
Rahoitusosuudet	215		215	87	-128
Luovutustulot					

Vuonna 2020 tehtiin Kaijonlahden valuma-alue kunnostussuunnitelma ja siihen liittyvät luontomaisema ja linnustoselvitykset sekä happamien sulfaattimaiden lisätutkimukset. Rakennettiin Kiimingin yrityspuiston hulevesijärjestelyt, kaksi hulevesiallasta sekä kolme huleve-

sien johtamiseen tarvittavaa ojaa. Tehtiin loput analyysit vuonna 2019 otetuille vesinäytteille. Vuonna 2021 rakennetaan osa Kaijonlahden valuma-alueen käsittelyrakenteista. Vesinäytteenottoja tehdään vielä vuonna 2021 sekä Sykeen raportti kaupunkivesien laadusta.

Investoinnit

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	Uusininvestoinnit TA2020 (muutettu)	Uusininvestoinnit TP2020	Laajennusinvestoinnit TA2020 (muutettu)	Laajennusinvestoinnit TP2020	Korvausinvestoinnit TA2020 (muutettu)	Korvausinvestoinnit TP2020
Irtain käyttöomaisuus	135	120	105	95	90	80
Maanhankinta	6 000	3 834				
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.	8 169	8 066			12 109	11 344
Erilliskohteet	6 848	6 031			5 603	4 934
Maankäyttökorvaus- hankkeet	500	72				
Rahoitettavat hankkeet					503	355
Yhteensä	21 652	18 123	105	95	18 305	16 713

RAHOITUSOSUUDET 1 000 €	Uusininvestoinnit TA2020 (muutettu)	Uusininvestoinnit TP2020	Laajennusinvestoinnit TA2020 (muutettu)	Laajennusinvestoinnit TP2020	Korvausinvestoinnit TA2020 (muutettu)	Korvausinvestoinnit TP2020
Irtain käyttöomaisuus						
Maanhankinta						
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.					279	222
Erilliskohteet						
Maankäyttökorvaus- hankkeet						
Rahoitettavat hankkeet					215	87
Yhteensä	0	0	0	0	494	309

LUOVUTUSTULOT 1 000 €	Uusininvestoinnit TA2020 (muutettu)	Uusininvestoinnit TP2020	Laajennusinvestoinnit TA2020 (muutettu)	Laajennusinvestoinnit TP2020	Korvausinvestoinnit TA2020 (muutettu)	Korvausinvestoinnit TP2020
Irtain käyttöomaisuus						
Maanhankinta	6 500	7 348				
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.						
Erilliskohteet						
Maankäyttökorvaus- hankkeet						
Rahoitettavat hankkeet						
Yhteensä	6 500	7 348	0	0	0	0

Investoinnit yhteensä

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	41 333	-1 272	40 061	34 934	5 126
Rahoitusosuudet	283	211	494	308	-196
Luovutustulot	9 000	-2 500	6 500	7 348	847

10.1.4 Rakennuslautakunta

Irtain käyttöomaisuus: Ict- investoinnit

1 000 €	TA2020	TA2020- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	75	0	75	30	-45
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Investoinnissa kehitetään rakennusvalvonnan sähköisiä palveluja ja arkiston digitalisointia. Investointien toteutusprosentti oli 41 %. Investoinnit eivät toteutuneet täysi-

määräisinä, koska suunniteltujen investointien toteutuminen siirtyi.

10.1.5 Peruskunnan investoinnit yhteensä

Peruskunnan investoinnit yhteensä

1 000 €	Talousarvio (alkuperäinen) 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio (muutettu) 2020	TP2020	Erotus
Investointimenot	49 498	-995	48 503	42 230	-6 273
Rahoitusosuudet	283	238	521	624	103
Luovutustulot	12 000	3 436	15 436	17 642	2 206

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
KAUPUNGINHALLITUS					
Osakkeet ja osuudet					
Menot	2 000	0	2 000	907	-1 093
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	3 000	5 936	8 936	10 059	1 123
KONSERNIHALLINTO					
Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit					
Menot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit					
Menot	2 720	230	2 950	3 137	187
Rahoitusosuudet	0	0	0	15	15
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit					
Menot	895	0	895	646	-249
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset					
Menot	1 100	0	1 100	298	-802
Rahoitusosuudet	0	0	0	300	300
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kaakkurin liikuntamaa					
Menot	600	0	600	711	111
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Pateniemen tekojääkenttä					
Menot	700	0	700	1 486	786
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Turkansaaren ylläpitoinvestoinnit					
Menot	75	0	75	80	5
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
RAKENNUSLAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit					
Menot	75	0	75	30	-45
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit					
Menot	330	0	330	295	-35
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Maanhankinta					
Menot	6 000	0	6 000	3 834	-2 166
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	9 000	-2 500	6 500	7 348	848
Rakennukset (informatiivinen tieto)					
Menot	0	0	0	5	5
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	235	235
Kadut, tiet, sillat, torit					
Menot	14 000	1 000	15 000	14 249	-751
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt					
Menot	4 000	278	4 278	4 181	-97
Rahoitusosuudet	0	211	211	221	10
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Ympäristöinvestoinnit					
Menot	1 000	0	1 000	980	-20
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Venesatamat					
Menot	750	0	750	948	198
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Keskustan puistot ja Hallituskatu					
Menot	1 000	0	1 000	288	-712
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Katuväläistuksen energiatehokkuuden parantaminen					
Menot	500	0	500	655	155
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Valtatie 4 perusparannus					
Menot	0	700	700	326	-374
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Limingantien alikulku					
Menot	0	350	350	322	-28
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Pateniemenranta					
Menot	1 000	-500	500	276	-224
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Malpe-hankkeet					
Menot	1 500	-1 450	50	115	65
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kaupunkivalastuksen kehittäminen					
Menot	500	0	500	482	-18
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Ranta-Toppilan venesatama					
Menot	500	0	500	10	-490
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kontinkankaan eteläinen katuyhteys					
Menot	1 700	-230	1 470	1 302	-168
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Keskusta-Linnanmaa liikennejärjestelyiden parantaminen					
Menot	5 000	0	5 000	4 289	-711
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Oulunportin alue					
Menot	750	0	750	1 410	660
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kiikelin merikylpylä					
Menot	1 450	-1 420	30	32	2
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Välimaan kiertotalousalue					
Menot	350	0	350	511	161
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Maankäyttökorvauksilla rahoitettavat investoinnit					
Menot	500	0	500	72	-428
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kellon Kiviniemen ja Martinniemen kalasatamien kehittäminen					
Menot	113	0	113	113	0
Rahoitusosuudet	68	0	68	0	-68
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kaupunkivesien kunnostus					
Menot	390	0	390	241	-149
Rahoitusosuudet	215	0	215	87	-128
Luovutustulot	0	0	0	0	0
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	49 498	-1 042	48 456	42 231	-6 225
RAHOITUSOSUUDET YHTEENSÄ	283	211	494	623	129
LUOVUTUSTULOT YHTEENSÄ	12 000	3 436	15 436	17 642	2 206

10.1.6 Peruskunta ja sisäiset liikelaitokset yhteensä

Peruskunta, taseyksiköt ja sisäiset liikelaitokset yhteensä

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Investointimenot	123 843	1 992	125 835	102 843	-22 992
Rahoitusosuudet	523	238	761	675	-85
Luovutustulot	12 175	3 436	15 611	18 248	2 637

10.1.7 Leasinghankinnat

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointipalvelujen irtaimistojen investointihankkeet on toteutettu leasing-rahoituksella käyttötalousmenoina.

Kohde: ICT

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Hankinnan kokonaismeno **)	160		160	230	70
Käyttötalousvaikutus ***)	360		360	350	-10

** Uuden leasing-hankinnan kokonaisarvo kirjataan sille vuodelle, jona leasing-sopimus on tehty

*** Kohteen leasing-sopimusten vuotuiset käyttötalousmenot yhteensä

Leasing-hankinnoilla on toteutettu ja toteutetaan erillisinvestointien ja perusparannuskohteiden ensikalustaminen ja hoitolaitteiden hankinnat. Suurimmat vuoden 2020 leasing-hankinnat ovat Tuiran hyvinvointikeskuksen ensikalustaminen ja Tuiran suun terveydenhuollon hoitoyksiköiden uusiminen. Pääosa kustannuksista on aikaisempien vuosien leasing-hankintojen vuokramenoja, joista osa päättyy vuodesta 2022 eteenpäin.

Leasingilla hankittaviin ICT-hankintoihin sisältyy toimialakohtaisten tietojärjestelmien päivityksiä, henkilökutsujärjestelmien uusimista ja itseilmoittautumis- ja opastusjärjestelmän laajennuksia keskeisiin toimipisteisiin.

Ensikalustaminen, tutkimus- ja hoitolaitteet

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Hankinnan kokonaismeno **)	300		300	300	
Käyttötalousvaikutus ***)	1 100		1 100	869	-231

** Uuden leasing-hankinnan kokonaisarvo kirjataan sille vuodelle, jona leasing-sopimus on tehty

*** Kohteen leasing-sopimusten vuotuiset käyttötalousmenot yhteensä

10.2 Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rakennusomaisuuden taseyksikön erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia. Suunnitteluvaiheessa olevien hankkeiden tavoitehinta-arvioihin (alv 0%) pohjautuvat määrärahat korotetaan rakentamisvaiheessa Haahtelan tarjoushintaindeksillä. Oulun Tilapalvelut -liikelaitos on

toteuttanut konsernijaoston päätöksellä korjausrakentamishankkeen, jonka vuosittaisesta määrärahasta päättää kaupunginvaltuusto. Oulun kaupungin rakennusomaisuuden taseyksikön rakennusinvestointikohteiden vuoden 2020 kokonaismäärä 69,7 M€ on sitova valtuustoon nähden ja yksittäisen hankkeen määräraha on kohdekohtaisesti sitova palvelutilojen hankeohjeen mukaisesti.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	68 960	700	69 660	53 736	-15 924
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	322	322

Talousarvioon vuodelle 2020 varattuja määrärahoja käytettiin kaupunginvaltuuston hyväksymien erillisinvestointihankkeiden toteuttamiseen, seuraavien vuosien suunnittelu- ja tutkimustehtäviin ja takuuajakaisten tehtävien

suorittamiseen. Investointimääräraha sisältää 15,0 M€ korjausrakentamishankkeen. Vuonna 2020 ei tuloutettu rahoitusosuuksia. Luovutusvoittoja kirjattiin 0,322 M€.

INVESTOINTIMENOT 1 000€	Uusinvestoinnit TA2020	Uusinvestoinnit TP2020	Laajennus- investoinnit TA2020	Laajennus- investoinnit TP2020	Korvaus- investoinnit TA2020	Korvaus- investoinnit TP2020
Oulun Lyseon lukio					700	-389
Linnanmaan uimahalli	800	378				
Pohjankartanon peruskorjaus					3 200	2 426
Tuiran hyvinvointikeskus					1 350	960
Jokirannan koulun korvaava uudisrakennus					10 000	11 409
Madetojan pysäköintilaitoksen velvoiteautopaikat					1 941	56
Kaupungintalon peruskorjaus					4 100	276
Ainolan päiväkodin peruskorjaus ja Heinätorin uusi päiväkot	350	55				
Maikkulan koulun peruskorjaus					600	94
Lintulammen koulu					500	148
Niemenrannan koulun laajennus			3 500	2 540		
Leinonpuiston yksikön uudistilat Terva-Toppilan koulun tontille					5 648	3 874
Raksilan lukio	1 850	978				
Ouluhalli					13 000	11 312
Kauppahallin saneeraus ja varastotilojen järjestäminen					3 051	3 111
Takuuajaiset erillishankkeet					400	497
Suunnittelumääräraha					500	842
Keittiöverkoston mukaiset valmistuskeittiöt					500	429
Hallintotilojen muutokset					1 000	1
Lintulammen uusi päiväkot					270	1
Energiansäästöhankeet					1 200	962
Yhteensä	3 000	1 411	3 500	2 540	47 960	36 009

Korjausrakentamishjelma

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	15 000		15 000	13 776	-1 224
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Korjaushjelma hyväksyttiin konsernijaostossa 20.1.2020, 4 §. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu määräraha alitui 1 223 538,89€.

Erillisinvestointihankkeet

Takuuajaiset erillishankkeet

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	400		400	497	97
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty erillisinvestointikohteiden viimeisten maksuerien ja takuuajaisen tehtävien rahoittamiseen. Takuuajaisella rahoituksella ei ylitetä kohteiden

hyväksytyjä kokonaisbudjetteja. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti ylittyi 97 466,91€.

Suunnittelumääräraha

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	842	342
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Suunnittelumääräraha käytetään talousarviovuotta myöhempien erillisinvestointikohteiden hanke- ja rakennussuunnitteluun, kuntoarvioihin, tutkimuksiin sekä muihin

tarvittaviin lisäselvityksiin. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti ylittyi 341 581,74€. Toteutuneet kustannukset on kirjattu hankkeille.

Energiansäästö investointihankkeet

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 200		1 200	962	-238
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Energiansäästöhankeet sisältävät valikoidut hankkeet, joiden takaisinmaksuaika on alle 10 vuotta. Energiansäästöhankeita vuonna 2020 olivat Toimintakeskus Jatulin, Oulunsalon liikuntakeskuksen, Kuivasojan koulun, Met-

solan lastenkodin, Yli-Iin päiväkodin ja kirjaston ja Oulun kaupunginsairaalan hankkeet. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 237 909,60€.

Hallintotilojen muutokset

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 000		1 000	1	-999
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Hallintotilaprojekti käynnistettiin 16.10.2013. Tavoitteena on siirtää toiminta ulkoa vuokratuista hallintotiloista kaupungin omistamiin tiloihin. Hallintotiloja muutetaan monitilatoimistoiksi Oulu 10:ssä, Torikatu 10:ssä ja Ym-

päristotalossa sekä kaupunginarkiston hallintosiivessä. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 999 296,88€.

Keittiöverkoston mukaiset valmistuskeittiöt

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	429	-71
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Keittiöverkko perustuu kaupunginhallituksen hyväksymään keittiöverkkoselvitykseen 3.2.2014 § 48. Monitoimikeittiö Lööki valmistui 2017. Tulevina vuosina varaudutaan vastaanottavien keittiöiden rakennusteknisiin muutostöi-

hin. Vuonna 2020 kohteena olivat Haukiputaan hyvinvointikeskuksen, Saarelan päiväkodin ja Laanilan koulun keittiöt. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 71 173,77€.

Oulun Lyseon lukio

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	700		700	-389	-1 089
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.11.2019 §383 Oulun Lyseon peruskorjauksen hankeselvityksen tavoitehinta-arviolla 14,927 m€ (Haahtela indeksissä 9/2018, 92,0). Kaupunginvaltuuston kouluverkko päätös 13.6.2016 § 49, Oulun Lyseo on osa "tiivistyvää lukiomallia". Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 0,883

M€ vuodessa eli noin 15,2 M€ 20 vuodessa. Hankkeen alustava toteutusaikataulu on 2021 - 2022, jolloin Raksilan uuden lukion tilat ovat käytettävissä Lyseon lukion evakokäyttöön. Hankkeelle aiemmissa vaiheissa kohdistuneita menoja on oikaistu vuonna 2020 taseesta käyttötalouden puolelle.

Pohjankartanon peruskorjaus

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	3 200		3 200	2 426	-774
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Pohjankartanon peruskorjaus on monivuotinen hanke, joka alkoi vuonna 2015 ja jatkuu vuoteen väistötalajärjestelyjen vuoksi 2022. Kokoluokkansa vuoksi hanke on siirretty perusparannusmäärärahan kohteista vuodesta 2018 lähtien erillisinvestointi-kohteeksi. Hankkeessa vuonna 2020 valmistui C-osan peruskorjauksen 1. vaihe ja juhla-

salin vesikatko, sekä aloitettiin C-osan peruskorjauksen 2. vaihe ja juhlasalin / oppilashuoltotilojen peruskorjauksen suunnittelu. Peruskorjaus jatkuu vuodelle 2022. Hankkeelle talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 774 322,29€.

Tuiran hyvinvointikeskus

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 350		1 350	960	-390
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginvaltuusto päätti 12.9.2016 § 72 Tuiran hyvinvointikeskuksen investoinnin ja lisämäärärahan 26.2.2018 § 23. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 8,722 M€ (Haahtela indeksissä 5/2018, 91,0). Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt hankkeelle poikkeusluvan 27.10.2016

(STM/3951/2016). Tuiran terveysaseman ja Tuirankartanon muutos- ja korjaustyöt käynnistyivät vuonna 2018. Hankkeeseen liittyvä pysäköintilaitos valmistui vuonna 2017. Hanke valmistui 2020. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti alittyi 390 357,11€.

Jokirannan koulun korvaava uudisrakennus

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	10 000		10 000	11 409	1 409
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginvaltuuston kouluverkkopäätös 13.6.2016 § 49. Hankeselvitys on valmistunut 15.5.2017 ja lisäselvitys 30.9.2017. Kaupunginhallitus hyväksyi Jokirannan koulun hankeselvityksen lisäselvityksen 12.3.2018 § 60. Lukiolle rakennetaan korvaava uudisrakennus Kiimingin lukion yhteyteen. Hankesuunnitelmaan sisältyy korvaavan jalka-

pallokentän rakentamisen kustannukset. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 19,989 M€ (Haahtela indeksissä 4/2017, 85,5). Hankkeen aiheuttamat nettomenot seuraavalle 20 vuodelle ovat 24,0 M€. 2020 lopussa valmistuneen kohteen uusi nimi on Kiiminkipuiston koulu. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti ylittyi 1 408 949,89 €.

Leinonpuiston yksikön uudistilat Terva-Toppilan koulun tontille

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	5 648		5 648	3 874	-1 774
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginvaltuuston kouluverkkopäätös 13.6.2016 § 49. Tuiran koulun peruskorjauksen korvaavan uudisrakennuksen hankeselvitys valmistui 31.12.2014. Hankeselvitys Merikosken koulukiinteistön jatkokäytöstä valmistui 29.2.2016. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 7,546 M€ (Haahtela indek-

sissä 2/2016, 81,2). Hankkeen aiheuttamat käyttötalouden lisäykset tulevat olemaan noin 0,489 M€ vuodessa eli noin 9,8 M€ 20 vuodessa. Hanke valmistui loppuvuodesta 2020. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti alittui 1 774 417,46€.

Raksilan lukio (OSEKK:n Raksilan tilojen muutostyöt lukiokäyttöön)

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 150	700	1 850	978	-872
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupungin valtuuston kouluverkkopäätös 13.6.2016 § 49. Hankkeen alustava toteutusaiakataulu on 2020 – 2021. Kaupunginhallitus 12.2.2018 § 38 hyväksyi hankeselvityksen Raksilan kiinteistön jatkokäytöstä lukiokoulutuksen tarpeisiin. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 2,82 M€, (Haah-

tela indeksissä 8/2017, 87,0). Kaupunginvaltuusto päätti rakennuksen hankinnasta 26.2.2018 § 22 hintaan 4,1 M€ ja vastaavan suuruudesta määrärahan korotuksesta vuodelle 2018. Kohteen rakentaminen alkoi 2020. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti alittui 871 718,49€.

Niemenrannan koulun laajennus

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	3 500		3 500	2 540	-960
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginvaltuuston päätöksen 14.5.2018 § 52 mukaan Salonpään nykyisten luokkien O-6 koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu ja Niemenrannan koululle tehdään laajennos. Niemenrannan koulun laajennoksen tavoitehinta-arvio on yhteensä 5,31 M€ (Haahtela indeksissä 4/2017,

85,0). Salonpään ja Niemenrannan ratkaisujen yhteisvaikeus kaupungin nettokustannuksiin on 17,2 M€ / 20 v. Kohteen rakentaminen alkoi 2020. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti alittui 959 829,28€.

Ouluhalli

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	13 000		13 000	11 312	-1 688
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus 15.1.2018 § 16 hyväksyi Ouluhallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankeselvityksen. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 20,05 M€, (Haahtela indek-

sissä 1/2018, 88,0). Hankkeen toteutusaikataulu on 2019 - 2021. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti alittui 1 687 782,90€.

Kauppahallin saneeraus ja varastotilojen järjestäminen

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	3 051		3 051	3 111	60
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginjohtaja Päivi Laajala asetti Kauppahallin perusparannuksen ja toriaittojen hankeselvitysryhmän 4.7.2017 § 66. Kaupunginhallitus hyväksyi hankeselvityksen 26.3.2018 § 81. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 3,85 M€, josta toriaittojen osuus 0,32 M€ (Haahtela indeksissä 2/2018, 89,0). Lisämäärärahapäätös 1,4 M€ kaupunginvaltuusto 13.5.2019

§ 34, kokonaisbudjetti 5,25 M€. Kauppahallin saneerauksen toteutusaikataulu on 2018 - 2020. Kauppahallin peruskorjaus valmistui 2020. Hankkeen vuodelle 2020 vuosibudjetti ylittyi 60 192,08€.

Kaupungintalon korjaus

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	4 100		4 100	276	-3 824
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 17.2.2020 päätöksellään §46 Kaupungintalon käyttötarkoituksen ja päätöksellä §279 Kaupungintalon perusparannuksen kustannusarvion 3.11.2020. Kaupungintalon tavoitehinta on 19,906 M€

(Haahtela indeksissä 93,0/1.2020). Budjetointi vuosille 2021-2023. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 3 824 024,32€.

Lintulammen koulu

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	500		500	148	-352
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen päätös 15.4.2019 § 116. Lintulammen koulun peruskorjauksesta on tehty hankeselvitys 2016 ja korvaavasta uudisrakennuksesta lisäselvitys 2017. Hanke esitetään toteutettavaksi erillisinvestointina vuosina 2021-2022. Hankkeen tavoitehinta-arvio peruskorjaukselle 8,723 M€ (Haahtela indeksissä 6/2017, 86,3). Vuodelle

2020 esitettävä määräraha on rakennussuunnittelua varten. Hankkeen aiheuttamat nettomenot seuraavalle 20 vuodelle ovat peruskorjausvaihtoehdossa 9,6M€. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 352 188,25€.

Madetojan pysäköintilaitoksen velvoiteautopaikat

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	1 941		1 941	56	-1 885
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen päätös 24.9.2018 § 247. Hankkeessa laajennetaan nykyistä Pohjankartanon koulun viereistä pysäköintialuetta. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 2,441

M€, (Haahtela indeksissä 8/2017, 89,8). Hankkeen alustava toteutusaikataulu on 2022-2023. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 1 884 517,18€.

Maikkulan koulun peruskorjaus

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	600		600	94	-506
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 28.10.2019 §348 Maikkulan koulun peruskorjauksen hankeselvityksen tavoitehintarviolla 12,170 M€ (Haahtela indeksissä 3/2019, 93,0). Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 0,758 M€ vuodessa. Tilapalveluiden

säästöt menoissa ovat 65 tuhatta euroa vuodessa. Hankkeen aiheuttamat nettomenot seuraavalle 20 vuodelle ovat 12,0 M€. Hankkeen alustava toteutusaikataulu on 2022 - 2024. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 506 231,54€.

Lintulammenpuiston uusi päiväkot

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	270			1	-269
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen konsernijaoston päätös 20.5.2019 § 45. Hankeselvityksessä esitetään Allinpuiston päiväkodin korvaavaa uudisrakennusta Lintulammen puiston tontille. Nykyisestä Allinpuiston päiväkodista luovutaan. Hankkeen

tavoitehinta-arvio on 4,431M€ (Haahtela indeksissä 9/2018, 92,0). Hankkeen alustava toteutusaikataulu on 2022 – 2023. Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 269 484€

Linnanmaan uimahalli

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	800		800	378	-422
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.8.2019 §239 Linnanmaan uimahallin hankeselvityksen tavoitehinta-arviolla 14,832 m€ (Haahtela indeksissä 12/2018, 93,0). Hankkeelle asetettiin 10%:n säästötavoite esitetyle tavoitekustannusarviolle.

Hankkeen alustava toteutusaikataulu on 2022 – 2023. Talousarvioon vuodelle 2020 rakennussuunnitteluun varattu vuosibudjetti alittui 421 756,67 €.

Heinätorin päiväkot

1 000 €	TA2020	TA2020 -muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Erotus
Menot	350		350	55	-295
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen konsernijaoston päätös 20.5.2019 § 44. Hankeselvityksessä esitetään, että Ainolan päiväkot peruskorjataan ja Heinätorin koulun yhteyteen rakennetaan uudisrakennus seitsemälle ryhmälle. Hankkeen valmistuttua luovutaan Lintulan päiväkodista ja Ainolan

päiväkodin Varpulan yksiköstä. Heinätorin uudisrakennuksen tavoitehinta-arvio on 4,645 M€ (Haahtela indeksissä 5/2018, 91,0). Talousarvioon vuodelle 2020 varattu vuosibudjetti alittui 294 095,90€.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
JA LIITETIEDOT

11 Sitovien tavoitteiden toteutuminen

11.1 Peruskunta

1 000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -
KÄYTTÖTALOUSOSA											
KESKUSVAALILAUTA- KUNTA	B	10		10	19	9					
TARKASTUSLAUTA- KUNTA	B	647		647	535	-112	2		2	3	1
KAUPUNGINVALTUUSTO	B	650	-200	450	381	-69					
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ		98 583	-2 370	96 213	90 494	-5 719	3 169	14	3 183	2 530	-653
KH ilman erillissitovuuksia	N	74 363	800	75 163	73 114	-2 049	50	-45	5		-5
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	N	7 465	-765	6 700	4 729	-1 971	45	1 005	1 050	1 023	-27
Konsernihallinto	N	13 755	-405	13 350	12 222	-1 127	1 274	514	1 788	1 507	-281
Kehittämissalkut	N	3 000	-2 000	1 000	429	-571	1 800	-1 461	339		-339
HYVINVOINTILAUTA- KUNTA	N	678 592	32 619	711 211	709 189	-2 022	53 000	-1 402	51 598	52 221	624
SIVISTYS- JA KULTTUURI- LAUTAKUNTA	N	475 477	1 020	476 497	461 199	-15 298	29 017	1 191	30 208	25 966	-4 242
YHDYSKUNTALAUTA- KUNTA		75 893	177	76 069	70 209	-5 860	79 084	97	79 181	83 277	4 097
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	N	44 695	177	44 872	43 513	-1 358	58 084	97	58 181	65 053	6 872
Joukkoliikenne	N	31 198		31 198	26 696	-4 501	21 000		21 000	18 225	-2 775
RAKENNUSLAUTAKUNTA	N	3 349		3 349	3 086	-263	3 472		3 472	3 845	373
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		1 333 201	31 246	1 364 447	1 335 113	-29 334	167 744	-101	167 643	167 842	199

1 000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						837 999	-31 059	806 940	824 135	17 195
Valtionosuudet	B						291 053	62 547	353 600	354 281	681
Korkotuotot	B						10 503	0	10 503	10 449	-54
Muut rahoitustuotot	B						23 954	4 150	28 104	27 615	-489
Korkokulut	B	10 997	0	10 997	10 688	-309					
Muut rahoituskulut	B	863	3 200	4 063	3 952	-111					
Poistot ja arvonalentumiset	B	33 600	0	33 600	37 097	3 497					

1 000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Osakkeet ja osuudet	B	2 000		2 000	907	-1 093	3 000	5 936	8 936	10 059	1 123
Sivistys- ja kulttuuri- lautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	3 615	230	3 845	3 783	-62				15	15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	2 475		2 475	2 575	100				300	300
Yhdyskuntalautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	330		330	295	-35					
Maanhankinta	B	6 000		6 000	3 834	-2 166	9 000	-2 500	6 500	7 348	848
Rakennukset	B				5	5				235	235
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikennev., yms.	B	19 000	1 278	20 278	19 410	-868		211	211	221	10
Erilliskohteet	B	15 000	-2 550	12 450	10 965	-1 485					
Maankäyttökorvaus- hankkeet	B	500		500	72	-428					
Rahoitettavat kohteet (EU-hankkeet)	N	503	47	550	355	-195	283	27	310	87	-223
Rakennuslautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	75		75	30	-45					
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		49 498	-995	48 503	42 230	-6 273	12 283	3 674	15 957	18 265	2 308

1 000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	YLITYS+ / ALITUS -
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainauksen lisäys		50 500	-6 000	44 500	30 930	-13 570					
Antolainauksen vähennys							13 946		13 946	20 088	6 142
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							107 933		107 933	150 000	42 067
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		16 208		16 208	21 208	5 000					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					79 180	79 180					
Oman pääoman muutokset											
Vaikutus maksuvalmiuteen										19 399	19 399
PERUSKUNTA YHTEENSÄ		66 708	-6 000	60 708	131 319	70 611	121 879		121 879	189 487	67 608

11.2 Liikelaitokset ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö

LIIKELIJÄÄMÄTAVOITE 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Oulun Vesi -liikelaitos	10 280	0	10 280	11 799	1 519	115
Business Oulu -liikelaitos	0	0	0	0	0	0
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	-1	0	-1	960	961	-73 561
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	0	0	0	0	0	0
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	1 000	-4 400	-3 400	-1 207	2 194	35
Oulun Infra -liikelaitos	466	0	466	1 273	807	273
Oulun Digi -liikelaitos	500	482	982	1 201	219	122
Yhteensä	12 243	-3 918	8 325	14 025	5 700	168

TULOUTUS OMISTAJALLE 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Oulun Vesi -liikelaitos	6 613	0	6 613	6 613	0	100
Yhteensä	6 613	0	6 613	6 613	0	100

LIIKELAITOKSILLE ANNATTAVAT LAINAT 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Oulun Vesi -liikelaitos	6 000	-6 000	0	0	0	-
Yhteensä	6 000	-6 000	0	0	0	-

INVESTOINTIMÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUDET 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Oulun Vesi -liikelaitos	19 313	1 000	20 313	20 930	617	103
Business Oulu -liikelaitos	75	0	75	73	-2	97
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos (netto)	110	0	110	0	-110	0
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	260	1 233	1 493	630	-863	42
Oulun Infra -liikelaitos	600	0	600	584	-16	97
Oulun Digi -liikelaitos	4 000	1 054	5 054	5 214	160	103
Yhteensä	24 358	3 287	27 645	27 431	-214	99

RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Tuloutus omistajalle	11 863	0	11 863	11 863	0	100
Lainat	41 000	0	41 000	28 000	-13 000	68
Investoinnit	68 960	700	69 660	53 736	-15 924	77

12 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

12.1 Oulun kaupunki

OULUN KAUPUNKI

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2020		01.01.-31.12.2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	99 864 602,12		100 782 508,30	
Maksutuotot	58 910 659,35		80 979 738,98	
Tuet ja avustukset	22 133 934,37		17 534 648,23	
Muut toimintatuotot	59 828 357,77	+	56 837 085,92	+
Valmistus omaan käyttöön		+	18 217 014,39	+
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	417 036 774,43		418 857 526,31	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	92 037 948,19		90 981 397,59	
Muut henkilösivukulut	13 441 841,10		12 031 884,86	
Palvelujen ostot	583 566 042,07		571 513 824,81	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	71 935 435,38		68 611 259,10	
Avustukset	136 548 115,03		131 839 441,41	
Muut toimintakulut	32 030 178,48	-	30 008 030,37	-
Toimintakate		-1 087 641 766,68		-1 049 107 490,51
Verotulot		824 134 701,54		796 894 387,06
Valtionosuudet		354 280 543,00		279 064 562,00
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	10 440 922,74		10 456 702,09	
Muut rahoitustuotot	13 180 677,12		16 821 486,36	
Korkokulut	-10 688 111,56		-10 487 781,78	
Muut rahoituskulut	-7 309 220,12		-756 620,13	
Vuosikate		96 397 746,04		42 885 245,09
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-	83 535 669,44	-
Arvonalentumiset		+	579 569,05	-
Tilikauden tulos		13 441 645,65		-44 364 023,22
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		3 757 788,54		3 895 435,98
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-4 500 000,00		-5 000 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		12 699 434,19		-45 468 587,24

Oulun kaupungin

Tuloslaskelman tunnusluvut

	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,1 %	19,6 %
Vuosikate/Poistot %	116,2 %	49,2 %
Vuosikate €/asukas	464	208
Asukasmäärä vuoden lopussa	207 620	205 782

OULUN KAUPUNKI

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 256 187,35	1 309 447,57
Muut pitkävaikutteiset menot	22 467 914,58	24 350 779,54
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	23 724 101,93	25 660 227,11
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	212 195 446,47	208 670 416,00
Rakennukset	504 236 878,32	497 658 816,94
Kiinteät rakenteet ja laitteet	486 526 618,29	495 815 977,96
Koneet ja kalusto	17 734 642,59	17 436 587,13
Muut aineelliset hyödykkeet	7 565 016,32	7 375 755,93
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	87 129 731,45	49 645 460,95
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 315 388 333,44	1 276 603 014,91
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	728 918 974,69	736 227 247,93
Muut lainasaamiset	138 150 997,97	146 080 688,41
Muut saamiset	4 767 894,37	4 696 632,96
Sijoitukset yhteensä	871 837 867,03	887 004 569,30
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 210 950 302,40	2 189 267 811,32
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 432 905,05	2 025 429,13
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	6 223 178,64	6 126 928,29
Muut toimeksiantojen varat	7 263 786,30	6 742 664,77
Toimeksiantojen varat yhteensä	14 919 869,99	14 895 022,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 051 368,34	645 618,54
Valmiit tuotteet	0,00	0,73
Muu vaihto-omaisuus	65 852,20	64 411,90
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 117 220,54	710 031,17
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	588 438,20	275 300,21
Siirtosaamiset	597 958,05	294 455,85
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1 186 396,25	569 756,06
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	21 843 550,34	17 781 721,07
Lainasaamiset	12 339 018,13	15 096 237,60
Muut saamiset	10 207 510,09	19 195 179,68
Siirtosaamiset	21 039 614,15	23 865 373,24
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	65 429 692,71	75 938 511,59
Saamiset yhteensä	66 616 088,96	76 508 267,65
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	57 746 642,23	55 485 554,26
Muut arvopaperit	29 999 523,58	35 794 050,09
Rahoitusarvopaperit yhteensä	87 746 165,81	91 279 604,35
Rahat ja pankkisaamiset	121 606 181,65	58 538 904,45
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	277 085 656,96	227 036 807,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 502 955 829,35	2 431 199 641,13

OULUN KAUPUNKI

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314 217,80	609 314 217,80
Muut omat rahastot	38 871 627,69	38 871 627,69
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	791 857 221,85	837 325 809,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 699 434,19	-45 468 587,24
Oma pääoma yhteensä	1 452 742 501,53	1 440 043 067,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	25 144 437,63	28 902 226,17
Vapaaehtoiset varaukset	20 600 000,00	16 100 000,00
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	45 744 437,63	45 002 226,17
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	901 000,00	975 300,00
Muut pakolliset varaukset	5 438 768,68	6 247 726,04
Pakolliset varaukset yhteensä	6 339 768,68	7 223 026,04
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 432 732,56	2 025 151,44
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 222 485,66	6 126 626,47
Muut toimeksiantojen pääomat	7 988 839,27	8 165 422,53
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	15 644 057,49	16 317 200,44
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	465 758 645,40	347 608 044,06
Saadut ennakot	1 440 953,99	1 512 935,78
Liittymismaksut ja muut velat	53 845 918,89	50 564 530,72
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	571 045 518,28	449 685 510,56
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	52 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	26 849 398,66	16 198 277,38
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	10 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	208 168 534,80	235 348 870,32
Saadut ennakot	10 501 089,01	5 425 370,69
Ostovelat	56 672 886,65	48 692 792,55
Liittymismaksut ja muut velat	10 108 737,22	11 851 089,78
Siirtovelat	99 138 899,40	103 402 209,86
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	411 439 545,74	472 928 610,58
Vieras pääoma yhteensä	982 485 064,02	922 614 121,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 502 955 829,35	2 431 199 641,13

Oulun kaupungin taseen tunnusluvut

	2020	2019
Omavaraisuus-%	60,2 %	61,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	68,4 %	68,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	804 557	791 857
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 875	3 848
Lainakanta 31.12., 1 000 €	750 777	701 165
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 616	3 407
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	861 197 136	802 259 561
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 148	3 899
Lainasaamiset, 1 000 €	138 151	146 081
Asukasmäärä vuoden lopussa	207 620	205 782

OULUN KAUPUNKI	2020		2019	
RAHOITUSLASKELMA	1000 €		1000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	96 398		42 885	
Tulorahoituksen korjaukset	-9 363	87 035	-5 427	37 459
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-122 952		-120 974	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	675		723	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	18 259	-104 017	16 985	-103 267
Toiminnan ja investointien rahavirta		-16 983		-65 808
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-2 989		-34	
Antolainasaamisten vähennykset	10 847	7 858	5 090	5 057
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000		30 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 208		-25 849	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-79 180	49 611	51 506	55 656
Oman pääoman muutokset		0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-699		424	
Vaihto-omaisuuden muutos	-407		110	
Saamisten muutos	9 892		-16 968	
Korottomien velkojen muutos	10 260	19 047	8 563	-7 870
Rahoituksen rahavirta		76 516		52 843
Rahavarojen muutos		59 534		-12 965
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	209 352		149 819	
Rahavarat 01.01.	149 819	59 534	139 871	9 947
Yritysjärjestelyissä tulleet rahavarat		0		-22 913
		59 534		-12 965

Oulun kaupunki

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta 1000 €	-91 221	-81 500
Investointien tulorahoitus, %	78,8 %	35,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,5
Lainanhoitokate	3,4	1,5
Kassan riittävyys, pv	51	37
Asukasmäärä vuoden lopussa	207 620	205 782

12.2 Oulu-konserni**OULU-KONSERNI**

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Toimintatuotot	785 002 704,56		873 881 482,35	
Toimintakulut	-1 780 733 173,00		-1 816 903 987,17	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-4 495 789,99		2 389 452,37	
Toimintakate	-1 000 226 258,42		-940 633 052,45	
Verotulot	820 840 527,41		792 619 343,32	
Valtionosuudet	411 893 043,04		334 590 748,04	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	2 802 281,76		3 839 056,57	
Muut rahoitustuotot	2 595 718,79		10 877 010,18	
Korkokulut	-20 403 050,05		-14 434 357,51	
Muut rahoituskulut	-7 492 706,32	-22 497 755,82	-872 497,96	-590 788,72
Vuosikate	210 009 556,57		185 986 250,19	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-170 797 091,51		-158 705 026,57	
Omistuksen eliminointierot	899 206,00		4 002,86	
Arvonalentumiset	-1 428 486,46	-171 326 371,97	-1 177 595,74	-159 878 619,45
SATUNNAISET ERÄT	0,00		0,00	
Tilikauden tulos	38 683 184,60		26 107 630,74	
Tilinpäätössiirrot	683 759,32		-128 413,10	
Tilikauden verot	-2 459 095,82		-5 470 678,50	
Laskennalliset verot	-3 518 735,57		-3 978 410,68	
Vähemmistöosuudet	-158 968,42		-1 483 837,68	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	33 230 144,11		15 046 290,76	
OULU-KONSERNI				
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Toimintatuotot/Toimintakulut %	44,1 %		48,1 %	
Vuosikate/Poistot %	121,9 %		114,3 %	
Vuosikate,€/asukas	1012		904	
Asukasmäärä vuoden lopussa	207 620		205 782	

OULU-KONSERNI

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 955 844,66	7 363 340,76
Liikearvo	75 403,54	3 243 219,26
Muut pitkävaikutteiset menot	31 355 425,83	30 301 174,45
Ennakkomaksut	5 402 842,07	4 180 662,17
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	42 789 516,10	45 088 396,64
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	230 046 363,85	225 428 814,05
Rakennukset	1 205 817 440,03	1 099 642 394,69
Kiinteät rakenteet ja laitteet	503 448 410,01	509 993 244,20
Koneet ja kalusto	251 573 592,14	113 099 596,48
Muut aineelliset hyödykkeet	183 176 430,44	193 726 292,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	212 314 703,22	272 775 695,55
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 586 376 939,70	2 414 666 037,44
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	78 898 901,59	61 811 004,83
Muut osakkeet ja osuudet	75 081 100,34	70 093 273,96
Muut lainasaamiset	114 903,44	148 541,00
Muut saamiset	1 408 449,05	1 302 965,06
Sijoitukset yhteensä	155 503 354,42	133 355 784,86
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 784 669 810,21	2 593 110 218,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	4 188 619,13	3 446 759,60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	6 370 455,45	6 264 195,22
Muut toimeksiantojen varat	13 260 937,47	14 911 349,28
Toimeksiantojen varat yhteensä	23 820 012,04	24 622 304,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	11 653 436,35	8 188 782,37
Keskeneräiset tuotteet	34 397,56	593 334,65
Valmiit tuotteet	12 857 179,58	14 964 187,12
Muu vaihto-omaisuus	66 667,20	64 411,90
Ennakkomaksut	1 386 471,27	2 790 484,25
Vaihto-omaisuus yhteensä	25 998 151,96	26 601 200,29
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	50 000,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	12 209,22	19 363,89
Muut saamiset	496 087,87	248 523,04
Siirtosaamiset	682 340,04	362 680,62
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1 240 637,13	630 567,55
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	80 547 878,98	89 340 989,45
Lainasaamiset	73 428,70	214 886,00
Muut saamiset	33 510 302,84	42 088 075,10
Siirtosaamiset	42 668 191,03	27 816 991,56
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	156 799 801,55	159 460 942,11

OULU-KONSERNI

TASE	31.12.2020	31.12.2019
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	5 734,81	5 734,81
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	3 971 845,42	3 981 697,25
Joukkovelkakirjalainasaamiset	57 746 642,23	55 485 554,26
Muut arvopaperit	29 999 523,58	35 794 050,09
Rahoitusarvopaperit yhteensä	91 723 746,04	95 267 036,41
Rahat ja pankkisaamiset	180 982 168,17	109 308 289,29
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	456 744 504,84	391 268 035,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 265 234 327,09	3 009 000 558,70

OULU-KONSERNI

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314 217,80	609 314 217,80
Säätöiden ja yhdistysten peruspääomat	154 060,14	154 060,14
Muut omat rahastot	63 145 803,02	63 100 421,95
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	774 791 488,03	759 928 090,40
Tilikauden yli-/alijäämä	33 230 144,11	15 046 290,79
Oma pääoma yhteensä	1 480 635 713,10	1 447 543 081,09
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 504 851,12	14 769 684,63
KONSERNIRESERVI	75 403,29	75 403,29
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	904 866,65	979 166,65
Muut pakolliset varaukset	34 934 906,47	29 940 096,08
Pakolliset varaukset yhteensä	35 839 773,12	30 919 262,73
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	4 188 446,64	3 446 481,91
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 374 748,48	6 267 960,89
Muut toimeksiantojen pääomat	14 006 896,41	16 355 013,01
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	24 570 091,52	26 069 455,81
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 113 807 330,39	816 398 367,85
Lainat julkisyhteisöiltä	2 454 920,00	1 208 576,00
Saadut ennakot	1 538 798,51	1 611 079,32
Liittymismaksut ja muut velat	125 470 077,42	120 383 026,65
Laskennalliset verovelat	34 113 646,15	30 602 065,24
Pitkäaikainen vieraspääoma yhteensä	1 327 384 772,47	1 020 203 115,05

OULU-KONSERNI

TASE	31.12.2020	31.12.2019
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	52 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	59 063 756,81	41 753 859,67
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	24 163,00
Lainat muilta luotonantajilta	6 329 776,97	7 216 056,98
Saadut ennakot	15 842 490,47	9 242 353,44
Ostovelat	103 887 791,03	140 389 936,85
Muut velat	29 539 921,93	34 522 737,05
Siirtovelat	164 135 727,60	172 847 191,46
Laskennalliset verovelat	11 424 257,65	11 424 257,65
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	390 223 722,47	469 420 556,10
Vieras pääoma yhteensä	1 717 608 494,94	1 489 623 671,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 265 234 327,09	3 009 000 558,70

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Omavaraisuus-%	46 %	49 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,3 %	73,9 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	808 022	774 974
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 892	3 766
Konsernin lainakanta 31.12, 1000€	1 231 656	968 601
Konsernin lainakanta 31.12. €/asukas	5 932	4 707
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000€	1 428 383	1 166 214
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 880	5 667
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1000 €	115	149
Kunnan asukasmäärä vuoden lopussa	207 620	205 782

OULU-KONSERNI	2020		2019	
RAHOITUSLASKELMA	1000 €		1000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	210 010		185 986	
Tilikauden verot	-2 459		-5 471	
Tulorahoituksen korjaukset	-4 364	203 186	-8 549	171 966
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-383 563		-353 806	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 651		723	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20 736	-360 177	14 074	-339 009
Toiminnan ja investointien rahavirta		-156 991		-167 043
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-116		-505	
Antolainasaamisten vähennys	37	-79	2	-503
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	361 242		200 771	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-45 893		-55 349	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-52 996	262 353	-10 956	134 466
Oman pääoman muutokset				
Oman pääoman muutokset	0		0	
Muutokset vähemmistön osuudessa	-421	-421	-3 733	-3 733
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-697		424	
Vaihto-omaisuuden muutos	603		-486	
Saamisten muutos	1 789		-35 106	
Korottomien velkojen muutos	-38 426	-36 732	47 307	12 139
Rahoituksen rahavirta		225 121		142 369
Rahavarojen muutos				
		68 130		-24 674
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		272 706		204 575
Rahavarat 01.01.		204 575		206 336
Yritysjärjestelyssä tulleet rahavarat		0		22 913
		68 131		-24 674
OULU-KONSERNI				
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020		2019	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-277 779		-124 726	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3		1,5	
Lainanhoitokate	3,7		2,9	
Kassan riittävyys, pv	44		34	

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

OULUN KAUPUNKI JA OULU KONSERNI

KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Vaihto-omaisuus

Metsät ja vesialueet sekä puuvarastot taseeseen on arvostettu varovaisuutta noudattaen käyvän myyntihinnan mukaan. Maanrakennuksen materiaaliavarasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Viheryksikön multavarasto on merkitty taseeseen valmistuskustannusten mukaan. Koneyksikön varasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Logistiikkayksikön varasto on merkitty taseeseen lifo-periaatteen mukaan. Valmiit tuotteet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Jaksotettu korko on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin. Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenojen vähennykseksi.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitiliosopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin tilinpäätöksessä sekä rahojen ja pankkisaamisten lisäyksenä että lyhytaikaisen vieraan pääoman lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamisia vähentänyt tytäryhteisön negatiivinen tilisaldo esitetään sekä vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhtiöiltä että rahojen ja pankkisaamisten vähennyksenä. Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät tytäryhteisöjen alatilien saldoja 195 900 021,42 euroa, joka koostuu lyhytaikaisista lainasaamisista tytäryhtiöiltä 12 265 589,43 euroa ja lyhytaikaisista lainoista muilta luotonantajilta 208 165 610,85 euroa.

2. Esittämistavan muutokset

Käyttöomaisuusosakkeiden arvonlennukset ja arvonalautukset on siirretty arvonalentumiset ryhmään. Myös vertailuvuoden 2019 tiedot on yhdenmukaistettu.

4. Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Lainat ja vastuut vertailuvuodelta päivitetty jälkikäteen tulleiden tietojen mukaiseksi.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupungilla on määräysvalta. Oulun Satama Oy:n tytäryhteisö Oritkarin Huoltorakennus Oy on yhdistelty Oulu-konserniin omana yhtiönä. Tammikuussa 2020 toteutettiin omistajapoliittisten linjausten mukaisesti seuraavien tytär- ja osakkuusyhtiöasemassa olevien kiinteistöyhtiöiden omistuksen myynti Potential Toimitilat Oy:lle: Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo, Maikkulan Keskus Oy, Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo, Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo, Haukiputaan Palvelukulma Oy, Kiinteistö Oy Oulunsalon Kulma ja Yli-lin liiketalo. Oulun kaupunki on antanut Potential Toimitilat Oy:lle 3,0 M€:n pääomallainan järjestelyn rahoittamiseksi. Yhtiöt on edelleen yhdistelty Oulu-konserniin omina yhtiöinä. ScanLab Oy on myyty 25.8.2020.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu ja mahdollinen omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet, sekä niiden liitetiedot on yhdistelty omistusosuuden mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tämä jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhtiöiden yhdistelemisessä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto *	3 625 388,64	4 124 587,66	1 962 369,85	1 476 345,14
Sosiaali- ja terveystuotot	296 348 229,45	284 526 181,79	52 072 731,90	53 637 372,29
Opetus- ja kulttuuripalvelut	34 989 632,69	42 290 576,77	25 630 150,22	28 562 096,80
Yhdyskuntapalvelut	146 885 673,70	155 937 302,47	148 041 274,70	163 133 841,07
Muut toimintatuotot **	303 153 780,09	387 002 833,66	13 031 026,94	9 324 326,13
Toimintatuotot yhteensä	785 002 704,57	873 881 482,35	240 737 553,61	256 133 981,43

*) Tilikauden 2019 toimintatuotot sisältävät virheellisesti kassatilityksiä Netsin osalta 73 078,00 euroa.

**) Muut toimintatuotot sisältävät tilinpäätöshetkellä vakuutuskorvausta palaneesta koulurakennuksesta 297 902,00 euroa. Korvausta ei tulla saamaan sen jäädessä alle omavastuun.

7. Verotulojen erittely	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Kunnan tulovero	724 511 005,55	694 361 774,84	724 511 005,55	694 361 774,84
Osuus yhteisöveron tuotosta	45 546 811,31	45 324 112,04	45 546 811,31	45 324 112,04
Kiinteistövero	50 782 710,55	52 933 456,44	54 076 884,68	57 208 500,18
Verotulot yhteensä	820 840 527,41	792 619 343,32	824 134 701,54	796 894 387,06

Konserniyhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot			4 448 401,23	5 688 486,07
--	--	--	--------------	--------------

8. Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	275 917 917,00	285 306 932,00	275 917 917,00	285 306 932,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	36 183 438,00	38 159 857,00	36 183 438,00	38 159 857,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet*	54 009 199,40	49 283 816,04	-3 603 301,00	-6 242 370,00
Verotulomenetysten korvaus	81 965 927,00	0,00	81 965 927,00	0,00
Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	411 893 043,40	334 590 748,04	354 280 543,00	279 064 562,00

*) Kaupungin vuoden 2019 opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet sisältävät -14 347,00 euroa vuoden 2018 rahoituksen korjausta / oikaisua.

9. Palvelujen ostojen erittely	KAUPUNKI	
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	379 047 585,02	365 102 349,93
Muiden palvelujen ostot	204 518 457,05	206 411 474,88
Palvelujen ostot yhteensä	583 566 042,07	571 513 824,81

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v /tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	2 v / tasapoisto
Konserniliikearvo	2 v / tasapoisto
Liikearvo	2 v - 20 v /tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 v - 20 v/ tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön	
- tiehankkeisiin	15 - 20 v
- ratahankkeisiin	30 - 40 v
- väylähankkeisiin	sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankin
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseränmenot	5 - 10 v
Ennakkomaksut	ei poistoaikaa

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja liittymismaksut	ei poistoaikaa
Rakennukset	
Asuinrakennukset	30 v - 50 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20 v - 30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat tuotantolaitokset	30 v - 40 v / tasapoisto
Muut rakennukset	
Talousrakennukset, kevyet	10 v / tasapoisto
Talousrakennukset, betoni ja teräs	15 v - 30 v / tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Voimalaitosrakennukset	20 v - 40 v / tasapoisto
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat	30 v - 90 v / tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot (rautatiet)	20 - 30 v / tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat sekä voimalaitosrakenteet	10 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat sillat, satamalaiturit ja voimalaitosrakenteet	30 v - 40 v / tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto
Puhdistetut ja maisemoidut maa-alueet	30 v / tasapoisto
Laivaväylät	40 v / tasapoisto
Laivaväylien huoltoruoppaus	10 v / tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	
Vedenjakeluverkosto	30 v / tasapoisto
Viemäriverkko	30 v / tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 v - 40 v / tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	15 v - 40 v / tasapoisto

Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 v - 15 v / tasapoisto
Maakaasuverkko	20 v - 30 v / tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 v - 20 v / tasapoisto
Muut kiinteät rak ja laitteet	
Sähkövoimalaitosten koneet ja laitteet	10 v - 25 v / tasapoisto
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	
Rautaiset alukset	15 v / tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v / tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	
Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Satamanosturit	20 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 v - 10 v / tasapoisto
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto
Atk-laitteet, tabletit ja älylaitteet	2 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Muut hyödykkeet	ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Ennakkomaksut (Aineellis.hyöd.)	ei poistoaikaa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Kuntayhtymäosuudet	ei poistoaikaa
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Muut osakkeet ja osuudet	
Muut osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Vakuutus sijoitukset	ei poistoaikaa
Sijoitusrahasto-osuudet	ei poistoaikaa
Liikelaitosten peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Muiden taseyks.peruspääomaosu.	ei poistoaikaa
Osakkeiden ja osuuksien arvonk	ei poistoaikaa
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

12. Pakollisten varausten muutokset

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu 1.1	979 166,65	1 063 389,84	975 300,00	1 047 100,00
Vähennykset tilikaudella	74 300,00	84 223,19	74 300,00	71 800,00
Eläkevastuu 31.12.	904 866,65	979 166,65	901 000,00	975 300,00
Takuuvaraus 1.1	0,00	332 194,32	0,00	332 194,32
Vähennykset tilikaudella	0,00	332 194,32	0,00	332 194,32
Takuuvaraus 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristövastuu 1.1	6 359 871,01	6 573 904,25	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	562 339,88	100 000,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	118 216,06	314 033,24	0,00	0,00
Ympäristövastuu 31.12.	6 803 994,83	6 359 871,01	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1	16 125 076,62	17 173 198,84	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	528 494,94	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	1 048 122,22	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	16 653 571,56	16 125 076,62	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	7 762 572,34	5 974 717,02	6 247 726,04	3 678 710,25
Lisäykset tilikaudella	5 482 907,64	6 201 072,00	65 261,76	6 201 072,00
Vähennykset tilikaudella	1 768 139,90	4 413 216,68	874 219,12	3 632 056,21
Muut pakolliset varaukset 31.12.	11 477 340,08	7 762 572,34	5 438 768,68	6 247 726,04
Muutokset yhteensä	4 613 086,50	109 282,35	-883 257,36	2 165 021,47

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	7 164 320,07	7 571 648,71	7 164 320,07	7 571 648,71
Rakennusten luovutusvoitot	470 197,17	363 902,61	470 197,17	345 706,96
Muut luovutusvoitot	9 805 353,15	771 654,49	1 254 893,62	434 241,61
Luovutusvoitot yhteensä	17 439 870,39	8 707 205,81	8 889 410,86	8 351 597,28
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	117 780,78	251 533,21	109 889,24	224 208,71
Muut myyntitappiot	1 127 750,50	611 896,70	299 599,44	535 719,40
Luovutustappiot yhteensä	1 245 531,28	863 429,91	409 488,68	759 928,11

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	0,00	10 076 944,30	6 775 614,74
Osinkotuotot muista yhteisöistä	356 206,29	1 672 892,33	312 067,20	315 627,88
Yhteensä	356 206,29	1 672 892,33	10 389 011,50	7 091 242,62

16. Erittely poistoeron muutoksista

	KAUPUNKI	
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	0,00	3 895 435,98
Poistoeron muutokset yhteensä	0,00	3 895 435,98

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

	KAUPUNKI	
	2020	2019
Tilikaudella 2013 liikkeelle lasketun joukkovelkakirjalainan liikkeellelaskukuluja on aktivoitu muihin pitkävaikutteisiin menoihin. Aktivoitujen menojen määrästä on jäljellä:	271 909,65	294 455,85

19. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Pysyvien vastaavien erittelyt, Oulun kaupunki

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 309 447,57	24 350 779,54	0,00	25 660 227,11
Lisäykset tilikauden aikana	569 757,55	671 763,12	0,00	1 241 520,67
Siirrot erien välillä	0,00	30 722,94	0,00	30 722,94
Tilikauden poisto	-623 017,77	-2 585 351,02	0,00	-3 208 368,79
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 256 187,35	22 467 914,58	0,00	23 724 101,93
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 256 187,35	22 467 914,58	0,00	23 724 101,93

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	208 670 416,00	497 658 816,94	495 815 977,96	17 436 587,13	7 375 755,93	49 645 460,95	1 276 603 014,91
Lisäykset tilikauden aikana	3 818 379,12	157 826,81	13 810 425,29	9 227 476,86	204 260,39	93 265 890,37	120 484 258,84
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-330 303,33	-57 400,00	-15 000,00	-272 687,00	-675 390,33
Vähennykset tilikauden aikana	-293 348,65	-363 579,86	0,00	-8 597,88	0,00	0,00	-665 526,39
Siirrot erien välillä	0,00	34 798 345,24	20 628 030,38	51 834,31	0,00	-55 508 932,87	-30 722,94
Tilikauden poisto	0,00	-28 014 530,81	-43 397 512,01	-8 915 257,83	0,00	0,00	-80 327 300,65
Poistamaton hankintameno 31.12.	212 195 446,47	504 236 878,32	486 526 618,29	17 734 642,59	7 565 016,32	87 129 731,45	1 315 388 333,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	212 195 446,47	504 236 878,32	486 526 618,29	17 734 642,59	7 565 016,32	87 129 731,45	1 315 388 333,44

Maa- ja vesialueet erittely			2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut			612 835,58	561 443,88
Muut maa- ja vesialueet			211 582 610,89	208 108 972,12
Maa- ja vesialueet yhteensä			212 195 446,47	208 108 972,12

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	605 412 901,04	8 648 429,81	110 772 740,72	11 393 176,36	736 227 247,93
Lisäykset	869 200,00	37 799,23	0,00	318 963,06	1 225 962,29
Vähennykset	-8 797 706,00	-95 000,00	0,00	-221 098,58	-9 113 804,58
Hankintameno 31.12.	597 484 395,04	8 591 229,04	110 772 740,72	11 491 040,84	728 339 405,64
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-118 664,63	-118 664,63
Arvonpalautukset	0,00	0,00	0,00	698 233,68	698 233,68
Kirjanpitoarvo 31.12	597 484 395,04	8 591 229,04	110 772 740,72	12 070 609,89	728 918 974,69

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	138 049 412,79	0,00	101 585,48	138 150 998,27
Hankintameno 31.12.	0,00	138 049 412,79	0,00	101 585,48	138 150 998,27
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	138 049 412,79	0,00	101 585,48	138 150 998,27

Rahoitusarvopaperit

KAUPUNKI

	2020	2019
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	58 666 556,44	57 756 088,02
Kirjanpitoarvo 31.12.	57 746 642,23	55 485 554,26
Erotus	919 914,21	2 270 533,76
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	37 511 065,33	42 758 719,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	29 999 523,58	35 794 050,09
Erotus	7 511 541,75	6 964 669,07
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin yhteensä	87 746 165,81	91 279 604,35

20. Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt:	Y-tunnus	Kaupungin omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin omistus- osuuden muutos %-yksikköä	Konser- nin osuus omasta pääomasta (1 000 €)	Konsernin osuus vieraasta pää- omasta (1 000€)	Konsernin osuus tilikau- den tuloksesta (1 000 €)
Energialiike- toiminnan omistukset							
Oulun Energia -konserni, Oulun Energia Oy	0989376-5	100,00	100,00		230 748	553 281	-9 662
Kiinteistö- liiketoiminnan omistukset							
Potential Toimitilat Oy	0209796-9	100,00	100,00		9 960	3 372	68
Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo	0398625-8	0,00	54,00		328	3	0
Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo	0647768-6	0,00	77,70		1 031	40	10
Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo	1040666-1	0,00	100,00		1 552	299	1
Kiinteistö Oy Ou- lun Intiönparkki	1869369-3	17,71	58,90		1 590	253	-10
Kiinteistö Oy Raksilan Harjoi- tushalli	2083820-6	95,05	95,05		673	665	-153
As Oy Kiimingin Seniори	2260456-9	0,00	54,60		1 486	328	0
Asunto- liiketoiminnan omistukset							
Sivakka- konserni, Oulun Sivakka Oy	0510438-6	100,00	100,00		118 296	226 131	5 592
Muun liiketoiminnan omistukset							
Oritkarin Huolto- rakennus Oy	1807521-1	73,20	73,20		483	4	1,96
Oulun Aikuiskou- lutuskeskus Oy	0868699-1	100,00	100,00		10 527	1 938	-317
Oulun Kaupun- ginteatteri Oy	2579670-3	100,00	100,00		1 390	1 962	352
Oulun Pysäköinti Oy	0728027-9	100,00	100,00		51 440	18 094	99
Oulun Satama Oy	2578908-7	100,00	100,00		29 441	18 534	-388
Nallikari Seaside Oy	2579670-3	100,00	100,00		2 517	2 016	285
Kiertokaari Oy	2650662-4	90,84	90,84		9 702	2 590	640
Työterveys Virta Oy	2771501-4	70,00	85,24		999	1 804	522
Oulun Tuotantokeittiö Oy	2811134-3	85,00	92,95		2 222	8 844	153
Esko Systems Oy	3104530-8	11,50	52,13		1 269	3 166	-87

21. Omistukset kuntayhtymissä

Kuntayhtymät	Y-tunnus	Kaupungin omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin omistusosuuden muutos %-yksikköä	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Koulutuskuntayhtymä OSAO	0992445-3	78,00	78,00		73 652	31 192	1 561
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri -konserni, Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	0679480-9	52,79	52,79		101 187	246 376	6 830
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0922484-4	46,85	46,85		828	443	150

22. Omistukset muissa yhteisöissä

Osakkuusyhtiöt	Y-tunnus	Kaupungin omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin omistusosuuden muutos %-yksikköä	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Kiinteistöliiketoiminnan omistukset							
Kiinteistö Oy Oulun Sävelparkki	1839836-0	50,00	50,00		148		
Kiinteistö Oy Raksilan Tekojätkentän Katsomo	2212928-6	40,00	40,00		40 683	9 942	0
Oulun Ammattikorkeakoulu	2509747-8	37,83	37,83		7 160	4 050	-13
Oulun Keskusliikenneasema-kiinteistö Oy	0429650-7	31,00	31,00		520	3	0
Rehaparkki Oy	2429961-7	40,00	40,00		1 614	0	-1
Monetra Oy	2930159-5	30,00	30,00		430	2 654	0
Monetra Oulu Oy	2454638-2	29,42	37,45	1,58	650	2 913	224
Muun liiketoiminnan omistukset							
Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy	0681543-8	20,7	20,70		472	290	24
Partnera Oy	1618627-6	47,15	47,15		34 138	17 296	2 867
Oulu Innovation Oy	1936661-9	47,04	47,04		221	105	-20
Oulun Matkailu Oy	2339167-3	30,00	30,00		29	60	3
Säätiöt							
Oulun Musiikkijuhlasäätiö sr	0817567-3	100	100		-63	114	2
Oulun Palvelusäätiö sr	0570956-1	100	100		3 034	3 661	6

23. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	KAUPUNKI			
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 058 068,16	0,00	593 015,74
Lainasaamiset	138 049 412,49	12 265 589,43	145 945 465,37	15 000 186,84
Muut saamiset	460 000,00	40 886,49	230 000,00	68 149,08
Siirtosaamiset	0,00	7 253 209,47	0,00	7 214 474,18
Yhteensä	138 509 412,49	20 617 753,55	146 175 465,37	22 875 825,84
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	1 008 497,13	0,00	718 093,32
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	-145,51	0,00	-289,51
Siirtosaamiset	0,00	1 904 368,04	0,00	2 083 720,40
Yhteensä	0,00	2 912 719,66	0,00	2 801 524,21
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	162 093,51	0,00	12 499,08
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	31 134,41	0,00	1 301,50
Siirtosaamiset	0,00	1 750,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	194 977,92	0,00	13 800,58
Saamiset yhteensä	138 509 412,49	23 725 451,13	146 175 465,37	25 691 150,63

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Koronavaihtosopimukset	682 340,04	362 680,62	597 958,05	294 455,85
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	682 340,04	362 680,62	597 958,05	294 455,85
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	1 528 554,90	1 196 717,30	8 781 320,16	8 410 663,54
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	3 834 092,07	3 550 589,27	2 773 124,30	2 694 551,35
EU-tuet ja avustukset	186 725,99	544 489,50	186 725,99	527 248,44
Muut tulojäämät *	37 118 818,07	22 525 195,49	9 298 443,70	12 232 909,91
Tulojäämät yhteensä	42 668 191,03	27 816 991,56	21 039 614,15	23 865 373,24
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	42 668 191,03	27 816 991,56	21 039 614,15	23 865 373,24

*) Muut tulojäämät sisältävät jaksotettua vakuutuskorvaus saamista 297 902,00 euroa.

Taseen vastattaavia koskevat liitetiedot

25. Oma pääoma

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	609 314 217,80	609 314 217,80	609 314 217,80	609 314 217,80
Peruspääoma 31.12.	609 314 217,80	609 314 217,81	609 314 217,80	609 314 217,80
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	154 060,14	154 060,14	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	154 060,14	154 060,14	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Vahinkorahasto 1.1.	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96
Vahinkorahasto 31.12.	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96
Vararahasto	232 138,82	232 138,82	0,00	0,00
Vararahasto 31.12.	232 138,82	232 138,82	0,00	0,00
Kehittämisrahasto 1.1.	25 565 850,83	25 674 457,54	25 428 159,73	25 428 159,73
Siirrot rahastosta	17 897,34	108 606,71	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	140 550,00	0,00	0,00	0,00
Kehittämisrahasto 31.12.	25 688 503,49	25 565 850,83	25 428 159,73	25 428 159,73
SVOP 1.1.	14 958 155,77	14 957 655,77	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	571 674,42	500,00	0,00	0,00
SVOP 31.12.	15 529 830,19	14 958 155,77	0,00	0,00
Valistustalorahasto 1.1.	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00
Valistustalorahasto 31.12.	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00
Rakennusrahasto 1.1.	2 205 299,32	2 205 299,32	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	2 205 299,32	2 205 299,32	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	6 696 009,26	6 458 989,43	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	21 083,83	237 019,82	0,00	0,00
Yritysmyyntit	628 362,18	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	6 046 563,25	6 696 009,25	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	63 145 803,03	63 100 921,95	38 871 627,69	38 871 627,69
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	774 974 381,18	759 928 090,39	791 857 221,85	837 325 809,09
Siirrot erien välillä	183 238,44	0,00	0,00	0,00
Osingonjako	345,28	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	774 791 488,02	759 928 090,39	791 857 221,85	837 325 809,09
Tilikauden ylijäämä/alijäämä**	33 230 144,11	15 046 290,79	12 699 434,19	-45 468 587,24
Oma pääoma yhteensä	1 480 635 713,10	1 447 543 581,07	1 452 742 501,53	1 440 043 067,34

26. Erittely poistoeroista

	KAUPUNKI	
	2020	2019
Investointivarauksiin liittyvä poistoero	25 144 437,63	28 902 226,17
Poistoero yhteensä	25 144 437,63	28 902 226,17

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	756 108 150,01	510 783 601,11	368 685 938,06	289 072 344,05
Lainat julkisyhteisöiltä	25 813 452,74	15 424 128,55	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	831 921 602,75	576 207 729,66	418 685 938,06	339 072 344,05

28. Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	KAUPUNKI	
	2020	2019
JVK-laina 2013/2033	50 000 000,00	50 000 000,00
korke 3,2 %		
kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistustulainat	0,00	52 000 000,00
korke - (tp2019 -0,24 - -0,27)		
erääntyvät (tp2019 311.- 28.2.2020)		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	50 000 000,00	50 000 000,00

29. Erittely olennaisista pakollisista varauksista

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevaraus	904 866,65	979 166,65	901 000,00	975 300,00
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	6 803 994,83	6 359 871,01	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	16 653 571,56	16 125 076,61	0,00	0,00
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Varaus Oulu-Koillismaan Pelastusliikelaitos*	5 362 346,23	6 096 000,00	5 362 346,23	6 096 000,00
Muut pakolliset varaukset	6 114 993,85	1 359 148,46	76 422,45	151 726,04
Muut pakolliset varaukset yhteensä	34 934 906,47	29 940 096,08	5 438 768,68	6 247 726,04
Pakolliset varaukset yhteensä	35 839 773,12	30 919 262,73	6 339 768,68	7 223 026,04

*) Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitokselle on esitetty vuonna 2015 takautuvia palkkasaatavia varallaoloista edellisiltä vuosilta. Riita-asia onvaltakunnallinen. Taustalla on Korkeimman oikeuden ja Korkeimman Hallinto-oikeuden ratkaisuja vuosilta 2015 ja 2017. Sivutoimisten toimenpidepalkkaisten varallaolon lukeminen työajaksi päättyi neuvottelujen kautta sovintoratkaisuun, jonka johdosta heille maksettiin vahingonkorvauksena takautuvia palkkoja 551 888 € ja korkoja 66 876 €, sekä palkkojen osalta henkilösivukuluja 144 889 € eli yhteensä 733 654 €, joka on purettu tilinpäätöksessä 2019 tehdystä 6,1 M€:n varauksesta Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen päätoimisten vaatimusten osalta vahingonkorvausvaatimukset etenivät vuoden viimeisinä päivinä Työtuomioistuimeen.

30. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisyyksille

	KAUPUNKI			
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	6 660,64	0,00	6 779,36
Ostovelat	0,00	3 664 863,53	0,00	5 361 565,61
Muut velat*	0,00	181 290 991,52	0,00	209 806 112,03
Siirtovelat	0,00	1 182 864,82	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	186 145 380,51	0,00	215 174 457,00
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	25 441,14	0,00	11 972,70
Ostovelat	0,00	1 274 534,18	0,00	1 972 258,25
Muut velat*	0,00	26 874 619,33	0,00	27 512 006,07
Siirtovelat	0,00	22 953 921,58	0,00	21 977 383,61
Yhteensä	0,00	51 128 516,23	0,00	51 473 620,63
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot	0,00	-11 317,57	0,00	-18 046,79
Ostovelat	0,00	382 116,48	0,00	347 137,79
Siirtovelat	0,00	501 021,62	0,00	83 851,57
Yhteensä	0,00	871 820,53	0,00	412 942,57
Vieras pääoma yhteensä	0,00	238 145 717,27	0,00	267 061 020,20

*) Muut velat tytäryhteisöille ja jäsenkuntayhtymille koostuvat konsernitilistä.

31. Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkilimiitit

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Luotollisen sekkilimin sekkilimiitti 31.12.	3 000 000,00	4 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00
käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	4 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00

32. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	121 509 495,86	117 345 622,35	53 845 918,89	50 564 530,72
Muut velat	3 960 581,56	3 037 404,30	10 108 737,22	11 850 377,30
Muut velat yhteensä	125 470 077,42	120 383 026,65	63 954 656,11	62 414 908,02

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Menojäämät				
Korkojaksotukset	6 180 747,56	5 429 778,81	2 460 465,73	2 407 188,43
Verovelat	1 446 478,11	228 021,95	0,00	0,00
Muut palkkojen ja hlösiivukulujen jaksotukset	6 310 535,89	5 027 946,18	356 589,32	229 162,06
Lomapalkkavelan ja henkilösiivukulujen jaksotukset	101 232 536,49	100 836 127,56	60 253 875,29	60 159 516,00
Tasausrahastojaksotus	1 428 449,36	1 546 844,13	0,00	0,00
Siirtyvät projektirahoitukset	5 059 758,70	6 374 879,28	0,00	0,00
Konsernin sisäiset siirtovelat	10 833 654,29	10 377 548,09	24 896 998,14	22 045 793,93
Muihin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	31 643 567,20	43 024 827,84	8 710 505,19	16 226 439,02
Menojäämät yhteensä	164 135 727,60	172 845 973,84	96 678 433,67	101 068 099,44
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	164 135 727,60	172 845 973,84	96 678 433,67	101 068 099,44
Siirtovelat yhteensä	164 135 727,60	172 845 973,84	96 678 433,67	101 068 099,44

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KAUPUNKI	
	2020	2019
Kaupungin hoidettavana olevat 753 lapsen itsenäistymisvarat (664 vuonna 2019), joista 14 pankkitiliä ilman saldoa.	1 976 827,67	1 630 260,38

34. Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	112 643 685,34	95 120 118,23	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	189 506 008,53	151 997 288,99	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	23 410 921,72	26 438 747,15	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	67 917 962,97	69 647 438,71	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	9 571 710,00	9 605 710,00	0,00	0,00
Velat yhteensä	136 054 607,06	121 558 865,38	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	266 995 681,50	231 250 437,70	0,00	0,00

35. Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Omasta puolesta annetut vakuudet	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	8 563 110,00	0,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00	1 261 409,00	0,00	0,00
Takaukset	175 000,00	175 000,00	0,00	0,00
Talletukset	0,00	41 600,00	0,00	0,00
Yhteensä	8 738 110,00	1 478 009,00	0,00	0,00

36. Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset	0,00	3 325 770,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	3 325 770,00	0,00	0,00

37. Muut muiden puolesta annetut vakuudet

Muiden puolesta annetut vakuudet	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset	24 015 101,00	3 868 802,00	0,00	0,00
Yhteensä	24 015 101,00	3 868 802,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	32 753 211,00	8 672 581,00	0,00	0,00

38. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	111 777 802,10	114 075 160,31	110 420 557,49	101 094 369,01
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	0,00	27 281,87	0,00	0,00
Maa-alueiden vuokravastuut	84 949 011,15	83 510 715,04	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	196 726 813,25	197 613 157,22	110 420 557,49	101 094 369,01
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	22 669 933,56	26 339 124,17	18 945 654,14	17 020 256,74
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	1 379 067,19	13 331 477,64	18 323 203,90	11 500 025,22
Leasingvastuut yhteensä	38 716 053,64	40 370 036,89	25 066 558,13	22 583 567,85
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	11 789 266,31	10 423 633,85	7 860 495,26	6 137 768,18
Yhteensä	235 442 866,89	237 983 194,11	135 487 115,62	123 677 936,86

39-40. Muut kaupungin antamat vastuusitomukset

Järjestelyjen tarkoitus	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	209 060 438,00	201 029 708,00	209 060 438,00	197 703 938,00
Jäljellä oleva pääoma	108 668 044,38	109 612 111,32	108 668 044,38	108 121 172,85
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	19 574 669,46	27 176 836,80	19 574 669,46	25 593 136,80
Jäljellä oleva pääoma	10 155 702,15	12 787 921,48	10 155 702,15	11 422 662,80

Takaukset johdannaisista samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Alkuperäinen nimellisarvo	32 795 056,00	32 795 056,00	32 795 056,00	32 795 056,00
Jäljellä oleva nimellisarvo	16 981 018,00	20 106 670,00	16 981 018,00	20 106 670,00
Käypä arvo	-462 205,98	-600 973,99	-462 205,98	-600 973,99

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	KAUPUNKI	
	2020	2019
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 370 738 761,00	1 225 533 309,00
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	854 096,00	806 319,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat velvoitteet	8 292 540,00	56 220 448,04	8 292 540,00	56 220 448,04
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 180 578,00	5 668 913,78	1 180 578,00	5 668 913,78
Muut sopimusvastuut	45 937 919,99	6 645 206,00	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 393 581,25	0,00	0,00	0,00
Sitoumukset avustukseen, konserni	7 672 904,46	12 599 701,60	0,00	0,00
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut	80 725 710,27	0,00	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	3 593 354,30	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut	329 368,04	2 006,07	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	326 533,04	2 006,07	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	109 416 792,94	84 558 322,59	59 020 098,00	51 695 391,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	21 256 710,58	10 588 089,05	12 215 240,00	7 840 192,00
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	6 561 365,55	7 445 462,60	6 561 365,55	7 445 462,60
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	990 030,80	988 337,31	990 030,80	988 337,31
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	15 297 677,68	146 398 950,60	15 367 677,68	146 398 950,60
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	15 297 677,68	30 441 085,29	15 367 677,68	30 441 085,29
Sopimusvastuut yhteensä	274 234 278,93	313 870 097,50	89 241 681,23	261 760 252,24

Vertailukauden tiedot muutettu uuden esitystavan mukaiseksi.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

KONSERNI

Voimassa olevat koronvaihtosopimukset

Kaikilla koronvaihtosopimuksilla, ellei toisin ole mainittu, on muutettu vaihtuva euribor korko kiinteäksi koroksi. Koronvaihtosopimukset ovat tehty suojaamistarkoituksessa.

Koronvaihtosopimukset A

Koronvaihtosopimuksilla (25 kpl) suojataan nykyisiä (yksittäisiä lainoja, lainoja, koko lainakantaa) ja tulevia lainoja. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi välille 0,21-2,63%. Kaksikymmentäyksi sopimusta eräänny vuosina 2021-2030. Neljä sopimusta eräänny vuosina 2040-2044.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusten nimellisarvot yhteensä	348 465 919,06	357 251 946,85	228 076 950,00	231 153 870,00
Käypä arvo yht.	-119 401 232,71	-92 423 618,20	-110 825 585,98	-85 097 644,51

Koronvaihtosopimukset B

Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainakantaa.

Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 3,30%.

Sopimukseen sisältyy ehdollinen korkomuutos, minkä toteutuminen ei ole lähivuosina todennäköistä.

Sopimus erääntyy vuonna 2021.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Sopimuksen nimellisarvo	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00
Käypä arvo	-155 834,59	-369 597,33	-155 834,59	-369 597,33

Koronvaihtosopimukset C

Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainakantaa.

Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi välille 2,58%. Pankillaon optio-oikeus purkaa sopimus, mikä ei ole lähivuosina todennäköistä. Koronvaihtosopimus ja optio-oikeus ovat eroteltavissa toisistaan.

Sopimus erääntyy vuonna 2038.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Sopimuksen nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo	-9 942 358,00	-8 138 088,00	-9 942 358,00	-8 138 088,00

Koronvaihtosopimus D

Koronvaihtosopimus sisältää korkokaton ja sopimus on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi: 1,542%. Koronvaihtosopimuksen pääoma lyhennysohjelmineen vastaa suojattavan lainan vastaavia ehtoja. Suojaus on tehokas, koska koronvaihtosopimuksen ja lainan kriittiset ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 21.6.2024. Sopimukseen on liitetty korkokattosopimus, jossa korkokatto on 2,6%. Se on voimassa 06/2022 asti. Sopimukseen on liitetty korkokattosopimus ajalle 06/2022-06/2024, jossa korkokatto on 2,35%. Ennenaikaisen päättymisen erikoisehdot: Asiakkaalla tai pankilla on oikeus päättää johdannaissopimus ennenaikaisesti kokonaan ennenaikaisena päättymispäivänä.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	8 417 898,00	8 558 932,00	0,00	0,00
Käypä arvo	-599 427,81	-651 821,91	0,00	0,00

Koronvaihtosopimukset E

Sopimukset (1+1 kpl) on tehty korkorisikin suojaamiseksi. Korko-optiopotkilla on rajattu korkokustannusta seuraavasti: korkokatto 4,90% ja korkolattia 2,25%. Sopimukset ovat toistensa peilejä, jolloin kassavirrat ovat vastakkaiset. Molemmissa on viitekorkona 6 kk Euribor. Sopimukset erääntyvät vuonna 2022.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Lainapääomia vastaavat nimellisarvot	0,00	-0,18	0,00	0,00
Käyvät arvot yht.	17 776,11	21 912,76	0,00	0,00

Emo kaupungin tilinpäätöshetken suojausaste on 70,5%. Nykyiset lainat, vuosien 2021-2023 talousarviolainat ja olemassa olevat suojaukset huomioiden suojausaste palanee lähivuosina välille 40-60%. Korkojen noustessa +2% nousisivat nykyiset korkokulut, jotka sisältävät johdannaiset 2,8-3,9 milj.euroa vuonna 2021. Tämän hetkinen epänormaali ja poikkeuksellisen alhainen korkokäyrä ennakoii korkojen nousua positiiviseksi noin 10 vuoden kuluttua, minkä jälkeen nykyisten korkosuojausten lisäkustannus negatiivisesta viitekorosta poistuisi.

Suojatun salkun hyödyt realisoituvat vasta kun korkokustannukset nousevat enemmän kuin 2%. Epänormaalin alhaisen korkokäyrän vuoksi kokonaiskorkokustannukset suojatulla salkulla olisivat 3,2 milj.euroa korkeammat vuonna 2021 verrattuna suojaamattomaan salkkuun. Negatiiviset markkina-arvot todentavat tilannetta, jossa suojaussopimukset purettaisiin 31.12.2020 (31.12.2019).

Muut johdannaissopimukset

Sähkön hintariskiä suojataan Nasdaq hyödykepörssin valikoiduilla tuotteilla sekä strukturoidulla sähköjohdannaissopimuksilla riskipolitiikan mukaisesti. Sähköjohdannaisia käytetään suojaustarkoitukseen ja ne on todettu tehokkaiksi. Suojaustoiminnan tarkoituksena on vähentää sähkön hintavolatiliteetin vaikutusta tulokseen. Suojausstrategioita arvioidaan jatkuvasti markkinatilanteen ja tuotantotilanteen perusteella. Rahavirtojen suojaukseksi määriteltyjen sähköjohdannaisten käyvät arvot on esitetty alapuolella liitetiedoissa sekä lisäksi realisoitumattomien futuurien arvo on tilinpäätöshetkellä kirjattuna taseeseen. Johdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

	KONSERNI		
	2020		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yhteensä
Määrä, TWh	0,24	0,18	0,42
Käypä arvo, positiivinen milj €	14,95	3,83	18,78
Käypä arvo, negatiivinen 1milj €	-23,43	-6,17	-29,60
Käypä arvo, netto milj €	-8,48	-2,33	-10,82

	KONSERNI		
	2019		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yhteensä
Määrä, TWh	0,27	-0,03	0,24
Käypä arvo, positiivinen milj €	7,76	3,99	11,75
Käypä arvo, negatiivinen milj €	-6,85	-1,12	-7,98
Käypä arvo, netto milj €	0,91	2,86	3,77

CO₂ päästöoikeuksien suojaustoiminnan tarkoituksena on vähentää päästöoikeuden hintavolatiliteetin vaikutusta tulokseen. Suojaustoiminnassa käytetään Intercontinental Exchange hyödykepörssin vakioituja tuotteita riskipolitiikan mukaisesti. Rahavirtojen suojaukseksi määriteltyjen päästöjohdannaisten käyvät arvot esitetään alla olevassa taulukossa.

	KONSERNI		KONSERNI	
	2020	2020	2019	2019
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	93 745		117 390	
Toteutuneet CO ₂ -päästöt	425 283		486 595	
Hankitut ja myydyt päästöoikeudet (netto)	303 000		388 000	
Myydyt päästöoikeudet	55 000	1 285	87 000	1 848
Ostetut päästöoikeudet	358 000	7 643	475 000	6 061
Ali-/Ylijäämä päästöoikeuskauppojen jälkeen	-28 538		18 795	
Kumulatiivinen ylijäämä vuosilta	-28 538		18 553	
Ali-/Ylijäämän käypä arvo 31.12.		-929		454

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	KAUPUNKI	
	2020	2019
Yleishallinto	146	158
Hyvinvointipalvelut	3 002	3 535
Sivistys- ja kulttuuripalvelut	4 981	5 860
Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	179	189
Liikelaitokset	3 113	1 829
Yhteensä	11 421	11 571

43. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2020	2019	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	822 399 455,22	825 821 274,65	522 516 563,72	521 487 882,76
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	634 784,23	135 635,83	466 719,00	382 926,00
Henkilöstökulut yhteensä	823 034 239,45	825 956 910,48	522 983 282,72	521 870 808,76

44. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	KAUPUNKI	
	2020	2019
Iin Vihreät ry	290,40	309,65
Kansallinen kokoomus rp.	28 386,50	38 805,50
Keskustapuolue	33 279,60	45 032,70
Kiimingin perussuomalaiset	1 726,00	1 587,25
Kristillisdemokraatit	2 480,27	3 097,16
Oulun perussuomalaiset	3 809,25	7 871,75
Oulun Siniset ry	1 611,25	1 698,75
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	24 462,70	32 888,70
Sosiaalidemokraattinen puolue	25 475,15	35 249,65
Vasemmistoliitto	29 455,86	40 362,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	150 976,98	206 903,36

45. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastuspalkkiot	KAUPUNKI	
	2020	2019
BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	81 634,16	68 099,88
Tilintarkastajan lausunnot	38 224,00	9 400,00
Palkkiot yhteensä	119 858,16	77 499,88

OULUN KAUPUNKI
Peruskunta, Karttapalveluiden myynti sivutuotteena

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

Toimintatuotot

Myyntituotot	119 989,01
Toimintatuotot yhteensä	119 989,01

Toimintakulut

Palvelujen ostot	-26 006,66
Muut toimintakulut	0,00
Toimintakulut yhteensä	-26 006,66

TOIMINTAKATE 93 982,35

VUOSIKATE 93 982,35

TILIKAUDEN TULOS 93 982,35

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) 93 982,35

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismääräys on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietoja edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotusperiatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Karttapalveluiden eriytettävät myyntitulot saadaan suoraan kirjanpidon laskentatunnisteista.

Karttapalveluiden myynti muodostuu varsinaisen toiminnan sivutuotteena, jonka vuoksi eriytettävälle toiminnalle ei kohdisteta karttapalveluiden tuottamisen kustannuksia. Kaikki eriytettävälle toiminnalle kohdistetut kustannukset ovat suoraa myynnin kustannuksia.

OULUN KAUPUNKI
Peruskunta, Museoiden oheismyynti**TULOSLASKELMA****1.1.-31.12.2020****Toimintatuotot**

Myyntituotot	70 270,01
Tuet ja avustukset	1,21
Vuokratuotot	1,29
Muut toimintatuotot	17,82
Toimintatuotot yhteensä	70 290,33

Toimintakulut**Henkilöstökulut**

Palkat ja palkkiot	-400,22
--------------------	---------

Henkilösivukulut

Eläkekulut	-64,37
Muut henkilösivukulut	-13,95
Palvelujen ostot	-110 511,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 343,19
Avustukset	-0,67
Muut toimintakulut	-32 020,56
Toimintakulut yhteensä	-181 354,08

TOIMINTAKATE	-111 063,75
--------------	-------------

VUOSIKATE	-111 063,75
-----------	-------------

TILIKAUDEN TULOS	-111 063,75
------------------	-------------

Tilinpäätössiirrot	0,00
--------------------	------

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-111 063,75
--------------------------------	-------------

OULUN KAUPUNKI
Oulun kaupunki, Tilavuokrauspalvelut Oulun kaupungin ulkopuolisille

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

Toimintatuotot	
Vuokratuotot	6 359 602,28
Toimintatuotot yhteensä	6 359 602,28
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-415 270,40
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-182 155,28
Muut henkilösivukulut	-16 054,53
Palvelujen ostot	-1 505 824,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-872 830,86
Muut toimintakulut	-1 300 902,03
Toimintakulut yhteensä	-4 293 037,43
TOIMINTAKATE	2 066 564,85
VUOSIKATE	2 066 564,85
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 986 062,25
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 986 062,25
Satunnaiset erät	
TILIKAUDEN TULOS	80 502,60
Tilinpäätössiirrot	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	80 502,60

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismääräys on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietoja edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotuseriatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Tilavuokrauspalvelujen tulos muodostuu kaikista Oulun kaupungin kirjanpidon ulkoisista tilavuokratuloista, joista on vähennetty ne vuokratulot, joiden on nähty liittyvän kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Tuloja vastaavat menot on muodostettu Rakennusomaisuuden taseyksikön ja Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen tilavuokraukseen liittyvien kustannuspaikkojen suhteellisesta eriytettävään toimintoon liittyvästä osuudesta. Suhteellinen osuus on arvioitu omassa käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen neliöiden suhteessa.

Liikelaitosten eriyttämislaskelmat ovat liikelaitosten liitetiedoissa.

ERIYTETYT
TILINPÄÄTÖKSET

13 Liikelaitosten erillistilinpäätökset

13.1 Oulun Vesi –liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Vesi on kyennyt tuottamaan vesihuoltopalvelut laadukkaasti ja toimintavarmasti koko poikkeuksellisen koronavuoden ajan Oulun alueella. Oulun Vesi saavutti sitovat taloudelliset tavoitteet erinomaisesti ja pääosin myös kaikki toiminnalliset tavoitteet.

Liikevaihto (38,6 milj.€) toteutui edellisvuoden tasossa, mutta 1,0 milj. € budjetoitua suurempana. Liikevaihtoa korotti 0,4 milj. € muiden rakennuttajien maksuosuudet aiheuttamistaan verkostosiirroista.

Koronan vaikutus jäi lopulta vähäiseksi ja myydyn talousveden sekä verkostoon pumpatun veden ja laskutetun jäteveden määrät kasvoivat 1-2% edellisvuodesta. Mittaamattoman vedenkulutuksen osuus sisältäen myös vuotovedet on 10,0 %, mikä on valtakunnallisesti hyvällä tasolla. Veden ominaiskulutus (165 l/as/vrk) laski edelleen hieman. Asutuksen osuus mitatusta kulutuksesta kasvoi pandemian aikana etätöiden yleistyessä ja oli 74 %.

Toiminnan kuluissa pysyttiin yksiköille asetetuissa budje-teissa.

Veden jakeluvarmuus on säilynyt erittäin hyvänä johtuen vesijohtovuotojen vähäisestä määrästä. Alueellisesti vuotomäärissä on kuitenkin eroja ja saneerauksia kohdistetaan vuodoista kärsiville alueille.

Pintaveden ja pohjaveden käsittelylaitoksilla on saavutettu talousveden puhdistuksen laatuvaatimukset ja omat laatuvaatimukset hyvin. Kantakaupungissa jaettavan pintaveden osuus talousveden tuotantomäärästä oli 80% ja muilla suuralueilla jaettavan pohjaveden n. 20%. Laatuva-lituksia on tullut vähän.

Hintan pintavesilaitoksen laajennuksesta laadittiin useampia sijoitusvaihtoehtoja ja teetettiin taustaselvityksiä kaavatyön pohjaksi. Tammikuussa 2021 johtokunta tekivaihto-

ehdon valinnan ja yhdyskuntalautakunta päätti alueen kaavoitustyön jatkamisesta. Laajennukseen on varaudut-tu lähivuosina riittävän pintavesilaitoskapasiteetin tur-vaamiseksi.

Vedenhankinnan varmistamista koskeva Viinivaara -hank-keen lupahakemus on ollut Pohjois-Suomen aluehallinto-viraston käsittelyssä vuodesta 2017, josta lupapäätös on luvattu keväällä 2021. Käsittely on pitkittynyt aluehallinto-virastossa muiden teollisuuslupien käsittelyn vuoksi. Lu-pahakemuksen hankeperusteena on pintaveden käytön säilyminen ensisijaisena raakavesilähteenä, ja sen rinnalla kantakaupungin vedenhankintaa varmistetaan pohjave-den käyttöä lisäämällä.

Taskilan jätevedenpuhdistamossa käsiteltiin Oulun li-säksi Muhoksen, Utajärven ja Iin jätevesiä yhteensä 17,4 milj. kuutiometriä. Pidemmän ajan tarkasteluissa käsi-telty jätevesimäärä on lievästi vähentynyt jätevesivie-märiverkoston järjestelmällisten saneerauksien ansios-ta. Rankkasadetilanteissa kasvaneet virtaamat edelleen kuormittavat puhdistusprosessia. Puhdistamolla syksyllä 2018 käyttöön otettu kalvosuodatustekniikkaan perustu-va typenpoistolajennus on tehostanut puhdistustehoa suunnitellusti. Mereen johdettava jätevesi on desinfioitu hyvin tuloksin permuurahaishapolla kuluneena vuonna touko- elokuun välisen ajan. Energiaa hyödynnetään puh-distamoilla sekä jäteveden lämmöntalteenotolla että au-rinkoenergiaa talteenottavilla aurinkopaneeleilla.

Taskilan puhdistamon vuonna 2017 annetusta ympäris-tölupapäätöksestä tehtyyn valitukseen saatiin Vaasan hallinto-oikeudesta päätös keväällä 2020, jossa typen-poiston lupaehto lieveni ja säilyi ennallaan lämpötilaan sidottuna, mikä siirtää isompaa laitoslaajennusta pidem-mälle tulevaisuuteen.

Uuden lietteenkäsittelyrakennuksen rakennusurakka käynnistyi Taskilassa vuoden 2019 syksyllä ja on edennyt suunnitellusti ja käyttöönotto ajoittuu keväälle 2021. Ura-kan kokonaiskustannukset ovat noin 11 miljoonaa euroa.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti Vasikkasuon kompostointialueen käyttö päättyi keväällä. Lietteenkäsittelyä on jatkettu Kemicond-menetelmään perustuen ja 60 % hygienisoidusta ja käsitellystä liettestä on mennyt peltokäyttöön ja osittain biokaasutukseen. Aiemmin käydyn kilpailutuksen perusteella tehty hankintapäätös jouduttiin perumaan, kun päätös kumottiin markkinaoikeudessa. Tulevaisuudessa lietetuotteiden peltokäyttöä uhkaavat asetusten tulkinnat ja markkinaehtoiset rajoitukset, jonka vuoksi harkitaan lietteen jälkikäsitteilyn uudelleen kilpailutusta.

Helmikuussa järjestettiin kaupunkitasoinen varautumis-harjoitus, joka keskittyi vakavan vesihuollon häiriötilanteen läpikäyntiin ja osoittautui tarpeelliseksi tuoden esille monia parannustarpeita vesihuollon varmistamiseksi. Osallistujina oli 90 henkilöä kaupungin eri hallintokunnista sekä valvontaviranomaisten, poliisin, pelastustoimen ja muiden yhteistyötahojen edustajia. Riskienhallinnan kannalta tärkeitä suunnitelmia päivitettiin ja erilaisia vakavia häiriötilanteita käytiin läpi. Vesihuollon kyberturvallisuutta ja tietoturva koskevat infot ovat jatkuneet Digi-liikelaikoksen vetämänä säännöllisesti.

Rakentaminen on ollut vilkasta koko vuoden, mikä on näkynyt ajoittain suunnittelussa ja asiakaspalvelussa ruuhkana liitoslausuntojen ja teknisten selvitysten osalta.

Asiakaspalveluprosessien kehittämistä on jatkettu liitty-misasioiden, mittarointien ja työnhallinnan osalta.

Koko toiminta-alueen johtokartoitustyö on lähivuosina valmistumassa myös Haukiputaalla, Kiimingissä ja Oulunsalossa, jolloin on käytettävissä koko toiminta-alueen verkostoista sähköinen johtokartta. Hulevesien kokonai-hallinnan siirryttyä lakimuutoksen myötä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille, on valmisteltu myös hulevesiviemä-reiden tasearvon ja rakentamisvastuun siirtoa, mikä ta-
phtuu vuoden 2021 alussa.

Vuoden aikana vesihuoltoverkostoja rakennettiin tai sa-
neerattiin lukuisissa eri kohteissa yhteensä 62 km. Tästä saneerausten osuus oli 15 km. Saneerausinvestointien osuus oli n. 70 % verkostoinvestoinneista täyttäen hyvin asetetun 50 %:n minimimitavoitteen. Saneeraukset kohdistuivat kuluneena vuonna isojen runkovesijohtojen ja -viemäreiden saneerauksiin, mikä pienensi saneerausten kokonaismetrimäärää. Verkostourakoihin on saatu hyvin tarjouksia ja kilpailutilanne on säilynyt hyvänä.

Asiakastieto- ja laskutusjärjestelmä – Vesitieto - on suun-
nitellusti käytössä. Useat isot vesilaitokset ovat valinneet saman järjestelmän käyttöön mikä antaa mahdollisuuksia järjestelmän jatkokehitykseen laitosten yhteistyönä.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</i>	Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävä kehityksen mukainen lietteenkäsittely - Jäteveden puhdistustulokset (BOD, P ja N) ja lietteenkäsittely ovat lupaehtojenmukaisia	Puhdistustulokset (BOD, P) ovat olleet lupaehtojen mukaisia. Typen poistoteho parantunut valmistuneen laajennuksen myötä. Lietteenkäsittelyn toiminta sopimuksen mukaista. Kompostointialueen ympäristöluvan päätyessä v. 2020 on kilpailutettu uusi palveluntuottaja. Valintapäätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen.	Tavoite toteutui

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.	Taksataso kohtuullinen <ul style="list-style-type: none"> - Sitovat tulostavoitteet saavutetaan - Vesihuollon vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2019 ktaalot Oulu 3,73 €/m³, keskiarvo muut 4,87 €/m³) 	Tilikauden tulos saavutettiin. Vesihuollon vertailuhinta 30% alle maan keskitason (v. 2020 ktaalot Oulu 3,73 €/m ³ , keskiarvo muut 4,89 €/m ³).	Tavoite toteutui ➔
Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.	Asiakastyytyväisyys parhaiden tasolla <ul style="list-style-type: none"> - parannus vuotuisen - WACSI -kyselyn tulosten keskiarvoissa omiin tuloksiin nähden - sähköisten palvelujen käyttäjämäärä lisääntyy 	Kyselyn tulokset ovat säilyneet hyvällä tasolla vedenjakelussa (9,06 =>9,07) ja vedenlaadussa (8,87 =>8,80) laskenut. Vesilaitoksen palvelun 8,58 =>8,57 ja viestinnän 8,16 =>8,14 arvosanat ennallaan. Sähköisten palvelujen käyttäjämäärä on pysynyt ennallaan.	Tavoite toteutui osittain ➔
Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi.	Vesijohtoveden laatu ja toimitusvarmuus jatkuvasti hyvätasoinen <ul style="list-style-type: none"> - täyttää STM:n asetuksien 1352/2015 ja 683/2017 mukaiset laatuvaatimukset ja -suositukset - käyttökeskeytysaika alle 15 min/asiakas/vuosi 	Laatuvaatimukset ovat täyttyneet koko vuoden. Vesijohtovuotojen määrä vähäinen ja käyttökeskeytysaika <2 min/as/v alitti hyvin tavoitteen.	Tavoite toteutui ➔

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN VESI -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Liikelyjäämä (-alijäämä)	10 280	0	10 280	11 799	1 519	115
Tuloutus omistajalle	6 613	0	6 613	6 613	0	100
Liikelaitokselle annettavat lainat	6 000	-6 000	0	0	0	-
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	19 313	1 000	20 313	20 930	617	103

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	37 563	0	37 563	38 561	998	103
Investoinnit, 1 000 €	19 313	1 000	20 313	20 930	617	103
Kannattavuus						
Liikelylijäämä	10 280	0	10 280	11 799	1 519	115
Sij. pääoman tuotto, %				9,1		
Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta, %	6613		6613	6613		100
	14,4		14,4	14,4		100

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Vesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	1,52		1,52	1,52	0	100 %
Jätevesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	1,98		1,98	1,98	0	100 %
Liittymien lisäys, kpl	350		350	430	80	123 %
Liiketoiminnan kulut, 1 000 €	19 542		19 542	18 637	-905	95 %
Tuloutus kaupungille, 1 000 €	6 613		6 613	6 613	0	100 %
Suunnitelmapoistot, 1 000 €/a	10 083		10 083	10 512	429	104 %

Analyyysi

Oulun Veden liikevaihto oli edellisvuoden tapaan 38,6 milj. euroa. Liikevaihto ylitti talousarvion 1,0 milj. eurolla. Urakkakohteisiin kohdistuvia tuloja ei talousarviovaiheessa pystytty arvioimaan, näiden osuus liikevaihdosta oli 0,4 milj. euroa. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille tuotetusta hulevesipalvelusta laskutettiin yhteensä 1,7 milj. euroa suunnitelman mukaisesti. Koronapandemialla ei ollut näkyvää vaikutusta vuoden 2020 liikevaihtoon. Veden kulutuksen tilapäiset muutokset eivät vaikuta välittömästi laitoksen tulokertymään, vaan voivat heijastua myyntituloihin jopa kahden vuoden ajan. Vuoden aikana suljettuina tai vähäisessä toiminnassa olleiden palvelujen vedenkulutuksen lasku voi näkyä tulokertymässä pitkällä aikavälillä. Kotitalouksien koronatilanteessa mahdollisesti kasvava kulutus ei todennäköisesti kompensoi kokonaan palvelujen osuutta pitkälläkään aikavälillä.

Liiketoiminnan kulut toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviota sekä 0,1 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Alitukseen vaikuttivat mm. Taskilan jätevedenpuhdistusprosessi, jossa lietteenkäsittelyn jatkosopimus on tuonut jonkin verran säästöjä. Myös verkostovauriot ovat pysyneet kohtuullisissa määrissä. Talousarviovaiheessa varauduttiin palveluiden ostoissa hinnankorotuksiin, jotka eivät kuiten-

kaan toteutuneet vielä kuluneen tilikauden aikana. Koronapandemialla ei tunnusteta olleen merkittävää vaikutusta laitoksen toimintamenoihin.

Poistot toteutuivat edellisvuoden tasossa, mutta 0,4 milj. euroa talousarviota suurempana. Kuluneena vuonna valmistui edellisvuoden investointikohteita ennakoitua enemmän.

Oulun Veden liikelylijäämä oli 11,8 milj. euroa, joka oli edellisvuoden tasossa ja ylitti 1,5 milj. eurolla talousarvion yllä kuvattujen seikkojen takia.

Rahoitustuotot ja -kulut vastaavat pääosin talousarviota ja edellisen vuoden tasoa. Talousarviossa oli vapaaehtoisien varausten muutosta budjetoitu 5,0 milj. euroa Taskilan jätevedenpuhdistamon lietteenkäsittelyrakennuksen ja laitteistojen uusimiseen. Investoinnin valmistuminen siirtyy vuodelle 2021, joten varauksen purkua ei tehty. Oulun Vesi sai tehdä tilinpäätöksen yhteydessä 4,5 milj. euron vapaaehtoisen varauksen tilikauden ylijäämästä ennen varauksia, joka kohdistuu Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen.

Oulun Veden tase oli vuoden lopussa 191,1 milj. euroa. Pysyviä vastaavia oli yhteensä 186,2 milj. euroa, joista suurimpana kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osuus 146,3 milj. euroa. Keskenäisten hankintojen osuus on kasvanut edellisestä vuodesta 5,3 milj. euroa, ja on nyt 16,4 milj. euroa.

Pitkäaikaista lainaa kunnalta on 34 milj. euroa, joka muodostuu 17,4 milj. euron pääomavelasta ja kunnalta saadusta 16,6 milj. euron investointilainoista. Tilikauden aikana lyhennettiin vanhoja lainoja 1,7 milj. eurolla, mutta ei nostettu uutta lainaa.

Rahoituslaskelmassa toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen (5,5 milj. euroa) merkittävien investointien vuoksi.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden ylijäämä ennen varauksia oli 4 875 158 euroa. Tilikauden ylijäämä varauksen purkamisen ja poistoerojen muutosten jälkeen on 5 780 262 euroa.

Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että ylijäämästä tehdään yhteensä 4,5 milj. euron investointivaraus Hinnan vedenpuhdistamon laajennukseen, joka toteutetaan vuosina 2022-2023. Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 1 280 262 euroa siirretään Oulun Veden omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN VESI -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	112	111	111	112
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	5	7	2	6
Tilapäiset	-	4	10	14	11
Organisatoriset muutokset	-	0	0	0	0
Yhteensä	-	116	121	125	123
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	109	107	104	107	102
Tilapäiset	10	9	12	13	12
Yhteensä	119	115	116	120	114
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	3,7	6,0	5,2	5,8
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-4 914	-4 940	-4 858	-4 853	-4 495
Eläkekulut	-1 137	-1 098	-1 101	-1 152	-1 040
Muut henkilösivukulut	-173	-187	-168	-196	-218
Yhteensä	-6 225	-6 226	-6 127	-6 200	-5 754

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolojaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Oulun Veden palkallinen työpanos (HTV) vuoden lopussa oli 115, josta vakituisten osuus oli 107. Tilapäisten osuus on laskenut edellisvuodesta jonkin verran, joka johtuu useiden alan opiskelijoiden kesän ajan työsopimusten vähäisestä määrästä koronaviruksen takia.

Osa-aikaisuuksia ja kevennettyä toimenkuvaa on jatkettu useiden henkilöiden osalta. Vuoden aikana kolme henkilöä jäi eläkkeelle ja kaksi irtisanoutui. Suunnitteluyksikön työmäärän lisääntyminen ja käynnissä olevat kehityshankkeet ovat tuoneet resurssitarpeita, joita arvioidaan oman toiminnan ja ostopalveluiden kannalta toiminnoittain.

Työtyytyväisyyskyselyn tulokset paranivat selvästi aiemmasta. Kehittämiskohteiksi valittiin kehityskeskusteluiden hyödyllisyyden ja työyhteisötaitojen parantaminen sekä sovittuihin toimintamalleihin sitoutuminen. Myös työn kuormittavuuden vähentämiseen ja esimiestyön tukemiseen on joissakin yksiköissä panostettava. Esimiespalaverikäytännöt jatkuivat ja tavoitteena on ollut löytyä työilmapiiriä parantavia toimia yksiköissä.

Sairauspoissaolojen määrä väheni koronavuonna ja oli 3,7 %, mikä alitti selvästi tavoitteen. Työtapaturmia sattui kaksi, joista aiheutuneiden poissaolopäivien määrä vähentyi selvästi. Vapaa-ajan tapaturmien aiheuttamat poissaolot sen sijaan kasvoivat selvästi edellisvuodesta. Työpaikka-kohtaiset riskiarvioinnit tehtiin säännöllisesti ja työturvallisuusasioita sekä poissaoloja käsiteltiin yksiköiden kokouksissa sekä henkilöstötoimikunnassa.

Sertifioitujen laadunhallintajärjestelmän ja OHSAS-turvallisuusjärjestelmän määräaikaistauditoinneissa saavutettiin hyväksynät ilman poikkeamia. Henkilökunnan koulutukset vähenivät koronan vuoksi huomattavasti, kun perinteisiä koulutuksia peruttiin. Sisäisiin tai ulkoisiin ammatillisen koulutuksen tilaisuuksiin osallistuttiin keskimäärin 1,2 koulutuspäivää/hlö.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Oulun vesihuoltoon kohdistuu merkittäviä investointitarpeita tulevina vuosina. Hinnan pintavesilaitoksen laajenukseen valmistaudutaan kaavatyön edetessä, pohjavesihankkeen toteutukseen on varauduttava vedenhankinnan turvaamiseksi ja verkostojen saneerauksia on jatkettava vuotovesimäärien ja saneerausvelan pienentämiseksi. Myös olevien pohjavedenottamoiden saneerauksia jatketaan.

Jätevesilietteen kompostoinnin loputtua ja lietteenkäsittelyn kilpailutuksesta saadun markkinaoikeuden päätöksen pohjalta on jatkettu nykyistä palvelusopimusta väliaikaisesti. Lietteenkäsittelyn vaihtoehtoja kartoitetaan ja uuden palvelusopimuksen kilpailutus on käynnistettävä lähivuoden aikana, minkä arvioidaan lisäävän kustannuksia.

Oulun Veden toimintojen digitalisointi etenee. Tiedolla johtamisen ja raportoinnin kehitystyö valmistuu, jossa keskeisiä ovat digitaalisten alustojen määrittelyt, valittavat työvälineet sekä oleellisen tiedon kokoaminen suuresta tietomassasta. Vesilaitoksen verkosto- ja laitossomaisuuden hallintaan ja määrittelyyn sekä vesilaitoksen ydinprosessien tiedonkeruuseen ja analysointiin kehitetään työkaluja. Pääomavaltaisella toimialalla omaisuudenhallinnalla on suuri merkitys, johon on panostettava mm. verkostojen saneerausvelan analysointia ajatellen.

Häiriötiedotusta kehitetään ja etäluettavien mittareiden käyttöönottoa suunnitellaan. Etäluentaa parantaa verkostonhallintaa, mutta tuo myös merkittäviä käyttökustannuksia.

Oulun Veden taloustilanne mahdollistaa välttämättömät verkosto- ja laitossaneeraukset, johon pitkän tähtäimen taloussuunnittelulla varaudutaan. Valtakunnallisessa vesihuoltouudistuksessa harkitaan toimialalle tarkoituksenmukaisen regulaation kehittämistä sekä laitosten talouden valvontatyökalun kehittämistä. Tämän rinnalle valmistellaan myös hyvän vesihuollon kriteerien käyttöönottoa.

Investoinnit

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Vesijohtoverkosto	-4 226		-4 226	-4 839	-613
Jätevesiviemäriverkosto	-5 476		-5 476	-5 402	74
Hulevesiviemäriverkosto	-151		-1 511	-1 840	-329
Vedenpuhdistamot	-550		-550	-273	277
Pohjavedenottamot	-1 000		-1 000	-670	330
Jätevedenpuhdistamot	-6 200	-1 000	-7 200	-7 881	-681
Muut	-350		-350	-26	324
Yhteensä	-19 313	-1 000	-20 313	-20 931	-618

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	19 313	1 000	20 313	20 930	617
Rahoitusosuudet	0	0	0	-6	-6
Luovutustulot	0	0	0	11	11

Oulun Veden investointien määrä vuonna 2020 oli noin 20,9 milj. €. Talousarviomuutoksen jälkeen investointeihin oli budjetoitu 20,3 milj. €. Oulun Veden investointimenojen ylitys johtui pääosin verkostoinvestoinneista, jossa työt edistyivät varsinkin saneeraushankkeissa loppuvuoden hyvien sääolosuhteiden vuoksi nopeasti ja rakennuskohteita valmistui etuajassa. Teollisuuden uusien työpaikkojen mahdollistamiseksi toteutettiin hankkeita, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen investointiohjelmaan. Johtokarttapuutteet ja vaikeat maaperäolosuhteet aiheuttivat suunnitelmamuutoksia ja samalla lisäkustannuksia useissa hankkeissa. Päävesijohtoihin liittyvät saneeraustyöt olivat vuonna 2020 erityisen vaativia.

Oulun Veden 20,9 milj. €:n kokonaisinvestoinnista käytettiin vesihuoltoverkoston uudis- ja korjausrakentamiseen 11,8 milj.€. Saneerausinvestointien osuus investoinneista oli edellisvuosien tapaan pysynyt korkeana eli 7,8 milj.€. Verkostosaneerauksilla varmistetaan veden laadun säilyminen hyvänä verkostossa sekä vähennetään vuotojen korjausten aiheuttamia jakelukatkoja sekä vesivahinkojen ja viemäritukosten riskiä.

Uudisalueiden vesihuoltoverkostoja on rakennettu maankäytön toteutusohjelman mukaisesti Korvenkylän, Hiukkavaaran Valkiaisjärven, Letonrannan ja Niittyholman alueilla. Verkostosaneerauksia on tehty mm. Jäälän alueella, Haukiputaalla Kirkkotie-Santaholma alueella, Oulunsalossa Santaniemen alueella, Ruskossa Sälpä- ja Konetiellä sekä Myllyojalla Pääskys- ja Sieppotien alueilla. Isojen vesijohtojen saneerausta on tehty Kurkelanrannan putkitunnelissa sekä VT4 sillan rakentamisen yhteydessä. Kiimingin alueella rakennettiin Autokujan jätevesipumppaamo ja

tasausallas. Vesihuoltoa rakennettiin myös Välikylän teollisuus- ja työpaikka-alueille. Uusia haja-asutusalueiden jätevesiviemärihankkeita toteutettiin Sanginsuussa Kärpän alueella sekä Hangaskankaan pohjavesialueella Pikkaralassa.

Puhdistamoiden laitosinvestointeihin käytettiin yhteensä 9,1 milj. €. Taskilan lietteenkäsittelyrakennuksen ja laitteen rakennusurakka käynnistyi vuoden 2019 lopulla ja siihen käytettiin 7,3 milj. €. Urakka valmistuu keväällä 2021.

Hintan ja Kurkelanrannan vedenpuhdistamoiden ylläpito-saneerauksiin käytettiin 0,3 milj. €. Hintan puhdistuslaitoslaajennuksesta laadittiin useampia vaihtoehtoja kaavatöön pohjaksi. Pohjavedenottamoihin investoitiin 0,7 milj.€ ja suurimpana kohteena olivat Kiimingin Tervajärven käsittelylaitos ja alavesisäiliö.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 2020

Yhdyskunnan kannalta elintärkeitä vesihuoltopalveluilta edellytetään korkeaa laatua ja toimintavarmuutta. Riskienhallinta kuuluu oleellisesti Oulun Veden päivittäiseen toimintaan, koska vesihuollossa toteutuneet riskit voivat olla seurauksiltaan hyvin vakavat.

Oulun Vesi on laatinut selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvion merkittävimmistä riskeistä vuodelta 2020. Selonteko on tilinpäätöksen liitteenä.

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS**

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIIKEVAIHTO	38 560 541,81	37 563 000,03	102,7	997 541,78	38 567 930,21
Valmistus omaan käyttöön	2 249 872,25	2 273 961,96	98,9	-24 089,71	2 352 160,55
Liiketoiminnan muut tuotot	119 904,87	67 400,04	177,9	52 504,83	112 529,40
Tuet ja avustukset kunnalta	16 446,06	0,00	0,0	16 446,06	59 834,03
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-4 767 009,87	-5 079 863,10	93,8	312 853,23	-4 761 344,32
Palvelujen ostot	-7 023 852,22	-7 640 215,78	91,9	616 363,56	-7 306 758,04
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-11 790 862,09	-12 720 078,88	92,7	929 216,79	-12 068 102,36
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 940 243,25	-4 914 397,96	100,5	-25 845,29	-4 858 483,75
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 098 469,30	-1 136 892,71	96,6	38 423,41	-1 101 349,50
Muut henkilösivukulut	-187 476,62	-173 382,99	108,1	14 093,63	-167 549,34
Henkilöstökulut yhteensä	-6 226 189,17	-6 224 673,66	100,0	-1 515,51	-6 127 382,59
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 511 561,69	-10 083 130,97	104,2	-428 430,72	-10 528 246,18
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-10 511 561,69	-10 083 130,97	104,2	-428 430,72	-10 528 246,18
Liiketoiminnan muut kulut	-619 514,23	-596 771,76	103,8	-22 742,47	-627 361,74
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	11 798 637,81	10 279 706,76	114,8	1 518 931,05	11 741 361,32
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	136,44	0,00	0,0	136,44	0,00
Muut rahoitustuotot	17 077,55	18 000,00	94,9	-922,45	15 600,83
Kunnalle maksetut korkokulut	-327 636,54	-376 893,00	86,9	49 256,46	-248 058,04
Korvaus peruspääomasta	-6 613 000,00	-6 612 999,96	100,0	-0,04	-6 613 000,00
Muut rahoituskulut	-57,27	0,00	0,0	-57,27	-161,02
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 923 479,82	-6 971 892,96	99,3	48 413,14	-6 845 618,23
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	4 875 157,99	3 307 813,80	147,4	1 567 344,19	4 895 743,09
Poistoeron lis./väh.(+)	905 103,96	-4 032 674,04	-22,4	4 937 778,00	953 993,60
Vapaaehtoisten varausten lis./väh.(+)	-4 500 000,00	5 000 000,04	0,0	-9 500 000,04	-5 000 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 280 261,95	4 275 139,80	29,9	-2 994 877,85	849 736,69
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,1				9,3
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	9,1				9,3
Voitto, %	12,6				12,7

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS**
LIKELAITOKSEN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	240 766,36	321 489,07
Muut pitkävaikutteiset menot	122 120,18	192 533,09
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	362 886,54	514 022,16

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset	21 801 722,89	21 632 657,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	146 337 530,43	141 040 345,02
Koneet ja kalusto	858 177,95	1 031 842,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 366 334,88	11 083 846,40
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	185 363 766,15	174 788 691,38

Sijoitukset

Muut saamiset	430 233,46	403 202,46
Sijoitukset yhteensä	430 233,46	403 202,46

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ
186 156 886,15
175 705 916,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT
Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 757 020,83	3 644 244,20
Saamiset kunnalta	166 854,99	5 636 705,43
Muut saamiset	250,00	42 480,98
Siirtosaamiset	29 387,75	29 001,94
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 953 513,57	9 352 432,55
Saamiset yhteensä	4 953 513,57	9 352 432,55

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ
4 953 513,57
9 352 432,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ
191 110 399,72
185 058 348,55
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	28 500 671,91	28 500 671,91
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 083 878,04	33 234 141,35
Tilikauden yli-/alijäämä	1 280 261,95	849 736,69
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	63 864 811,90	62 584 549,95

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	11 073 410,92	11 978 514,88
Vapaaehtoiset varaukset	20 600 000,00	16 100 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	31 673 410,92	28 078 514,88

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN TASE

31.12.2020

31.12.2019

VIERAS PÄÄOMA

Pitkääikainen

Lainat kunnalta	33 956 363,43	35 667 618,79
Korottomat velat kunnalta	1 556 380,12	1 500 009,72
Muut velat	53 845 918,89	50 581 069,24
Pitkääikainen vieras pääoma yhteensä	89 358 662,44	87 748 697,75

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	1 711 255,36	1 711 255,36
Saadut ennakot	21 136,36	45 388,25
Ostovelat	2 752 749,90	2 292 253,06
Korottomat velat kunnalta	186 817,86	202 074,74
Muut velat	553 661,18	1 432 040,72
Siirtovelat	987 893,80	963 573,84
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 213 514,46	6 646 585,97
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	95 572 176,90	94 395 283,72

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

191 110 399,72

185 058 348,55

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	50,0	49,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	246,9	243,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	35 364	34 084
Lainakanta 31.12., 1 000 €	35 668	37 379
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	37 411	39 081

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	11 798 637,81	10 279 706,75	114,8	1 518 931,06	11 741 361,32
Poistot ja arvonalentumiset	10 511 561,69	10 083 131,00	104,2	428 430,69	10 528 246,18
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 923 479,82	-6 971 892,96	99,3	48 413,14	-6 845 618,23
Tulorahoituksen korjauserät	-11 000,00	0,00	0,0	-11 000,00	-18 500,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-20 929 962,84	-20 313 000,28	103,0	-616 962,56	-15 165 219,63
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-5 538,00	0,00	0,0	-5 538,00	185 163,85
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11 000,00	0,00	0,0	11 000,00	18 500,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 548 781,16	-6 922 055,49	80,2	1 373 274,33	443 933,49
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	-27 031,00	0,00	0,0	-27 031,00	-11 610,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-1 711 255,36	-1 711 255,00	100,0	-0,36	-1 711 255,36
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	5 469 850,44	6 333 310,04	86,4	-863 459,60	-1 791 522,99
Saamisten muutos muilta	-1 070 931,46	0,00	0,0	-1 070 931,46	-57 542,21
Korottomien velkojen muutos kunnalta	41 113,52	0,00	0,0	41 113,52	45 906,87
Korottomien velkojen muutos muilta	2 847 035,02	2 300 000,04	123,8	547 034,98	3 082 090,20
Rahoituksen rahavirta	5 548 781,16	6 922 055,08	80,2	-1 373 273,92	-443 933,49
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	-0,41	0,0	0,41	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	-11 724				-4 055
Investointien tulorahoitus, %	73,5				100,5
Lainanhoitokate	7,7				8,0
Quick ratio	0,8				1,4
Current ratio	0,8				1,4
INFORMATIIVINEN TIETO					
	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	166 854,99				5 636 705,43
Yhdystili 01.01.	5 636 705,43				3 845 182,44
Yhdystilin muutos	-5 469 850,44				1 791 522,99

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS**

HULEVESI TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

1.1.-31.12.2019

LIKEVAIHTO	1 694 911,66	1 730 000,00
Valmistus omaan käyttöön	791 926,62	796 776,00
Liiketoiminnan muut tuotot	49,10	40,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-33 912,94	-27 247,53
Palvelujen ostot	-776 984,72	-870 027,08
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-810 897,66	-897 274,61
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-186 875,12	-221 942,22
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-31 706,16	-38 445,83
Muut henkilösivukulut	-6 992,73	-7 846,92
Henkilöstökulut yhteensä	-225 574,01	-268 234,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 436 818,03	-1 362 583,97
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 436 818,03	-1 362 583,97
Liiketoiminnan muut kulut	-13 597,68	-5 678,48
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	-6 956,03
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0,00	-6 956,03
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0,00	-6 956,03
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	-6 956,03
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei esitetä	

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS**

HULEVESI TASE

31.12.2020

31.12.2019

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 420 191,75	26 000 493,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	938 709,80	1 283 775,19
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	27 358 901,55	27 284 268,36

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ 27 358 901,55 27 284 268,36

VASTAAVAA YHTEENSÄ 27 358 901,55 27 284 268,36

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-444 115,03	-437 159,00
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	-6 956,03
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-444 115,03	-444 115,03

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Muut velat	27 803 016,58	27 728 383,39
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	27 803 016,58	27 728 383,39

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ 27 803 016,58 27 728 383,39

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 27 358 901,55 27 284 268,36

TASEEN TUNNUSLUVUT

ei esitetä

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS**

HULEVESI RAHOITUSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

1.1.-31.12.2019

TOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikelyljäämä (-alijäämä)

0,00

-6 956,03

Poistot ja arvonalentumiset

1 436 818,03

1 362 583,97

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot

-1 839 996,31

-1 956 903,13

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

-403 178,28

-601 275,19

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos kunnalta

403 178,28

601 275,19

Rahoituksen rahavirta

403 178,28

601 275,19

RAHAVAROJEN MUUTOS

0,00

0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

ei esitetä

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS**
VESIHUOLTO TULOSLASKELMA
1.1.-31.12.2020
1.1.-31.12.2019

LIIKEVAIHTO	36 865 630,15	36 837 930,21
Valmistus omaan käyttöön	1 457 945,63	1 555 384,55
Liiketoiminnan muut tuotot	119 855,77	112 489,40
Tuet ja avustukset kunnalta	16 446,06	59 834,03
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-4 733 096,93	-4 734 096,79
Palvelujen ostot	-6 246 867,50	-6 436 730,96
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-10 979 964,43	-11 170 827,75
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4 753 368,13	-4 636 541,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 066 763,14	-1 062 903,67
Muut henkilösivukulut	-180 483,89	-159 702,42
Henkilöstökulut yhteensä	-6 000 615,16	-5 859 147,62
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 074 743,66	-9 165 662,21
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-9 074 743,66	-9 165 662,21
Liiketoiminnan muut kulut	-605 916,55	-621 683,26
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	11 798 637,81	11 748 317,35
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	136,44	0,00
Muut rahoitustuotot	17 077,55	15 600,83
Kunnalle maksetut korkokulut	-327 636,54	-248 058,04
Korvaus peruspääomasta	-6 613 000,00	-6 613 000,00
Muut rahoituskulut	-57,27	-161,02
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 923 479,82	-6 845 618,23
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	4 875 157,99	4 902 699,12
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	4 875 157,99	4 902 699,12
Poistoeron lis./väh. (+)	905 103,96	953 993,60
Vapaaehtoisten varausten lis./väh. (+)	-4 500 000,00	-5 000 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 280 261,95	856 692,72

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT
ei esitetä

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS**
VESIHUOLTO TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	240 766,36	321 489,07
Muut pitkävaikutteiset menot	122 120,18	192 533,09
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	362 886,54	514 022,16

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset	21 801 722,89	21 632 657,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	119 917 338,68	115 039 851,85
Koneet ja kalusto	858 177,95	1 031 842,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 427 625,08	9 800 071,21
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	158 004 864,60	147 504 423,02

Sijoitukset

Muut saamiset	430 233,46	403 202,46
Sijoitukset yhteensä	430 233,46	403 202,46

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

158 797 984,60 148 421 647,64

Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 757 020,83	3 644 244,20
Saamiset kunnalta	166 854,99	5 636 705,43
Muut saamiset	250,00	42 480,98
Siirtosaamiset	29 387,75	29 001,94
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 953 513,57	9 352 432,55
Saamiset yhteensä	4 953 513,57	9 352 432,55

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

4 953 513,57 9 352 432,55

VASTAAVAA YHTEENSÄ

163 751 498,17 157 774 080,19

VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	28 500 671,91	28 500 671,91
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 527 993,07	33 671 300,35
Tilikauden yli-/alijäämä	1 280 261,95	856 692,72
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	64 308 926,93	63 028 664,98

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	11 073 410,92	11 978 514,88
Vapaaehtoiset varaukset	20 600 000,00	16 100 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	31 673 410,92	28 078 514,88

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS****VESIHUOLTO TASE****31.12.2020****31.12.2019****VIERAS PÄÄOMA****Pitkäaikainen**

Lainat kunnalta	33 956 363,43	35 667 618,79
Korottomat velat kunnalta	1 556 380,12	1 500 009,72
Muut velat	26 042 902,31	22 852 685,85
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	61 555 645,86	60 020 314,36

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	1 711 255,36	1 711 255,36
Saadut ennakot	21 136,36	45 388,25
Ostovelat	2 752 749,90	2 292 253,06
Korottomat velat kunnalta	186 817,86	202 074,74
Muut velat	553 661,18	1 432 040,72
Siirtovelat	987 893,80	963 573,84
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 213 514,46	6 646 585,97
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 769 160,32	66 666 900,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	163 751 498,17	157 774 080,19

TASEEN TUNNUSLUVUT**ei esitetä**

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS**

VESIHUOLTO RAHOITUSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

1.1.-31.12.2019

TOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikelyljäämä (-alijäämä)	11 798 637,81	11 748 317,35
Poistot ja arvonalentumiset	9 074 743,66	9 165 662,21
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 923 479,82	-6 845 618,23
Tulorahoituksen korjauserät	-11 000,00	-18 500,00

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-19 089 966,53	-13 208 316,50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-5 538,00	185 163,85
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11 000,00	18 500,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 145 602,88	1 045 208,68

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys muilta	-27 031,00	-11 610,00
----------------------------------	------------	------------

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-1 711 255,36	-1 711 255,36
---	---------------	---------------

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos kunnalta	5 066 672,16	-2 392 798,18
Saamisten muutos muilta	-1 070 931,46	-57 542,21
Korottomien velkojen muutos kunnalta	41 113,52	45 906,87
Korottomien velkojen muutos muilta	2 847 035,02	3 082 090,20
Rahoituksen rahavirta	5 145 602,88	-1 045 208,68

RAHAVAROJEN MUUTOS

0,00

0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

ei esitetä

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**OULUN VESI LIIKELAITOS**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteestapoiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutamissa tunnusluvuissa vertailuvuodella on ollut laskuvirheitä. Tunnusluvut on korjattu vertailuvuodelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2020	2019
Vesimaksujen perusmaksut	2 217 074,98	2 177 415,70
Vesimaksut	13 668 393,41	13 463 729,47
Jätevesimaksujen perusmaksut	2 026 491,21	1 990 398,71
Jätevesimaksut	18 134 209,68	18 057 571,54
Sakokaivoliettemaksut	122 687,28	123 613,61
Sprinklerimaksu	91 816,97	91 266,00
Muut maksut	2 299 868,28	2 663 935,18
Liikevaihto	38 560 541,81	38 567 930,21
Valmistus omaan käyttöön	2 249 872,25	2 352 160,55
Liiketoiminnan muut tuotot	119 904,87	112 529,40
Tuet ja avustukset kunnalta	16 446,06	59 834,03
Toimintatuotot yhteensä	40 946 764,99	41 092 454,19

4. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	7 023 852,22	7 306 758,04
Palvelujen ostot yhteensä	7 023 852,22	7 306 758,04

5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v /tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	2 v / tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 v - 20 v/ tasapoisto
Ennakkomaksut	ei poistoaikaa

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20 v - 30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat tuotantolaitokset	30 v - 40 v / tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	
Vedenjakeluverkosto	30 v / tasapoisto
Viemäriverkko	30 v / tasapoisto
Muut kiinteät rak ja laitteet	
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	15 v -20 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	
Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Ennakkomaksut (Aineellis.hyöd.)	ei poistoaikaa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa

Sijoitukset

Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa
-----------------------------------	----------------

6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot	2020	2019
Muut luovutusvoitot	11 000,00	18 500,00
Luovutusvoitot yhteensä	11 000,00	18 500,00

7. Erittely poistoeron muutoksista

	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-905 103,96	-953 993,60
Poistoeron muutokset yhteensä	-905 103,96	-953 993,60

HULEVEDEN LASKENNALLISEN ERIYTTÄMISEN LASKENTAPERUSTEET

Huleveden eriyttämisen laskentaperiaatteita on tarkennettu.

HULEVEDEN TULOSLASKELMA

LIIVEVAIHTO	YYP:n maksama palvelumaksu
Valmistus omaan käyttöön	Huleveteen kohdistuvat valmistus omaan käyttöön erät
Ostot tilikauden aikana	Huleveteen kohdistuvat ostot
Palvelujen ostot	Huleveteen kohdistuvat ostot
Palkat ja palkkiot	Huleveteen kohdistuvia omajohteisia sekä palvelun tuottamiseen kohdistuvia henkilöstömenoja.
Eläkekulut	Huleveteen kohdistuvia omajohteisia sekä palvelun tuottamiseen kohdistuvia henkilöstömenoja.
Muut henkilösivukulut	Huleveteen kohdistuvia omajohteisia sekä palvelun tuottamiseen kohdistuvia henkilöstömenoja.
Suunnitelman mukaiset poistot	Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden poistot.

HULEVEDEN TASE

Kiinteät rakenteet ja laitteet	Hulevesiverkosto-omaisuus.
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Keskeneräinen hulevesiverkosto.
Muut velat	Laskennallinen tasausera.

HULEVEDEN RAHOITUSLASKELMA

Saamisten muutos kunnalta	Laskennallinen tasausera.
---------------------------	---------------------------

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

8. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	321 489,04	192 533,09		514 022,13
Siirrot erien välillä		30 722,94		30 722,94
Tilikauden poisto	-80 722,71	-101 135,85		-181 858,56
Poistamaton hankintameno 31.12.	240 766,33	122 120,18		362 886,51
Kirjanpitoarvo 31.12.	240 766,33	122 120,18		362 886,51

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		21 632 657,02	141 040 345,02	1 031 842,94		11 083 846,40	174 788 691,38
Lisäykset tilikauden aikana				128 592,94		20 801 369,90	20 929 962,84
Rahoitusosuudet tilikaudella						5 538,00	5 538,00
Siirrot erien välillä		1 909 310,91	13 552 737,77	31 647,80		-15 524 419,42	-30 722,94
Tilikauden poisto		-1 740 245,04	-8 255 552,36	-333 905,73			-10 329 703,13
Poistamaton hankintameno 31.12.		21 801 722,89	146 337 530,43	858 177,95		16 366 334,88	185 363 766,15
Kirjanpitoarvo 31.12.		21 801 722,89	146 337 530,43	858 177,95		16 366 334,88	185 363 766,15

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		200 461,92		202 740,54	403 202,46
Lisäykset		19 692,00		7 339,00	27 031,00
Hankintameno 31.12.		220 153,92		210 079,54	430 233,46
Kirjanpitoarvo 31.12.		220 153,92		210 079,54	430 233,46

9. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		239 030,12		69 840,80
Muut saamiset			3 540,00	
Yhteensä	0,00	239 030,12	3 540,00	69 840,80
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		83 517,67		-68 561,65
Yhteensä		83 517,67		-68 561,65
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				551,73
Yhteensä		0,00		551,73
Saamiset yhteensä	0,00	322 547,79	3 540,00	1 830,88

10. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Muut toimintatuotot	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	28 674,96	28 674,96
Muut tulojäämät	712,79	326,98
Tulojäämät yhteensä	29 387,75	29 001,94
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	29 387,75	29 001,94

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

11. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	28 500 671,91	28 500 671,91
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	28 500 671,91	28 500 671,91
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	33 234 141,35	32 651 420,28
Siirrot erien välillä	849 736,69	582 721,07
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	34 083 878,04	33 234 141,35
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 280 261,95	849 736,69
Oma pääoma yhteensä	63 864 811,90	62 584 549,95

12. Erittely poistoerosta

	2020	2019
Investointivarauksiin liittyvä poistoero	11 073 410,92	11 978 514,88
Poistoero yhteensä	11 073 410,92	11 978 514,88

13. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen

	2020	2019
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	27 111 341,99	28 822 597,35
Pitkäaikaiset velat yhteensä	27 111 341,99	28 822 597,35

14. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		131 134,38		187 958,91
Muut velat	2 690 436,65		2 562 242,45	
Yhteensä	2 690 436,65	131 134,38	2 562 242,45	187 958,91
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot				77,90
Ostovelat		188,89		839,48
Muut velat	663 528,78		253 210,06	
Yhteensä	663 528,78	188,89	253 210,06	917,38
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		35 271,63		42 975,89
Muut velat	1 310,40		1 310,40	
Yhteensä	1 310,40	35 271,63		42 975,89
Vieras pääoma yhteensä	3 355 275,83	166 594,90	2 815 452,51	231 852,18

15. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Liittymismaksut ja muut velat	2020	2019
Muut velat		
Liittymismaksut	55 402 299,01	52 081 078,96
Muut velat	553 661,18	1 432 040,72
Muut velat yhteensä	55 955 960,19	53 513 119,68

16. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Tuloennakot		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	954 585,00	927 145,00
Tuntipalkkojen jaksotus	30 634,79	32 428,69
Muut menojäämät	2 674,01	4 000,15
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	987 893,80	963 573,84
Siirtovelat yhteensä	987 893,80	963 573,84

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Leasingvastuut yhteensä	244 542,32	91 090,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	84 444,22	91 090,00
Yhteensä	244 542,32	91 090,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

18. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitos	116	121
Yhteensä	116	121

19. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 858 956,08	5 744 541,09
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	367 233,09	382 841,50
Henkilöstökulut yhteensä	6 226 189,17	6 127 382,59

20. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.		23,00
Keskustapuolue		96,75
Oulun perussuomalaiset		20,00
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry		44,00
Sosiaalidemokraattinen puolue		28,75
Vasemmistoliitto		78,75
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	0,00	291,25

13.2 Oulun Digi -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Digi -liikelaitokselle 2020 oli ensimmäinen ehjä toimintavuosi, liikelaitoksen aloitettua toimintansa edellisellä vuonna, jolloin organisoiduttiin ja sovitettiin toimintoja yhtenäisiksi. Liikelaitoksen johtajan irtisanouduttua loppuvuodesta 2019, uusi johtaja aloitti tehtävässään keväällä 2020.

Oulun Digin ydintoiminnot ovat kaupungin ICT-palvelujen järjestäminen, palvelujen digitalisoinnin edistäminen, ICT-elinvoiman ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan edistäminen sekä kaupungin tietohallintotoiminnot.

Oulun Digi koordinoi kaupungin palvelujen digitalisointia ja ICT-ratkaisujen hyödyntämistä. Lisäksi se vastaa kaupunkistrategian digitalisaatio-ohjelman valmistelusta ja kehityssalkun koordinoinnista. Päätehtäviensä toteuttamiseksi Digi on määritellyt toimintamallit, joita kehitetään käytännön kokemusten ja asiakaspalautteiden pohjalta. Oulun Digin asiakkaita ovat Oulun kaupunkikonsernin yksiköt, eikä se myy palveluita konsernin ulkopuolelle.

Oulun Digi tukee hallintokuntia toimialakohtaisten digi-kehittämissuunnitelmien laatimisessa ja toteuttamisessa. Suunnitelmat on pääosin laadittu ja niissä on siirretty toteuttamisvaiheeseen. Käytännössä toteuttaminen tarkoittaa erilaisten ICT-palvelujen järjestämistä sekä investointien ja ulkoisen rahoituksen hankkeiden toteuttamista Digitaalinen Oulu -ohjelman tavoitteiden mukaisesti (KH 3.2.2020). Oulun Digi huolehtii kaupunkia velvoittavien tietohallinto-, ICT- ja digitalisaatiolakien ja ohjeiden toimeenpanosta. Ajankohtaisia asioita tällä hetkellä ovat mm. tiedonhallintalaki, kansallisten digipalvelujen käyttöönotto, datastrategian laadinta ja tietoturvapoliitiikan uudistaminen ja jalkauttaminen.

Yhteistyö asiakkaiden kanssa kuvataan toimialakohtaisissa digikehitys- ja asiakassuunnitelmissa, joihin kuvataan keskeiset yhteistyön tavoitteet, projektit, yhteistyöhön kohdennettavat resurssit, raportointikohteet sekä asiakkaan osallistuminen kaupunkitasoiseen kehittämis-yhteistyöhön. Kaupunkitasoista kehittämis-yhteistyötä tehdään teema- ja ohjausryhmissä. Oulun Digi toimii koollekutsujana sen vastuulla olevissa kokonaisuuksissa, joita ovat esimerkiksi Digitaalinen Oulu -ohjelman ohjausryhmä, tietoturva- ja tietosuojaryhmät sekä teknologia- ja tiedolla johtamisen foorumit.

Oulun Digin toiminta rahoitetaan 1) asiakkailta perittävillä palvelumaksuilla aiheuttamisperusteella, 2) liikelaitokselle kohdennetulla konserniavustuksella sekä 3) ulkopuolisella hankerahoituksella.

Taloussuunnittelukaudella toiminnassa huomioitavia merkittäviä asioita ovat mm. talouden ulkoisen arvioinnin tuloksena esitetyt toimenpiteet talouden tasapainottami-

seksi, joista Oulun Digille keskeisin on monitoimittajamallin kehittäminen. Kaupunginhallitus edellyttää myös henkilöstömenojen leikkauksia vuodelle 2021. Digi käynnisti toimintamallivaihtoehtojen selvityksen, jossa arvioitiin säästömahdollisuuksia, toiminnan riskejä sekä kykyä vastata toimintaympäristön muutoksiin ja asiakkaiden kasvaviin odotuksiin. Kaupunginvaltuusto päätti 5.10.2020 selvitystyön jatkamisesta ICT-palveluiden ulkoistamiseen liittyen.

Vuoden 2020 merkittävimpiin kaupunkilaajuisiin kehitystöihin kuuluu mm. modernien toimistotyövälineiden (O365 palveluiden) käyttöönotto koko laajuudessaan, sähköisen avustushakemusprosessin käyttöönotto, intranet Akkunan uusiminen sekä sähköisen allekirjoittamisen ja pitkäaikaiskäilytyksen käyttöönotto.

Oulun Digin toiminta on riippuvainen kaupungin taloudesta, joka on tällä hetkellä haastava. Ulkoisen arvioinnin selvityksen toimeenpanon arvioidaan johtavan merkittäviin säästötoimenpiteisiin koko kaupunkitasolla. Asiakkaiden säästöt johtavat Oulun Digin palveluiden pienentyvään kysyntään ja palvelutasojen tarkasteluun. Toisaalta digitaalisten ratkaisujen merkitys asiakas- ja kuntalaistarpeissa korostuu entisestään.

Oulun kaupunkikonsernia kehitetään omistajaohjauksen keinoin. Konsernirakenteen muuttuminen vaikuttaa Oulun Digin asiakkuuksiin ja palveluvolyymeihin. Toimintojen järjestelyt kaupungin tytäryhtiöissä ovat johtaneet siihen, että ICT-palveluiden kysyntää on suuntautunut muille toimijoille, mikä on pienentänyt Oulun Digin palvelujen kysyntää ja volyymeja. Myös kansallinen sote-uudistus toteutuessaan vaikuttaa isoon osaan Oulun Digin palveluja ja toimintaa. Ennakoiva varautuminen toimintaympäristön muutoksiin edellyttää uutta skaalautuvaa toimintamallia ja vahvaa kumppanoitumista ICT-palvelutuottajien kanssa.

Teknologian kehittyminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia kaupungin sisäisten toimintojen ja kuntalaispalvelujen kehittämiseen. Ihmiset käyttävät teknologiaa arjessa ja vaatimukset kaupungin palvelujen kehittämiseksi kasvavat. Kuntalaisten odotusarvona on, että asiat hoituvat vastaavalla tavalla mihin muussa arjessa on totuttu. Toimialojen ja Digin on yhdessä varmistettava, että asiakkaiden tarpeisiin kyetään vastaamaan.

ICT-palvelumarkkinassa on jo pidempään ollut käynnissä muutos investointipainotteisesta toiminnasta kohti palveluita. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunki ei enää vastaavalla tavalla investoi lisensseihin tai ICT-infrastruktuuriin. Kustannukset muodostuvat yhä useammin palvelumaksuista, jotka sisältävät myös kumppanin palveluntuottamiseen tarvittavan infrastruktuurin. Kokonaispalveluna ostettavat palvelut vähentävät mm. oman konesalikapasiteetin tarvetta ja siten pienentävät Oulun Digin toiminnan volyymia. Palvelujen hankinta kuitenkin korostaa kokonaisuuden hallinnan osaamista, jota tulee vahvistaa Digissä.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpaneuvien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN DIGI -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Liikelyljäämä (-alijäämä)	500	482	982	1 201	219	122
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	4 000	1 054	5 054	5 214	160	103

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	18 600	1 337	19 937	20 300	363	102
Investoinnit, 1 000 €	4 000	1 054	5 054	5 214	160	103
Kannattavuus						
Liikelyljäämä	500	482	982	1 201	219	122
Sij. pääoman tuotto, %	10,5		18	23,7	5,7	132

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Päätelaiteiden määrä	24 500		24 500	27 000	2 500	110 %
Tietoliikenteen saatavuus	99,97		99,97	99,98	0,01	100 %
Kriittisten häiriöiden kesto (h)	<2019		<2019	5 (20)		
Palvelupyyntöjen määrä/joista häiriöitä	70 000/13 000		70 000/13 000	73 621/18 647	3 621/5 647	105%/143%
Häiriöiden määrä / päätelaite (kpl)	0,53		0,53	0,69		
Asiakastyytyväisyys (%)	90,00		90,00	94,20		105 %
Liikevaihto / henkilö (€)	183 500		183 500	207 146	23 646	113 %

Analyysi

Oulun Digi -liikelaitoksen tulos muodostui talousarviota suuremmaksi 1,19 milj. euroon (ta 0,98 milj. euroa). Liikevaihtoa kertyi 20,3 milj. euroa (ta 19,9 milj. euroa). O365-palvelukonseptin käyttöönoton myötä palvelu asiakkaalle laajentui ja hinnoittelu muuttui. Asiakkailla käytössä olevien lisenssien määrä kasvoi. Koronan myötä kaupungilla siirryttiin laajasti etätöihin ja asiakkaat hankkivat sitä myöden etätöihin soveltuvia laitteita. Kehittämiseen ja tietohallintotoimintojen kustannuksiin saatavaa konserniavustusta kirjattiin tilinpäätösvuonna 2,5 milj. euroa (ta 2,3 milj. euroa).

Aine-, tarvike- ja tavaraostot toteutuivat 0,46 milj. euroon (ta 0,36 milj. euroa). Ostoista suurin osa kertyi asiakkaille toimitetuista it-laite- ja tarvikeostoista.

Palveluiden ostot kertyivät 11,2 milj. euroon (ta 10,9 milj. euroa). Palveluiden ostojen kasvun syynä on uusi O365-lisensointimalli; lisenssien määrä on uuden mallin myötä kasvanut merkittävästi. Erityisen koronapandemiavuoden aikana liikkuminen on ollut hyvin vähäistä, henkilös-

tö ei ole osallistunut koulutuksiin samassa määrin kuin yleensä, samoin työterveyden kustannukset ovat jääneet pienemmäksi kuin tavanomaisesti. Myös kaupungin hallituksen säästötavoitteiden myötä on syntynyt säästöä henkilöstöön liittyvissä kuluissa.

Henkilöstökulut jäivät talousarviosta. Vuoden aikana on ollut irtisanoutumisia ja uusia työntekijöitä ei ole rekrytoitu. Työntekijöitä on ollut myös työlomilla.

Poistot toteutuivat 3,4 milj. euroon (ta 3,4 milj. euroon). Liiketoiminnan muut kulut toteutuivat 0,92 milj. euroon (ta 0,98 milj. euroa).

Investoinnit toteutuivat 5,2 milj. euroon (ta 5,1 milj. euroa).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun Digi -liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 1 188 218,84 euroa siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämä -tilille nostoen oman pääoman 5 659 766,94 euroon.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN DIGI -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	95	97	-	-
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	4	7	-	-
Tilapäiset	-	3	3	-	-
Organisatoriset muutokset	-	0	0	-	-
Yhteensä	-	98	100	-	-
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	96	89	90	-	-
Tilapäiset	1	4	4	-	-
Yhteensä	97	93	95	-	-
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	2,3	3,5	-	-
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-4 692	-4 587	-4 708	-	-
Eläkekulut	-798	-801	-836	-	-
Muut henkilösivukulut	-171	-174	-162	-	-
Yhteensä	-5 661	-5 561	-5 706	-	-

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajakset. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolajakset. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Oulun Digi -liikelaitos on aloittanut toimintansa 1.1.2019.

Tilinpäätösvuonna henkilöstökustannukset jäivät alle arvon. Henkilöitä on irtisanoutunut, ollut työlomilla ja eläköitynyt. Uusia rekrytointeja ei ole tehty. Sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi edellisvuoteen nähden.

nitteluun, koska suuri osa toiminnoista hankintaan ulkoiselta toimijalta. Tavoitteena ulkoistuksella on saada säästöjä, jolloin Oulun Digi -liikelaitoksen laskutus asiakkailta pienenee.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Vuonna 2021 Oulun Digi -liikelaitoksessa varaudutaan toimintojen ulkoistamiseen. Kaupunginhallitus päättää, lähdetäänkö ulkoistuksia tekemään. Toiminta jatkuu vuoden 2021 aikana nykyisen mallin mukaisesti, mutta jos päätös ulkoistuksista päätetään, vaikuttaa se vuoden 2022 suunn-

Investoinnit

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Päätelaitteet	3 000	1 254	4 254	4 612	358
Ict-infrastruktuuri	300		300	295	-5
Ohjelmistolisenssit	100		100		-100
Kehittämisinvestoinnit	600	-200	400	278	-122
Kalustaminen			0	30	30
Yhteensä	4 000	1 054	5 054	5 214	160

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	4 000	1 054	5 054	5 214	160
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

**OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIKKEVAIHTO	20 300 348,51	19 937 000,12	101,8	363 348,39	18 298 373,19
Liiketoiminnan muut tuotot	47 160,11	44 100,00	106,9	3 060,11	120 886,87
Tuet ja avustukset kunnalta	2 457 776,72	2 327 171,00	105,6	130 605,72	2 384 680,29
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-461 777,86	-363 000,00	127,2	98 777,86	-399 173,68
Palvelujen ostot	-11 214 054,87	-10 926 999,93	102,6	287 054,94	-11 019 322,81
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-11 675 832,73	-11 289 999,93	103,4	385 832,80	-11 418 496,49
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 586 694,21	-4 691 999,80	97,8	-105 305,59	-4 708 261,28
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-800 927,36	-798 000,19	100,4	2 927,17	-835 817,37
Muut henkilösivukulut	-173 871,64	-170 999,58	101,7	2 872,06	-161 573,11
Henkilöstökulut yhteensä	-5 561 493,21	-5 660 999,57	98,2	-99 506,36	-5 705 651,76
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 442 474,18	-3 400 001,04	101,2	42 473,14	-3 225 742,85
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-3 442 474,18	-3 400 001,04	101,2	3 442 474,18	-3 225 742,85
Liiketoiminnan muut kulut	-924 455,68	-975 729,04	94,7	-51 273,36	-1 134 497,79
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 201 029,54	981 541,54	122,4	-219 488,00	-680 448,54
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	-803,34	0,00	0,0	-803,34	-461,72
Kunnalle maksetut korkokulut	-11 321,66	0,00	0,0	11 321,66	-511,03
Muut rahoituskulut	-685,70	0,00	0,0	685,70	-587,32
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-12 810,70	0,00	0,0	12 810,70	-1 560,07
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 188 218,84	981 541,54	121,1	-206 677,30	-682 008,61
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 188 218,84	981 541,20	121,1	-206 677,64	-682 008,61
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 188 218,84	981 541,20	121,1	-206 677,64	-682 008,61
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	23,7				-14,2
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	23,7				-14,2
Voitto, %	5,9				-3,7

**OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIKELAITOS**
LIKELAITOKSEN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	485 798,37	408 826,74
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	485 798,37	408 826,74

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto	6 093 691,03	4 398 948,69
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 093 691,03	4 398 948,69

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

6 579 489,40 4 807 775,43

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	309 181,30	291 815,90
Saamiset kunnalta	314 095,69	566 950,91
Muut saamiset	398 730,61	855 576,52
Siirtosaamiset	609 885,12	451 897,42
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 631 892,72	2 166 240,75
Saamiset yhteensä	1 631 892,72	2 166 240,75

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

1 631 892,72 2 166 240,75

VASTAAVAA YHTEENSÄ

8 211 382,12 6 974 016,18

VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	5 153 556,71	5 153 556,71
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-682 008,61	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	1 188 218,84	-682 008,61
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 659 766,94	4 471 548,10

VIERAS PÄÄOMA
Lyhytaikainen

Saadut ennakot	4,91	0,00
Ostovelat	1 105 470,13	1 198 569,71
Muut velat	99 074,12	109 394,36
Siirtovelat	1 347 066,02	1 194 504,01
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2 551 615,18	2 502 468,08
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 551 615,18	2 502 468,08

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

8 211 382,12 6 974 016,18

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	68,9	64,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11,2	12,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	506	-682
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	21	0

**OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	1 201 029,54	981 541,20	122,4	-219 488,34	-680 448,54
Poistot ja arvonalentumiset	3 442 474,18	3 400 001,00	101,2	-42 473,18	3 225 742,85
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 810,70	0,00	0,0	12 810,70	-1 560,07
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-5 214 188,15	-5 053 999,96	103,2	160 188,19	-3 596 122,57
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-583 495,13	-672 457,76	86,8	-88 962,63	-1 052 388,33
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	252 855,22	672 458,04	37,6	419 602,82	978 273,89
Saamisten muutos muilta	281 492,81	0,00	0,0	-281 492,81	-1 439 317,69
Korottomien velkojen muutos muilta	49 147,10	0,00	0,0	-49 147,10	1 513 432,13
Rahoituksen rahavirta	583 495,13	672 458,04	86,8	88 962,91	1 052 388,33
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,28	0,0	0,28	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	-1 636,00				-1 052,00
Investointien tulorahoitus, %	88,8				70,7
Lainanhoitokate	410,0				4 978,7
Quick ratio	0,6				0,9
Current ratio	0,6				0,9
RAHAVAROJEN MUUTOS					
	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	314 095,69				566 950,91
Yhdystili 01.01.	566 950,91				1 545 224,80
Yhdystilin muutos	-252 855,22				-978 273,89

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**OULUN DIGI LIIKELAITOS**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutamissa tunnusluvuissa vertailuvuodella on ollut laskuvirheitä. Tunnusluvut on korjattu vertailuvuodelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2020	2019
Muut palvelut	22 805 285,34	20 803 940,35
Toimintatuotot yhteensä	22 805 285,34	20 803 940,35

4. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	11 214 054,87	11 019 322,81
Palvelujen ostot yhteensä	11 214 054,87	11 019 322,81

5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v /tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Muut koneet ja kalusto	
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

6. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	408 826,74			
Lisäykset tilikauden aikana	285 670,55			285 670,55
Tilikauden poisto	-208 698,92			-208 698,92
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00			0,00
Aktivoidut korkomenot	0,00			0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	485 798,37			76 971,63
Kirjanpitoarvo 31.12.	485 798,37			76 971,63

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				4 398 948,69			
Lisäykset tilikauden aikana				4 928 517,60			4 928 517,60
Tilikauden poisto				-3 233 775,26			-3 233 775,26
Poistamaton hankintameno 31.12.				6 093 691,03			1 694 742,34
Kirjanpitoarvo 31.12.				6 093 691,03			1 694 742,34

7. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		186 114,85		165 497,83
Yhteensä		186 114,85		165 497,83
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		11 487,72		6 781,79
Yhteensä		11 487,72		6 781,79
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		98 852,23		110 249,94
Yhteensä		98 852,23		110 249,94
Saamiset yhteensä		296 454,80		282 529,56

8. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	22940,04	22940,04
Muut tulojäämät	586945,08	428957,38
Tulojäämät yhteensä	609 885,12	451 897,42
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	609 885,12	451 897,42

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

9. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	5 153 556,71	5 153 556,71
Peruspääoma 31.12.	5 153 556,71	5 153 556,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.		
Siirrot erien välillä	-682 008,61	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	-682 008,61	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 188 218,84	-682 008,61
Oma pääoma yhteensä	5 659 766,94	4 471 548,10

10. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		21 980,24		5 622,78
Yhteensä		21 980,24		5 622,78
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		0,00		34 510,86
Yhteensä		0,00		34 510,86
Vieras pääoma yhteensä		21 980,24		40 133,64

11. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 014 857,00	998 967,00
Muut menojäämät	332 209,02	195 537,01
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 347 066,02	1 194 504,01
Siirtovelat yhteensä	1 347 066,02	1 194 504,01

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

12. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Leasingvastuut yhteensä	20 637,50	1 517,10
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	20 637,50	1 400,40
Yhteensä	20 637,50	1 517,10

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitos	98	100
Yhteensä	98	100

14. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 561 493,21	5 705 651,76
Henkilöstökulut yhteensä	5 561 493,21	5 705 651,76

15. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.	516,00	592,00
Keskustapuolue	610,65	739,35
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	1058,20	792,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	330,63	366,26
Vasemmistoliitto	359,39	423,76
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 874,87	2 913,37

OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIIKELAITOS
ICT-materiaali ja -palvelumyynnit Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA**1.1.-31.12.2020**

LIIKEVAIHTO	3 176 284,05
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-67 892,23
Palvelujen ostot	-1 632 805,42
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 700 697,65
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-577 046,60
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-100 827,73
Muut henkilösivukulut	-21 866,70
Henkilöstökulut yhteensä	-699 741,03
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-350 011,01
Poistot ja arvonalentumiset yhtensä	-350 011,01
Liiketoiminnan muut kulut	-132 733,60
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	293 100,76
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	293 100,76
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismuutokset on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietoja edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotuseriatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Oulun Digi -liikelaitoksen eriytyessä laskelmassa on huomioitu kaikki liikevaihto ulkoisille asiakkaille. Liikevaihtoa vastaavat kustannukset on saatu vyyryttämällä osuus välittömistä kustannuksista ulkoisen liikevaihdon ja kokonaisliikevaihdon suhteessa. Materiaali- ja palvelukustannuksista sekä henkilöstö- ja liiketoiminnan muista kustannuksista on vähennetty konserniavusteisten toimintojen osuus, jotka eivät tuota liikevaihtoa. Poistot on kohdistettu eriytettävään toimintaan vuokrattujen koneiden määrän suhteessa. Lisäksi eriytettävälle toiminnolle on kohdistettu Oulun Digi -liikelaitoksen välillisiä kustannuksia liikelaitoksen kustannuspaikkojen palkallisten työpanosten suhteessa

13.3 Oulun Infra -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Infra -liikelaitos tuotti Oulun kaupungin hallinnoiman infrastruktuurin maarakennuspalveluita, ympäristöpalveluita ja kunnossapitopalveluita. Kaupungin hallituksen 27.5.2019 päätöksen mukaisesti katu- ja viherpalvelujen kunnossapitotehtävät ja puistojen sekä viheralueiden suunnittelu ja rakentaminen siirtyivät Infra -liikelaitokseen 1.1.2020. Päätöksen mukainen toiminta huomioitiin käyttösuunnitelmavaiheen lopussa. Tuolloin lähtökohtaisesti jo todettiin, että yhdyskunta- ja ympäristölautakunnan katu- ja viherpalveluilta liikelaitoksen sisäisiin eriin merkityt tulot eivät riitä kattamaan sopimusten kautta syntyneitä maksuvelvoitteita ja sovittiin laskutuksen korjaamisesta kuluvan vuoden aikana, kun muutoksen vaikutukset selkiytyvät.

Vuoden alusta muutos organisoitiin muodostamalla aikaisemmin toimineesta ylläpitopalveluiden yksiköstä kaksi erillistä yksikköä kunnossapitopalvelut ja ympäristöpalvelut. Maarakennuspalveluiden yksikön toiminta jatkui samalla organisaatorakenteella.

Maarakennuspalvelut rakensi ja peruskorjasi katuja, ulkoreittejä, liikuntapaikkoja sekä vesi- ja viemäriverkoston ja laitteineen. Maarakennuspalvelut tarjosi lisäksi Oulun kaupungin eri organisaatioille yhdyskuntasuunnitteluun, rakentamiseen, rakennusvalvontaan ja karttahuoltoon liittyviä maastomittaus- ja pohjatutkimuspalveluita. Toimintaan kuului myös huolehtia poikkeus- ja kriisitilanteiden edellyttämästä vesihuoltoverkoston varmuusvarastosta ja pohjavesihavaintoseurannasta sekä maalaboratoriopalveluista.

Kunnossapitopalvelut tuotti uutena yksikkönä katujen, teiden ja kevyen liikenteen väylien hoitoon kuuluvia palveluita kaupungin oman tuotannon alueilla (keskusta ja sen kehä) sekä muulla kaupungin hallinnoimalla alueella (alueurakat). Lisäksi se huolehti koko liikelaitoksen käy-

tössä olevan työkone- ja ajoneuvokaluston ylläpidosta. Yksikkö tuotti lisäksi asiantuntijapalveluita tilaajille ja osallistuu yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen yhteistyössä viranomaisten kanssa mm. päivystys 24/7, kriisiajan valmius, (terroriuhka, säätmiöt ja vahinko- sekä katastrofitilanteet, kunnan vastuu valmiuslaissa 40§).

Ympäristöpalvelut aloitti vuoden alusta uutena yksikkönä. Yksikköön yhdistyivät Katu- ja viherpalveluiden ympäristösuunnittelusta, -rakennuttamisesta ja -kunnossapidon hallinnosta vastannut henkilöstö sekä Infrasta viheralueiden ja ulkoliikuntapaikkojen kunnossapidosta vastannut henkilöstö. Ympäristöpalvelut tuotti puistojen, leikkipaikkojen, ulkoliikuntapaikkojen sekä muiden yleisten alueiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon kuuluvia palveluita koko kaupungin alueella. Osaa tehtävistä hoidettiin aiempien vuosien tapaan omana työnä ja iso osa kilpailutettiin. Yksikkö vastasi osaltaan kaupunkimetsien hoidosta sekä kaikista julkisten leikkipuistojen ja ulkoliikuntavälineiden turvallisuustarkastuksista. Lisäksi yksikkö vastasi viheralueilla tapahtuvista kaivulupakohdeiden korjauksista sekä kaupungin omiin kohteisiin tarvittavasta puisto- ja katupuutuotannosta.

Liikelaitoksen perustamisen ja tehtyjen organisatoristen muutosten tavoitteena on palvelutoiminnan kehittäminen, jonka myötä asiakkaan palvelukokemus paranee toimintojen keskittyessä yhdelle toimijalle. Palveluprosessit ja niiden kehittäminen tehostuvat, tehtävien päällekkäisyydet poistuvat ja vastuut selkeytyvät toimijoiden vähentyessä. Tavoitteena on lisäksi toiminnan taloudellisuuden lisääminen sekä organisaation kehittäminen rakennetta yksinkertaistamalla ja johtamista selkeyttämällä. Uudella toimintamallilla tavoitellaan muutosohjelmassa asetettuja säästötavoitteita. Tehtyjen toiminnallisten muutosten (KVP -integraatio) osalta voidaan todeta jo ensimmäisen toimintavuoden jälkeen, että toiminta on kehittynyt positiivisesti taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i>	<p>Tehostamme tilojen käyttöä.</p> <p>Hankimme ympäristöystävällisiä ajoneuvoja ja työkoneita.</p> <p>Lisäämme rakennusmateriaalien kierrätystä ja uusiokäyttöä.</p> <p>Lisäämme luonnonvesien käyttöä rakentamisessa ja kunnossapidossa.</p>	<p>On pääosin poistettu Koskitie 2:n (kaupunginvarikko) tiloista, jossa siirtymävaiheen aikana vuoden 2021 alusta osa tiloista käytössä.</p> <p>Vanhaa työkone- ja ajoneuvokalustoa on korvattu hankkimalla uusia taloudellisempia ja vähäpäästöisiä tilalle mm uusi tiehöylä Veekmas FG 2428 6WD, hybridiavusteinen avolavapakettiauto ja sähkökäyttöinen jäänhoitokone.</p> <p>Rakennusmateriaaleja on kierrätetty ja uusiokäytetty. Kierrätettiin mm katukiviä (noppa- ja reunakivet) ja uusiokäytettiin mm. hiekoitushiekkaa ulkoilureittien kunnostuksessa.</p> <p>Rakentamisessa ja kunnossapidossa on hyödynnetty luonnonvesiä.</p>	<p>Ei arvioitu</p> <p>●</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
	<p>Toimintojen kehittäminen omistajapoliittisten tavoitteiden mukaisesti, johon mittarina oman palvelutuotannon osuus ja henkilöstömäärät.</p>	<p>KVP -integraation hyödyt ovat toteutuneet laajasti. Oman tuotannon ja ulkopuolelta ostettavien palveluiden välistä suhdetta ja henkilöstömääriä on ohjattu tehtyjen linjausten mukaisesti.</p> <p>Tilaja -organisaatiosta vuoden alussa liikelaitokseen integroidut keskustan kehän ulkopuolisten katualueiden kunnossapito toiminnot (katualueiden alueurakat) ja ympäristöalueiden kunnossapidon, rakennuttamisen ja suunnitteluttamisen toiminnot ovat vähentäneen hallinnollista työtä, selkeyttäneet kokonaisuuksien hallintaa ja mahdollistaneet säästöjä hankinnoissa pitkällä aikajänteellä.</p>	<p>Tavoite toteutui</p> <p>➔</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN INFRA -LIKELAITOS 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Liikelyljäämä (-alijäämä)	466	0	466	1 273	807	273
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	600	0	600	584	-16	97

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	31 279	0	31 279	34 645	3 366	111
Investoinnit, 1 000 €	600	0	600	584	-16	97
Kannattavuus						
Liikelyljäämä	466	0	466	1 273	807	273
Sij. pääoman tuotto, %						
Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta, %						

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Oman toiminnan liikevaihto, €/HTV	126 000	0	126 000	161 000	35 000	28 %

Analyyysi

Liikelaitoksen tulos oli yhteisten hallinnon kulujen jälkeen n. 1,3 milj. €. Kaikki tulosityksiköt tekivät positiivisen tuloksen sisäisten erien jälkeen (maarakennus n.1,0 milj. €, kunnossapitopalvelut n. 1,1 milj. € ja ympäristöpalvelut n. 0,4 milj. €). Tulostavoite hallintokuntavaiheen talousarvioon nähden ylittyi n. 0,8 milj. €.

Liikevaihto oli 34,6 milj.€, joka ylitti talousarvion (TA2020 31,3 milj.€) 3,4 milj. eurolla. Eniten liikevaihto ylitti arvioidun maarakentamisen yksikössä n. 2,8 milj. €:lla (Ta2020 9,5 milj.€ ja TP2020 12,3 milj. €), johtuen aikaisempaan nähden poikkeuksellisenä vuotena kohteiden laajennuttua lisääntyneistä työmääristä.

Tuet ja avustukset olivat n. 0,3 milj. € (TA2020 0,4 milj. €). Ero n. 0,1 milj. € johtuu työllistämistuella palkattujen suunniteltua pienemmästä toteumasta.

Aineet ja tarvikkeet olivat n. 6,0 milj. € (TA2020 5,5 milj. €). Ero n. 0,5 milj. € johtuu maarakentamisen lisääntyneistä työmääristä suunniteltuun nähden kohteiden laajennuttua.

Palvelujen ostot olivat n. 14,3 milj. € (TA2020 12,1 milj. €). Ero n. 2,1 milj. € johtuu maarakentamisen lisääntyneistä työmääristä suunniteltuun nähden sekä kunnossapidon alimitoitettusta talousarviosta, joka liittyy KVP -integraation myötä liikelaitokseen siirtyneisiin kustannusvastuisiin (alimitoitettu budjetti päällystystöissä sekä kunnossapidon kehän ulkopuolisissa alueurakoissa).

Henkilöstökulut olivat n. 11,5 milj. € (TA2020 11,9 milj. €). Ero n. 0,4 milj. € selittyy henkilöstökuluihin kohdistetuilla säästötoimenpiteillä.

Muut kustannukset olivat talousarvion mukaiset n. 1,6 milj. €.

Poistot olivat n. 0,4 milj. € (TA2020 0,3 milj. €). Ero johtuu investoitujen kalustoyksiköiden poistolaskennasta (TA2020 investoinnit toteutuivat talousarvion mukaisina).

Maarakennuspalvelut

Vuosi oli poikkeuksellinen työmääriltään ja liikevaihdoltaan. Tulos oli erittäin hyvä. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat mm. se, että keskustan katurakentaminen oli laajuudeltaan ja materiaaleiltaan suurempi kuin alkuperäinen arvio sekä suunnitelmat ja että liikuntapaikkarakentamisessa Pateniemen tekojäärata oli suurempi kokonaisuus kuin Liikuntapalveluiden alkuperäinen arvio. Laajuusmuutoksista huolimatta kohteet valmistuivat sovituisissa aikatauluissa.

Hyvä tulos johtui mm. hyvin onnistuneista kilpailutuksista sekä hankinnoista ja hyvistä kumppanuuksista (koneurakoitsijat, keinonurmitoimittajat, sähkötyöurakoitsijat, katalämmitysurakoitsija jne.). Osaamisen johtamisesta ja koulutuksesta sekä laaja-alaisesta toiminnan kehittämisestä.

Digitalisaatiota vietiin eteenpäin inframallirakentamisessa ja kiertotalous sekä ympäristöarvot huomioitiin.

Kunnossapitopalvelut

Kunnossapitopalvelut teki ennakoitua paremman tuloksen toimintavuotena.

Kunnossapitotehtävien siirtyminen Oulun Infra -liikelaitokseen mahdollisti palveluprosessien kehittämisen sekä poisti päällekkäisiä tehtäviä, joka vaikutti osaltaan positiiviseen tulokseen. Kunnossapidon kokonaisvastuun ollessa Oulun Infrassa, tämä mahdollistaa oman tuotannon ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyön kehittämisen ja resurssien tehokkaan käytön.

Talvikunnossapidon osalta vuosi oli normaalia vähälumisempi ja lämpimämpi, jonka vuoksi säästöjä syntyi aurauksen ja lumenajokuluissa. Liukkauden torjuntaa tehtiin normaalia enemmän, joka lisäsi kustannuksia normaalivuoteen verrattuna.

Korjaamotoiminnot siirrettiin kaupungin varikolta Poratien tukikohtaan. Korjaamotilojen tehokkuus kasvoi ja siirtymisen mahdollistaa paremman yhteistyön muiden kunnossapitotoimintojen kanssa.

Ympäristöpalvelut

Tilaa- ja tuottajatoimintojen integraatio lisäsi ympäristösuunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon henkilöstön asiantuntemusta sekä poisti toiminnoissa olleita päällekkäisyyksiä. Vuoden aikana toimintoja sekä toimintatapoja yhtenäistettiin ja suoraviivaistettiin. Viher- ja ulkoliikunta-alueiden kunnossapidon henkilöstön sekä kaluston yhteiskäyttöä lisättiin. Digitalisaation tuomia mahdollisuuksia hyödynnettiin ja uusia järjestelmiä otettiin käyttöön osin yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa. Integraation tuomat hyödyt alkoivat näkyä työprosessien nopeutumisenä ja kustannusten säästönä. Viheralueiden kunnostuksia tehtiin aiempia vuosia enemmän ja varsinkin kaupungin keskusta-alueen puhtaanapitoon panostettiin erityisesti.

Satsaukset näkyivät myös kunnossapidon kasvaneina menoina. Ympäristösuunnittelun ja rakentamisen määrät pysyivät aiempien vuosien tasolla.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden ylijäämä 1 272 280,84 euroa siirretään Oulun Infra -liikelaitoksen oman pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

Vakinaisessa palvelussuhteissa olevien työntekijöiden määrä vuoden lopussa oli 214. Vuoden keskimääräiset palvelussuhteiden määrät olivat: vakinaiset 215, määräaikaiset 45, oppilaat, harjoittelijat, kesätyöntekijät ja oppisopimuksella 12 ja työllistetyt 10. Toiminnan palvelutason takaamiseksi tehtiin avainresurssien poistuessa rekrytointeja. Vakituisten osalta määrä tippui 5:llä, mutta he ovat mukana henkilöstömäärässä lomien takia vielä vuoden lopun tilanteessa, mutta poistuvat tilastoista vuoden 2021 tammi- ja helmikuussa.

Liikelaitoksella oli merkittävä rooli yhteiskunnallisesti vaikuttavana opiskelijoiden ja muiden henkilöryhmien työllistäjänä. Opiskelijoita ja harjoittelijoita liikelaitoksen kirjoilla oli 53, työllistettyinä 22, oppisopimussuhteessa 5 ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 96 henkilöä.

OULUN INFRA -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	213	199	-	-
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	17	13	-	-
Tilapäiset	-	29	22	-	-
Organisatoriset muutokset	-	0	0	-	-
Yhteensä	-	242	221	-	-
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	219	196	183	-	-
Tilapäiset	56	53	49	-	-
Yhteensä	275	249	232	-	-
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	7,1	6,4	-	-
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-9 298	-8 945	-8 396	-	-
Eläkekulut	-2 247	-2 231	-2 151	-	-
Muut henkilösivukulut	-330	-340	-291	-	-
Yhteensä	-11 875	-11 517	-10 838	-	-

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhte on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia. Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä. Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia. Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolojaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia. Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut. Oulun Infra -liikelaitos on aloittanut toimintansa 1.1.2019.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Tehtyjen muutosten (mm. uusi liikelaitos 2019 ja kvp-integraatio 2020) vaikutukset ovat olleet laajasti positiivisia. Toiminnan laatu sekä tuloksellisuus ovat kehittyneet oikeaan suuntaan, vaikka vuosi on ollut poikkeuksellinen mm. Koronatilanteesta johtuen. Kehitystä voidaan edelleen jatkaa, mutta laajempien hyötyjen saamiseksi tarvitaan lisää rakenteellisia muutoksia ja parempaa yhteistyötä eri hallintokuntien välillä.

Kumppanuuksia ja hankintoja voidaan edelleen kehittää ja digitalisaatio tarjoaa mahdollisuuden uusien toimintamallien sekä työkalujen käyttöönottoon, mikä lisää toimialan tuottavuutta.

Taloudellisesti toiminnan laajuus tulee hieman laskemaan, mutta perustehtävien sisältö sekä palvelutaso pysyvät arviolta edellisvuosien tasolla. Olosuhteilla on suuri merkitys toiminnan taloudellisuuteen.

Investoinnit

Kalustoinvestoinnit toteutuivat suunnitelman mukaan. Strategisesti tärkeän kaluston hankinta onnistui kokonais-
taloudellisesti hyvin. Uusi kalusto toteuttaa kaupungin

strategiaa ja ympäristöohjelmaa. Ajan tasainen kalusto ta-
kaa palvelutason sekä työn laadun.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	600	0	600	584	-16
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	36	36

**OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIIKELAITOS**

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIIKEVAIHTO	34 644 725,57	31 278 612,89	110,8	3 366 112,68	26 839 218,73
Liiketoiminnan muut tuotot	163 560,30	96 523,08	169,5	67 037,22	51 068,11
Tuet ja avustukset kunnalta	311 072,64	425 028,39	73,2	-113 955,75	442 901,29
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-6 007 274,11	-5 477 314,07	109,7	529 960,04	-6 141 475,92
Palvelujen ostot	-14 276 526,85	-12 117 907,71	117,8	2 158 619,14	-8 741 022,75
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-20 283 800,96	-17 595 221,78	115,3	2 688 579,18	-14 882 498,67
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 944 858,90	-9 297 796,81	96,2	-352 937,91	-8 392 143,19
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-2 231 405,18	-2 247 499,08	99,3	-16 093,90	-2 150 762,16
Muut henkilösivukulut	-340 251,75	-330 125,29	103,1	10 126,46	-291 409,90
Henkilöstökulut yhteensä	-11 516 515,83	-11 875 421,18	97,0	-358 905,35	-10 834 315,25
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-433 864,31	-274 743,00	157,9	159 121,31	-356 716,89
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-433 864,31	-274 743,00	157,9	159 121,31	-356 716,89
Liiketoiminnan muut kulut	-1 612 483,59	-1 588 843,70	101,5	23 639,89	-1 482 436,94
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 272 693,82	465 934,70	273,1	-806 759,12	-222 779,62
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	560,61	0,00	0,0	560,61	233,52
Kunnalle maksetut korkokulut	-39,41	0,00	0,0	39,41	0,00
Muut rahoituskulut	-934,18	0,00	0,0	934,18	-757,05
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-412,98	0,00	0,0	412,98	-523,53
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 272 280,84	465 934,70	273,1	-806 346,14	-223 303,15
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 272 280,84	465 934,70	273,1	-806 346,14	-223 303,15
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 272 280,84	465 934,70	273,1	-806 346,14	-223 303,15
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	38,5				8,0
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	38,5				-8,0
Voitto, %	3,7				-0,8

**OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIKELAITOS**
LIKELAITOKSEN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

1 961 409,37

1 811 312,84

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

1 961 409,37

1 811 312,84

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

1 961 409,37

1 811 312,84

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

576 891,43

645 618,54

Vaihto-omaisuus yhteensä

576 891,43

645 618,54

Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

364 460,35

153 340,52

Saamiset kunnalta

4 154 323,75

2 447 533,76

Muut saamiset

460 894,16

887 657,94

Siirtosaamiset

49 531,91

49 274,50

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

5 029 210,17

3 537 806,72

Saamiset yhteensä

5 029 210,17

3 537 806,72

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

5 606 101,60

4 183 425,26

VASTAAVAA YHTEENSÄ

7 567 510,97

5 994 738,10

VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

2 892 661,45

2 892 661,45

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

-223 303,15

0,00

Tilikauden yli-/alijäämä

1 272 280,84

-223 303,15

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

3 941 639,14

2 669 358,30

VIERAS PÄÄOMA
Lyhytaikainen

Saadut ennakot

111,11

0,00

Ostovelat

1 455 937,26

1 380 569,36

Korottomat velat kunnalta

0,00

0,00

Muut velat

156 869,15

136 529,07

Siirtovelat

2 012 954,31

1 808 281,37

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

3 625 871,83

3 325 379,80

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

3 625 871,83

3 325 379,80

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

7 567 510,97

5 994 738,10

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

52,1

44,5

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

10,3

12,2

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

1049

-223

**OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 272 693,82	465 934,70	273,1	-806 759,12	-222 779,62
Poistot ja arvonalentumiset	433 864,31	274 743,00	157,9	-159 121,31	356 716,89
Rahoitustuotot ja -kulut	-412,98	0,00	0,0	412,98	-523,53
Tulorahoituksen korjaukset	-36 192,74	0,00	0,0	36 192,74	-10 322,58
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-583 960,84	-600 000,00	97,3	-16 039,16	-650 408,60
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	36 192,74	0,00	0,0	-36 192,74	10 322,58
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 122 184,31	140 677,70	797,7	-981 506,61	-516 994,86
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	68 727,11	0,00	0,0	-68 727,11	3 133,28
Saamisten muutos kunnalta	-1 706 789,99	-140 676,96	1 213,3	1 566 113,03	-458 691,67
Saamisten muutos muilta	215 386,54	0,00	0,0	-215 386,54	-923 115,05
Korottomien velkojen muutos muilta	300 492,03	0,00	0,0	-300 492,03	1 895 668,30
Rahoituksen rahavirta	-1 122 184,31	-140 676,96	797,7	981 507,35	516 994,86
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,74	0,0	0,74	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	605				-517
Investointien tulorahoitus, %	292,2				20,5
Lainanhoitokate	43 293,2				0,0
Quick ratio	1,4				1,1
Current ratio	1,5				1,3
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	4 154 323,75				2 447 533,76
Yhdystili O1.O1.	2 447 533,76				2 156 000,00
Yhdystilin muutos	1 706 789,99				291 533,76

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**OULUN INFRA LIIKELAITOS****TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT****1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät****Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus

Maanrakennuksen materiaalivarasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Viheryksikön multavarasto on merkitty taseeseen valmistuskustannusten mukaan. Koneyksikön varasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Logistiikkayksikön varasto on merkitty taseeseen lifo-periaatteen mukaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutamissa tunnusluvuissa vertailuvuodella on ollut laskuvirheitä. Tunnusluvut on korjattu vertailuvuodelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**3. Toimintatuotot tehtäväalueittain**

	2020	2019
Muut palvelut	35 121 358,51	27 333 188,13
Toimintatuotot yhteensä	35 121 358,51	27 333 188,13

4. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot		250,00
Muiden palvelujen ostot	14 276 526,85	8 740 772,75
Palvelujen ostot yhteensä	14 276 526,85	8 741 022,75

5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Muut kuljetusvälineet

4 v - 8 v / tasapoisto

Muut liikkuvat työkoneet

5 v / tasapoisto

Raskaat liikkuvat työkoneet

10 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut raskaat koneet

10 v / tasapoisto

Muut kevyet koneet

5 v / tasapoisto

6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luvotusvoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot	2020	2019
Muut luovutusvoitot	36 192,74	10 322,58
Luovutusvoitot yhteensä	36 192,74	10 322,58

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				1 811 312,84			1 811 312,84
Lisäykset tilikauden aikana				583 960,84			583 960,84
Tilikauden poisto				-433 864,31			-433 864,31
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	1 961 409,37	0,00	0,00	1 961 409,37
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	1 961 409,37	0,00	0,00	1 961 409,37

8. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		6 644,03		94 578,20
Yhteensä		6 644,03		94 578,20
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset				577,02
Yhteensä				577,02
Saamiset yhteensä		6 644,03		95 155,22

9. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	47 715,24	47 715,24
Muut tulojäämät	1 816,67	1 559,26
Tulojäämät yhteensä	49 531,91	49 274,50
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	49 531,91	49 274,50

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

10. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	2 892 661,45	2 892 661,45
Peruspääoma 31.12.	2 892 661,45	2 892 661,45
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.		
Siirrot erien välillä	-223 303,15	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	-223 303,15	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 272 280,84	-223 303,15
Oma pääoma yhteensä	3 941 639,14	2 669 358,30

11. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		54 588,44		49 525,76
Yhteensä		54 588,44		49 525,76
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		23 790,98		
Yhteensä	0,00	23 790,98	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä		78 379,42		49 525,76

12. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Liittymismaksut ja muut velat	2020	2019
Muut velat		
Muut velat	156 869,15	136 529,07
Muut velat yhteensä	156 869,15	136 529,07

13. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	243 852,31	178 633,37
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 769 102,00	1 629 648,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 012 954,31	1 808 281,37
Siirtovelat yhteensä	2 012 954,31	1 808 281,37

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Leasingvastuut yhteensä	856 870,13	623 745,96
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	333 843,80	291 645,24
Yhteensä	856 870,13	623 745,96

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

15. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitos	247	224
Yhteensä	247	224

16. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 516 515,83	10 834 315,25
Henkilöstökulut yhteensä	11 516 515,83	10 834 315,25

17. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.	184,00	184,00
Keskustapuolue	958,95	929,70
Oulun perussuomalaiset	69,00	103,50
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	246,40	253,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	258,75	201,25
Vasemmistoliitto	517,51	524,38
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 234,61	2 195,83

OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIIKELAITOS
Taimistomyynnit Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

LIKEVAIHTO	
Tuet ja avustukset kunnalta	58 834,15
	33 971,77
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	
Palvelujen ostot	-12 543,54
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-16 677,62
	-29 221,16
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-59 519,05
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-9 851,74
Muut henkilösivukulut	-2 225,93
Henkilöstökulut yhteensä	-71 596,72
Liiketoiminnan muut kulut	-13 997,15
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-22 009,11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22 009,11
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismuutokset on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietojen edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Taimisto on eriytetty Oulun Infra -liikelaitokselle omalle laskentatunnisteelleen. Eriytettävälle toiminnolle kohdistetaan kaikki taimiston ulkoinen liikevaihto ja osuus kustannuksista ulkoisen (78%) ja sisäisen (22%) liikevaihdon suhteessa.

13.4 Oulun Tilapalvelut -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2020 oli Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen toinen toimintavuosi kolmen liikelaitoksen (Oulun Tilakeskus, Tekninen liikelaitoksen kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut, Oulun Serviisi) yhdistyttyä 1.1.2019.

Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen liikevaihto ja muut tulot olivat vuonna 2020 yhteensä 109,6 M€. Kaupunginvaltuuston asettama sitova tulostavoite saavutettiin muutettuun talousarvioon nähden; liikealijäämä -1,2 M€ (tavoite -3,4 M€).

Tilapalvelut järjesti kiinteistöpito- ja käyttäjäpalvelut asiakkailleen vuoden 2019 kokonaisvolyymitasolla. Merkittävimmät ylläpito- ja käyttäjäpalvelutoimintoihin vaikuttavia asiakkaiden toiminnassa tapahtuneita muutoksia Sivistys- ja kulttuuripalveluissa olivat Kotkantien väistötilat (8/2020), Soittajakankaan tilaelementtipäiväkodin toiminnan käynnistyminen (8/2020), Tuiskutien päiväkodin käynnistyminen (9/2020), Pateniemen suuralueen päiväkodin toiminnan käynnistyminen (1/2021) ja sen myötä Pateniemen ja Rajakylän päiväkotien lakkauttamiset (12/2020) sekä Tiernan koulun valmistuminen (Leinon puiston Toppilan yksikkö, 12/2020). Hyvinvointipalveluiden muutokset olivat Salonkartanon palvelutoiminnan käynnistyminen 4/2020, Tuiran terveyskeskuksen käyttöönotto 4/2020, Ritaharjun hyvinvointipisteen käynnistyminen (8/2020), Maahanmuuttajien terveydenhuollon käynnistyminen (10/2020) sekä Covid -19 testauspisteiden käynnistymiset. Lisäksi käyttöön otettiin Oulun Digi liikelaitoksen (6/2020) ja BusinessOulun Työllisyyspalveluiden uudet toimitilat (9/2020) sekä Kaupparehallin perusparannut tilat (8/2020).

Ateriavalmistus keskitettiin Oulun Tuotantokeittiö Oy:n tuottamaksi 1.6.2020 alkaen.

Elokuussa 2020 aloitettiin selvitystyö, jonka tarkoituksena on selvittää ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistuksen säästövaikutuksia. Tarkastelun kohteena on koko nykyisen kaupungin oman ateria- ja puhtauspalvelutuotannon siirto ulkoiselle palveluntuottajalle liiketoimintasiirtona,

jolloin henkilökunta siirtyisi toimintojen mukana uuden työnantajan palvelukseen. Oulun kaupunki pyrkii tällä muutostoimenpiteellä saaman vähintään 2 miljoonan euron vuosittaiset käyttötalousmenosäästöt. Virastomestaripalveluissa Oulun kaupungin omistajapolitiikkaa toteutettiin hankkimalla Kaakkuri-Metsokangas-alueen, Oulunsalotalon sekä Kirkonkylän koulun virastomestari-palvelut alihankintapalveluna.

Vuokrahankkeina toteutettavien investointien kustannukset ja hankkeiden hallinta keskitettiin kokonaisuudessaan Tilapalveluille vuoden 2020 aikana. Vuokrahankkeiden toteutusten investointiluonteisiin perustamismenoihin osoitti kaupunginvaltuusto päätöksellään (7.9.2020 § 53) 1 333 000 euron lisämäärärahan. Vuokrahankintoina käynnistyneitä hankkeita olivat mm. Salonpään koulu ja päiväkotikoti, Hintan päiväkotikoti, Oulunsalon päiväkotikoti, Linnanmaan paloasema, Raksilan paloasema ja Pateniemen päiväkotikoti. Edellä mainitulla määrärahalta rahoitetaan myös ulkoa vuokrattujen toimitilakohteiden pitkävaikutteiset investointiluonteiset muutostyöt. Kiinteistönhoidon- ja sisäliikuntapalveluissa ulkoistettiin Linnanmaan jäähallin palvelut ja Kiimingin keskustan alueen kiinteistönhoito.

Tilapalvelut rakennutti konsernihallinnon taseyksikön lukuun erillisinvestointihankkeita 60,72 M€, josta perusparannusmäärärahalta toteutettavia hankkeita oli 13,8 M€. Hankeselvitysvaiheessa olevia hankkeita oli 20 kpl. Julkisen kiinteistökannan energiatehokkuutta parannettiin ja palvelurakennusten energiankulutusta pienennettiin 830 000 kWh.

Korona-epidemia vaikutti liikelaitoksen toimintaan merkittävästi. Kokonaisliikevaihto laski epidemian vaikutuksesta 3,3 M€ asiakkaiden supistaessa keväästä lähtien toimintaansa. Liikevaihdon lasku aiheutti suoraan liikelaitoksen vuosituloksen alijäämän. Kustannuksia ei pystytty alentamaan liikevaihdon muutosta vastaavassa suhteessa, vaikka merkittäviä työtehtävien uudelleen järjestelyjä, henkilöstön palkanmaksun keskeytymisiä työnestymisen vuoksi sekä palveluhankintojen keskeytymisiä toteutettiin. Korona-epidemian vaikutukset vuositasolla näkyivät voimakkaimmin ateriapalveluissa ruokailijamäärien merkittävänä vähenemisenä.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy: Paikallisen liiketoimintaelämän elinvoimaisuutta ja oman toiminnan kannattavuutta pyrimme vahvistamaan tehokkaimalla toimintojamme lisäämällä ulkoisen palvelutu-

tannon osuutta lähes kaikissa Tilapalveluiden palvelusegmenteissä. Toimitilojen energiatehokkuutta parannetaan vuosittaisilla energiansäästötavoitteilla.

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvuun tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	Tilapalveluiden toiminta kehittyy omistajapolitiittisen toimenpideohjelman mukaisesti. Oman tuotannon osuus kokonaistuotannosta 31.12.2020. Ateria- ja puhtauspalveluiden oman tuotannon osuus 63 % Kiinteistöjen ylläpitopalveluiden oman tuotannon osuus 38 % Sisäliikuntalaitosten ylläpidon oman tuotannon osuus 85 % Virastomestari-palveluiden oman tuotannon osuus on 80 %	Toteuma 67,6 %: tavoite ei toteutunut vähentyneiden palveluostojen johdosta/Korona-epidemia. Toteuma 20,4 %: tavoite toteutui. Toteuma 76,9 %: tavoite toteutui. Toteuma 83,4 %: tavoite ei toteutunut vähentyneiden palveluostojen johdosta/Korona-epidemia.	Tavoite toteutui osittain
<i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki u. 2040.</i>	Toimitilojen energiatehokkuutta kehitetään edelleen energiatehokkuutta tukevilla toimenpiteillä Säästetyn energian määrä vuosittain. Normeeratun kulutuksen pieneneminen 500MWh/vuosi Laaditaan toteutussuunnitelma vuoden 2020 aikana öljylämmittämisestä luopumisesta vuoteen 2025 mennessä. Selvitys valmiina 2020 aikana.	Vuoden 2020 kokonaisenergiakulutuksen seuranta ei ole vertailukelpoinen normaaleihin toimintavuosiin nähden (Korona -epidemia) Tavoite osittain toteutunut: Suunnitelma tulee valmistella yhteistyössä kaupungin omaa kiinteistöomaisuutta hallitsevan Rakennusomaisuuden taseyksikön kanssa. Vuoden 2020 aikana muutettiin kolme öljylämmityskohdetta (Metsolan lastenkoti, Yli-Iin kirjasto ja Muurahaisen päiväkot) uusiutuvalle energialle.	Tavoite toteutui osittain

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki: Pyrimme takaamaan keskusta-alueen omaleimaisuuden ja viihtyisyyden pitämällä julkisten pal-

velurakennusten pihat ja julkiset puistoalueet siisteinä, vehreinä ja viihtyisinä.

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.</i>	Keskusta-alueen julkisten palvelurakennusten piha-alueet ovat vehreitä ja viihtyisiä. Pihajen hoitoluokka. Pihajen alueet ovat A1 hoitoluokiteltuja.	Tavoite toteutui.	Tavoite toteutui

Johtokuntaan sitovat toiminnalliset tavoitteet

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki: Etsimme ratkaisuja palveluiden tuottamiseen ja työhyvinvoinnin lisäämiseen robotiikan kehittämisen avulla. Oululaisten hyvinvointia parannetaan lisäämällä entistä enemmän monipuolisuutta nykyiseen ateriapalvelutuotantoon.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy: Kestävän kehityksen mukaisiin tavoitteisiin pyritään vastaamaan siirtymällä biopolttoaineiden käyttöön kaupungin kuljetuskaluston käytössä.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN TILAPALVELUT -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 000	-4 400	-3 400	-1 207	2 194	35
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	260	1 233	1 493	630	-863	42

Liikelaitoksen liikealijäämä oli -1 207 t€ ja se toteutui muutettua talousarviota parempana. Korona-epidemia vaikutti merkittävästi asiakkaiden palvelukysyntään ja liikelaitoksen toimintaan. Palvelukysynnän supistuessa kokonaisliikevaihto laski selvästi ennakoidusta ja tämä oleellisesti pienensi liikelaitoksen vuositulosta. Kokonaisuus arvioiden 2020 vuoden alijäämää voidaan pitää hyvänä tuloksena. Liikealijäämä toteutui muutettuun talousarvioon (-3 400 t€) nähden 2 194 t€ parempana.

Investointihankintoja toteutettiin vuoden 2020 aikana suunniteltua vähemmän. Puhtauspalvelujen robotiikan kehittämiseen liittyvät hankinnat jätettiin toteuttamatta

KH:n 24.8.2020 § 185 säästötoimenpidepäätöksen mukaisesti. Vuokrahankintoina toteutettavien hankkeiden perustamismenoihin kaupunginvaltuusto päätöksellään 7.9.2020 § 53 osoitti liikelaitokselle erillisen investointimäärärahan.

Käyttöomaisuusinvestoinnit toteutuivat kokonaisuutena lähes talousarvion mukaisesti lopullisen toteuman ollessa 154,6 t€ (TA2020: 160 t€). Vuokrahankintoina toteutettavien hankkeiden perustamismenojen toteuma (475 t€) alitti hankkeiden aikataulujen viivästymisestä johtuen selvästi määrärahan (TA2020: 1 333 t€). Viivästymisillä ei ole vaikutusta kokonaismäärärahan käyttöön.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	112 519	-3 900	108 619	107 797	-822	99
Investoinnit, 1 000 €	260	1 233	1 493	630	-863	42
Kannattavuus						
Liikeyljäämä	1 000	-4 400	-3 400	-1 207	2 194	35
Sij. pääoman tuotto, %				-22,8		
Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta, %	0		0	0		

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Liikevaihto € / HTV						

Analyyysi

Vuosi 2020 oli Korona-epidemiasta johtuen Tilapalvelut -liikelaitokselle hyvin poikkeuksellinen. Kaupungin muille hallinnonaloille tukipalveluja tuottavana liikelaitoksena toimintaa pyrittiin aktiivisesti sopeuttamaan palvelukäytön nopeisiin muutoksiin palveluostojen ja henkilöstömenojen supistamisella.

Toimintamenojen suurimmat tiliryhmäkohtaiset poikkeamat olivat palveluiden ostoissa (TA: -40,5 M€, toteuma: -37,4 M€, alitus 3,1 M€) ja liiketoiminnan muissa kuluissa (TA: -21,4 M€, toteuma -22,1 M€, ylitys 0,8 M€). Palvelujen ostojen alitus johtuu pääasiassa Korona-epidemian johdosta asiakkaiden vähentyneestä palvelutarpeesta. Liiketoiminnan muiden kulujen ylitys johtuu ulkoa vuokrattujen tilojen määrän ja siten ulkoisten tilavuokramenojen

lisääntymisestä suhteessa talousarvioon. Liikelaitoksen kokonaisliikevaihto jäi ulkoisten tilavuokrien tuomasta liikevaihdon kasvusta (+0,7 M€ suhteessa talousarvioon) huolimatta 1,9 M€ alle edellisvuoden toteuman. Korona-epidemian vaikutus liikevaihtoon oli arviolta -3,3 M€.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen johtokunta esittää, että Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen tilikauden alijäämä - 1 211 833,22 euroa siirretään liikelaitoksen omaan pääomaan. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen liikelaitoksen oma pääoma on yhteensä 4 698 380,38 euroa. Tästä peruspääoman osuus on 5 805 202,12 euroa ja kertyneen alijäämän osuus -1 106 821,74 euroa.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN TILAPALVELUT -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	507	606	-	-
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	45	52	-	-
Tilapäiset	-	67	100	-	-
Organisatoriset muutokset	-	63	0	-	-
Yhteensä	-	574	706	-	-
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	433	486	553	-	-
Tilapäiset	134	79	115	-	-
Yhteensä	567	565	667	-	-
SAIRAUSSAIPPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	5,7	5,8	-	-
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-17 834	-18 022	-20 751	-	-
Eläkekulut	-6 201	-5 923	-5 041	-	-
Muut henkilösivukulut	-666	-689	-726	-	-
Yhteensä	-24 701	-24 634	-26 517	-	-

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolojaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Oulun Tilapalvelut -liikelaitos on aloittanut toimintansa 1.1.2019.

Talousarvioon suunnitellut henkilöstömittarit ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.

Henkilöstömäärä: Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen vuoden viimeisen päivän (31.12.2020) mukainen henkilöstömäärä on 132 henkilöä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärän vähenemiseen on vaikuttanut organisatorisena muutostoinenpiteenä tehty 63 henkilön siirtyminen Oulun Tuotantotehtävä Oy: lle kesällä 2020. Henkilöstömäärälle ei ole asetettu talousarviolukua henkilöstömäärän ollessa yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja -rakenteesta. Määräaikaisten työntekijöiden osuus kokonaishenkilöstömäärästä oli 12 % ja se on pienentynyt 2 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan. Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen henkilöstön muu poistumaluku, kuten irtisanoutumisten määrä, on pienentynyt vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019.

Palkallinen työpanos: Palkallinen työpanos (HTV) alitti käyttösuunnitelman henkilöstösuunnitelman mukaisen palkallisen työpanostavoitteen 2 henkilötyövuodella. Korona-epidemiolla oli palkallista työpanosta vähentävä vaikutus palvelutarpeen pienentyessä palvelujen sulkemisen

tai supistamisen aikana sekä sijaiskulujen pienentyessä koulutusten ja matkustamisen vähenemisen sekä etätöiden seurauksena.

Henkilöstökustannukset: Henkilöstökustannukset alittavat noin 70 000 € vuoden 2020 käyttösuunnitelman. Toteutuneet henkilöstökustannukset sisältävät myös vuoden 2020 työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset, joiden vaikutus vuositasolla on 0,5%. Palkan korotukset eivät ole mukana talousarvioluvussa. Henkilöstökustannukset sisältävät työllistettyjen (3 htv) kulut. Työllistettyjen määrä ei sisälly henkilötyövuosimäärään.

Sairauspoissaolot: Sairauspoissaoloprosentin tavoitteena vuonna 2020 on ollut sen pienentyminen vuoden 2019 lukuun verrattuna. Tavoite on saavutettu, sillä kokonaissairauspoissaoloprosentti on pienentynyt 0,1 prosenttiyksikköä (2%) verrattuna vuoden 2019 lukuun. Sairauspoissaolot ovat asiantuntijatehtävissä vähentyneet on etätöihin siirryttäessä. Osassa palvelutehtäviä, joissa etätö ei ole ollut mahdollista, ovat sairauspoissaolot hienman kasvaneet, sillä korona-ohjeitusten mukaisesti töistä jäätettiin pois aiempaa matalammalla kynnyksellä.

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

€ 1 000	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	260	-100	160	155	-5
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	164	164

Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	0	1 333	1 333	475	-858
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	260	1 233	1 493	630	-863
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	164	164

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat normaalin toiminnan ylläpitoon tarvittavaa koneiden ja laitteiden säännönmukaista uusimista, joilla pyritään pitämään laitteiden huoltamiseen liittyvät kustannukset kohtuullisina. Käyttöomaisuusinvestointeja tehtiin vuoden 2020 aikana yhteensä n. 154,6 t€:n arvosta:

- ateriapalveluiden kalustohankinnat 13,7 t€
- puhtauspalveluiden kalustohankinnat 42,4 t€
- liikuntapaikkojen hoidon kalustohankinnat 98,5 t€

Luovutustulot liittyvät pääasiallisesti ateriatuotannon siirtämisestä Oulun Tuotantokeittiö Oy:lle. Siirron yhteydessä tuotantoon tarvittava kalusto siirtyi yhtiölle käyvän arvon mukaisesti.

Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet

Vuokraushankintoina (Pateniemen päiväkotia, Salonpään päiväkotia ja koulua, Hintan päiväkotia, Oulunsalon päiväkotia, Linnanmaan paloasema, Raksilan paloasema, Pohjois-Riitaharjun koulu, Hiukkavaaran päiväkotia ja Kotkantien väistö) toteutettavien hankkeiden investoinneista toteutui 475 t€. Kotkantien väistöiloihin liittyvät muutostyöt eivät käynnistyneet suunnitellusti väistökooulujen (Maikkulan ala- ja yläkoulu) perusparannushankkeiden aikataulu-muutosten vuoksi.

**OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIKKEVAIHTO	107 797 190,27	108 619 313,95	99,2	-822 123,68	109 737 867,23
Valmistus omaan käyttöön	120 235,03	0,00	0,0	120 235,03	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	1 841 257,16	841 310,40	218,9	999 946,76	915 809,88
Tuet ja avustukset kunnalta	173 089,33	367 797,96	47,1	-194 708,63	439 688,84
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-26 770 290,57	-26 605 545,29	100,6	164 745,28	-26 186 917,77
Palvelujen ostot	-37 441 659,09	-40 496 770,90	92,5	-3 055 111,81	-38 533 757,77
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-64 211 949,66	-67 102 316,19	95,7	-2 890 366,53	-64 720 675,54
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-18 021 973,98	-17 834 296,80	101,1	187 677,18	-20 750 651,83
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-5 922 658,61	-6 201 109,47	95,5	-278 450,86	-5 041 144,31
Muut henkilösivukulut	-689 065,65	-665 648,82	103,5	23 416,83	-725 557,23
Henkilöstökulut yhteensä	-24 633 698,24	-24 701 055,09	99,7	-67 356,85	-26 517 353,37
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-160 631,44	-71 299,92	225,3	89 331,52	-189 194,48
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-160 631,44	-71 299,92	225,3	89 331,52	-189 194,48
Liiketoiminnan muut kulut	-22 132 311,85	-21 354 253,04	103,6	778 058,81	-19 556 840,32
LIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-1 206 819,40	-3 400 501,93	35,5	-2 193 682,53	109 302,24
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	328,95	0,00	0,0	328,95	-23,11
Muut rahoituskulut	-5 342,77	0,00	0,0	-5 342,77	-4 267,65
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5 013,82	0,00	0,0	-5 013,82	-4 290,76
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-1 211 833,22	-3 400 501,93	35,6	-2 188 668,71	105 011,48
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-1 211 833,22	-3 400 501,93	35,6	-2 188 668,71	105 011,48
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 211 833,22	-3 400 501,93	35,6	-2 188 668,71	105 011,48
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-22,8				1,8
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	-22,8				1,8
Voitto, %	-1,1				0,1

**OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIKELAITOS**
LIKELAITOKSEN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto	412 737,49	427 322,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	475 020,57	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	887 758,06	427 322,31

Sijoitukset

Muut saamiset	31 362,00	27 102,00
Sijoitukset yhteensä	31 362,00	27 102,00

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

919 120,06

454 424,31

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	168 620,26	115 419,59
Saamiset kunnalta	11 579 752,41	11 655 639,85
Muut saamiset	1 554 160,43	3 943 990,22
Siirtosaamiset	548 914,15	219 080,68
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	13 851 447,25	15 934 130,34
Saamiset yhteensä	13 851 447,25	15 934 130,34

Rahat ja pankkisaamiset

960,00

960,00

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

13 852 407,25

15 935 090,34

VASTAAVAA YHTEENSÄ
14 771 527,31
16 389 514,65
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	5 805 202,12	5 805 202,12
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	105 011,48	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 211 833,22	105 011,48
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 698 380,38	5 910 213,60

VIERAS PÄÄOMA
Lyhytaikainen

Saadut ennakot	60,00	2 048,25
Ostovelat	5 321 454,78	6 294 151,01
Muut velat	279 307,14	326 006,20
Siirtovelat	4 472 325,01	3 857 095,59
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	10 073 146,93	10 479 301,05
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 073 146,93	10 479 301,05

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
14 771 527,31
16 389 514,65
TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	31,8	36,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	9,2	9,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	-1 107	105
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	107 333	109 894

**OULUN KAUPUNKI
OULUN TiLAPALVELUT LiikELAiTOS**

LiikELAiTOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOiMinnAN RAHAViRTA					
Liikelyläämä (-alijäämä)	-1 206 819,40	-3 329 202,01	36,2	2 122 382,61	109 302,24
Poistot ja arvonalentumiset	160 631,44	0,00	0,0	160 631,44	189 194,48
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 013,82	0,00	0,0	-5 013,82	-4 290,76
Tulorahoituksen korjauserät	-155 867,99	0,00	0,0	-155 867,99	-596,77
INVESToiNTien RAHAViRTA					
Investointimenot	-629 665,07	-1 493 000,04	42,2	863 334,97	22 850,83
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	164 465,87	0,00	0,0	164 465,87	596,77
TOiMinnAN JA INVESToiNTien RAHAViRTA	-1 672 268,97	-4 822 202,05	34,7	3 149 933,08	317 056,79
RAHOITUKSEN RAHAViRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	-4 260,00	0,00	0,0	-4 260,00	-27 102,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	75 887,44	4 822 199,00	1,6	-4 746 311,56	-2 519 142,88
Saamisten muutos muilta	2 006 795,65	0,00	0,0	2 006 795,65	-3 948 772,35
Korottomien velkojen muutos muilta	-406 154,12	0,00	0,0	-406 154,12	6 177 960,44
Rahoituksen rahavirta	1 672 268,97	4 822 199,00	34,7	-3 149 930,03	-317 056,79
RAHAVARojEN MUUTOS	0,00	-3,05	0,0	3,05	0,00
RAHAVARojEN MUUTOS	0,00	0,00	0,0	0,00	-960,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	-1 355				317
Investointien tulorahoitus, %	-167,0				-1287,5
Quick ratio	1,4				1,5
Current ratio	1,4				1,5
INFORMATiiVINEN TiETO					
	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	11 579 752,41				11 655 639,85
Yhdystili 01.01.	11 655 639,85				9 136 496,97
Yhdystilin muutos	-75 887,44				2 519 142,88

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OULUN TILAPALVELUT LIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutamissa tunnusluvuissa vertailuvuodella on ollut laskuvirheitä. Tunnusluvut on korjattu vertailuvuodelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2020	2019
Yhdyskuntapalvelut	107 797 190,27	48 410 335,41
Toimintatuotot yhteensä	107 797 190,27	48 410 335,41

4. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	17,77	424,36
Muiden palvelujen ostot	37 441 641,32	38 533 333,41
Palvelujen ostot yhteensä	37 441 659,09	38 533 757,77

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä.

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioitujen poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Muut kuljetusvälineet

4 v - 8 v / tasapoisto

Raskaat liikkuvat työkoneet

10 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut kevyet koneet

5 v / tasapoisto

Muut laitteet ja kalusteet

3 v / tasapoisto

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Keskeneräiset hankinnat

ei poistoaikaa

Sijoitukset

Palautuskelpoiset liittymismaksut

ei poistoaikaa

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luvotusvoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot	2020	2019
Muut luovutusvoitot	155 867,99	596,77
Luovutusvoitot yhteensä	155 867,99	596,77

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

6. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				427 322,31			427 322,31
Lisäykset tilikauden aikana				154 644,50		475 020,57	629 665,07
Vähennykset tilikauden aikana				-8 597,88			-8 597,88
Tilikauden poisto				-160 631,44			-160 631,44
Poistamaton hankintameno 31.12.				412 737,49		475 020,57	887 758,06
Kirjanpitoarvo 31.12.				412 737,49		475 020,57	887 758,06

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		27 102,00			27 102,00
Lisäykset		4 260,00			4 260,00
Hankintameno 31.12.		31 362,00			31 362,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		31 362,00			31 362,00

7. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		41 510,47		28 016,90
Yhteensä		41 510,47		28 016,90
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset				1 136,64
Siirtosaamiset		765,46		
Yhteensä		765,46		1 136,64
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		1 744,75		18 638,38
Yhteensä		1 744,75		18 638,38
Saamiset yhteensä		44 020,68		47 791,92

8. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	162415,20	162415,20
Muut tulojäämät	386498,95	56665,48
Tulojäämät yhteensä	548 914,15	219 080,68
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	548 914,15	219 080,68

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

9. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	5 805 202,12	
Lisäykset		5 805 202,12
Peruspääoma 31.12.	5 805 202,12	5 805 202,12
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	105 011,48	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	105 011,48	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 211 833,22	105 011,48
Oma pääoma yhteensä	4 698 380,38	5 910 213,60

10. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 464 327,35		1 879 002,74
Yhteensä		1 464 327,35		1 879 002,74
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		31 725,50		17 798,42
Yhteensä		31 725,50		17 798,42
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		924,00		98 303,39
Yhteensä		924,00		98 303,39
Vieras pääoma yhteensä		1 496 976,85		1 995 104,55

11. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Tuloennakot		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 191 499,00	3 784 836,00
Tuntipalkkojen jaksotus	49 671,60	50 528,69
Muut menojäämät	1 231 154,41	21 730,90
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 472 325,01	3 857 095,59
Siirtovelat yhteensä	4 472 325,01	3 857 095,59

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

12. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	107 332 890,62	98 046 631,79
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2077 asti	107 332 890,62	98 046 631,79
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	15 857 987,27	13 970 478,79
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	18 323 203,90	
Leasingvastuut yhteensä	11 941 184,46	11 858 610,98
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 005 374,56	3 112 863,60
Yhteensä	119 274 075,08	109 905 242,77

13. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	2020	2019
Sopimusvastuut		
Elinkaarimallilla toteutetut	71 914 094,27	81 066 572,46
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	3 593 354,30	3 581 415,12
Sopimusvastuut yhteensä	75 507 448,57	84 647 987,58

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitos	574	707
Yhteensä	574	707

15. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	24 633 698,24	26 517 353,37
Henkilöstökulut yhteensä	24 633 698,24	26 517 353,37

16. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.	293,00	460,00
Keskustapuolue	393,30	548,55
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	151,80	151,80
Sosiaalidemokraattinen puolue	922,52	1075,66
Vasemmistoliitto	143,75	316,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 904,37	2 552,26

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS
Kuljetuspalveluiden myynti Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA**1.1.-31.12.2020**

LIKEVAIHTO	119 637,02
Liiketoiminnan muut tuotot	338,17
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-1 018,89
Palvelujen ostot	-47 013,57
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-48 032,46
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-40 419,52
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-9 843,99
Muut henkilösivukulut	-1 529,20
Henkilöstökulut yhteensä	-51 792,71
Liiketoiminnan muut kulut	-21 071,30
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-921,28
Rahoitustuotot ja -kulut	
Muut rahoitustuotot	0,52
Muut rahoituskulut	-17,94
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-17,42
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-938,70

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**ei lasketa**

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismuutokset on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietojen edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Kuljetuspalveluiden kokonaisuutta seurataan omalla kustannuspaikallaan kirjanpidossa. Eriytettävän toiminnan liikevaihdossa on huomioitu kaikki liikevaihto ulkoisille asiakkaille. Liikevaihtoa vastaavat kustannukset on saatu vyöryttämällä osuus välittömistä kustannuksista

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS
Ateriapalveluiden myynti Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2020

LIKEVAIHTO	576 839,47
Tuet ja avustukset kunnalta	633,80
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-336 027,40
Palvelujen ostot	-198 788,58
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-534 815,98
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-143 930,17
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-5 505,66
Muut henkilösivukulut	-43 598,31
Henkilöstökulut yhteensä	-193 034,14
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-108,24
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-108,24
Liiketoiminnan muut kulut	-7 294,37
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-157 779,46
Rahoitustuotot ja -kulut	
Muut rahoitustuotot	0,30
Muut rahoituskulut	-100,07
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-99,77
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-157 879,22

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

ei lasketa

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismuutokset on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietojen edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotuseriaatteen

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Ateriapalveluiden kokonaisuutta seurataan omalla kustannuspaikallaan kirjanpidossa. Eriyttävän toiminnan liikevaihdossa on huomioitu kaikki liikevaihto ulkoisille asiakkaille. Liikevaihtoa vastaavat kustannukset on saatu verryttämällä osuus välittömistä kustannuksista ulkoisen liikevaihdon (2,8 %) ja kokonaisliikevaihdon suhteessa. Lisäksi eriyttävälle toiminnolle on kohdistettu Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen välillisiä kustannuksia liikelaitoksen kustannuspaikkojen toimintakulujen suhteessa.

13.5 Business Oulu –liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Edeltävien vuosien vahva kasvusuhdanne jatkui Oulun alueella hyvin vielä vuoden 2020 alussa lähes kaikilla toimialoilla. Maaliskuussa alkanut koronapandemia ja sitä seuranneet rajoitustoimet vaikuttivat erittäin negatiivisesti myös Oulun alueen talouteen ja etenkin palvelusektorin kehitykseen. Seurauksena olivat voimakkaat lomautusten ja työttömyyden kasvun aallot. Keskeisiä aiheita vuoden aikana olivat edelleen työllisyyden kuntakokeiluun valmistautuminen sekä koronaviruspandemian vaatimien toimenpiteiden käsittely.

Valtio käynnisti useita tukitoimia tilanteesta toipumiseksi ja niiden myötä mm. BusinessOulu välitti oululaisille yksityisyrityksille tukea 2,6 miljoonaa euroa. Lisäksi Business Finlandin ja ELY-keskuksen tukirahoituksen myötä alueen yritykset saivat rahoitusta yhteensä 22,4 miljoonaa euroa.

Koronapandemian leviäminen saatiin Suomessa varsin nopeasti kuriin, ja kesän kuluessa rajoitustoimia purettiin vähitellen. Valtion tukitoimet sekä julkisen ja yksityisen kysynnän kasvu piristivät talouden kehitystä. Nämä auttoivat palvelusektorin elpymistä etenkin matkailu- ja ravitsemusalan yrityksissä.

Syksyn tullen epidemian toinen aalto aktivoitui myös Suomessa, mikä lisäsi epävarmuutta tulevasta. Kevään kaltaisia toimialoihin kohdistuneita rajoitustoimia ei kuitenkaan otettu käyttöön. Joulukuussa 2020 Oulussa työttömyyden osuus työvoimasta oli 14,5 %, mikä oli 2,5 %-yksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Suomen BKT supistui vuonna 2020 Suomen pankin arvion mukaan noin 3,8 prosenttia, mikä on euroalueella ja globaalista tarkasteluna vähän.

Elinkeinopalvelut, tapahtumat ja markkinointi

Elinkeinopalveluiden saavutettavuutta ja näkyvyyttä on kasvatettu merkittävästi kuluneen vuoden aikana. Palveluilla on edistetty mm. uutta liiketoimintaa, myyntiä ja markkinointia, yritysrahoitusta, vientiä ja kansainvälistymistä sekä yritysten työvoimaan liittyviä osaamistarpeita. Erityisen kehittämisen kohteena on ollut digitaalinen liiketoiminta sekä sähköinen kaupankäynti. Digitaalisen kehittämisen palvelukokonaisuudella on tuettu yritysten kilpailukykyä, kasvua ja kannattavuutta poikkeuksellisen haastavassa toimintaympäristössä. Kuluneena vuonna käynnistyi uusi hautomokokonaisuus, jolla edistetään uuteen liiketoimintaan, olemassa olevan liiketoiminnan kasvuun sekä työllisyyteen liittyviä mahdollisuuksia.

Oulun alueella on edelleen suuri tarve pääomahuollon kehittämiseksi. Uuden alueellisen aikaisen vaiheen kasvurahaston käynnistäminen onkin erityisen tärkeää lähitulevaisuudessa.

Elinkeinopalveluiden käyttöaste kasvoi vahvan viestinnän ja markkinoinnin, BusinessAseman avautumisen sekä monipuolisen kumppaniyhteistyön myötä. BusinessOulun elinkeinopalveluita käytti noin 3 200 alueen yritystä. Osa kasvusta liittyy kuluneena vuotena toteutettuun yksityisyritystukeen.

Pandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi suunnitellun mukainen vientiin ja kansainvälistymiseen liittyvä toiminta ei ole ollut mahdollista. Tästä huolimatta vientiin liittyviä mahdollisuuksia ja kansainvälisiä verkostoja on edistetty onnistuneesti verkon yli tapahtuvilla maakohtaisilla webinaareilla, matchmaking-tilaisuuksilla ja messuilla. Virtuaalisiin tilaisuuksiin osallistui yrityksiä aiempien vuosien tapaan eri toimialoilta.

Vientiä tukevia tapahtumia toteutui mm. Saksaan, Ruotsiin, Norjaan, Japaniin ja Kiinaan. Oulussa vieraillevien yritysten delegaatiot supistuivat muutamiin ja investoreita palveltiin etäteknikoilla sekä virtuaalisilla esittelyillä. Hyvin käynnistynyt **Automotive-klusteri** on nopeasti luonut yhteyksiä eurooppalaisiin autonvalmistajiin.

OuluHealth-ekosysteemin strategia on päivitetty yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Tavoitteena on lisätä alueen kilpailukykyä terveysteknologiassa sekä kasvattaa Oulun vetovoimaa investointikohteena ja yritysten kasvuympäristönä. Fennovoiman **Hanhikivi 1** -projekti jatkoi suunnitelmien mukaisesti tuotantolaitosta tukevien rakenteiden toteutusta. Oulun alueelta projektiin paikan päällä osallistui yli sata yritystä, lisäksi osa hankkeeseen osallistuvista yrityksistä laajensi Oulun-toimipistettään.

Yritysten design-osaamisen tukemiseen konseptoitui **Design Oulu** -ohjelma, jonka toteuttamiseen tullaan hakemaan rahoitusta 2021. Tavoitteena on tukea yritysten liiketoiminnan kasvua ja lisäarvon tuottamista. Oulun alueen yritysten ulkomaisten osaajien tarpeeseen ja houkutteluun valmisteltiin **Oulu Talent Hub** -toimintamalli yhdessä kumppaneiden kanssa. Sen toteutukseen saatiin rahoitus vuoden 2021 alusta lähtien.

Matkailua tukevien investointien suunnittelu jatkui aktiivisena. Toppilan vierasvenesatamalle saatiin toteuttaja ja Nallikarin alueen investointien suunnittelu eteni. Kampusalueiden investointien edistäminen on edennyt sekä Linnanmaalla että Kontinkankaalla. Uusia yksityisiä investointeja edistettiin ja houkuteltiin mm. biojalostukseen, datacenter-toimintaan, terveysteknologiaan ja majoitustoimintaan. Ouluun etabloitui 16 yritystä, joista 7 ulkomailta.

BusinessOulu oli vuonna 2020 mukana neljässä suoriin EU-rahoitukseen tähtäävässä hankehakemuksessa. Näistä kahdessa oli mukana muita hallintokuntia. Vuoden aikana saatiin yksi positiivinen rahoituspäätös ja kaksi kielteistä, yksi odottaa päätöstä. Yrityksiä aktivoitiin hakemaan ra-

hoitusta nykyisin myös pääomarahoitusta tarjoavasta EIC Accelerator -instrumentista. Koska kansainvälisten verkostojen aktiivinen hyödyntäminen kärsi huomattavasti matkustus- ja kokoontumisrajoituksista, keskityttiin ylläpitämään olemassa olevia verkostoja.

BusinessOululle annettiin tehtäväksi vastata valtionavustuksen jakaminen koronaviruksesta ja poikkeuslaista taloudellisesti kärsimään joutuneille oululaisille yksinyrittäjille. 2000 euron suuruinen, yrityksen kotikunnasta myönnettävä avustus oli tarkoitettu päätoimisille yksinyrittäjille, joiden liikevaihto oli pudonnut 16.3.2020 jälkeen vähintään 30 prosenttia. Hakemuksia jätettiin 1498 kpl. Suurin osa tuli toimialoilta parturit ja kampaamot (171 kpl), muu terveystyö (161 kpl), kauneudenhoitopalvelut (85 kpl), taksiliikenne (85 kpl) ja fysioterapia (83 kpl). Yhteensä avustuksia myönnettiin 2 654 000 euroa, joten 4 150 000 euroa jäi palautettavaksi Työ- ja elinkeinoministeriölle.

Helmikuussa 2020 avattu BusinessAsema suljettiin koronaepidemian takia kevään ja kesän ajaksi. Kiinniolon aikana kehitettiin palveluita ja toteutettiin tiloihin niiden edellyttämät muutostyöt. Syyskuun puolivälistä joulun asti toimintaa toteutettiin rajoitusten mahdollistamissa puitteissa.

BusinessAseman katutasossa asiakkaita palvelivat **BusinessOulun elinkeino- ja työllisyyspalvelut, TE-palvelujen yrityspalvelut, OSAO Ovi, Yrityskylä Yläkoulu, 4H Business Lab, Oulun Seudun Uusyrittäjäkeskus** sekä kahvila-ravintola **Antell Asema**. Syksyllä BusinessAsemalle avattiin info ja neuvontapalvelu, joka palvelee ja ohjaa asiakkaita yrittäjyyteen, työllisyyteen ja osaamiseen liittyvissä kysymyksissä paikan päällä sekä etänä. Katutason tiloihin muutti myös **Oulun matkailuneuvonta**. BusinessAseman yhteyteen sijoituivat lisäksi **Työstartti** ja **Työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP** sekä **BusinessOulun hautomotoiminnot**.

Aseman kokeiluympäristön palvelukuvausta ja teknistä ympäristöä kehitettiin ja yritys yhteistyötä vietiin eteenpäin. Digipajassa järjestettiin koulutuksia ja valmistettiin yrityksiä digitaaliseen liiketoimintaan, markkinointiin ja myyntiin. Yritykset, opiskelija- ja työllisyysryhmät sekä yksittäiset kävijät hyödynsivät FabLabin digitaalisen pienvalmistuksen laitteita ja ohjausta. BusinessAseman tiloja käytettiin kokouksiin sekä tapahtumiin niin paikan päällä kuin osin tai kokonaan etäyhteyksin.

Yhdessä muiden kaupungin yksiköiden ja Oulun Digi -liikelaitoksen kanssa BusinessOulu tarjosi monipuolisen kehitysympäristön yrityksille digitaalisten palvelujen ja tuotteiden kehitystyötä varten eri toimialoille. Esimerkkiratkaisut ja -alustat on koottu smartcityoulu.fi-sivustolle. BusinessAseman avautuminen fyysisenä palvelupisteinä sekä digitaalisten kanavien kehittäminen toteuttivat tavoitteeksi asetettua yhden luukun periaatetta.

Yritysten tontti- ja toimitilakysyntään vastattiin yhdessä Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden kanssa maankäytön toteuttamisohjelmassa olleiden tavoitteiden mukaisesti. Linnanmaan, Kontinkankaan ja mahdollisen keskustan uuden kampuksen osalta on käynnissä merkittäviä kaa-voitus- ja suunnitteluhankkeita yritysten sekä kampuustoimijoiden kesken.

6Aika-strategian hankkeiden toteuttamista jatkettiin yhdessä kuutoskaupunkien kanssa. Oulun innovaatioallianssin sopimus uudistettiin vuosille 2021 - 2027, ja sen sisällön perusteella valmisteltiin kansallinen **Valtio-kaupunki ekosysteemisopimus** yhdessä Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Toimijat tekivät yhteiset strategiset valinnat, joiden pohjalta saadaan käynnistysrahoitusta osaamislähtöisen liiketoiminnan kasvun tukemiseen. Yhdessä muiden toimijoiden kanssa valmistauduttiin koronaepidemian jälkeiseen toipumisaikaan kokoamalla keskeiset investointikohteet EU:n tulevaa elvytyspakettia varten.

Yrittäjyyskasvatuksen aktiviteetteja jatkettiin yhdessä Sivisty- ja kulttuuritoimen kanssa. 6- ja 9-luokkien Yrityskylätoimintaan osallistui molempiin useita tuhansia oppilaita Oulusta ja muualta Pohjois-Suomesta. Kesäyrittäjyyskampanja kiinnosti entistä enemmän, ja mukaan pääsi hakemusten kautta 60 nuorta. Oppilaitosten, elinkeinoelämän toimijoiden ja noin neljänkymmenen eri toimialan yrityksen kanssa käynnistettiin **Työn taitajat** -ohjelma varmistamaan yritysten tulevaisuuden osaamista.

Tapahtumat ja markkinointi

Tapahtumat- ja markkinointiyksikössä keskityttiin tuomaan Oulua esille parhaana ympäristönä innovaatioille ja yrityksille, onnellisten ja hyvästä elämästä nauttivien ihmisten kaupunkina sekä villinä ja osallistavana kulttuurij- ja tapahtumakaupunkina kansainvälisesti, kansallisesti ja paikallisesti. Lisäksi panostettiin BusinessOulun palveluiden näkyvyyteen ja BusinessAseman esille tuomiseen.

Oulun seudun markkinoinnissa oli mukana noin 30 yritystä ja organisaatiota 50 prosentin rahoitusosuudella. Koronapandemia aiheutti huomattavia muutoksia vuosisuunnitelmaan, ja toimenpiteitä jouduttiin muuttamaan sekä perumaan, mikä vaikutti merkittävästi yhteistyöhön osallistuvien tahojen ja kerätyn rahoituksen määrään. **Oulun suurlähettilään talk show** -imagokampanjalla tavoitettiin hyvin erityisesti alle 45-vuotiaita. Tutkimuksen mukaan suhtautuminen Ouluun muuttui positiivisemmaksi yli puolella kampanjan nähneistä. Oulu.com-markkinointisivuston kehittämistyö ja asemointi muihin kaupungin sivustoihin nähden jatkui, tavoitteena on julkaista uudistunut oulu.com Oulun brändiuudistuksen yhteydessä vuoden 2021 aikana.

Kansainväliset mediavierailut ja tapahtumat jäivät niin ikään toteutumatta. Kansainvälistä näkyvyyttä Oululle saatiin tuomalla Oulua esille digitaalisessa muodossa toteutetuissa tapahtumissa, kuten **Freezing Moment**

-virtuaalitapahtumassa ja **Ilmakitaransoiton 25-vuotisjuhlalähetyksessä**. Paikallisesti toteutettiin **Meidän Oulu – aika satsata paikalliseen** -kampanja, joka oli positiivinen yhteishengennostatus koronan aiheuttamaa alakulua vastaan ja kannusti oululaisia tukemaan paikallisia palveluntarjoajia.

BusinessOulun omia palveluita on tuotu aiempaa vahvemmin esille sekä omissa että maksullisissa kanavissa eri asiakaskohderyhmille. Sekä elinkeino- että työllisyyspalveluissa on panostettu erilaisista valmennuksista ja tapahtumista tiedottamiseen. Koronapandemian aikana korostui myös poikkeustilanteesta selviämiseen liittyvistä palveluista ja tukimuodoista viestiminen. BusinessOulun toiminnan esille tuominen kytkeytyy BusinessAseman palveluviestintään, jota on tehty eri kanavissa koko vuoden ajan.

Oulun elinkeinoelämän uutisia ja BusinessOulun tarjoamia palveluita esille tuovia uutiskirjeitä toimitettiin yhteensä 55 kappaletta. Lisäksi kuntakokeiluun keskittyvä uutiskirje toimitettiin viisi kertaa. Syksyllä alettiin lähettämään kuukausittain ilmestyvää, BusinessOulun toimia päättäjille koovaa ajankohtaiskatsausta (4 kpl).

BusinessOulun (businessoulu.com) nettisivujen kävijämäärät pysyivät edellisvuoden tasolla, ollen noin 213 000. Lisäksi tammikuussa avatuille BusinessAseman nettisivuille saatiin noin 21 500 kävijää. Muista sivustoista suosituin oli oulucompanies.com noin 32 000 kävijällä.

Tapahtumatiimi saattoi loppuun vuonna 2019 käynnistyneen projektin keskustan kaupallisten toimijoiden ja tapahtumien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Tapahtumallisuuden edistämiseksi projektissa kehitettiin tapahtumien kehittämisen käsikirja. Tiimi järjesti **Tapahtumastartti**-tapaamiset kuudelle eri tapahtumalle. Tapaamisissa haetaan uudenlaista yhteistyötä tapahtumien ja eri kaupallisten toimijoiden välille. Oulun joululle eli **Tierna-ajalle** tehtiin uusi ilme ja konsepti yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa. Tiimi hankki kaikille oululaisille suunnatun tapahtumakalenterin, johon kaikki oululaiset tapahtumajärjestäjät voivat lisätä tapahtumiaan maksutta (tapahtumat.munoulu.fi).

Vuoden aikana laadittiin **Valtakunnalliset Kotiseutupäivät 2021** -tapahtuman kokonaissuunnitelma. Koronapandemian takia kaikki omat tuotannot suunniteltiin täysin uudella tavalla alkuperäisen toteutuksen peruunnuttua. **Puistopiknik** toteutettiin pop up -henkisesti, **Oulun Päivien tilalle** järjestettiin verkkotapahtuma teoksesta **Orangerie** ja **Lumo**-valofestivaalin tilalle nousi **Lumo-ilmiö**. **Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki** -hankkeessa kerättiin ympäristöhaasteita innovaattoreineen sekä aloitettiin kestävä ympäristöoppaan laatiminen.

Oulun matkailuneuvonta muutti loppuvuodesta BusinessAsemalle ja matkailijoita palvelemaan suunniteltiin sesonkiaikojen pop up -toimintaa. Matkailulle poikkeuksellinen vuosi haastoi miettimään myös matkailuneuvon-

nan digitaalista palveluntarjontaa, jonka kehitystä tullaan jatkamaan. **Pohjois-Suomen elokuvakomissio** otti vastaan useita alueelle tulleita tuotantokyselyitä, joiden tuloksena alueella tulee toteutumaan kaksi sarjatuotantoa ja kaksi elokuvaa. Valmistelussa on myös hanke, jonka tavoitteena on tiivistää yhteistyötä koko toiminta-alueella.

Vuoden 2021 alusta tapahtuma- ja markkinointiyksikkö organisoituu **viestintä- ja markkinointiyksiköksi** tapahtumatiimin siirtyessä Oulun kaupungin konserniviestintään ja matkailuneuvonnan sekä elokuvakomission siirtyessä osaksi BusinessOulun asiakkuudet-yksikköä.

Työllisyyspalvelut

Joulukuussa 2020 Oulussa työttömien osuus työvoimasta oli 14,5 %, mikä oli 2,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisena vuonna vastaavaan aikaan. Oulun nuorisotyöttömyys oli vuoden 2020 joulukuussa 19,9 % (2019 joulukuussa 16,8 %). Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut vuoden 2019 tilanteeseen verrattuna. Heitä oli vuonna 2020 kuukausittain keskimäärin 410 henkilöä enemmän kuin vuonna 2019. Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden ja kaupungin kuntaosuudella olevien määrä kasvoi ja oli keskimäärin 4557 henkilöä kuukaudessa (vuonna 2019 ka. 4463). Vuoden 2020 työmarkkinatuen kuntaosuus oli yhteensä 24 milj. euroa (21,4 milj. euroa vuonna 2019).

BusinessOulun työllisyyspalvelujen piirissä oli vuonna 2020 keskimäärin 1579 asiakasta kuukausittain. Heistä noin puolet oli TYP monialaisen palvelun asiakkaita. Lisäksi työllisyyspalvelut tarjosivat valmennuksia ja tapahtumia, jotka olivat avoimia työttömille työnhakijoille asiakkuudesta riippumatta. Iso osa valmennuksista ja tapahtumista järjestettiin koronasta johtuen etänä. Yritys- ja yhdistystyönantajia tuettiin työttömien työnhakijoiden rekrytoinneissa muun muassa työllistämisen kuntalisien avulla. BusinessAsemalla palveltiin työnhakija- ja työnantaja-asiakkaita syyskuusta alkaen sekä paikan päällä että etänä.

Työllisyyden ekosysteemin kumppanuussopimuksen mukaista yhteistyötä jatkettiin vuoden 2020 aikana. Sopimuksen osapuolia ovat Oulun kaupunki (BusinessOulu, hyvinvointipalvelut, sivistys- ja kulttuuripalvelut), Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto ja Kelan Pohjoinen vakuutuspiiri. Keskeisiä aiheita vuoden aikana olivat edelleen työllisyyden kuntakokeiluun valmistautuminen sekä koronaviruspandemian vaatimien toimenpiteiden käsitteleminen.

Toiminnan kehittäminen BusinessOulun työllisyyspalveluissa keskittyi prosessien kehittämiseen ja digitalisointiin sekä kuntakokeiluun valmistautumiseen. Asiakaspalvelutehtäviä vakinaistettiin, monialaista palvelua kehitettiin, avustusmuotoja tarkistettiin ja organisaatiota selkeytettiin. Kesätyönantajien eAsiointi-palvelu otettiin käyttöön ja

digitaalista, robotilla ohjautuvaa työllisyysraportointia kehitettiin edelleen. Valmisteltiin ja pilotoitiin kuntouttavan työtoiminnan sähköistä työajanseuranta. Vuoden aikana asiakaspalvelu etätyönä lisääntyi, ja käyttöön otettiin uusia työtapoja (mm. Teams-tapaamiset, puhelinneuvonta, verkossa tapahtuvat valmennukset ja tapahtumat).

Palveluiden suunnittelussa valmistauduttiin työllisyyden kuntakokeiluun ja sen mukana tuleviin uusiin lakisääteisten tehtävien hoitamiseen sekä valmisteltiin kokeilun toteutusta palvelevaa organisaatiomuutosta. Palvelukonaisuudet ja organisoituminen suunniteltiin Työhaun alkuvaiheen palveluiden, Osaamisen ja rekrytoinnin, Työhön poluttavien palveluiden sekä Tuet ja maksatus -yksiköiden toimintaan. Valmistelutyötä tehtiin verkostoissa muiden kokeilukuntien, TE-toimiston sekä Oulun kaupungin hyvinvointipalveluiden ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden kanssa.

Uutena asiakaspalvelumuotona kehitettiin matalan kynnyksen palveluneuvontaa BusinessAsemalle (ent. työnimi Aikuisten Ohjaamo). **Palveluneuvonta** käynnistyi syyskuussa 2020, ja koronatoimista johtuvista toimintakokosista huolimatta se tavoitti hyvin uusia asiakkaita (infossa 258 ja palveluneuvonnassa 83 uutta asiakasta ajalla 09–12/2020). 6Aika Osaamo -hankkeella oli toiminnan kehittämisessä ja käynnistämässä suuri rooli. Palveluneuvontaa kehitettiin monikanavaisesti luoden uusia malleja mm. etäneuvontapalveluille.

Työhönvalmennuksen ja työnantajapalveluiden yhteistä prosessia kehitettiin yritysten, BusinessOulun elinkeinopalveluiden ja TE-toimiston Yrityspalvelut-yksikön kanssa yhteistyönä ja osana BusinessAseman toimintaa. Jalkauduttiin yrityksiin sekä suunniteltiin ja toteutettiin toimialakohtaisia valmennuksia, rekrytointitapahtumia ja matchmaking-tilaisuuksia. Vuoden 2021 alusta työnsä aloittaa neljä vakituista omavalmentajaa.

Palkkatukityöllistäminen Oulun kaupungin yksiköihin tarjoaa pidempään työttömänä olleille henkilöille mahdollisuuden kiinnittyä työelämään tai katkaista työttömyyttä. Kaupungin palkkatukityössä oli vuonna 2020 yhteensä 346 henkilöä (vuonna 2019 yht. 421). Työllistämisyksiköistä toteutui edellisvuotta vähemmän mm. opeus-, kulttuuri- ja liikuntapaikkojen koronasulkujen vuoksi. Keväällä poikkeuslain nojalla suljetuissa toimipaikoissa työllistämisyksiköistä jouduttiin keskeyttämään eikä uusia paikkoja voitu avata. Vuonna 2020 työllistetyistä 32 % oli velvoitetyöllistettyjä (110 henkilöä), kun vuonna 2019 heitä oli 38 % (161 henkilöä). Koronatoimiin kuuluneen väliaikaisen lakimuutoksen vuoksi velvoitetyön piiriin ei loppuvuonna tullut uusia henkilöitä, mikä laski velvoitetyöllistettyjen määrää.

Kuntouttavaa työtoimintaa toteutettiin verkostomallin mukaisesti työllisyyspalveluiden ja hyvinvointipalveluiden yhteistyönä. Vuonna 2020 tehtiin yhteistyötä 30 eri kolmannen sektorin kumppanin kanssa (yhteistyösopimus kuntouttavasta työtoiminnasta), joista 16:n kanssa

on toteutunut 31 työtoimintaryhmää (aktiivointiyhteistyösopimus). Lisäksi Oulun kaupungin omat yksiköt tarjosivat kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille monipuolisia työtehtäviä aidoissa työympäristöissä. Yksittäisten asiakaspaikkojen lisäksi Oulun kaupungilla oli viisi omaa työtoimintaryhmää. Liikuntapalveluissa oli työllisyyspalveluiden tuella liikuntakoordinaattori ohjaamassa liikuntaneuvojaksi oppisopimuksella opiskelevia työntekijöitä ja koordinoimassa työttömien liikunnan tukemista. Maalis- ja huhtikuussa kuntouttava työtoiminta keskeytyi koronapandemian vuoksi.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelussa oli vuoden 2020 aikana yhteensä 1006 eri henkilöä (vuonna 2019 yht. 1128). Laadullista ja sisällöllistä kehittämistyötä tuettiin monialaisella yhteistyöllä. Kuntoutuksen konsultaatioryhmän yhteistyötä jatkettiin mm. PPSHP:n kuntoutuspoliklinikan, TE-toimiston ja Kelan kanssa. Työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen välistä yhteistyötä kehitettiin ja tiivistettiin. Järjestöjen ja yhdistysten kanssa jatkettiin aktiivointitoiminnan kumppanuusyhteistyötä ja avustustoimintaa. Oulun kaupungin yksiköissä toteutettavaa kuntouttavan työtoiminnan ohjausta tuettiin Tutor-koulutuksella ja Tutor-avustuksella.

Kaupungin kuntalisillä tuetaan yhdistyksiä ja yrityksiä, jotka työllistävät työttömiä henkilöitä palkkatuella. Vuonna 2020 tuettiin 381 henkilön työsuhdetta 33:n eri yhdistyksen palveluksessa (vuonna 2019 yht. 360). Näistä 70 oli oppisopimustyösuhteita. Yhdistysten kuntalisistä noin 44 % kohdentui työmarkkinatuen kuntaosuuden kohderyhmässä olleiden työllistämiseen. Yritysten kuntalisillä tuettiin 22 henkilön työsuhdetta 21 eri yrityksen palveluksessa (vuonna 2019 yht. 40). Näistä 14 oli oppisopimustyösuhteita. Koronatilanteen tuomat talousvaikeudet ovat osaltaan vaikuttaneet yritysten mahdollisuuksiin rekrytoida palkkatuen ja kuntalisän turvin.

Yhteisötoiminta mahdollistaa sekä alueen asukkaiden ja järjestötoimijoiden toimintaa että työnhakijoiden työllistymistä. Vuonna 2020 yhteistyö työllisyyspalveluiden ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden välillä jatkui Honkapirtin yhteisötoimintalla. Ryhmätoiminnan uutena muotona pilotoitiin kuntouttavaa työtoimintaa etänä, mistä saatiin hyvää palautetta. Oulunsalon yhteisötoiminta päättyi vuoden 2020 lopussa.

Monialainen yhteispalvelu TYP palvelee asiakkaita kuntoutustarpeen ja työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi sekä kuntoutumisen, kouluttautumisen ja työllistymisen tukemiseksi. Vuonna 2020 Oulun TYP-yksikössä asioi keskimäärin 760 asiakasta kuukausittain. Asiakkaille tarjottiin kohdennettuja palveluita työllistymisprosessin eri vaiheissa: työ- ja toimintakyvyn kehittäminen, ammattitaidon ja osaamisen kehittäminen sekä työhön siirtyminen. Koronapandemian myötä asiakkaita palveltiin myös etänä sähköisiä työvälineitä hyödyntäen.

Työstartti on palveluohjausyksikkö, jossa tehdään palvelutarvearvio työnhakijoille, jotka eivät ole toimenpiteissä

tai työllistymistä edistävissä palveluissa. Vuonna 2020 Työstarttiin liitettiin kuntouttavan työtoiminnan tiimi, jolloin Työstartissa toteutettiin myös kuntouttavan työtoiminnan palvelua työnhakija-asiakkaille. Työstartti-tiimissä kehitettiin monitoimijasta työkyvyn arviointia työllisyyspalveluiden eri yksiköiden sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Nuorten työllisyyspalvelut toimivat osana Byströmin Ohjaamo. Nuorille tarjottavia työllisyyspalveluita olivat palveluohjaus, yksilöohjaus, ryhmät koulutus- ja työllistymisvaihtoehtojen selvittämisen tueksi, koulutukseen ohjautumisen tukeminen, erilaiset lyhytvalmennukset, työhönvalmennus ja yritysyritys sekä kuntouttava työtoiminta. Työpörssi-palvelun kautta tuotiin näkyväksi työelämään tutustumisen mahdollisuuksia ja työkokeilu-paikkoja Oulun kaupungilla ja yrityksissä.

Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan kesätyösetelien ja kaupungin omien kesätyöpaikkojen avulla sekä nuorten kesäyrittäjyyttä tukien. **Kesätyösetelillä** tuetaan 15–17-vuotiaiden nuorten työllistymistä alueen yrityksiin ja yhdistyksiin. Lisäksi 16–29-vuotiaiden **kesäyrittäjyyttä** tuetaan kesätyösetelin suuruisella summalla. Oulun kaupungin palvelualueilla ja liikelaitoksissa tarjotaan kesätöitä **yli 18-vuotiaille** opiskelijoille. Vuonna 2020 kesätyösetelin avulla työllistyi 3156 nuorta yrityksiin ja yhdistyksiin. Kesätyösetelin summalla tuettiin lisäksi 43 nuorta, jotka perustivat 35 yritystä (28 yksinyrittäjää ja 7 ryhmäyritystä). Kesän ajan nuorille tarjottiin yhteistyökumppaneiden kanssa tukea ja neuvontaa yrittäjyyden aloittamiseen ja yrityksen pyörittämiseen. Kesätyöyrittäjätukea sai 32 nuorta. Oulun kaupungin kesätyöpaikkoihin työllistyi 165 opiskelijaa. Kaupungin kesätyöntekijöiden määrä oli huo-

mattavasti aiempia vuosia pienempi johtuen koronatilanteesta ja kaupungin säästötoimista.

Arpeetti-toiminnalla työllistetään toimeentulotukea saavia opiskelijoita kaupungin palvelualueille ja liikelaitoksiin. Vuonna 2020 Arpeetti-toiminnan kautta työllistyi 52 henkilöä.

Nuorten työllisyyspalvelut osallistuivat nuorten pilottiin **Yhteistyöstä yhteiseen työhön** yhdessä Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston ja ELY-keskuksen, Kelan sekä Pudasjärven ja Raahen kuntien kanssa. Pilotissa tehtiin yhteistyötä palveluiden hankinnassa, asiakasohjauksen ja yhteistyön kehittämistä sekä yhteistyötä yksityisten palvelutuottajien kanssa. Pilotti päättyi vuoden 2020 lopussa.

Työllisyys Hankkeiden avustukset: Vuonna 2020 **Työllä hyvinvointia** -kehittämissalkussa oli käynnissä 15 yhteistyötoimijan työllisyysprojektia, joista seitsemän rahoitettiin työllisyysmäärärahalla ja kahdeksan kaupunginhallituksen kehittämissalkkujen määrärahalla. Näitä yhteistyö- ja rahoitusprojekteja ovat toteuttaneet pääsääntöisesti oululaiset yleishyödylliset yhdistykset, säätiöt sekä alueen oppilaitokset. Koronapandemia vaikeutti hankkeiden toimintaa erityisesti asiakastyön näkökulmasta. Hankkeissa kehitettiin kuitenkin nopeasti uudenlaisia toimintoja ja asiakkaille uudenlaisia osallistumistapoja.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpaneuvien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Business Oulu -liikelaitoksen sitova tavoite valtuustoon nähden on liikejäämä 0 euroa, joka toteutui.

Investointien sitovuus oli 75 000 euroa, josta toteutui 73 106 euroa (97,5%).

BUSINESS OULU -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Liikelyjäämä (-alijäämä)	0	0	0	0	0	100
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	75	0	75	73	-2	97

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	49	0	49	122	73	248
Investoinnit, 1 000 €	75	0	75	73	-2	97
Kannattavuus						
Liikelyjäämä	0	0	0	0	0	0
Sij. pääoman tuotto, %						

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Ulkopuolisen rahoituksen määrä, BO yht.	8 095	0	8 095	5 165	-2 930	64
Työllisyyspalvelut:	0	0	0	0	0	0
Avustustulot, ulkoiset	3 900	0	3 900	3 262	-638	84
Työmarkkinatukimenot	19 550	4 700	24 250	24 017	-233	99
Oulun kaupungin palkkatukityöllistämisenot	3 654	-200	3 454	3 217	-237	93
Työllisyyspalvelujen avustusmenot	4 596	-603	3 993	3 326	-667	83

Analyysi

Kuntakokeilun siirtyminen keväälle 2021 ja koronapandemia vaikuttivat BusinessOulun toimintaan paljon.

Business Oulu -liikelaitokselle myönnetty kaupungin avustus alittui n. 2 M€. Suurin osa tästä kohdistuu työllisyyspalveluihin, koska työllistämisavustuksia ei haettu odotetusti.

Ulkopuolisen rahoituksen määrä alittui n. 3 M€, josta n. 0,7 M€ oli työllisyyspalveluihin kohdistuvia ulkoisia avustustuloja ja n. 2,3 M€ elinkeinopalveluihin ja tapahtuma- ja markkinointiin kohdistuvia ulkopuolisia tuloja. Em. alitus johtuu siitä, että ulkopuolisen rahoituksen määrä arvioitiin talousarviovaiheessa liian optimistisesti, hankkeisiin saadun ulkopuolisen rahoituksen tuki-%:t jäivät ennakoitua alemmiksi ja suoria EU:n rahoittamia hankkeita (tuki jopa 100 %) ei toivotulla tavalla toteutunut, vaikka osa hakeuksista sai hyviä arviointeja.

Työllisyyspalveluissa ulkopuolisten tulojen alittuminen johtui mm. palkkatuen ja kuntouttavan työtoimintaan kohdistuvan tuen alittumisesta talousarvioon verrattuna.

Tapahtuma- ja markkinointiyhteistyöön siirrettiin vuoden 2019 alussa Oulun seudun markkinointi, jonka kokonaisbudjetti 0,8 M€ kasvatti talousarviota. Oulun seudun markkinoinnin ulkopuolelta saama rahoitus jäi 0,1 M€ euroa talousarviota pienemmäksi, koska koronan vuoksi Oulun seudun markkinointiyhteistyössä ei voitu toteuttaa kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä.

Tulojen alittumisen lisäksi myös menot alittuivat talousarvioon verrattuna. Säästöä syntyi erityisesti palvelujen ostoissa, työllistämisavustuksissa ja henkilöstökuluissa.

Business Oulu -liikelaitos ilmoitti syksyllä kaupunginhallitukselle säästötavoitteekseen 2,5 M€, jolla katettiin työmarkkinatuen kuntaosuuden nousua. Lisätalousarviosta 2,2 M€ tarvittiin lopulta n. 0,15 M€.

Kaupunki, yritykset ja yhteisöt eivät työllistäneet ennakoitusti. Koronatilanteen tuomat talousvaikeudet ovat osaltaan vaikuttaneet yritysten mahdollisuuksiin rekrytoida palkkatuen ja kuntalisän turvin. Näin ollen myönnettävät työllistämisavustukset jäivät n. 1,1 M€ ennakoitua pienemmiksi.

Kuntakokeiluun budjetoidut henkilöstöresurssit eivät toteutuneet suunnitellusti, koska kuntakokeilu siirtyi vuodelle 2021.

Koronan vaikutuksessa peruttiin paljon tapahtumia ja tilaisuuksia. Myös vienninedistämiseen liittyvä matkustaminen loppui lähes kokonaan. Em. asioita hoidettiin virtuaalisesti. Kaikista em. asioista syntyi säästöä.

Investoinnit toteutuivat suunnitellusti.

Hanketoiminta Business Oulu -liikelaitoksessa kohdistuu asiakkaille, esim. yrityksille ja työttömille henkilöille tuotettaviin palveluihin joko liikelaitoksen omana toimintana tai yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Business Oulu -liikelaitoksen johtokunta esittää, että liikelaitoksen tilikauden alijäämä -286,68 euroa siirretään Business Oulu -liikelaitoksen oman pääoman voittovaroihin.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

BUSINESS OULU -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	99	88	73	60
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	4	5	2	1
Tilapäiset	-	62	79	79	87
Organisatoriset muutokset	-	0	1	0	0
Yhteensä	-	161	167	152	147
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	111	89	72	66	55
Tilapäiset	38	61	76	79	81
Yhteensä	149	150	148	145	135
SAIRAUSSAIPPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	2,7	2,4	2,3	1,9
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-7 769	-7 085	-7 179	-6 714	-5 153
Eläkekulut	-1 361	-1 253	-1 265	-1 143	-926
Muut henkilösivukulut	-270	-265	-238	-261	-249
Yhteensä	-9 399	-8 603	-8 681	-8 119	-6 328

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaoloprosentit. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaoloprosentit. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Business Oulu -liikelaitoksessa oli vuoden 2020 lopussa 102 vakinaista henkilöä, joista kolmella henkilöllä on voimassa määräaikainen palvelusuhde toisen tehtävän hoitamiseksi. Heidät on raportoitu tilapäisessä henkilöstömäärässä. 44 henkilöä oli tilapäisessä työsuhteessa. Tilapäisessä henkilöstössä on mukana 15 Arpeetilaista, jotka ovat opiskelijoita. He ovat osa-aikaisessa työssä kaupungin eri organisaatioissa. Raportin mukainen tilapäinen henkilöstö koostuu: 44 määräaikaista palvelussuhdetta, 3 vakinaista, joilla määräaikainen palvelusuhde ja 15 Arpeetilaista = 62.

Business Oulu -liikelaitoksen henkilöstömäärä on vuoden vaihteen poikkileikkaushetkellä 4 henkilöä suurempi kuin 2019. Työllisyyden kuntakokeiluun liittyvistä rekrytoinneista toteutui neljä vuoden 2020 puolella.

Sairauspoissaolot ovat kasvaneet 0,3 prosenttiyksikköä, ja ovat tasolla 2,7 %. Sairauspoissaolojen kasvuun on vaikuttanut muutama pidempi yksittäinen sairauspoissaolo.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet pienempänä kuin talousarviossa on suunniteltu. Kaikki rekrytoinnit eivät toteutuneet Business Oulu -liikelaitoksen henkilöstösuunnitelman mukaisesti vuoden 2020 aikana. Henkilöstökuluissa

varauduttiin mm. kuntakokeilun alkamiseen 1.5.2020. Lain hyväksyminen viivästyi, ja kokeilu alkaa 1.3.2021.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Kuntakokeilun toteutuminen muuttaa merkittävästi Työllisyyspalveluiden toimialuetta, tehtäväkenttää, taloutta ja henkilöstömäärää. Business Oulu -liikelaitos on valmistautunut kuntakokeiluun yhdessä kaupungin, TE-toimiston, ELY-keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa. Kuntakokeiluun liittyvät asiat tuodaan kaupunginhallituksen ja tarvittaessa kaupunginvaltuuston päätettäväksi tarpeen mukaan.

USAn ja Kiinan kauppasota ja siinä tapahtuvat muutokset ja mm. Brexit ja euroalueen koronasta johtuva heikompi kehitys vaikuttavat myös oululaisten yritysten vientimahdollisuuksiin. Lisäksi korkean teknologian yritysten osamiseen kohdistuu ei-toivottavia mielenkiintoja.

Loppuvuonna 2019 alkanut Suomen ja Pohjois-Suomen suhdannetilanteen heikkeneminen ennakoii talouskasvun hiipumista myös Oulun alueella vuoden 2021 loppuun saakka.

Työntekijäpula on helpottanut hieman, mutta jatkuu edelleen tietyillä toimialoilla.

Korkean rakentamisen säädösten selkeyttäminen lisää keskustaan liike- ja asuinrakentamista. Kokonaisuutena rakennuslupien määrä on hivenen laskussa. Oulussa rakennettava sairaala ja Hanhikivi helpottavat rakennusalan työttömyyttä.

Oulun alueen autoteollisuutta palvelevan klusterin viennon tipponnistelut ovat edistyneet, ja yhteistyö Euroopassa toimivien autovalmistajien kanssa on käynnistymässä.

Energiatalouden murros kohti puhtaampia ja uudistuvia energiamuotoja tuo alueelle uusia investointeja. Oulun

alueen vahva osaaminen mm. hyvinvointiteknologiassa ja 6G-verkkojen kehityksessä voivat tuoda alueelle uusia investointeja ja mahdollisuuksia viennin ja työllisyyden edistämiseksi. Painettava elektroniikan valmistukseen sekä kiinteiden akkujen toteutukseen liittyviä investointeja valmistellaan.

Matkailun ja siihen liittyvien liiketoimintojen kireä tilanne tulee jatkumaan ainakin joulukuun saakka.

Koronan mahdollisesti aiheuttamat konkurssit tulevat vaikuttamaan yleiseen taloustilanteeseen ja työllisyyteen.

Elvytyspaketista toivottavasti saatavilla hyvillä resursseilla taklataan koronan vaikutuksia elinkeinoelämään.

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	75	0	75	73	-2
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	75	0	75	73	-2
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

Investoinnit toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESSOULU LIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	122 169,30	49 188,00	248,4	72 981,30	91 809,55
Liiketoiminnan muut tuotot	5 043 086,61	8 045 842,13	62,7	-3 002 755,52	5 431 104,44
Tuet ja avustukset kunnalta	41 571 127,31	43 621 962,49	95,3	-2 050 835,18	40 932 920,75
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-121 456,46	-276 187,92	44,0	-154 731,46	-207 677,23
Palvelujen ostot	-4 042 364,68	-6 418 622,12	63,0	-2 376 257,44	-5 984 169,65
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 163 821,14	-6 694 810,04	62,2	-2 530 988,90	-6 191 846,88
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 084 777,53	-7 768 688,89	91,2	-683 911,36	-7 178 921,76
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 253 249,30	-1 360 690,93	92,1	-107 441,63	-1 264 595,22
Muut henkilösivukulut	-264 927,95	-269 597,78	98,3	-4 669,83	-237 920,46
Henkilöstökulut yhteensä	-8 602 954,78	-9 398 977,60	91,5	-796 022,82	-8 681 437,44
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-127 090,74	-45 012,00	282,3	82 078,74	-45 122,98
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-127 090,74	-45 012,00	282,3	82 078,74	-45 122,98
Liiketoiminnan muut kulut	-33 842 516,56	-35 578 195,44	95,1	-1 735 678,88	-31 537 427,44
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	-2,46	0,0	2,46	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	291,81	0,00	0,0	291,81	925,88
Muut rahoituskulut	-578,49	0,00	0,0	578,49	-786,70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-286,68	0,00	0,0	-286,68	139,18
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-286,68	-2,46	11 653,7	284,22	139,18
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-286,68	-2,46	11 653,7	284,22	139,18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-286,68	-2,46	11 653,7	284,22	139,18
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Voitto, %	-0,2				0,2

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESSOULU LIKELAITOS**
LIKELAITOKSEN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	45 811,55	57 507,95
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	45 811,55	57 507,95

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	204 066,19	226 952,11
Koneet ja kalusto	212 808,90	232 211,36
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	416 875,09	459 163,47

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ
462 686,64
516 671,42
VAIHTUVAT VASTAAVAT
Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	191 343,34	113 157,60
Saamiset kunnalta	1 959 461,71	1 933 343,32
Muut saamiset	175 045,31	371 236,58
Siirtosaamiset	2 157 697,90	1 865 336,40
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 483 548,26	4 283 073,90
Saamiset yhteensä	4 483 548,26	4 283 073,90

Rahat ja pankkisaamiset
200,00
400,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ
4 483 748,26
4 283 473,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ
4 946 434,90
4 800 145,32
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	300 000,00	300 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	87 827,28	87 688,10
Tilikauden yli-/alijäämä	-286,68	139,18
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	387 540,60	387 827,28

VIERAS PÄÄOMA
Lyhytaikainen

Saadut ennakot	177 499,48	129 734,12
Ostovelat	2 815 809,80	2 650 283,51
Korottomat velat kunnalta	2 110,95	
Muut velat	149 832,43	151 739,50
Siirtovelat	1 413 641,64	1 480 560,91
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 558 894,30	4 412 318,04
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 558 894,30	4 412 318,04

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
4 946 434,90
4 800 145,32
TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	8,1	8,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	9,4	9,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	88	88
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	27	29

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESSOULU LIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	0,00	-2,46	0,0	2,46	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	127 090,74	45 012,00	282,3	82 078,74	45 122,98
Rahoitustuotot ja -kulut	-286,68	0,00	0,0	-286,68	139,18
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-73 105,96	-75 000,00	97,5	-1 894,04	-488 048,76
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	53 698,10	-29 990,46	-179,1	83 688,56	-442 786,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-26 118,39	29 988,96	-87,1	-56 107,35	-549 683,55
Saamisten muutos muilta	-174 355,97	0,00	0,0	-174 355,97	727 107,98
Korottomien velkojen muutos kunnalta	2 110,95	0,00	0,0	2 110,95	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	144 465,31	0,00	0,0	144 465,31	265 362,17
Rahoituksen rahavirta	-53 898,10	29 988,96	-179,7	-83 887,06	442 786,60
RAHAVAROJEN MUUTOS	-200,00	-1,50	13 333,3	198,50	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	-465				-530
Investointien tulorahoitus, %	173,5				9,3
Quick ratio	1,0				1,0
Current ratio	1,0				1,0
RAHAVAROJEN MUUTOS					
	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	1 959 461,71				1 933 343,32
Yhdystili 01.01.	1 933 343,32				1 383 659,77
Yhdystilin muutos	26 118,39				549 683,55

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**BUSINESS OULU -LIIKELAITOS**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2020	2019
Liikevaihto	122 169,30	91 809,55
Muut tuotot	5 043 086,61	5 431 104,44
Tuet ja avustukset	41 571 127,31	40 932 920,75
Toimintatuotot yhteensä	46 736 383,22	46 455 834,74

3. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	6 665,00
Muiden palvelujen ostot	4 042 364,68	5 977 504,65
Palvelujen ostot yhteensä	4 042 364,68	5 984 169,65

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä.

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Tietokoneohjelmistot

Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset 5 v - 10 v /tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Muut kiinteät rak ja laitteet

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 10 v - 15 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut laitteet ja kalusteet 3 v / tasapoisto

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	57 507,95			57 507,95
Lisäykset tilikauden aikana				
Tilikauden poisto	-11 696,40			-11 696,40
Poistamaton hankintameno 31.12.	45 811,55			45 811,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	45 811,55			45 811,55
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			226 952,11	232 211,36			459 163,47
Lisäykset tilikauden aikana				73 105,96			73 105,96
Tilikauden poisto			-22 885,92	-92 508,42			-115 394,34
Poistamaton hankintameno 31.12.			204 066,19	212 808,90			416 875,09
Kirjanpitoarvo 31.12.			204 066,19	212 808,90			416 875,09

6. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		13 128,53		
Muut saamiset				54 967,83
Siirtosaamiset		224 684,23		421 821,36
Yhteensä		237 812,76		476 789,19
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		35 518,04		1 170,54
Siirtosaamiset		1 750,00		17 181,00
Yhteensä		37 268,04		18 351,54
Saamiset yhteensä		275 080,80		495 140,73

7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	32 345,40	32 345,40
EU-tuet ja avustukset	186 725,99	527 248,44
Muut tulojäämät	1 938 626,51	1 305 742,56
Tulojäämät yhteensä	2 157 697,90	1 865 336,40
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 157 697,90	1 865 336,40

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

8. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	300 000,00	300 000,00
Peruspääoma 31.12.	300 000,00	300 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	87 688,10	88 397,26
Siirrot erien välillä	139,18	-709,16
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	87 827,28	87 688,10
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-286,68	139,18
Oma pääoma yhteensä	387 540,60	387 827,28

9. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisyyksille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		115 620,62		6 781,23
Yhteensä		115 620,62		6 781,23
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot		30 618,28		12 018,80
Ostovelat		462,91		749,95
Siirtovelat		13 829,00		
Yhteensä		44 910,19		12 768,75
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				-5 119,79
Ostovelat				69 779,23
Siirtovelat		18 569,71		-21 103,05
Yhteensä		18 569,71		43 556,39
Vieras pääoma yhteensä		179 100,52		63 106,37

10. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 294 713,00	1 238 719,00
Muut menojäämät	118 928,64	241 841,91
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 413 641,64	1 480 560,91

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	27 000,00	29 040,73
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2023 asti	27 000,00	29 040,73
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	27 000,00	29 040,73
Leasingvastuut yhteensä	52 321,25	2 287,60
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	27 453,05	1 830,08
Yhteensä	79 321,25	31 328,33

12. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2020	2019
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	70 000,00	
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	70 000,00	
Sopimusvastuut yhteensä	70 000,00	0,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitokset	161	171
Yhteensä	161	171

14. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 602 954,78	8 681 437,44
Henkilöstökulut yhteensä	8 602 954,78	8 681 437,44

15. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.	711,00	717,00
Keskustapuolue	508,95	453,60
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	924,55	1 252,35
Sosiaalidemokraattinen puolue	370,63	572,52
Vasemmistoliitto	596,27	768,16
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 111,40	3 763,63

13.6 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Pelastuslaitoksen lakisäätöiset ja muut tehtävät toteutetaan ja toimintaa kehitetään voimassa olevan pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja vuosittain vahvistettavan valvontasuunnitelman mukaisesti. Palvelutasopäätökseen sisältyy tuotettavien palveluiden nykytilan kuvaus, päätökset tulevasta palvelutasosta sekä päätösten kustannusvaikutukset ja kehittämissuunnitelma. Palvelutaso on mitoitettu alueen normaaliajan ja poikkeusolojen palvelutarpeita ja onnettomuusuhkia vastaavaksi. Valvontasuunnitelma sisältää mm. päätökset palotarkastustoiminnan kohdentamisesta, valvonnan määräväleistä ja toteuttamistavoista.

Pelastustoiminnan hälytystehtävien kokonaismäärä laski edellisestä vuodesta yht. 452 tehtävällä (-8,9 %) ollen 4 638 tehtävää, joka on jopa pienempi kuin kolmen edellisen vuoden keskiarvo (2017-2019 ka 4 747 teht.). Asukaslukuun suhteutettu pelastustoimen kaikkien hälytystehtävien hälytystaajuus oli 15,8 ja ilman ensivastetehtäviä 12,5 tehtävää/1 000 asukasta (Suomi 18,4 ja 15,9). Vuoden takaisesta vähenivät etenkin vahingontorjuntatehtävät (-224 kpl, -41,7 %), ensivastetehtävät (-178 kpl, -5,7 %) ja palonilmaisulaitteista aiheutuvat tehtävät (-56 kpl, -7,0 %). Eniten kasvua oli muissa tarkistus- ja varmistustehtävissä (+49 kpl, +9,3 %) sekä rakennuspaloissa (+29 kpl, +37,2 %). Rakennuspaloissa erityisen huolestuttavaa oli tahallisesti aiheutettujen palojen suuri määrä (kasvu yli 50 % vuosien 2017-2019 keskiarvosta).

Pelastustoimialueen väestömäärä kasvoi ennakkotietojen mukaan 2 244 asukkaalla (+0,8 %) edellisestä vuodesta ja viime vuosikymmenen loppupuolella taittumassa ollut kasvukäyrä kääntyi nousuun. Kasvun vetureina olivat etenkin Oulu ja Kempele. Myös Kuusamon asukasmäärä nousi (+83 asukasta) ensi kertaa tämän vuosituhaten aikana.

Vuosi 2020 oli hankala pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisytyölle. Covid19-influenssa-pandemia keskeytti sekä valvontatyön että turvallisuusviestinnän useaksi kuukaudeksi. Merkittävimmät turvallisuusviestinnän tapahtumat (NouHätä-kampanja, Turvaa Tenaville ja Päivä Palo-asemalla -tapahtumat) jouduttiin perumaan. Palotarkastustoiminta käynnistyi kesän jälkeen, mutta turvallisuusviestintä ontui koko vuoden tammi-helmikuuta lukuun ottamatta. Korona-ajan turvallisuuskoulutuksen vajetta kompensoitiin sosiaalisen median keinoin. Pelastuslaitoksen some-viestinnän (Facebook, Instagram, YouTube) julkaisuja ladattiin vuoden aikana n. 2,2 milj. kertaa. Määrävälein tehtävän valvonnan ja turvallisuusviestinnän toteumat jäivät tavoitteistaan.

Ensihoitopalvelut toteutettiin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin (PPSHP) ensihoitopalvelun palvelutaso-

päätöksen 2020-2021 sekä sairaanhoitopiiriin ja pelastuslaitoksen välisen yhteis-toimintasopimuksen mukaan. Vuonna 2019 käynnistetty selvityshanke PPSHP:n ensihoidon tulevasta järjestämismallista päättyi kesällä 2020 ja tulosten perusteella PPSHP päätti, että 1.1.2022 alkaen sairaanhoitopiiri tuottaa ensihoitopalvelun itse, pois lukien pelastustoimen jatkossakin tuottama ensivastetoiminta.

Ensihoidon tehtävämäärä laski edellisvuoteen verrattuna 1,2 %. Yleensä tehtävämäärät ovat nousseet 2 - 5 %:n vuosivauhdilla. Tehtävämäärä laski eniten maaliskuun ja kesän välisenä aikana ja tasoittui loppuvuodesta. Samaan aikaan ajoittui Koronapandemian poikkeusolot eli Korona lienee selittävä tekijä tehtävämäärän laskuun. Vuonna 2020 laitoksen ensihoitoyksiköt suorittivat yht. 49 810 tehtävää (TA2020: 55 176; ed.v. 50 429) eli keskimäärin 137 tehtävää/vuorokausi. Yleisimmät ensihoidon hälyttämisen syyt (n. 50 % tehtävistä) olivat äkillisesti heikentynyt yleistila, kaatuminen, rintakipu, päivystyksellinen hoitolaitosiirto tai hengitysvaikeus.

Ensihoidon tulosalueella vuonna 2019 pilottihankkeena alkanut ensihoitajien fyysisen toimintakyvyn arviointijärjestelmä otettiin käyttöön. Tulosalue on osallistunut PPSHP:n ensihoitopalvelun varautumissuunnitteluun sekä tilinpäätösvuoden lopussa alkaneeseen POPsote-hankkeeseen ensihoitopalvelun ja sosiaali- ja perusterveydenhuollon yhteistyön kehittämiseen. Tulosalueen henkilöstö on osallistunut sairaanhoitopiiriin ensihoidon laatu- ja potilasturvallisuustyöryhmän toimintaan.

Koronapandemian vaikutuksesta pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon jatkuvuuden varmistaminen muutti työn prioriteetteja ja aiheutti henkilöstömenoihin ylimääräisiä kustannuksia. Lisätyötä aiheuttivat mm. valmiuden ja tilannekuvan sekä koronaohjeistuksien laadinta ja ylläpito, valmiusraportointi, poikkeusolojen (17.3.-16.5.2020) säädösten tulkinta, voimavarojen hajauttamissuunnittelu ja suojavälinehankinnat. Pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutaso kyettiin kuitenkin turvaamaan tilinpäätösvuoden aikana.

Vuoden 2020 aikana päivitettiin pelastuslaitoksen riskianalyysi ja laadittiin pelastustoimen palvelutasopäätös vuosille 2021-2024. Samassa yhteydessä valmisteltiin Vaalan kunnan siirtyminen 1.1.2021 alkaen Kainuun pelastustoimesta osaksi Oulu-Koillismaan pelastustoimialuetta. Palvelutasopäätöksen laatimiseen sisältyivät myös keskeiset linjaukset, joilla varmistetaan pelastustoiminnan valmius varallaolosta luopumisen jälkeen. Toimenpiteisiin sisältyy mm. päivystysvalmiuden määrällistä ja alueellista laajentamista sekä vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien käyttöönottoa. Toimenpiteet toteutetaan vuoden 2021 aikana. Pelastuslaitoksen omavalvontaohjelman valmistelutoimenpiteet käynnistettiin talousarviovuoden aikana. Omavalvontaohjelma on suunniteltu käyttöönotettavaksi vaiheittain palvelutasopäätöskaudella 2021-2024.

Oulu-Koillismaan pelastuslaitokselle esitetyissä varallolon palkkasaatavien riita-asiassa päästiin vuoden 2020 lopulla sopuratkaisuun sivutoimisen henkilöstön osalta, päätoimisen henkilöstön osalta riita-asia siirtyi Työtuo- mioistuimeen.

Linnanmaan ja Taivalkosken uusien paloasemien rakentaminen käynnistyi kevät-kesällä 2020. Tilinpäätösvouden aikana käynnistettiin myös Raksilan paloaseman korvaavan uuden paloaseman edellyttämä asemakaavan muutoshanke sekä Kuusamon paloasemaa koskeva hankeselvitys

Pohjois-Suomen pelastuslaitosten yhteinen hanke suurtehopumppukapasiteetin lisäämiseksi käynnistettiin ja hankkeelle saatiin EU:n komission suora 609 000 € rahoitusavustus, joka kattaa hankkeen rahoituksesta n. 75 %, loppurahoituksesta vastaavat laitokset yhdessä.

Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen edeltäjä Oulun palolaitos täytti 100 vuotta tilinpäätösvoonna 2020. Koronapandemian vuoksi juhluvuodelle suunnitelluista tilaisuuksista luovuttiin. Toista vuotta kestänyt historiikirjan toimitustyö saatiin päätökseen tilinpäätösvouden lopulla.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvuun tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	Valvontatyö edistää yritystoiminnan jatkuvuutta vähentämällä mm. vahinko-, keskeytys- ja henkilöriskejä sekä onnettomuuksista aiheutuvia häiriöitä. Määrävälein tehtävä valvonta toteutuu 100 %:sti.	Valvontatyön toteuma 73 % Korona viruksen leviämisen ehkäisemiseksi tehdyt toimet rasittivat toteumaa erittäin paljon.	Tavoite ei toteutunut

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.</i>	Pelastuslaitos neuvoo osaltaan turvallisen yleisötapahtuman järjestämisessä ja valvoo palo- ja henkilöturvallisuuden toteutumista kokoontumistiloissa ja yleisötapahtumissa yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa. Pelastussuunnitelmavollisista yleisötapahtumista saadaan ilmoitus pelastuslaitokselle 90 %:sti. Pelastuslaitokselle ilmoitettujen tapahtumien pelastussuunnitelmat laaditaan vähintään 80 %:sti.	Pelastussuunnitelmavollisista yleisötapahtumista saatiin ilmoitus pelastuslaitokselle > 90 %:sti. Pelastuslaitokselle ilmoitettujen tapahtumien pelastussuunnitelmat laadittiin 100 %:sti.	Tavoite toteutui

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</i>	<p>Pelastuslaitos edistää toiminnallaan turvallisen elinympäristön toteutumista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vähintään 10 % alueen väestöstä saa pelastuslaitoksen tarjoamaa turvallisuuskoulutusta. <p>Pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelut ovat tehokkaat ja tavoittavat onnettomuustilanteen vaaditussa ajassa (riskialueiden tavoittamisen tot.%).</p>	<p>Turvallisuuskoulutustapahtumia 2,6 %:a. Korona viruksen leviämisen ehkäisemiseksi tehdyt toimet rasittivat toteumaa erittäin paljon.</p> <p>Riskialueilla olleiden tehtävien saavutettavuus:</p> <p>Pelastustoiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1-luokan riskialue 68 % - 2-luokan riskialue 83 % - 3-luokan riskialue 98 % <p>Merkittävimmät saavutettavuusongelmat Oulussa Tuiran ja Kellon kaupunginosien välillä.</p>	<p>Tavoite ei toteutunut</p> <p>↓</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja</i>	<p>Hyvällä talouden seurannalla ja toimintoja sopeuttamalla/tehostamalla tuotamme palvelutasopäätöksen palvelut ja samalla pysymme pelastustoimen osalta valtakunnallisesti kolmen edullisimman pelastuslaitoksen joukossa.</p> <p>Palvelutasopäätöksen tavoitteet toteutuvat.</p> <p>Pelastustoimen kuntien maksuosuus €/as on alle valtakunnan keskiarvon (n. 75 €/as)</p>	<p>65,02 €/as</p> <p>Valtakunnallista vertailutietoa ei ole tilinpäätöshetkellä saatavilla.</p>	<p>Ei arvioitu</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS 1 000 €	TA2020	TA- muutokset	TA2020 +muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-%
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-1	0	-1	960	961	-73 561
Liikelaitoksen investointien sitovuudet (netto)	110	0	110	0	-110	0

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	36 071	42	36 071	36 241	170	100
Investoinnit, 1 000 €	110	0	110	57	-53	52
Kannattavuus						
Liikelylijäämä	-1	2	1	960	959	-73 538
Sij. pääoman tuotto, %				32,70 %		

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA- muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Alueen väestö 31.12.	293 200	0	293 200	294 325	1 125	100,4 %
Pelastustoimen hälytykset	4 200	0	4 200	4 638	438	110,4 %
Valvontasuunnitelman						
mukaiset palotarkastukset (A1-A6)	1 340	0	1 340	906	-434	67,6 %
Turvallisuusviestintätilaisuudet,	550	0	550	184	-366	33,5 %
joissa tavoitettu henkilöä , joiden	38 000	0	38 000	7 731	-30 269	20,3 %
osuus väestöstä	10,0 %		10,0 %	2,6 %	-7,4 %	26,0 %
Ensihoidon väestö	294 875	0	294 875	297 063	2 188	100,7 %
Ensihoidon tehtävät	55 176	0	55 176	49 810	-5 366	90,3 %

Laitoksen omaa toimintaa kuvaavat talouden tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Pelastustoimen						
- kuntien maksuosuudet €/as	62,17	61,64	62,53	62,53	65,02	65,02
- menot €/as	62,43	62,16	63,25	84,26	65,02	63,5
- menot €/as ilman varausta				63,41		
Ensihoidon menot €/as	49,6	51,04	53,46	53,66	56,49	57,08

Analyysi

Pelastusliikelaitoksen tilinpäätösvouden 2020 tulot toteutuivat lähes 100 %:sti ollen 36,6 M€ (TAM 36,7 M€; ed.v. 35,5 M€). Tulot koostuivat pelastustoimen tulosalueen liikevaihdosta 19,4 M€ (tot. 99,7 %) ja muista tuloista 0,2 M€ (tot. 38 %; TAM 0,6 M€) sekä ensihoidon tulosalueen liikevaihdosta 16,9 M€ (tot. 101,5 %; TAM 16,6 M€) ja muista tuloista 0,09 M€ (tot. 124,5 %; TAM 0,08 M€). Ensihoidon liikevaihto sisältää PPSHP:n siirtosaamia 1,2 M€, joka enustettiin tulosalueen alijäämäksi joulukuun toteuman perusteella.

Pelastustoimen tulot 19,6 M€ (tot. 98 %; TAM 20,1 M€; ed.v. 19,2 M€) muodostuivat 96 %:sti yhteistoimintakuntien maksuosuuksista (18,9 M€). Liikevaihto alittui hieman (tot. 99,7 %), kun myyntituotot laskivat palotarkastustoiminnan ollessa keskeytyksissä koronan vuoksi keväällä ja kesällä. Liiketoiminnan muut tulot alittuivat 0,4 M€:lla (tot. 38 %) ollen 0,2 M€ (TAM 0,57 M€; ed.v. 0,64 M€). Eniten alittuivat Öljyntorjuntarahaston (ÖSR) avustukset (rahavaikeuksien vuoksi) 0,2 M€:lla ollen 0,1 M€ (tot. 36,3 %; TAM 0,4 M€; ed.v. 0,3 M€) ja käyttöomaisuuden myyntivoitot 0,1 M€:lla ollen vain 0,01 M€ (tot. 9,3 %; TAM 0,2 M€; ed.v. 0,2 M€), kun vaihtoautoista saatavat myyntitulot siirtyivät vuoden 2021 puolelle.

Ensihoidon tulot 17 M€ (tot. 102 %; TAM 16,7 M€; ed.v. 16,3 M€) muodostuivat PPSHP:n valmiuskorvauksesta 11,7 M€ (69 %; TAM 10,5 M€; ed.v. 10,3 M€), joka sisältää alijäämäisen tuloksen vuoksi valmiuskorvauksen siirtosaamisen 1,155 M€. Loput tuloista muodostuu kelakorvauksista 4,1 M€ (24 %; TAM 5 M€; ed.v. 4,8 M€) sekä omavastuu ja muita laskutustuloista 1 M€ (6 %; TAM 1,1; ed.v. 1,1 M€). Ensihoidon tuloihin vaikutti tehtävämäärän lasku. Aikaisempien vuosien tapaan talousarviossa oli arvioitu vuosittaiseksi tehtävämäärän kasvuksi 5 % (TA2020: 55 176 tehtävää), joka johti myös arvioitujen tulojen kasvuun. Kun tehtävämäärä (tot. 48 910) laski 1,2 %:n edellisvuodesta (50 429), laskivat myös tulot arvioiduista.

Pelastusliikelaitoksen tilinpäätösvouden 2020 menojen toteuma oli 35,6 M€ (tot. 99,7 %; TAM 36,8 M€; ed.v. 40,4 M€).

Pelastustoimen menojen toteuma oli 18,7 M€ (tot. 93 %; TAM 20,1 M€; ed.v. 24,6 M€). Materiaali ja palveluostojen toteuma oli 3,1 M€ (tot. 89 %; TAM 3,5; ed.v. 3,2 M€). Henkilöstökulujen toteumaksi muodostui 11,9 M€ (tot. 95 %; TAM 12,5; ed.v. 17,8 M€). Pelastuksen tehtävämäärän lasku sekä se, ettei alueellamme ollut suuria eikä pitkäkestoisia tai luonnonilmiöistä johtuvia tilanteita johti säästöihin niin materiaali- kuin palvelukuluissakin. Edellä mainitut

syöt sekä erityisesti lyhyiden sairauslomien väheneminen johtivat säästöihin myös henkilöstökuluissa (ylityöt ja si- jaistukset). Suunnitelman mukaisten poistojen toteumaksi muodostui 0,6 M€ (tot. 85 %; TAM 0,68 M€; ed.v. 0,67 M€). Liiketoiminnan muissa kuluissa tapahtui alitusta toteuman ollessa 3,1 M€ (tot. 93 %; TAM 3,3; ed.v. 2,9 M€). Pelastustoimen tilikauden ylijäämäksi muodostui 963 029,77 €.

Ensihoidon menojen toteuma oli 17 M€ (tot. 102 %; TAM 16,7; ed.v. 15,8 M€). Materiaalikulujen toteuma oli 1 M€ (tot. 120,7 %; TAM 0,86 M€; ed.v. 0,88 M€). Materiaalikulujen ylittyminen johtuu Koronan aiheuttamista suojain-, aine- ja tarvikkehankinnoista. Palvelujen ostojen toteuma oli 1,2 M€ (tot. 96,9 %; TAM 1,2; ed.v. 1,1 M€). Henkilöstökulut ylittivät ollen 13,2 M€ (tot. 109,6 %; TAM 13,1; ed.v. 12,4 M€). Myös henkilöstökulujen ylittyminen selittyy Koronaan varautumisella ja resurssien lisäämisellä (PPSHP:n tilauksesta). Suunnitelman mukaiset poistot ylittivät ollen 0,2 M€ (TAM 0; ed.v. 0,4 M€). Ensihoidon kalusto on vuodesta 2017 rahoitettu neljän vuoden leasing-sopimuksilla. Hankinnat ajoittuvat kilpailutusten vuoksi aina loppuvuoteen. Liiketoiminnan muiden kulujen toteuma oli 1,4 M€ (tot. 90,6 %; TAM 1,5 M€; ed.v. 1 M€). Ensihoidon tilikauden alijäämäksi muodostui -1 954,75 €.

Vuosina 2015 ja 2019-20 saapuneisiin pelastustoimen varallaolon palkkasaatavavaatimuksiin kirjattiin edellisen vuoden tilinpäätöksessä 6,089 M€:n pakollinen varaus. Joulukuussa 2020 saavutetun sivutoimisen henkilöstön sovintoratkaisun myötä sivutoimisille maksettiin palkkasaatavia korkoineen 0,734 M€. Kyseinen summa vähentää em. varausta ja rahoituslaskelman toiminnan rahavirtaa (pelastustoimen tulorahoituksen korjauserä). Rahoituslaskelman toiminnan rahavirraksi muodostui +0,94 M€ (TAM +0,51 M€) ja investointien rahavirraksi +0,05 M€ (TAM +0,06 M€), jolloin toiminnan ja investointien rahavirta jäi positiiviseksi noin 1 M€ (tot. 173 %; TAM 0,6 M€). Suurimmat erot muodostuivat liikeylijäämästä noin 1 M€ (TAM 0) sekä investointimenojen 0,06 M€ (tot. 16 %; TAM 0,35 M€) ja niiden rahoitusosuuksien 0,06 M€ (tot. 24 %; TAM 0,24 M€) jäämisestä pienemmiksi (kts. kohta Investoinnit).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta esittää Oulun kaupunginvaltuustolle pelastuksen tilikauden ylijäämän 963 029,77 euroa ja ensihoidon tilikauden alijäämän -1 954,75 euroa eli yhteensä ylijäämän 961 075,02 euroa siirtämistä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätillille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	377	375	380	391
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	30	19	30	26
Tilapäiset	-	92	77	63	48
Organisatoriset muutokset	-	0	0	0	0
Yhteensä	-	469	452	443	439
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	353	340	334	346	354
Tilapäiset	64	101	93	81	64
Yhteensä	417	440	427	428	418
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	6,0	5,3	6,1	4,6
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-21 104	-20 668	-25 996	-19 493	-18 499
Eläkekulut	-3 785	-3 636	-3 553	-3 405	-3 287
Muut henkilösivukulut	-743	-803	-683	-856	-913
Yhteensä	-25 632	-25 107	-30 232	-23 754	-22 698

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaoloprosentit. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaoloprosentit. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Pelastuslaitoksella on sivutoimisia toimenpidepalkkaisia (163 henkilöä), jotka ovat vakinaisessa työsopimussuhteessa laitokseen, mutta tulevat töihin tarvittaessa. Samalla periaatteella pelastustoimintaan osallistuvat vapaapalokuntalaiset (VPK:t; 169 henkilöä), mutta heillä ei ole työsuhdetta pelastuslaitokseen vaan laitos toimii palkkioiden sijaismaksajana. Sekä toimenpidepalkkaisten että VPK:n henkilöstökulut, yht. 2,189 M€ (sis. 734 t€ palkkasaatavien maksun) sisältyvät taulukon henkilöstökuluihin.

Tilinpäätösvouden vakituisen henkilöstön määrässä ei ollut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Tilapäistä henkilöstöä jouduttiin käyttämään jonkin verran enemmän mm. koronapandemiatilanteeseen varautumista varten otettiin jonkin verran tavallista enemmän sijaisia ja pidemmäksi aikaa. Merkittävin syy henkilöstömäärän kasvulle oli kuitenkin yksittäisten henkilöiden pitkät sairauspoissaolot.

Taulukon poistuma sisältää sekä päätoimisen että sivutoimisen henkilöstön poistuman. Päätoimisen henkilöstön poistuma oli 18, josta eläkepoistumaa kuusi henkilöä, loput olivat sivutoimisten henkilöiden irtisanoutumisia.

Yhdestä kolmeen päivän mittaisia sairauspoissaoloja oli tilinpäätösvoonna vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tätä selittää osittain kevään koronarajoitukset, joiden vuoksi ihmiset liikkuivat vähemmän ja mm. ensihoitotehtävät vähenivät, joten lyhyitä sairauspoissaoloja aiheuttavat infektiot levisivät vähemmän. Koronarajoitteiden vuoksi etätöitä tehtiin huomattavasti enemmän kuin aiemmin, mutta vain pieni osa Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen henkilöstöstä pystyi työskentelemään etänä, sillä suurin osa henkilöstöstä työskentelee operatiivisissa tehtävissä, joissa etätö ei ole mahdollista. Lyhyitä sairauspoissaoloja olikin eniten operatiivisia tehtäviä hoitavilla henkilöillä, ensihoidon tulosalueella n. 670 päivää ja pelastuksen n. 560 päivää. Yli kolmen päivän pituisia sairauspoissaoloja oli sekä ensihoidon että pelastuksen tulosalueilla lähes 4 000 päivää kummallakin. Merkittävää oli, että molemmilla tulosalueilla suurin osa yli kolme päivää kestävästä sairauspoissaoloista oli samalla myös yli kymmenen päivän mittaisia. Yksittäisten henkilöiden pitkät, lähes koko vuoden kestäneet sairauspoissaolot nostivat sairauspoissaolopäivien määrää merkittävästi edellisuuteen nähden. Varsinaisia koronaeristyksestä tai -karanteenista johtuvia poissaoloja oli yhteensä n. 60 päivää.

Vuoden 2020 aikana Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen henkilöstö osallistui vuosittain laadittavien tulosaluekohtaisten koulutussuunnitelmien mukaisesti alan erityisosaamiseen liittyviin täydennyskoulutuksiin sekä laitoksen sisäisiin päivittäisiin koulutuksiin ja harjoituksiin. Lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää Oulun kaupungin keskitetyn koulutuksen ajankohtaista koulutustarjontaa. Valtakunnallisten järjestelmähankeiden (Kejo, Tuve jne.) käyttöönotto on viivästynyt eikä näihin suunnitellut koulutukset toteutuneet vuoden aikana. Ensihoidon henkilöstön osalta tavoitteeksi asetetut ajo-oi-keuden päivitykset pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti. Alkuvuodesta 2020 järjestettiin laitoksen omat esimieskoulutuspäivät, joiden sisältö rakennettiin esimiesten palautteiden ja Kunta10 -kyselyn pohjalta esimiestyön tueksi. Koronatilanteen takia loppuvuodelle 2020 suunnitellut oman esimieskoulutuksen toinen vaihe siirrettiin alkuvuoteen 2021. Tilinpäätösvuoden aikana Oulun kaupungin esimiespassi-valmennukseen osallistui kaksi laitoksen esimiestä.

Operatiivisissa tehtävissä työskentelevällä henkilöstöllä ei ole pääsääntöisesti ollut mahdollisuutta suorittaa työtehtäviä osa-aikaisena. Ensihoidon ja pelastuksen tulosalueilla tehtävässä vuorotyössä päivittäisen työajan lyhentäminen ei ole mahdollista, koska työvuoron päättymistä sovittuna aikana ei voida etukäteen varmasti luvata. Poikkeuksena ovat olleet yksittäiset Kevan myöntämästä kuntoutustuesta johtuvat osa-aikaiset palvelussuhteet, joiden mahdollistamiseksi on tehty työpaikalla tarvittavat määräaikaiset järjestelyt. Syksyllä 2020 päätettiin ensihoidon tulosalueella kokeilla osittaisen hoitovapaan mahdollistavia järjestelyjä. Kokeilu on määräaikainen ja siinä kaksi samalle asemapaikalle ja samaan ryhmään sijoitettua työntekijää tekevät kumpikin 50 % työaikaa ja heidän osa-aikaisuutensa muodostama vaje korvataan yhdellä kokoaikaisella sijaisella.

Varhaisen tuen toimintamallin mukaisia puheeksiotto-keskusteluja käytiin vuoden aikana n. 100, näistä osa johti työterveysneuvotteluihin. Puheeksiottokeskustelujen perusteena oli pääsääntöisesti sairauspoissaolot tai muutoin esille tulleet muutokset työkyvyssä. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa johtamiseen ja työterveystoimintaan liittyvänä haasteena on erityisesti todettu henkilöstön ikääntyessä esille nousevat työkyvyn ja työssä selviytymisen haasteet. Työkykyriskien tunnistamisen jälkeen työterveysneuvotteluita järjestetään matalalla kynnyksellä sekä työnantajan että työterveyshuollon aloitteesta. Tilinpäätösvuoden aikana tehtiin korvaavaa työtä yht. n. 150 päivää. Laitoksen työhyvinvointisuunnitelman päivitystyö käynnistettiin loppuvuoden 2020 aikana.

Pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnin ja kelpoisuuden määrittelyn toimintamalli päivitettiin alkuvuodesta 2020. Toimintamallissa käsitellään myös päätoimisen pelastajan terveystarpeet, kuntoutumisajat ja työtehtäviin paluun seuranta. Toimintakyvyn arviointimalli sisältää tiiviin yhteistyön työterveyshuollon kanssa ja loppuvuoden aikana lähdettiin toteuttamaan toimintakyvyn arviointimallin edellyttämiä työterveysneuvotteluja, mikäli toimintakyvyn rajoitteiden perusteet ovat terveydellisiä. Tilinpäätösvuoden aikana valmisteltiin ensihoidon tulosalueen henkilöstön fyysisen toimintakyvyn arviointimallia, joka astui voimaan 1.1.2021. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen edustajat ovat mukana Työterveyslaitoksen FireFit -menetelmän sisältöjen ja testien päivitys-/ kehityshankkeessa.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri käynnisti vuoden 2020 lopussa hankkeen ensihoidon siirtämiseksi PPSHP:n toiminnaksi 1.1.2022 alkaen. Pelastuslaitoksen vakinaisesta henkilöstöstä siirtyy n. puolet eli koko ensihoidon tulosalueen henkilöstö sairaanhoitopiirille. Tämä tarkoittaa ensihoidon tulosalueen lakkaamista eli n. 200 henkilön siirtymistä ja pelastuslaitoksen liikevaihdon pienenemistä n. 17 M€:lla. Henkilöstö siirtyy PPSHP:lle ns. vanhoina työntekijöinä ja pelastuslaitos joutunee maksamaan siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelat PPSHP:lle, 12/2020 1,7 M€.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestää vuoden 2023 alusta lukien 18 itsehallinnollista hyvinvointialuetta. Pelastuslaitos osallistuu tulevaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Uudistuksessa Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitokset yhdistetään ja siirretään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen. Uudistuksen lainsäädännön pääosa oli lausunnolla kesällä ja hallituksen esitys annettiin joulukuussa 2020. Uudistuksen valmistelun tueksi perustettiin valtakunnallinen alueellisen valmistelun jaosto, jossa Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja edustaa Pohjois-Suomen yhteistoiminta-alueen viittä pelastuslaitosta. Sisäministeriö perusti pelastustoimen alueellisen valmistelun vastuuhenkilöverkoston, joka aloitti toimintansa syksyllä 2020. Pohjois-Pohjanmaan pelastustoimen varsinainen valmistelu käynnistyy vuoden 2021 puolella, kun uudistuksen lainsäädäntö on hyväksytty.

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: ensihoidon kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	32	-32

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Menot	350	0	350	57	-293
Rahoitusosuudet	240	0	240	57	-183
Luovutustulot	175	0	175	22	-121

Pelastuslaitos investoi omalla rahoituksella öljyntorjuntakalustoon, johon saadaan 80-100 %:n Öljynsuojarahaston (ÖSR) avustus. ÖSR ilmoitti kesällä 2020, että rahoitusvai-

keuksiensa vuoksi se voi antaa avustuksia vain ennakkopäätöksillä haettuihin kohteisiin, joten suuremmista öljyntorjuntainvestoinneista luovuttiin.

Leasingit

Pelastuslaitos

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Erotus
Hankinnan kokonaismeno **)	2 290	0	2 290	2 687	-397
Käyttötalousvaikutus ***)	1 051	0	1 051	1 435	-384

** Uuden leasing- hankinnan kokonaisarvo kirjataan sille vuodelle, jona leasing- sopimus on tehty

*** Kohteen leasing-sopimusten vuotuiset käyttötalousmenot yhteensä

**OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	36 241 497,53	36 070 500,00	100,5	170 997,53	34 751 341,25
Liiketoiminnan muut tuotot	312 238,21	649 900,12	48,0	-337 661,91	692 449,80
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,0	0,00	45 000,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2 237 908,37	-2 394 100,08	93,5	-156 191,71	-2 356 706,26
Palvelujen ostot	-3 007 787,34	-3 151 899,12	95,4	-144 111,78	-2 775 825,42
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 245 695,71	-5 545 999,20	94,6	-300 303,49	-5 132 531,68
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-20 667 573,93	-21 104 047,65	97,9	-436 473,72	-25 996 291,94
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-3 636 277,36	-3 785 045,86	96,1	-148 768,50	-3 552 748,36
Muut henkilösivukulut	-802 981,54	-742 873,54	108,1	60 108,00	-683 204,80
Henkilöstökulut yhteensä	-25 106 832,83	-25 631 967,05	98,0	-525 134,22	-30 232 245,10
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-767 750,33	-684 192,96	112,2	83 557,37	-1 060 136,49
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-767 750,33	-684 192,96	112,2	83 557,37	-1 060 136,49
Liiketoiminnan muut kulut	-4 473 860,35	-4 859 545,80	92,1	-385 685,45	-3 972 219,52
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	959 596,52	-1 304,89	-73 538,5	960 901,41	-4 908 341,74
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	1 550,86	2 017,08	76,9	-466,22	2 552,40
Muut rahoituskulut	-72,36	-24,96	289,9	47,40	-65,89
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 478,50	1 992,12	74,2	-513,62	2 486,51
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	961 075,02	687,23	139 847,7	960 387,79	-4 905 855,23
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	961 075,02	687,23	139 847,7	960 387,79	-4 905 855,23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	961 075,02	687,23	139 847,7	960 387,79	-4 905 855,23
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	32,7				-100,0
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	32,7				-100,0
Voitto, %	2,7				-14,1

**OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS**

LIIKELAITOKSEN TASE

31.12.2020

31.12.2019

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

33 649,14

39 599,34

Koneet ja kalusto

1 286 448,10

2 048 248,23

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

1 320 097,24

2 087 847,57

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

1 320 097,24

2 087 847,57

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

420 665,48

392 370,45

Saamiset kunnalta

9 626 414,49

8 135 941,70

Muut saamiset

140 939,45

439 123,65

Siirtosaamiset

2 210 661,71

1 665 188,71

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

12 398 681,13

10 632 624,51

Saamiset yhteensä

12 398 681,13

10 632 624,51

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

12 398 681,13

10 632 624,51

VASTAAVAA YHTEENSÄ

13 718 778,37

12 720 472,08

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

1 240 609,14

1 240 609,14

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

1 214 429,58

6 120 284,81

Tilikauden yli-/alijäämä

961 075,02

-4 905 855,23

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

3 416 113,74

2 455 038,72

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset

5 362 346,23

6 096 000,00

Pakolliset varaukset yhteensä

5 362 346,23

6 096 000,00

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Saadut ennakot

4 342,54

3 047,13

Ostovelat

414 065,81

559 101,57

Muut velat

637 716,33

403 085,32

Siirtovelat

3 884 193,72

3 204 199,34

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

4 940 318,40

4 169 433,36

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

4 940 318,40

4 169 433,36

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

13 718 778,37

12 720 472,08

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

24,9

19,3

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

13,5

11,7

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

2 176

1 214

**OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	959 596,52	-1 304,89	-73 538,5	960 901,41	-4 908 341,74
Poistot ja arvonalentumiset	767 750,33	684 193,00	112,2	83 557,33	1 060 136,49
Rahoitustuotot ja -kulut	1 478,50	1 992,12	74,2	-513,62	2 486,51
Tulorahoituksen korjauserät	-787 284,93	-175 000,00	449,9	612 284,93	5 893 000,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-57 400,00	-350 000,04	16,4	-292 600,04	-232 165,74
Rahoitusosuudet investointimenoihin	57 400,00	240 000,00	23,9	-182 600,00	182 357,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	53 631,16	174 999,96	30,6	-121 368,80	203 000,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	995 171,58	574 880,15	173,1	420 291,43	2 200 472,52
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-1 490 472,79	-574 881,04	259,3	915 591,75	-997 046,45
Saamisten muutos muilta	-275 583,83	0,00	0,0	-275 583,83	340 228,00
Korottomien velkojen muutos muilta	770 885,04	0,00	0,0	770 885,04	-1 543 654,07
Rahoituksen rahavirta	-995 171,58	-574 881,04	173,1	420 290,54	-2 200 472,52
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	-0,89	0,0	0,89	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	9 158	9 134
Investointien tulorahoitus, %	1 506,0	-927,8
Quick ratio	2,5	2,6
Current ratio	2,5	2,6

RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2020	31.12.2019
Yhdystili 31.12.	9 626 414,49	8 135 941,70
Yhdystili O1.O1.	8 135 941,70	7 138 895,25
Yhdystilin muutos	1 490 472,79	997 046,45

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

2. Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutamissa tunnusluvuissa vertailuvuodella on ollut laskuvirheitä. Tunnusluvut on korjattu vertailuvuodelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3. Toimintatuotot

	2020	2019
Muut myyntituotot	5 005 167,00	5 696 056,51
Muut yhteistoimintakorvaukset	30 528 058,15	28 352 106,04
Terveystuotot	708 272,38	703 178,70
Liikevaihto	36 241 497,53	34 751 341,25
Liiketoiminnan muut tuotot	312 238,21	692 449,80
Toimintatuotot yhteensä	36 553 735,74	35 443 791,05

4. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	3 007 787,34	2 775 825,42
Palvelujen ostot yhteensä	3 007 787,34	2 775 825,42

5. Pakollisten varausten muutokset

	2020	2019
Muut pakolliset varaukset 1.1.	6 096 000,00	
Lisäykset tilikaudella		6 096 000,00
Vähennykset tilikaudella	733 653,77	
Muut pakolliset varaukset 31.12.	5 362 346,23	6 096 000,00
Muutokset yhteensä	-733 653,77	6 096 000,00

6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot	2020	2019
Muut luovutusvoitot	53 631,16	203 000,00
Luovutusvoitot yhteensä	53 631,16	203 000,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			39 599,34	2 048 248,23		0,00	2 087 847,57
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	57 400,00		0,00	57 400,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	-57 400,00		0,00	-57 400,00
Tilikauden poisto			-5 950,20	-761 800,13		0,00	-767 750,33
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	33 649,14	1 286 448,10	0,00	0,00	1 320 097,24
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	33 649,14	1 286 448,10	0,00	0,00	1 320 097,24

8. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				4 177,09
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	4 177,09
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		62 826,41		68 591,20
Siirtosaamiset		1 155 000,00		
Yhteensä	0,00	1 217 826,41	0,00	68 591,20
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		2 490,00		
Yhteensä	0,00	2 490,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	1 220 316,41	0,00	72 768,29

9. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	278 728,22	256 486,75
EU-tuet ja avustukset		
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	739 773,93	1 383 349,12
Muut tulojäämät	1 192 159,56	25 352,84
Tulojäämät yhteensä	2 210 661,71	1 665 188,71
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 210 661,71	1 665 188,71

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

10. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 11.	1 240 609,14	1 240 609,14
Peruspääoma 31.12.	1 240 609,14	1 240 609,14
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 11.	6 120 284,81	5 533 546,19
Liikelaitosten tuloutukset		
Siirrot erien välillä	-4 905 855,23	586 738,62
Edellisten kausien virheiden oikaisut*		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	1 214 429,58	6 120 284,81
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	961 075,02	-4 905 855,23
Oma pääoma yhteensä	3 416 113,74	2 455 038,72

11. Erittely olennaisista pakollisista varauksista

	2020	2019
Muut pakolliset varaukset		
Varaus Oulu-Koillismaan Pelastusliikelaitos*	5362346,23	6 096 000,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	5 362 346,23	6 096 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	5 362 346,23	6 096 000,00

*) Palkkariita

12. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisyyksille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		493,86		57 623,96
Muut velat		50 706,63		
Yhteensä	0,00	51 200,49	0,00	57 623,96
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		11 603,14		1 029,95
Yhteensä	0,00	11 603,14	0,00	1 029,95
Vieras pääoma yhteensä	0,00	62 803,63	0,00	58 653,91

13. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin

Liittymismaksut ja muut velat	2020	2019
Muut velat		
Muut velat	637 716,33	403 085,32
Muut velat yhteensä	637 716,33	403 085,32

14. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Menojäämät		
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	32 430,62	26 301,52
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 398 629,00	3 176 725,00
Muut menojäämät	453 134,10	1 172,82
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 884 193,72	3 204 199,34
Siirtovelat yhteensä	3 884 193,72	3 204 199,34

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

15. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	3 060 666,87	3 020 737,22
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2077 asti	3 060 666,87	3 020 737,22
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 060 666,87	3 020 737,22
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	1 663 443,72	1 642 405,50
Leasingvastuut yhteensä	5 759 646,83	4 233 671,16
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 450 572,00	999 358,99
Yhteensä	8 820 313,70	7 254 408,38

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

16. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitokset	469	446
Yhteensä	469	446

17. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	25 106 832,83	30 232 245,10
Henkilöstökulut yhteensä	25 106 832,83	30 232 245,10

18. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.	138,00	155,00
Kiimingin perussuomalaiset	17,25	135,25
Kristillisdemokraatit	120,75	116,25
Oulun perussuomalaiset	403,50	294,00
Vasemmistoliitto	244,38	107,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	923,88	808,00

13.7 Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun seudun ympäristötoimen talousarviossa esitetty toimintasuunnitelma sekä johtokunnan asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saatiin pääsääntöisesti toteutetuksi.

Ympäristöterveydenhuollon valvontaa kohdistettiin Ruokaviraston ja Valviran asettamille painopistealueille. Elintarvikevalvontaa kohdennettiin elintarviketilojen puhtaana- ja kunnossapidon valvontaan. Elintarvikekohteiden Oiva-valvontatulosten tavoite 88 % Oivallisia tai Hyviä ei toteutunut, sillä Oivallinen ja Hyvä -arvosanojen osuus oli 87,2 %. Korjaavia toimenpiteitä edellytettiin 72 tarkastuksella. Seurantatarkastuksilla edellytety toimenpiteet todettiin 80 %:sti korjatuiksi. Kertomusvuonna todettiin Yersinia enterocolitica -bakteerin aiheuttama elintarvikevälitteinen epidemia. Epidemia oli valtakunnallinen. Ympäristöterveyden huollon projektin Tarjoilupaikkojen laitteiden ja työvälineiden pintapuhtauden hallinta 2019 -raportti valmistui.

Terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa oli sisäilmaneuvoitteluja 12 päiväkodissa ja 27 koulussa, sekä yhdessä sosiaalihuollon yksikössä ja yhdessä kokoontumis-/liikuntatilassa. Terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa painotettiin omavalvontaan. Lisäksi kartoitettiin saunatoimijoita ja majoitustoimijoita. Tupakkalain mukaisessa valvonnassa painotettiin tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten tarkastamiseen. 20.5.2020 alkaen savukkeiden ja kääretupakan vähittäismyyntipakkausissa on ollut pakollisena turvaominaisuusmerkintä ja yksilöllinen tunniste. 20.5.2020 päättyi myös tupakkatuotedirektiivin siirtymäsäännös mentolisavukkeiden osalta.

Ympäristönsuojelussa vireillä olevia lupa-asioita käsiteltiin edellisvuotta vähemmän niin ympäristö-, maa-aines- kuin yhteislupien osalta. Valvontakohteiden määrä säilyi edellisvuoden suuruisena. Yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia ratkaisuja annettiin yksi. Valvonnassa painopisteenä oli ympäristönsuojelulain valvontasuunnitelman mukainen toiminta, maa-aineslupien määräaikaistarkastukset, äkillisesti esille tulevat ongelmakohteet sekä

haja-asutusalueen jätevesien käsittelyjärjestelmien että vesihuoltolain mukaisen viemäriverkostoon liittymisvelvollisuuden valvonta. Yksikölle asetetut tavoitteet niin ympäristön-suojelulain mukaisen valvontasuunnitelman kuin lupa-asioiden käsittelyaikaistenkin osalta saavutettiin. Vuoden aikana laajennettiin sähköistä asiointipalvelua (ePermit).

Ympäristötilinpäätös 2019 valmistui maaliskuussa kaupungin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen liitteeksi. Ympäristöohjelman sekä ilmastokeskustelujen ja -sitoumusten edellyttämää seuranta jatkettiin. Ympäristöohjelman seuranta 2019 raportointiin uudistetussa muodossa ja ympäristöohjelman etenemisestä tiedottava uutiskirje aloitti ilmestymisen. Oulun kaupungin kestävän energian ja ilmastoon toimintasuunnitelmaa toteutettiin suunnitellusti. Kasvihuonekaasupäästöt ja energiatehokkuussopimuksen tilanne raportoitiin edellisten vuosien tapaan.

Eläinlääkintähuollossa peruseläinlääkintäpalvelut sekä virka- että päivystysaikana toteutuivat strategian mukaisesti. Myös sijaisjärjestelyissä onnistuttiin hyvin. Erilliseen sopimukseen perustuen Oulun kaupunki ostaa Yli-Iin suuralueen eläinlääkintähuollon palvelut Oulun kaaren ympäristöpalveluilta.

Se osa eläinlääkintähuollon praktiikkatehtävistä, joka kohdistuu muiden kuin tuotantoeläinten kiireettömään hoitoon, on hinnoiteltu markkinaperusteisesti ja toiminnasta on tehty eriytetty kustannuslaskelma, kuten kilpailulainsäädäntö on 1.1.2020 alkaen edellyttänyt.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Ympäristötoimen kaupunginvaltuuston nähdessä sitovat toiminnalliset tavoitteet sisältyvät kahteen kaupunkistrategian painopistealueeseen: "Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy" ja "Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki".

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	Tarkoituksenmukaiset ja asiakaslähtöiset palvelut Viranomaisluvut ja ilmoitukset käsitellään hyvän hallinnon periaatteita noudattaen viivytyksettä niille asetetuissa tavoiteajoissa	Ympäristölupien käsittelyaikojen keskiarvo oli 3,1 kk ja mediaani 2 kk. Yhteensä lupia oli 8 ja niistä 7 käsiteltiin tavoiteajassa (4 kk). Vedenkäsittelylaitosten (3) hakemukset käsiteltiin tavoiteajassa (4 kk). Elintarviketuotantolaitosten hakemuksia ei tullut yhtään.	Tavoite toteutui
	Tarkoituksenmukaiset ja asiakaslähtöiset palvelut Elinkeinoelämän viranomaisvalvonta toiminnan edellyttämällä tasolla ja valvontatoimet on suunnattu säännöksissä ja määräyksissä asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseksi	Tavoite toteutunut. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuma oli 96 % (tavoite 90 %). Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuma oli 58 % keskusviranomaisen suositamasta määrästä (tavoite 70 %).	Tavoite toteutui

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.	STATUS TP
<i>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</i>	Terveydelle turvalliset elintarvikkeet ja talousvesi Talousveden ja elintarvikkeiden laatu hyvä / ei yhtään vesi- tai elintarvikevälitteistä epidemiaa	Tavoite ei toteutunut. Vuoden aikana todettiin Yersinia enterocolitica -bakteerin aiheuttama elintarvikevälitteinen ruokamyrkytys-epidemia. Kyseessä oli valtakunnallinen ruokamyrkytys-epidemia. Lisäksi valtakunnalliseen Listeria monocytogenes -epidemiaan liittyi sairastumisia Oulun seudulla.	Tavoite ei toteutunut

Koska yhteistoimintasopimuksen muita kuntia ei voida pitää ympäristötoimen omistajina, niiden osuutta ylijäämästä ei voi kirjata omaan pääomaan. Kuntien osuus ylijäämästä tulee kirjata toimintavuoden tuloista pois siirtovelaksi. Samalla tavalla kirjataan myös Oulun kaupungin osuus ylijäämästä siirtovelkaan. Ympäristötoimen tilikauden ylijäämä vuonna 2020 ennen ylijäämän oikaisua oli 638 162,78 euroa. Oikaisukirjausten jälkeen tilikauden ylijäämä on 0 euroa.

Eläinlääkintähuollon palvelut ovat valtaosin kunnalle lainsäädännössä säädettyjä tehtäviä. Ei-hyötyeläimille annettava ei-kiireellinen hoito ei ole kunnan lakisääteistä tehtävää, mikäli toimialueella on tarjolla yksityistä palveluntarjontaa. Näin ollen tätä osuutta toiminnasta voidaan pitää kilpailulle markkinoille suuntautuneena palveluna. Koronan takia markkinaehtoista, kiireetöntä palvelua su-

pistettiin Ruokaviraston ohjeistuksen mukaisesti, minkä vuoksi markkinaehtoisen praktiikan osuus pieneni vuonna 2020. Samalla pienenivät siitä saadut tulot ja siihen kohdistuneiden menojen osuus. Toiminnan tulos oli 1 539 euroa.

Ympäristötoimen ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyshuollon viranomaispalveluista ja eläinlääkintähuollosta ympäristötoimelle perittäviin maksuihin tehtiin 1.3.2020 alkaen päivitys, jossa viranomaismaksuja korotettiin lain antamien mahdollisuuksien sekä Kuntaliiton antaman ohjeistuksen mukaisesti. Lupa-, valvonta- ja asiakasmaksujen nostolla arvioitiin saavutettavan noin 39 000 euron vuosittainen tulolisäys. Eläinlääkintähuollon maksuja on tarkistettu markkinoilla olevan toiminnan osalta marraskuussa 2019.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	5 159	0	5 159	4 637	-521	90
Investoinnit, 1 000 €	0	0	0	0	0	-
Kannattavuus						
Liikelylijäämä	0	0	0	0	0	0
Sij. pääoman tuotto, %				0,3		

Ympäristötoimen liikevaihto vuonna 2020 ennen ylijäämän oikaisua oli 5 275 535,94 euroa (toteuma 102,23 %).

Oikaisukirjausten jälkeen liikevaihto on 4 637 373,16 euroa. Liikelylijäämä ennen oikaisua oli 638 162,78 euroa.

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2020	TA-muutokset	TA2020 + muutokset	TP2020	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2020
Bruttomenot	5 159	0	5 159	4 657	-502	90,27
Asiakastulot	1 274	0	1 274	1 410	136	110,68
"Nettomenot (kuntien maksuosuus)"	3 885	0	3 885	3 246	-639	83,55
Ylijäämä	0	0	0	0	0	0
Bruttomenot/as	20,37	0	20,37	18,44	-1,93	90,53
Nettomenot/as	15,53	0	15,53	12,85	-2,68	82,74

Analyysi

Ympäristötoimen asiakastulot olivat kertomusvuonna 1,41 milj. euroa (ta 1,27; ed.v. 1,41). Henkilöstökulujen toteuma oli 3,19 milj. euroa (ta 3,32; ed.v. 3,12). Tarvikemenot olivat 0,10 milj. euroa (ta 0,16 ed.v. 0,11). Palvelujen ostot olivat 1,02 milj. euroa (ta 1,24; ed.v. 1,05) ja liiketoiminnan muut menot, kuten kiinteistö- ja it-vuokrat sekä poistot, olivat 0,34 milj. euroa (ta 0,44; ed.v. 0,36).

Koronapandemiasta johtuen koulutus- ja matkakustannukset jäivät merkittävästi arvioitua pienemmiksi. Henkilöstökulut olivat pienemmät, koska avoimena olevien virkojen rekrytoinnin aikana jäi kuukausia, joiden aikana ei säästösyistä palkattu sijaisia. Talousarviossa oli varauduttu ostopalveluiden ja it-vuokrien osalta hintojen nousuun sekä ohjelmistohankintoihin. Kyseiset kustannukset jäivät toteutumatta.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Yhteistoimintasopimuksen mukaan johtokunta tekee esityksen Oulun kaupunginvaltuustolle mahdollisen ylijäämän käyttämisestä. Ympäristötoimi esittää, että vuoden 2020 siirtovelaksi kirjattu liikelylijäämä 638 162,78 euroa palautetaan yhteistoimintakunnille kyseisten vuosien maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti.

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 381,78 euroa siirretään Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätileille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2020	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (sijaintipaikan mukaan)					
Vakinaiset	-	50	52	50	43
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	5	4	3	4
Tilapäiset	-	7	7	10	13
Organisatoriset muutokset	-	0	0	0	0
Yhteensä	-	57	59	60	56
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	54	49	45	43	39
Tilapäiset	3	8	10	9	15
Yhteensä	57	56	54	53	54
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI					
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	1,4	2,2	1,4	2,5
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€					
Palkat ja palkkiot	-2 621	-2 538	-2 468	-2 377	-2 252
Eläkekulut	-582	-548	-549	-507	-501
Muut henkilösivukulut	-117	-109	-99	-113	-132
Yhteensä	-3 320	-3 194	-3 117	-2 997	-2 885

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2020. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallinen työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Sisältää palkattomat ja palkalliset sairauspoissaolajaksot. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Irtisanoutumisista sekä eläkepoistumasta johtuen ympäristötoimissa täytettiin ympäristöterveyspäällikön, terveystarkastajan ja ympäristötarkastajan virat ulkoisella hakumenettelyllä.

Vuoden lopulla johtokunta perusti toisen valvontaeläinlääkärin viran, joka täytettiin vuoden 2021 alusta alkaen. Kemistin virka muutettiin terveystarkastajan viraksi sekä johtavan hygieenikon virkanimike muutettiin ympäristöterveyspäälliköksi.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Ympäristötoimen tulevan kehityksen ei arvioida poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta talouden näkökulmasta.

Investoinnit

Ympäristötoimella ei ollut investointeja vuonna 2020.

**OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	4 637 373,16	5 158 538,04	45,2	-521 164,88	4 582 238,01
Liiketoiminnan muut tuotot	19 177,16	0,00	0,0	19 177,16	24 520,73
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,0	0,00	22 821,96
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-100 172,93	-164 499,23	60,9	-204 245,43	-106 524,47
Palvelujen ostot	-1 023 615,18	-1 239 080,72	82,6	-1 466 940,51	-1 049 135,16
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 123 788,11	-1 403 579,95	80,1	-1 671 185,94	-1 155 659,63
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 537 663,25	-2 620 767,31	96,8	-2 664 331,53	-2 468 387,60
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-547 511,47	-582 312,01	94	-580 412,66	-549 440,46
Muut henkilösivukulut	-108 814,45	-116 582,12	93,3	-139 495,53	-99 427,95
Henkilöstökulut yhteensä	-3 193 989,17	-3 319 661,44	96,2	-3 384 239,72	-3 117 256,01
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 433,28	0,00	0,0	4 433,28	-2 586,08
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 433,28	0,00	0,0	4 433,28	-2 586,08
Liiketoiminnan muut kulut	-334 339,76	-435 296,66	76,8	100 956,90	-354 175,21
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	-0,01	0,0	0,01	-96,23
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	410,79	0,00	0,0	410,79	361,68
Muut rahoituskulut	-29,01	0,00	0,0	29,01	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	381,78	0,00	0,0	381,78	361,68
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	381,78	-0,01	-3 817 799,8	381,79	265,45
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	381,78	-0,01	-3 817 799,8	381,79	265,45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	381,78	-0,01	-3 817 799,8	381,79	265,45
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,3				0,2
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	0,3				0,2

**OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS**

LIIKELAITOKSEN TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 280,64	10 713,92
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 280,64	10 713,92
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 280,64	10 713,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	210 833,17	223 912,80
Saamiset kunnalta	1 152 502,87	1 163 502,89
Muut saamiset	28 699,54	41 923,52
Siirtosaamiset	39 447,54	35 795,32
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 431 483,12	1 465 134,53
Saamiset yhteensä	1 431 483,12	1 465 134,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 431 483,12	1 465 134,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 437 763,76	1 475 848,45
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	88 991,08	88 991,08
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	55 096,53	54 831,08
Tilikauden yli-/alijäämä	381,78	265,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	144 469,39	144 087,61
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	90,07	417,00
Ostovelat	103 230,56	89 220,05
Korottomat velat kunnalta	507 529,14	530 174,25
Muut velat	59 059,67	58 891,00
Siirtovelat	623 384,93	653 058,54
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 293 294,37	1 331 760,84
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 293 294,37	1 331 760,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 437 763,76	1 475 848,45
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	10,0	9,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,8	28,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	55	55

**OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS**

LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	0,00	-0,01	0,0	0,01	-96,23
Poistot ja arvonalentumiset	4 433,28	0,00	0,0	4 433,28	2 586,08
Rahoitustuotot ja -kulut	381,78	0,00	0,0	381,78	361,68
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	0,00	0,00	0,0	0,00	-13 300,00
			-48 150		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4 815,06	-0,01	600,0	4 815,07	-10 448,47
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	11 000,02	0,00	0,0	11 000,02	97 636,26
Saamisten muutos muilta	22 651,39	0,00	0,0	22 651,39	-14 086,48
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-22 645,11	0,00	0,0	-22 645,11	-54 674,51
Korottomien velkojen muutos muilta	-15 821,36	0,00	0,0	-15 821,36	-18 426,80
Rahoituksen rahavirta	-4 815,06	0,00	0,0	-4 815,06	10 448,47
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	-0,01	0,0	0,01	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	-5				10
Investointien tulorahoitus, %	0,0				-21,4
Quick ratio	1,1				1,1
Current ratio	1,1				1,1
RAHAVAROJEN MUUTOS					
	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	1 152 502,87				1 163 502,89
Yhdystili 01.01.	1 163 502,89				1 261 139,15
Yhdystilin muutos	-11 000,02				-97 636,26

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2020	2019
Liikevaihto	4 637 373,16	4 582 238,01
Liiketoiminnan muut tuotot	19 177,16	24 520,73
Tuet ja avustukset		22 821,96
Toimintatuotot yhteensä	4 656 550,32	4 629 580,70

3. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	1 023 615,18	1 049 135,16
Palvelujen ostot yhteensä	1 023 615,18	1 049 135,16

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Rautaiset alukset	15 v / tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v / tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Satamanosturit	20 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 v - 10 v / tasapoisto
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto
Atk-laitteet, tabletit ja äylaitteet	2 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				10 713,92			10 713,92
Lisäykset tilikauden aikana							0,00
Tilikauden poisto				-4 433,28			-4 433,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	6 280,64	0,00	0,00	6 280,64
Arvonkorotukset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	6 280,64	0,00	0,00	6 280,64

5. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		310,50		0,00
Yhteensä	0,00	310,50	0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		648,00		0,00
Yhteensä	0,00	648,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		276,00		
Yhteensä	0,00	276,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	1 234,50	0,00	0,00

6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	13 305,24	13 305,24
Muut tulojäämät	26 142,30	22 490,08
Tulojäämät yhteensä	39 447,54	35 795,32
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	39 447,54	35 795,32

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	88 991,08	88 991,08
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	88 991,08	88 991,08
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	55 096,53	54 831,08
Liikelaitosten tuloutukset		
Siirrot erien välillä		
Edellisten kausien virheiden oikaisu*		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	55 096,53	54 831,08
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	381,78	265,45
Oma pääoma yhteensä	144 469,39	144 087,61

8. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		17 870,20		69 779,43
Yhteensä	0,00	17 870,20	0,00	69 779,43
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		641,23		362,43
Yhteensä	0,00	641,23	0,00	362,43
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	18 511,43	0,00	70 141,86

Liittymismaksut ja muut velat	2020	2019
Muut velat		
Muut velat	59 059,67	58 891,00
Muut velat yhteensä	59 059,67	58 891,00

9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Tuloennakot		
Muut tuloennakot	90,97	417,00
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	492 751,29	522 684,00
Ylijäämän palautus, Oulu	507 529,14	530 174,25
Ylijäämän palautus, muut kunnat	130 633,64	130 374,54
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 131 005,04	1 183 649,79
Siirtovelat yhteensä	1 131 005,04	1 183 649,79

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

10. Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut	2020	2019
Leasingvastuut yhteensä	59 861,50	
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	11 972,30	
Yhteensä	59 861,50	0,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Liikelaitokset	57	60
Yhteensä	57	60

12. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 193 989,17	3 117 256,01
Henkilöstökulut yhteensä	3 193 989,17	3 117 256,01

13. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen kokoomus rp.	267,00	327,00
Keskustapuolue	319,50	415,80
Kiimingin perussuomalaiset	80,50	34,50
Oulun perussuomalaiset		92,00
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	257,40	348,70
Sosiaalidemokraattinen puolue	143,75	210,00
Vasemmistoliitto	1 181,29	1 224,43
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 249,44	2 652,43

OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS
Ei-hyötyeläimille annettava ei-kiireellinen hoito

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA**1.1.-31.12.2020**

LIKEVAIHTO	48 029,31
Liiketoiminnan muut tuotot	42,97
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-3 383,83
Palvelujen ostot	-8 703,89
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-12 087,72
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-21 943,56
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-6 737,98
Muut henkilösivukulut	-1 245,47
Henkilöstökulut yhteensä	-29 927,01
Liiketoiminnan muut kulut	-4 517,77
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 539,78
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 539,78

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**ei lasketa**

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätös 2020 on ensimmäinen tilikausi, jolloin kirjanpidon eriyttämismuutokset on voimassa, tästä johtuen ei vertailutietojen edelliseltä tilikaudelta ole käytettävissä.

Jaksotuseriaatteen

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Markkinaehtoisuuden toiminnan tulot muodostuvat toteutuneiden toimenpiteiden ja niistä kunnalle tuloutuvien maksujen perusteella. Tuloja seurataan kirjanpidossa sekä tileittäin että toimintonumeroittain. Toteutuneet toimenpiteet saadaan potilastietojärjestelmästä. Menoja seurataan kirjanpidossa tileittäin ja menojen jakaminen tapahtuu markkinaehtoiseen toimintaan käytettyjen resurssien (aika/materiaali/tila) perusteella. Hallinnon kustannuspaikan kulut on kohdistettu toimintakulujen suhteessa.

14 Liikelaitosten vaikutus kaupungin tulokseen

Kaupunginhallituksen 27.5.2019 päätöksen mukaisesti katu- ja viherpalvelujen kunnossapitotehtävät ja puistojen sekä viheralueiden suunnittelu ja rakentaminen siirtyivät yhdyskunta- ja ympäristölautakunnasta Oulun Infra-liikelaitokseen 1.1.2020. Muilta osin kaupungin organisaatiota rakenne on pysynyt ennallaan.

Liikelaitosten ja taseyksiköiden yhteenlasketut ulkoiset tuotot sisältäen valmistuksen omaan käyttöön olivat tilikaudella 86,2 milj. euroa, josta suurimman osan muodostaa Oulun Vesi -liikelaitoksen ja Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen toimintatuotot. Oulun Vesi -liikelaitoksen 35,5 milj. euron ulkoiset toimintatuotot koostuvat pääosin talousveden ja jäteveden laskutuksesta. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen pelastustoimen ulkoiset tuotot ovat lähes kokonaan yhteistoimintakuntien maksuosuuksia. Ensihoidon vastuualueen tuotoista yli puolet koostuu Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin valmiuskorvauksesta, joka sisältää 1,2 milj. euron siirtosaamisen PPSHP:ltä liikelaitoksen alijäämäisestä tuloksesta.

Ulkoiset toimintakulut olivat puolestaan 254 milj. euroa, jolloin liikelaitosten ja taseyksiköiden tilikauden toimintakatteeksi muodostui -167,8 milj. euroa. Taseyksiköiden vaikutus toimintakatteeseen oli 8,8 milj. euroa. Ulkoisten toimintakulujen tasoon suurin vaikutus oli Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen -108,7 milj. euron toimintakuluilla, joista merkittävimmän osuuden muodostavat 62,6 milj. euron materiaali- ja palveluostot, josta iso osuus koostuu rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden ostoista. Muiden liikelaitosten osalta suurin yksittäinen kuluerä oli Business Oulu -liikelaitoksen maksama 24 milj. euron työmarkkinatuen kuntaosuus avustusten tiliryhmässä.

Alkuperäisessä talousarviossa liikelaitosten ja taseyksiköiden ulkoinen toimintakate arvioitiin -162,2 milj. euroksi, joten tavoitetta ei saavutettu tilinpäätöksen toimintakat-

teen toteutuessa talousarviota heikompana. Yhteenlasketuksi ulkoiseksi vuosikatteen muodostui puolestaan -165,7 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa liikelaitosten ja taseyksiköiden yhteenlasketuksi vuosikatteen arvioitiin -157,4 milj. euroa, joten tavoitetta ei saavutettu.

Vuosikatteen muodostumisessa suurin vaikutus on Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksella (-106,2 milj. euroa). Vuosikatteen taseyksiköiden ulkoiset rahoitustuotot olivat yhteensä 5,4 milj. euroa ylittäen alkuperäisen talousarvion 3,3 milj. euron rahoitustuotot 2,1 milj. eurolla. Suurin vaikutus rahoitustuottojen tasoon on Kehittämisrahaston omistamien yritysten maksamalla 2,6 milj. euron osinkotuotoilla ja 1,2 milj. euron arvopapereiden myyntivoitoilla. Kehittämisrahaston muissa rahoituskuluissa toteutui 3,4 milj. euroa pääoma- ja erillissijoitusten kuluja.

Liikelaitosten ja taseyksiköiden tilikauden poistot ja arvonalentumiset olivat 46,9 milj. euroa (v. 2019: 46,6 milj. euroa), joista suurin osuus muodostuu rakennusomaisuuden taseyksikön 32 milj. euron suunnitelman mukaisista poistoista. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos palauttaa vuoden 2020 siirtovelaksi kirjatun liikeylijäämän 638 162,78 euroa yhteistoimintakunnille kyseisen vuoden maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti.

Tilinpäätössiiirtojen vaikutus Oulun kaupungin tulokseen oli yhteensä -0,7 milj. euroa, joka sisältää Oulun Vesi -liikelaitoksen 4,5 milj. euron investointivarausten, joka kohdistuu Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen sekä yhteensä 3,8 milj. euron poistoeron vähennyksen Oulun Vesi -liikelaitoksessa ja rakennusomaisuuden taseyksikössä.

Liikelaitosten ja taseyksiköiden vaikutus kaupungin tulokseen on esitetty seuraavissa taulukoissa sekä ulkoisena (sisäiset erät eliminoiden) että ulkoiset ja sisäiset erät yhteenlaskettuna.

TULOSLASKELMA TP2020 (ulkoiset erät) 1 000 €	Oulun kaupunki yhteensä	Perus- kunta	Liike- laitokset yhteensä	Oulun Vesi -liikelaitos	Business Oulu -liikelaitos	Oulu- Koillismaan pelastus- liikelaitos	Oulun seudun ympäristötoimi- liikelaitos	Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	Oulun Infra -liikelaitos	Oulun Digi -liikelaitos	Tase- yksiköt yhteensä
Toimintatuotot	240 737	162 983	73 093	35 543	5 120	23 261	2 079	2 390	1 450	3 249	4 662
Valmistus omaan käyttöön	18 217	9 777	2 370	2 250	0	0	0	120	0	0	6 070
Toimintakulut	-1 346 596	-1 092 618	-251 996	-15 936	-41 241	-32 578	-4 144	-108 661	-32 161	-17 275	-1 982
Toimintakate	-1 087 642	-919 858	-176 534	21 856	-36 121	-9 316	-2 065	-106 151	-30 711	-14 026	8 750
Verotulot	824 135	824 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	354 281	354 281	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot- ja kulut	5 624	3 544	12	17	0	1	0	-5	0	-1	2 068
Korkotuotot	10 441	9 045	0	0	0	0	0	0	0	0	1 396
Muut rahoitustulot	13 181	9 139	19	17	0	2	0	0	1	-1	4 022
Korkokulut	-10 688	-10 688	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-7 309	-3 952	-8	0	-1	0	0	-5	-1	-1	-3 350
Vuosikate	96 398	262 101	-176 522	21 873	-36 121	-9 315	-2 064	-106 156	-30 712	-14 027	10 819
Poistot ja arvonalentumiset	-82 956	-36 096	-15 448	-10 512	-127	-768	-4	-161	-434	-3 442	-31 413
Poistot	-83 536	-36 096	-15 448	-10 512	-127	-768	-4	-161	-434	-3 442	-31 992
Arvonalentumiset	580	0	0	0	0	0	0	0	0	0	580
Tilikauden tulos	13 442	226 006	-191 970	11 362	-36 248	-10 083	-2 069	-106 317	-31 146	-17 470	-20 594
Poistoeron muutos	3 758	0	905	905	0	0	0	0	0	0	2 853
Vapaaehtoisten varausten muutos	-4 500	0	-4 500	-4 500	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	12 699	226 006	-195 565	7 767	-36 248	-10 083	-2 069	-106 317	-31 146	-17 470	-17 742

TULOSLASKELMA TP2020 (sisältää sisäiset erät) 1 000 €	Oulun kaupunki yhteensä	Perus- kunta	Liike- laitokset yhteensä	Oulun Vesi -liikelaitos	Business Oulu -liike- laitos	Oulu- Koillismaan pelastus- liikelaitos	Oulun seudun ympäristötoimi- liikelaitos	Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	Oulun Infra -liikelaitos	Oulun Digi -liikelaitos	Tase- yksiköt yhteensä
Toimintatuotot	563 267	169 410	294 380	38 697	46 736	36 554	4 657	109 812	35 119	22 805	99 477
Valmistus omaan käyttöön	18 217	9 777	2 370	2 250	0	0	0	120	0	0	6 070
Toimintakulut	-1 669 125	-1 347 282	-267 277	-18 637	-46 609	-34 826	-4 652	-110 978	-33 413	-18 162	-54 566
Toimintakate	-1 087 642	-1 168 095	29 473	22 310	127	1 727	4	-1 046	1 707	4 644	50 981
Verotulot	824 135	824 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	354 281	354 281	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot- ja kulut	5 624	23 423	-6 940	-6 923	0	1	0	-5	0	-13	-10 859
Korkotuotot	11 844	10 449	0	0	0	0	0	0	0	0	1 396
Muut rahoitustulot	31 657	27 615	19	17	0	2	0	0	1	-1	4 022
Korkokulut	-12 091	-10 688	-339	-328	0	0	0	0	0	-11	-1 064
Muut rahoituskulut	-25 785	-3 952	-6 621	-6 613	-1	0	0	-5	-1	-1	-15 213
Vuosikate	96 398	33 743	22 533	15 387	127	1 729	5	-1 051	1 706	4 631	40 121
Poistot ja arvonalentumiset	-82 956	-36 096	-15 448	-10 512	-127	-768	-4	-161	-434	-3 442	-31 413
Poistot	-83 536	-36 096	-15 448	-10 512	-127	-768	-4	-161	-434	-3 442	-31 992
Arvonalentumiset	580	0	0	0	0	0	0	0	0	0	580
Tilikauden tulos	13 442	-2 352	7 085	4 875	0	961	0	-1 212	1 272	1 188	8 709
Poistoeron muutos	3 758	0	905	905	0	0	0	0	0	0	2 853
Vapaaehtoisten varausten muutos	-4 500	0	-4 500	-4 500	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	12 699	-2 352	3 490	1 280	0	961	0	-1 212	1 272	1 188	11 561

15 Taseyksiköt

15.1 Kehittämisrahasto

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahasto on oma kirjanpidollinen taseyksikkö Oulun kaupungissa. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahaston merkittävimmät osakeomistukset ovat Partnera Oy ja Nordic Option Oy. Lisäksi pääomasijoitusrahastoista merkittävimmät ovat Northern Startup Fundin kolme rahastoa (I, II ja III).

Kehittämisrahaston tuotot muodostuvat erillissijoitusten korkotuotoista, joita saatiin 1,3 milj.euroa (1,1 milj.eur) ja rahaston omistamien yritysten maksamista osingoista. Suurimmat osinkotuotot kehittämisrahastoon kirjattiin Partnera Oy:ltä 2,47 milj.euroa (2,47 milj.eur) ja Nordic Option Oy:ltä 0,12 milj.euroa (0,12 milj.eur). Osinkotuottojen lisäksi 4,0 milj.euron (5,7 milj.eur) muut rahoitustuotot sisältävät erillissijoitusten toteutuneita myyntivoittoja 1,2 milj.euroa sekä ELY rahoituksen tuloutusta 0,2 milj.euroa, josta on kerrottu tarkemmin osiossa ELY rahoitteiset pääomasijoitukset.

Kehittämisrahaston kulut muodostuvat kaupunginhallituksen päätöksellä tehdyistä erillishankkeiden rahoituksesta -1,0 milj.euroa (-1,1 milj.eur) sekä muihin rahoituskuluihin -3,3 milj.euroa (-0,35 milj.eur) sisältyvistä pääoma- ja erillissijoitusten kuluista. Erillissijoitusten tilinpäätöshetken arvonalennusten osuus muista rahoituskuluista oli -3,0 milj.euroa. Vuonna 2019 erillissijoitusten tilinpäätöshetken arvostukset olivat 2,7 milj.euroa muihin rahoitustuotoihin sisältyviä arvonalautuksia. Pysyvien vastaavien pääomasijoituksiin tehtiin tilinpäätöshetken arvonalautuksia 0,6 milj.euroa (arvonalautus 0,2 milj.eur).

Tuloslaskelman ylijäämä oli 1,6 milj.euroa (5,6 milj.eur) ja taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 169,2 milj.euroa (167,7 milj.eur).

Erillissijoitukset (vaihtuvat vastaavat)

Rahaston erillissijoitussalkku on muodostettu Technopolis Oyj:n ja Medipolis Oy:n osakkeiden myynnistä saaduista varoista. Salkkuun lisättiin vuonna 2015 Partnera Oy:ltä saaduista osingoista 13 milj.euroa. Varojen sijoitustoiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä sijoitusperiaatteita. Sijoituksista saatavat tuotot ja kulut kirjataan suoraan kehittämisrahaston tuloslaskelmaan. Tulot ja varat voidaan käyttää myöhemmin kaupungin elinkeinoelämän kehittämiseen. Erillissijoitussalkun kirjanpitoarvo oli vuoden vaihteessa 30,2 milj.euroa (31,1 milj.eur).

Pääomasijoitukset (pysyvät vastaavat sekä toimeksiantojen varat ja -pääomat)

Oulun kaupungin kumulatiiviset maksuerät Oulun seudun yrityselämää tukeviin pääomasijoitusrahastoihin ovat seuraavat:

- Nordic Option Oy
4 664 053 euroa
- Inveni Life Sciences Fund I Ky
997 636 euroa (sitoumus 1,0 milj.euroa)
- Northern Start up Fund I Ky
5 743 923 euroa (sitoumus 6,75 milj.euroa)
- VisionPlus Fund I Ky
959 825 euroa (sitoumus 1,0 milj.euroa)
- Northern Start up Fund II Ky/ ELY
5 000 000 euroa (sitoumus 5,0 milj.euroa)
- Northern Start up Fund III Ky/ ELY
5 000 000 euroa (sitoumus 5,0 milj.euroa)

Investoinnit

Investointimenot muodostuvat pääasiassa rahaston pääomasijoitustoiminnasta. VisionPlus Fund I Ky aloitti sijoitustoimintansa vuonna 2012 ja pääomakutsuja vuodelle 2020 oli yhteensä 19 773 euroa (investointimeno). Northern Startup Fund I Ky:n toiminta aloitettiin vuoden 2012 lopulla ja kaupungille vuonna 2020 osoitettuja pääoma-

kutsuja oli 286 407 euroa (investointimeno). Lisäksi vuonna 2020 kaupunginhallitus päätti lähteä osakkaaksi Suomi-rata osakeyhtiöön vuodelle 2020 kirjattiin 12 783 euron osuus. Investointituloissa on Inveni Life Sciences I Ky:n maksamia palautuksia 30 370 euroa.

Osakkeet ja osuudet

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	TA2020	TP2020	Erotus
Northern Startup Fund I Ky -josta NSF II palautuksista -200T€		-286	-286
VisionPlus Fund I Ky		-20	-20
Suomi-rata Oy		-13	-13
Varaus	-100		+100
Yhteensä	-100	-319	-219

Osakkeet ja osuudet

INVESTOINTITULOT 1 000 €	TA2020	TP2020	Erotus
Inveni Life Sciences I Ky		30	30
Yhteensä	0	30	30

ELY rahoitteiset pääomasijoitukset

Northern Start up Fund II Ky (NSF II) aloitti toimintansa vuoden 2014 helmikuussa. Rahastoa on pääomitettu 5,0 milj. eurolla Euroopan aluekehitysrahaston varoista ELY-keskuksen kautta. Rakennerahastokauden 2007 - 2014 päätymisen vuoksi rahaston sijoitusperiodi saatettiin loppuun vuoden 2015 aikana.

NSF II rahasto on palauttanut 31.12.2020 mennessä varoja yhteensä 1,92 milj.euroa. Nämä varat tulee laittaa eteenpäin ELY-keskuksen osoittamaan kohteeseen. Tässä vaiheessa ELY rahoitteinen investointi muuttuu kaupungin omaksi investoinniksi ja vastaava osuus ELY rahoituksesta näkyy tulona tuloslaskelmassa. Palautuneista varoista on päätetty sijoittaa NSF I:een yhteensä 1,75 milj.euroa - summasta on sijoitettu 31.12.2020 mennessä yhteensä 1,2 milj.euroa. Vuodelle 2020 tästä toteutui 0,2 milj.euroa.

ELY-keskus teki joulukuussa 2015 päätöksen Northern Start up Fund III Ky -rahaston (NSF III) pääomittamisesta 5,0 milj.eurolla Euroopan aluekehitysrahaston varoista ja sijoitustoiminta käynnistyi vuonna 2016. Vuoden 2020 loppuun mennessä ELY-keskukselta on saatu yhteensä 5,0 milj.euroa sijoitettavaksi NSF III -rahastoon.

NSF II ja NSF III -rahastojen muutokset vaikuttavat toimeksiantojen varoihin ja toimeksiantojen pääomiin. Muutoksilla on vaikutus kaupungin investointimenoihin ja tuloslaskelmaan vasta kun NSF II ja NSF III -rahastoista palautuneita varoja sijoitetaan uudelleen.

Erillishankkeet:

Oulun seudun markkinointi (ent. Yhteismarkkinointi)

Oulun seudun markkinoinnin projektin tarkoitus on tehdä Oulun seudusta Suomen nopeimmin kasvava vetovoimainen kaupunkiseutu yrityksille, osaajille, opiskelijoille ja matkailijoille, profiloitua pohjoisen Skandinavian pääkaupungiksi sekä vauhdittaa investointeja ja vientiä ja luoda työpaikkoja alueelle. Projektissa yhdistetään julkisten ja yksityisten toimijoiden osaaminen ja resurssit, jotta menestyttäisiin paikkojen välisessä kilpailussa kansallisesti ja kansainvälisesti. Vuonna 2020 Oulun seudun markkinointia toteutettiin yhteistyössä yli 30 kumppanin kanssa. Koronan takia useita suunniteltuja toimenpiteitä jouduttiin perumaan tai muuttamaan, minkä takia myös niihin liittyvät jo sovitut kumppanuudet jouduttiin perumaan. Tämän seurauksena vuosittainen kumppanimäärä laski tavanomaisesta, mikä vaikutti projektin kokonaisbudjettiin.

Vuonna 2020 mittavin toimenpide oli Oulun Suurlähettiläs -teemainen imagokampanja, jota sopeutettiin koronatilanteen mukaan. Kampanjassa kerrottiin Oulusta mahdollisena opiskelu-, työskentely- ja vierailupaikkana ja siinä keskityttiin käyttämään erityisesti digitaalisia kanavia, joiden tavoitavuus on ollut kasvussa vallitsevan tilanteen johdosta. Kansainväliset messutapahtumat peruttiin tai siirrettiin virtuaalisiksi, myöskään suunniteltuja kansainvälisiä mediavierailuja ei voitu toteuttaa suunnitellusti. Kansainvälistä mediaa pyrittiin kuitenkin puhuttelemaan

muilla keinoilla esim. käyttäen apuna Oulussa sapatti-vuotta viettävää BBC:n toimittajaa. Myös alueellisia tapahtumia jouduttiin rajoitusten takia perumaan ja alueellisesti keskityttiin uusien toimintamallien ja kanavien käyttöön ottoon. Kehittämisrahaston rahoitus Oulun seudun markkinoinnille oli 290 704 euroa vuonna 2020.

Otva/lijoen vaelluskalakärkihanke

lijoen vaelluskalakärkihankkeen vuoden 2020 toimenpiteet olivat: smolttien alasvaellusväylän ja kiinniottolaitteen suunnittelu Haapakoskelle, pienpoikasten istuttaminen (200 000 kpl vk-lohi, 50 000 kpl vk-meritaimen) sekä Raasakan voimalaitospadon kalatien valmistelevat toimenpiteet. Hanke päätettiin 31.8.2020. Vuonna 2020 hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 10 000 eurolla.

Oulu Innovaatioallianssi (OIA)

Oulun kaupunki, Oulun yliopisto, Oulun ammattikorkeakoulu Oy (Oamk), Oulun seudun koulutus kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (PPSHP), Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Luonnonvarakeskus Luke ja Technopolis Oyj allekirjoittivat 22.3.2016 strategisen puitesopimuksen vuosille 2016-2020. Sopimus jatkaa oululaista yhteistyön perinnettä, jonka ansiosta Oulu on monella osa-alueella tunnettu edelläkävijäkaupunki. Sopimuksen konkreettiseksi painopisteiksi on valittu seuraavat ekosysteemit: ICT ja digitalisaatio, OuluHealth, Smarter & Greener Industry ja Ketterä kaupallistaminen.

Vuonna 2020 ekosysteemit ovat tehneet mm. seuraavia uusia avauksia:

- ICT ja Digitalisaatio: Automotive -klusterin toiminta laajenee (mukana yli 80 yritystä), rakentamisen ja kiinteistöjen digitalisointi (PropTec) -klusteri muodostumassa
- OuluHealth: uusi yritysclusteri aloittanut toimintansa "Uneeen ja palautumiseen liittyvä yritysverkosto"
- Smarter & Greener Industry: akkuteknologian kehitys jatkuu; lisäksi teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen sekä kestäväen terästeollisuuden ekosysteemin kehittäminen
- Ketterä kaupallistaminen: Yhteistyö eri toimijoiden kanssa PESTI-yksiossö (BusinessOulu); OIA:n uudelle sopimuskaudelle valmisteltiin läpileikkaava yrittäjyyden ja osaamisen -strateginen kohdeala.

Ekosysteemien toimintaan on osallistunut poikkeusvuodesta johtuen aiempaa vähemmän yrityksiä, ennakkoarvio n. 800 ja lisäksi uusia perustettuja korkeakoululähtöisiä yrityksiä on perustettu 11 kpl. Vuoden 2020 aikana tehtiin uuden OIA sopimuskauden 2021-27 sisällöllinen suunnit-

telu. Tätä aineistoa hyödynnetään myös TEM:in kanssa solmittavassa Valtio- Oulu ekosysteemisopimuksen toimenpiteissä vuosille 2021-27.

OIA Kehittämissuunnitelman toimeenpanon rahoitus vuonna 2020:

1. Vetovoimainen pohjoinen kaupunki
2. ICT ja Digitalisaatio, 25 891 €
3. OuluHealth, 5 540 €
4. Smarter and Greener Industry, 40 816 €
5. Ketterä kaupallistaminen, 25 455 €

OIA hankkeet ekosysteemeittäin:

Vetovoimainen pohjoinen kaupunki

Elinvoimaa ja kestävyttä innovaatioyhteistyöllä (EKI, Visitor Center)

Elinvoimaa ja kestävyttä innovaatioyhteistyöllä (EKI) -hankkeessa (2017-2020) perustettiin Oulun yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan vierailukeskus (Oulun yliopiston tiedepuutarha), jossa esitellään yliopiston tutkimusprojekteja ja järjestetään tapahtumia. Tilojen yhteyteen ja internet-alustalle luotiin myös virtuaalinen showroom esittelemään Pohjois-Pohjanmaan vähähiihlisten, cleantech-, bio- ja kiertotalousyritysten toimintaa. EKI-hankkeessa toteutettiin vuoden 2020 aikana hankesuunnitelmaa viiden työpaketin (TP) mukaisesti. Projektinhallinnan ja viestinnän (TP1) osalta hankkeen budjettia seurattiin ja muokattiin, sekä reagoitiin koronaviruspandemian myötä tullessiin muutoksiin, jotka vaikuttivat tilojen testaamiseen ja tapahtumien järjestämiseen. Toiminnan ja tapahtumien (TP2) osalta tiloissa järjestettiin pieniä tapahtumia pandemiatilanteen salliessa. Tiedenäyttely (TP3) osalta tehtiin suurimmat hankinnat ja näyttelyrakenteet sekä tilat saatiin valmiiksi. Tutkijaryhmien kanssa työstyetty tiedenäyttely saatiin valmiiksi sekä multimediasuunnittelun että sisältöjen osalta. Virtuaalisen showroomin (TP4) alustan testaaminen on jatkunut ja yrityksiä liittyi mukaan vuoden 2020 aikana edelleen useita. Virtuaalinen showroom avattiin virtuaaliavajaisissa toukokuussa, ja sitä esiteltiin myös Oulun kaupungin BusinessAseman avajaisissa. Tiedepuutarhan jatkuvuus (TP5) saatiin varmistumaan siten, että tiedepuutarha liitettiin osaksi Oulun yliopiston Telluksen alustoja. Hanketta rahoitettiin vuonna 2020 yhteensä 76 973 eurolla.

Teollisuus 2026

Ultra

ULTRA, uutta liiketoimintaa innovatiivisista järjestelmä- tuote- ja palveluratkaisuista -hankkeen tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa nelipyöräisen, nelivetoisen maalla kulkevan ajoneuvon tutkimus- ja testauskäyttöön. Hankkeen suurimpana onnistumisena pilvitiedonkeruun analysoinnin työpaketin kautta saatiin luotua toimiva palvelukonsepti, jota hyödyntämällä ja jatkokehittämällä Unike Oy työllisti hankkeessa kehitetyn konseptin pohjalta myyntituotteen, joka työllistää tällä hetkellä yrityksen mukaan n 20. henkeä. Myös ultralujien teräksien osalta kahden prototyypin valmistuksessa työ- ja tuotantomenetelmiä saatiin kehitettyä suunnitelman mukaisesti. Lopputulokseltaan hanke oli onnistunut ja tuotti tavoitteensa mukaisia tuloksia. Hankkeen loppuseminaari pidettiin 30.1.2020. Hanke päättyi 31.1.2020. Hanke on vuonna 2020 saanut rahoitusta 11 942 euroa.

Energia-, sähkö- ja talotekniikan oppimisympäristö, EaaSLab

(Työnimi: Energy as a Service Laboratory)

Oulun ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston Linnanmaan yhteiskampukselle rakennetaan korkean teknologian hybridilaboratorio, joka vastaa meneillään olevan energiamurroksen ja työelämän tarpeisiin pitkälle tulevaisuuteen. Hybridilaboratorio sisältää energia, talotekniikka, sähkö ja automaatio -laboratoriot. Kahteen osaan jaetun EaaSLab -hankkeen investointiosuus sisältää hybridilaboratorion perusinfrastruktuurin investoinnit ja kehitysosiossa toteutetaan hankintojen määrittely- ja suunnittelutyöt.

Vuoden 2020 aikana saatiin päätökseen hybridilaboratorion älyvalaistuskokonaisuus oppimisympäristönä. Hankinnan päätteeksi pidetyssä ENCELIUM valaistuksen ohjauksen käyttökoulutuksessa syvennyttiin älykkäaseen valaistusratkaisuun ja valaistuksen ohjauksen hyödyntämiseen. Hybridilaboratorion sisätiloihin rakennettava lämpöenergiaverkko opetus- ja tutkimuskäyttöön -urakka saatiin myös päätökseen vuoden 2020 aikana, toimittajana Aro Systems Oy. Sähköenergiaverkko opetus- ja tutkimuskäyttöön - urakka käynnistyi kesällä 2020 ja jatkuu vuoden 2021 puolelle, toimittajana Oulun Energian Urakointi. Sähköenergiaverkon optioina tilattiin generaattori-varatehojärjestelmä sekä sähköautojen latauspisteet, jotka saadaan toimintakuntoon vuoden 2021 puolella. Virtausprofiili mittauslaitteistoinen kilpailutettiin ja tilattiin loppuvuodesta 2020 ja laitteisto toimitetaan vuoden 2021 puolella. Teollisuuden älykkään moottorikeskuksen modernisoinnin kilpailutus aloitettiin vastaavasti vuoden lopulla.

Oulun yliopiston aurinkosähköjärjestelmän toimittaa Oomi Oy. Paneelien asennukset toteutetaan keväällä 2021. Myös sähkövarastointijärjestelmästä on tehty hankintasopimus Eaton Power Quality Oy:n kanssa, toteutus vastaavasti 2021 vuoden puolella. Oulun yliopisto tuottaa

hybridilaboratorion sähkö- ja lämpöverkoista digitaaliset kaksoset. Lämpöenergiaverkon ollessa valmis, digitaalisen kaksosen kehitystyö on aloitettu ja jatkuu. Sähköenergiaverkon digitaalisen kaksosen osalta odotetaan sähköverkon rakentamista ja dimensioiden tarkentumista. Kehittämisrahasto rahoitti hanketta vuonna 2020 yhteensä 17 538 eurolla.

Käypi

Käypi-hankkeessa on tavoitteena tuoda uutta teknologia-osaamista ja ajattelutavan muutosta kun-nossapidosta koneiden elinkaariajattelun mukaiseen käynnissäpitoon. Hankkeen investointiosassa hankintaan uusia teknologioita tukevia mittalaitteistoa ja niitä pilotoidaan yhdessä teollisuuden yritysten kanssa todellisissa toimintaympäristöissä. Hankinnat liittyvät laiteanalysointeihin (esim. vä-rähtelyanalysointtori), mittalaitteisiin (esim. 3D skannaus), drone-teknologioihin ja AV/RV-tekniikkaan.

Hanke on jaettu useampaan eri työpakettiin ja niissä on mm. tavoitteena testata uusien tekniikoiden toimivuutta yritys ympäristöissä. Hankkeessa on tällä hetkellä hankittuna seuraavat laitteet: koske-tukseton 3D-skannauslaite, AR/VR-lasit ja värähtelyanalysointtori. Näistä laitteista 3D-skannaus-laitteen toimivuutta on jo testattu yritys ympäristössä. AR/VR-lasien ja värähtelyanalysointtorin osalta testaus sekä käyttöönotto ovat käynnistetty ja soveltuvia testausympäristöjä kartoitetaan yritys kentästä. Hanke alkoi syyskuussa 2020 ja rahoitusosuutta on laskutettu 15 926 euroa.

Mobilab

Hankkeen päämääränä on rakentaa puolueeton, uusia energiatehokkaita ajoneuvo- ja työkoneteknologioita tukeva testausympäristö, jonka kotipesä on Linnanmaan kampuksella. Testausympäristön toteutetaan Oulun ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston yhteistyönä. Hankkeen tavoitteena on hankkia ja rakentaa kokonaisen ajoneuvon/työkoneen/voimansiirtojärjestelmän testausympäristö.

Hankkeen tuloksena parannetaan koko Pohjois-Suomen alueen yritysten mahdollisuuksia olla mukana uuden ajoneuvo- ja työkoneteknologian kehityksessä ja Oulun korkeakoulujen mahdollisuutta toteuttaa muuttuvan ajoneuvo- ja työkonetekniikan koulutus-, kehitys-, tutkimus- ja testaustoimintaa. Pitkän aikavälin tavoitteena on luoda pohjoismainen verkosto, joka keskittyy kylmän ilmanalan ja uusien ajoneuvo- ja työkonetekniikoiden koulutukseen, tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Investoinneilla vaikutetaan suoraan energiatehokkaiden ja vähäpäästöisten ajoneuvo- ja työkonetekniikan kehittämiseen.

Vuonna 2020 suoritettavat toimenpiteet ovat liittyneet hankittavan laitteiston kilpailuttamiseen, toimittajavalintaan ja tämän jälkeen toimittajayhteistyöhön. Oulun ammattikorkeakoulu on kilpailutuksen tuloksena allekirjoittanut marraskuussa 2020 toimitussopimuksen HORIBA Europe GmbH:n kanssa. HORIBA on alansa teknologijahtajia ja luotettava valinta hankkeen päätoimittajaksi. Toimittajavalinnan jälkeen yhteistyö tilaajan ja toimittajan välillä on keskittynyt laitteiston yksityiskohtien ja toteutusvaihtoehtojen arviointiin ja tarvittaviin suunnittelupäätöksiin erityispiirteinä laitteiston sijoittaminen jo olemassa olevaan rakennukseen Oulun kampusalueella. Laitteiston arvioitu toimitusaika on 12 kuukautta ja asennukset on aikataulutettu suoritettavaksi ajalla P11/2021-P1/2022. Vuonna 2020 Kehittämisrahasto rahoitti hanketta 99 606 eurolla.

Sähkö – ja hybridiajoneuvojen alueellisen koulutuksen uudistaminen (eMobiili)

Hankkeessa kehitetään uusia koulutussisältöjä ja yhteistä koulutusmallia voimakkaasti uudistuvalla ajoneuvo- ja työkalualalle. eMobiili tekee Oulusta Suomen johtavan ajoneuvoteknologioiden osaamisen keskittymän. Tarjoamme osaamista päivittävää koulutusta autoalan uusista teknologioista. eMobiili-hankkeessa kehitetyt kurssit tähtäävät vastaamaan erityisesti elinkeinoelämän tarpeisiin ja ne on suunnattu pk-yritysten henkilöstölle, opetus- ja tutkimushenkilöstölle ja työttömille ajoneuvoalan pohjakoulutuksen saaneille henkilöille. Hankkeen kurssit liittyvät hybridi- ja sähköajoneuvotekniikkaan sekä mobiilehydrauliikkaan. Kurssit alkavat keväällä 2021 ja jatkuvat syksyllä. Hanketta koordinoi Oulun ammattikorkeakoulu. Hanke toteutetaan yhdessä Koulutuskuntayhtymä OSAOn ja Oulun yliopiston kanssa 1.10.2019–30.9.2022 välisenä aikana. Rahoitusosuutta maksettiin 11 820 euroa vuoden 2020 aikana.

Majakka

Majakka-hankkeen raportointijaksolla on viimeistelty State of the Art esiselvitystä. Projektissa hyödynnettävien tutkimusympäristöjen pilotteihin liittyviä muutostarpeita on suunniteltu ja toteutettu. Oulun Minipilot-ympäristön 3D-malli toimii nyt myös virtuaalilaseilla ja Kokkolan Chemplant-ympäristön tislusprosessin tehostamiseen ja teollisen toimitusketjun tehostamiseen tähtäävän demonstraation kehitys on aloitettu. Raportointijakson aikana on pidetty ohjausryhmä, teknisiä ja useita muita kokouksia kohderyhmäyritysten kanssa, sekä säännölliset viikkopalaverit toteuttajien kesken. Lisäksi ollaan verkostoiduttu rinnakkaisten hankkeiden kanssa. Julkaisutoimintaa on jatkettu tekemällä hankkeen kotisivut, jotka löytyvät osoitteesta: <https://tki.centria.fi/hanke/majakka-digitalisaation-tyokalupakista-evaavahahiiiliseen-t/2257>. Hankkeesta ollaan suunniteltu tiedotteita medioihin, mm. LinkedIn. Hankkeen toteutuksessa on edetty hankesuunnitelman mukaisesti. Rahoitusosuutta maksettiin 6 133 euroa vuoden 2020 aikana.

PASS

Painettavat teknologiat kiinteän elektrolyytin akkusovelluksissa (PASS) on tutkimusta edistävä kehittämis- ja promootiohanke, joka yhdistää Oulun seudun kansainvälisesti tunnetun painettavan teknologian ja älykkään elektroniikan huippuosaamisen osaksi kansallisia ja kansainvälisiä akkuarvoketjuja. Hankkeen konkreettisenä tavoitteena on kiinteän elektrolyytin akkukennoprototyypin valmistaminen painamalla hyödyntäen uudenlaista akunvalmistusteknologiaa. Uutta kiinteän elektrolyytin akkuratkaisua kehitetään kansainvälisille markkinoille määriteltyjen asiakastarpeiden pohjalta. Onnistuessaan ratkaisu mahdollistaisi käyttöturvallisempien ja ekologisempien litiumioniakkujen valmistuksen, minkä lisäksi painettavalla akunvalmistusteknologialla uskotaan olevan valtava kaupallinen potentiaali. Teknologian kehitykseen liittyen hankkeessa benchmarkataan maailman parhaita akkuteknologian osaajia, selvitetään kiinteän elektrolyytin akkuteknologian kaupallista tilannetta, sovellusmahdollisuuksia ja markkinapotentiaalia, haetaan kehitettävälle ratkaisulle kansainvälisesti skaalautuvia liiketoimintamalleja sekä keinoja niiden nopealle tuotteistamiselle ja kaupallistamiselle.

Tutkimustoiminnan lisäksi hankkeessa luodaan alueellista yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja julkisten toimijoiden muodostamaa kansainvälisestikin houkuttelevaa painettavan akkuteknologian innovaatioekosysteemiä, joka vahvistaa nykyistä elinkeinotoimintaa alueella, synnyttää uusia yrityksiä, työpaikkoja ja investointeja sekä lisää alueen vetovoimaisuutta ja tunnettavuutta akkuteknologian osaajana ja edelläkävijänä. Painettavat teknologiat kiinteän elektrolyytin akkusovelluksissa (PASS) on Pohjois-Pohjanmaan liiton, Oulun kaupungin ja PrintoCentin rahoittama EAKR-hanke. Hankkeen toteuttamisaika on 01.08.2020–31.07.2022 ja kokonaisbudjetti 811 268 euroa. Hankkeen toteuttavat Oulun yliopisto, VTT ja Oulun ammattikorkeakoulu. Vuonna 2020 rahoitusosuutta maksettiin 10 809 euroa.

Oulu Health

Centre for Health and Technology (CHT)

CHT toimii OuluHealth-ekosysteemin TKI-toiminnan kehittäjänä ja koordinaattorina (3 viikon välien hankeportfoliopäivät). Se toimeenpanee OuluHealth ekosysteemin strategisia painopistevalintoja valmistelemissaan TKI-hankkeissa ja varmistaa tutkimusosaamisen kiinnittämisen hankevalmisteluihin ja edistää verkostoitumista HYTE-palvelutuottajien, tutkijoiden ja yritysten välillä. CHT on valmistellut OIA:n toimenpidesuunnitelman "Data uutena yhteiskunnallisena resurssina osana ennakoivaa ja tukevaa terveydenhoitoa – kärkiohjelmaa ja vastaa myös ohjelman toimeenpanosta v. 2021-2027.

CHT on varmistanut toimillaan kansallisen verkostoyhteistyön käynnistymisen digitaalisen terveyden teemas-

sa. STM-yhteistyössä, CHT on vakiinnuttanut kansalliseksi toiminnoksi Digi-HTA digitaalisten terveystalveluiden arviointitoiminnan (joka jatkuu PPSHP/FinCCHTA toimesta tulevina vuosina) sekä Hyteairo analytiikka/AI-osaamisverkoston toiminnat. CHT on vahvistanut Oulun kansainvälistä näkyvyyttä ja edistänyt OuluHealth-ekosysteemi-mallin tunnettuutta mm. EU komission tilaisuuksissa ja luonut uusia partneriverkostojen välistä yhteistyötä. CHT on vastannut terveys ja hyvinvointisektorin ja OuluHealth palvelujen integroimisen osaksi European Digital Innovation Hub valmistelutyötä. CHT on valmistellut sisältöjä PPL:n korona elpymispakettiin ja kaupunkien innovaatioekosysteemi sopimuksiin ja investointiesityksiin. CHT on koordinoitunut, valmistellut ja moderoinut isoja kv-tilaisuuksia Ouluun BusinessOulun kanssa. CHT:n kehittämisrahastosta saama perusrahoitus vuonna 2020 oli 75 000 euroa.

Co-Created Health and Wellbeing (CoHeWe)

6Aika CoHeWe -hankkeessa kehitettiin yritysten roolia toimia innovatiivisina hyvinvointi- ja terveystalveluiden yhteistoimijoina yhdessä kaupunkien ja mm. tutkimusorganisaatioiden kanssa. Oulusta hankkeessa ovat Oulun kaupungin Hyvinvointipalvelut sekä Oulun yliopiston Lääketieteellinen tiedekunta. Hanketta koordinoi Tampereen Yliopistollinen Sairaala ja muut mukana olevat kaupungit ovat Tampere, Helsinki ja Vantaa. Hanke alkoi 1.8.2018 ja jatkui vuoden 2020 loppuun. Hankkeessa kehitettiin asiakastarpeisiin pohjautuvien hyvinvointipalveluiden käyttöönottoa ja yrityskokeiluja tukeva toimintamalli, joka julkaistiin vuoden 2020 lopussa (<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-331-876-2>). Se on tarkoitettu erityisesti kaupunkien päättäjille, kehittäjille sekä muille julkisen sektorin uudistajille. Opas avaa yhteiskehittämistä myös yrityksille, joita kiinnostaa yhteistyö julkisen sektorin kanssa. Sen oppeja voidaankin hyödyntää jatkossa kattavasti Oulun palveluja kehitettäessä ja kokeiltaessa eri ratkaisuja. Oulussa keskityttiin erityisesti tulevaisuuden mobiilipalveluiden kehittämiseen ja digitaalisten palveluiden yhteiskehittämiseen. Oulussa toteutettiin kuusi eri kokeilua, jotka hyödynsivät Oulu Welfare Lab:in yhteiskehittämis- ja testaustoimintamalleja. Yhteiskehittämisessä ja kokeilussa mukana olleet yritykset olivat Kasve Oy, Onerva Hoi-vaviestintä Oy, Medified Oy, OiOi Collective Oy, Wallasvaara Engage Oy ja Finwe Oy. Kokeilut toteutettiin Oulun kaupungin Hyvinvointipalveluiden eri yksiköissä. Erityisen hyvät tulokset saatiin aistiseinäkokeilusta vammaisten ja kehitysvammaisten toimintakeskus Hanhilehdossa sekä työtehtävien tilastointiin kehitetyn mobiilisovelluksen kokeilusta Oulun seudullisessa sosiaali- ja kriisipäivystyksessä. Hankkeen tuloksena toteutettiin yhteensä 35 yrityskokeilua, 148 yritystä osallistui hankkeen aktiviteetteihin, 830 sote-ammattilaista osallistui hankkeen toimiin ja lähes 1500 asiakasta osallistui ratkaisujen kehittämiseen ja kokeiluun. Oulun kokeilut saivat laajasti näkyvyyttä paikallislehdissä mm. Kalevassa ja Rantapohjassa sekä mediassa mm. YLE Pohjois-Suomen TV-uutisissa. Vuonna 2020 hanketta rahoitettiin 29 605 eurolla.

Connected Health professuuri

OuluHealth ekosysteemi kokonaisuuteen kuuluva Connected Health yhteisprofessuuri on toiminut VTT:llä (1/3) ja Oulun yliopistolla (2/3) työajasta. 'Connected Health' tarkoittaa dataan sekä uusimpiin teknologioihin pohjautuvia palveluita, jotka tukevat joko kansalaisen, potilaan tai terveydenhuollon asiantuntijan toimintaa, terveyden edistämiseksi. OuluHealth Connected Health tutkimuksen tavoitteena on ollut ymmärtää tulevaisuuden mahdollisuuksia Connected Health toimija ekosysteemeissä, arvioida Connected Health – ratkaisuiden vaikutuksia sekä kehittää menetelmiä innovaatioiden yhteiskehittämiseen ja hallintaan julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä.

Vuoden 2020 aikana Connected Health tutkimusta on edistetty kolmessa hankkeessa (Stroke-Data, Indemand sekä Icopy), joissa on tuotettu vuoden 2020 aikana yhteensä 17 hyväksyttyä tieteellistä artikkelia. Oulun Yliopistollisen sairaalan ja Oulun Kaupungin näkökulmasta Connected Health tutkimus on antanut uusia mahdollisuuksia yhteiskehittää tarveperustaisia innovaatioita ja siihen linkittyvää tutkimusta niin, että se tuottaa enemmän lisäarvoa kansalaisille sekä potilaille sekä auttaa terveydenhuollon organisaatioita tehostamaan toimintaa kustannustehokkaampaan suuntaan. Esimerkiksi Stroke-Data hankkeessa on mukana kaksi sairaalaa sekä yhdeksän yritystä, jotka yhdessä kehittävät ratkaisuja aivoinfarktin ennaltaehkäisyyn sekä diagnostiikkaan liittyen ja InDemand hankkeessa on aikana kehitetty jo 24 uutta e-health palveluratkaisua, jotka todistettavasti edistävät myös mukana olevien yritysten kasvua. Icopy tutkimuksen tuloksena Suomessa ja Singaporessa on menossa kuusi vaikuttavuustutkimusta, jossa pyritään arvioimaan potilaan hoitopolkusuovelluksen vaikutuksia aikuisten polvikipu potilaiden, rintasyövistä ja olkapääkipusta kärsivien potilaiden sekä päiväkirurgisiin tulevien lapsipotilaiden elämänlaatuun, stressiin, ahdistukseen ja kipuun. Connected Health työn tuloksena on myös kehitetty yritysten kansainvälistymisen toimintamalli, joka tulee yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille kansainvälisissä sairaaloissa tehtävien vaikuttavuustutkimusten kautta.

Covid-tilanteesta huolimatta työn tuloksia on esitelty vuoden aikana 9:ssä kansainvälisessä seminaarissa Euroopassa ja Singaporessa. Lisäksi tuloksia on hyödynnetty pohjana opiskelijoille järjestetyssä Connected Health kurssikokonaisuudessa sekä erillisessä Oulun Kaupungille suunnatussa tutkimuksessa, jossa tavoitteena on nivelrikkoa sairastavien kansalaisten parempi tukeminen terveysteknologioiden avulla. Vuoden 2020 Connected Health tiimissä rakennettiin myös uusia hankerahoituksia, jotka tukevat mm. OuluHealth ekosysteemin yhteistyötä ja tuovat toimijat yhteen uusien ratkaisuiden yhteiskehittämiseksi elintapasairauksien ennaltaehkäisyn alueella. Kehittämisrahastosta professuuria rahoitettiin vuonna 2020 yhteensä 5 500 eurolla.

ICT ja Digitalisaatio

Garbot

Projektissa kehitettiin robotiikan ja konenäön kehitystyötä jätteen ja eri materiaalien käsittelyyn ja luokitteluun. Menetelmiä on kehitetty materiaalien tunnistukseen, jotka mahdollistavat tilannetietoisuuden parantamista jätteen lajittelutoimissa kuten Larella. Pitkällä aikavälillä tämä mahdollistaa uudenlaisen liiketoiminnan, kun nykyistä manuaalista työtä voidaan automatisoida. Lisäksi projektissa on kehitetty laboratorio olosuhteissa toimivaa yhteistyörobotia, joka pysty tekemään materiaali-mittauksia eri muotoista ja mallisista kappaleista. Tämän sovelluskohteita on myös useilla muilla toimialoilla. Menetelmiä on sovellettu myös pyörillä liikkuvaan robottiin. Garbot-hanke on yhdistänyt mittaustekniikkaa ja robotiikkaa kiertotalouden tarpeisiin. Hankkeessa on tutkittu erityisesti muovilaatujen tunnistamista, painekyllästetyn puutavaran erottelua ja konenäköpohjaisen lajittelun opettamista roboteille. Nämä valikoituivat hankkeen aikana tehdyissä haastatteluissa ja teknologiaselvityksissä keskeisiksi ongelmiksi materiaalien hyödyntämisessä raaka-aineena. Hankkeelle eteni suunnitellusti. Hankkeen tuloksia esiteltiin ja demonstroitiin yrityksille ja sidosryhmille alkuvuodesta 2020. Rahoitus hankkeelle vuonna 2020 oli 13 125 euroa.

Osaavat Ohjelmoijat

Hankkeen tavoitteena oli kartoittaa n.130 Pohjois- Pohjanmaan yritysten ICT:n osaamis- ja työvoimatarpeet sekä suunnitella että toteuttaa tarpeisiin perustuvat koulutukset. Koulutukset perustuisivat joustaviin aikuiskoulutukseen sopivin menetelmiin. Koulutus kokonaisuudet hyödyntäisivät olemassa olevaa yliopiston koulutustarjontaa. Hankkeessa tavoite oli kouluttaa 180 henkilöstä ammatitaitoista työvoimaa ICT osaajapulasta kärsiville, etenkin Oulun talousalueen, yrityksille. Hankkeessa kartoitettiin 121 Oulun talousalueen yrityksen ICT ja ICT:tä hyödyntävien yritysten teknologiaosaamistarpeet sekä suunniteltiin tarpeisiin perustuvat koulutukset. Kehitystyössä hyödynnettiin myös Oulun Kauppakamarin tekemää osaajatarve kartoitusta. Koulutus kokonaisuudet koottiin olemassa olevasta yliopiston koulutustarjonnasta siten, että syntyi 7 eri sisältöistä ja pituista koulutuskokonaisuutta, jotka vastasivat yritysten osaamis- että työvoimatarpeisiin. Hankkeen koulutuksia markkinoitiin eri kanavissa kuten lehdistö, sosiaalinen media, verkkosivut että suoraan TE-toimisto asiakkaille sekä alueen yrityksille. Laajasta markkinoinnista huolimatta kiinnostuksen koulutukseen ilmaisi hiukan yli 60 henkilöä, jakautuen pääosin ohjelmistokehitys kurssin osalle. Tämän takia kurssija karsittiin ja vain yksi kokonaisuus, Ohjelmointi alkeista lähtien, käynnistettiin, kun hakijoita oli tarpeeksi. Lopulta kurssille tuli vain 13 osallistujaa, joista 5 keskeytti ja ainoastaan 3 suoritti kaikki osiot. Pääsyy osallistujien vähyyteen johtui siitä, että vastaavia koulutuksia tuli tarjolle laajasti Oulun alueella ja valtakunnallisesti. Hankkeen kurseista osa tarjotaan meneillään olevassa FITECH ICT hankkeessa jo

alkavana syksynä. Saatuja oppeja hyödynnetään jatkossa jatkuvan oppimisen koulutusten kehittämisessä ja tarjonnassa. Hanke päättyi 30.6.2020. Vuonna 2020 hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 4 928 eurolla.

Printocent10

Terveyden ja hyvinvoinnin pikadiagnostiikkatestien kaupallistamishanke PrintoCent10 on VTT Oy:n koordinoima, jossa osatoteuttajina ovat OAMK ja Oulun yliopisto. Hanke oli käynnissä aikavälillä 1.9.2017 - 31.10.2020, ja hanketta rahoittivat Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR, hankekoodi A73286), Oulun kaupunki / BusinessOulu, 12 yritystä (lähinnä Oulun seudulta) sekä osallistuvat tutkimuslaitokset.

Hankkeen aikana on toteutettu mm. seuraavia toimenpiteitä: yritysaktivointia EU-hankehakemuksiin (yritysten lukumäärä 100+), joista hyväksytyjä rahoituspäätöksiä on tullut 2 kpl. (MedPhab, Smartees-2); järjestetty Oulussa mm. kansainväliset tapahtumat Structural Electronics, Rapid Diagnostics Seminar (2019), PrintoCent Innofest (2018, 2019), Printed Intelligence Pitching; tehty kansainvälistä markkinointia Euroopan alueella; toteutettu PrintoCent-yhteisön tiedotusta sekä toiminnan kehittämistä; järjestetty 6 kpl. PrintoCent-webinaareja (2020); toteutettu selvitystyö kertakäytettävän pikadiagnostiikan yritystarpeiden ja kaupallistamisen initialisoinnin osalta (2019); jatkokehitetty pikadiagnostinen CRP-testi ja lukulaite verelle, joka myös pilotoitu kliinisillä näytteillä (2020); kehitetty massavalmistuskyykyisiä hikikeräin-laastariratkaisuja sekä silikonipohjaisia bioanalytiikka-mikrofluidiikka-alustoja veri- ja hikinäytteille; kehitetty DNA-pikatestiratkaisu esim. sepsiksen havaitsemiseen; etsitty tieteellisin menetelmin merkkiaine-proteiineja ja RNA:ta ihmisen hiestä diabeteksen havaitsemiseen; sekä tuotettu tieteellisiä julkaisuja (2 kpl., useita valmistelussa).

Hankkeen aikana kasvanutta laajaa yhteistyöverkostoa sekä kertynyttä osaamista pikatestialustojen kehittämisen ja valmistamisen osalta voidaan hyödyntää laajasti uusien tutkimus-, kehitys- ja kaupallistamisprojektien osalta. Samoin tieteellisten uusien löydösten vieminen uusien teollisten sovellusten osaksi on mahdollista. PrintoCent - kokonaisuuden toiminta jatkuu yritysklusterin kanssa mm. PrintoCent Industry Roadmap ja Open Fab – aiheiden merkeissä, joilla Ouluun tavoitellaan vuoteen 2024 mennessä 100 M€ investointeja valmistusprosessien, teollisen toiminnan sekä tukevien tutkimushankkeiden määrän lisäämiseen.

Hankkeen tulokset luovat myös hyvän pohjan sille, että lähitulevaisuudessa Oulun alueella saadaan luotua kriittinen massa pikadiagnostiikan alalla, joka johtaa uusien yritysten perustamiseen Pohjois-Pohjanmaan alueelle.

Tehdyt toimenpiteet Printocent10-ekosysteemin sisällä tulevat myös lisäämään Oulun kilpailukykyä painettavan älykkyyden alueella. Oulun ammattikorkeakoulu on saanut rahoitusta 6 177 euroa Printocent10-toimintaan vuonna 2020.

Body Area Emulator

Ihmisen mittaamiseen ja mittaustekniikoiden kehittämiseen liittyvän infrastruktuurin kehittämishanke Body Area Emulator (v. 2019-2021) on VTT Oy:n koordinoima, jossa osatoteuttajana on Oulun yliopisto. Hanketta rahoittavat Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR), Oulun kaupunki, yritykset (Polar Electro Oy, Screentec Oy, Verkotan Oy, Myontec Oy) sekä osallistuvat tutkimuslaitokset. Hankkeen tarkoituksena on aikaansaada vakioitu mittaus-, testaus- ja kehitysympäristö Oulun seudulle, jossa jäljitellään ihmisen anatomiaa ja fysiologiaa, ympäristöolosuhteiden muutoksia sekä liikehäiriöitä. Hankkeen myötä Oulun seudun yritysten (erityisesti PK-yritysten) T&K-sykli ja markkinoille pääsy nopeutuu, sekä tutkimuslaitosten tieteellisten työn taso nousee, sekä saadaan koottua uusia tutkimushankkeita (BusinessFinland, Akatemia, EU).

Vuoden 2020 aikana hankkeessa on jatkettu mittausympäristökokonaisuuden kehitystyötä. VTT:n osalta tammikuussa 2020 asennettiin hankittu hexapod-liikuttelulaitteisto laboratoriotilaan, ja suoritettiin käyttöönottotestejä liikesimulaatioilla, sekä jatkettiin laitteistonselvityksiä ja muita kehitysoitoja. Oulun yliopiston osalta laskennallisten mallien kehitystyö saatiin valmiiksi (toteuttaja: CMVS-laboratorio), ja fyysisten mittalaitteiden ja mittaustorjien materiaalien hankintoja on viety eteenpäin (toteuttaja: OPEM-laboratorio). Johtuen koronavirusilanteen aiheuttamista rajoituksista ja kielloista laboratoriotilojen käyttöön tai henkilöstön yhtäaikaiseen paikallaoloon työpaikalla, hankkeen työ ja hankinnat molempien toteuttajien osalta ovat vuoden 2020 aikana kärsineet viivästyksistä. Hankkeen tavoitteena on edelleen aikaansaada alustaratkaisu, joka olisi muunneltavissa tutkimushankkeiden ja yritysten tarpeiden mukaan. Hankkeelle haetaan jatkoaikaa toteutukseen tavoitteiden toteuttamisen varmistamiseksi. Kehittämisrahasto rahoitti hanketta vuonna 2020 yhteensä 5 588 eurolla.

Vähähiilinen Drone (VED)

Vähähiilinen Drone (VED) Hanke käynnistyi syksyllä 2019, jonka myötä projektin toimenpiteet aloitettiin. Hankeperhe on organisoitunut (nk. Lapin, Oulun ja Etelän VED) sekä suunnitellut yhteistoimia projektisuunnitelman mukaisesti. Oulun ammattikorkeakoulu sekä hankkeen osatoteuttajat ovat vuoden 2020 aikana toteuttaneet useita dronekalustoon liittyviä investointeja sekä testanneet hankkimaansa kalustoa. Hankkeen kehittämistoimet (pilotit) ovat aloitettu pilottien tarkemmalla määrittelyllä ja hankitun kaluston pilotteihin soveltuvuuden arvioinnilla sekä laitteiden uudelleen ohjelmoinnilla. Hanketta rahoitettiin vuonna 2020 kehittämisrahastosta 24 610 eurolla.

PrintoDise

VTT:n koordinoima, PrintoCent-tutkimusosapuolten (VTT, Oulun yliopisto ja Oulun ammattikorkeakoulu) yhteinen PrintoDiSe-hanke (Hankekoodi: A76O26) käynnistyi kesäkuussa 2020 ja se päättyi 30.6.2022. Hankkeen rahoittajina toimivat Pohjois-Pohjanmaan liitto/Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Business Oulu sekä joukko yrityksiä (AQsens Health Oy, Avaido Oy, Oulun Keskuspesula Oy, Ginolis Oy, Flexbright Oy, FocalSpec Oy, Image Wear Oy, iStoc Oy, Nordlab, Oikiat Design Oy, Roche Oy ja Screentec Oy). PrintoDiSe-hankkeen tavoitteena on entisestään vahvistaa Oulun-alueen tunnettua painettavan älykkyyden kehitys- ja valmistusympäristönä. Painettavaan diagnostiikkaan suunnatussa yhteishankkeessa rakennetaan palvelumalleja, jotka yhdistävät eri osapuolten vahvuudet pikadiagnostiikan tutkimus-kehitys- ja valmistusteknologian osa-alueilla yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hankkeen toimijat rakentavat laaja-alaiseen toimijaverkoston yhteistyöhön perustuvaa palvelumallia, joka auttaa uusien diagnostisten pikatestien kehittämistä, valmistamista ja kliinistä testausta sekä edistää näiden kokonaisvaltaisten teknologiapalveluiden saatavuutta yritysten, erikoisesti startup- ja PK-yritysten käyttöön. Palvelumallin kehittämisen lisäksi hankkeen tavoitteena on lisätä kansainvälisten yritysten halukkuutta asettua Oulun alueelle ja käynnistää yhteistyö alueen yritysten kanssa. Hankkeessa on meneillään painettavan teknologian käyttöön perustuvien pikatestien kehitystyö ja uusia pikatestikäyttöön soveltuvien biomerkkiaineiden tutkimus. Palvelumallikonaisuuden suunnittelu ja yrityshaastattelut ovat meneillään. Myöhemmin palvelumallia tullaan testaamaan ja pilotoimaan valittujen pikatestien kehityksessä ja valmistuksessa yhdessä yritysten kanssa. Rahoitus hankkeelle vuonna 2020 oli 29 863 euroa.

Ketterä kaupallistaminen

DIMMY

Oulun seudun digitaalisen myynnin ja markkinoinnin kehittämis- ja koulutushankkeen aikana Oulun ammattikorkeakouluun kehitti uuden digitaalisen markkinoinnin ja myynnin osaamisen kehittämisen mallin, joka tuottaa alueelle tarvittavaa osaamista ja jonka myös yritykset tuntevat. Hankkeen aikana mallia pilotoitiin ja kehitettiin iteratiivisesti kerätyn palautteen perusteella. Samalla koulutettiin 99 työtöntä henkilöä digitaalisen markkinoinnin tehtäviin. Näistä yli 60 % työllistyi hankkeen tuloksena. Lisäksi vahvistettiin ammattikorkeakoulun digitaalisen markkinoinnin koulutusta mm. täydennyskouluttamalla 31 opettajaa digitaaliseen markkinointiin liittyvissä työpaikoissa. Osaamisen lisääntymisen myötä digimarkkinoinnin ja liiketoiminnan opintojaksoja pystyttiin lisäämään merkittävästi eri tutkinnoissa.

Hankkeeseen tavoiteltiin kumppaneiksi 33 PK-yritystä. Lopulta siihen osallistui 61 mikro- ja PK-yritystä ja 2 suurempaa yritystä, 3 kuntaa tai kuntayhtymää sekä 3 järjestöä, tarjoten hankkeen kohderyhmille harjoittelupaikkoja ja

samalla kehittämällä omaa digitaalisen markkinoinnin kyvykkyyttä. Yrityksiltä kerätyn palautteen perusteella hankkeessa annettu koulutus on ollut ajanmukaista ja edistänyt kohdehenkilöiden työllistymistä. Useat yritykset myös raportoivat oman digitaalisen liiketoimintaosaamisensa ja kilpailukykyensä kehittyneen hankkeen tuloksena.

Hanke tutki digitaalisen markkinoinnin kehitystä hyödyntäen jatkuvasti uutta tietoa koulutuksessa. Lisäksi hankehenkilöstö tuotti ajankohtaista tietoa digitaalisesta markkinoinnista mm julkaisemalla mikro- ja Pk yrityksille tarkoitettua Digitaalisen markkinoinnin oppaan sekä useita blogikirjoituksia Digiliikeblogissaan. Tietoa levitettiin myös digitaaliseen markkinointiin liittyvissä kolmessa sidosryhmäseminaarissa. Sidosryhmäseminaarit järjestettiin yhteistyössä Oulun yliopiston ja VTT:n sekä BusinessOulun kanssa. Hankkeen erinomaisten tulosten vuoksi kehitettyä koulutusmallia hyödynnetään useissa digitaaliseen markkinointiin liittyvissä alueellisissa kehittämishankkeissa jatkossa. Kehittämisrahasto rahoitti hanketta vuonna 2020 yhteensä 13 247 eurolla.

Myyntiosaaminen kasvun keskiöön – MYSKI

Kevään 2020 aikana järjestettiin Oulun alueen autoklusteriin kuuluville yrityksille kohdennettu myyntivalmennus kansainvälistymisen tueksi. Yleisenä myyntivalmennus-sarjana järjestettiin kolmipäiväinen myyntivalmennus, jonka teemoina oli Myynnin ABC; kuka, kenelle, miten?, Tulokellinen myyntityö ja Myynnin johtaminen ja myynnin trendit. Nämä aiemmin mainitut valmennukset hankittiin ostopalveluina. Myynnin johtamisen ja myynnin trendit -valmennus siirrettiin koronatilanteen takia syksylle 2020. Koronatilanteeseen Myski-hanke reagoi järjestämällä kaksi webinaaria digitaalisten palveluiden myyntiin liittyen. Näissä sisällöntuottajina toimivat alueen yritykset yhteistyössä Myskin kanssa. Syys-/lokakuussa pidettiin ostopalveluna Zoomilla toteutettu Oulun yliopiston, Osaon ja OAMKin opetushenkilöstölle suunnattu pedagoginen myynnillinen valmennus. Syksyllä aloitettiin hankkeen itse järjestämä myyntivalmennus- ja webinaarikokonaisuus Zoomin kautta. Myyntivalmennuskokonaisuudesta pidettiin syksyn aikana kolme valmennusta myyntiprosesseihin, asiakasymmärrykseen ja myyntistrategiaan liittyen. Valmennuksien sisältöä syventäviä webinaareja pidettiin yhteistyössä yrittäjien kanssa neljä kappaletta. Näiden lisäksi syksyn 2020 aikana pidettiin lukuisia työpajoja kasvotusten kohtaamalla tai verkossa, jotta hankkeen järjestämiä sisältöjä saadaan tunnetuksi alueella ja saadaan verkostoiduttua. Loppuvuoden aikana hanke on järjestänyt tammikuussa 2021 järjestettävää Huomisen myynti -puhujatapahtumaa. Tapahtumaan odotetaan yli 400 osallistujaa verkossa. Hankkeessa on tavoitettu syksyn aikana lähes 20 yritystä. Postituslistan kautta hanke tavoittaa reilu 300 henkilöä kuukausittain. Myös muut viestintäkanavat tavoittavat keskimäärin 150 henkilöä yhdellä julkaisulla. Hanke tekee yhteistyötä mm. Myynnin ja markkinoinnin ammattilaisten, BusinessOulun, Kasvun Kartan, Made-hankkeen ja hankkeen kohdealueen elinkeinoasiamiesten ja yrittäjäjärjestöjen kanssa. Rahoitusosuutta maksettiin vuoden 2020 aikana 29 508 euroa.

Brändiprofessori 2019-2023

Oulun yliopiston kauppakorkeakouluun perustettiin 1.1.2020 brändimarkkinoinnin professori, joka on alallaan Suomen ensimmäinen. Viisivuotisen professorin rahoitukseen osallistuivat lahjoituksillaan Oulun kaupunki ja Arina. Loppurahoitus järjestyi yliopiston kauppatieteelliselle koulutusosastolle aiemmin kohdistetusta lahjoituspääomasta. Professoriin valittiin KTT, dosentti Saira Saraniemi.

Brändiprofessorin tehtäväkenttä kytkeytyy tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen ympärille. Ensimmäisenä vuonna tutkimustoiminnassa on rakennettu tehtävään liittyvää tutkimusryhmää. Meneillään on 3 brändiaiheisen väitöskirjan ohjaus. Ilmestyneitä julkaisuja on ollut mm. "Kansallisen matkailubrändin rakentuminen" teoksessa Matkailuliiketoimintaa teoriasta käytäntöön.

Professori Saraniemi on osallistunut useaan EU:n, Suomen Akatemian ja BusinessFinlandin hankevalmisteluun. Hankkeista on rahoitettu BusinessFinlandin co-creation rahoituksella GREEF (Green Factory Design Toolkit), jossa kumppaneina ovat VTT, Aalto yliopisto ja Oulun yliopiston tuotantotekniikan yksikkö. Lisäksi Professori Saraniemi on osallistunut konferensseihin Global Brand Conference 2020 sekä Cross-Sector Global Interactions (CSSI).

Koulutuksen saralla on professorin myötä suunniteltu ja toteutettu uusia kursseja: Brändimarkkinointi 5 op (kauppatieteen kandiohjelma) sekä Advanced Perspectives in Brand Cocreation 6 op (markkinoinnin maisteriohjelma). Keväälle 2021 suunniteltiin avoimeen yliopistoon brändimarkkinoinnin kurssi.

Brändiosaamisen vahvistaminen on yhteiskunnallisesti merkittävä aihe. Vuonna 2020 professori Saraniemi laati lausunnon eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle B2B -yritysten näkymistä koronakriisin jälkeen. Saraniemi on ollut mukana yli 20 mediahaastattelussa. Yhteistyö alueen elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa on tiivistä. Saraniemi on mm. pitänyt bränditeemaisia puheenvuoroja lukuisissa eri tilaisuuksissa. Rahoitusosuutta ei maksettu kehittämisrahatosta vuoden 2020 aikana.

Proof Of Concept (POC), Oulun yliopisto, OAMK, OSAO

Oulun alueen innovaatiojärjestelmän ytimen muodostavan Oulun innovaatioallianssin (OIA) ketterän kaupallistamisen ekosysteemin aloitteesta Proof-of-Concept-rahoitus laajeni vuonna 2020 myös Oulun ammattikorkeakouluun ja OSAOon – Oulun yliopistolla PoC-instrumentti on ollut käytössä vuodesta 2015 alkaen. Oulun kaupungin PoC-toimintaan kohdentaman rahoituksen ansiosta PoC-rahoituksen piiriin liittyi tuhansia opiskelijoita ja oppilaitosten henkilöstön edustajia. OIA PoC -nimellä kulkeva koulutus- ja tutkimuslähtöisten uusien ideoiden rahoitusmalli on Suomessa ainutlaatuinen.

OIA PoC -toiminnan pilotointi vuonna 2020 onnistui pandemiasta huolimatta erinomaisesti. OIA:n oppilaitosjäsenet toteuttivat PoC-toimintaa kaupunginhallituksen pää-

töksen linjausten mukaisesti, yhteisiä käytäntöjä vuoden aikana kehittäen. PoC-rahoituksen avulla on testattu erilaisia ideoita, rakennettu prototyyppisiä, valmisteltu laajempia tuotekehitysprojekteja tai suunniteltu uusia tuotteille ja palveluille viestintää. Lisäksi esimerkiksi Oulun ammattikorkeakoulu uudisti PoC-toiminnan aloittamisen myötä keksintö- ja innovaatioprosessejaan.

Päätökset PoC-rahoituksesta teki kunkin idean omistajan työnantaja tai oppilaitos noudattaen yhteisinä kriteereinä seuraavia:

- kyseessä on uudenlainen konsepti, jota täytyy koetella
- onnistuessaan hankkeesta syntyy työllistävää ja skaalautuvaa liiketoimintaa
- kohteena on rahoituspilotissa mukana olevaan OIA:n jäsenorganisaatioon työ- tai virkasuhteessa oleva tai oppilaitoksessa opiskeleva henkilö tai heistä koostuva tiimi, ei olemassa oleva yritys.

Kaikkiaan PoC-hakemuksia käsiteltiin oppilaitoksissa (Oulun yliopisto, Oamk, Osao) 59 kappaletta ja rahoitusta myönnettiin yhteensä 31:lle idealle. Toteutetuista PoC-projekteista 8 oli oppilaitosten opiskelijoiden toteuttamia. PoC-projektien myötä syntyi ainakin 4 rahoitukseen hyväksyttyä Business Finland -hanketta, 1 uusi yritys sekä 1 patenttihakemus. Kehittämisrahasto rahoitti hanketta vuonna 2020 yhteensä 120 589 eurolla.

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRAHASTO**

TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00	0,0	0,00	201 822,26
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Palvelujen ostot	-8 355,83	-10 000,00	83,6	-1 644,17	-56 745,76
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-8 355,83	-10 000,00	83,6	-1 644,17	-56 745,76
Poistot ja arvonalentumiset					
Arvonalentumiset	579 569,05	-200 000,00	-289,8	-779 569,05	218 135,49
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	579 569,05	-200 000,00	-289,8	-779 569,05	218 135,49
Liiketoiminnan muut kulut	-995 370,76	-1 807 312,96	55,1	-811 942,20	-1 136 750,26
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-424 157,54	-2 017 312,96	21,0	-1 593 155,42	-773 538,27
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1 306 355,07	1 000 000,00	130,6	306 355,07	1 070 188,39
Muut rahoitustuotot	4 022 290,32	2 950 000,00	136,3	1 072 290,32	5 657 356,95
Muut rahoituskulut	-3 279 298,28	-3 350 000,00	97,9	-70 701,72	-347 293,55
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 049 347,11	600 000,00	341,6	1 449 347,11	6 380 251,79
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 625 189,57	-1 417 312,96	-114,7	-3 042 502,53	5 606 713,52
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,0				3,5
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	1,0				3,6

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRAHASTO**
TASEYKSIKÖN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	13 787 584,15	12 919 422,04
Sijoitukset yhteensä	13 787 584,15	12 919 422,04

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

13 787 584,15 12 919 422,04

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Muut toimeksiantojen varat	7 263 786,30	6 742 664,77
Toimeksiantojen varat yhteensä	7 263 786,30	6 742 664,77

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset kunnalta	116 994 756,52	116 280 920,22
Muut saamiset	122,08	12 385,02
Siirtosaamiset	924 728,07	646 711,34
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	117 919 606,67	116 940 016,58
Saamiset yhteensä	117 919 606,67	116 940 016,58

Rahoitusarvopaperit

Joukkovelkakirjalainasaamiset	24 873 396,80	22 938 910,52
Muut arvopaperit	5 316 893,77	8 113 804,91
Rahoitusarvopaperit yhteensä	30 190 290,57	31 052 715,43

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

148 109 897,24 147 992 732,01

VASTAAVAA YHTEENSÄ
169 161 267,69 167 654 818,82
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Muut omat rahastot	47 632 857,89	47 632 857,89
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	111 557 701,59	105 950 988,06
Tilikauden yli-/alijäämä	1 625 189,56	5 606 713,52
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	160 815 749,04	159 190 559,47

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	76 422,45	151 726,04
Pakolliset varaukset yhteensä	76 422,45	151 726,04

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Muiden toimeksiantojen pääomat	7 988 839,27	8 165 422,53
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	7 988 839,27	8 165 422,53

VIERAS PÄÄOMA
Lyhytaikainen

Ostovelat	127 780,52	44 604,63
Siirtovelat	152 476,41	102 506,15
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	280 256,93	147 110,78
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	280 256,93	147 110,78

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
169 161 267,69 167 654 818,82

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRAHASTO****TASEYKSIKÖN TASE****31.12.2020****31.12.2019****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	95,1	95,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	0,0	72,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	113 183	111 558
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	22 939

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRAHASTO**

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-424 157,54	-2 017 312,96	21,0	-1 593 155,42	-773 538,27
Poistot ja arvonalentumiset	-579 569,05	200 000,00	-289,8	-779 569,05	-218 135,49
Rahoitustuotot ja -kulut	2 049 347,11	600 000,00	341,6	1 449 347,11	6 380 251,79
Tulorahoituksen korjauserät	-75 303,59	0,00	0,0	-75 303,59	-228 806,47
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-318 963,06	-99 999,96	319,0	218 963,10	-628 667,49
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	30 370,00	0,00	0,0	-30 370,00	605 797,79
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	681 723,87	-1 317 312,92	-51,8	-1 999 036,79	5 136 901,86
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-697 704,79	0,00	0,0	697 704,79	422 983,33
Saamisten muutos kunnalta	-713 836,30	-450 000,00	158,6	263 836,30	-1 341 445,89
Saamisten muutos muilta	-265 753,79	0,00	0,0	265 753,79	-62 387,12
Korottomien velkojen muutos muilta	133 146,15	0,00	0,0	-133 146,15	-92 350,96
Rahoituksen rahavirta	-1 544 148,73	-450 000,00	343,1	1 094 148,73	-1 073 200,64
RAHAVAROJEN MUUTOS	-862 424,86	-1 767 312,92	48,8	-904 888,06	4 063 701,22
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	43 518				68 067
Investointien tulorahoitus, %	691,2				926,5
Kassan riittävyys, pv	2 394				5 224
Quick ratio	528,5				1 006,0
Current ratio	528,5				1 006,0
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	116 994 756,52				116 280 920,22
Yhdystili 01.01.	116 280 920,22				114 939 474,33
Yhdystilin muutos	713 836,30				1 341 445,89

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**KEHITTÄMISRHAStO**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus**Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoön. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoön tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoön vähennykseksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	8 355,83	56 745,76
Palvelujen ostot yhteensä	8 355,83	56 745,76

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Kuntayhtymäosuudet	ei poistoaikaa
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Muut osakkeet ja osuudet	
Muut osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
Muut pitkävaikutteiset sijoitukset	
Vakuutussijoitukset	ei poistoaikaa
Sijoitusrahasto-osuudet	ei poistoaikaa
Liikelaitosten peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Muiden taseyks.peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Osakkeiden ja osuuksien arvonn.	ei poistoaikaa
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

4. Pakollisten varausten muutokset

	2020	2019
Muu vastuu 1.1	151 726,04	178 710,25
Lisäykset tilikaudella	65 261,76	105 072,00
Vähennykset tilikaudella	140 565,35	132 056,21
Muu vastuu 31.12	76 422,45	151 726,04
Muutokset yhteensä	76 422,45	151 726,04

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot	2020	2019
Muut luovutusvoitot	0,00	201 822,26
Luovutusvoitot yhteensä	0,00	201 822,26

6. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	2 468 828,74	2 468 828,74
Osinkotuotot muista yhteisöistä	121 814,40	119 276,00
Yhteensä	2 590 643,14	2 588 104,74

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osaikkeet ja osuudet	Osaikkeet konserniyhtiöt	Osaikkeet omistusyht.yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 489 605,42	0,00	0,00	7 429 816,62	12 919 422,04
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	318 963,06	318 963,06
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	30 370,00	30 370,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	5 489 605,42	0,00	0,00	7 718 409,68	13 208 015,10
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	118 664,63	118 664,63
Arvonpalautukset	0,00	0,00	0,00	698 233,68	698 233,68
Kirjanpitoarvo 31.12	5 489 605,42	0,00	0,00	8 297 978,73	13 787 584,15

8. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	924 728,07	646 711,34
Tulojäämät yhteensä	924 728,07	646 711,34
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	924 728,07	646 711,34

9. Muut toimeksiantojen varat

	2020	2019
Muut toimeksiantojen varat 1.1.	6 742 664,77	6 617 022,47
Lisäykset tilikaudella	537 021,53	450 137,12
Vähennykset tilikaudella	15 900,00	324 494,82
Muut toimeksiantojen varat 31.12.	7 263 786,30	6 742 664,77
Muut toimeksiantojen varat	7 263 786,30	6 742 664,77

10. Rahoitusarvopaperit

Joukkovelkakirjalainasaamiset	2020	2019
Jälleenhankintahinta	25 518 467,05	24 091 814,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 873 396,80	22 938 910,52
Erotus	645 070,25	1 152 903,70
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	7 324 758,46	10 284 062,78
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 316 893,77	8 113 804,91
Erotus	2 007 864,69	2 170 257,87
Rahoitusarvopaperit yhteensä 31.12.	30 190 290,57	31 052 715,43

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

11. Oma pääoma

	2020	2019
Muut omat rahastot 1.1.	47 632 857,89	47 632 857,89
Muut omat rahastot 31.12.	47 632 857,89	47 632 857,89
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	111 557 701,58	105 950 988,07
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	111 557 701,58	105 950 988,07
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 625 189,57	5 606 713,52
Oma pääoma yhteensä	160 815 749,04	159 190 559,48

12. Pakolliset varaukset

	2020	2019
Muut pakolliset varaukset	76 422,45	151 726,04
Muut pakolliset varaukset yhteensä	76 422,45	151 726,04
Muut pakolliset varaukset yhteensä	76 422,45	151 726,04

13. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Menojäämät		
Muut menojäämät	152 476,41	102 506,15
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	152 476,41	102 506,15
Siirtovelat yhteensä	152 476,41	102 506,15

15.2 Oulun Valistustalorahasto

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Valistustalorahaston tarkoituksena on tukea Oulun kulttuurielämää myöntämällä tukea apurahoina, palkintoina ja erilaisina avustuksina taiteen ja kulttuurin eri aloilla toimiville henkilöille ja yhteisöille. Rahaston seitsemäntenä toimintavuotena hakemuksia saapui yhteensä 94, joista 19 sai myönteisen päätöksen.

Rahoitettava toiminta on hyvin monipuolisesti erilaisia projekteja, taideteoksia, tapahtumia tai teosten valmistamisia. Apurahoista päättää sivistys- ja kulttuurijohtaja. Ehdotuksen apurahoista valmistelee sivistys- ja kulttuurijohtajan asettama työryhmä ja työtä ohjaavat sivistys- ja kulttuurilautakunnan hyväksymät apurahaperiaatteet.

Rahaston rahavaroista muodostettua erillissijoitussalkkua hoitaa konsernihallinnon rahoitusryhmä kaupungin sijoitusperiaatteiden mukaisesti.

Tuloslaskelman mukaan sijoitusten nettotuotto v. 2020 oli 20 541 euroa (2019: 223 558 euroa). Tuloslaskelman

mukainen sijoitusten nettotuotto koostuu toteutuneista sijoitusten tuotoista v. 2020: 89 175 eurosta (2019: 97 067 euroa) ja sijoitusten markkina-arvon muutoksesta, joka kirjanpidossa näkyy arvonalentumisina -68 634 (2019: arvonalent. palautumiset 126 491 euroa). Vuonna 2020 avustuksia jaettiin 75 000 euroa (75 000 euroa). Sijoitusten nettotuotto ei riittänyt avustusten maksamiseen. Vaikka avustuksia jaettiin enemmän kuin sijoitusten nettotuotto, se ei ole rahaston periaatteiden vastaista.

Sijoitusten hankinta-arvo oli 4 624 263,28 euroa (2019: 4 624 263,28 euroa). Sijoitusten markkina-arvon muutos oli v. 2020: -6 280 euroa (2019: 615 514 euroa) ja markkina-arvo 5 382 456,49 euroa (2019: 5 388 736,92 euroa). Jos salkku olisi myyty 31.12.2020 tuotto olisi ollut -6 280 euroa alempi kuin vuotta aikaisemmin. Salkun nettotuotto-% oli v. 2020: 1,66 % (1,80 %).

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO**

TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Palvelujen ostot	-3 068,79	-5 000,04	61,4	-1 931,25	-4 920,82
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 068,79	-5 000,04	61,4	-1 931,25	-4 920,82
Liiketoiminnan muut kulut	-75 000,00	-75 000,00	100,0	0,00	-75 000,00
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-78 068,79	-80 000,04	97,6	-1 931,25	-79 920,82
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	89 174,69	80 000,04	111,5	9 174,65	94 373,34
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,0	0,00	136 250,31
Muut rahoituskulut	-68 633,63	0,00	0,0	68 633,63	-7 065,78
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	20 541,06	80 000,04	0,0	-59 458,98	223 557,87
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-57 527,73	0,00	0,0	-57 527,73	143 637,05
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-57 527,73	0,00	0,0	-57 527,73	143 637,05
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-57 527,73	0,00	0,0	-57 527,73	143 637,05
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,2				3,1
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	-1,2				3,1

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO**
TASEYKSIKÖN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet	78 214,09	78 214,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	78 214,09	78 214,09
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	78 214,09	78 214,09

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset kunnalta	62 400,33	51 168,92
Muut saamiset	41,53	167,04
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	62 441,86	51 335,96
Saamiset yhteensä	62 441,86	51 335,96

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit yhteensä	4 498 221,27	4 566 854,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 560 663,13	4 618 190,86

VASTAAVA YHTEENSÄ
4 638 877,22
4 696 404,95
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Muut omat rahastot	3 601 500,00	3 601 500,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 094 904,95	951 267,90
Tilikauden yli-/alijäämä	-57 527,73	143 637,05
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 638 877,22	4 696 404,95

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
4 638 877,22
4 696 404,95
TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	100,0	100,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	1 037	1 095

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO**

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-78 068,79	-80 000,04	97,6	-1 931,25	-79 920,82
Rahoitustuotot ja -kulut	20 541,06	80 000,04	25,7	-59 458,98	223 557,87
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-57 527,73	0,00	0,0	57 527,73	143 637,05
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-11 231,41	0,00	0,0	-11 231,41	-14 640,47
Saamisten muutos muilta	125,51	0,00	0,0	125,51	-33,23
Rahoituksen rahavirta	-11 105,90	0,00	0,0	-11 105,90	-14 673,70
RAHAVAROJEN MUUTOS	-68 633,63	0,00	0,0	68 633,63	128 963,35
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	803				831
Kassan riittävyys, pv	11 192				19 163

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**OULUN VALISTUSTALORAHASTO**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus**Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	3 068,79	4 920,82
Palvelujen ostot yhteensä	3 068,79	4 920,82

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista**Aineelliset hyödykkeet**

Muut aineelliset hyödykkeet

Arvo- ja taide-esineet

ei poistoa

Muut hyödykkeet

ei poistoa

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	78 214,09	0,00	78 214,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	78 214,09	0,00	78 214,09
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	78 214,09	0,00	78 214,09

5. Rahoitusarvopaperit

	2020	2019
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	5 382 456,49	5 388 736,92
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 498 221,27	4 566 854,90
Erotus	884 235,22	821 882,02

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

6. Oma pääoma

	2020	2019
Muut omat rahastot 1.1.	3 601 500,00	3 601 500,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	3 601 500,00	3 601 500,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	1 094 904,95	951 267,90
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	1 094 904,95	951 267,90
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-57 527,73	143 637,05
Oma pääoma yhteensä	4 638 877,22	4 696 404,95

15.3 Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Rakennusomaisuuden taseyksikkö aloitti toimintansa vuonna 2019. Taseyksikkö toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa ja on kirjanpidollinen erillisyyksikkö. Taseyksiköllä ei ole henkilöstöä. Taseyksikkö omistaa kaupungin hallintokuntien käytössä olevan rakennusomaisuuden. Erillis- ja perusparannusinvestoinnit ja niiden rahoitus on taseyksikön vastuulla oleva tehtävä. Taseyksikön tavoitteena on tehostaa rakennuskannan käyttöä ja luopua tarpeettomasta sekä vajaakäyttöisestä rakennuskannasta.

Taseyksikön tulo muodostui pääomavuokrasta, joka perittiin asiakkaalta perittävän vuokran yhteydessä. Investoinnit rahoitettiin taseyksikön perimällä pääomavuokralla ja kaupungilta otetulla lainalla. Ylläpitoon tarvittava rahoitus muodostui vuokrassa perittävästä ylläpito-osuudesta.

Rakennusten ylläpitoon ja vuokraukseen liittyvistä palveluista vastaa Oulun Tilapalvelut -liikelaitos.

Rakennusomaisuuden taseyksikön liiketoiminnan muut tuotot olivat 99,5 milj. euroa ja se alitti talousarvion 0,6 milj. eurolla. Liikelyläämä oli 20,1 milj. euroa ja se oli 1,2 milj. euroa talousarviota suurempi. Palveluiden ostot vuonna 2020 olivat 50,3 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion mukaiset kustannukset 1,2 milj. eurolla. Kustannusten alitus johtui rakennusten purkukustannusten alittumisilla.

Suunnitelman mukaisten poistojen toteutuma oli 32 milj. euroa, jotka alittivat talousarvion noin 1 milj. eurolla. Toteutuneet korkokulut olivat yhteensä 1,1 milj. euroa, alitusten budjetoidun n. 0,1 milj. eurolla.

Oulun kaupungin vuodelle 2020 budjetoidut investointimenot olivat 69,66 milj. euroa ja toteutuneet menot olivat n. 15,9 milj. euroa talousarviota pienemmät. Investointilainoja nostettiin 28,0 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin 7,5 milj. eurolla.

Uusien palvelutilojen rakentamiseen ja olemassa olevan tilakannan korjausinvestointeihin käytettiin vuoden 2020 aikana yhteensä 53,7 milj. euroa. Vuoden aikana valmistuneita hankkeita olivat mm. Kiiminkipuiston koulu, Kauppahallin peruskorjaus, Pitkäkankaan koulun (allianssihanke), Tiernan koulu, Ruskon aluetukikohta ja Tuiran hyvinvointikeskus. Vuoden aikana aloitettuja rakennushankkeita suunnitteluvaiheeseen tulleita hankkeita olivat Heinätorin päiväkoti, Kaupungintalo, Linnanmaan uimahalli, Lintulammen ala-aste ja Maikkulan koulu. Rakentaminen aloitettiin Niemenrannan koulun, Raksilan lukion ja Kellon päiväkodin osalla.

Rakennusomaisuuden taseyksikön 13,9 milj. euron korjausrakentamisinvestointeja toteutettiin vuoden aikana yhteensä 13 kappaletta. Vuoden aikana aloitettiin 17 uuden korjaushankkeen suunnittelu. Korjaushankkeet liittyivät mm. talotekniikan modernisointiin ja rakenteellisiin korjauksiin. Laajoja ja kustannuksiltaan merkittäviä peruskorjaustöitä toteutettiin Kellon, Rajakylän, Knuutilankankaan, Paulaharjun ja Pitkäkankaan kouluilla sekä Raksilan jäähallilla. Päiväkodeista toimenpiteitä toteutettiin Laivakankaan, Ahvenojan ja Kellon päiväkodeilla. Hyvinvointikohteista toimenpiteitä tehtiin Hanhilehdon toimintakeskuksen, Tuiran, Haukiputaan ja Kiimingin hyvinvointikeskuksissa.

**OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ**

TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
Valmistus omaan käyttöön	6 070 110,60	6 199 999,97	97,9	-129 889,37	7 101 483,80
Liiketoiminnan muut tuotot	99 476 876,60	100 089 224,95	99,4	-612 348,35	54 605 801,10
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-450,52	0,00	0,0	450,52	0,00
Palvelujen ostot	-50 264 450,21	-51 500 000,08	97,6	-1 235 549,87	-7 180 698,87
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-50 264 900,73	-51 500 000,08	97,6	-1 235 099,35	-7 180 698,87
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 992 341,82	-32 974 999,92	97,0	-982 658,10	-31 444 447,83
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-31 992 341,82	-32 974 999,92	97,0	-982 658,10	-31 444 447,83
Liiketoiminnan muut kulut	-3 219 750,21	-2 900 000,04	111,0	319 750,17	-2 966 473,43
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	20 069 994,44	18 914 224,88	106,1	1 155 769,56	20 115 664,77
Rahoitustuotot ja -kulut					
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 064 297,75	-1 201 815,00	88,6	-137 517,25	-752 761,11
Korvaus peruspääomasta	-11 863 000,00	-11 863 000,00	100,0	0,00	-11 862 999,96
Muut rahoituskulut	-1 659,76	0,00	0,0	1 659,76	-129,26
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-12 928 957,51	-13 064 815,00	99,0	-135 857,49	-12 615 890,33
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	7 141 036,93	5 849 409,88	122,1	1 291 627,05	7 499 774,44
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	7 141 036,93	5 849 409,88	122,1	291 627,05	7 499 774,44
Poistoeron lis./väh. (+)	2 852 684,58	0,00	0,0	-2 852 684,58	2 941 442,38
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	9 993 721,51	5 849 409,88	170,9	4 144 311,63	10 441 216,82

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,5	3,9
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	3,5	3,9

**OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ**
TASEYKSIKÖN TASE
31.12.2020
31.12.2019
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	612 680,70	561 289,00
Rakennukset	478 863 601,76	472 339 962,13
Kiinteät rakenteet ja laitteet	49 233 154,69	52 946 436,21
Koneet ja kalusto	245 429,60	344 088,67
Muut aineelliset hyödykkeet	84 640,05	84 640,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	53 537 944,46	34 885 323,21
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	582 577 451,26	561 161 739,27

Sijoitukset

Muut saamiset	3 905 320,52	3 837 650,32
Sijoitukset yhteensä	3 905 320,52	3 837 650,32

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ
586 482 771,78
564 999 389,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT
Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	27 510,26	0,00
Saamiset kunnalta	10 141 197,57	5 644 348,99
Muut saamiset	93 215,43	216 126,69
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	10 261 923,26	5 860 475,68
Saamiset yhteensä	10 261 923,26	5 860 475,68

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ
10 261 923,26
5 860 475,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ
596 744 695,04
570 859 865,27
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	482 503 080,36	482 503 080,36
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 441 216,82	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	9 993 721,51	10 441 216,82
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	502 938 018,69	492 944 297,18

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	14 071 026,71	16 923 711,29
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	14 071 026,71	16 923 711,29

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	77 385 897,00	56 916 752,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	77 385 897,00	56 916 752,00

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	1 000,00	1 000,00
Saadut ennakot	2 650,09	0,00
Ostovelat	2 160 197,91	3 975 206,66
Korottomat velat kunnalta	62 437,53	56 750,75
Muut velat	0,00	42 147,39
Siirtovelat	123 467,11	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2 349 752,64	4 075 104,80
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	79 735 649,64	60 991 856,80

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
596 744 695,04
570 859 865,27

**OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ****TASEYKSIKÖN TASE****31.12.2020****31.12.2019****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	86,6	89,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,2	111,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	20 435	10 441
Lainakanta 31.12., 1 000 €	77 387	56 917
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	77 387	56 917

**OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ**

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	Talousarvio	Tot-%	Ylitys+ / Alitus-	1.1.-31.12.2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	20 069 994,44	18 914 224,99	106,1	1 155 769,45	20 115 664,77
Poistot ja arvonalentumiset	31 992 341,82	32 975 000,00	97,0	-982 658,18	31 444 447,83
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 928 957,51	-13 064 815,00	99,0	-135 857,49	-12 615 890,33
Tulorahoituksen korjaukset	5 696,91	0,00	0,0	5 696,91	-183 628,93
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-53 735 522,52	-69 660 000,16	77,1	-15 924 477,64	-52 057 079,89
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	321 771,80	0,00	0,0	321 771,80	234 500,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-14 274 675,06	-30 835 590,17	46,3	-16 560 915,11	-13 061 986,55
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys kunnalle	-53 600,40	0,00	0,0	53 600,40	-59 401,62
Antolainasaamisten lisäys muilta	-15 348,00	0,00	0,0	15 348,00	-17 452,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	1 278,20	0,00	0,0	1 278,20	10 066,05
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	28 000 000,00	41 000 000,00	68,3	-13 000 000,00	13 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-7 530 855,00	-7 155 854,96	105,2	375 000,04	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0,00	0,00	0,0	0,00	-5 855 855,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-4 496 848,58	-3 008 555,00	149,5	1 488 293,58	2 227 287,61
Saamisten muutos muilta	95 401,00	0,00	0,0	95 401,00	-216 126,69
Korottomien velkojen muutos kunnalta	5 686,78	0,00	0,0	5 686,78	-43 885,85
Korottomien velkojen muutos muilta	-1 731 038,94	0,00	0,0	-1 731 038,94	4 017 354,05
Rahoituksen rahavirta	14 274 675,06	30 835 590,04	46,3	-16 560 914,98	13 061 986,55
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	-0,13	0,0	0,13	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1 000 €	-27 337,00				-13 062,00
Investointien tulorahoitus, %	72,8				74,8
Lainanhoitokate	4,7				3,8
Quick ratio	4,4				1,4
Current ratio	4,4				1,4
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2020				31.12.2019
Yhdystili 31.12.	10 141 197,57				5 644 348,99
Yhdystili O1.O1.	5 644 348,99				7 871 636,60
Yhdystilin muutos	4 496 848,58				-2 227 287,61

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutamissa tunnusluvuissa vertailuvuodella on ollut laskuvirheitä. Tunnusluvut on korjattu vertailuvuodelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Muiden palvelujen ostot	50 264 450,21	7 180 698,87
Palvelujen ostot yhteensä	50 264 450,21	7 180 698,87

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä.

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa
Rakennukset	
Asuinrakennukset	30 v - 50 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20 v - 30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Muut rakennukset	
Talousrakennukset, kevyet	10 v / tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat	30 v - 90 v / tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	
Vedenjakeluverkosto	30 v / tasapoisto
Sähköjohdot, muutoasemat ja ulkoval.laitteet	15 v - 40 v / tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 v - 15 v / tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 v - 20 v / tasapoisto
Muut kiinteät rak ja laitteet	
Sähkövoimalaitosten koneet ja laitteet	10 v - 25 v / tasapoisto
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Koneet ja kalusto	
Muut koneet ja kalusto	
Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Sijoitukset	
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot	2020	2019
Rakennusten luovutusvoitot	271 042,53	
Luovutusvoitot yhteensä	271 042,53	0,00

Muut toimintakulut	2020	2019
Muut luovutustappiot	276 739,44	
Luovutustappiot yhteensä	276 739,44	0,00

6. Erittely poistoeron muutoksista

	2020	2019
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus	2 852 684,58	2 941 442,38
Poistoeron muutokset yhteensä	2 852 684,58	2 941 442,38

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	561 289,00	472 339 962,13	52 946 436,21	344 088,67	84 640,05	34 885 323,21	561 161 739,27
Lisäykset tilikauden aikana	51 391,70					53 684 130,82	53 735 522,52
Vähennykset tilikauden aikana		-327 468,71					-327 468,71
Siirrot erien välillä		32 889 034,33	2 122 288,73	20 186,51		-35 031 509,57	0,00
Tilikauden poisto		-26 037 925,99	-5 835 570,25	-118 845,58			-31 992 341,82
Poistamaton hankintameno 31.12.	612 680,70	478 863 601,76	49 233 154,69	245 429,60	84 640,05	53 537 944,46	582 577 451,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	612 680,70	478 863 601,76	49 233 154,69	245 429,60	84 640,05	53 537 944,46	582 577 451,26

Maa- ja vesialueet erittely	2020	2019
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	612 680,70	561 289,00
Maa- ja vesialueet yhteensä	612 680,70	561 289,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

7. Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	482 503 080,36	482 503 080,36
Peruspääoma 31.12.	482 503 080,36	482 503 080,36
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.		
Siirrot erien välillä	10 441 216,82	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	10 441 216,82	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	9 993 721,51	10 441 216,82
Oma pääoma yhteensä	502 938 018,69	492 944 297,18

8. Erittely poistoerosta

	2020	2019
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	2 852 684,58	16 923 711,29
Poistoero yhteensä	2 852 684,58	16 923 711,29

9. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen

	2020	2019
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	77 385 897,00	56 916 752,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	77 385 897,00	56 916 752,00

10. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat				3 975 206,66
Muut velat			56 916 752,00	99 898,14
Yhteensä	0,00	0,00	56 916 752,00	4 075 104,80
Vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00	56 916 752,00	4 075 104,80

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	2020	2019
Sitoumukset avustukseen	6 561 365,55	7 445 462,60
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	990 030,80	988 337,31
Arvonlisäveron palautusvastuu	59 020 098,00	55 346 810,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	12 215 240,00	7 938 648,00
Sopimusvastuut yhteensä	65 581 463,55	62 792 272,60

TYTÄRYHTEISÖJEN
**TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖSTIEDOT**

16 Tytäryhteisöjen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot

16.1 Tytäryhteisöt

16.1.1 Oulun Energia -konserni

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Energia-konserni

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	257 983	228 394	322 333	-93 939
Liikevoitto, t€	45 483	16 815	41 750	-24 935
Tilikauden tulos, t€	27 750	-9 662	26 578	-36 240
Taseen loppusumma, t€	1 164 534	1 095 098	1 077 555	17 543
Investoinnit, t€	147 567	94 774	143 941	-49 167
Omavaraisuusaste, %	49,4	48,5	52,2	-3,7
Sijoitetun pääoman tuotto%	4,2	1,3	5,5	-4,2

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Oulun Energia –konsernin toteutunut liikevaihto vuonna 2020 oli 228,4 M€ eli 29,6 M€ budjetoitua määrää pienempi. Alhaisen sähkön hinnan vuoksi sähkömyyntituotot toteutuivat 17,1 Me budjetoitua määrää pienempänä (suora vaikutus yhtiön liiketulokseen) ja lauhan sään vuoksi lämmön myyntituotot toteutuivat 5,7 M€ budjetoitua pienempinä. Liikevoittototeuma oli 16,8 M€ eli 28,7 M€ budjetoitua määrää pienempi. Turveruukki Oy:n turvevarantoihin tehtiin 15,1 M€, maa-alueisiin 2,0 M€ ja puu- ja kantovarastoihin 1,4 M€ alaskirjaus. Konserniin kirjattiin myyntivoittoa tytäryhtiö Oulun Sähkönmyynti Oy:n myynnistä ja muuttamisesta konsernimme osakkuusyhtiöksi 8,6 milj.eur.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat vuonna 2020 49 milj. eur pienempänä kuin budjetoitu. Tämä johtui virheestä OEBIO:n budjetissa. Merkittävimmät investoinnit olivat biovoimalaitos (OEBIO) ja Ruskoon tehty jätteenkäsittelylaitos.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Vuoden 2020 aikana rahalaitoslainaa nostettu lisää 100 milj. eur. Takaisinmaksuihin ei ole tullut muutoksia.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Sähkön hinta vuonna 2020 oli edellisvuotta merkittävästi alhaisemmalla tasolla sähkön kysynnän laskiessa ja runsaan vesi- ja tuulitarjonnan takia. Päästöoikeuden hinta kääntyi laskuun vuoden 2020 alkupuoliskolla, mutta palautui loppuvuoden aikana edellistä vuotta korkeammalle tasolle. Pohjoismaiden hydrologinen tilanne oli koko vuoden merkittävästi yli pitkän aikavälin keskiarvon.

Toimintavuoden aikana asiakkaat ilmoittivat merkittävistä epävarmuuksista turpeen käyttöön tulevina vuosina. Nopeasti aleneva turpeen kysyntä voi johtaa ylisuureen turvevarastoon lähivuosina, jos asiakkaat eivät käytä turvetta aikaisemmin arvioitua määrää. Alenevan turpeen kysyntänäkymän takia päädyttiin tekemään turvevarantoihin 15,1 M€ alaskirjaus, jotta tasearvo vastaa nykyistä kysyntänäkymää. Samalla tarkistettiin turvetuotantoa varten hankit-

tujen resurssisoiden arvostusta vastaamaan niiden arvioitua myyntihintaa tekemällä tasearvoon 2,0 M€ alaskirjaus.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Oulun Energia -konserni laati toimintavuoden aikana uuden strategian vuosille 2021-2025. Uudessa strategiassa nostettiin uudeksi liiketoiminnalliseksi painopisteeksi kiertotalous ja lähdettiin parantamaan henkilöstökokemusta uudenlaisen johtamisen keinoilla. Samalla päivitettiin uudeksi hiilineutraalisuutavoitteeksi vuosi 2035 ja jatkettiin hiilineutraalisuuteen ja parempaan asiakaskokemukseen johtavia toimenpiteitä.

Uusi strategiakausi keskittää kehitystoiminnan kiertotalouden mahdollisuuksiin, kaukolämmön kilpailukykyyn, asiakaskokemukseen ja toiminnan vastuullisuuteen. Kiertotaloudessa keskitytään uusien investointien tehokkaiseen käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien toimintojen ja palvelujen laajentamiseen. Yhtiön keskeisimpänä tavoitteena on rakentaa kiertotaloudesta itselleen merkittävää liiketoimintaa, johon kuuluu uudenlaisten tuotteiden ja palvelujen tarjoaminen asiakkaille.

Asiakaskokemusta ja kannattavuutta parannetaan uusien palvelujen ja toimintojen digitalisaation avulla. Osana vastuullista toimintaa panostetaan henkilöstökokemukseen ja toiminnan ympäristövaikutuksien vähentämiseen. Vastuulliset valinnat ovat keskeinen osa yhtiön hiilineutraalisuuteen tähtäävää strategiaa. Sen avulla edistetään kiertotaloutta, lisätään uusiutuvan energia osuutta, vä-

hennetään toiminnan ympäristövaikutuksia, parannetaan energiatehokkuutta ja lisätään hiilen sidontaa.

Strategiakauden aikana kasvua haetaan Laanilan alueen kehitysmahdollisuuksista. Tulevaisuudessa selvitetään eri mahdollisuuksia liittämään uutta kestävä ja kannattavaa liiketoimintaa Laanilan alueella olevien tuotantolaitosten yhteyteen.

Lähivuosien turvetoimituksiin liittyy epävarmuuksia asiakkaiden turvetarpeen muutoksista ja sääolojen vaihtelusta johtuen. Turveruukki Oy toteuttaa Oulun Energia -konsernin strategiaa, jonka mukaisesti energiantuotanto saavuttaa hiilineutraalisuuden 2035 mennessä. Turveruukin tärkeimpänä tehtävänä on mitoittaa turvetuotantokapasiteetti asiakkaiden energiaturvetarpeen mukaiseksi. Asiakkaiden haasteena on turpeen tarpeen arviointi lähivuosien ajalle, joka vaikeuttaa myös Turveruukin tulevaisuuden suunnittelua. Nopeasti aleneva turpeen myynti heikentää Turveruukin toiminnan kannattavuutta, kun toimitusmäärästä riippumattomien kustannusten suhteellinen osuus kasvaa ja turvevarastojen kiertonopeus hidastuu ja turpeen energiasisältö heikkenee pitkän varastoinnin takia.

Energiaviraston sähkön jakeluverkkotoiminnan valvontajakso vaihtui vuoden 2020 alussa ja uusi valvontajakso kattaa vuodet 2020–2023. Valvontajakson sallitun tuoton määrittävä valtion kymmenen vuoden obligaatiokorko on erittäin alhaisella tasolla ja tämän johdosta Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n sallittu tuotto tulee myös pienene-

16.1.2 Oulun Energia Oy

Yhtiön toimiala: Yhtiön toimialana on energia-alan liiketoiminta. Yhtiö voi tuottaa, hankkia, siirtää ja myydä sähkö- ja lämpöenergiaa sekä polttoaineita. Yhtiön toimialaan kuuluu lisäksi tarjota allaan liittyviä suunnittelu-, käyttö-, kunnossapito- ja asennuspalveluita sekä energia-liiketoimintaan liittyviä oheispalveluja. Yhtiö voi harjoittaa

liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä osakkeita, osuuksia ja muita arvopapereita sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. Yhtiö voi käydä energiatoimialaan liittyvää johdannaiskauppaa.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Energia Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	199 569	176 816	247 499	-70 683
Liikevoitto, t€	30 232	15 333	27 896	-12 563
Tilikauden tulos, t€	24 927	7 131	17 829	-10 698
Taseen loppusumma, t€	1 091 226	1 036 753	976 160	60 593
Investoinnit, t€	134 116	82 965	131 976	-49 011
Omavaraisuusaste, %	52,7	52,8	56,0	-3,2
Sijoitetun pääoman tuotto%	4,8	3,2	4,6	-1,4

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Yhtiön toteutunut liikevaihto vuonna 2020 oli 176,8 M€ eli 22,8 M€ budjetoitua määrää pienempi. Alhaisen sähkön hinnan vuoksi sähkömyyntituotot toteutuivat 17,1 Me budjetoitua määrää pienempänä (suora vaikutus yhtiön liike-tulokseen) ja lauhan sään vuoksi lämmön myyntituotot toteutuivat 5,7 M€ budjetoitua pienempinä. Liikevoittototeuma oli 15,3 M€ eli 14,9 M€ budjetoitua määrää pienempi.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat vuonna 2020 49 milj. eur pienempänä kuin budjetoitu. Tämä johtui virheestä OEBIO:n budjetissa. Merkittävimmät investoinnit olivat biovoimalaitos (OEBIO) ja Ruskoon tehty jätteenkäsittelylaitos.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Rahalaitoslainaa nostettu lisää 100 milj. eur. Takaisinmaksuun ei ole tullut muutoksia.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Sähkön hinta vuonna 2020 oli edellisvuotta merkittävästi alhaisemmalla tasolla sähkön kysynnän laskiessa ja runsaan vesi- ja tuulitarjonnan takia. Päästöoikeuden hinta kääntyi laskuun vuoden 2020 alkupuoliskolla, mutta palautui loppuvuoden aikana edellistä vuotta korkeammalle tasolle. Pohjoismaiden hydrologinen tilanne oli koko vuoden merkittävästi yli pitkän aikavälin keskiarvon.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Oulun Energia -konserni laati toimintavuoden aikana uuden strategian vuosille 2021-2025. Uudessa strategiasa nostettiin uudeksi liiketoiminnalliseksi painopisteeksi kiertotalous ja lähdettiin parantamaan henkilöstökoke- musta uudenlaisen johtamisen keinoilla. Samalla päivi- tettiin uudeksi hiilineutraalisuutavoitteeksi vuosi 2035 ja jatkettiin hiilineutraalisuuteen ja parempaan asiakaskoke- mukseen johtavia toimenpiteitä.

Uusi strategiakausi keskittää kehitystoiminnan kiertota- louden mahdollisuuksiin, kaukolämmön kilpailukykyyn, asiakaskokemukseen ja toiminnan vastuullisuuteen. Kier- totaloudessa keskitytään uusien investointien tehokkaa- seen käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien toimintojen ja palvelujen laajentamiseen. Yhtiön keskeisimpänä tavoit- teena on rakentaa kiertotaloudesta itselleen merkittävää liiketoimintaa, johon kuuluu uudenlaisten tuotteiden ja palvelujen tarjoaminen asiakkaille.

Asiakaskokemusta ja kannattavuutta parannetaan uu- sien palvelujen ja toimintojen digitalisaation avulla. Osana vastuullista toimintaa panostetaan henkilöstökoke- mukseen ja toiminnan ympäristövaikutuksien vähentämiseen. Vastuulliset valinnat ovat keskeinen osa yhtiön hiilineut- raalisuuteen tähtäävää strategiaa. Sen avulla edistetään kiertotaloutta, lisätään uusiutuvan energia osuutta, vä- hennetään toiminnan ympäristövaikutuksia, parannetaan energiatehokkuutta ja lisätään hiilen sidontaa.

Strategiakauden aikana kasvua haetaan Laanilan alueen kehitysmahdollisuuksista. Tulevaisuudessa selvitetään eri mahdollisuuksia liittämään uutta kestävä ja kannattavaa liike- toimintaa Laanilan alueella olevien tuotantolaitosten yhtey- teen.

16.1.3 Oulun Satama Oy

Yhtiön toimiala: Satamatoiminta

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Satama Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	6 922	6 930	7 819	-889
Liikevoitto, t€	-706	-556	227	-783
Tilikauden tulos, t€	10	-388	5	-393
Taseen loppusumma, t€	51 900	49 543	52 935	-3 392
Investoinnit, t€	100	156	1 805	-1 649
Omavaraisuusaste, %	58,8	63,6	60,0	3,6
Sijoitetun pääoman tuotto%	-0,8	-1,2	0,5	-1,7

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tilikausi 1.1.2020 – 31.12.2020 oli yhtiön historiassa järjestyksessään seitsemäs. Sataman kokonaisliikenne (kotiin + ulkomaan liikenne) oli 2,353 miljoonaa tonnia. Vuoden kokonaisliikenne jäi edellisestä vuodesta -22,1 %. Konttiliikenteen volyymi vuonna 2020 oli 28128 TEU (-30,9 %). Laivakäyntejä Oulun satamassa vuonna 2020 oli 455, kun edellisenä vuotena käyntejä oli 539. Merkittävin syy edellistä vuotta alhaisempiin volyymeihin oli sataman suuren metsäteollisuusasiakkaan vuoden 2020 tuotantomuutokset. Lisäksi negatiivisen vaikutuksen toi myös globaali pandemia, joka vaikutti volyymeiden lisäksi erityisesti uusien tavaravirtojen avaamismahdollisuuksiin.

Investoinnit

Investoinnit vuonna 2020 olivat yhteensä 0,2 miljoonaa euroa. Investoinneilla kehitettiin sataman digitalisaatiota sekä varavoimaratkaisuja.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Vuoden 2020 aikana lainoja on lyhennetty alkuperäisten lyhennyssuunnitelmien mukaisesti, uusia lainoja ei otettu.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Laivojen koon suurenemisen uskotaan etenevän ja se aiheuttaa investointitarpeita sataman infraan myös tulevana vuosina. Kilpailu satamien välillä kiristyy vuonna 2021 entisestään. Pohjoisen suurhankkeiden volyymit ohjaavat myös Perämeren tulevaa satamakehitystä osaltaan. Osa satamista taistelee vähenevien volyymien kanssa. Satamat ovat lisänneet markkinointiponnisteluja ja pyrkivät myös sitä kautta lisäämään läpikulkevaa tavaravirtaa.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Oulun Satamalla on pitkän tähtäimen suunnitelmat myös seuraavien vuosien investoinneista. Investointien laajamittainen toteuttaminen edellyttää tulevana vuosina uusien liikennevirtojen avaamista Oulun sataman kautta. Uuden 12,5 m syväväylän avautumisella vuoden 2021 aikana uskotaan olevan positiivinen vaikutus Oulun sataman kautta kulkevien lastien määrään loppuvuodesta 2021 lähtien. Sataman suuren metsäteollisuusasiakkaan tuotantomuutosten vaikutukset tulevat näkymään vielä negatiivisesti vuoden 2021 kokonaisvolyyymissä. Kokonaisvolyyymissä ennustetaan kuitenkin päästävän lähelle vuoden 2020 volyyymitasoa.

16.1.4 Kiertokaari Oy

Yhtiön toimiala: Yhtiön toimialana on jätehuoltopalvelujen tuottaminen, jäteneuvonnan harjoittaminen sekä

hyötyjätteiden ja biokaasun myyntiin liittyvä muu liiketoiminta.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Kiertokaari Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	15 983	15 249	15 596	-347
Liikevoitto, t€	398	1 068	1 652	-584
Tilikauden tulos, t€	183	704	1 204	-500
Taseen loppusumma, t€	19 006	20 433	19 829	604
Investoinnit, t€	2 164	1 081	999	82
Omavaraisuusaste, %	48,8	65,5	62,8	2,7
Sijoitetun pääoman tuotto%	2,4	10,0	15,9	-5,9

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Yhtiön tilikauden tulos on 500 t€ pienempi kuin edellisellä tilikaudella. Tulos on kuitenkin 521 t€ budjetoitua parempi. Ennakoitua parempi tulos oli seurausta jätekeskuksen alueella olevien kiertotaloustoimijoiden maksamista vuokrasta ja tulosta paransi myös liikennebiokaasun myynnin lisäys paikallisliikenteen linja-autoihin.

Tuloksen laskuun edelliseen tilikauteen verrattuna on vaikuttanut eniten se, että aikaisemmin parhaiten tuottanut markkinaehtoisin jätteen vastaanotto ja sen liiketoiminta on ohjautunut Oulun Energia Oy:lle. Markkinaehtoinen liikevaihto on laskenut noin kymmenestä prosentista alle kahteen prosenttiin. Palvelujen ostot ovat kallistuneet sekä biojätteen vastaanoton että Oulun Energialle toimittavien lajittelua vaativien jättemateriaalien osalta. Kiertokaaren jätteenkäsittelymaksut ovat valtakunnallisesti vertailtuna erittäin edulliset.

Koronapandemian vaikutukset ovat olleet maltillisia. Koronapandemia on aiheuttanut lähinnä kotitalouksien maksuttomien hyöty- ja vaarallisten jätteiden palvelujen käytön lisäystä.

Näillä näkymin yritysjetteen määrä tulee edelleen laskemaan ja sen myötä tuloksentekeyky heikkenee nykyisellä taksa- ja maksurakenteella. Nykyinen toimintamalli ei kata kaikkia lakisäätöiden toiminnan kuluja bio- ja seka-jätteestä kerättävillä jätemaksuilla. Kiertotalouden käytöthetkellä maksuttomien peruspalvelujen kulujen kattamiseksi tulee ottaa käyttöön muualla Suomessa käytössä oleva huoneistokohtainen jätehuollon perusmaksu.

Investoinnit

Investointien toteuma vuonna 2020 oli 1 081 t€. Investointibudjetissa oli mukana Välimaan maa-alueen osto, ja jos sen vähentää investointibudjetista, investointibudjetista jäätisiin 619 t€. Suurimpina syinä oli se, että osa suunnitelluista töistä siirrettiin tuleville vuosille ja osa ei valmistunut suunnitellusti. Vuonna 2020 merkittävimmät investoinnit olivat jätekeskuksen laajennusalueen uusi tieyhteys ja linja-autojen hidastankkausasema.

Vuonna 2021 toteutetaan lisää jätteiden käsittelykenttiä aikaisemmin toteutettujen laajennusalueen kenttien viereen. Vuonna 2020 hankittuun Välimaan alueeseen liittyvä vanhan kaatopaikan sulkemistyö, joka aloitetaan 2021. Yhtiön oman suurivolyymisten kiertotalousmassojen käsittelykeskuksen rakentaminen Välimalle alkaa valmisteleavilla töillä 2021 ja jatkunee rakentamisella 2022.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiöllä ei ole lainoja.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Yhtiön toiminnassa on tapahtunut merkittävä muutos, kun yritysjetteen ja pienkuormien sekajätteen vastaanotto on siirtynyt Oulun Energia Oy:n hoidettavaksi.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Jätemäärien ennakoidaan olevan lähes samalla tasolla kuin aikaisemminkin. Muutosta tapahtunee hyötyjätteiden lajittelun lisääntymisenä. Pakkausten osalta hyötyjätteet ohjautuvat suoraan tuottajayhteisöille. Samalla vaatimukset käyttöhetkellä maksuttomien palveluiden saataavuudesta kasvavat ja niiden käyttö kasvanee myös. Nämä vähentävät yhtiön liikevaihtoa ja tulosta.

Yhteistyö Oulun Energia Oy:n ja Gasum Oy:n kanssa odotetaan tiivistyvän yhteisten toimintojen ja kehityshankkeiden myötä. Vuonna 2021 selvitetään Oulun Veden kanssa yhteistä biokaasulaitosta, joka käsittelee sekä jätevesilietettä että biojätettä tuottaen biokaasua ja kasvualustatuotteita kaupunkikonsernin omiin tarpeisiin.

16.1.5 Nallikari Seaside Oy

Yhtiön toimiala: Majoitus- ja matkailupalvelujen harjoittaminen ja kehittäminen sekä siihen liittyvä muu liiketoiminta.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Nallikari Seaside Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	1 847	1 949	1 817	132
Liikevoitto, t€	282	417	332	85
Tilikauden tulos, t€	185	285	212	73
Taseen loppusumma, t€	4 400	4 540	4 634	-94
Investoinnit, t€	100	95	168	-107
Omavaraisuusaste, %	52,0	55,4	48,6	6,8
Sijoitetun pääoman tuotto%	6,4	9,5	7,3	2,2

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Taloustavoitteet ja liikevaihdon kertymä ovat toteutuneet budjetoitua paremmin lähinnä suotuisan kesän ja loppuvuoden ansiosta. Kevät oli tilanteeseen nähden kohtuullinen, sillä useat majoitusliikkeet olivat koronan vuoksi kiinni ja työmatkustajia oli tilanteesta huolimatta. Kesä oli vilkas kotimaisten ja norjalaisten matkailijoiden toimesta, ja loppuvuonna oli runsaasti työmatkustajia koronan vähentäessä jälleen vapaa-ajan matkustamista. Kulujen seurannan merkitys korostui etenkin keväällä ja säästöjä jonkin verran tehtiinkin taloustilanteen ollessa epävarma ja matkailutilanteen huonosti ennustettavissa.

Investoinnit

Korjausinvestoinnit ovat toteutuneet budjetoidusti. Suurin investointi oli alkuvuonna suoritettu huoltorakennuksen kattoremontti. Suunnitelmissa on PTS:n mukaisia korjausinvestointeja vuodelle 2021. Loppuvuonna 2020 on tehty tonttivaraus Nallikarin Rantatien majoitus- ja liiketilojen rakentamisen mahdollistamaan tonttiin. Tätä 2 500km²:n toteutusta suunnitellaan vuoden 2021 aikana.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Lainaa on lyhennetty suunnitelman mukaisesti ja uusia lainoja ei ole otettu.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Matkailutoimiala on kärsinyt koronan vaikutuksista ja monet matkailu- ja majoitustoimialan yritykset on joutuneet tekemään suuriakin sopeutustoimenpiteitä selvitäkseen. Jonkinlaisena selviäjänä tilanteessa ovat olleet leirintäalueet ja lomakylät Suomessa, sillä näiden asiakasmäärät eivät ole laskeneet vaan osin jopa lisääntyneet kysynnän ollessa omatoimisen majoituksen eli mm. mökki- ja leirintämajoituksen puolella.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Tasaisen työmatkustuskysynnän ansiosta alkuvuodesta ennustetaan kohtalaista ja rokotteen mahdollistamaa tilanteen parantumista odotetaan ja uskotaan sen vaikuttavan positiivisesti jälleen ihmisten liikkumiseen. Mikäli ulkomaisten matkailijoiden tuleminen Suomeen ei ole mahdollista, on kotimaan matkailu kuitenkin uskoaksamme vilkasta.

Tulevaisuuteen luotetaan ja suunnitelmia jatkoa varten, niin liiketoiminnan kehittämiseen kuin investointeihin liittyviä, tehdään tiiviisti vuoden 2021 aikana.

16.1.6 Sivakka-konserni

Yhtiön toimiala: Asuntojen vuokraus

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Sivakka-konserni

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	58 829	58 407	57 360	1 047
Liikevoitto, t€	9 765	9 687	7 132	2 555
Tilikauden tulos, t€	5 558	6 893	3 553	3 340
Taseen loppusumma, t€	330 000	344 428	327 340	17 088
Investoinnit, t€	20 000	28 633	18 051	10 582
Omavaraisuusaste, %	37,0	34,7	35,2	-0,5
Sijoitetun pääoman tuotto%	3,3	2,5	2,5	0,0

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Vuoden 2020 talous Sivakka-konsernissa toteutui odotusten mukaisesti. Yhteiskuntaa koetelleet koronarajotukset vähensivät asiakkaiden vaihtuvuutta, ja etätöiden yleistyessä tilavien asuntojen tarve kasvoi ja näin ollen asuntojen käyttöaste säilyi hyvänä ja vaihtuvuus pieneni. Vuosi 2020 oli poikkeuksellisen lämmin ja siksi lämmitysenergian kustannukset olivat 400.000 € edellisvuotta pienemmät. Korjauskulut olivat 800.000 € pienemmät kuin 2019.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat suunnitelmien ja budjetin mukaisesti. Yllä olevan taulukon budjetti 2020 ei sisältänyt 2019 tilinpäätöksessä keskeneräisiin töihin sisällynyttä Makasiinin peruskorjauksen osuutta ja oikea vertailu luku olisi 27 000 k€.

Korjaustoimien laajuuden perusteella taseeseen aktivoitiin Jokiranta C, D, E ja F rakennusten 33 asunnon peruskorjaus, Ajoporon C ja D talojen 40 asunnon peruskorjaus, Honkalan 58 asunnon peruskorjaus sekä Hakkurin D-rapun 29 asunnon peruskorjaus.

Oulun Sivakka / Poikkihuiluntie uudisrakennushankkeen 23 asuntoa ja Oulun Sivakka / Parsikuja 4 B 32 asuntoa valmistuivat kesällä 2020. Oulun Sivakka / Makasiinin 64 asunnon saneeraus ja 13 asunnon lisärakentaminen valmistuivat heinäkuussa 2020.

Sivakan investoinnit uudisrakentamiseen jatkuvat merkittävänä vuoden 2021 aikana. Helmikuussa 2021 rakenteilla on 191 uutta asuntoa ja peruskorjaus tehdään 2021 243 asuntoon. Sivakan uudisrakentaminen jatkuu lähivuodet vilkkaana ja lisäksi lähivuosille ajoittuu laajoja kiinteistöjen peruskorjauksia. Investointien taso säilyi viimevuosien tasolla.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia rahalaitoslainoja nostettiin 26,6 M€. Lainojen takaisinmaksut tehtiin lainojen lyhennysohjelmien mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Poikkeuksellisen runsas kerrostaloasuntojen uudistuotanto Oulussa on lisännyt vuokra-asuntojen tarjontaa erittäin nopeasti ja vapaana olevien vuokra-asuntojen määrä on kasvussa. Etenkin pienten yksiöiden määrä Oulun seudulla on ollut voimakkaassa kasvussa. Uusien vuokra-asuntojen tarjonta on viime aikoina painottunut Toppilan ja Limingantullin alueille ja muissa kaupunginosissa vuokra-asumisen määrä on kehittynyt tasaisemmin. Ruokakuntien keskikoko on pienentynyt jo pitkään ja vuokra-asuminen on aikaisempaa suositumpi asumismuoto. Näiden muutostrendien vallitessa Oulun vuokra-asuntomarkkinat ovat pienasuntojen osalta mahdollisesti siirtymässä ylitarjontavaiheeseen, jolloin tyhjien asuntojen määrä kasvaa ja vuokratason nousu vaihtuu mahdolliseen hienoiseen vuokratason laskuun. Perheasuntojen markkinatilanne on säilynyt vakaana ja hyväkuntoisten perheasuntojen kysynnän odotetaan kehittyvän suotuisasti.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Yleinen taloustilanne ei näillä näkymin aiheuta nopeita muutoksia yrityksen toimintaedellytyksiin ja vuokra-asuntojen kysynnän odotetaan säilyvän vakaana. Yhtiön kilpailukyky on edelleenkin hyvä ja yhtiö tulee suoriutumaan sille kuuluvista velvoitteista myös jatkossa. Lähivuosia silmällä pitäen on varauduttava siihen, että osa kiinteistöistä voidaan siirtää pois vuokratyöstä ja keskittää panostukset sellaisiin kiinteistöihin, joiden vuokrattavuus säilyy hyvänä pitkällä tähtäimellä.

16.1.7 Potential Toimitilat Oy

Yhtiön toimiala: Kiinteistöjen vuokraus ja hallinta

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Potential Toimitilat Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	2 128	2 460	1 983	477
Liikevoitto, t€	208	326	400	-74
Tilikauden tulos, t€	87	68	252	-184
Taseen loppusumma, t€	15 322	15 667	12 349	3 318
Investoinnit, t€	3 200	3 002	232	2 770
Omavaraisuusaste, %	76,0	78,0	94,0	-16,0
Sijoitetun pääoman tuotto%	1,6	2,9	3,5	-0,6

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Liikevaihtoa verrattuna edelliseen vuoteen kasvatti osakekauppa, jolla yhtiö osti Oulun kaupungilta tammikuussa 2020 toimitilaosakkeita. Liikevaihto ja tilikauden 2020 tulos oli budjetoitua parempi huolimatta pandemian aiheuttamista ongelmista ja tulonmenetyksistä.

Investoinnit

Oulun kaupungin kanssa tehty vuodelle 2019 budjetoitu osakekauppa siirtyi ja toteutui vuoden 2020 alussa, mistä johtuen investointimenot olivat huomattavasti budjetoitua suuremmat. Yhtiö osti Oulun kaupungilta kaikkiaan 9 yhtiön osakkeet. Pääosa osakkeista oli keskinäisten kiinteistöyhtiöiden osakkeita. Merkittäviä investointeja ei ole lähivuosille suunnitteilla.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiö otti vuoden alussa Oulun kaupungilta 2,9 miljoonan euron pääomalainan, jolla rahoitettiin edellä mainittu osakekauppa. Lainan lyhennykset tullaan suorittamaan suunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Asiakkaiden vaatimustaso toimitilojen suhteen on edelleen lisääntynyt. Kilpailussa menestyminen edellyttää tasokasta tarjontaa houkuttelevilla sijaintipaikoilla. Koronapandemia näyttää johtavan ehkä pysyvästikin etätöiden lisääntymiseen ja sitä kautta toimistotilatarpeen väheneemiseen.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Koronapandemia vaikuttaa haitallisesti ja talouden kasvua hidastavasti liiketoimintaan koko vuoden ajan ja vaikuttaa toimitilakysyntää vähentävästi.

16.1.8 Oulun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimiala: Kiinteistö- ja pysäköintilaitostoiminta

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Pysäköinti Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	4 230	3 636	4 483	-847
Liikevoitto, t€	753	526	1 256	-730
Tilikauden tulos, t€	231	99	687	-588
Taseen loppusumma, t€	74 736	69 533	76 692	-7 159
Investoinnit, t€	40	90	-95	185
Omavaraisuusaste, %	68,4	74,0	67,1	6,9
Sijoitetun pääoman tuotto%	1,0	0,7	1,6	-0,9

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Oulun Pysäköinti Oy:n tilikauden liikevaihto oli 3 636 t€ (4 483 t€ vuonna 2019) pienentyen edellisestä vuodesta huomattavasti. Liikevaihto oli myös n. 16 % budjetoitua pienempi. Liikevaihdon ja pysäköintimäärien merkittävä tippuminen kokonaisuutena ja kaikissa kohteissa erikseen on suoraa seurausta covid19 pandemiasta. Pandemian vaikutus alkoi maaliskuun puolivälissä 2020 ja on jatkunut sen jälkeen keskeytyksettä muutamaa hieman parempaa kesän kuukautta lukuun ottamatta. Yhtiön liiketilat olivat vuokrattuina koko vuoden 2020 ajan.

Yhtiön liikevoitto 526 t€ sekä tilikauden tulos 99 t€ toteutuivat merkittävästi edellistä vuotta ja budjetoitua heikompiina. Vallinneessa pandemia-tilanteessa saavutettua tilikauden tulosta voidaan kuitenkin pitää onnistuneena saavutuksena.

Investoinnit

Yhtiön investoinnit kohdistuivat pysäköintijärjestelmiin ja lippuautomaatteihin. Investoinnit toteutuivat budjettia ja edellistä vuotta suurempina, osin johtuen rahalaitosten vaatimuksista päivittää maksupäätteisiin liittyviä komponentteja automaateilla. Kokonaisuutena investoinnit olivat 90 t€ ollen n. 2,5 % liikevaihdesta.

Vuoden 2021 budjetissa on varauduttu vastaavan suuruisiin investointeihin. Poistoissa ei tapahtunut olennaisia muutoksia. Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot olivat yhteensä 1 505 t€. Yhtiön poistosuunnitelma noudattaa Oulun KV:n antamaa ohjeistusta.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiö ei ole ottanut uutta lainaa eikä sillä ole konsernin ulkopuolista lainarahoitusta. Yhtiö on lyhentänyt pitkäaikaisia lainojaan yhteensä 7,2 milj.€. Summaan sisältyy tilivuoden aikana tehty ylimääräinen lainan lyhennys (6,0 milj.€), jolla saavutettiin tavoiteltu rahoituskustannusten pieneneminen.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Keskustan alueella vapaana olevien liikekiinteistöjen määrällä ja keskustan alueen palvelurakenteella on vaikutusta Kivisydämen ja Autosaaaren käyttöasteen kehittymiseen tulevina vuosina. Kontinkankaan alueella pysäköintiratkaisut ovat olleet ja ovat myös lähivuosina muutosten kohteena sairaala-alueen massiiviseen rakennushankkeeseen liittyen. Kilpailijoiden aktiivisuus on kasvanut Oulun talousalueella.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Budjetissa on pysäköintimäärien osalta odotus kasvulle vuoteen 2020 verrattuna, covid19 pandemian jatkuminen yhä edelleen luo haasteita ko. tavoitteen osalta. Keskipitkän ja pitkän aikavälin ydinkysymys on millaisia pysyviä tai pitkäaikaisia muutoksia covid 19 pandemia aiheuttaa asiakkaiden kulutustottumuksiin ja siten yhtiön palveluiden kysyntään.

Vuodenvaihteessa päättynyt vuokrasopimus muodostaa vuodelle 2021 liiketilavuokriin kohdistuvan riskin, jonka osalta yhä jatkuva covid19-pandemia lisää riskiä haasteen jatkuvuudesta pidempään kuin normaaliolosuhteissa tapahtuisi.

16.1.9 Oulun Kaupunginteatteri Oy

Yhtiön toimiala: Oulun Kaupunginteatteri Oy:n toimialana on yleishyödyllisellä tavalla ylläpitää ja harjoittaa teatteritoimintaa Oulun kaupungissa. Yhtiö voi harjoittaa ravin-

tola-, catering-, kokous- ja kongressipalveluliiketoimintaa sekä tila- ja vuokraustoimintaa. Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Kaupunginteatteri Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€ (lipputulot + vuokratulot)	1 457	597	1 391	-794
Tuet ja avustukset, t€	7 089	7 639	7 051	588
Liikevoitto, t€	23	372	50	322
Tilikauden tulos, t€	0	352	28	324
Taseen loppusumma, t€	3 000	3 352	3 104	248
Investoinnit, t€	90	66	63	3
Omavaraisuusaste, %	34,6	45,3	35,9	9,4

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen vuosi Oulun teatterilla koronapandemian vuoksi. Vuosi 2020 lähti liikkeelle myynnin osalta lupaavasti, mutta koronarajoitukset ja -sulut pysäyttivät liikevaihdon kehityksen. Suurin osa teatterin liikevaihdosta (400 000 e) tehtiin vuoden ensimmäisinä kuukausina. Teatterin liikevaihtotavoite vuodelle 2020 oli 1,5 miljoonaa ja tästä toteutui koronan vuoksi n. 40 % eli 600 000 euroa. Teatteri oli kokonaan yleisöltä suljettuna teatterin aktiivisimpana esitysaikana kahtena eri ajanjaksona yhteensä kolme ja puoli kuukautta. Tästä seurasi merkittävä lasku liikevaihdossa, jonka paikkaamiseksi laadittiin erillinen suunnitelma keväällä 2020.

Keväällä 2020 ei vielä ollut näkyvissä opetus- ja kulttuuriministeriön koronatukia ja teatteri päätyi lomauttamaan koko henkilöstön kuukaudeksi. Henkilöstön lomautuksella saatu säästö oli noin 320 000 euroa, minkä lisäksi koko vuonna säästyivät esityskorvauksia, lisiä ja ulkopuolisiin vierailuihin liittyviä palkkioita peruuntuneiden esitysten vuoksi. Teatterin henkilöstökulut laskivat vuodesta 2019 yhteensä 583 000 euroa eli noin 12 %.

Opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti esittäville taiteille kaksi erillistä koronatukihakua, joista molemmissa Oulun teatteri sai avustusta tappioiden kattamiseen. Valtion korona-avustus oli myös velvoite jatkaa teatteritoimintaa poikkeuksellisissa olosuhteissa. Teatteri sai tukea 280 000 euroa kesäkuussa ja 150 000 euroa joulukuussa. Jälkimmäinen tuki jaksotettiin suoraan vuodelle 2021. Tilikauden voitto oli vuonna 2020 351 606 euroa ja talousarvio vuodelle 2021 on -265 000 euroa. Koronan vaikutukset näkyvät teatterin taloudessa vahvimmin vuonna 2021.

Investoinnit

Oulun teatteri ei pystynyt tekemään kaikkia tarpeellisia investointeja vuonna 2020 koronapandemian aiheuttaman taloustilanteen vuoksi. Vuoden 2020 investoinnit olivat yhteensä 66 000 € budjetoidun 90 000 € sijaan. Investoinnit muodostuivat pääosin kaluston uusimisesta. Vuoden 2020 investoinnit jäivät siis vähäisiksi, vaikka tarve varsinkin valo- ja äänikaluston uusimiseen on suuri. Teatterin peruskorjauksen yhteydessä ja sitä aiemmin tehdyt kone- ja kalustohankinnat (näyttämö-, valo- ja ääniosastot) alkavat olla käyttöikänsä päässä ja työturvallisuusriski.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Oulun kaupungin myöntämää lainaa lyhennetään suunnitelman mukaisesti. Uusia lainoja ei ole otettu.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Koronapandemia vaikutti merkittäväällä tavalla kaikkien esittävien taiteiden taidelaitosten toimintaan vuonna 2020. Asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuus nousi alan kärkiteemaksi ja valtakunnallinen yhteistyö vahvistui. Monet turvallisuuskäytännöt jäivät osittain pysyviksi käytänteiksi ja varautumisen merkitys sekä osaaminen kasvoivat. Digitaalisuus kasvoi teattereiden toiminnassa ja erilaiset suoratoiston kokeilut yleistyivät.

Teattereiden toiminta on hyvin prosessinomaista ja suunnitelmat ovat monivuotisia. Tämä on aiheuttanut vaikeuksia koronapandemiassa, jossa vaihtuviin tilanteisiin ja epävarmuuteen täytyy vastata nopealla aikataululla. Isojen organisaatioiden toimintakyky on ollut koetuksella koronaepävarmuuden keskellä ja ennustettavuus on ollut huonoa, vaikka erilaisia strategioita on ollut useita.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Vuoden 2021 esitysmäärätavoite on 366 esitystä, mutta jo nyt tiedetään, että määrä laskee koronan aiheuttamien sulkujen ja muutosten vuoksi. Katsojamäärätavoitteeksi on asetettu 41 000 katsojaa, mutta alkuvuoden heikko tilanne indikoi, ettei tähän katsojamäärään välttämättä päästä. Vuoden 2021 talousarvio ja toimintasuunnitelma perustuvat skenaarioon, jossa teatteri toimii normaalisti ja esitystoiminta on keväällä rajoitettua ja syksyllä lähes normaalissa tilanteessa.

Teatteritoiminnan ennustettavuus on erittäin heikkoa koronan takia. Tilanteesta selviytymistä varten on laadittu erilaisia strategioita siitä, miten vuosi toteutuu ja millaisia talouden tasapainottamistoimia kussakin tilanteessa käytetään. Yksi merkittävä talouteen vaikuttava tekijä vuonna 2021 on opetus- ja kulttuuriministeriön mahdollinen kolmas koronatukihaku. Oulun teatteri hakee vuoden 2021 alussa mukaan uudistettuun valtiosuusjärjestelmään, joka ohjaa toimijoita pitkäjänteiseen suunnitteluun ja sitoutuneisuuteen.

Oulun teatterin tulevaisuus näyttää koronasta huolimatta lupaavalta. Teatterissa on käynnistynyt useita uuden strategian mukaisia kehitysprosesseja ja työyhteisössä on hyvä henki. Yhtiön sidosryhmätyöskentelyn ja teatterin yleisötyön kehittämisen avulla on todennäköistä, että teatteri saa tulevina vuosina uusia kävijöitä ja on esillä julkisuudessa sen ydinosaamiseen ja kaupungille tuottamaan hyötyyn liittyen. Teatteri avaa yhä vahvemmin ovensa kävijöille ja talossa järjestetään myös tapahtumia, joihin ei tarvitse ostaa lippuja.

Vuonna 2021 teatterin tuotantoprosesseja selkeytetään edelleen ja niitä kehitetään toiminnan sujuvoittamiseksi, päällekkäisyyksien poistamiseksi ja joustavuuden lisäämiseksi. Tämä mahdollistaa myös pitkäjänteisemmän tuotantosuunnittelun. Teatterin yhteistuotantoihin kehitetään uusia toimintamalleja ja uusia yhteistyökumppanuuksia etsitään aktiivisesti. Teatteri on tiiviisti mukana myös Euroopan kulttuurikaupunki 2026 -hankkeessa.

16.1.10 Työterveys Virta Oy

Yhtiön toimiala: Sosiaali- ja terveys palvelut / Työterveys-huoltopalvelut

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Työterveys Virta Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	13 073	14 182	13 638	544
Liikevoitto, t€	50	776	124	652
Tilikauden tulos, t€	43	613	115	498
Taseen loppusumma, t€	2 479	3 292	2 836	456
Investoinnit, t€	50	14	59	-45
Omavaraisuusaste, %	22,0	35,6	19,7	15,9
Sijoitetun pääoman tuotto%	7,6	76,4	14,6	61,8

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tilikauden liikevoitto 776 t€ toteutui 726 t€ verran budjetoitua (49,8 t€) suurempana. Yhtiön koko liikevaihdosta 97 % oli omistajayhteisöille suunnattua in-house myyntiä.

Tilikausi 2020 oli yhtiön aikaisempiin tilikausiin verrattuna hyvin poikkeuksellinen koronavirus epidemian aiheuttamien vaikeasti ennakoitavien poikkeusolojen vuoksi. Vastanottopalveluiden kysynnän lasku aiheutti palveluiden myynnistä tulevan liikevaihdon laskua. Sitä kompensoi käynnistetty koronavirustestaus (covid-19) ja infektiopotilaiden keskitetty vastaanotto erillisessä toimipisteessä.

Työn tekemisen mahdollisuuksien vähentymisen vuoksi yhtiö kävi huhtikuussa koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintalain 8 luvun mukaiset yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluiden jälkeen yhtiö toteutti touko-elokuulle ajoittuneita henkilökunnan lomautuksia 1-8 viikon mittaisina jaksoina.

Investoinnit

Tilikauden investoinnit (14 t €) toteutuivat 72 % budjetoitua (50 t €) pienempänä. Investoinnit kohdistuivat toimipisteiden kalusteisiin.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiöllä oli kaksi osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomallainaa, joiden pääoma merkitään lainansaajan taaseeseen oman pääoman erillisenä eränä. Tilikauden 1.1.2020-31.12.2020 aikana jäljellä ollut pääomallainojen velkapääoma palautettiin lainantantajille. Oulun kaupungille palautettiin 210 000,00 euroa ja PPSHP:lle 90 000,00 euroa.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Terveydenhuollon toimintaympäristössä muutoksia aiheuttaa yksityisen terveydenhuollon keskittyminen yritysostojen kautta. Markkinan kilpailuasetelma osajista, etenkin lääkäreistä näkyy henkilöstön rekrytoinneissa. Koronaepidemian torjunnassa työterveyshuollon toimijat osallistuvat testaukseen ja väestön rokotuksiin.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Työterveys Virta Oy varautuu helmikuun 2021 aikana toteutuvaan yrityskauppaan Pihlajalinnalle. Yrityskaupan jälkeen toiminnat integroidaan ostajan organisaatioon. Toiminnassa keskitytään sopimusten mukaisten työterveyspalveluiden tuottamiseen ja valmiuksien suunnitteluun yritysintegraatiota varten.

16.1.11 Oulun Tuotantokeittiö Oy

Yhtiön toimiala: Yhtiön toimialana on ateriatuotteiden valmistus, ateriapalvelut ja muut ravintolapalvelut sekä

kiinteistöjen siivous. Yhtiö voi tarjota näihin toimialoihin liittyviä konsultointipalveluja.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Tuotantokeittiö Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Liikevaihto, t€	9 598	11 968	6 720	5 248
Liikevoitto, t€	-102	229	301	-72
Tilikauden tulos, t€	-177	164	232	-68
Taseen loppusumma, t€	11 000	11 909	10 799	1 110
Investoinnit, t€	389	254	455	-201
Omavaraisuusaste, %	20,0	20,1	14,5	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto%	0,4	2,2	2,9	-0,7

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Päätyneen tilikauden merkittävimmät tapahtumat olivat alkuvuodesta maailmanlaajuisesti vaikuttanut korona-epidemia sekä Oulun kaupunginvaltuuston 9.12.2019 päätöksellä toteutettu liiketoimintakauppa, jossa Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen aterioiden valmistus keskitettiin Oulun Tuotantokeittiö Oy:lle 1.6.2020 alkaen.

Oulun Tuotantokeittiö Oy:n tilikauden liikevaihto oli 11 968 t€ (6 720 t€ vuonna 2019) ja kasvoi edellisestä vuodesta 78 %. Liikevaihto oli noin 20 % budjetoitua suurempi koko toimintavuonna syksyllä jatkuneesta ennakoitua suuremmasta tilausmäärästä johtuen. Yhtiön liikevoitto 229 t€ sekä tilikauden tulos 164 t€ toteutuivat myös budjetoitua parempina. Tulosta paransi liikevaihdon kasvun lisäksi onnistunut kustannusten hallinta; materiaali- ja palveluostot sekä henkilöstökulut olivat suhteessa liikevaihtoon hie- man ennakoitua pienemmät.

Koronaepidemian rajoitukset sekä sen vaikuttavuus aiheuttivat keväällä epävarmuutta ja näkyivät yhtiön toiminnassa tuotannollisesti erityisesti maaliskoukokuun aikana, mutta vaikuttivat myös liiketoimintakaupan toimintojen operatiiviseen suunnitteluun ja valmisteluun, siirryttäessä koronaepidemiasta johtuen muun muassa laajasti etätyöskentelyyn, jota aikaisemmin yhtiössä oli toteutettu varsin vähäisesti.

Epidemian vaikutukset liiketoimintaan ja liikevaihtoon, kilomääräisen tuotannon supistuessa, mutta kappalemääräisen tuotannon kasvaessa, sijoittuivat ensisijaisesti lähinnä vuoden 2020 keväälle koulujen ja päiväkotien sulkuihin. Toimintaa mukauttamalla, muun muassa lisäämällä annospakkausten valmistusta, yhtiö kykeni kuitenkin rajoittamaan vaikutuksia kohtuullisesti liiketoiminnan näkökulmasta tarkasteltuna.

Liiketoimintakaupan operatiivisten toimintojen valmistelu ja kehittäminen jatkui syksyn aikana määrätietoisesti ja operatiiviset toiminnot sekä toiminnan tulos kehittyivät tasaisesti loppuvuotta kohti mentäessä. Vaikkakin päättyneen tilikauden oli erityisen haasteellinen, niin toimintoja kyettiin edistämään ja hallitsemaan liiketoimintakaupan johdosta tapahtunutta toiminnan muutosta vastaavaksi varsin kiitettävästi.

Investoinnit

Päätyneellä tilikaudella investoinnit rajoittuvat suunnitelmien ja riskienhallinnan perusteella muun muassa digitaalisten järjestelmien kehittämiseen ja erinäisiin irtaimistoon ja kalustoon liittyviin hankintoihin. Investointeihin sisältyi myös jonkin verran taloteknisiä töitä.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiöllä ei ole uusi lainoja, eikä muutoksia takaisinmaksusuunnitelmissa.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Toimintaympäristössä tai toimialalla ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan liiketoimintakaupasta johtuen noin 14,7 miljoonaan euroon vuodessa. Henkilöstömäärän arvioidaan vakiintuvan tulevina vuonna ottaen huomioon vielä toiminnan vakiintumattomuudesta johtuvien kehitystarpeiden resursointi. Vuonna 2021 tullaan

keskittymään toiminnan sekä toimintatapojen vakiinnuttamiseen sekä tulokselliseen asiakaslähtöiseen toimintaan. Yhtiössä on aloitettu hankesuunnittelu koskien Oulun Ruskossa sijaitsevan keittiön toimitilojen kehitystarpeita.

16.2 Kuntayhtymät

16.2.1 Koulutuskuntayhtymä OSAO

Toimiala: Ammatillinen koulutus

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Koulutuskuntayhtymä OSAO

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Toimintatuotot, t€	86 819	87 725	89 581	-1 856
Toimintakulut, t€	82 292	79 041	78 556	485
Toimintakate, t€	4 696	9 250	11 065	-1 815
Vuosikate, t€	4 650	9 198	11 005	-1 807
Tase, t€	125 000	133 585	135 349	-1 764
Investoinnit, t€	10 695	9 213	8 403	810
Omavaraisuusaste, %	75,0	70,2	68,9	1,3

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Taloustavoitteet toteutuivat hyvin. Vuosikate oli noin kaksinkertainen tavoitteeseen verrattuna ja investointeihin varatut määrärahat riittivät.

Opetustoiminnan ohessa tuotettujen tuotteiden ja palvelujen myynti aleni n. 2,3 M€, mutta vastaavasti valtion rahoitus parani 2,6 M€ edellisvuoteen verrattuna. Vuokratulot vähenivät puolessa vuodessa 1,5 M€ OAMK:n lopetettua tilojen vuokrauksen Kaukovainiolla. Valtiolta saatiin kesken vuoden kaksi kohdennettua lisäsuoritepäätöstä yhteismäärältään yli 5 M€. Näitä rahoituseriä ei kuitenkaan ehditty käyttää kokonaisuudessaan, joka paransi vuosikatetta ja tulosta n. 2,5 M€.

Koronaepidemia ja sen myötä etäopetusjaksot OSAOssa vähensivät tuloja myyntien vähenemisen kautta, mutta myös menoja. Opiskelijaruokailussa ja tilojen siivouksessa säästettiin, henkilökunta oli pääosin etätyössä ja henkilökunnan matkustukseen ja kouluttautumiseen liittyvissä kustannuksissa säästettiin lähes 2 M€ edellisvuoteen verrattuna.

Investoinnit

Investointien toteuma on ollut vuonna 2020 budjetin mukainen. Merkittäviä poikkeamia ei ole ollut. Vuoden 2020 merkittävin investointi oli koneopetushallin loppuun saattaminen Muhoksella (n. 1 M€). Tulevia merkittäviä investointeja ovat Kotkantie 1:n peruskorjaustyöt (v. 2021, n. 1,5 M€) ja Kotkantiellä mahdollinen laajempi rakentaminen alkaen v. 2023-24 (ei vielä päätöksiä, Kampus hanke, 16 M€).

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei ole otettu. Lainojen takaisinmaksuun ei ole tullut muutoksia.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Merkittävä muutos on ollut ajoittaiseen etäopetukseen siirtyminen. Koronaepidemian jälkeen, niin pian kuin mahdollista, palataan entiseen lähiopetus-toimintatapaan.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Elokuussa 2021 aloittava vuonna 2005 syntyneiden ikäluokka on ensimmäinen oppivelvollisten ikäluokka ammatillisessa koulutuksessa ja se aiheuttaa uusia toimintoja ja kustannuksia, joista kaikkia ei ole voitu vielä ennakoita. Lisääntyvät kustannukset on huomioitu rahoituksessa näkemyksemme mukaan vain osittain. Kustannukset ovat toisaalta vaikeasti ennakoitavissa.

16.3 Säätiöt

16.3.1 Oulun Palvelusäätiö

Toimiala: Oulun Palvelusäätiön tarkoituksena on harjoittaa vanhusten, eläkeläisten, vammaisten ja muiden niihin rinnastettavien erityisryhmien asumis- ja sen oheispalvelua. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa hankkimalla, rakentamalla, ylläpitämällä ja omistamalla palvelutaloja,

palvelukoteja sekä muita erityisryhmien asumis- ja palveluyksiköjä ja tuottamalla niissä hoito- ja huolenpitopalveluita sekä tuottamalla ja kehittämällä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Palvelusäätiö

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Toimintatuotot, t€	12 540	12 071	13 392	-1 321
Toimintakulut, t€	12 540	12 162	13 183	-1 021
Tuotto-/kulujäämä, t€	0	48	210	-162
Yleisavustukset, t€	0	3	10	-7
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	0	6	69	-63
Taseen loppusumma, t€	8 000	8 431	8 285	146
Investoinnit, t€	0	0	937	-937
Omavaraisuusaste, %	57,0	57,0	57	0,0

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tilikauden tulojen vähenemisessä näkyy palvelukeskusten ostopalvelukorvauksen pieneminen edelliseltä vuodelta. Lisäksi kotiin kuljetettujen aterioiden tuottaminen päättyi. Koronavirus on vaikuttanut erityisesti ateriapalvelutoiminnan tuloihin alentavasti. Lounasravintolat olivat välillä kokonaan kiinni, eikä aterioiden ulosmyynti korvannut normaalia toimintaa.

Menot eivät pienentyneet samassa suhteessa tulojen vähennyksen kanssa. Tämä johtuu palvelukeskusten kustannuksista, jotka eivät pienentyneet samassa suhteessa kuin ostopalvelukorvaus. Lisäksi vaikutusta oli koronasta aiheutuneista kustannuksista, kuten siivouskulut, suojava-rusteet, kuten maskit sekä hanskat, sijaiskulut ja työterveyden kulut.

Investoinnit

Merkittäviä investointeja ei ole tulossa vuodelle 2021.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uutta lainaa otettiin 620 000 euroa (ulkoinen laina), jotta selviydyttiin toiminnassa tapahtuneista muutoksista sekä koronakuluista. Lainoja on muuten lyhennetty normaalin lyhennysaikataulun mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Edelleen odotetaan miten tuleva sote-uudistus vaikuttaa toimintaan.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Nyt näyttää, että koronavirusepidemia jatkuu edelleen ja se tuo haasteita niin tulojen ja kustannusten pitämisessä tasapainossa sekä vaikeuksia esim. sijaisten palkkaamiseen. Tarkoituksena on kuitenkin vakiinnuttaa nykyiset toimintamuodot toimiviksi kokonaisuuksiksi.

16.3.2 Oulun musiikkijuhlasäätiö

Toimiala: Oulun musiikkijuhlasäätiön tehtävänä on tuoda Ouluun korkeatasoisia ja laadukkaita musiikitapahtumia. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö on järjestänyt vuodesta 1991 alkaen Oulun Musiikkijuhlat -festivaalin

vuosittain maaliskuussa. Festivaalin lisäksi säätiö järjestää nykyisellään ympärivuotisen Jazz & Etno -konserttisarjan sekä vastaa Oulu All Star Big Bandin tuotannosta ostopalveluna.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun musiikkijuhlasäätiö

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	Budjetti 2020	TP2020	TP2019	Muutos TP2020 - TP2019
Toimintatuotot, t€	180	159	413	-254
Toimintakulut, t€	430	317	607	-290
Tuotto-/kulujäämä, t€	-250	-158	-194	36
Yleisavustukset, t€	250	160	160	0
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	0	2	-35	37
Taseen loppusumma, t€	40	51	15	36
Investoinnit, t€	0	0	0	0
Omavaraisuusaste, %	neg.	neg.	neg.	-

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2020 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Oulun Musiikkijuhlasäätiön tulot koostuvat lipputulosta, yhteistyötuloista ja apurahoista. Koronaviruspandemia aiheutti vuoden aikana suuria taloudellisia haasteita. Konserttien peruuntumisten johdosta vuoden 2020 pääsylipputulot olivat alle puolet verrattuna viime vuosien lipputuloihin. Säätiön taloutta pyrittiin tasapainottamaan henkilöstökustannusten kautta. Vuoden 2020 aikana projektipäällikkö oli lomautettuna kaksi kuukautta ja määräaikaisen tuottajan työsopimus päättyi 30.6., jonka jälkeen säätiö toimi loppuvuoden vähemmällä henkilöstöllä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatiin myös 20.000 € ylimääräinen avustus koronapandemian aiheuttamiin tulon menetyksiin.

Investoinnit

Ei investointeja.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Säätiöllä ei ole lainoja.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2021

Oulun Musiikkijuhlat järjestetään 31. kerran 14.–28.3.2021. Osa vuoden 2021 festivaalin ohjelmistosta on konsertteja, jotka jouduttiin vuoden 2020 festivaalilta siirtämään koronaviruspandemian johdosta. Ympärivuotisessa Jazz & Etno -konserttisarjassa on tarkoitus vuoden 2021 aikana toteuttaa 12 klubikonserttia. Oulun musiikkijuhlasäätiö on vastannut vuodesta 2014 saakka Oulu All Star Big Bandin konserttien tuotannosta ja hallinnosta. Yhtye koostuu oululaisista musiikin ammattilaisista ja konsertoi vuoden aikana 10–15 kertaa vieraillevien kapellimestareiden ja solistien kanssa eri tapahtumissa sekä järjestää osan konserteista omana tuotantonaan.

Koronaviruspandemian tilannetta seurataan tiivistä ja tehdään tarvittavia sopeuttamisia suunnitelmiin mahdollisten yleisötilaisuuksien rajoitusten johdosta. Konsertteja valmistaudutaan streamaamaan tilanteessa, jossa yleisötilaisuuksia ei voida järjestää. Jos konsertit joudutaan pelkästään streamaamaan, säätiön pääsylipputulot jäävät olemattomaksi eikä tällöin konsertteja voida taloudellisista syistä toteuttaa siinä laajuudessa kuin on suunniteltu.

Konserttien streamausmahdollisuus tuo toisaalta myös uusia avauksia toimintaan ja vuodelle 2021 suunnitellaan konserttien streamauksia hoivakoteihin. Oulun musiikkijuhlasäätiö hakee myös jatkoa vuodesta 2018 alkaen käynnissä olleelle opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamalle kulttuurimatkaileuhankkeelle, jonka yhtenä painopisteenä on streamattujen konserttien mahdollisuudet.

TILINPÄÄTÖSTÄ
VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

17 Käytetyt tilikirjat ja säilytys

Luettelo vuonna 2020 käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytys

Tasekirja	sähköinen arkisto/paperituloste	Konsernihallinto
Tase-erittelyt	paperituloste	Monetra Oy
Kirjanpidon pääkirja	sähköinen arkisto	Monetra Oy
Kirjanpidon päiväkirja	sähköinen arkisto	Monetra Oy
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Konsernitilinpäätösasiakirjat	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Myyntireskontra	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Ostoreskontra	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Maksukirjaukset	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Muistiotositteet	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Palkkakirjanpito	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Tiliotteet	sähköinen arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Henkilöstökassa	paperituloste	Konsernihallinto
Varastokirjanpito	sähköinen arkisto/paperituloste	Eri yksiköt
Lainat (anto- ja ottolainat)	sähköinen arkisto	Konsernihallinto
Muu rahoitus	sähköinen arkisto	Konsernihallinto
Maaomaisuudenrekisteri	sähköinen ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Pysäköinninvalvontarekisteri	sähköinen ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Viljelypalsta- ja venepaikkarekisteri	sähköinen ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Asuntojen korjausavustukset	sähköinen ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut

Luettelo käytetyistä tositelajeista

20	Asiakaskassa Linnanmaan liikunta	1N	Asiakaskassa Rajakylän kirjasto
21	Asiakaskassa Jatuli	1S	Asiakaskassa Kaakkurin kirjasto
22	Asiakaskassa Oulunsalon liikunta	1U	Asiakaskassa Kiimingin kirjasto
23	Asiakaskassa Haukiputaan kirjasto	1W	Asiakaskassa Raatti
30	Pankkitositteet	1X	Asiakaskassa Raksila
32	Ostolaskut P2P	1Y	Asiakaskassa Ouluhalli
33	Ostolaskut/Palveluseteli	1Z	Asiakaskassa Urheilutalo
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	3A	Ostolaskut/eAsiointi
35	Ostolaskujen maksut	5A	Koululujen aamu- ja iltapäiväkerho
36	Ostolaskut käsin tallennetut	5C	Hammashuolto
38	Ostolaskut/hyve/toimeentulotuet	5D	Siku/IB-lukion tutkinto
39	Ostolaskut/Tilakeskuksen vuokrat	5E	Terveyskeskusmaksut
40	Myyntiresk viitesuoritukset	5F	Laitospaikka ja pkl-maksut
41	MYRE Käsin tall.suoritukset	5G	Mielenter,päihdel,asuminen
42	Intime yleislaskutus	5H	Asuntolainat
43	Sos. toimen maksamat suoritukset	5J	Päivähoito
44	Suoritukset perintä	5K	Kotipalvelu
45	Ulosottosuoritukset perintä	5L	Kirjastomaksut
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistukset	5M	Taidekoulun kurssimaksut
49	Korkolaskut	5N	Hyve-vuokrat
51	Intime Web-laskutus	5P	Ylioppilastutkintomaksut
54	Hulevesien laskutus	5R	Konservatorion kurssimaksut
63	eMemo Payments	5S	Liikuntatoimi
70	Sisäinen laskutus	5T	Palkkasaatavat
71	ProE sisäinen laskutus	5U	Sote jälkihuolto ja hoidonkorvaus
72	Timmi sisäinen laskutus	5V	Kaivuulupa
79	Sosiaalipalkkavaraukset (TCM)	5W	Peruskunnan Maanvuokra
80	Web-muistiotosite	5Y	ProE-laskutus
81	Käsin kirjatut muistiotositteet	6C	Vesilaskutus
82	Matkalaskut	6G	Tuotannonohjaus
84	Palkkatositteet	6J	Ensihoito
85	Luottotappiot	6Z	Myren ulkopuoliset reskontrat
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	8A	Yksilö- ja perhehoito
87	Sumu-poistot	8B	Kaupunkikortti Ateria
88	Käyttöomaisuusluovutukset	8R	Web-muistiotosite; Rak-valvonta
91	KP laskennalliset	8S	Web-muistiotosite; SIKU
93	SL laskennalliset	8X	Web-muistiotosite; Konsernipalvelut
95	Jaksotukset	8Y	Web-muistiotosite; YYP
96	Kirjanpidon tulos	8Z	Web-muistiotosite; Hyve
97	KP tulos laskennallinen	9T	Työllistämiskirjaukset
98	Sisäisen laskennan tulos	C1	Ceepos-kassat
99	SL tulos laskennallinen	C2	Ceepos-kassa Oulu-opisto
1B	Asiakaskassa Kirjasto	C3	Ceepos-kassa YYP
1C	Asiakaskassa Kaijonharjun kirjasto	C4	Verkkomaksuportaali
1D	Asiakaskassa Karjasillan kirjasto	C5	Sisäinen tilausjärjestelmä
1H	Asiakaskassa Maikkulan kirjasto	C7	VMP maksukorttisaamiset
1J	Asiakaskassa Myllyojan kirjasto	C8	Ceepos kirjasto maksukorttisaamiset
1K	Asiakaskassa Oulunsalon kirjasto	C9	Maksukorttisaatavat

18 Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut %
 = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/Poistot %
 = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas
 = $\text{Vuosikate} / \text{asukasluvulla}$

Omavaraisuus-%
 = $(\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus
 = $(\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
 Käyttötulot = toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€
 = $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
 = $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12. , 1000 euroa
 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta 31.12. , €/asukas
 = $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / \text{asukasmäärä}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. €/asukas
 = $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}) / \text{asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12., 1000€
 = $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
 = $\text{tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymä (Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €)}$

Investointien tulorahoitus, %
 = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
 (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Laskennallinen lainanhoitokate
 = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate
 = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv
 = $365 \text{ pv} \cdot \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuus-% = $(\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + 100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Konsernin lainakanta 31.12, 1000 euroa
 = $\text{Vieras po.} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %
 = $100 * (\text{Yli-}/\text{alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %
 = $100 * (\text{Yli-}/\text{alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %
 = $100 * (\text{Yli-}/\text{alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulo-rahoitus, %
 = $100 * (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate
 = $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassastamaksut/vuosi

Kassan riittävyys (pv)
 = $365 \text{ pv} * \text{rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Quick ratio
 = $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio
 = $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
 = $\text{tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä (Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €)}$

Liikelaitoksen taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %
 = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
 = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
 = $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
 = $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12.
 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{korottomat velat kunnalta/ kuntayhtymältä})$

Lainasaamiset 31.12.
 = $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

TILINPÄÄTÖKSEN
**ALLEKIRJOITTAMINEN JA
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Oulun kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Oulussa 29. maaliskuuta 2021

Päivi Laajala

Jarmo Husso

Mirja Vehkaperä

Latekoe Lawson Hellu

Jaana Isohätälä

Matias Ojalehto

Tuija Pohjola

Sami Pikkuaho

Hilkka Haaga

Mikko S. Raudaskoski

Hanna Haipus

Jenna Simula

Juha Huikari

Tanja Tiainen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa _____ kuuta 2021

BDO OY

Tiina Lind, JHT, KHT

Oulun kaupunki
Toimintakertomus ja tilinpäätös 2020

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

www.ouka.fi